

Smithsonian
Institution
Libraries

Gift of

DR. DAN NICOLSON

6135

FLORA
COCHINCHINENSIS.

COCHINCHINENSIS
F. L. O. R. A.

EX LIBRIS
CAROLI PUINI

FLORA COCHINCHINENSIS:

SISTENS

PLANTAS IN REGNO COCHINCHINA NASCENTES.

QUIBUS ACCEDUNT ALIÆ

OBSERVATÆ

IN

SINENSI IMPERIO,

AFRICA ORIENTALI,

INDIÆQUE LOCIS VARIIS.

OMNES DISPOSITÆ SECUNDUM

SYSTEMA SEXUALE LINNÆANUM.

LABORE, AC STUDIO

JOANNIS DE LOUREIRO

Regiæ Scientiarum Academiæ Ulyssiponensis Socii : olim in Cochinchinâ Catholicæ Fidei Præconis : ibique rebus Mathematicis ,
ac Physicis in Aulâ Præfecti.

Jussu Acad. R. Scient. in lucem edita.

*Xylaloen , Myrrham , Piper ardens , Sacchara profert :
Pluraque , si repetas , officiosa dabit.*

TOMUS I.

ULYSSIPONE

TYPIS, ET EXPENSIS ACADEMICIS.

ANNO M.DCCXC.

Permiffu Regii Concilii pro Examine , & Censurâ Librorum.

In opere , sicubi a sententiâ Veterum recesserim , intelligatur hoc factum animo proficiendi in melius , non innovandi . . . Decretum mihi fuisset aliorum inventis , quantum in me fuerit , addere , cum tamen non minus optaverim etiam inventa mea ab aliis in posterum superari. Bac. de Verul. de Dignit. , & Augm. Scient. l. 9. prope finem.

Intelligendum est eorum omnium , quæ inveniuntur , aliqua esse , quæ jam ab aliis aliquâ ex parte comprehensa . . . longius progrediuntur , magnumque incrementum capiunt. Alia autem a prima origine inventa non ita multum a principio progrediuntur : sed tamen multo plus utilitatis habent illa initia , quam reliqua omnis , quæ ex his proficiscitur accessio. Arist. de Repreh. Sophist. l. 2. c. 8.

261
1792
1790
C. 2
L. 1
SCHRB

A R T I G O
EXTRAHIDO DAS ACTAS
D A

ACADEMIA REAL DAS SCIENCIAS,
da Sessão de 9 de Agosto de 1788.

Determina a Academia que a Flora da Cochinchina, que o seu Socio João de Loureiro, lhe tinha apresentado, se imprima á custa da Academia, e debaixo do seu privilegio.

JOZÉ CORRÊA DA SERRA

Secretario da Academia.

v
REGIÆ SCIENTIARUM ACADEMIÆ
ULYSSIPONENSIS
CLARISSIMIS SOCIIS.

VESTRIS auspiciis , Socii Clarissimi , tandem aliquando in lucem prodit Flora Cochinchinensis , quæ varios inter casus ultra vicennium eluctata non nisi serior potuit e tenebris emergere. Facem Indicis plantis illustrandis Authores varii prætulerant , in primis Batavi , quibus ante duo sæcula lumen haud modicum præstiterat noster Garcias ab Horto insigni opere Botanico de Aromatibus , in diversas linguas properè translato , sæpiusque typis edito. Hujus pretium optimè noverat doctissimus Carolus Clusius , ejusdem interpretes Latinus , dum præfaga quædam mente asserere ausus est fore , ut ejus lectione excitata præclara ingenia Authoris exemplum sequerentur.

Ast , nescio quonam fato , illud evênit , ut Maiores nostri , quibus nec occasio , nec vires deerant , domestico exemplari minus attenti sese illi negligenter conformes reddere , & Botanicam scientiam vix a limine salutarent. Unde longâ temporis injuriâ factum est , ut Vegetabilis regni pretiosis emolumentis quodammodo privaremur , quibus aliæ interdum Nationes divites evasere. Attamen non semper eadem rebus facies inest ; ipsaque temporis conditio , si Superi faveant , ex deteriori in faustam , fælicemque sæpe convertitur.

Faverunt utique ; erectâ siquidem nuperâ scientiarum Regali Academiâ Ulyssiponensi , per Vos , Clarissimi Socii , maturè provisum est , ut in quatuor Orbis partibus ,

in quas Lusitanum imperium latè extenditur , tam rem Herbariam , quam cætera Naturæ arcana idonei viri perscrutentur : perscrutata , repertaque debitum in ordinem redigantur : redactisque , & publico usui oblatis , omnibus , quotquot sunt ubicunque gentium cultiores populi , vestris laboribus , ac studiis prospiciatis.

Talibus , tantisque initiis pergrandia incrementa omninari cujuscunque erit : præsertim cum incæpto operi promovendo nos omnes Patrocinio suo corroboret , imo & munificentia compellat Augustissima , Fidelissimaque Regina nostra MARIA I. Quippe quæ haud ignara liberalium Artium culturam domi , bellicque validum afferre humanis rebus subsidium , Academiae stabiliendæ consuluit , subditos sibi populos perenni sapientiâ beatura.

Eadem vota prosequitur , factis olim superaturus , Serenissimus Brasiliæ Princeps JOANNES , Augustissimâ Matre præeunte : quæ & *vinci gaudet ab illo* , dummodo Lusitanæ propaginis fælicitas in ævum maneat , augeatur , redundet.

Accedit , ingensque robur literariis studiis adaugendis profecto addit Illustrissimus alter Joannes Alafonia Dux , ejusdem Brigantinæ , id est Regiæ Stirpis Germani Inclitum. Enim vero , cum longe , diuque politiores orbis tractus idem ipse peragraverit , celebriores Academias inviserit , literarios progressus observaverit , nova inventa collegerit , leges , ac statuta annotaverit , quidquid inde bonæ frugis apud externos invênit , in Patriam operosus retulit , & in Patrios usus curavit adoptari. Hinc Natale suum fortunato duxit Academia nostra , tanto Parente dignum ; quem proinde non Academiae tantum , sed Patriæ Patrem (nomen apud Romanos maximum) æquo jure appellaremus , nisi Magni Viri Modestia repugnaret.

Ita-

Itaque macti animo estote, Socii Clarissimi, ut opus Academicum perficiatis, quod tam solidis columnis suffultum conspiciatis. Seduli promovete, usque dum numeris omnibus absolutum deveniat. Materiam Vobis adstruentibus abundè suppeditabunt non Europa solummodo, sed Asia ipsa, sed Africa quoque, & America, Vobis eo pluris habendam, quod plerumque in proprio, etsi remotissimo solo inventam, atque collectam.

Opis meæ non erit lapides, metalla, & his pretiosiora tantæ moli erigendæ conferre: iners tamen, & prorsus inutilis socius non ero. Ex meo qualicunque penu Vobis offero Floram istam Cochinchinensem. In ejus penetralibus invenietis ligna ad construendum apta, colores ad ornandum pulchros, annonam, ac pharmaca copiosa, & necessaria, ut laborantium vires reparentur, operi consummando impensæ, & in commune bonum destinatæ.

Vestrum erit muneris exilitatem non dedignari. Meum Vobis omnibus morem gerere, & quidem animo perlubenti; honoris enim permagni mihi est, quod dicar, & agnoscar

Dabam Ulyssipone
 pridie Kalendas Octobris an. 1788.

Vester, quamvis minimus, Socius
Joannes de Loureiro.

CANDIDO, AC REI HERBARIÆ STUDIOSO LECTORI.

REGNUM Cochinchinæ, quod ante duo sæcula Tunkini pars fuerat, incipit circa decimum octavum gradum latitudinis Borealis: indeque, occupatis regno Champavâ, & parte Orientali Cambodiæ, latè ad Austrum extenditur per gradus plusquam novem usque in sinum Siamesem.

Triginta sex annis, quibus in eo commoratus sum, sat temporis habui ad perscrutandâ Naturæ arcana regionis peculiaria: quantumvis non satis otii, vel cujuslibet adjumenti; cum sola diligentia, & industria mihi subsidio fuerint. Illuc primo transmeaveram eum in finem, ut Evangelicus Præco communem omnium Creatorem, & Salvatorem Jesum Christum illis gentibus annuntiarem. Ast, cum ethnica superstitio nimium obsisteret, & regni leges vetarent, ne homo Europæus ibi pedem figeret, opus mihi profecto fuit, ut manendi facultatem obtinerem, omnibus Prudentiæ viribus, Constantiæ, & Charitatis contendere.

Prudentiæ quidem, ne nimio zelo correptus viderer Principis leges palam despiciere; insinulque, ut earum scientiarum usu, quæ illi magis placere poterant, firmiorem ipsius gratiam demererer: Constantiæ, ut adversa quælibet, quæ etiam in genitali solo haud raro obveniunt, in alieno fortiter sufferrem: Charitatis, ut *omnibus omnia factus*, privato commodo, lucrove posthabito, alienis necessitatibus subvenirem; idque præcipuè ope artis Medicæ, quâ, juxta Dominicum præceptum *curate infirmos, qui in illâ sunt*, opportunitate pharmaca omnibus, tam fidelibus, quam infidelibus deprecantibus sollicitè, & gratis quidem distribuebam. Itaque, Deo favente, & populari aurâ lenius afflante, non difficulter evenit, ut per Regem mihi liceret ibi morari: quin etiam in ejus aulâ rebus Mathematicis, & Physicis Præfectum me constituit. Verum non eo ipso Evangelicæ doctrinæ promulgandæ libertatem fecit: dissimulabat tamen dummodo res cautè, & occultè ageretur.

Rebus ita dispositis, affluentium multitudine pene obruebar, quorum multi Catholicæ Religionis mysteriis, ac præceptis instrui postulabant, plerique non nisi corporis medicamenta exposcebant. Ea tamen diversis morbis curandis necessaria nec ex Europâ habere poteram, nec, si habuisssem, satis forem ad solvendum. Quapropter cogitare ex hinc cæpi, quam ratione materiam Medicam, Cochinchinæ indigenam, & ibi non magno parabilem Europææ pretiosiori substituerem? Hocque initium, & causâ fuit conatûs mei in Scientiâ Botanicâ.

Defectu Magistri , & Authorum , qui manuducerent , tardus procedebam. Nec ex Dioscoride , ejusque commentatore Lagunâ , Rajo , & Tournefortio , quorum opera Botanica successive adeptus fueram , satis mihi affulgebat lucis , ut Indicas plantas luculenter discernerem : quarum multæ , licet ejusdem Generis , & speciei sint , attamen persæpe apparent facie ab Europæis quodammodo diversâ.

Tandem , labente tempore , opera Cel. Linnæi , Genera Plantarum , & Systema Naturæ , Philosophiamque Botanicam obtinui , ex Cantone Sinarum mihi dono missa ab Humanissimo Viro Thoma Riddell , navis Anglicæ Ductore , cujus amicitia multum debeo. His instructus doctrinâ , & terminis Linnæanis uti cæpi : statimque cognovi , quantum hoc systema aliis præcellat , quantumque facilitatis tyronibus subministret , qui aliis adminiculis destituuntur.

Desiderantur in Cochinchinâ horti Botanici , Principumque viridaria , prout habentur in Europâ , ubi has cum illis plantis comparare , ac differentias quascumque internoscere facile possumus. Plantæ Cochinchinenses pleræque agrestes sunt , ex altissimis montibus , & vastis sylvis non sine magno labore , & periculo sparsim petendæ. Quid igitur systemate Sexuali Linnæano facilius , ut earum cognitionem in promptu habeamus ? Floris nunquam antea visi , numeratis staminibus , habemus Classem : numeratis Pistillis , Ordinem : in plerisque etiam non observatis situ , & proportionem , quibus oculi frequentius decipiuntur. Cognitis Classibus , & Ordinibus , quæ ampliora , & primaria sunt fundamenta Botanicæ , Genera quoque citius distinguuntur propriis notis. At differentias específicas quis melius Linnæo determinavit ? Tournefortius , qui cæteroquin alios Botánicos antecellit , plurimas species proponit , quæ vix varietates dici possent , nimium fusus florum coloribus , quibus nil mutabilius , & fallacius.

Non dissimulabo occurrere adhuc in Systemate Linnæano plantas anomalias , aberrantesque notis repugnantibus Characteri generali non solum Speciei , ac Generis , sed etiam Ordinis , & Classis : quæque mihi non parum molestiæ attulerunt. Hæ autem , vel repetitis observationibus reducendæ , si corrigi possint , vel pro monstris habendæ , tolerandæque : sicut animal quodlibet , si nascatur aliquâ sui corporis parte auctus vel deficiens , ut monstrum miramur , sed non ideo cogimus a proprio Genere exulare. Quodnam vero Systema Botanicum habemus , in quo similes aberrationes non obsint ?

*Verum ubi plura nitent in corpore , non ego paucis
Offendar maculis , quas vel injuria fudit ,
Aut oblita parum cavet Natura.*

Igitur Celeb. Linnæi Systema amplectens materiam amplam , & facile parabilem acquisivi , mihi pro usu Medico necessariam. Plantarum ,

tarum, quarum virtutes cognoveram, vel ex libris Europæis, vel ex Sinicis, & indigenis, characteres, propriatates, & habitum sedulo describebam: quas vero praxi Medicæ inutiles judicabam, prorsus rejiciebam. Veruntamen, cum harum numerus quotidie augeretur, in mentem venit otiosum non fore, si has pariter colligerem, & describerem, Linnæano Catalogo addendas, ac futuro ului fortasse utiles, quamvis præsentī inutiles videbantur. Exinde omnes indiscriminatim cæpi congerere, & in adversaria reponere. Quarum sexaginta circiter specimina, totidemque descriptiones memini per me missa fuisse Cantonem Sinarum, indeque in Angliam, & Sueciam anno 1774: de quibus meminerunt Clar. Bergius, (Mat. Med. pag. 5.) & Clar. Linnæus Filius. (suppl. pl. pag. 331.) Anno autem 1779, cum jam, relictâ Cochinchinâ, Cantone Sinarum residerem, necdum oprata pateret via, quâ in Europam reverterer, Londinum misi ducenta triginta alia specimina plantarum, cum propriis earum descriptionibus, quæ mihi defectu plenioris notitiæ Authorum, quos non habebam, tunc novæ videbantur, quamvis aliquæ novæ non essent.

Ex illis, pluribusque aliis apud me servatis, & iterato correctis hæc Flora componitur: nec tamen existimo eam esse completam; multas enim ex remotioribus sylvis petendas, quantumvis in Cochinchinâ spontaneè nascentes, nec admodum raras, consequi non potui, quartam circiter partem integræ Floræ completuras.

Interea Cantone apud Sinas triennium remanens Sinenses plantas ibi observavi non paucas, quas mihi deferebat mercede conductus Sinensis rusticus, (Europæis enim non permittitur extra vicum suburbii vagari) rei herbariæ non prorsus ignarus: quique solebat plantas undequaque exquisitas pharmacopolis vendendas colligere. Idem mihi dicebat earum nomina vernaculâ linguâ Cantonienſi: quibus tamen non multum fidendum puto; siquidem, cum urgeretur dicere, suspicari possumus, quod aliquando, vero nomine non occurrente, arbitrium quodlibet substituiſſet; qui Sinensium mos est, ne ignorantiam suam prodant. Nomina vero plantarum, quæ usui Medico, aut œconomico magis inserviunt, ea correctiora sunt, utpote ex libris Sinicis ut plurimum excepta, & lingua universali Sinensi, quæ Literatorum dicitur, expressa.

In reditu a Sinis in Lusitaniam appellere coactus fui ad insulam Mozambiccam in orâ Orientali Africæ, circa 15 gradum latitudinis Australis: ubi per tres menses commoratus studia Botanica prosequi cordi habui, colligens, & describens varias plantas rariores ex proximâ continente Africanâ. Alias pauciores comparaveram in diversis Indiæ locis, quæ peragravi: nempe in Cambodiâ, Champavâ, Benghalâ, Malabariâ, Samatrâ, & alibi: quarum aliquas in hac Florâ propriis Classibus, & locis inserui.

Erit fortasse, qui reprobet me plantas aliarum regionum Flo-

ræ Cochinchinensi immiscuisse, cum Authores Floristæ loqui tantummodo debeant de illis, quæ sunt Floræ suæ concives. In hanc notam, qualiscunque ea sit, non ignarus incurri; sed maiori commodo legentium consulens. Si illas in appendices, ut moris est, separassem, rigidiori methodo conformior fierem, sed tunc a scopo Naturalis Scientiæ deflecterem, quæ exigit ut proxima locentur, quæ Naturâ proximiora sunt, posthabita differentiâ natalium; proxima enim facilius conferuntur, collata melius dignoscuntur.

Ne vero earum patria, aut origo confundatur, propriis signis distinguuntur. Cochinchinenses literâ α : Sinenses β : Africanæ γ : ex aliis Indiæ locis δ . Ita ut, quamvis advenæ, & Floræ hospitio exceptæ, ab hujus domesticis protinus discernantur. Voces, quæ dictas notas sequuntur, sunt nomina propria ejusdem plantæ, expressa linguâ illius nationis, quæ tali notâ insignitur.

Quamvis methodum, & systema Celeb. Linnæi amplectar, quia meliorem non novi, non ita me coarctabo, ut ea, quæ aliter observavi, præteream, ac dissimulem. Quam libertatem notus Celeb. Viri candor, si adhuc viveret, non improbare; licet enim multa, quæ scripsit, ipse propriis oculis observaverit, plura tamen ex locis remotioribus ab aliis Botanophilis accepit.

In indice characterum Genericorum cuilibet Classi præfixo mutavi interdum notam aliquam, quæ in variis speciebus characteri illius Generis adversatur: & adhuc alias excludendas puto, quando progressu temporis, quæ nunc dubia apparent, confirmantur. At in corpore Operis omnes characteres Botanicos ab ipso Linnæo adoptatos, tam Genericos, quam Specificos intactos omnino servavi: subiciens tamen, quæ aliter me vidisse recordor.

Recentioribus quibusdam visum est, Clarissimis Hallero, Ludwigio, Forstero, Thunbergio præeuntibus, Systematis Linnæani Classes Gynandriam, Monoeciam, Dioeciam, Polygamiam vel noxas esse, vel superfluas. Ego circa Polygamiam non prorsus dissentio, ipso met Linnæo Filio comprobante. Ast circa alias tres Classes aliter judico. In Gynandria de Generibus Polyandris Calla, Aro, &c. nihil certi decerni posse Linnæus ipsemet agnoverat, ob Stamina, & Germina in illis confusa, ac numero incerta. Ex aliis Ordinibus ejusdem Classis, cujus Genera sexdecim in hac Florâ expono, Helicteris priores duæ species potius Monadelphæ dicerentur, quam Gynandræ; cum earum stamina inferius coalescant in tubum, & a Pistillo videantur prorsus libera: binas alias species verè Gynandras observavi, utpote munitas Antheris sessilibus Germini insidentibus.

In aliis Generibus vel stamina inhaerent Germini, vel Stylo, sicque manifestè Gynandra sunt: vel non ita clare, cum, aut Stylum, aut Stigma non habeant satis expressum, sed horum loco punctum aliquod, seu fossulam longiusculam a basi Stamini ad Pistillum ducentem,

tem, per quæ haud ineptè Gynandriæ adscribuntur. Hujus Classis sex Genera invēni Stamine unico donata, quæ si ex Classe Gynandriâ excludamus, transferri deberent ad Monandriam; obstat autem, ne fiat, quod nulla planta horum sex Generum Corollam, Nectarium, Stamen, & Pistillum portet Monandris naturâ conformia: habituque gaudeant Orchideo potius, quam Scitamineo.

Eadem ratio prohibet Classes Monoeciam, & Dioeciam repudiari, quarum plantæ, quamvis multæ sint ordinis Monandri, non tamen habitu, aut flore bene conveniunt cum classiariis Monandris. Præterea causa rejiciendi has duas Classes supponitur esse inconstantiam florum, qui in illis nunc inveniuntur Monoici, nunc Dioici, sæpe etiam Hermaphroditi: &, qui Hermaphroditi nascuntur in Americâ, sæpè Dioici, vel Polygami occurrant in insulis maris Australis, Clar. Forstero testante. Ego observationibus Clar. Virorum non præsumo contradicere. Tantum assero frequentem inconstantiam florum illarum Classium mihi obviam non fuisse: sed raram quidem, prout Celeb. Linnæus jam antea observaverat, quamque propriis locis annotare non prætermittam.

Itaque, servatis in hac Florâ Classibus, & Ordinibus Celeberrimi Coryphæi nostri Linnæi, cuilibet Generi, & Speciei præponam definitionem, si adsit, ab eodem præscriptam, vel adoptatam: si verò desideretur, nostram substituemus, ita ut nullum Genus, aut Speciem proferamus absque definitione præviâ. Subsequenter habitus plantæ, simulque notæ quælibet per me observatæ, quibus eadem planta convenit, aut diffidet a definitione Linnæanâ, vel a Synonymis Authorum, ut his cum illis proxime collatis, veritas facilius eruatur, & illucescat. Similes notas desideravi frequenter videre in multis operibus Botanicis, nec tamen invēni; vel quia non fuerant observatæ, vel ut superflue relictæ. Sed illis carens quis rectè judicare poterit de plantis exoticis, aut longinqui soli, an aptè, vel ineptè collocatæ fuerint, aut collocandæ sint in tali Genere, vel Specie? Quomodo Scientiæ perfectio obtinebitur? Quam perinde expectaverat Gesnerus sapienter ad Fuchsium scribens. *Quod si suas quisque observationes protulerit, spes est aliquando fore, ut ex omnibus opus unum absolutum perficiatur.*

Genera, & Species hujus Floræ signo † notata non omnia nova esse præsumo. Tantummodo indicare volui eas plantas vel in operibus Celeb. Linnæi non inveniri, vel ita a meis observatis discrepantes, ut pro diversis, aut novis haberi possint. Circa novas Species, aut Genera constituenda non omnibus idem est judicium. Itaque hæc nostra in dato loco maneant, donec Doctorum Virorum consensu, cui non repugno, in meliorem transferantur.

Descriptionibus, & Synonymis Authorum paginas implere, & lectorem gravare non est animus. Qui plura velit, facile collecta inveniet

veniet in Syſtemate plantarum Linnæano per Clar. Reichardum recen-
ter edito, & alibi. Nos ad ſingulas ſpecies duos plerumque laudabi-
mus, ex his præcipuè, qui plantas Indianas in ipſâ Indiâ examina-
runt, vel ſaltem, ſi habeantur, qui, acceptis inde herbariis ſiccis,
de illâ plantâ curioſius egerunt. Nec per id fateri velim mea cum
illis penitus convenire. Inter illos in primis excellit induſtrius, & in-
defeſſus Rumphius, cum quo noſtra frequentius cohærent, tum ob
minorem diſtantiâ locorum, tum ob acuratus hujus Authoris exa-
men. Hortum Malabaricum Clar. Rheedi, quem mihi perutilem fu-
turum ſperabam, quamvis diligenter quæſitum non potui obtinere;
ideoque raro in teſtem vocavi ab aliis laudatum. Pro plantis Celeb. Lin-
næo nondum cognitis, nec ab alio clarè deſcriptis, ſed a me nuper
obſervatis non prætermittam quemlibet Authorem citare, quem judi-
cem de illâ egiffe, quamvis obſcurè, & incompletè.

Solum natale cujuſcumque ſpeciei ut plurimum ſubjeci; ſiqui-
dem ex illius qualitate ſæpe illius proprietates inferuntur. Quas ſyl-
veſtres dico, ſatis intelligitur eſſe indigenas. De cultis paucae ſunt de
Sinis translatae in Cochinchinam: pauciſſimæ ex aliis locis. Tempus
florendi non appoſui, quia in multis incertum eſt in terris Æquato-
ri proximis, ubi arbores longo tempore florent, aliquæ toto anno;
& admodum rara eſt, quæ certo tempore foliis omnibus ſpolietur.
Utile judicavi arborum, fruticum, & herbarum magnitudinem ordi-
nariam indicare, non tamen immutabilem, cum aliquando plus creſ-
cat herba humilis in optima terrâ, & climate, quam arbor procera
in peſſimis.

Uſus œconomicos non debui præterire, cum hic ſit ſinis pri-
marius Botanicæ, & ex regno Vegetabili pleraque commoda homi-
nibus proveniant. Eos breviter indicavi, quos ex propriâ, vel inco-
larum experienciâ melius ſtabilitos comperi. Virtutes Medicas non te-
mere extuli, ſed praxi diuturnâ probatas, ſæpe etiam in libris Sini-
cis comprobatas. Multæ quidem cum Medicinâ Europæâ conveniunt:
aliæ, quamvis exoticæ, non ideo deſpiciendæ, ſed amplius proban-
dæ. Sapor, & odor plantæ ad hanc cognitionem ducunt, ideo inter-
dum notantur. Florum colores nec ad cognitionem Medicam, nec
ad Botanicam multum præſtare exiſtimo: non tamen fuerunt omitten-
di; nam primo oculi intuitu ab illis ducimur in ulteriorem cognitio-
nem, hominesque indocti ex illis quomodocumque dignoſcunt diver-
ſas ſpecies, quamvis ſæpè fallaciter: omnes autem allicimur, & re-
creamur picturâ illâ tam variâ, quam naturali.

Botanophilis vulgo non placent opera Botanica, quæ tabulis,
& figuris plantarum elegantioribus non adornantur. Ego in hac arte
non valeo: nec in Cochinchinâ, & in aliis peregrinationibus meis
invêni peritum aliquem, qui adjuvaret. Plantas rariores, quas colle-
gi, & exſiccatas ſervavi, partim in Angliam miſi, partim familiari-

ter tradidi Botanicæ studiosis videndas , nec amplius recēpi : ac , etiam-
si recepissem , non hīc facilē invenirentur artifices , qui eas debitā for-
mā , & elegantīā exprimerent. Illis autem deficientibus , liceat mihi
effari cum Celeb. Linnæo (Gen. pl. pag. X.) *Verbis tentabimus om-
nes exprimere notas æque clare , si non clarius , ac alii splendi-
dissimis suis iconibus.* Nam prout Cl. Scopolius benè advertit (In-
trod. Histor. Natur. pag. 6.) *Bona figura tunc utilis , cum data des-
criptio manca , aut genuinus individui character nondum fuerit de-
tectus.*

Tandem Candidum Lectorem rogamus , ut benignè ferat , &
corrigat quoscunque lapsus , quos proculdubio inveniet in hoc ope-
re. *Nec dubitamus multa esse , quæ nos præterierint ; homines enim
sumus , & occupati officiis , subcivisiveque temporibus ista curavimus :*
libenter fatemur cum Plinio Seniore. In præfatione Hist. Naturalis.

De accentibus , & signis grammaticalibus linguæ Cochinchinen-
sis , & Sinenfis propriis pauca dicere oportet : sine quibus quælibet
earum voces , quæ omnes monosyllabæ sunt , nequeunt omnino intel-
ligi , quando literis Europæis exprimuntur ; habent enim suas peculia-
res , & a nostro alphabeto prorsus diversas.

Accentu accuto (^) vox attolitur : gravi (`) deprimitur : cir-
cumflexo (^) ore constricto , & semiclauso pronuntiatur. Signo (-)
sonus prolongatur : (~) abbreviatur : interrogativo (?) quasi inter-
rogando præfertur : puncto cuilibet vocali supposito (¨) asperitate
quadam gutturali , & tremulâ prolongatur. Aspiratione (') vox aspe-
ra expirando promitur. Litera b transversè secta (^b) indicat sonum
medium inter b commune , & v consonans. Litera d simili sectione
notata (^d) indicat sonum medium inter d , & r. Vocales o , & u
transversè sectæ (^u) pronuntiari debent labiis ad latera diductis ,
in medio conniventibus. Ex istis signis aliqua sunt communia linguæ
Cochinchinenfi , & Sinenfi : plura peculiarem usum habent in illâ :
alia tantummodo in istâ. Omnia ; verò cum molesta sint typographo ,
sæpe ab illo omittuntur.

AUTHORES IN HAC FLORA LAUDATI.

- A** *Cost. Arom.* Christophori A Costa Historia Aromatum, Clusio interprete, 1605. in f.
Act. Helv. Acta Helvetica, Physico-Mathematica, &c. Basileæ, 1751, & seq. in 4.
Act. Londin. Philosophical transactions of the Royal society of London. London, 1665, & seq. in 4.
Act. Paris. Histoire de l'Academie Royale des Sciences, &c. a Paris. 1702, & seq. in 4.
Alp. Exot. Prosperi Alpini de plantis exoticis libri II. Venetiis 1627, in 4.
Alp. Ægyp. Prosperi Alpini de plantis Ægypti. Leidæ 1735. in 4.
Am. Ruth. Joannis Ammani Stirpium rariorum in imperio Ruthenico sponte provenientium. Petropoli, 1739. in 4.
Aublet Guian. Histoire des plantes de la Guiane Françoise par M. Fufée Aublet. Tom. IV. a Paris, 1775. in 4.
Bauh. hist. Historia plantarum universalis Joh. Bauhini, & Henr. Cherleri. Tomi III. Ebroduni 1650. in f.
Bauh. Pin. Casp. Bauhini Pinax theatri Botanici. Basileæ, 1671. in 4.
Bauh. Prodr. Casp. Bauhini Prodromus theatri Bot. Basileæ, 1671. in 4.
Bauh. Theat. Casp. Bauhini Theatrum Botanicum. Basileæ 1658. in f.
Bellon. Obs. Petri Bellonii rerum in Græcia, Asia, Ægypto, &c. Observationes, Clusio interprete. Raphelengii, 1605. in f.
Berg. Mat. Med. Petri Jonæ Bergii Materia Medica. Stockholmiæ, 1782. tomi II. in 8.
Boerb. Lugdb. Herm. Boerhaavii Index alter plantarum, quæ in horto Acad. Lugduno-Batavæ aluntur. Lugd. Bat. 1720. tomi II. in 4.
Bont. Fav. Jacobi Bontii Historia Naturalis, & Medica Indiæ Orientalis. Amstelædami, 1658. in f.
Brow. Jam. The civil, and natural history of Jamaica by Patr. Boown. London, 1756. in f.
Burm. Zeyl. Joannis Burmmani Thezaurus Zeylanicus. Amstelædami, 1737. in 4.
Burm. Ind. Nic. Laurentii Burmmani Flora Indica. Lugd. Batav., 1768. 4.
Buxb. Cent. Joh. Christophori Buxbaumii plantarum minus cognitarum Centuriæ V. Petropoli, 1728. in 4.
Camer. Hort. Joachimi Camerarii Hortus Medicus, & Philosophicus. Francfurti, 1588. in 4.
Catesby Carol. The natural history of Carolina, &c. by Mark Catesby. London, 1731. in f.

Clus.

- Clus. Cur. Paster.* Car. Clusii Curæ posteriores. Raphel. 1611. in f.
Clus. Exot. Car. Clusii Exoticorum libri X. Raphelengii, 1605. in f.
Clus. hist. Carolus Clusius rariorum plantarum historia. Antuerpiæ, 1601. f.
Com. Hort. Horti Medici Amstelædamensis rariorum plantarum descriptio, & icones, Auth. Jo. Commelino. Amstel. 1697 - 1701. in f.
Dalech. Hist. Jacobi Dalechampii Historia generalis plantarum. Tomi II, Lugduni, 1586. f.
Dalib. Paris. Floræ Parisiensis prodromus per Dalibard. Par. 1714. in 12.
Dict. of Arts. A new, and complete Dictionary of Arts, and Sciences by a Society of Gentlemen. Vol. IV. London, 1763. in 8.
Dill. Elth. Joh. Jacobi Dillenii hortus Elthamensis. Vol. II. Londini, 1732. f.
Dill. Musc. J. J. Dillenii historia Muscorum. Oxonii 1741. 4.
Diosc. Bot. Pedacii Dioscoridis Anazarbei de Materia Medica. Basileæ 1674. f.
Dodart. Mem. Memoires pour servir a la histoire des plantes, par M. Dodart. Par. 1676. f.
Du Halde Chin. Description de l'empire de la Chine, & de la Tartarie par le P. J. B. du Halde. Tom. IV. in f.
Feuillée It. Journal des observations faites sur les cotes Orientales de l'Amerique par le R. P. Louis Feuillée. Tom. III. a Paris, 1714-1725, in 4.
Flor. Dan. Icones plantarum sponte nascentium in regnis Daniæ, & Norvegiæ. Hafniæ, 1761. f.
Fl. Lapp. Caroli Linnæi Flora Lapponica. Amstelædami 1737. in 8.
Forsk. Arab. Flora Ægyptiaco-Arabica per Petrum Forskælum. Havniæ, 1775. in 4.
Forst. Gen. Characteres generum plantarum, quas in itinere ad insulas maris Australis collegerunt Joh. Reinholdus Forster, & Ge. Forster. Londini, 1776. f.
Garc. Arom. Hist. simplicium, & Aromatum conscripta a D. Garcia ab Horto, Latino sermone contracta a Car. Clusio. Quinta editio Raphelengii 1605. f.
Gmel. Sibir. Jo. Ge. Gmelin Flora Sibirica. Tomi IV. Petropoli 1747-1769. in 4.
Grisl. Virid. Gabrielis Grislei Viridarium Lusitanicum. Veronæ, 1748.
Gron. Virg. Joh. Frederici Gronovii Flora Virginica. Lugduni Batavorum, 1743. in 8.
Hall. Hist. Alberti Haller historia Stirpium indigenarum Helvetiæ. Tomi III. Bernæ, 1768. f.
Herm. Par. Bat. Pauli Hermanni Paradisus Batavus. Lugduni Batavorum. 1688. 4.
Herm. Lugdb. Pauli Hermanni Catalogus horti academici Lugduno-Batavi, 1687. 8.
Hern.

- Hern. Mex.* Francisci Hernandes Historia Naturalis Mexicana. Romæ, 1651. f.
- Hill. Brit. herb.* The British herbal by John Hill. London, 1757. in f.
- Huds. Angl.* Gulielmi Hudsoni Flora Anglica. Tomi II. Londini, 1778. 8.
- Jacq. Austr.* Nic. Jos. Jacquin Flora Austriaca. Viennæ, 1773. in f.
- Kæmpf. Amœn.* Engelberti Kæmpferi Amœnitates exoticæ. Lemgovia, 1712. in 4.
- Kæmpf. hist. Jap.* Histoire Naturele, Civile, & Ecclesiastique de l'empire du Japon par Engelbert Kæmpfer. Tom. II. a la Haye, 1729. in f.
- Kalm. It.* Petri Kalmii Iter Americanum. Holmiæ, 1753. vol. III. 8.
- Lin. Gen.* Caroli a Linné Genera plantarum. Editio sexta Holmiæ, 1764. 8.
- Lin. Sy. nat.* Car. a Linné Systema Naturæ. Editio 13. Vol. IV. Vindobonæ, 1767. 8.
- Lin. Mant.* Car. a Linné Mantissa plantarum. Vindobonæ. Et Mantissa altera Holmiæ, 1771. 8.
- Lin. Ph. Bot.* Car. a Linné Philosophia Botanica. Vindob., 1770. in 8.
- Lin. Sp. pl.* Car. a Linné species plantarum. Holmiæ, 1763. in 8.
- Lin. Sy. Vegetab.* Car. a Linné Systema Vegetabilium. Gottingæ, 1774. in 8.
- Lin. H. Cliff.* Car. a Linné Hortus Cliffortianus. Amstel., 1737. in f.
- Lin. M. Cliff.* Car. a Linné Musa Cliffortiana. Lugd. Batav. 1736. in 4.
- Lin. Mat. Med.* Caroli Linnæi Materia Medica. Lipsiæ, 1772. in 8.
- Lin. Sy. pl.* Car. a Linné Systema plantarum, curante D. Joanne Reichard. Vol. IV. Francfurti, 1779. in 8.
- Lin. supp. pl.* Caroli Linnæi Filii supplementum plantarum Systematis Vegetabilium editionis decimæ tertiæ. Brunsvigiæ, 1781. in 8.
- Lob. Adv.* Stirpium adversaria nova, Auctoribus Petro Pena, & Matthia de Lobel. Londini, 1571. f.
- Magn. Monsp.* Petri Magnol Hortus Regius Monspeliensis. Monspeli, 1686. 8.
- Marcgr. Bras.* Ge. Marcgravii Historia naturalis Brasiliæ. Lugd. Batav. 1648. f.
- Marsd. Samatr.* History of Sumatra by M. Marsden. London. in 4.
- Martyn. Dec.* Jo. Martyn historiæ plantarum rariorum decades V. Londini, 1728. f.
- Matth. Diosc.* Petri Andreæ Matthioli commentarii in sex libros Pedacii Dioscoridis. Basileæ, 1674. f.
- Mentz. Pug. rar.* Christiani Mentzelii Pinax Polyglotus, & pugillus rariorum plantarum. Berolini, 1682. in f.
- Mich. Gen.* Micheli nova Genera plantarum. Florentiæ, 1729. in 4.
- Mill. Dict.* Philippi Miller Dictionarium hortilorum. Londini, 1760. in f.
- Morif.*

- Morif. Hist.* Roberti Morisoni Historia plantarum universalis Oxoniensis. Oxonii, 1680. Vol. II. in f.
- Neck. Musc.* Joseph. de Necker Historia Muscorum. Manhemii, 1771. in 8.
- Osbeck. It.* Petri Osbeck Iter Indiæ Orientalis. Holmiæ, 1757. in 8.
- Petiv. Gaz.* Jacobi Petiver Gazophylacium naturæ. Londini, 1702. in f.
- Pis. Bras.* Gulielmi Pisonis de Indiæ utriusque re naturali, & Medica. Amstelædami, 1658. in f.
- Pis. Mantiss.* Gul. Pisonis Mantissa Aromatum. Simul cum præcedente. in f.
- Plin. Hist. Nat. C.* Plinii Secundi Historiæ mundi libri 37. Lugduni, 1587. in f.
- Pluk. Phyt.* Leonhardi Plukenetii Phytographia. Londini, 1691. in 4.
- Pluk. Alm.* Ejusdem Almagestum Botanicum. Londini, 1696. in 4.
- Pluk. Amalt.* Ejusdem Amaltheum Botanicum. Londini, 1705. in 4.
- Pluk. Mant.* Ejusdem Mantissa Almag. Botanici. Londini, 1700. in 4.
- Plum. Am.* Caroli Plumierii Plantæ Americanæ. Parisiis, 1693. in f.
- Plum. Fil.* Car. Plumierii tractatus Filicum Americanarum. Parisiis, 1705. in f.
- Pomet. Drog.* Histoire generale des Drogues par le Sieur Pomet. Tom. II. a Paris, 1735. in 4.
- Raj. Hist.* Joannis Raji Historia plantarum. Tom. III. Londini, 1686. in f.
- Rheed. Malab.* Hortus Indicus Malabaricus adornatus per Henr. van Rheedee. Tomi XII. Amstelædami, 1678-1703. in f.
- Rumph. Amb.* Ge. Everhardi Rumphii Herbarium Amboniense libri XII, & Auctuarium. Amstelædami, 1750-1755. in f.
- Scheuchz. Gram.* J. Scheuchzeri Agrostographia. Tiguri, 1719. in 4.
- Scop. Introd.* Joan. Antonii Scopoli Introductio ad historiam naturalem. Pragæ, 1777. in 8.
- Sloan. Jam.* A natural history of Jamaica by Hans Sloane. Vol. II. London, 1707, 1725. in f.
- Thunb. Jap.* Petri Thunberg Flor. Japonica. Lipsiæ, 1784. in 8.
- Tournef. Instit.* Josephi Pitton de Tournefort Institutiones rei herbariæ, & Corollarium Instit. Lugduni, 1719. Tomi III. in 4.
- Vaill. Par.* Sebastiani Vaillantii Botanicum Parisiense. Parisiis, 1747. in f.
- Zanon. Hist.* Jacobi Zanonii rariorum stirpium historia. Bononiæ, 1742. in f.

FLORA COCHINCHINENSIS

CLASSIS I. MONANDRIA MONOGYNIA.

* *Flores superi : fructu loculari.*

1. **A**MOMUM. Cor. 3 - partita : *nectario* petaliformi.
2. CURCUMA. Cor. 4 - partita : *nectario* 3. lobo.
3. CANNA. Cor. 6 - partita : *nectario* revoluto.
- + 4. DONAX. Cor. 6 - partita : *laciniis* tribus erectis, tribus reflexis.
5. KÆMPFERIA. Cor. 6 - partita : *laciniis* omnibus horizontalibus.
- + 6. PHYLLODES. Cor. 7 - fida : *nectario* oblongo, canaliculato.

** *Flores inferi : fructu loculari.*

- + 7. SALOMONIA. Cor. 3 - fida, in tubum curvata. *Silicula*.
- + 8. GARCIANA. Cor. 4 - petata. *Caps.* 3. locularis.

*** *Flores monospermi.*

9. BOERHAAVIA. Cor. 1 - petata, Campanulata.
10. HIPPURIS. Cor. 0. Cal. 0.

MONOGYNIA.

GENUS I. AMOMUM.

CHARACTER GENERICUS. *Cor.* 4 - fida : *laciniâ* primâ patente.
 Lin. Syst. pl. G. 2.

Sp. 1. AMOMUM ZINGIBER. Linguâ Cochinchinensi α Cây gừng :
 sinh Kàng. Linguâ Sinensi β Sêm Kiâm.

Differentia specifica. Am. *scapo* nudo : *spicâ* ovatâ. Lin. sp. 1.

Habitus , & notæ in loco natali observatæ. *Radix* serpens , bulbis palmatis , compressis , carnosis , in senectute fibrosis : radiculis tenuibus , brevibus. *Culmus* annuus , 2 - pedalis , simplicissimus , foliatus , erectus. *Folia* lineari-lanceolata , semipedalia , glabra , alterna : petiolis brevibus , amplexicaulibus , sub-normaliter refractis. *Scapus* remotus , 8 pollices altus , crassus , teres , rectus , squamosus , sæpius nudifolius : *spicâ* ovato-oblongâ , erectâ , compositâ squamis magnis , ovatis , sub-acuminatis , coloratis , flores semiclaudentibus. *Calix* spatha duplex , parva. *Corolla* infundibuliformis , viridi-lutea : tubo longo , tenui : limbo 3 - partito , laciniis Conicis , sub-æqualibus. *Nectarium* fusco-rubrum , ovatum , integerrimum , petaliforme , basi utrinque alatum , corollâ sub-brevius , infra laciniarum fissuram anteriorem adnatum. *Filamentum* filiforme , corollæ insidens , ipsâ brevius. *Anthera* ovata magna , in longitudinem fissâ , amplexens *stylum* filiformem , ipsâ longiorem : *stigmat*e cylindræo , apice ciliato. *Capsula* infera , 3 - gono-rotunda , glabra , 3 - locularis , polysperma : feminibus multis , oblongis.

Habitat in Cochinchinâ , & Chinâ , ubique cultum.

Zingiber fœmina. Pis. Mant. pag. 190. fig. ibi. Gingembre. Pom. Drog.

l. 2. pag. 68. fig. 42. Zingiber maius. Rumph. Amb. l. 8. c. 14. t. 66. f. 1.

Virtus : radicis. Calefaciens , Pellens , Stomachica , Eccoprotica. Succus expressus , recens prodest in febribus intermittentibus ex crassitie humorum. Decocto , aut pulvere corriguntur aquæ insalubres : sicut etiam Purgantia , & quidem aptius , quam cinnamomo : singultus sæpe cohibentur.

Usus. Culinarius , in Indiâ frequentissimus , gratus , & saluber.

Sp. 2. AMOMUM ZERUMBET. α Ngai xanh : Ngai mat thoi.

Differ. spec. Am. *scapo* nudo : *spicâ* oblongâ , obtusâ. Lin. sp. 2.

Hab ; & notæ. *Radix* serpens bulbis teretibus , tortuosis , crassis , ramosis , horizontalibus , carnosis , pallidis : odore tenui , sub-aromatico : sapore amaricante , nec ardente , ut Zingiberis. *Culmus* 4 - pe-

dalis, perennis, simplicissimus, teres, solidus, rectus. *Folia* lanceolata, magna, glabra, petiolata, amplexicaulia, obliquè ascendentia. *Scapus* 1 - pedalis, remotus, crassus, squamosus, ruber. *Spica* magna, sub-ovalis: squamis rotundatis, astrictis, monofloris, rubris. *Calyx* spatia simplex, acuta. *Corolla* infundibuliformis, pallida: tubo longo: limbo 3 - partito, laciniâ summâ acutâ, inferioribus sub-ovatis: *nectario* concolore, petaliformi, obtusissimo, 2 - fido, fauci corollæ adnato. *Filamentum* planum, subulatum, inflexum, laciniæ posteriori corollæ inhærens, ipsi subæqualis. *Anthera* oblonga, medio filamenti adnata. *Germen* 3 - gonium, inferum. *Stylus* filiformis, filamento æqualis, crenæ antheræ inclusus. *Stigma* concavum, ciliatum. *Capsula* obtusè 3 - gona, 3 - locularis, 3 - valvis: *Seminibus* multis, ovatis.

Habitat incultum, cultumque in Cochinchinâ.

Lampujum. Rumph. Amb. l. 8. c. 10. t. 64. f. 1. Zingiber Latifolium; Syvestre. Burm. Zeyl. p. 234.

Ufus. In Medicinâ externus. Calefacit, Resolvit. Prodest in contusionibus, & artuum doloribus, præcipuè crurum, & pedum, si ex radice recenti, & contusâ fiat cataplasma, vel fots ex eadem cum spiritu vini destillata. Garcias (Arom. l. 1. c. 43.) scribit radicem Zerumbet saccharo conditam meliorem esse Zingibere: fortasse in Malabariâ meliorem habet saporem: in Cochinchinâ non est edulis.

Sp. 3. AMOMUM CARDAMOMUM. α Bach dau kh'au. β Pě téu k'eu. Differ. spec. Am. *scapo* simplicissimo, brevissimo: *bracteis* alternis, laxis. Lin. sp. 3.

Hab; & notæ. *Radix* horizontalis, repens, sub-lignosa, nodosa, aromatica: radiculis ramosis, magnis. *Culmus* perennis, binos cum dimidio pedes altus, simplicissimus, teres, erectus. *Folia* lanceolata, subundulata, glabra, striata, amplexicaulia. *Scapus* simplex, brevissimus: *spicâ* brevi, *bracteis* lanceolatis, laxis. *Corolla* infundibuliformis, 3 - partita, sub-acuta, albo-lutea: *calyce* concolore. *Flos* inter bractæas exertus. *Capsula* 3 - gono-rotunda, 3 - locularis, 3 - valvis, polysperma: *seminibus* multis, angulatis: cortice lævi, albicante. Odor, & sapor totius plantæ aromaticus, acutus, gratus.

Habitat agreste in regno Cambodiâ, Cochinchinæ tributario.

Cardamomum Minus. Rumph. Amb. l. 8. c. 12. t. 65. f. 1. Icon bona. Bont. Jav. l. 6. c. 37. fig. pag. 126: quæ non æquè propria, ac præcedens.

Virtus: feminum. Calefaciens, Stomachica, Carminativa.

Ufus etiam frequens in arte Coquinariâ.

結砂菴

4

MONANDRIA MONOGYNIA.

+ Sp. 4. AMOMUM VILLOSUM. α Sa nhon β Sö Xä m'i.

Differ. spec. Am. *scapo* brevi, reclinato: *bracteis* linearibus: *fructu* villoso.

Hab; & notæ. *Radix* horizontalis, sublignosa, repens: radiculis longissimis, crassis, odoratis. *Culmus* perennis, simplicissimus, debilis, erectus, teres, 6-pedalis. *Folia* lanceolata, enervia, glabra, petiolata, amplexicaulia, reflexa. *Scapus* 4-pollicaris, tenuis, reclinatus. *Spica* subovata, bracteis linearibus, imbricatis. *Corolla* pallida, infundibuliformis, 3-partita: nectario petaliformi, brevi, obtuso. *Pericarpium* inferum, sub-globosum, semipollicare, rufum, 3-loculare, evalve, exterius obsessum villis multis, crassis. *Semina* multa, angulata, fusca, constricta membranulis interjacentibus. Stamen, & pistillum solitaria. Odor totius plantæ aromaticus, lenis, sub-acutus. Sapor recentis fructus sub-dulcis, gratus.

Habitat agreste in montibus Cochinchinæ.

Globba Crispa. Rumph. Amb. l. II. c. 30. tab. 61.

Virtus: feminum. Sub-Calefaciens, Stomachica. Roborans, Uterina, Alexiteria. Hæc semina, quæ in provinciis Cochinchinæ *Qui nhon*, & *Phu-yen* absque culturâ nascuntur, avidè exportantur a Sinen-sibus mercatoribus, in quorum Medicinâ magni sunt usus.

草 菴

+ Sp. 5. AMOMUM MEDIUM. β Tsão quo. α Thao qua.

Differ. spec. Amom. *spicâ* caulinâ, ramosâ: *fructu* oblongo, striato, evalvi.

Hab; & notæ. *Culmus* perennis, rectus, simplex, 8-pedalis, crassus, teres. *Folia* magna, oblonga, sub-acuta, glabra, petiolis amplexicaulibus. *Flos* spicâ caulinâ, longâ, terminali, ramosâ. Recentem florem non vidi; ideoque de corollæ laciniis, & nectario incertus maneo. *Pericarpium* inferum, oblongum, obtusum, subteres, striatum, crassum, coriaceum, evalve, exsuccum, 3-loculare, polyspermum. *Semina* multa, angulata, membranulis distincta, fusca, odorata, ardentia.

Habitat in provinciâ *Yü nân* imperii Sinen-sis, ad occasum provinciæ Cantonien-sis. Suspicio eandem esse plantam, quam Bontius (Jav. l. 6. c. 37. pag. 127.) describit, delineatque sub nomine Cardamomi Maioris. Forma fructus valde convenit cum Cardamomo Medio, apud Matth. in Diosc. l. I. c. 5. pag. 28.

Virtus: feminum. Calefaciens, Incidens, Deobstruens, Antacida. Prodest in febribus quartanis diuturnis.

Utuntur etiam indigenæ his feminibus ad condiendos cibos: simulque acuendam vim cujuscumque odoris.

草 菴

+ Sp. 6. AMOMUM GLOBOSUM. α Mè tle. β Tsão keu.

Differ.

草 豆 菴

Differ. spec. Am. *spicâ* caulinâ , ramosâ : *fructu* globoso , lævi.

Hab ; & notæ. *Radix* tuberculosa , repens , brevis. *Culmus* perennis , simplicissimus , teres , erectus , 4 - pedalis. *Folia* lanceolata , magna , glabra , enervia , petiolata , amplexicaulia , erecta. *Flos spicâ* caulinâ ovato-oblongâ , erectâ : ramis obliquis : *spathis* par-
tialibus , sub - 4 - floris. *Perianthium* tubulosum , 3 - 4 - denta-
tum. *Corolla* supera , albo-rubra , infundebuliformis , 3 - partita :
laciniis oblongo-ovatis , sub-æqualibus. *Nectarium* longitudine ses-
cuplum , undulatum , apice rotundatum , emarginatum , petaliforme ,
corollæ insitens. *Filamentum* planiusculum , longum. *Anthera*
oblongo-ovata , crenâ verticali amplexens *stylum* filiformem , ipsâ
longiorem. *Stigma* concavum , ciliatum. *Pericarpium* globosum ,
glabrum , album , evalve , 3 - locale , polyspermum : cortice tenui ,
fragili : *feminibus* multis , angulatis , fuscis , odoratis , sub-ardenti-
bus.

Habitat in montibus Cochinchinæ , & Chinæ.

Virtus : feminum , & radice. Leniter Calefaciens , Stomachica , An-
tacidâ. Ventrâ dolores , vomitum , & diarrhæam petuitosam cohi-
bet. Usus illius frequens apud Sinenses , & Cochinchinenses Me-
dicos.

† Sp. 7. AMOMUM HIRSUTUM. α Mé tlé bà.

Differ. spec. Am. *spicâ* caulinâ , simplici , reclinatâ : *fructu* sub-ro-
tundo , hirsuto.

Hab ; & notæ. *Radix* horizontalis , ramosa , repens. *Culmus* peren-
nis , simplicissimus , erectus , teres , hirsutus , 6 - pedalis. *Folia* lan-
ceolata , magna , erecta , petiolis amplexicaulibus. *Flos spicâ* cau-
linâ , lineari , reclinatâ , simplici : pedunculis , & *spathis* 2 - floris.
Perianthium tubulosum , 4 - fidum , inferum : laciniis rotundatis ,
æqualibus. *Corolla* supera , infundibuliformis , 3 - partita , laciniis
obtusis , sub-æqualibus. *Nectarium* petaliforme , latissimum , obtu-
sum , incurvum , 4 - fidum , laciniis binis lateralibus brevioribus ,
rotundatis. *Stamen* unicum. *Fructus* subrotundo-trigonus , hirsutif-
simus , evalvis , 3 - localis , polyspermus : *feminibus* multis , an-
gulatis. *Corolla* albo , rubro , & flavo variegata. Odor , & sapor
sub-fatuus. Virtus nondum probata.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Sp. 8. AMOMUM GALANGA. α Cây riềng : Cao Lương Kuang. β Cao
Leâm Kiâm.

Differ. spec. Am. *spicâ* caulinâ , erectâ : *spathis* sub-trifloris : *capsu-
lâ* 3 - gono-ovatâ , glabrâ.

Hab ; & notæ. *Radix* bulbosa , horizontalis , repens : ramis teretibus ,
crassis ,

杜若

高良薑

crassis, tortuosis, nodosis. *Culmus* perennis, simplicissimus, erectus, glaber, 6 - pedalis. *Folia* ovato-lanceolata, enervia, glabra, erecta, magna, petiolis amplexicaulibus. *Flos spicâ* oblongâ, erecta: *pedunculis*, & *spathis* partialibus sub - 3 - floris. *Perianthium* inferum, tubulosum, obtusè 3 - fidum. *Corolla* supera, albolutea, 3 - partita, laciniis oblongo-ovatis, concavis, patentibus, subæqualibus. *Nectarium* petaliforme, subrotundum, emarginatum, laciniis corollæ subæquale. *Filamentum* 1, lineare, crassum, in longitudinem fulcatum, corollâ longius. *Anthera* oblonga, 2 - fida, amplexens stylum longiorem, crenæ ipsius; & filamentum inclusum: *stigma* crassiusculum, emarginatum. *Capsula* 3 - gona, 3 - locularis, 3 - valvis: *feminibus* multis subrotundis. Odor totius plantæ aromaticus: sapor ardens.

Habitat tam culta, quam agrestis in Cochinchinâ, & Chinâ. Galanga Maior. Lancquas. Rumph. Amb. l. 8 c. 9. tab. 63. ubi satis propriè delineatur, & describitur.

Virtus: Radicis, & feminum. Calefaciens, Incidens, Stomachica, Sternutatoria. Prodest in Colicâ petuitosâ, Diarrhæâ, Vomitu, Singultu.

Ufus: œconomicus recentis radicis ad condiendos pisces, salgama, & acetaria. Præterea ad parandum, & acuendum spiritum vini, quem ex oryzâ, vel saccharo fermentato extrahunt. Crassè contusam, & æquali oryzæ massæ commixtam in bolos efformant, quos in camino suspendunt, ut longo tempore fuliginem imbibant. Bolis istis contritis quantitatem, quam volunt oryzæ coctæ subigunt, ac per noctem sinunt quiescere. Sequenti die fermentatam inveniunt, & alembico magno, sed humili includunt, indeque ad ignem destillat spiritus non inferior spiritu vinoso palmæ Cocos, & & fortasse salubrior.

Observ. Miror Celeb. Linnæum hanc plantam adscripsisse G. Marantæ, cujus characterem essentialem agnoscit *corollam ringentem*, 5 - fidam: *laciniis 2 alternis patentibus*. Galanga nostra (quæ eadem Rumphii) nec est ringens, nec 5 - fida, nec habet duas lacinias alternas patentes, sed omnes, quæ tres sunt, magnitudine, & formâ fere æquales. Non ignoro Rumphium dixisse florem Galangæ 4 - petalum: sed attentè legenti patebit quantum, quod vocat *petalum erectum instar vixilli*, nectarium esse petaliforme, non corollæ laciniam, quod ex situ interiore, & inspectione figuræ confirmatur: quamvis idem Nectarium ex nostrâ observatione non ita ad basim attenuetur, prout videtur in figurâ Rumphianâ. Itaque indubius assero plantam istam speciem esse Amomi, non Marantæ. Eandem cum aliis a me antea in Europam missam examinavit Clar. Bergius (Mat. Med. pag. 5.) eamque Amomi speciem agno-

agnovit. Nec obstat, quod a Doct. Viro vocetur Amomum Zedoaria Officinarum; siquidem, si pharmacoplas interrogemus, nunc pro Zedoariâ, nunc pro Galangâ eandemmet radicem nobis obtrudent; cum nondum certò constet, quæ vera Zedoaria, aut Galanga antiquorum sit.

+ Sp. 9. AMOMUM ARBOREUM. ♂ . . .

Differ. spec. Am. *Caule* arboreo: *fructu* Calycino.

Hab; & notæ. *Arbor* 10 - pedalis: *ramis* multis, tortuosis, patentibus. *Folia* ovato-oblonga, acuminata, integerrima, parva, inferius tomentosa, omnia ad unum latus versa, petiolis vaginantibus. *Flos* dilutè ruber, sessilis, suffultus squamâ conicâ, concavâ, ad apicem subtus carinatâ: *spicâ* ovata terminali, undique floriferâ. *Perianthium* 1 - phyllum: tubo magno, ovato-trigono: limbo 3 - partito, laciniis acutis, erectis. *Corolla* supera, infundibuliformis, 3 - partita: laciniis lanceolatis, subæqualibus, patentibus. *Nectarium* petaliforme, lato-ovatum, corollæ sub-æquale, ipsius tubo interius adnatum. *Filamentum* 1, lanceolatum, coloratum, tubo corollæ, & nectario simul connexum. *Anthera* linearis, medio filamenti in longitudinem coalita. *Germen* calycinum, 3 - gonum. *Stylus* filiformis, crenæ antheræ inclusus, illâ longior. *Stigma* verticaliter planum, apice truncatum. *Pericarpium* ovato-trigonum, ex tubo calycis in maturitate in 3 valvas ex angulis dehiscens, 3 - locale, polyspermum. *Seminibus* multis, longiusculis, angulatis. Sapor, & odor vix ullus. Virtus incognita. Arboris lignum levissimum, nec foco aptum.

Habitat in insulâ Samatrâ, versus plagam orientalem in sylvâ parum a litore distante.

Observ. Cum in diversis Amomi Speciebus, Calyx, Corolla, Nectarium, Stamen, fructusque sæpe inter se differant: numerus autem laciniarum corollæ semper ternus, & Nectarium semper formâ petali, quamvis situ a laciniis diversum, observentur: in istis, non in illis, constituendus videtur character essentialis Generis Amomi. Unde sequitur Globbam Sylvestrem (Rumph. Amb. l. II. c. 33. t. 62.) Amomi speciem esse, quam Linnæus Junior vocavit Renalmiam. Suppl. pl. pag. 7, & pag. 79.

GENUS II. CURCUMA.

Charact. Gener. *Stamina* 4 sterilia: quinto fertili. Lin. sy. pl. G. 6.

Observ. Celeb. Linnæus (syst. Nat. pag. 50, & syst. Veget. pag. 49.) quasi datæ descriptioni dissideret, nos monuit, characteres Amomi, Alpinæ, Curcumæ, Thaliæ ab autopsiis ex plantis vivis accuratius descri-

describendos, quod nos diligenter exequi curavimus circa Amomum, & Curcumam: Thaliam vero, & Alpiniam non vidimus.

+ *Descriptio Naturalis Curcumæ Vulgaris in solo natali.*

- Cal. Perianthium superum, 2-fidum: laciniis oblongo-ovatis, erectis, spicæ squamis occultis.
- Cor. Monopetala, infundibuliformis: tubo tenui, perianthio æquali, superius dilatato: limbo 4-partito, laciniis longitudine sub-æqualis: binis lateralibus obtusis, undulato-plicatis: summâ acutâ, incurvâ: infimâ latiore, 2-fidâ, laciniis rotundatis.
- Nectarium magnum, incurvum, 3-lobum, medio emarginato, basi lacinia corollinæ exteriori ad natum.
- Stam. Filamentum 1, lato-planum, breve, apice rotundatum, lacinia summæ corollæ insisteus. Anthera exotica, sub-cubica, 2-fida: appendice subulatâ utrinque exertâ.
- Pist. Germen subrotundum. Stylus capillaris, stamini æqualis, crenæ antheræ inclusus. Stigma Concavum.
- Peric. Capsula subrotunda, lævis, 3-valvis, 3-locularis, polysperma. Sem. Rotunda, pauca.
- Observ. Labium illud ovatum, (apud Linnæum) staminave 4 sterilia nullibi invēni.

Char. Gener. ex propriâ observatione. Cor. 4-partita. Nectarium 3-lobum. Filamentum planum.

Sp. I. CURCUMA LONGA. α Ngê: Kuong huynh. β Kiâm hoâm.

Differ. spec. Curc. foliis lanceolatis: nervis lateralibus numerosissimis. Lin. sp. 2.

Hab. Radix perennis, serpens, carnosâ, palmata, ramis teretibus, circulis parallelis, radicanibus articulata: cortice tenui pallido: pulpâ croceâ, sapore subamaricante, odore unguentario. Caulis nullus. Folia lato-lanceolata, magna, integerrima, glabra, annua, pallido-viridia, lineis obliquis, tenuibus, densis fulcata: petiolis longis, erectis, basi dilatatis, se mutuo sustentibus, & amplectentibus. Scapus externus, 3-pollicaris, tenuis, suberectus, sub-nudus, foliorum fasciculo aproximatus. Spica crassa, sub-ovata, 3 pollices longa: squamis membranaceis, sub-acutis, albican- tibus, semipatentibus, infra medium lateraliter coalitis. Flos sessilis, albus, nectario luteo, singulis spicæ squamis solitariè inclusus.

Habitat ubique culta, incultaque in Cochinchinâ, & Chinâ.

Curcuma Domestica. Rumph. Amb. l. 8. c. 16. tab. 64. Terra Merita.

Pomet. Drog. l. 2. p. 72. fig. 47. Curc. rad. longâ. Burm. Zeyl. p. 83. Virt.

Virt. Resolvens, Emmenagoga, Diaphoretica. Valet in Ictero; Cachexia, contusionibus, vulneribus, scabie, imo etiam in Leprâ, pellendo per transpirationem, si sumatur cum sulphure: vel cum terebinthinâ per urinam. Exterius pruritus, & affectus cutaneos corrigit.

Ufus œconomicus ad condiendos cibos loco Croci, frequentissimus in Indiâ. Curcumâ tinguntur telæ, pelles, ligna, ossa, & metalla.

Sp. 2. CURCUMA ROTUNDA. α Ngai Miq. β Pum ngò méu.

Differ. spec. Curc. *foliis* lanceolato-ovatis: *nervis* lateralibus rarissimis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Radix* perennis, bulbus ovatus, magnus, ovo anserino sæpe æqualis: exterius pelliculâ tenui, rufescente, annulis parallelis radicanibus cinctus: interius solidus, carnosus, flavo-ruber, gustu amaricante, odore subaromatico. Serpit sub terrâ radix per parvos bulbos, ejusdem formæ ovatæ, ad latera bulbi materni accrescentes. *Caulis* nullus. *Folia* annua, 3 pedes alta, erecta, lato-lanceolata, subobtusâ, glabra, lacte viridia, lineis obliquis paucis sulcata: petiolis brevibus, ad basim dilatatis, interiores amplectentibus, crassum caulem mentientibus. *Florem* recentem non vidi, quamvis per aliquot annos plantam studiosè coluerem; naturâ enim agrestis est.

Habitat frequens montes Cochinchinæ, & Chinæ.

Manja-Kua. Rheed. Malab. 11. pag. 19. tab. 10. Curcuma radice rotundâ. Burm. Zeyl. pag. 84. Zerumbet Tommon Bezaar (Rumph. Amb. l. 8. c. 17. t. 68.) suspicor hanc speciem Curcumæ designare. Descriptio quodammodo convenit: sed figura nec propriæ descriptioni, nec nostræ benè aptari potest.

Virtus. Fere eadem, quæ præcedentis: sed fortior, ac internè sumpta minus tuta. Externè heroicum pharmacum expertus sum in dolore, & tumore ventris ex suppressione lochiorum, vel mensium. Ex bulbis recentibus Curcumæ Rotundæ, & Crini Zeylanici, foliisque Artemisiæ contusis, addito parum aceti, fit cataplasma, quod calidum topicè applicatur. Radix ista non est esculenta. Ad tingendum adhibetur, colore quidem pulchro, sed inconstante.

† Sp. 3. CURCUMA, PALLIDA α Ngè hoang. β San Kiâm hoâm.

Differ. spec. Curc. *bulbis* nodosis: *scapo* longo, bracteato.

Hab; & notæ. *Planta* annua, acaulis, erecta, 3-pedalis. *Radix* perennis, horizontalis, serpens, oblonga, teres, tortuoso-nodosa, intus, & foris pallida, carnosâ, odore, & sapore tenui. *Folia* lanceolata, magna, sulcis obliquis, tenuibus, plurimis: petiolis basi dilatatis, interiores ambientibus. *Scapus* externus, 8 pollices

10 MONANDRIA MONAGYNIA.

ces longus, bracteis brevibus vestitus. *Spica* oblonga, squamis ovato-lanceolatis, laxis, reflexis, rubescentibus, 1 - floris. *Corolla* albo-lutea, 4 - partita: *nectario* 3 - lobo. *Stamen* 1, fertile, sterilia nulla. Capsula infera 3 - locularis, 3 - valvis, polysperma.

Habitat agrestis in Cochinchinâ, & Cantone Sinarum.

Curcuma Agrestis. Rumph. Amb. l. 8. pag. 164.

Ufus internus, quantum scio, nullus. Radix contusa, & externè applicata medetur artuum doloribus, & contusionibus.

Observ. Rumphius (Amb. l. 8. cap. 17.) varias Tommon species exponit, quas ad genus *Curcumam* pertinere sentio: sed ex defectu sufficientis examinis certò decidere non audeo. *Curcuma Longa* Linnaei aptius vocaretur cum Rumphio *Curcuma Domestica*, quatenus imprimis coli soleat: vel *Curcuma Vulgaris*, quia usu in Indiâ frequentissimo ab omnibus cognoscitur.

GENUS III. CANNA.

Char. Gener. *Cor.* 6 - partita, erecta: *labio* 2 - partito, revoluta. *Stylus* lanceolatus, corollæ adnatus. *Cal.* 3 - phyllus. Lin. sy pl. G. 1.

Sp. 1. CANNA INDICA. α Ngai hoang. β San Kiâm.

Differ. spec. Can. *foliis* ovatis, utrinque acuminatis, nervosis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Caulis* simplicissimus, erectus, 3 - pedalis, minimum digitum crassus. *Radix* bulbosa, sub-palmata, repens, perennis pallida. *Folia* lato-lanceolata, magna, glabra, obliquè sulcata: petioli amplexicaulibus. *Flos* terminalis, nitidè coccineus, *spica* erectâ, pauci florâ. *Calix* superus, foliola 3, lanceolata, persistencia. *Corolla* erecta, 6 - partita, inæqualis: *nectario* centrali, 2 - partito, revoluta. *Stylus* lanceolatus, corollæ adnatus. *Anthera* 1, linearis, lateri nectarii in longitudinem adhærens. Capsula, scabra, 3 - gonio-ovata, 3 - locularis, 3 - valvis: feminibus paucis, globosis, nigris, nitidis.

Habitat in collibus, & agris incultis Cochinchinæ, ac Chinæ.

Cannacorus. Rumph. Amb. l. 8. c. 22. t. 71. f. 2. *Cannacorus* flore coccineo, splendente. Fournes. Inst. pag. 367. tab. 192. Ubi flos, & fructus naturali magnitudine optime exprimuntur.

+ GENUS IV. DONAX.

Descriptio Naturalis.

Cal. Foliola 2, spathacea, lanceolata, inæqualia, convoluta, infera, geminum florem sustinentia.

Periantium proprium superum, 3 - phyllum : foliolis subulatis, incurvis, deciduis.

Cor. Monopetala, irregularis, 6 - partita : laciniis 3 exterioribus lanceolatis reflexis, subæqualibus : 3 interioribus obtusis, erectis, inæqualibus ; omnibus ad basim attenuatis, in tubum coalitis.

Stam. Filam. 1, petaliforme, corollæ adnatum, ipsâ brevius. Anthera oblonga, lateralis.

Pist. Germen subrotundum. Sylus planus, turbinatus, corollâ brevior : lacinia quâdam, parvâ, obtusâ, incisâ ad basim vaginatus. Stigma Concavum, inæquale.

Peric. Fructus globosus, glaber, exsuccus, evalvis, 3 - locularis, 1 - spermus.

Sem. subrotunda, scabra : raro ad maturitatem pervenientia, præter unum, binis aliis suffocatis.

Nom. ($\Delta\omega\alpha\xi$ arundo) a formâ plantæ arundini similis.

Char. Gener. Cor. 6 - partita : laciniis 3 exterioribus, lanceolatis, reflexis : 3 interioribus obtusis, erectis. Fructus 3 - locul., 1 - spermus.

Sp. 1. DONAX ARUNDASTRUM. α Cày lung.

Differ. spec. Don. foliis ovatis : paniculis sparsis.

Hab. Caulis fruticosus, teres, solidus, æqualissimus, nitidus, inferius enodis, ad apicem divisus in ramos patentes, 8 pedes altus. Radix serpens, horizontalis, tuberculosa, lignosa, arundiniformis. Folia lato-ovata, sub-acuminata, integerrima, glabra, alterna, lineis densis obliquè striata : petiolis teretibus, tenuibus, longiusculis. Flos albus, subterminalis : paniculis magnis, sparsis nutantibus

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Arundastrum Tonchat. Rumph. Amb. 1. 6. cap. 10. tab. 7.

Observ. Hanc plantam varii Auctores Marantæ adjudicaverunt, ut puto, flore non viso, quia Maranta ab eâ longè differt, juxta characterem Linnæarum nobis propositum. Sy. pl. t. 1. pag. 4. Non autem ita longè distare videtur juxta integram descriptionem genericam, (Lin. Gen. gl. edit. 6. pag. 3. Genere 5.) quam postea ipse Linnæus

corrigens degenerantem reddidit ab Arundastro Rumphiano , nostroque.

GENUS V. KÆMPFERIA.

Char. Gener. Cor. 6 - partita : laciniis 3 maioribus patulis , unicâ 2 - partitâ. Stigma 2 - lamellatum. Lin. fy. pl. G. 7.

Sp. 1. KÆMPFERIA GALANGA. α Thien lien : Tam nai β Sãn lây.

Differ. spec. Kæmp. foliis ovatis , sessilibus. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Planta* acaulis , annua , succosa tota. *Radix* bulbosa , palmata , serpens , lobis ovatis , lævibus : radiculis subulatis , crassis , simplicibus. *Folia* lato-ovata , in orbem postrata , integerrima , glabra , fulcis multis longitudinalibus exarata , obscuro-viridia : petiolis subterraneis , brevibus , membranaceis , interiores amplectentibus. *Flos* radicalis , solitarius , sessilis , succosus , albissimus , maculâ violaceâ magnâ in medio notatus. *Calix* inferus , spathæ multæ , subulatæ , imbricatæ : perianthium nullum. *Corolla* monopetala , hippocrateriformis : tubo longo , gracili , curvato. Limbus expansus , horizontalis , 6 - partitus : laciniis 3 lanceolato-linearibus , subincurvis , æqualibus , longioribus : binis alternis ovatis : infimâ latiore , obtusissimâ , breviter 4 - fidâ. *Nectarium* tubulosum , 2 - fidum , utrinque reflexum , apice rotundatum , tubum corollæ superans. *Filamentum* nullum. *Anthera* oblonga , lateralis , nectario affixa. *Germen* subrotundum , inferum , minimum , abortiens. *Stylus* capillaris longitudine tubi. *Stigma* obtusum. Odor totius plantæ aromaticus , gratus , diu perseverans. Sapor sub-acutus. Color radicis intus albus , foris purpurascens.

Habitat in hortis Cochinchinæ , & Chinæ.

Linnaeus (Hort. Cliff. tab. 3.) Kæmpferiam eleganter delineat , sed juniorem ; maturior enim folia habet fere rotunda , nec acuminata : tuncque radix palmata fit , lobis ovatis circum accrescentibus. Ibi infima corollæ lacinia apparet 2 - fida , quæ in nostrâ videtur 4 - dentata. Icon Rumphiana (Amb. l. 8. tab. 69. f. 2.) minus propria haberi potest. At Aro-orchis Burmanni (Zeyl. tab. 13. f. 1.) nullatenus Kæmpferiæ convenit , ac potius Orchideis , quam Monandris adscribenda videtur.

Virtus. Stomachica , Cephalica , Diaphoretica , Alexiteria.

+ GENUS VI. PHYLLODES.

Descriptio Naturalis.

Cal. Inferus, spathæ multæ, acutæ, imbricatæ, polyfloræ.

Perianthium proprium 3 - phyllum: foliolis subulatis, erectis, æqualibus.

Cor. Tubulosa: limbo 7 - fido, laciniis 3 exterioribus acutis, sub-æqualibus, reflexis: 4 interioribus obtusis, erectis, inæqualibus.

Nectarium longum, canaliculatum, erectum.

Stam. Filamentum 1, subulatum breve, lateri nectarii ad basim co-
litum. Anthera oblonga, irregularis: sphaerulas nudis oculis con-
spicuas pro polline emittens.

Pist. Germen trigono-ovatum, inferum. Stylus crassus, brevis, stami-
ne sub-longior. Stigma concavum, versus antheram inclinatum.

Peric. Capsula obtusè 3 - gona, monosperma.

Sem. 1, ovatum, læve.

Nom. Phyllodes, sive progenies folii dicitur; quia ex folii dehiscen-
te petiolo flos nascitur.

Char. Gener. Cor. inæqualis, 7 - fida: nectario longo, canalicula-
to, erecto.

+ Spec. 1. PHYLLODES PLACENTARIA. α Lá deaong. β Toung iep.

Differr. spec. Phyl. acaulis: petiolis longissimis, stantibus: cymis flo-
rum e petiolo fisso prodeuntibus.

Hab. Planta perennis, *acaulis*, 5 - pedalis: cujus pedes 4 occupant
petioli rectissimi, teretes, æqualissimi, nitidi, invicem distantes.

Folia pedalia, ovato-oblonga, apice acuta, integerrima, plana,
obliquè sulcata, glabra, coriacea. *Flos* albus, aggregatus in Cy-
mam hemisphaericam, magnam, sessilem, infra medium petioli de-
hiscantis erumpentem: *involucro* 2 - phyllo, spathas partiales, po-
lyfloras colligente. Radix tuberculoso-fibrosa, horizontalis, serpens.
Germen plerumque abortit.

Habitat loca Umbrosa Cochinchinæ, & Chinæ.

Usus æconomicus: ad involvenda cibaria, maximè placentas, simul
cum istis foliis in caldaris elixandas, unde gratiorem saporem, &
colorem acquirunt. Eadem folia tenera, necdum explicata immer-
gunt spiritui vinoso oryzæ, vel sacchari triplici aquâ diluto, ut
fiat acetum.

Observ. Quantumvis rarè accidat, ut flores ex petiolis filiorum erum-
pant, hoc tamen observatur in Menyanthe Indica, Turneria Ul-
mi-

14 MONANDRIA MONOGYNIA.

mifoliâ , & Pontederiâ Vaginali , Hastatâque : quarum nulla convenit cum Phyllode charactere Classico , aut Generico , nec etiam habitu , si notam illam petioli floriferi excipias. Involucrum Daun Bonkus (Rumph. Amb. l. II. c. 12. t. 53.) magis ad nostram accedit foliis , flore , usuque apud indigenas : sed quot habeat stamina ignoramus , nec descriptio Rumphiana completa est , ut possimus certò judicare.

+ GENUS VII. SALOMONIA.

Descriptio Naturalit.

Cal. Perianthium inferum , compressum , 5 - fidum : laciniis subulatis brevibus , subæqualibus , subpatentibus.

Cor. Monopetala , formata ex lamellâ oblongâ in tubum cylindricum , fissum longitudinaliter connivente : limbo 3 - fido , brevi , laciniis rotundatis , erectis : mediâ longiore , cucullatâ.

Stam. Filamentum 1 , filiforme , breve , medio laciniae longioris insistens , igitur subæquale. Anthera ovata , incumbens , cucullo tecta.

Pist. Germen subrotundum , compressum , superum. Stylus inflexus , in medio ventricosus , stamine brevior. Stigma crassiusculum.

Peric. Silicula compressa , 2 - loba , scabra , 2 - locularis , 1 - sperma.

Sem. sub - ovata , compressa.

Nom. Salomoniam a Primo Universali Botanico Salomone , Rege Hebræorum.

Char. Gener. Cal. 5 - fidus. Cor. infera , 3 - fida. Caps. 2 - locularis , 1 - sperma.

+ Sp. 1. SALOMONIA CANTONIENSIS. β Siau lam teng.

Differ. spec. Sal. foliis cordatis , 3 - nerviis : spicis terminalibus.

Hab. Caulis herbaceus , annuus , 6 - pollicaris , erectus , fulcatus , multiplex. Folia cordata , acuminata , integerrima , glabra , sparsa : petiolis brevibus. Flos violaceus , spicis simplicibus , erectis , terminalibus.

Habitat inculta Cantone Sinarum.

+ GENUS VIII. GARCIANA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium nullum.

Cor. Petala 4 , infera : quorum 2 opposita subrotunda , acuminata ; ferra-

MONANDRIA MONOGINIA. 15

ferrata, plicata : 2 alia alterna lanceolata : omnia erecta, pilosa, longitudine subæqualia.

Stam. Filamentum 1, planum, lato-subulatum, basi curvatum, utrinque alatum, apice reflexum. Anthera terminalis, magna, in cochleam ex utraque parte spiraliter voluta.

Pist. Germen compresso-ovatum, pilosum. Stylus filiformis, crassus, filamento æqualis. Stigma convexum, papillosum.

Peric. Capsula ovata, compressa, pilosissima, 3-locularis, 3-valvis, polysperma.

Sem. Plurima, longiuscula, scabra.

Nom. Garcianam dixi in memoriam Primarii Aromatum Scriptoris Garcie ab Horto. Scio Linnæum (Cliffort. pag. 184.) jam antea dicasse Garcie simul, & Garcino arborem Garciniam : quæ tamen istius nomen potius, quam illius repræsentat. Igitur ut unicuique suus honos, nomenque maneat, non æquivocum, sed integrum, Garciniam totam Garcino, Garcianam integram Garcie servamus.

Char. Gener. Cal. 0. Cor. infera, 4-petala. Caps. 3-locularis, polysperma.

† Sp. 1. GARCIANA COCHINCHINENSIS. α Cây Bòn bòn. β Ti'en lăm.

Differ. spec. Garc. foliis equitantibus : spicâ terminali.

Hab. Caulis herbaceus, 2-pedalis, simplicissimus, teres, lanuginosus, erectus. Folia subulata, equitantia, crassa, foris striata, intus spongiosa. Flos coloris aurei, bractea acuminata, hirsuta, brevi suffultus : pedunculis solitariis, in spicam longam, erectam, terminalem dispositis assurgens.

Habitat loca humida Cochinchinæ. Unde anno 1774 per me in Europam missa. Postea eandem examinavi Cantone Sinarum, invénique Cochinchinensi convenientem.

GENUS IX. BOERHAAVIA.

Char. Gener. Cal. 0. Cor. 1. petala, campanulata, plicata. Sem. 1, nudum, inferum. Lin. fy. pl. G. 9.

Sp. 1. BOERHAAVIA DIFFUSA. β Houng si sin.

Differ. spec. Boer. Caule lævi diffuso : foliis ovatis. Lin. sp. 2.

Hab ; & notæ. Caulis herbaceus, perennis, tenuis, diffusus, procumbens, flexuosus, teres, lævis, rubescens, ramosus. Folia oblongo-ovata, sub-acuta, repanda, glabra, opposita, rubescentia. Flos axillaris, panicula diffusa : pedunculo communi longo, tenui : par-

partialibus subdivisis, rubris, brevioribus. *Cal.* o. *Corolla* supera, rubra, 5-fida, plicato-clausa. *Stamen* 1. *Semen* 1, nudum, ovatum, 5-fulcatum, asperum.

Habitat agros Cantonienſes in Chinâ.

Hujus varietatem ibidem observavi, cujus flos pallidus, caulis, & folia non rubescunt: cætera conformia.

† Sp. 2. BOERHAAVIA AFRICANA. γ . . .

Differ. spec. Boer. *Caule* diffuso, hirsuto: *foliis* cordato-rotundis: *racemis* dichotomis, terminalibus.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, diffusus, teres, pilosus, 2-pedalis, ramosus. *Folia* cordata, subrotunda, obtusa, repanda, glabra, crassa, opposita. *Flos* purpureus, racemis magnis, dichotomis, terminalibus. *Calix* 3-phyllus, inferus, deciduus. *Corolla* supera, campanulata, nec plicata: limbo brevi, patente, 5-fido: laciniis emarginatis, in mediâ emarginaturâ acuminatis. *Stamen* 1. *Semen* 1, nudum, inferum, fulcatum.

Habitat Mozambicci in Africâ Orientali.

GENUS X. HIPPURIS.

Char. Gener. *Cal.* o *Petala.* nulla. *Stigma* simplex. *Sem.* 1. Lin. sy. pl. G. 11.

† Sp. 1. HIPPURIS INDICA. α Cây năn.

Differ. spec. Hip. *scapo* nudo: *radice* tuberofâ.

Hab; & notæ. Planta palustris, *acaulis*: *radice* fibrosâ, repente: tuberibus multis, subrotundis, sparsis, parvis, nigris, pilosis, edulibus. *Folia* subulata, longa, erecta, congesta. *Scapus* 4-pedalis, nudus, rectissimus, simplicissimus, teres, striatus: intrinsecus tubulosus, interceptus membranis transversus, plurimis. *Spica* terminalis, coarctata, longa, erecta, reticulato-squamosa, crassitie culmum vix superans. *Calyx*, & *corolla* nulli. *Stamen* 1 longum. *Stylus* stamini æqualis: *stigmatibus* binis, oblongis. *Semen* 1, orbiculatum, nudum, squamâ spicæ fotum.

Habitat loca aquosa Cochinchinæ.

Cyperus Dulcis. Rumph. Amb. 1. 10. c. 3. t. 3. f. 1.

CLASSIS II.

DIANDRIA.

MONOGYNIA.

* *Flores inferi, monopetali, regulares.*

1. **P** HILLYREA. Cor. 4 - fida. Bacca 1. sperma.
2. LIGUSTRUM. Cor. 4 - fida. Bacca 4. sperma.
3. ERANTHEMUM. Cor. 5 - fida: tubo filiformi. Capsula.
4. JASMINUM. Cor. 5 - fida. Bacca dicocca.
5. NYCTANTHES. Cor. 8 - fida. Bacca dicocca.

** *Flores inferi, monopetali, irregulares. Fructus capsularis.*

- † 6. STRIGA. Cor. hippocrateriformis, 4 - fida: laciniâ summâ emarginatâ.
7. GRATIOLA. Cor. 4 - fida. Stamina 4: 2 sterilia.
8. JUSTICIA. Cor. ringens. Caps. ungue elastico.
9. DIANTHERA. Cor. ringens. Antheræ 2 in singulo filamentis.
10. UTRICULARIA. Cor. ringens, calcarata. Cal. 2 - phyllus.

*** *Flores inferi monopetali, irregulares. Fructus gymnospermi.*

11. VERBENA. Cor. subæqualis. Cal. laciniâ supremâ brevior.
12. ZIZIPHORA. Cor. ringens: galeâ reflexâ. Calyx filiformis.
13. ROSMARINUS. Cor. ringens: galeâ falcata. Stam. curva.

DIGYNIA.

- † 14. OSMANTHUS. Cor. campanulata. Filamenta plana: Antheris lateralibus

C

15. AN-

18

DIANDRIA.

15. ANTHOXANTHUM. *Cal.* gluma 1 - flora, oblonga. *Cor.* gluma aristata.

TRIGYNIA.

16. PIPER. *Cor.* 0. *Bacca* 1 - sperma.

MONOGYNIA.

GENUS I. PHILLYREA.

Char. Gener. Cor. 4 - fida. Bacca 1 - sperma. Lin. sy. pl. G. 19.

† Sp. 1. PHILLYREA Indica. α Cây râm.

Differ. spec. Phil. *foliis* ovatis, acutis : *racemis* terminalibus.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, ramosissima : ramis oppositis, patentibus, tortuosis. *Folia* ovata, apice acuta, sub-crenata, parva, glabra, obscuro-viridia, opposita, reflexa. *Flos* albus terminalis, racemis brevibus, plurimis. *Cal.* Cyathiformis, 4 - dentatus. *Corolla* campanulata, 4 - fida. *Stamina* 2, brevia. *Bacca* 1 - sperma, parva, rotunda, nigra.

Habitat in Cochinchina tam culta, quam agrestis.

Virtus : foliorum. Diuretica, Resolvens. Folia contusa cum Urina, vel aceto, externè apposita breviter sanant contusiones, dolorem leniunt, sanguinis grumos dissolvunt.

GENUS II. LIGUSTRUM.

Char. Gener. Cor. 4 - fida. Bacca 4 - sperma. Lin. sy. pl. G. 18.

† Sp. 1. LIGUSTRUM SINENSE. β

Differ. spec. Lig. *foliis* lanceolatis : *racemis* oblongis, lateralibus, & terminalibus.

Hab ; & notæ. *Arbor* parva, 8 pedes alta : *ramis* diffusis, rectis. *Folia* lanceolata, integerrima, tomentosa, petiolata, opposita, obscuro-viridia. *Flos* albus, parvus, racemis oblongis, axillaribus, & terminalibus. *Calyx* cyathiformis, albus, 4 - dentatus. *Corolla* 1 - petala, campanulata, patens : limbo 4 - fido, laciniis lanceolatis, crassis. *Bacca* minima, subrotunda, 4 - sperma, fusca. *Stamina* 2.

Habitat Agreste prope Cantonem Sinarum.

GENUS III. ERANTHEMUM.

Char. Gener. Cor. 5 - fida : tubo filiformi. *Autherae* extra tubum. Stigma simplex. *Fructus*.

† Sp. 1. ERANTHEMUM SPINOSUM. γ . . .

Differ. spec. Erant. *foliis* ovatis, oppositis : *stipulis* spinosis : *flore* solitario, laterali.

C ii

Hab ;

水 蠟 樹
女 貞

Hab ; & notæ. *Caulis* subfruticosus , 1 - pedalis , cespitosus , erectus : ramis assurgentibus ; brevibus : *stipulis* , & bracteis spinosis. *Folia* ovata , parva , integerrima , pilosa , opposita. *Flos* dilutè violaceus , solitarius , lateralis , pedunculatus. *Calyx* 2 - phyllus , foliolis acuminatis , erectis. *Corolla* tubo longo , filiformi , ad basim curvato : limbo 5 - fido , patente. *Filamenta* 2 , tubo insidentia , ipsum superanthes : antheris oblongis , incumbens. *Stylus* brevis : *stigmate* crassiusculo. *Capsula* supera , ovata , 2 - locularis , polysperma. Habitat agreste in suburbis Mozambicci in Africâ.

GENUS IV. JASMINUM.

Char. Gener. *Cor.* 5 - fida. *Bacca* dicocca. *Sem.* arillata. *Antheræ* intra tubum. Lin. sy. pl. G. 17.

Sp. 1. JASMINUM OFFICINALE. β Sú hán hĩa.

Differ. spec. Jasm. *foliis* oppositis : *foliolis* distinctis. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus , scandens , teres , glaber , ramosus. *Folia* opposita , pinnata : *foliolis* lato-lanceolatis , parvis , integerrimis , glabris , distinctis. *Flos* pallidus , odoratus , parvus , terminalis , pedunculis paucifloris. *Corolla* tubo cylindrico , longo : limbo plano , brevi , laciniis 5 , rotundatis. *Antheræ* 2 , sub-sessiles in medio tubi. *Stigma* extra tubum , longum , planiusculum , emarginatum. *Bacca* supera , 2 - cocca.

Habitat agreste prope Cantonem Sinarum.

Jasminum Vulgatus , flore albido. Duham. Arb. tom. 1. pag. 309. tab. 122. Bauh. Pin. p. 397. n. 1.

† Sp. 2. JASMINUM NERVOSUM. α Cây Vang.

Differ. spec. Jasm. *foliis* ovatis , 3 - nerviis.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus , longus , scandens , teres , lævis , ramosus. *Folia* impari-pinnata : *foliolis* sesquipollicaribus , ovatis , acuminatis , integerrimis , 3 - nerviis , nitidis. *Flos* albus , inodorus , terminalis , pedunculis polyfloris. *Corolla* hippocrateriformis , laciniis oblongis , obtusis , numero inconstantibus , sæpius 7 , sæpe etiam 5 , 6 , vel 8. *Calycis* laciniæ totidem , subulatae , erectæ. *Stamina* 2 , tubo inclusa. *Stigma* 2 - fidum. *Pericarpium* baccae 2 , ovatae , monospermæ : semine arillato.

Habitat inter sepes Cochinchinæ.

Virtus. Attenuans , Deobstruens. Imprimis valet extractum totius plantæ , tam usu externo , quam interno. Sapor amarissimus. Odor nullus.

Observ. Varia sunt Jasmina inodora apud Auctores , quæ cum nostro

Cochinchinensi non cohærent. Affine videtur *Nyctanthis Glaucae*. Lin. Jun. suppl. pag. 82. Flos utriusque generis : habitus *Jasmini* proprior.

GENUS V. NYCTANTHES.

Char. Gener. *Cor.* 8 - fida. *Cal.* 8 - fidus. *Pericarpium* dicoccum. Lin. fy. pl. G. 16.

Sp. 1. NYCTANTHES SAMBAC. α Hoa-lai β Mō-li-hōa.

Differ. spec. Nyct. *foliis* inferioribus cordatis, obtusis : *superioribus* ovatis, acutis. Lin. sp. 2.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, 4 - pedalis, cespitosus, suberectus, nodosus, scaber, ramosus. *Folia* inferiora cordata, obtusa : superiora ovata, subacuta : omnia integerrima, rugosa, glabra, opposita. *Flos* terminalis, albissimus, nocte odoratissimus, pedunculis sub-4 - floris, semper luxurians, & sterilis. *Corollæ* limbus infimus obtusus, sæpe 8 - fidus, non raro 6, 7, 9, 10 - fidus. *Calycis* laciniae totidem, subulatae, erectae.

Habitat in hortis Cochinchinae, & Chinae, vulgaris quidem, & cultu facilis : nec ideo minus in deliciis habita a Magnatibus, quos allicit præstantiâ odoris nulli florum cedente.

Flos Manoræ. Rumph. Amb. l. 7. c. 29. tab. 30. *Jasminum Limonii* folio conjugato. Burm. Zeyl. pag. 128. t. 58.

茉莉花

茉莉知

* Sp. 2. NYCTANTHES GRANDIFLORA. α Hoa-lai-taù β Tá-mō-li.

Differ. spec. Nyct. *foliis* ternis, oppositisque.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, erectus, 5 - pedalis, crassus, scaber. *Folia* stellata ternæ, oppositaque, ovata, subcordata, subacuta, rugosa, glabra. *Flos* albus, plenus, terminalis 1 - 2 - natus, Sambac triplo maior, visu speciosior, fragrantia inferior. *Calyx* 10 - fidus, laciniiis linearibus, erectis. *Corollæ* infimus ordo laciniarum numero inconstans.

Habitat culta tam in Cochinchinâ, quam in Chinâ : ubi, partim præcisis, partim eleganter flexis ramulis, fit arbuscula pulchra, & prætiosa.

Observ. Cum tam in *Nyctanthe*, quam in *Jasmino* numerus laciniarum corollæ, & calycis in plerisque inconstans sit, nec alius sit character Genericus, per quem differant, congruum magis videtur ex duobus generibus unum fieri.

大茉莉

† GENUS VI. STRIGA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 4 - fidum : laciniis subulatis , pilosis , æqualibus , erectis , persistentibus.

Cor. Monopetala , infera , hippocrateriformis : tubo longo , tenui , prope limbum recurvo : limbo 4 - partito , laciniis 3 inferioribus æqualibus : supremâ maiori , emarginatâ : omnibus rotundatis , brevibus.

Stam. Filamenta 2 , brevissima , curvaturæ tubi inhærentia. Antheræ oblongæ , stantes.

Pist. Germen oblongum. Stylus longitudine tubi. Stigma simplex.

Peric. Capsula ovato-oblonga , 1 - locularis , polysperma.

Sem. Plurima , subrotunda , minima.

Nom. Striga ab habitu plantæ strigoso.

Char. Gener. Cor. 4 - fida : laciniâ summâ emarginata. Caps. supera , 1 - locularis , polysperma.

† Sp. I. STRIGA LUTEA. β Thốc chiố kam.

Differ. spec. Striga *foliis* lanceolato-linearibus : *floribus* solitariis.

Hab. *Caulis* herbaceus , simplicissimus , erectus , 4 - sulcus , 6 - pollicaris. *Folia* lanceolato-linearia , integerrima , sessilia , glabra , sparsa , parva. *Flos* luteus , axillaris , solitarius.

Habitat inculta in suburbiis Cantonienfibus.

GENUS VII. GRATIOLA.

Char. Gener. Cor. irregularis , refupinata. Stam. 2 sterilia. Caps. 2 - locularis. Cal. 7 - phyllus : binis exterioribus patulis. Lin. fy. pl. G. 39.

Sp. I. GRATIOLA HYSSOPIOIDES ? β Pí pã tsão.

Differ. spec. Grat. *foliis* lanceolatis , subserratis , articulo caulino brevioribus. Lin. sp. 4.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus , annuus , sesquipedalis , erectus , tenuis , ramosissimus. *Folia* ovato-lanceolata , subserrata , glabra , subsessilia , opposita. *Flos* violaceus , congestus , axillaris : bracteis lanceolatis , ciliatis suffultus. Cal. nullus. *Corolla* irregularis , 4 - fida , laciniâ inferiori maiore. *Filamenta* 4 , quorum 2 sterilia. *Capsula* lato-lanceolata , compressa , 2 - locularis , 2 - sperma.

Ha-

Habitat inculta Cantone Sinarum.

Gratiola Indica minor, vera, five hyssopoides. Pluk. Alm. p. 180.
t. 193. f. 1.

† Sp. 2. GRATIOLA STRICTA. α Cây tu hít.

Differ. spec. Grat. *foliis* ovatis : *spicâ* longâ terminali.

Hab ; & notæ. *Caulis* subfruticosus, simplicissimus, erectus, sesquipedalis. *Folia* ovata, acuminata, subserrata, plana, glabra, opposita. *Flos* albus, rubro punctatus, sessilibus : *spicâ* longâ, simplici, erectâ, terminali. *Calyx* nullus præter bracteam triplicem flori superpositam. *Corolla* tubo longo, tenui, angulato : limbo bilabiato, 5-fido, patente. *Stamina* 2 sterilia ad latus fertilium, his breviora. *Capsula* oblonga, acuminata, in medio sinuata, compressa, 2-sperma.

Habitat agrestis in Cochinchinâ.

† Sp. 3. GRATIOLA RUGOSA. α Cây Lâu bạc.

Differ. spec. Grat. *foliis* lanceolatis, rugosis : *spicâ* ramosâ.

Hab ; & notæ. *Caulis* subfruticosus, simplex, erectus, 3-pedalis, teres. *Folia* lanceolata, sub-crenata, crassa, rugosa, apice reflexa, glabra, opposita. *Flos* purpurascens, sessilibus : *spicis* ramosis longissimis, terminalibus. *Calyx* 5-phyllus, foliolis linearibus, suffultus bracteis ternis, subulatis, inæqualibus, calyce brevioribus. *Corolla* irregularis, 5-fida. *Stamina* 4, quorum 2 sterilia breviora. *Capsula* 2-locularis.

Habitat agrestis in Cochinchinâ.

GENUS VIII. JUSTICIA

Char. Gener. *Cor.* ringens. *Caps.* 2-locularis, ungue elastico destituentis. *Stam.* *antherâ* singulari. Lin. sy. pl. G. 28.

Sp. 1. JUSTICIA ECBOLIUM. α Cây đao laong.

Differ. spec. Just. fruticosa, *foliis* lanceolato-ovatis : *spicis* tetragonis : *bracteis* ovatis, ciliatis : *corollarum* galeâ reflexa. L. sp. 2.

Hab ; & notæ. *Frutex* 5-pedalis, erectus : *ramis* patentibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, glabra, opposita, petiolata. *Spica* terminalis, longa, subtetragona : *bracteis* ovatis, mucronatis, deciduis. *Corolla* albicans : labio superiore reflexo, inferiore 3-fido. *Caps.* ovata, compressa.

Habitat loca minus culta in Cochinchinâ.

Adhatoda *spicâ* longissima, flore reflexo. Burm. Zeyl. pag. 7. tab. 4.
f. 1.

Vir-

Virtus. Ab indigenis experta in curandâ periosteï inflammatione, quæ in manuum digitis acerbos dolores excitat. Inde nomen vernaculum.

Sp. 2. JUSTICIA PICTA. α Ngao diep.

Differ. spec. Just. fruticosa, *foliis* lanceolato-ovatis, pictis: *corollis* fauce inflatis. Lin. sp. 5.

Hab; & notæ. *Caulis* arboreus, 8-pedalis, brachium crassus: ramis ascendentibus, albicantibus, lævibus, fragilibus. *Folia* lato-lanceolata, integerrima, nitida, petiolata, opposita, coloris obscuro-viridis, maculâ longâ, albâ, sinuatâ in medio pulchrè signata: costis lateralibus parallelis, obliquis. *Flos* ruber, *spicis* brevibus, terminalibus: bracteis nullis. *Calyx* 5-fidus, acutus, brevis, persistens. *Corolla* ringens, limbo oblongo: fauce inflata: labio superiore concavo, integerrimo: inferiore 2-fido. *Stamina* 2, recta: *Antheris* incumbentibus.

Habitat in hortis Cochinchinæ.

Folium Bracteatum. Rumph. Amb. 1. 6. c. 35. tab. 30.

Virtus: foliorum. Emolliens, Resolvens. Usus cataplasmatibus præcipuus in inflammatione mamillarum ex lactis coagulatione.

Sp. 3. JUSTICIA FASTUOSA? α . . .

Differ. spec. Just. fruticosa *foliis* ellipticis: *thyrsis* terminalibus. Lin. sp. 8.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, erectus, 6-pedalis: ramis longis, debilibus, fulcatis. *Folia* elliptico-lanceolata, subserrata, glabra, opposita, petiolata. *Bracteæ* lanceolatae, deciduae. *Flos* albus, racemis compositis, oblongis, erectis, terminalibus. *Corolla* galea concava, 2-fida, acuta: labium inferius 3-fidum. *Filamenta* 2, breviter, fauci inserta: antheris oblongis. *Capsula* oblonga, 4-fulca, 2-ocularis, polysperma.

Habitat loca agrestia Cochinchinæ.

Gratiolæ affinis Maderaspatana, Digitalis æmula. Pluk. Phyt. tab. 193. fig. 3.

† Sp. 4. JUSTICIA NIGRICANS. α Truong sinh Cây.

Differ. spec. Just. fruticosa, *foliis* lanceolato-linearibus, obtusis, nigricantibus: *spicis* distichis, terminalibus.

Hab; & notæ. *Frutex* erectus, 6-pedalis. *Folia* lanceolato-linearia, obtusa, integerrima, crassa, subsessilia, opposita. *Rami*, & folia lineis nigris notata. *Flos* albus, rubro virgatus: *spicis* distichis, terminalibus. *Corollæ* labium superius lanceolatum, integrum, erectum: inferius 3-fidum, reflexum. *Bracteæ* setaceæ. *Capsula* 2-ocularis.

Ha-

Habitat loca agrestia Cochinchinæ.

Sp. 5. JUSTICIA CHINENSIS. α Kim loung bánh.

Differ. spec. Just. herbacea *foliis* ovatis : *floribus* lateralibus : pedunculis 3 - floris : bracteis ovalibus. Lin. sp. 14.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus , longus , procumbens , ramosus. *Folia* ovata , sub-acuta , integerrima , glabra , opposita. *Bractee* ovales. *Flos* lateralis , dilutè violaceus : pedunculis 3 - floris : involucrio setaceo 2 - phyllo. *Corollæ* tubo longo , gracili : limbo ringente : labio superiore subrotundo , inferiore oblongo. *Capsula* 2 - locularis. *Stamina* 2.

Habitat inculta in hortis , & sepibus Cochinchinæ.

Burm. Ind. pag. 8. tab. 4. f. 1.

Sp. 6. JUSTICIA PURPUREA. β Chi chấp hoa.

Differ. spec. Just. *foliis* ovatis , utrinque mucronatis , integerrimis , glabris : *caule* geniculato : *spicis* secundis. Lin. sp. 21.

Habitus , & notæ. *Caulis* herbaceus , erectus , ramosus , geniculatus , 3 - pedalis. *Folia* ovata , utrinque acuminata , integerrima , opposita , margine ciliata. *Flos* purpureus , spicis secundis axillaribus : *bracteis* lanceolatis , petiolatis. *Corollæ* labium inferius turbinato-oblongum , obtusissimum. *Antheræ* oblongæ. *Filamenta* 2. *Capsula* 2 - locularis.

Recentem observavi Cantone Sinarum , sicut etiam fecerat Osb. it. p. 230. Fol. Tinctorum (Rumph. Amb. l. 10 , tab. 22. f. 1.) flores habet terminales , solitarios , in eoque a nostrâ differt.

† Sp. 7. JUSTICIA TINCTORIA. α Kim loung nhuôm

Differ. specif. Just. *foliis* lanceolatis , subcrenatis , pubescentibus : *floribus* congestis , axillaribus.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus , ramosus , procumbens , longus , teres , sulcatus. *Folia* ovato-oblonga , acuminata , subcrenata , pubescentia , opposita. *Bractee* conicæ , obtusiusculæ. *Flos* rosei coloris , pedunculis axillaribus , monofloris , polynatis. *Corolla* labio utroque reflexo : superiore ovato , integerrimo : inferiore oblongo , obtuso , 3 - fido. *Stamina* 2. *Capsula* 2 - locularis , elastica.

Ufus. *Folia* viridi colore saturata , eodem telas pulchrè imbuunt.

Habitat inculta in Cochinchina.

GENUS IX. DIANTHERA.

Char. Gener. *Cor.* ringens. *Caps.* 2 - locularis , ungue elastico diffiliens. *Stam.* singulum *antheris* binis , alternis. Lin. fy. pl. G. 29.

† Sp. 1. DIANTHERA PANICULATA. α Thuộc lác nhỏ lá.

Differ. spec. Dianth. *paniculis* axilliaribus : *foliis* lanceolatis , tomentosis.

Hab ; & notæ. *Frutex* 5 - pedalis , caule erecto , ramis brachiatis. *Folia* lanceolata , integerrima , tomentosa , opposita. *Flos* albus , paniculatus , axillaris. *Calyx* 5 - partitus , laciniis filiformibus. *Corolla* tubo longo , tenui : *labio* superiore filiformi , emarginato : inferiore magno , 3 - fido. *Stigma* acutum. *Antherae* binæ , una super alteram in singulo filamentis. *Capsula* bilocularis.

Habitat syvestris in Cochinchinâ.

GENUS X. UTRICULARIA.

Charact. Gener. *Cor.* ringens , calcarata. *Cal.* 2 - phyllus , æqualis. *Caps.* unilocularis. Lin. fy. pl. G. 34.

† Sp. 1. UTRICULARIA RECURVA. α . . .

Differ. spec. Utr. *aphylla* : *nectario* recurvo : *spicâ* simplici.

Hab ; & notæ. *Caulis* 4 - pollicaris , tenuis , simplicissimus , erectus. *Folia* nulla. *Flos* luteus , *spicâ* simplici , oblongâ. *Calyx* biphyllus , compresso-rotundus , magnus. *Corolla* ringens , *nectario* conico , recurvo , petalo subæquali. *Capsula* lenticularis , polysperma , Calyce clauso fota. *Radix* fibrosa , brevis , folliculis destituta. *Stamina* 2 , brevia.

Habitat in rivo Hòn mô , non procul ab urbe regiâ Cochinchinæ.

† Sp. 2. UTRICULARIA AUREA. α Cây raong.

Differ. spec. Utr. *aphylla* : *nectario* compresso-conico : *flore* racemoso.

Hab ; & notæ. *Caulis* tenuis , longissimus , ramosus , fluctuans. *Folia* nulla. *Radix* plurima , capillaris , viridis , ramosa , utriculata. *Scapus* nudus , teres , erectus , 3 - pollicaris. *Flos* aureus , racemosus : foliolis *calycis* binis , lanceolatis , incurvis. *Corolla* 2 - partita : fauce convexâ , emarginatâ : *nectario* conico , compresso. Habitat in fluviis lentioris cursus in Cochinchinâ.

GENUS XI. VERBENA.

Charact. Gener. *Cor.* infundibiformis , subæqualis , curva. *Calycis* unico dente truncato. *Semina* 2 , sive 4 , nuda. *Stamina* 2 , sive 4. Lin. fy. pl. G. 35.

DIANDRIA MONOGYNIA.

27

Sp. 1. VERBENA OFFICINALIS. α Cỏ roi ngựa: Ma tien thảo, β Mã
pién tsào.

馬, 鞭草

Differ. spec. Verb. tetrandra, *spicis* filiformibus: *foliis* multifido-laciniatis. *Caulis* solitario. Lin. sp. 15.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, simplex, angulatus, ramosus, 3-pedalis. *Folia* magna, crenato-multifida, opposita, glabra. *Flos* purpurascens, terminalis, *spicis* filiformibus, longissimis. *Calyx* tubuloso-angulatus, inæqualiter 5-fidus, dente uno truncato. *Corolla* brevis, tubulosa, limbo 5-fido, laciniis rotundatis, subæqualibus, patentibus. *Stamina* 4, brevissima. *Semina* 4, nuda. *Spica* sub-solitaria in quolibet ramo.

Habitat agrestis, cultaque tam in Cochinchinâ, quam in Chinâ.

Verbena foliis multifido-laciniatis: *spicis* filiformibus. Hort. Clifffort.
p. II.

Virtus. Nervina, Deobstruens. Decoctum prodest in hydrope, cataplasmâ in tumore scroti.

GENUS XII. ZIZIPHORA.

Char. Gener. *Cor.* ringens: labio superiore reflexo, integro. *Cal.* filiformis. *Semina* 4, Lin. fy. pl. G. 39.

+ Sp. 1. ZIZIPHORA SILIQUOSA. α Cây tút mật.

Differ. spec. Ziz. *foliis* ovatis, rugosis: *spicis* lateralibus: *fructu* filiquoso.

Hab; & notæ. *Frutex* erectus, lignosus, ramosus, 5-pedalis. *Folia* ovata, acuminata, integerrima, rugosa, glabra, opposita, magna. *Flos* lateralis, racemosus, ruberrimus, calyce concolore. *Calyx* 5-partitus, laciniis filiformibus, erectis. *Corolla* ringens, labio superiore oblongo, incurvo, margine reflexo, integro: inferiore 3-partito, laciniis linearibus, æqualibus. *Filamenta* 2, longitudine fere corollæ: *antheris* stantibus. *Stigma* acuminatum. *Siliqua* linearis, 2-valvis: *seminibus* 4, subrotundis.

Observatio. Omnia in hac plantâ Ziziphoræ sunt propria præter siliquam, quæ etiam alteri generi difficulter accomodabitur.

Habitat agrestis in Cochinchinâ.

GENUS XIII. ROSMARINUS.

Char. Gener. *Cor.* inæqualis, labio superiore bipartito. *Filamenta* longa, curva, simplicia cum dente. Lin. fy. pl. G. 41.

Sp. 1. ROSMARINUS OFFICINALIS. α Tây dương Chối. β Yong tsao.
Differ. spec. Rosm. *fruticosus*, *foliis* linearibus, oppositis : *spicis*
brevibus, terminalibus. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Caulis* lignosus, crassus, 2 - pedalis : ramis multis,
diffusis, tortuosis. *Folia* linearia, crassa, sulco longitudinali, gla-
bra, parva, odorata, opposita. *Flos* albo-cæruleus, spicis simpli-
cibus, brevibus, terminalibus. *Calyx* 3 - dentatus, lacinia superiore
maiore. *Corolla* ringens, labio superiore oblongo, obtuso, emargi-
nato, lateribus reflexo : labio inferiore longiore, 3 - fido, laciniis
latis, mediâ concavâ, emarginatâ. *Filamenta* 2, simplicia. *Semi-
na* 4 nuda.

Observatio. Hæc planta in Chinâ, & Cochinchinâ studiose colitur,
sed rara est : crediturque aliundè oriundam industriâ Lusitanorum
huc fuisse delatam. Ejus defectum supplet frutex Cedrela, quæ &
habitu, & virtute Rosmarino conformis, odore superior est : cha-
ractere autem floris longè distat, prout proprio loco videri pote-
rit. Gen. 67. Petandriæ Monogyniæ.

Thunb. Jap. p. 22. Hort. Cliffort. p. 14.

Virt. Cephalica, Tonica, Nervina.

D I G Y N I A.

+ G E N U S XV. O S M A N T H U S.

Descriptio Naturalit.

Cal. Perianthium inferum, campanulatum, 4 - fidum, minutum, la-
ciniis subacutis, persistens.

Cor. Monopetala, campanulata, patentissima : tubo brevi : limbo 4 -
fido, laciniis oblongo-ovatis, crassis, incurvis.

Stam. Filamenta 2, latiuscula, plana, acuminata, tubo corollæ æqua-
lia, ipsi insistentia. Antheræ 1 - loculares, oblongæ, binæ singulo
Filamento lateraliter adhærentes, invicem distantes.

Pist. Germen ovatum, subacutum. Styli 2, crassi, subulati, basi di-
latatâ Germen amplectentes. Stigmata simplicia.

Peric. Abortiens.

Nom. (Οσμή odor : ἄθος flos) ex notabili floris odore.

Char. Gener. Cor. 4 - fida, æqualis. Antheræ laterales, binæ in sin-
gulo filamentis, plano.

† Sp. I. OSMANTHUS FRAGRANS. α Hoa mouc tây. β Mồ sĩ hĩa : Guéi hĩa.

木 樨 花

Differ. spec. Osif. *foliis* lanceolatis, denticulatis, oppositis: *racemulis* subfastigiatis, axillaribus.

桂花

Hab. *Frutex* lignosus, 7 - pedalis, erectus: *ramis* ascendentibus, aliquando scandentibus. *Folia* lanceolata, denticulata, incurva, glabra, opposita, petiolis brevibus. *Flos* pallidus, parvus, odoratissimus: *racemis* brevibus, sub-fastigiatis, axillaribus, & terminalibus, padunculis brevibus.

Habiat in hortis Cochinchinæ: frequentius in Chinâ, puto, quod etiam agrestis.

Observ. In utroque regno Pericarpium diligenter quæsi, nunquam invêni: existimo semper abortiri. Estne eadem planta, quæ apud Japones dicitur Moksei? Kæmpf. Amæn. p. 844. Thunb. Jap. p. 18. t. 2. De Pericarpio, stylo duplici, antheris lateralibus ipsi silent, quæ nostram vetant Oleæ generi commisceri. Memini hanc arbusculam, me Cantone Sinarum remanente, in Angliam translata fuisse: si ibi floruit, & fructificavit, facillimè res probabitur.

GENUS XV. ANTHOXANTHUM.

Char. Gener. *Cal.* Gluma bivalvis, uniflora. *Cor.* Gluma bivalvis acuminata. Sem. 1. Lin. fy. pl. G. 46.

† Sp. I. ANTHOXANTHUM PULCHERRIMUM. α Cỏ thĩa thĩa.

Differ. spec. Anth. *foliis* lanceolatis, undulatis: *paniculâ* spicatâ.

Hab; & notæ. Herba graminea, cespitosa. *Folia* radicalia multa, lanceolata, undulata, glabra. *Culmi* 1 - pedales, suberecti, simplices, tenues, teretes, foliolis subulatis, paucis vestiti. *Panicula* florum sparsa: *spiculis* linearibus, floribus plurimis, subsessilibus. *Calyx* gluma 3 - flora, bivalvis: valvulis concavis, acuminatis, interiore maiore. *Corolla* gluma bivalvis: valvulis oblongis, acutis, interiore longiore, apice ciliatâ. *Filamenta* 2, tenuissima, corollâ breviora: *antheris* ovato-oblongis. *Styli* 2, capillares, longiores staminibus: *stigmatibus* oblongis. *Semen* 1. subrotundum, corollâ foetum. Planta odoris expers.

Hab. in agris, & hortis Cochinchinæ, incultum.

Observ. Poa Tenella (Lin. sp. 15.) dicitur esse Gramen fumi (Rumph. Amb. l. 10. c. 6. tab. 4. fig. 3.) quæ figura nostram quodammodo representat; foliis radicalibus jam deciduis. Gluma Calycina multiflora, propria est Poæ, non Anthoxanthi. Attamen cum in nostrâ plantâ stamina inveniantur constanter duo, eam potius annoveravimus

mus Anthoxantho, non obstantibus calycibus multifloris, qui similiter tolerantur in Anthoxantho Paniculato Linnei, sp. 3.

TRIGYNIA.

GENUS XVI. PIPER.

Caract. Gener. Cal. o. Cor. o. Bacca 1. sperma. Lin. fy. pl. G. 47.

* *Baccis separatis.*

Sp. 1. PIPER NIGRUM. α Tíeo bó : Hò tíeo. β Hū tíāo.

Differ. spec. Pip. *foliis* ovatis, septemnerviis, glabris, *petiolis* simplicissimis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, longissimus, multiplex, ad arbores adrepens, articulis radican-
tibus. *Folia* ovata, acuminata, integerrima, glabra, basis lateribus æqualibus, subplana, apice, & margine sub-reflexa, 7 - nervia, venosa, alterna: *petiolis* simplicissimis. *Flos* lateralis, & terminalis: *spicis* simplicibus, longiusculis, oppositi-foliis: *floribus* sessilibus. *Calyx* in hac specie semper 4 - phyllus, imbricatus, foliolis crassis, concavis obtusissimis, inæqualibus. *Corolla* nulla. *Filamenta* 2, subulata, plana, calyci æqualia, ejus foliolis occulta. *Antheræ* ovatae, supra calycem prominentes. *Ger-
men* globosum, superum. *Stigmata* sessilia, sæpius, 4 rarius 3, vel 5, oblonga, reflexa, aspera. *Bacca* globosa, rubro-fusca.

Piso (Mant. p. 180.) Veram, quamvis non elegantem, iconem Piperis Nigri profert sub nomine Piperis Maris: at Piper, quod dicit Fæminam, mihi non occurrit. Verum est, quod Piper Album ex eademmet plantâ proveniat; si enim fructus sinatur diutius in arbore senescere, collectusque, leviter terendo, excorticetur, albus fit: indeque sescuplo carius venditur, quia excorticatione $\frac{1}{3}$ ponderis amittit. Tam Albi, quam Nigri in Cochinchinâ magna est copia, quâ naves exteræ quotannis onerantur.

Virtus. Calefaciens, stimulan, stomachica. Ad curandos morbos frigidus ventris, stomachi, cerebri, vesicæ, uteri apta: in tertianis, & quartanis febribus proficua: incolarum Indostan panacæa.

Ufus: ad condiendos cibos frequens, saluber, & gratus.

† Sp. 1. PIPER SYLVESTRE. α Tíeo ràng.

Differ. spec. Pip. *foliis* ovato-lanceolatis, 5 - nerviis: *spicis* rectis, subterminalibus.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, scandens, tenuis, teres, ramosus. *Folia* oblonga, basi rotundata, apice acuta, plana, 5 - nervia, venosa,

noſa, alterna; glabra, petiolata. *Bacculae* ovatae, rubrae, ſub-ſeſſiles: *ſpiciſ* ſubterminalibus, linearibus, longis, rectis. *Calyx*, & corolla nulli.

Habitat in ſylvis Cochinchinae, ad nullum uſum, quem ſciam, aptum.

Suſpicio idem eſſe *Piper Caninum*. Rumph. Amb. 1. 7. cap. 26. tab. 28. fig. 2. Deſcriptio, & forma ſpicæ, ac baccularum ſatis coheret cum noſtris: folia autem non ita; quod in multis tribui poſſeſt inſauſtæ oculorum orbitati, quæ accurato Authori non-permiſſit tabulas ab alio pictas propriis oculis examinare.

+ Sp. 3. *PIPER PINNATUM*. β Xú tſiào. α Thục tieo.

Diff. ſpec. Pip. *caule* erecto, aculeato: *foliis* ovatis, pinnatis.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticoſus, erectus, multiplex, ramoſiſſimus: aculeis multis, brevibus, recurvis. *Folia* pinnata, 3-juga, ovata, acuminata, undulata, integerrima, venoſa, nitida, ſubſeſſilia. *Fructus* raceniis parvis, ſub-ternalibus. *Bacculae* globosæ, rubrae, odoræ, parum ardentes.

Obſervatio. Dubius hanc ſpeciem propono, quia plantam vidi eo tempore, quo non florebat.

Uſus apud Sinenſes, ubi naſcitur, culinaris: valet etiam in re Medicâ contra lumbaginem, Chloroſim, hydropem, tuſſim, ventris dolores. Tam folia, quam fructus in uſu ſunt.

** *Baccis coalitis*.

Sp. 4. *PIPER BETLE*. α Cây tlầu. β Lầu yep.

Differ. ſpec. Pip. *foliis* ovatis, oblongiufculis, acuminatis, 7-nerviis, *petiolis* bidentatis. Lin. ſp. 2.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticoſus, multiplex, longiſſimus, nodis radicanſibus arboribus adrepens. *Folia* ovata, cordataque, acuminata, baſis lateribus inæqualibus; incurva, venoſa, nitida, 7-nervia, aromatica, ſubardentia, alterna: *petiolis* ſimplicibus, raro bidentatis. *Flos* ſpadyce cylindraceo, tenui, longo, ſolido, floſculis tecto: *pedunculo* ſolitario, ſimplici, foliis oppoſito. *Calyx*, & *corolla* 0. *Stigmata* 4-5, linearia, ſeſſilia, extra ſpadycem expanſa. *Bacculae* compreſſo-angulatae, coalitæ, ſemi-occultæ, inſeparabiles. *Stamina* ſæpe quæſita nunquam invēni. Puto quod lateant intra ſpadycem, quo diſſecto, cum aquoſus ſit, turbatur, evaneſcit-que partium ſymetria, ut nec microſcopio diſcerni poſſit.

Burm. (Zeyl. tab. 83. fig. 2.) eleganter delineat Betle folia, & ſpadyces: cujus caules adrepere videntur Rumph. Amb. lib. 9. tab. 116. fig. 2. ſub nomine Siritolii.

Vi-

蜀椒

老葉
蔓葉

Virtus. Calefaciens, stomachica, Balsamica, Vulneraria. Folia Betle cum frustulo fructus palmæ Arecæ, & parum calcis continuò gestantur in ore, & masticantur ab incolis utriusque Indiæ Orientalis, tum ad corrigendum prævum anhelitum, tum ad stomachum roborandum: a pauperibus etiam ad fallendam famem.

Sp. 5. PIPER LONGUM. & Cây lôt: Tắt phât. β Pipö.

Differ. spec. Pip. *foliis* cordatis petiolatis, sessilibusque. Lin. sp. 6.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, crassus, ramosissimus, adrepens, nodis radican-
tibus. *Folia* lato-cordata, basi æquali, rotundatâ, apice acuminata, 7 - nervia, undulata, alterna, petiolata, sessiliaque, coloris obscuro - viridis. *Flos*, & *fructus* spadice subulato-oblongo, apice obtuso, a fructificatione Bette parum differente, brevior tamen, & crassior: *pedunculis* oppositifoliis. *Stigmata* sunt, sicut in Bette. *Bacculae* coalitæ, subrotundæ, 1 - spermæ. *Stamina* similiter videre non potui.

Piper Longum Rumph. Amb. l. 9. c. 1. tab. 116. fig. 1. Ubi fructus, non folia, cum nostris conveniunt. Pimpilim Pis. Mant. fig., & pag. 183. Quod autem Garcias ab Horto (Arom. l. 1. c. 22.) dixerit Piper Nigrum, & Longum esse plantas omnino diversas, intelligi debet præcipuè de fructu: cujus spicæ Nigri, & spadices Longi nullatenus similes videri possunt. Adeoque omitti poterat Pisonis censura: loco supra citato.

Virtus: Calefaciens, Stimulans, Deobstruens, Antacida. Piperis Longi fructu, & foliis recentibus utuntur etiam indignæ, ad eondendos pisces. Ejus odor, & sapor similiter ardens, sed Nigro inferior, & multis non placet.

Observatio.

Celeb. Lin. sy. pl. part. 1. pag. 78. simulque sy. Veget. pag. 68. optimo jure requirit, ut species Piperis in solo natali amplius examinentur, videaturque, an differant a reliquis in partibus fructificationis?

Clar. Forster in itinere ad insulas Oceani Australis hoc examen suscepit, asseritque in multis speciebus invenisse numerum staminum indeterminatum: stigmatum vero numerum, & formam in omnibus fere speciebus differentem. Ego, qui pauca examinavi, differentiam stigmatum similiter variantem notavi, sed a numero terno non longè aberrantem. Stamina quidem bina inveni in speciebus, quæ gaudent fructu discreto: ast in illis, quarum fructificatio est concreta, & in murinam veluti caudam extensâ, quarumque maiorem numerum ex Plumicro recensent Linnæus, & Aubletus, etiam oculis microscopio armatis stamina numerare non potui; & an aliquis unquam numeraverit, dubito: sicut etiam an similes plantæ sint veræ species Piperis?

CLAS-

C L A S S I S III.

T R I A N D R I A.

M O N O G Y N I A.

* *Flores superi.*

1. **M**ELOTHRIA *Cor.* 5 - fida, rotata. *Bacca* 3. *locularis.*
- † 2. AXIA. *Cor.* 10 - fida, campanulata. *Semen* 1.
3. GLADIOLUS. *Cor.* 6 - petaloidea : petalis superioribus tribus convergentibus.
4. IXIA. *Cor.* 6 - petaloidea, patens. *Stigmata* 3.

** *Flores inferi.*

- † 5. PHANERA. *Cor.* 5 - petaloidea. *Cal.* 4 - phyllus. *Legumen.*
6. COMMELINA. *Cor.* 2 - 3 - petaloidea. *Cal.* 3 - 4 phyllus. *Nectaria* cruciata, petiolata.

*** *Flores graminei : valvulis glumæ calycinæ.*

7. SCHOENUS. *Cor.* nulla. *Cal.* paleis fasciculatis. *Semen* subrotundum.
8. CYPERUS. *Cor.* nulla. *Cal.* paleis distichis. *Semen* nudum.
9. SCIRPUS. *Cor.* nulla. *Cal.* paleis imbricatis. *Semen* nudum.
10. NARDUS. *Cor.* 2 - valvis. *Cal.* nullus. *Sem.* tectum.

D I G Y N I A.

* *Flores uniflori, vagi.*

11. BOBARTIA. *Cal.* multivalvis, imbricatus.
12. PANICUM. *Cal.* 3 - valvis : tertiâ dorsali minore.
13. ALOPECURUS. *Cal.* 2 - valvis. *Cor.* 1 - valvis : apice simplici.
14. PHLEUM. *Cal.* 2 - valvis, truncatus, mucronatus, sessilis.

E

15. PHA-

T R I A N D R I A.

15. PHALARIS. *Cal.* 2 - valvis : valvis carinatis , æqualibus , corollam includentibus.
16. MILIUM. *Cal.* 2 - valvis : valvis ventricosus , corollâ maioribus , subæqualibus.
17. AGROSTIS. *Cal.* 2 - valvis : valvis acutis , *Cor.* brevioribus.
- † 18. STEGOSIA. *Cal.* 2 - valvis. *Cor.* 3 - valvis , Calyce brevior.
19. SACCHARUM. *Cal.* lanugine extus vestitus.

** *Flores multiflora , vagi.*

20. AIRA. *Cal.* 2 - florus , 2 - valvis. *Flosculi* absque rudimento tertii.
21. POA. *Cal.* 2 - valvis. *Cor.* ovata : valvis acutiusculis.
22. ARUNDO. *Cal.* 2 - valvis. *Cor.* basi lanata , mutica.

*** *Flores spicati , receptaculo subulato.*

23. TRITICUM. *Cal.* multiflorus.
24. HORDEUM. *Involucrum* 6 - phyllum , 3 - florum. *Flos* simplex.
25. CYNOSURUS. *Involucrum* 1 - phyllum , laterale. *Flos* compositus.

T R I G Y N I A.

* *Flores inferi.*

26. LECHEA. *Cor.* 3 - petata. *Cal.* 3 - phyllus. *Caps.* 3 - cocca.
27. ERIOCAULON. *Cor.* 3 - petala. *Cal.* compositus. *Semen* 1 , coronatum corollâ.
- † 28. POLYPARA. *Cor.* 4 - petala , polyflora. *Cal.* 0. *Caps.* 3 - locularis.
29. MOLLUGO. *Cor.* 0. *Cal.* 5 - phyllus. *Caps.* 3 - locularis.

MONOGYNIA.

GENUS I. MELOTHRIA.

Character Genericus. *Cal.* 5 - fidus. *Cor.* campanulata , 1 - petala. *Bacca* 3 - locularis , polysperma. Lin. sy. pl. G. 55.

† Sp. I. MELOTHRIA INDICA. α Cung Kang deai tlai.

Differentia specifica. *Melot. foliis* triangularibus , integris.

Habitus , & notæ. *Caulis* annuus , angulatus , tenuis , longus , ramofus , scandens cirrhis oppositifoliis. *Folia* triangularia , integra , denticulata , aspera , parva , alterna , petiolis longis. *Flos* albus , lateralis , subsolitaribus , pedunculatus : *Calyce* 5 - dentato , supero : *corollâ* campanulatâ , 5 - partitâ. *Bacca* ovato-oblonga , lævis , minima , albo-viridis , 3 - locularis , polysperma.

Cucumis Murinus Viridis. Rumph. Amb. l. 9. cap. 73. tab. 171. f. 2.

Habitat in Cochinchinâ implicata inter sepes.

Obſerv. *Melothria* Pendula Linnæi (quæ Americana) procul dubio est diverſa ſpecies , quæ ab ipſo (Cliff. pag. 490.) dicitur habere folia cordata , 5 - loba. Ego libentius utramque ſpeciem Cucumeri adſcriberem ; nam flores hermaphroditi *Melothriæ* non videntur præbere argumentum ſufficiens ad diſtinguendum genus , maximè cum flores maſculi in hac etiam inveniantur , & invenientur fortallè fæminei , ſi diligentius quærantur. Odor pariter , ſapor , & color *Melothriæ* Indicæ cum cucumere ſativo convenit. De Antheris coalitis , vel liberis non benè meni.

† GENUS II. AXIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 3 - phyllum : foliolis acutis , brevibus , inæqualibus , deciduis.

Cor. Monopetala , campanulata , æqualis , minima : limbo 10 - fido , plano : laciniis rotundatis , brevibus.

Stam. Filamenta 3 , filiformia , corollæ æqualia. Antheræ didymæ , lobis globosis.

Pist. Gemen inferum , ovatum , sulcatum. Stylus filiformis , æqualis ſtaminibus. Stigma craſſiuſculum.

Peric. Nullum.

Sem. Unum , ovatum , sulcatum , hirsutum.

Nom. (Ἀξίος dignus) Axiam vocavi , quia ratione virtutis a me-

dicis Cochinchinensibus magni habetur, quasi æmula pretiosi pharmaci Sinenfis *Gin-Sên*.

Sp. I. AXIA COCHINCHINENSIS. α Nhon sàm Phú yen.

Differ. specif. Ax. *caule* ramosissimo: *foliis* lanceolatis, tomentosis.

Habitus. *Frutex* bipedalis *caule* lignoso, multiplici, ramosissimo, nodoso, rubente, procumbente. *Radix* sub-fusiformis. *Folia* ovato-lanceolata, sub-crenata, tomentosa, parva, inæqualia, opposita. *Flos* albo-ruber, minuscule, racemis sub-terminalibus

Virtus. Calefaciens, Roborans. Urinam, sudorem, & menses movet. Prodest in febribus intermittentibus, cruditate ventriculi, pulmonum humoribus viscidis, obstructionibus uteri.

Observatio. Frutex iste quem nullibi invēni, præterquam in Cochinchinā, accedit ad Boerhaaviam semine nudo, sulcato: recedit corollā, staminibus, & calyce. Quodammodo etiam affinis est Valerianæ.

GENUS III. GLADIOLUS.

Char. Gen. Cor. 6-partita, ringens. Stam. adscendentia. Lin. fy. pl. G. 63.

Sp. I. GLADIOLUS UNDULATUS. β . . .

Differ. spec. Glad. *foliis* ensiformibus: *petalis* subæqualibus, lanceolatis, undulatis. Lin. sp. 6.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, sesquipedalis. *Folia* ensiformia, glabra, bifariam expansa. *Spica* disticha, terminalis, floribus alternis. *Corolla* alba, luteo maculata, monopetala, tubulosa, limbo sexpartito: laciniis oblongis, obtusiusculis, quarum quatuor undulato-crispatæ: omnes subæquales, reflexæ. *Nectarium* 4-partitum, laciniatum. *Stamina* 3, ponè nectarium ascendentia. *Capsula* infera, 3-locularis, polysperma.

Linn. Mant. pag. 27.

Habitat Cantone Sinarum, in hortis cultus.

GENUS IV. IXIA.

Char. Gener. Cor. 6-petata, patens, æqualis. Stigmata 3, erectiusculo-patula. Lin. fy. pl. G. 62.

Sp. I. IXIA CHINENSIS. α Ré quạt: Xa cãn. β Xế cãn.

Differ. spec. IX. *foliis* ensiformibus: *paniculā* dichotoma: *floribus* pedunculatis. Lin. sp. 6.

Hab; & notæ. *Caulis* perennis, 3-pedalis, inferius anceps, ad apicem

謝干

cem teres. *Radix* bulbis teretibus, ramosis, croceis, radiculis longis. *Folia* equitantia, lanceolato-lincaria, striata, glabra. *Flos* magnus, terminalis, aureus, rubro punctatus: paniculâ erectâ, pauciflorâ. *Cal.* communis spathæ acutæ, imbricatæ, proprius nullus. *Corollæ* petala 6, ovato-oblonga, æqualia, patentia. *Filamenta* 3, subulata, versus basim plana, corollâ breviora: *antheris* linearibus, stantibus. *Stylus* turbinato-linearis, æqualis staminibus, profundè 3-fidus: laciniis planis, erectis. *Stigmata* 3, villosa, 3-fida. *Capsula* 3-gona, 3-locularis, 3-valvis, infera, polysperma.

Habitat culta, incultaque in Cochinchinâ, & Chinâ.

Burm. Ind. p. 16. Balemçanda. Rheed. Malab. II. p. 73. t. 37.

Observ. Cl. Thunb. (Japon. p. 34.) hanc plantam Moræam esse judicat: mihi magis placeret Ixiam, & Moræam in unum Genus jungi, quia vix differunt.

Virtus. Radicis. Aperiens, resolvens. Sanguinem, & humores crassos solvit, præcipuè in tumore faucium.

+ GENUS V. PHANERA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 4-phyllum: foliolis acutis, longis, patentibus, inæqualibus: duobus oppositis planis, lunatis.

Cor. Petala 5, ovata, patentia, inæqualia, calyci inserta: unguibus longis, basi appendiculatis, superius utrinquè alatis.

Stam. Filamenta 3, æqualia, filiformia, deorsum declinata, corollâ longiora. *Antheræ* nutantes, oblongæ.

Pist. Germen superum, oblongum, compressum, pedunculatum: stylus filiformis, brevior staminibus. Stigma obtusum.

Peric. Legumen planum, glabrum, polyspermum.

Sem. Orbiculata, pauca.

Nom. (Φαερός manifestus) a corolla, & calyce patentissimis.

Char. Gener. *Cor.* 5-petala. *Cal.* 4-phyllus. Legumen.

Sp. 1. PHANERA COCCINEA. α Ré quách.

Differ. spec. Phan. *Caule* scandente: *foliis* cordatis, 2-fidis, 9-nerviis.

Hab; & *notæ.* *Frutex* magnus: *caule* crasso, compresso, inæquali: *ramis* multis, longissimis, scandentibus, cirrhosis. *Folia* cordata, acuta, 2-fida, 9-nervia, sparsa, petiolata, a tergo nititè rufa. *Flos* coccineus, pulcher: *pedunculis* longis: *racemis* magnis, terminalibus, pendulis.

Ha-

Habitat in Sylvis Cochinchinæ, ad verticem magnarum arborum pertingens.

Folium linguæ Rumph. Amb. l. 7. cap. 1. tab. 1.

Observ. Lin. fy. vegetab. pag. 326, & fy. pl. par. 2. pag. 245. adjudicavit hanc plantam generi Bauhinia, nomine Bauhinia scandentis. Sp. 1., ratione (puto) corollæ, & leguminis, quæ utrisque communia sunt. Ast in nostrâ stamina constanter sunt terna: prout ante me bene notaverat Rumphius, & calyx 4-phyllus, non 5-fidus, ut in Bauhinia. Cumque classis Triandria nullam connexionem habeat cum Decandria, Bauhinia propria, sicut ista observatur habere cum Pentandria, vel Dioecia, &c. existimo Phaneram Cochinchinensem, quæ ab Amboinensi Rumphinâ non discrepat, diverso generi adscribendam. Vouapa Bifolia (Aublet. Guyan. p. 25. t. 7.) staminibus 3, fructu leguminoso, calyce 4-fido, corollâ expansâ, unguiculatâ, quamvis 1-petalâ, & foliis 2-natis Phaneræ approximatur, & quidem in eâdem classe: similiter Outéa Guyanensis ejusdem, (pag. 28. t. 9.) staminibus 3, corollâ 5-petala, inæquali, patente, calyce 5-fido, & quantum ex germine concipi potest legumine pedunculato. Præterea Bauhinia Outimouta Aublet. pag. 375. t. 144. (cujus ille florem non vidit) sicut modo habetur habitu, & fructu Phaneræ similior, sic maiori jure congener censebitur, quando stamina numerentur, quæ spero invenienda Triandria. Scio multos timere ne, genera multiplicando, memoria studentium gravetur: ego autem magis timeo ne nimium coarctando confundantur: ambiguque, imo erronei fiant characteres tam Generum, quam Classium, per quod scientia Botanica evertetur. Est modus in rebus.

GENUS VI. COMMELINA.

Char. Gener. Cor. 6-petala. Nectaria 3, cruciata, filamentis propriis inferta. Lin. fy. pl. G. 68.

* *Dipetalæ, ob duo petala maiora.*

Sp. 1. COMMELINA COMMUNIS. α Rau tlai ăn.

Differ. spec. Com. corollis inæqualibus: foliis ovato-lanceolatis, acutis: caule repente, glabro. Lin. sp. 1.

Hab.; & notæ. Caulis 1-pedalis, annuus, repens, glaber, ramosus.

Folia ovato-lanceolata, glabra, petiolis amplexicaulibus. Calyx 4-phyllus. Corolla 2-petala, coloris dilute cærulei. Nectaria, & filamenta 3. Caps. 3-locularis, polysperma.

Ephemerum Dipetalum, Japonicum. Kämpf. amoenit. tab. 889.

Ufus :

Ufus : in Cochinchinâ edulis tam cocta , quam cruda.

Virtus Medica. Refrigerans , Humectans , alvum laxans. Internè juvat in adstrictione alvi , stranguriâ , caloribus internis. Externè ophthalmiæ medetur , tumores , & dolores lenit.

Sp. 2. COMMELINA AFRICANA γ . . .

Differ. spec. Com. *corollis* inæqualibus : *foliis* lanceolatis , glabris : *caule* decumbente. Lin. sp. 2.

Hab ; & notæ. *Caulis* ramosus , procumbens , repens : radice perenni. *Folia* lanceolata , glabra , alterna , petiolata , vaginis ciliatis. *Flos* terminalis , polynatus : corollis dipetalis : nectariis 3 , pedunculatis , luteis , non cruciatis , sed apice sinuato-incisis.

Habitat in orâ orientali Africæ. Mil. Dict. n. 3.

Sp. 3. COMMELINA BENGHALENSIS. α Rau tlai loun.

Differ. spec. Com. *corollis* inæqualibus : *foliis* ovatis , obtusis : *caule* repente. Lin. sp. 3.

Hab ; & notæ. *Caulis* 1 - pedalis , ramosus , teres , semierectus , repens : radice perenni. *Folia* ovata , pilosa , integerrima : *petiolis* amplexicaulibus. *Corolla* dipetalæ , coloris cyanei. *Calyces* 4 - phylli. *Stamina* , & *nectaria* cruciata terna. *Caps.* 3 - locularis.

Habitat spontanea in Cochinchinâ.

Commelina repens , folio subrotundo , obtuso. Burm. Zeyl. pag. 70. Pluk. tab. 27. fig. 3.

Sp. 4. COMMELINA CUCULLATA. α Rau tlai tlâu.

Differ. spec. Com. *corollis* æqualibus ? *foliis* ovatis : *involueris* cucullatis , turbinatis. Lin. sp. 10.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus , sesquipedalis , ruber , procumbens , repens. *Folia* ovata , pilosa , 5 - nervia , undulata : *petiolis* amplexicaulibus. *Calyx* 4 - phyllus. *Cor.* inæqualis , 2 - petala , nitidè cærulea. *Stamina* , & *nectaria* terna. *Flos* terminalis , involucris turbinatis , truncatis. Nota. Involucra illa cucullata , quamvis hujus speciei propria , etiam videntur in Arundinellâ minori Rumphii (Amb. l. 10. pag. 23.) quam ego existimo esse *Commelinam* *Communem*. Vera cucullata proculdubio est dipetala , quamvis Linneus de numero incertus eam annumeraverit tripetalis , ductus testimonio Burm. Ind. pag. 18. tab. 7. f. 3. ; ubi tria petala describit , & pingit nomine *Commelinæ Nervosæ* , alioquin cucullatæ conformis.

Habitat inculta in hortis Cochinchinæ.

** *Tripetalæ*, ob 3 petala æqualia.

Sp. 5. COMMELINA TUBEROSA. α Cũ eo ² rai.

Differ. spec. Com. *corollis* æqualibus : *foliis* sessilibus , ovato-lanceolatis , subciliatis. Lin. sp. 6.Hab ; & notæ. *Planta* acaulis : *radice* perenni , tuberibus multis , teretibus , obtusis , fuscis , sparsis. *Folia* congesta , lanceolata , ciliata , crassa , incurva , sessilia. *Scapus* tenuis , nudus , erectus 4-pollicaris : *floribus* terminalibus , alternè spicatis. *Cal.* 3-phyllus *Cor.* 3-petala , coloris nitidè cærulei. *Stamina* , & *nectaria* 3. *Capf.* 3-locularis , polysperma. Est hujus varietas , flore Violaceo.

Frosk. Flora Arab. cent. 1. pag. 12. , ubi a nostrâ differt caule repente , cum nostra sit acaulis.

Habitat ubique in Cochinchinâ , in locis humidis.

Ufus. Tuberum sunt edulia , & lapida.

麥門冬

† Sp. 6. COMMELINA MEDICA. β Mẽ muen tũm. α Cũ eo chum : mặch mơn doun.

Differ. spec. Com. *floribus* æqualibus : *foliis* sessilibus , subulatis , glabris.Hab ; & notæ. *Planta* acaulis , repens : tuberibus plurimis , fasciculatis , parvis , albis , utrinque acuminatis. *Folia* radicalia , sessilia , congesta , subulata , glabra , crassa , reflexa. *Scapus* 6-pollicaris , tenuis , teres , sub-nudus : *spicâ* sæpius simplici , aliquando ramosâ , erectâ : *floribus* cyaneis. *Calyx* 3-phyllus : foliolis lanceolatis , pilosis , erecto-patentibus , persistentibus. *Cor.* petala 3 , æqualia , subrotunda , erecta , calyce sub-breviora. *Nectaria* cruciata 4 , pedunculata , villosa. *Filamenta* 2 , villosa , flexuosa : *antheris* sagittatis , incumbens. *Germen* 3-gono-ovatum , superum. *Stylus* subulatus , æqualis staminibus : *Stigmate* crassiusculo. *Capsula* trigono-ovata , 3-valvis , 1-locularis , polysperma , apice dehiscens : *seminibus* multis , minusculis , rotundis. Tuberum sapor sub-dulcis , odor gratus.

Habitat in Chinâ , & Cochinchinâ.

Virtus. Tuberum. Refrigerans , Demulcens , Pulmonica , Hepatica.

Prodest in tussi , asthmate , pleuritide , stranguriâ , dysuriâ , catharro falso. Habetur in frequenti usu Medico apud utramque nationem.

Sp. 7. COMMELINA ZANONIA ? α Rau rio.

Differ. spec. Com. *corollis* æqualibus : *pedunculis* incrassatis : *foliis* lanceolatis : *vaginis* margine hirsutis : *bracteis* geminis. Lin. sp. 7.

Hab ;

TRIANDRIA. MONOGYNIA. 41

Hab ; & notæ. *Planta* succosa , ramosissima : *caule* annuo , repente. *Folia* lanceolata , radicalia linearia , carinata , glabra : margine , & vaginis ciliatis. *Flos* terminalis , cæruleus , pedunculo communi longo : *bracteis* geminis , 1 - floris , acutis , in spicam secundam , curvatam lateraliter imbricatis , Galli cristam representantibus. *Cal.* 3 - phyllus. *Cor.* 3 - petala , æqualis. *Stamina* 2 , villosa. *Nectaria* cruciata 3. Capsula polysperma.

Commelina Cristata Burm. Ind. pag. 18. t. 7. f. 4. Ephemerum Zeylanicum , procumbens , cristatum. Burm. Zeyl. p. 94.

GENUS VII. SCHOENUS.

Ghar. Gener. *Glumæ* paleaceæ , univalves , congestæ. *Cor.* 0. *Semen* 1 , subrotundum inter glumas. Lin. fy. pl. G. 71.

Sp. 1. SCHOENUS COLORATUS. α Co δῆα δῆα.

Differ. spec. Sch. *Culmo* triquetro : *capitulo* subrotundo : *involucro* longissimo , plano , variegato : *floribus* imbricatis. Lin. sp. 10.

Hab ; & notæ. *Herba* annua , culmo pedali , triquetro , sub-nudo : *foliis* radicalibus subulatis , culmo brevioribus. *Capitulum* ovatum , solitarium , album , sessile : squamis imbricatis , 1 - floris , 1 - spermis : *involucro* 3 - phyllo , longissimo , horizontaliter stellato. Habitat ubique in hortis , viis , & agris Cochinchinæ.

Gramen Capitatum Rumph. Amb. 1. 10. c. 4. t. 3. f. 2. Burm. Ind. pag. 18. Videtur esse diversum a Kyllingâ , valvis instructâ. Lin. Jun. Suppl. p. 11 , & 104.

† Sp. 2. SCHOENUS RUBER. α Co αὐοι λεον.

Differ. spec. Sch. *Culmo* tereti , nudo : *capitulo* subrotundo , imbricato : *involucro* 1 - phyllo.

Hab ; & notæ. *Culmus* 2 - pedalis , teres , erectus : *foliis* gramineis ; radicalibus. *Capitulum* subrotundum , rubrum , compactum , imbricatum , squamis 1 - floris : *involucro* 1 - phyllo , brevi , lanuginoso.

Habitat spontaneus in Cochinchinâ : sicut etiam præcedens species.

GENUS VIII. CYPERUS.

Char. Gener. *Glumæ* paleaceæ , distichè imbricatæ. *Corolla* 0. *Semen* 1 , nudum. Lin. fy. pl. G. 72.

Sp. 1. CYPERUS ARTICULATUS. α Co . . .

Differ. spec. Cyp. *culmo* tereti , nudo , articulado. Lin. sp. 1.

F

Hab ;

Hab ; & notæ. *Culmus* 2 - pedalis , teres , erectus , foliosus , articulatus. *Folia* lanceolato-linearia. *Spica* composita , disticha : spiculis lateralibus , alternis , patentibus. Habitat in locis humidis Cochinchinæ.

Sloan. Jam. 36. pag. 121. tab. 81.

Sp. 2. CYPERUS MONTI. α Cây lác tròn.

Differ. spec. *culmo* tereti : *umbellâ* supra decompositâ : *foliis* carinâ lævibus. Lin. Jun. Suppl. pag. 102.

Hab ; & notæ. *Culmus* 3 - pedalis , sub-teres . erectus , semifoliosus. *Folia* longissima , inæqualia , glabra , margine aspera. *Umbella* foliosa , supra decomposita : pedunculis nudis : spiculis patulis , lanceolato-linearibus. Habitat in Cochinchinâ.

Monti. Prodr. Gram. t. 1. f. 2.

Sp. 3. CYPERUS ROTUNDUS. α Cỏ cú : Huog phụ. β Hiàm phú cù.

Differ. spec. Cyp. *Culmo* triquetro , sub-nudo : *umbellâ* decomposita : *spicis* alternis linearibus. Lin. sp. 8.

Hab ; & notæ. *Culmus* 1 - pedalis , triquetrus , sæpe nudus , aliquando foliolis parvis , sparsis. *Folia* radicalia congesta , subulata , reflexa , glabra , culmo breviora. *Umbella* decomposita , simpliciter foliosa : *spiculis* lanceolato-linearibus : *pedicellis* distichè imbricatis. *Radix* tuberibus ovatis , parvis , multis , sparsis , odoratis , exterius fuscis , pilosis , interius rubescentibus , friabilibus.

Habitat ubique in Cochinchinâ , & Chinâ.

Cyperus Indicus Bont. Jav. p. 134. Gramen Cyperinum Zeylanicum , radice ruberosâ. Burm. Zeyl. pag. 107.

Observ. Cyperus Rotuddus Indicus vix differt ab Odorato Americano , nisi formâ radicis.

Virt. Tuberum : Diuretica , Emmenagoga , Vulneraria. Valet in hydrope , affectibus frigidis uteri , & nervorum. Adstrictionem ventris solvit. Ad nigridinem tosta , tritaque , cum vino pota fluorem album cohibent , & ulcera uteri detergant.

Sp. 4. CYPERUS ELATUS. α Lác lăm chiéo.

Differ. spec. Cyp. *culmo* triquetro nudo : *umbellâ* foliosâ , supra decompositâ : *spicis* digitalibus imbricatis , spiculis subulatis. Lin. sp. 12.

Hab ; & notæ. *Planta* palustris : culmo 5 - pedali , acute triquetro , nudo , lævissimo , elato. *Folia* radicalia , subulata , lævia. *Umbella* foliosa , supra decomposita : *spicis* longis , subteretibus , imbricatis , spiculis subulatis.

Gramen Cyperinum maximum , Mahakiri dictum. Burm. Zeyl. p. 108.
Gra-

香 附子

Gramen Cyperoides maius, spicis ex oblongo rotundis, compactis, ferrugineis. Sloan. Jam. pag. 36.

Ufus. Ex culmis hujus in tæniæ longas, & strictas sectis, solisque calore convolutis fiunt a Cochinchinensibus storeæ amplæ, & terfissimæ, quibus ad cubandum utuntur, rejectis aliis stragulis, in calido climate minus commodis.

Sp. 5. CYPERUS COMPRESSUS. α Cỏ cú lép.

Differ. spec. Cyp. culmo triquetro, nudo: *umbellâ* universalî triphyllâ: *glumis* mucronatis, lateribus membranaceis. Lin. sp. 17.

Hab; & notæ. Culmus triquetrus, nudus, 1-pedalis. Umbella universalis sub-triphylla, inæqualis: *glumis* margine membranaceis, acuminatis: *spiculis* ovato-oblongis, compressis. Stylus longissimus, 2-fidus.

Burm. Ind. pag. 21.

Sp. 6. CYPERUS PUMILUS. α Cỏ cú chít.

Differ. spec. Cyp. culmo triquetro nudo: *umbellâ* diphyllâ compositâ, *spiculis* alterno-digitatis, lanceolatis: *glumis* mucronatis. Lin. sp. 20.

Hab; & notæ. Culmus minimus, 2-pollicaris, triquetrus, nudus: *foliis* radicalibus, minusculis. Umbella 2-phylla: *spiculis* subulatis: *glumis* mucronatis, apice reflexis.

Pluk. Amag. 179. tab. 191. fig. 8. Burm. Ind. pag. 21.

Omnes supradictæ, species habitant spontaneæ in Cochinchinâ.

GENUS IX. SCIRPUS.

Char. Gener. *Glumæ* paleaceæ, undique imbricatæ. Cor. 0. Sem. 1, imberbe. Lin. G. 73.

Sp. 1. SCIRPUS SUPINUS. α Cây năn tháp.

Differ. spec. Scir. culmo tereti, nudo: *spicis* sessilibus in medio culmo glomeratis. Lin. fy. pl. sp. 15.

Hab; & notæ. Culmus 1½-pedalis, teres, nudus, striatus, polynatus. Folia subulata, breviter. Flos spicis ovatis, 3-4-natis, lateralibus, per medium culmum erumpantibus. Semen 1, turbinatum compressum, breve, villis asperis, calyce brevioribus cinctum.

Scirpus supinus, capitulis conglobatis. Tournef. Inst. pag. 528.

Sp. 2. SCIRPUS MILIACEUS. α Cỏ Rát.

Differ. spec. Scir. culmo triquetro nudo: *umbellâ* supra decompositâ: *spicis* intermediis sessilibus: involucro setaceo. Lin. sp. 25.

Pluk.

F ii

Hab;

Hab ; & notæ. *Culmus* 8 - pollicaris , cæspitosus , multiplex , nudus , triquetrus , sæpe 4 - gonus , foliis brevior. *Folia* subulata , trigonocurva , imbricata , sub-equantia. *Umbella* foliosa , supra decomposita , diffusa : *spiculis* ovatis , undique imbricatis. *Sem.* 1. , nudum. Burm. Ind. pag. 22. tab. 9. fig. 2.

† Sp. 3. SCIRPUS CAPSULARIS. β Tem sin tsao. α Tím bók : Đang tám. Differ. spec. Scir. *culmo* tereti , nudo : *paniculâ* coarctatâ , laterali : fructu capsulari.

Hab ; & notæ. *Planta* palustris , *culmo* 4 - pedali , tereti , mucronato , nudo , cæspitoso : *foliis* radicalibus , paucis , brevibus , arctè convolutis. *Panicula* sub-coarctata , lateralis. *Flos* glumis paleaceis , undique imbricatis : quæ tamen , nec ineptè , dividi possunt in calycem , & corollam. Scilicet : *Cal.* 4 - phyllus , foliolis brevibus , acutis , æqualibus. *Cor.* 6 - petala , glumis lanceolatis , incurvis , patentibus , calyce longioribus. *Filamenta* 3 , setacea , erecta , Corollæ subæqualia : *antheris* simplicibus. *Germen* 3 - gonum , oblongum , superum. *Stylus* sub-nullus. *Stigmata* 3 , oblonga , villosa. *Capsula* 3 - loba , 3 - valvis , polysperma : *seminibus* paucis , subrotundis.

Habitat frequenter in Chinâ : invenitur etiam in Cochinchinâ.

Observ. Aquaticum hoc Vegetabile staminibus appropinquat scirpo , fructificatione Junco , habitu utrique , calyce , & corollâ neutri. Placuit annumerare scirpo , cujus aliæ species in Indiâ accurrunt : at numerosissima Junci familia ab Indis rarò agnoscitur.

Virtus. Culmi excorticati decoctum Diureticum est , & Refrigerans : soletque utiliter ministrari in accessu caloris febrilis.

In usu æconomico præbet candelis , & lucernis ellychnium æqualiter porosum , & aptum ad sugendum oleum , lucemque purissimam diffundendam.

Juncus Indicus porosus Clusii (Cur. poster. pag. 64.) pro nostro scirpo habendus.

GENUS X. NARDUS.

Char. Gener. *Calyx* 0. *Corolla* 2 - valvis. Lin. fy. pl. G. 75.

Sp. 1. NARDUS INDICA. β Cãm sũm hiãm. α Cãm tung hương.

Differ. spec. Nar. *spicâ* setaceâ , secundâ , subincurvatâ. Lin. Jun. suppl. pl. pag. 105.

Hab ; & notæ. *Radix* perennis , repens. *Culmi* (vulgo *spicæ*) 2 - pollicares , erecti , foliosi , ad apicem attenuati , incurvati , setis multis , longis , rubro-fuscis circumsepti. *Folia* lanceolata , integerrima ,

rima, glabra, alterna, sessilia, erecta, apice sub-reflexa, culmum superantia. Florentem non vidi.

Habitat in montibus Occidentalibus imperii Sinensis.

Observ. Existimo veram esse Nardum Indicam Antiquorum, eandemque officinarum, ob convenientiam formæ, virtutis, saporis, & fragrantis odoris, quam in illâ sæpe probavi: quæque illi tribuit Dioscoridis l. i. cap. 6. Nec longè discrepat Plinius l. 12. cap. 12. Et experientiâ confirmant Garcias Arom. l. i. c. 33. Matthiolus, & Casp. Rauh. in Diosc. l. i. c. 6. p. 30 - 32. Bont. Jav. pag. 45. Pomet Dict. des drog. pag. 213. tom. i. Quamvis icones Nardi Indicæ, quas iste, & Matthiolus exhibent, a nostris observatis differant nimîa crassitie, & foliis, ut videntur, ad radicem congestis. Miror, quod a Celeb. Lin. Mat. Med. pag. 219. n. 513. pro spicâ Nardi Officinali habeatur Andropogon Nardus: hocque ab eodem æstimetur esse (sy. pl. v. 4. p. 304.) Calamum Odoratum Matthioli, & Arundinem Farctam Rumphii. Cum ille in suis com. in Dioscor. l. i. c. 17. p. 58. apertè dicat: Calamum Odoratum genere, & formâ Arundinem præ se ferre: cumque antea cap. 6, ejusdem libri spicam Nardi diversam omnino descripsisset. Rumphius (Amb. l. 6. c. 9. tab. 6.) Arundinem Farctam describit 10, vel 12 pedes longam, nec de ejus virtute, aut odore recordatur accuratus Author. Unde satis liquet nec Calamum Odoratum Matthioli, nec Arundinem Farctam Rumphii veram esse Nardum Indicam officinarum: quantumvis verum Andropogon sint, cujus paniculæ potius Saccharum referunt, quam Nardum.

Virtus totius plantæ: Cardiaca, Stomachica, Diuretica: Bontio etiam Deobstruens, & Alexiteria. Idem asserit eâ condiri cibos in Javâ, sicut condiuntur ibi Calamo Aromatico, & Junco Odorato, quos perindè a Nardo diversos cognoscit. In Chinâ, & Cochinchinâ, præter usum Medicum, frequenter miscetur Nardus aliis aromatibus adformandos pastillos, & sacculos odoriferos.

DIGYNIA.

GENUS XI. BOBARTIA.

Charact. Gener. *Cal.* imbricatus. *Corolla* gluma 2-valvis, supera. Lin. sy. pl. G. 77.

Sp. i. BOBARTIA INDICA. α Co gâ.

Differ. spec. Bob. *spicis* capitatis: *involucro* folioso. Lin. sp. i.

Hab; & notæ. Gramen annuum: culmo 6-polliari, tereti, sub-erecto, parum folioso. *Folia* ad radicem coepta, multa, canaliculata,

ta, patentia. *Capitulum* terminale, grandiusculum, glomeratum, formatum exflosculis, calycibus imbricatis paleis multis, longis, acutis, convolutis, 1 - floris : *semine* 1 - oblongo.
Gramen Cyperoides Maderas patanum. Plukn. tab. 300. f. 7. Burm. Ind. pag. 23.

GENUS XII. PANICUM.

Charact. Gener. Cor. 3 - valvis : *alvulâ* tertiâ minimâ. Lin. fy. pl. G. 82.

Sp. 1. PANICUM POLYSTACHION. α Co sáu rom.

Differ. spec. Pan. *spicis* teretibus : *involucellis* unifloris fasciculato-fetosis : *culmis* erectis supernè ramosis. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Culmus* annus, 2 - pedalis, erectus, tenuis, teres, geniculatus, polynatus, ramosus ? non satis memini : icon Rumphiana simplicissimum exhibet. *Folia* subulato-lineararia, longa, erecta, radicalia congesta, caulina sparsa, brevia, sub-pilosa. *Spica* cylindrica, erecta, simplex : *involucris* 1 - floris, hirtis fetis fasciculatis, multis, longis.

Gramen Caricosum, Vulpinum. Rumph. Amb. l. 10. c. 13. p. 18. tab. 7. fig. 2. B.

Sp. 2. PANICUM ITALICUM. α Cây Khê. β sào mễ : Sô.

Differ. spec. Pan. *spicâ* compositâ, spiculis glomeratis, fetis immixtis : *pedunculis* hirsutis. Lin. sp. 5.

Hab ; & notæ. *Culmus* annuus, sesquipedalis, teres, crassiusculus, erectus, simplicissimus. *Folia* caulina, alterna, lanceolato-lineararia, plana, striata, reflexa. *Spica* unica, magna, reclinata, composita spiculis glomeratis, ovatis, fetis densis immixtis, flosculo longioribus. *Semen* flavum, sub-globosum.

Panicum Botton. Rumph. Amb. l. 8. c. 32. tab. 75. f. 2.

Ufus : esculentus.

Sp. 3. PANICUM CRUS CORVI. α Co dỏ dỏt.

Differ. spec. Pan. *spicis* alternis, secundis, spiculis subdivisis : *glumis* sub-aristatis, hispidis, rachi trigonâ. Lin. sp. 6.

Hab ; & notæ. *Culmus* annus, 2 - pedalis, suberectus, multiplex, geniculatus, foliosus. *Folia* graminea, sub-erecta. *Spicæ* plerumque alternæ, aliquando conjugatæ : *spiculis* oblongis, distichis, patentibus : *glumis* aristatis, hispidis : *flosculis* omnibus hermaphroditis. *Rachi* sæpius 4 - gona.

Observ. Hæc herba quasi media inter Crus Corvi, & Crus Galli, ab ambabus adhuc differens est.

Pani-

中 麥 米
粟
小米

Panicum Corvi. Thunb. Jap. p. 46.

Sp. 4. *PANICUM HIRTELLUM*. α. Co Khé.

Differ. spec. Pan. *paniculâ* compositâ : spiculis alternis, adpressis : calycibus geminis : valvulis omnibus aristatis, extimâ longissimâ. Lin. sp. 11.

Hab; & notæ. Gramen annuum, *culmo* 2-pedali, suberecto, tereti, lævi. *Folia* sabulato-lanceolata, brevica, glabra, undulata : vaginis longis. *Spicæ* rubrofuscae, breves, terminales, compositæ : spiculis secundis, adpressis, alternis. *Valvulae* omnes aristatae : exterior longior.

Burm. Ind. pag. 24. tab. 12. fig. 1. Thunb. Jap. p. 46.

Sp. 5. *PANICUM MILIACEUM*. β . . .

Differ. spec. Pan. *paniculâ* laxâ, flaccidâ : *foliorum* vaginis hirtis : *glumis* mucronatis, nervosis. Lin. sp. 23.

Hab; & notæ. *Culmus* annuus, 3-pedalis, erectus, crassus, subcompressus, sub-flexuosus, fistulatus, nodosus, ramosus. *Folia* subulata, maiuscula, pilosa, plana, reflexa : *vaginis* hirtis, longis. *Paniculae* terminales, sparsae, magnae. *Cal.* 3-valvis, *glumis* nervosis, acutis, exteriore duplo minore. *Corolla* 3-valvis : *glumis* membranaceis, subacutis, exteriore triplo minore, apice 2-fidâ. *Styli* 2, capillares : *stigmatibus* ovatis, plumosis, coloratis. *Semen* sub-ovatum, compressiusculum pallidum, nitidum. Datur varietas femine fusco-rubro.

Habitat Pekini, & aliis locis Sinarum.

Hort. Cliff. pag. 27. Burm. Ind. pag. 26.

Ufus cibarius.

Sp. 6. *PANICUM LATIFOLIUM*. α . . .

Differ. spec. Pan. *paniculâ*, racemis lateralibus simplicibus : *foliis* ovato-lanceolatis, collo pilosis. Linn. sp. 26.

Hab; & notæ. *Culmus* annuus, crassus, 5-pedalis. *Folia* lanceolata, magna, plicato-fulcata, collo amplexicauli villosa. *Floresculi* mutici : *paniculâ* sub-coarctatâ, ramis lateralibus sub-simplicibus : *semine* pallido.

Omnes istae species habitat. in Cochinchinâ, præter quintam, quæ Sinenfis est.

三 / 角 菜
? 黍 三

GENUS XIII. ALOPECURUS.

Char. Gener. *Calyx* 2 - valvis. *Corolla* 1 - valvis. Lin. fy. pl. G. 84.

Sp. 1. ALOPECURS HORDEIFORMIS. α . . .

Differ. spec. Alop. *racemo* simplici : *flosculis* aristis circumvallatis.
Lin. sp. 6.

Hab ; & notæ. *Culmus* annuus , sesquipedalis , simplicissimus , foliofus , sub-erectus , gracilis , teres. *Folia* lanceolata , plana , striata. *Spica* terminalis , oblonga , ramosa , aristata. *Flosculi* pedicellis simplicibus , longiusculis. *Calyx* 2 - valvis , æqualis , 1 - floris. *Corolla* 1 - velvis , calyce longior.

Habitat spontaneus in Cochinchinâ. Pluk. Almag. 177. t. 119. f. 1.

GENUS XIV. PHLEUM.

Char. Gener. *Cal.* 2 - valvis , sessilis , linearis , truncatus , apice bicuspidato. *Cor.* inclusa. Linn. fy. pl. G. 83.

+ Sp. 1. PHLEUM COCHINCHINENSE. α Co-choung.

Differ. spec. Phl. *spicâ* secundâ ; lineari , glabra.

Hab ; & notæ. *Gramen* 2½ - pedale : *culmo* teriti , gracili , sub-erecto. *Folia* subulata , longa. *Spica* secunda , simplex , linearis , longissima , glabra , erecta : *receptaculo* communi ad unum latus articulatè excavato , arctè includente singulos flosculos , quin prominent. *Calyx* 2 - valvis , 1 - florus , truncatus , cuspidatus. Habitat spontaneum in Cochinchinâ.

+ Sp. 2. PHLEUM AFRICANUM. γ Muxoeira.

Differ. spec. Phl. *spicâ* cylindrica , flosculis undique coarctatâ : pedunculis 3 - floris , pilosis.

Hab ; & notæ. *Culmus* annus , 2 - pedalis , erectus , crassus , solidus , simplicissimus. *Folia* subulata , striata , aspera , reflexa , pauca. *Spica* cylindrica , caudata , Typhæ latifoliæ similis , erecta , magna : flosculis undequaque affixis , coarctatis. *Pedunculi* 3 - flori , pilis longis , flosculos ad basim colligentibus. *Calyx* 2 - valvis , truncatus , valvis 3 - cuspidatis. *Corolla* 2 - valvis , acuta. *Filamenta* 3 , capillaria , glumis duplo longiora : *antheris* bifurcatis. *Semen* 1. turbinatum , apice rotundum. An Phl. Pratense ? Lin. sp. 1.

Habitat in orâ Orientali Africæ , contra Mozambicum.

Ufus. Eo utuntur Æthiopes Orientales ad paranda vulgaria liba , & pulmenta , quibus libenter vescuntur.

GENUS XV. PHALARIS.

Char. Gener. *Cal.* 2 - valvis , carinatus , longitudine æqualis , corollam includens. Linn. fy. pl. G. 80.

Sp. 1. PHALARIS ZIZANOIDES. α Cỏ chuộc mặt.

Differ. spec. Phal. *paniculâ* simplicissima : *floribus* muricatis , altero sessili. Lin. sp. 10.

Hab ; & notæ. *Radix* fibrosa , nec nodosa. *Culmus* 2 - pedalis , erectus , teres , foliosus , simplicissimus , crassus , solidus. *Folia* subulata , vaginantia , margine ciliata , aspera. *Spica* terminalis , oblonga , seu velis , *panicula* simplicissima , coarctata : *valvis* calycinis æqualibus , ambabus carinatis , ciliatis : *corollâ* bivalvi , breviori. Flosculi duo ad paniculæ dentes singulos (si bene memini) alter pedicellatus , alter sessilis.

Lin. Mantissa. pag. 183. ex Kœnigio. Habitat spontanea in Cochinchinâ.

GENUS XVI. MILIUM.

Char. Gener. *Cal.* 2 - valvis , uniflorus : *valvulis* subæqualibus. *Cor.* brevissima. *Stigmata* penicilliformia. Lin. fy. pl. Gen. 85.

Sp. 1. MILIUM EFFUSUM. α Cây cỏ gạo.

Differ. spec. Mil. *floribus* paniculatis , dispersis , muticis. Lin. sp. 5.

Hab ; & notæ. *Culmus* 1½ - pedalis , erectus , crassiusculus , glaber , fistulatus , articulatus , geniculis rubris. *Folia* lanceolato-subulata , plana , reflexa. *Panicula* magna , terminalis , diffusa : flosculis dispersis , muticis. Corolla 2 - valvis , clausa , nitida , valvis æqualibus , calyce brevioribus. Nascitur incultum inter segetes oryzæ montanæ in Cochinchinâ.

Lin. Cliff. pag. 27. Milium Indicum , paniculâ sparsâ , erectâ. Tournef. pag. 515.

GENUS VII. AGROSTIS.

Char. Gener. *Cal.* 2 - valvis , uniflorus , corollâ paulo minor. *Stigmata* longitudinater hispida. Lin. fy. pl. G. 86.

Sp. 1. AGROSTIS INDICA ? α Cỏ lung.

Differ. spec. Agr. *paniculâ* contractâ muticâ : *racemis* lateralibus erectis , alternis. Lin. sp. 20.

G

Hab ;

Hab ; & notæ. *Culmus* 5 - pedalis , simplicissimus , teres , foliosus , solidus , flaccidus , procumbens , articulis radicanibus. *Folia* subulata , pauca. *Panicula* terminalis , coarctata , cylindrica mutica : *racemis* alternis , brevibus , erectis. *Calycis* valva altera brevior : ambæ acutæ , corollâ breviores. Stigmata hispida.

Burm. Ind. pag. 27. Plukn. Alm. p. 175. t. 191. f. 5.

Observ. Flore convenit omnino cum Agr. Indicâ : culmo accedit ad Stoloniferam Lin. sp. 12. Si placeat , Cochinchinensis vocetur nova species.

Sp. 2. AGROSTIS RADIATA. α Cỏ pháo lúí.

Differ. spec. Agr. *spicis* sub-quinis , radiatis , basi villosis : valvulis petaloideis , aristatis. Lin. sp. 22.

Hab ; & notæ. *Culmus* 6 - pedalis , simplicissimus , erectus , teres , solidus , levissimus. *Folia* striata , magna. *Spiculæ* terminales , 4 - 5 , horizontaliter radiatæ , basi pilosæ : *calycibus* , & *corollis* etiam pilosis , nec aristatis. Habitat spontanea in Cochinchinâ.

Sloan. Jam. 33. hist. 1. p. 111. t. 68. f. 3.

Sp. 3. AGROSTIS CAPILLARIS. α Cỏ đẽ.

Differ. spec. Agr. *paniculâ* capillari patente : *calycibus* subulatis , æqualibus , hispidiusculis , coloratis : *flosculis* muticis. Lin. sp. 13.

Hab ; & notæ. *Culmus* 4 - pedalis , simplex , erectus. *Folia* subulata , longa , triquetro-curva. *Panicula* terminalis , spicata : *spiculis* longis , tenuissimis , *flosculis* 2 - natis , *calycibus* 1 - floris , *valvis* inæqualibus , fusco-violaceis , hispidis , acutis , muticis.

Scheuch. Gram. 129. Gmel. tub. p. 18. Habitat in Cochinchinâ.

Sp. 4. AGROSTIS MINIMA ? α . . .

Differ. sp. Agr. *paniculâ* muticâ , filiformi. Lin. sp. 17.

Hab ; & notæ. *Caulis* tenuis , repens : *ramis* , assurgentibus , 4 - pollicaribus. *Folia* lanceolata , fasciculata. *Panicula* coarctata , filiformis : *flosculis* solitariis , alternis , muticis. *Calyx* corolla brevior , uterque valvis inæqualibus.

Nardus *paniculâ* spicatâ. Dalib. fl. Paris. 155. Habitat in Cochinchinâ.

+ Sp. 5. AGROSTIS ODORATA. α Cây hoa cỏ.

Differ. spec. Agr. *spicis* secundis , congestis , muticis.

Hab ; & notæ. *Culmus* 6 - pollicaris , tenuis , erectus , foliosus. *Folia* subulata , brevia , glabra , amplexicaulia. *Flos* *spicis* secundis , adpressis , fasciculatis , terminalibus : *valvis* calycis muticis , acutis , 1 - floris : corollinis glumis subæqualibus , calyce longioribus.

Ufus.

TRIANDRIA. DIGYNIA.

51

Ufus. Æstimatur a Cochinchinensibus, etiam magnatibus, ob præstantiam, & tenacitatem odoris, quo pretiosas vestes imbuunt. Integro gramine, quod exsiccatum suavius spirat, cervicalia solent farcire.

Habitat prope litora in Cochinchinâ.

† Sp. 6. AGROSTIS PLICATA. β Sam sôic tsao.

Differ. spec. Agr. *foliis* plicatis: *spica* lineari, muticâ.

Hab; & notæ. *Culmus* sesquipedalis, anceps, erectus, foliosus. *Folia* lanceolata, magna, in longitudinem plicato-fulcata. *Spica* linearis, adpressa, disticha: *valvis* omnibus acutis, calycinis sub-brevioribus, nullâ aristatâ. Calyx 1 - florus.

Habitat in suburbiis urbis Cantonienſis Sinarum.

+ GENUS XVIII. STEGOSIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Gluma 1 - flora, 2 - valvis: interiore subrotundâ, concavâ, carinatâ.

Cor. Gluma 3 - valvis, calyce brevior: interiore latiore, brevior.

Stam. Filamenta 3, calice breviora. Antheræ oblongæ.

Pist. Germen ovatum. Styl. 2, basi distantes, filamentis æquales. Stigmata longiuscula.

Peric. nullum. Corolla fovens semen.

Sem. 1, subrotundum, subacuminatum.

Nom. (Σ τεγος tectum) ab usu plantæ apud indigenas ad tegendas domos.

Char. Gener. *Cal.* bivalvis, 1 - florus *Cor.* 3 - valvis, calyce brevior.

Sp. 1. STEGOSIA COCHINCHINENSIS. α Cồ tranh.

Differ. sp. St. *spicis* lateralibus, simplicibus.

Habitus. *Culmus* 5 - pedalis, rectus, teres, solidus, articulatus: *ramis* paucis, obliquis. *Folia* lanceolato-subulata, carinata, aspera. *Flos* spicis subulatis, simplicibus, solitariis, axillaribus: *flosculis* singulis semi-clausis intra spicæ dentes excavatos. Culmus perennis? Nullibi eam vidi præterquam in Cochinchinâ, nec apud Aucthores invêni.

GENUS XIX. SACCHARUM.

Caract. Gener. *Cal.* lanugo longa extra calycem. *Cor.* 2 - valvis. *Lin.* fy. pl. G. 79.

Sp. 1. SACCHRUM SPONTANEUM. α Cây lách.

Differ. spec. *Sac. floribus* paniculatis : *foliis* convolutis. *Lin.* sp. 1.

Hab ; & notæ. *Culmus* perennis , 9 - pedalis , erectus , tenuis , simplex , fistulatus , nodis distantibus. *Folia* subulata , longa , stricta , lævia : an lateribus convoluta ? *Panicula* maxima , terminalis , diffusa , spicata : *spicis* capillaribus longissimis : *pilis* calycinis duriusculis , rectis , corollæ valvis subæqualibus. *Radix* repit , & latissimè multiplicatur , maximè prope flumina.

Kerpa. Rheed. Malab. 12. p. 85. tab. 46.

Habitat circa paludes , & loca humida Cochinchinæ frequenter.

Sp. 2. SACCHARUM OFFICINARUM. α Miá. Cam giá, β Cãn ché.

Differ. specif. *Sac. floribus* paniculatis : *foliis* planis. *Lin.* sp. 2.

Hab ; & notæ. *Culmus* 10 - pedalis , simplex , teres , solidus , succosus , crassus , articulatus , perennis. *Folia* lanceolato-linearia , plana , aspera , striata , acuminata , amplexicaulia , 4 - pedes longa , 3 pollices lata. *Flos* terminalis , *paniculâ* magnâ , diffusâ , spicatâ : *spiculis* longis , simplicibus : lanugine , seu potius pilis longissimis , flexuosis , tenuissimis , loco calycis (qui nullus est in hac specie) protensis. Hujus inveniuntur 3 varietates in Cochinchinâ , quæ præcipuè culmo differunt , non flore.

1. Saccharum Album. α Miá lau : *culmo* longo , albo , mediocriter crasso , dulcissimo , nodis distantioribus.

2. Saccharum Rubrum. α Miá mung : *culmo* brivi , crassiore , rubro , succosissimo , nodis approximatis.

3. Saccharum Elephantinum. α Miá boi : *culmo* crassissimo , rubro , longo , minus dulci , nodis approximatis.

Arunda Saccharifera. Rumph. Amb. l. 8. cap. 26. tab. 74. f. 1. Piso Brasil. pag. 108, 109.

Habitat , & colitur abundantissimè in omnibus provinciis regni Cochinchinensis : simul in aliquibus imperii Sincensis , sed minori copîâ.

Usus. Esculentus , dulcissimus , gratissimus , innocuus. Ex saccharo fermentato destillatur spiritus vini : gustu tamen , & odore inferior illo , qui solet fieri ex oryzâ. Ut autem paretur saccharum optimum (quale est Cochinchinense) sumunt indigenæ culmos annuos primæ varietatis *Miá lau* ; ex illis machinâ a bubalis tractâ succum

cum exprimunt, coquunt, depurgant, inspissant, exsiccant. Hoc, ut albescat, reponitur in vasis terreis, conicis, amplis, superque sternitur tenuis lamina luti humefcentis: cujus humor paulatim descendens, & saccharum penetrans, ex illo trahit particulas impuriore, & coloratas, quas in formâ mellis secum defert per foramen parvum vasis conici deorsum versum, & apertum. Saccharum vero crystallinum, sive Canthum, quod ex Cochinchinâ quot annis a multis navibus exportatur, fit ex ipso saccharo albo in aquâ ad ignem soluto, & in syrupum crassiorum cocto. Tunc in loco frigido servatur per noctem, superstratis aliquod virgis tenuibus ex arundine Indicâ sectis, quibus nocturno frigore condensatus liquor ille saccharinus adhæret, & in pulchras Crystallinos accrescit.

Virtus: in Medicinâ Saponacea, Edulcorans, Pectoralis, Antiseptica. In Indiâ parcius datur infirmis, quam in Europâ.

† Sp. 3. SACCHARUM JACULATORIUM. α Cây lau.

Differ. spec. Sac. *culmō* fistulato, simplici: *foliis* longissimis, carinatis: *paniculâ* spicatâ, oblongâ.

Hab; & notæ. *Culmus* 10 - pedalis, perennis, rectus, teres, fistulatus, simplicissimus, nodis distantibus. *Folia* subulata, longissima, glabra, carinâ dorsali magnâ. *Panicula* terminalis, oblonga, spicata: spicis longis: *pilis* calycinis rectis, tenuissimis, corollâ paulo longioribus. *Cor.* 2 - valvis, æqualis, mutica.

Habitat agreste in Cochinchinâ.

An Vuba, Arundo sagittaria? Marcg. Brasil. pag. 4.

Usus. In Cochinchinâ pro jaculis missilibus.

Sp. 4. SACCHARUM SPICATUM. α Tranh cỏ. β Mão kên.

Differ. spec. *floribus* spicatis: *foliis* undulatis. Lin. sp. 4.

Hab; & notæ. *Culmus* 5 - pedalis, teres, tenuis, erectus, simplex, foliosus, fistulatus, nodosus, cespitosus: *radice* perenni, repente, articulata, subdivisâ. *Folia* radicalia congesta, subulato-linearâ, aspera, culmo fere æqualia. *Flos* spicâ terminali, solitariâ, simplici, longâ, erectâ, pilosissimâ: *pilis* calycinis longis, rectis, flosculos superantibus.

Habitat loca montana in Cochinchinâ.

Burm. Indiæ pag. 23. t. 9. f. 3. Gramen Caricosum Lanan Rumph. Amb. l. 10. c. 13. p. 17. tab. 7. f. 2. A. Bromus Tectorum. Pluk. tab. 299. f. 2. Quæ tamen figura spicis congestis differt a nostris spicâ solitariâ.

Usus frequentissimus ad tegendas rusticorum domos: in quem finem nullum gramen est præstantius, cum plures in annos duret, quin putrescat.

Vir-

茅根

Virtus. Radicis , & spicæ. Diuretica , sub-adstringens , sanguinis fluxus cohibens.

Observatio. Nostra planta est procul dubio eadem Rumphii , ac Burmanni , locis supra citatis : cumque non viderimus folia undulata , quæ exhibent Rheedus (Malab. 12. t. 62.) & Plukuetius (Almag. 177. t. 119. f. 1.) puto hanc varietatem diversitati soli tribuendam , quandiu non constet de aliis notis , quæ species dividere suadeant.

GENUS XX. AIRA.

Char. Gener. *Cal.* 2. valvis , 2 - florus. *Flosculi* absque interjecto rudimento. Lin. fy. pl. G. 87.

Sp. 1. AIRA ARUNDINACEA. α Cây Sậy.

Differ. spec. Aira *paniculâ* oblongâ , secundâ , muticâ , imbricatâ : *foliis* planis. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Culmus* 8 - pedalis , perennis , sub-teres , fistulatus , articulatus , arundinis similis : radiculis multis , minusculis , in paludibus , & ripis fluminum repentibus. *Folia* subulata , plana , magna , inæqualia cinerea , glabra , semiamplexicaulia. *Panicula* oblonga , secunda , patens : *flosculis* muticis , absque rudimento tertii : *Calycibus* bifloris , sæpe 3 - valvibus.

Canna Palustris , Cano cano. Rumph. Amb. 1. 6. c. 8. tab. 5.

Habitat loca cœnosa Cochinchinæ.

GENUS XXI. POA.

Char. Gener. *Cal.* 2 - valvis , multiflorus. *Spicula* ovata : *valvulis* margine scariosis. Lin. fy. pl. G. 89.

Pp. 1. POA CHINENSIS. α Cỏ dưới phụng.

Differ. spec. Poa , *paniculæ* ramis simplicissimus : *floribus* sessilibus : *seminibus* imbricatis : *culmo* erecto. Lin. sp. 14.

Hab ; & notæ. *Culmus* annuus , 2 - pedalis , gracilis , teres , sub-erectus , foliosus. *Folia* lanceolata , glabra , amplexicaulia. *Panicula* terminalis , oblonga : ramis simplicissimis , patentibus : glumis calycinis 2 - valvibus , muticis , 6 - floris : *flosculis* imbricatis.

Burm. Ind. pag. 27. t. 11. f. 3. Osbeck. H. Ind. Or.

Habitat in agris Cochinchinæ.

GENUS XXII. ARUNDO.

Char. Gener. *Cal.* 2 - valvis. *Flosculi* congesti, lanâ cincti. Lin. sy.
pl. G. 99.

* *Floribus triandris.*

Sp. 1. ARUNDO DONAX. α Cây cuoi.

Differ. spec. Ar. *calycibus* 5 - floris : *paniculâ* diffusâ : *culmo* fruticoso. Lin. sp. 2.

Hab ; & notæ. *Culmus* perennis, 10 - pedalis, simplicissimus, teres, fistulatus, nodis distantibus. *Folia* magna, plana, aspera, cinerea, amplexicaulia. *Panicula* terminalis diffusa : *floribus* 3 - andris, digynis : *Calycibus* 3 - floris. *Semina* oblonga pappo piloso, longo basi cincta. Habitat loca humida in Cochinchinâ.

Matthiol. in Diosc. l. 1. c. 97. f. 1. Forskæl Arab. cent. 1. n. 85.

Sp. 2. ARUNDO EPIGEGOS. α Cây trài.

Differ. spec. Ar. *Calycibus* unifloris : *paniculâ* erectâ : *foliis* subtus glabris. Lin. sp. 4.

Hab ; & notæ. *Culmus* perennis, 8 - pedalis, inermis, simplicissimus, fistulatus, nodis distantibus, planiusculis. *Folia*, sub-erecta, plana, inferius glabra. *Panicula* erecta, oblonga, subcoarctata : *floribus* triandris, digynis, muticis : *calycibus* unifloris : *semine* oblongo : papposo. Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Forskæl. Arab. cent. 1. n. 82.

† Sp. 3. ARUNDO PISCATORIA. α Cây trúc.

Differ. spec. Ar. *calycibus* 1 - floris, *spicâ* terminali : *culmo* ramoso : *foliis* minusculis.

Hab ; & notæ. *Culmus* perennis, 8 - pedalis, inermis, ramosus, subulatus, sub-solidus, nodis approximatis. *Folia* lanceolato-lineararia, obscuro-viridia, glabra, petiolata, omnium arundinum minima, alterna. *Flos* spicatus, terminalis : *calycibus* 1 - floris : *staminibus* ternis : *stylo* gemino. Habitat agrestis, cultaque in Cochinchinâ.

Usus. *Culmus* ad virgas piscatorias aptissimus ; nam cum sit tenax, & apice attenuatus, facile indicat quemlibet motum piscis mordentis hamum. Inde nomen specificum.

† Sp. 4. ARUNDO DIOICA. α Cây bac mai.

Differ. spec. Ar. *calycibus* 1 - floris : *spicis* fasciculatis, compositis : *spiculis* linearibus.

Hab ;

Hab ; & notæ. *Culmus* perennis , 8 - pedalis , inermis , simplicissimus ? nodis distantibus. *Folia* lanceolato-linearia. *Spicæ* terminales , fasciculatæ , compositæ spiculis linearibus , longis : *calicibus* monofloris : *flosculis* dioicis , foemineis Digynis : masculos non invēni. Habitat in sylvis Cochinchinæ.

** *Floribus* hexandris.

Sp. 5. ARUNDO BAMBU. & Tle vưn. p. Yê chồ.

Differ. spec. Ar. *calicibus* multifloris : *spicis* ternis , sessilibus. Lin. sy. pl. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Culmus* lignosus , inanis , teres , rectus , 40 , & amplius pedes longus , simplex , nitidus : *inter-nodiis* longitudine , & circumferentiâ pedalibus : *vaginis* crassis , pilosis , asperis , convolutis , deciduis : *ramis* alternis , tenuibus , solidis , spinosis , reclinatis , a basi usque ad verticem nascentibus , qui in summitate permittuntur crescere , inferioribus sæpe amputatis : unde fallitur Rumphius asserens in apice tantum ramos protendere. *Folia* parva , integerrima , lanceolata , basi subrotunda , striata , aspera , petiolis alternis , teretibus. Internodia tubulata culmi sæpe inveniuntur plena humore aquoso , limido , qui tamen in Indiâ extra Gangem non condensatur in Tabaxir , sicut accidit , quamvis raro , in Malabariâ.

Flos paniculâ diffusâ , spicatâ : *spiculis* oblongis , imbricatis. *Calix* 2 - valvis , 1 - florus , valvis acutis , convolutis. *Corolla* 2 - valvis membranacea , minima , pilis cincta. *Filamenta* 6 , brevissima : *antheræ* totidem , oblongæ. *Stigmata* 3 , subsessilia , longa , villosa. *Semen* 1 , oblongum.

Habitat ubique culta in Cochinchinâ , & Chinâ , Tunkino , & Cambodiâ : eaque passim vallantur horti , & pagi.

Arundo Indica , arborea , maxima , Tabaxir fundens. Burm. Zeyl. pag. 35.

Tabaxir Mambu arbor. Rheed. Malab. l. 1. p. 25. t. 16.

Arundarbor vasaria , Bulu Java. Rumph. Amb. l. 6. c. 4. sine figurâ.

Virtus. In arte Medicâ materiam præbent ejus folia , cortex , gemmæ , & radix. Folia refrigerant , emolliunt , resolvunt. Eorum decoctum prodest in febribus , melancholiâ , tussi , dolore gutturis. Cortex tenuis rasus refrigerat , agglutinat , blandè astringit : prodest in caloribus internis , hæmorrhagiâ , fluxu mensium immodico , vomitu , nausæâ. Radix , & gemmæ resolvunt , attenuant , diuresim , ac diaphoresim promovent , sanguinem purificant : conveniunt in obstructionibus , difficultate urinæ , doloribus vagis , ac venereis. Ex radicis Bambu recentis , foliorum Tabaci , ac piperis Betele partibus

bus æqualibus per multos dies in oleo maceratis fit unguentum magnæ virtutis ad tumores duros, & scirrhusos resolvendos.

Ufus Arundinis Indicæ præcipuè hujus speciei Bambu est utilissimus, & frequentissimus in notâ Indiâ. Ex ejus culmis fiunt integræ domus pauperum, columnæ, trabes, parietes, tabulata, tecta, adjectis tantummodo straminibus. Fiunt etiam lintres, pontes, navium mali, cistæ, pocula, caldaria, innumeraque alia utensilia tam domestica, quam ruralia.

Observatio. Cum istius Arundinis, quamvis in Asiâ vulgarissimæ, nullam apud Authores accuratam descriptionem invenerim, fortasse, quia ab illis cum aliis speciebus confunditur, mirum non est a celeb. Linnæo nobis relictam fuisse definitionem hujus speciei valde impropriad. Ego juxta propria observata in vivis plantis, & loco natali habita libenter sequentem substituerem.

† Arundo *floribus* hexandris : *paniculâ* diffusâ, spiculis imbricatis : *ramis* culmi spinosis : *calycibus* 1 - floris.

† Sp. 6. ARUNDO AGRESTIS. α Tle ri.

Differ. spec. Ar. *floribus* hexandris : *paniculâ* spicatâ, spiculis congestis : *ramis* culmi inferioribus spinosissimis : *calycibus* 1 - floris.

Hab; & notæ. *Culmus* lignosus, durissimus, subteres, tortuosus, 30 pedes altus, brachium crassus, nodis prominentibus, internodiis brevibus, intus parum vacuis, sæpe integrè solidis : *ramis* alternis, multis, inferioribus densioribus, arcuatis, subdivisis, intricatis : spinis plurimis, crassis, sparsis, curvis. *Folia* liniari-lanceolata, parva, glabra, striata, sparsa, petiolis longiusculis, tenuibus. *Flos* paniculâ erectâ, terminali, in spiculas congestas, breves definente. *Cal.* uniflorus. *Corolla* minima, lanata. *Antheræ* 6, longissimæ, sub-sessiles. *Stigmata* 2, stylo unico imposita. *Semen* oblongum.

Habitat agrestis in montibus, locisque desertis, & aridis per totam Cochinchinam : puto, quod etiam in Chinâ.

Arundarbor spinosa. Rumph. Amb. 1. 6. c. 6. tab. 3.

Ufus. Hæc Arundo est durissima, & in longum tempus permanet incorrupta, ideoque ad opera rusticâ magis utilis. Præstat præcipuè ad circumvallandas arces, quæ ejus duritie, & spinarum densitate fiunt hostibus imperviæ, vel saltem molestissimæ.

† Sp. 7. ARUNDO MITIS. α Cáy mô ho.

Differ. spec. Ar. *floribus* hexandris : *paniculâ* erectâ coarctatâ, spiculis longis, imbricatis : *culmo* æqualissimo, inermi : *calycibus* 1 - floris.

Hab; & notæ. *Culmus* lignosus, teres, æqualissimus, 40 circiter pedes

H

des

des longus , crus crassus , simplex , inanis , articulatus , nodis distantioribus , vix prominentibus : ramis inermibus , polynatis. *Folia* maiuscula , lanceolata , striata , amplexicaulia. *Panicula* coarctata , erecta , simplex , spiculis longis , imbricatis. *Calyx* uniflorus , bivalvis. *Corolla* brevissima , lanata. *Stamina* 6. *Stilus* 1 : *stigmatibus* 3 , longis , villosis.

Habitat culta , non frequens , in agris , & sæpibus Cochinchinæ : eaque in tenuissimas ténias sectà uti eleganter solent ad texendos pileos , cistas , & diversa , ac pulchra vascula.

Arundarbor fera , Bulu swangi. Rumph. Amb. l. 6. cap. 7. t. 4. Cujus icon nostræ magis convenit , quam descriptio.

† Sp. 8. ARUNDO MULTIPLEX. α Cây hóp.

Differ. spec. Ar. *floribus* hexandris : *spicis* interruptis , spiculis verticillatis : *culmo* diviso : *calycibus* 1 - floris

Hab ; & notæ. *Culmus* perennis , 12 - pedalis , pollicem , crassus , teres , multiplex , inermis , fistulatus , internodiis longissimis. *Folia* lanceolato-linearia , 6 pollices longa , plana , glabra , amplexicaulia , coloris fusco-viridis. *Flos* terminalis , spicis paucis , pedicellatis , erectis , longis , interruptis , compositis : *spiculis* subulatis , sessilibus , imbricatis , circa pedicellum communem verticillatis. *Filamenta* 6 , capillaria , longa : *antheris* oblongis. *Stigmata* 3 , sessilia , longa , plumosa , reflexa. *Cal.* 1 - florus. *Semen* oblongum.

Habitat loca culta in provinciis Borialibus Cochinchinæ , ex eaque plantantur sepes ad divisionem hortorum.

Arundarbor tenuis , Leleba dicta. Rumph. Amb. l. 6. c. 1. tab. 1.

Observatio. Sunt adhuc plures species Arundinis in Cochinchinâ , quarum flores non examinavi ; ideoque libenter prætermittam. Trium breviter recordabor , quas indefessus Rumphius in insulis Amboinensibus , & Molucanis etiam vidit , & descripsit.

1. Arundo Maxima. α Tle lang nga. Ista est omnium arundinum maxima longitudine , & crassitudine ; spinisque densissimis horrida. Fortasse erit varietas Ar. Bambu , cui multum assimilatur. Habitat præcipuè inculta ingentes tractus fluminis Lavii a magno portu Bassac usque ad metropolim Cambodiæ. Rhumph. Amb. l. 6. pag. 12. Arundarbor Maxima.

2. Arundo Fax. α Tle núa. Culmus mediocris 18 pedes longus , 1½ pollicem crassus , rectissimus , omnium inanissimus , internodiis longis. Ex illis oleo , & stupâ fartis formantur faces viatoris ; indeque nomen. Rumph. Amb. l. 6. cap. 2. sine figurâ. Arundarbor cratium.

3. Arundo Tabacaria. α Oúng thaóng. Culmus tenuis , rectissimus , æqualissimus , sub-solidus , asper , ramosus , internodiis longissimis , duris-

durissimis, tenacissimis, scabris. Ex illis lævigatis fiunt fistulæ tabacariæ pulchræ, & idoneæ, ab indigenis usitatæ. A Rumphio (Amboinæ l. 6. c. 3.) vocatur Arundarbor spiculorum, diciturque flores producere in spicis verticillatis, sicut Leleba, quæ nobis Arundo Multiplex, sp. 8. An hujus varietas?

GENUS XXIII. TRITICUM. β Mě. α Luá m̃.

麥

GENUS XXIV. HORDEUM. β Měu. α Mách nha.

麥

Tam Tritici, quam Hordei variæ species, & vulgares quidem nascuntur in Chinâ, quarum flores non examinavi. Indiginæ libentius vescuntur oryzâ, quæ in aliquibus provinciis cariori pretio venditur quam triticum. In Cochinchinâ coli non solent. Ego utrumque ibi seminavi, pervenēruntque ad maturitatem, sed absque notabili proventu.

GENUS XXV. CYNOSURUS.

Char. Gener. Cal. 2-valvis, multiflorus. Receptaculum proprium unilaterale, foliaceum. Lin. fy. pl. G. 93.

Sp. 1. CYNOSURUS ÆGYPTIUS. α Cò chí tláng.

Differ. spec. Cyn. spicis digitatis, quaternis, obtusis, patentissimis; mucronatis: calycibus mucronatis: caule repente: foliis oppositis Lin. sp. 7.

Hab; & notæ. Culmus tenuis, longus, repens, pallidus, geniculatus, glaber, tenacissimus: ramis multis, brevibus, erectis. Folia subulata, opposita. Flos terminalis, spicis 4-5, patentibus, acutis, unilateralibus. Calycis valvæ acuminatæ, carinatæ, inæquales.

Burm. Ind. pag. 28. Gramen Cruciatum. Bont. Jav. p. 148. Gram. Vaccinum. Rumph. Amb. l. 10. cap. 5. tab. 4. f. 1.

Sp. 2. CYNOSURUS INDICUS. α Cò chí tiá.

Differ. spec. Cyn. spicis digitatis linearibus: culmo compresso declinato, basi nodoso: foliis alternis. Lin. sp. 8.

Hab; & notæ. Culmus tenuis, subcompressus, suberectus, geniculatus, rubescens, aliquando repens, foliosus. Folia multa, parva, stricta, alterna. Spicæ terminales, congestæ, lineares, patententes. Calycis valvæ acutæ: interior longior, ciliata, lanuginosa.

Gramen Vaccinum foemina. Rumph. Amb. l. 10. cap. 5. tab. 4. f. 2.

Gramen Dactyloides. Burm. Zeyl. pag. 106. tab. 47. f. 1.

TRIGYNIA.

GENUS XXVI. LECHEA.

Char. Gener. *Cal.* 3 - phyllus. *Petala* 3, linearia. *Capsf.* 3 - locularis, 3 - valvis : valvulis totidem interioribus. *Semen* 1. Lin. fy. pl. G. 116.

† Sp. 1. LECHEA CHINENSIS. β Chăt yû tsào.

Differ. spec. Lec. *foliis* ovato-lanceolatis : *spathis* trifloris, terminalibus.

Hab ; & notæ. *Caulis* annuus, multiplex, repens, brevis. *Folia* ovato-lanceolata, lineata, glabra : *petiolis* vaginantibus. *Flos* terminalis, cæruleus : *spathâ* magnâ, obtusâ, 3 - florâ : *perianthio* 3 - phyllo, brevi, patente. *Corolla* petala 3, unguiculata : *filamentis* 3, filiformibus. *Styli* 3, æquales staminibus : stigmatibus simplicibus. *Capsula* supera, 3 - loba, 3 - valvis, 3 - locularis, 1 - sperma. Planta primâ facie Commelinæ, & Tradescantiæ affinis : sed nec filamenta habet villosa, sicut ista, nec nectaria cruciata, sicut illa. Habitat prope Cantonem Sinarum.

GENUS XXVII. ERICAULON.

Char. Gener. *Calyx* communis, capitulum imbricatum. *Petala* 3, æqualia. *Stamina* supra germen. Lin. fy. pl. G. 106.

† Sp. 1. ERIOCAULON QUADRANGULARE. α Cò dùì còùng. β Koïc fan tsào.

Differ. spec. Er. *culmo* quadrangulâri : *foliis* ensiformibus : *capitulo* globoso, basi truncato.

Hab ; & notæ. *Herba* annua, *culmo* 4 - gono, 8 - pollicari, nudo, erecto. *Folia* ensiformia, brevia, glabra, pauca. *Capitulum* albicans, subglobosum, basi planiusculum, squamis subrotundis, basi attenuatis, 1 - floris, clausis. *Corolla* petala 2, sub-concava, apice obtusa, dentata. *Pistilla* 3. *Semina* 3, ovata.

Habitat in hortis, & agris Cochinchinæ ubique obvia. In Chinâ similem habitum vidi, sed florem non examinavi.

Sp. 2. ERIOCAULON SETACEUM. α Cò chat.

Differ. spec. Er. *culmo* sexangulâri : *foliis* setaceis. Lin. sp. 4.

Hab ; & notæ. *Herba* annua, pusilla, cespitosa, in orbem reflexa : *culmo* 6 - angulâri, tenuissimo, 4 - pollicari, sub-nudo. *Folia* setacea, brevia, pauca, in senectute evanescentia. *Capitulum* terminale, parvum, oblongum, subacutum. *Semina* sub-triquetra.

Habi-

穀精草

Habitat loca humida Cochinchinæ.

Gramen Polytricum Rumph. Amb. l. 10. cap. 12. tab. 7. f. 1. Tſieru pullu. Rheed. Malab. l. 12. pag. 129. tab. 63. Gramen junceum, foliis capillaceis, capitulis minimis rotundis. Burm. Zeyl. p. 109.

+ GENUS XXVIII. POLYPARA.

Descriptio Naturalis.

Cal. nullus.

Cor. Rotata, petala 4, oblonga, obtusa, circumdantia basim receptaculi communis, oblongi, sustinentis multos flosculos. Corolla partialis nulla.

Stam. Filamenta 3, filiformia, erecta, receptaculo partiali insidentia. Antheræ ovatæ, 2-loculares, stantes.

Pist. Germen 3-gonum. Stylus nullus. Stigmata 3, oblonga, reflexa.

Peric. Capsula 3-gona, 3-locularis, 3-valvis, polysperma, apice dehiscens.

Sem. Multa, ovata, minuscule.

Nom. Polypara dicitur a corollâ multos flosculos producente.

Char. Gener. Cor. 4-petala, polyflora. Cal. 0. Caps. 3-locularis, polysperma.

+ Sp. I. POLYPARA COCHINCHINENSIS. α Rau giáp cá.

Differ. spec. Pol. foliis cordatis, 5-nerviis: pedunculis lateralibus folitariis.

Hab. Herba hortenſis, annua: radice repente. Caulis 6-pollicaris, erectus, sulcatus. Folia cordata, acuminata, 5-nervia, magna, integerrima, glabra, alterna, graveolentia, petiolis longis. Flos lateralis, solitarius, pedunculo longo, erecto: corollâ communi albiſſimâ, expansâ.

Virtus: totius plantæ. Attenuans, Resolvens, Emmenagoga. Menſes obſtructos referat: fluorem album compeſcit: factum mortuum expellit: ecchymoses, seu fugillationes resolvit.

Habitat hortos Cochinchinenſes, inter olera in acetariis edulis: nec alibi a me viſa.

Obſerv. Clar. Thunbergius in Claſſe Polyandriâ Polyginiâ Floræ Japonicæ, pag. 12; & pag. 234. tab. 26. plantam deſcribit, & delineat nomine Houttuyniam, quam noſtram eſſe Polyparam non dubito. In hac vero, quam in Cochinchinâ diu colui, ſemper obſervavi ſtamina non confuſe miſta piſtillis, ſed terna quolibet ad tria latera germinis 3-goni ſingulatim aſſixa: germina ædem diſtincta: tribus ſtigmatibus ſeſſilibus ſuppoſita. Foliola illa 4 ad baſim

rece-

receptaculi communis expansa Petala dici debent, cum sint valde tenuia, & candidissima, quæ proprietates calycibus minus competunt. Folia 5 - nervia habet Polypara, non Houttuynia, cæteroquin habitu valde similes.

GENUS XXIX. MOLLUGO.

Char. Gener. *Cal.* 5 - phyllus. *Cor.* 0. *Caps.* 3 - locularis, 3 - valvis.
Lin. fy. pl. G. 113.

† Sp. 1. MOLLUGO TRIPHYLLA. β Ha khim fu.

Differ. spec. Mol. *foliis* ternis, lanceolatis: *floribus* dichotomis.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, diffusus, 4 - gonus, semipedalis: ramis 3 - natis. *Folia* stellato-terna, lanceolata, glabra, integerrima, sessilia. *Flos* apetalus, lateralis, & terminalis, pedunculis longis, dichotomis, apice racemosis. *Stigmata* tria, sessilia, subovata, inæqualia. *Capsula* ovata, 3 - loba, 3 - locularis, 3 - valvis: feminibus multis, reniformibus.

Habitat Cantone Sinarum spontanea.

CLASSIS IV.
TETRANDRIA.
MONOGYNIA.

* *Flores monopetali, monospermi.*

- † 1. **P**HYLA. *Cal. com. Proprius 2 - phyllus. Cor. irregularis : filamentis tubo infertis. Sem. superum.*
2. CEPHALANTHUS. *Cal. com. o. Receptaculum aggregans flores regulares in globum.*
3. SCABIOSA. *Cal. com. Receptaculum elevatum, subpaleaceum. Sem. coronatum, involutum, inferum.*

** *Flores monopetali, monocarpi, inferi.*

- † 4. CYLINDRIA. *Cor. cylindracea Cal. 4 - fidus. Bacca 1 - sperma.*
- † 5. PORPHYRA. *Cor. campanulata. Cal. truncatus. Bacca 3 - sperma.*
6. CALLICARPA. *Cor. tubulosa. Cal. 4 - fidus. Bacca 4 - sperma.*
7. SCOPARIA. *Cor. rotata. Cal. 4 - partitus. Capsula 1 - locularis.*
8. PLANTAGO. *Cor. refracta. Cal. 4 - partibus. Caps. 2 - locularis, circumscissa.*
9. BUDDLEIA. *Cor. campanulata. Cal. 4 - fidus. Caps. 2 - locularis, 2 - fulca.*
10. PENÆA. *Cor. campanulata. Cal. 2 - phyllus. Caps. 4 - locularis, 4 - valvis.*

*** *Flores monopetali : monocarpi, superi.*

11. PAVETTA. *Cor. tubo longo. Calyx 1 - phyllus. Bacca 1 - sperma.*
- † 12. POLYOSUS. *Cor. tubo brevi. Cal. 4 - dentatus. Bacca 2 - sperma.*

13. IXO-

13. IXORA. *Cor.* tubo longo. *Cal.* 4-partitus. *Bacca* 2-locularis. *Sem.* 1-2.
14. PETESIA. *Cor.* tubulosa. *Cal.* 4-dentatus. *Bacca* 2-locularis, polysperma.
15. HEDYOTIS. *Cor.* tubulosa. *Cal.* 4-partitus. *Caps.* didyma, polysperma, apice dehiscens.
16. OLDENLANDIA. *Cor.* tubulosa. *Cal.* 4-partitus. *Caps.* polysperma, dehiscens inter dentes.

**** *Flores monopetali, dicocci, superi: stellatae.*

17. GALIUM. *Cor.* plana. *Fructus* sub-globosi.
18. SPERMACOCE. *Cor.* tubulosa. *Fructus* coronatus. *Semina* 2-dentata.
19. CRUCIANELLA. *Cor.* tubulosa, aristata. *Fructus* nudus. *Semina* linearia.

***** *Flores tetrapetali, inferi.*

20. FAGARA. *Petala* staminibus breviora. *Cal.* 4-fidus. *Caps.* 4-valvis, 1-sperma.
- † 21. LASIA. *Petala* carnosa. *Cal.* communis spatha. *Bacca* 1-sperma.
- † 22. LEPTA. *Petala* triangularia. *Cal.* 4-partitus. *Bacca* 4-locularis, 1-sperma.
23. PTELEA. *Petala* coriacea. *Cal.* 4-partitus. *Drupa* compressa, exsucca.
- † 24. HELICIA. *Petala* revoluta. *Cal.* 4-fidus. *Drupa* ovata, 1-fulca.

***** *Flores tetrapetali superi.*

25. CISSUS. *Cal.* cingens germen. *Bacca* 1-sperma.
- † 26. ALLASIA. *Germen* inter calycem, & corollam. *Bacca* 1-locularis: feminibus nidulantibus.
- † 27. COLUMELLA. *Cal.* sub-truncatis. *Bacca* 2-locularis.

TETRANDRIA.

65

28. TRAPA. *Cal.* 4-partitus. *Nux* armata spinis conicis ;
oppositis.

29. SANTALUM. *Cor.* 4-petala , calyci innata. *Bacca* 1-sperma.

***** *Flores incompleti.*

30. SALVADORA. *Cal.* 4-fidus , inferus. *Bacca* 1-sperma. *Se-*
men arillatum.

+ 31. LAGENULA. *Cal.* 4-phyllus , inferus. *Bacca* 2-locularis.

+ 32. CREODUS. *Cal.* 3-lobus , superus. *Bacca* 1-sperma.

33. ELÆAGNUS. *Cal.* campanulatus , superus , deciduus. *Dru-*
pa.

+ 34. OCTARILLIUM. *Cor.* Hippocrateriformis , supera. *Cal.* 0. *Bac-*
ca 1-sperma : arillo 8-gono.

35. DORSTENIA. *Cal.* *Receptaculum* commune , carnosum.

TETRAGYNIA.

36. ILEX. *Cor.* 1-petala. *Cal.* 4-dentatus. *Bacca* 4-
sperma.

+ 37. TETRADIUM. *Cor.* 4-petala. *Cal.* 4-phyllus , inferus. *Ca-*
psulæ 4 , 1-spermæ : *semine* arillato.

MONOGYNIA.

† GENUS I. PHYLA.

Descriptio Naturalis.

Cal. communis polyphyllus, ovatus, imbricatus: foliolis spathulatis, acuminatis, coarctatis, continens multos flosculos.

Perianthium proprium 2 - phyllum: foliolis lanceolatis, concavis, erectis.

Cor. Monopetala, tubulosa, irregularis: limbo brevi, patente, 4-fido: laciniis subæqualibus, supremâ emarginatâ.

Stam. Filamenta 4, brevia, bino ordine infra os tubi. *Antheræ* 2-lobæ, subrotundæ.

Pist. Germen superum, subrotundum. *Stylus* brevis. *Stigma* crassiusculum.

Peric. o.

Sem. Solitaria, nuda: Receptaculo communi filiformi, nudo undique affixa.

Nom. (Φύλη tribus) *Phylam* dixi florem multiplicem ex communi calyce prodeuntem.

Observ. Cogitavi *Phylam* *Proteis* annectere: destitit præcipuè impulsu Linnæi, qui essentiam *Proteæ* statuit in antheris linearibus infra apices corollæ infertis, cum nostræ subrotundæ infideant infra os tubi. *Prothea Repens* Lin. sp. 11. in paucis cum nostrâ convenit, in multis differt.

Charact. Gener. Cal. com. imbricatus: *proprius* 2 - phyllus, inferus.

Cor. 4 - fida, irregularis: *antheris* subrotundis infra os tubi. *Sem.* 1.

Sp. 1. *PHYLA CHINENSIS.* β Lién fuën.

Differ. spec. Phyl. caule repente: *foliis* oppositis, semiserratis: *pedunculis* lateralibus, solitariis.

Hab. Caulis herbaceus, annuus, repens: *ramis* assurgentibus. *Folia* lanceolato-ovata, acuminata, glabra, opposita, ad basim integerrima, superius serrata. *Flos* albo-violaceus, lateralis, pedunculo solitario, longo, monofloro.

GENUS II. CEPHALANTHUS.

Charact. Gen. Cal. communis o: *proprius* superus, infundibuliformis.

Recept. globosum, nudum. *Sem.* 1, lanuginosum. Lin. sy. pl. G. 119.

Sp. 1.

Sp. 1. CEPHALANTHUS OCCIDENTALIS? β sòy yòng mải.Differ. spec. Ceph. *foliis* oppositis, *ternisque*. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Arbor* magna, *ramis* patentibus. *Folia* opposita, ternaque, ovata, acuminata, integerrima, incurva, reflexa, glabra, costis multis, obliquis. *Fos*, albus, terminalis, pedunculis divisis : *flosculis* aggregatis : *receptaculo* communi globofo, villis multis clavatis distincto : calycibus 4 - fidis : *corollis* superis, infundibuliformis, 4 - fidis. *Bacca* partialis calycina, minima, 1 - spermata : composita rotunda, mediocris, rubra, edulis, moro similis. Si cum Ceph. Americano (mihi non obvio) non conveniat, vocetur Ceph. Orientalis.

† Sp. 2. CEPHALANTHUS ANGUSTIFOLIUS. α Rì rì cây.Differ. spec. Ceph. *foliis* lanceolato-linearibus, oppositis.

Hab ; & notæ. *Arbor* mediocris, *ramis* ascendentibus. *Folia* lanceolato-linearia, integerrima, opposita. *Flos* pallidus : capitulis terminalibus, parvis : *receptaculo* communi oblongo, villosa, flosculos in globum colligente : *calyce* communi nullo : proprio infundibuliformi, 4 - fido, laciniis subulatis, pilosis, glandulis coloratis, nitidis, pedunculatis confito. *Corollulae* infundibuliformes, limbo brevi, 4 - fido, acuto. *Stamina* 4, brevissima, ad incisuras corollae. *Bacculae* subrotundae, coronatae, flaccidae, 2 - locularis, 1 - spermæ, inferæ. *Bacca* composita parva.

† Sp. 3. CEPHALANTHUS PROCUMBENS. α Deei trộp.Differ. spec. Ceph. *caule* procumbente : *foliis* ovato-lanceolatis, alternis.

Hab ; & notæ. *Frutex* crassus, procumbens : *ramis* multis, funicularibus, longis. *Folia* ovato-lanceolata, magna, integerrima, tomentosa, alterna, petiolata. *Flos* violaceus, dioicus, racemis terminalibus, longis, interruptis. Masculum non vidi. *Femineus receptaculo* globofo, nudo : *calyce* tam communi, quam proprio nullo. *Corollae* infundibuliformes, 5 - fidæ, inferæ, plurimæ, pedunculis propriis, longis, in globum prominentes. *Semen* 1, ovatum, compressum, nudum. *Stylus* capillaris, corollae æqualis : *stigmatibus* simplicibus.

† Sp. 4. CEPHALANTHUS MONTANUS. β Săn yòng mải.Differ. spec. Ceph. *foliis* ovatis, crenatis, alternis.

Hab ; & notæ. *Arbor* magna : *cortice* cannabino : *ramis* patentibus. *Folia* ovata, acuminata, crenata, alterna, petiolata, facie aspera, tergo tomentosa. *Flos* dioicus, coloris viridis : pedunculis solitariis

tariis axillaribus : *capitulis* subrotundis , *receptaculo* globoso , nudo. Masculum non vidi. *Feminei* corolla nulla. *Calyx* proprius infundibuliformis , sub-clausus , 4 - fidus , superus. *Semen* 1 , compressum , coronatum alâ sub-papposâ , fortasse ex tubo calycis laciniato.

† Sp. 5. CEPHALANTHUS STELLATUS. α Ri ri boung gáo.

Differ. spec. Ceph. *foliis* stellatis , lanceolato-linearibus.

Hab ; & notæ. *Arbor* mediocris , *ramis* ascendentibus. *Folia* stellata terna , lanceolato-linearia , integerrima , glabra. *Flosculi* albi , terminales , in globum aggregati : *receptaculo* ovato , parvo , flosculos colligente : *calyce* communi nullo. *Perianthium* inferum , 4 - fidum , laciniis subulatis. *Corolla* supera , 4 - fida , limbo reflexo : *antheris* 4 , sub-fessilibus : *stilo* longo. *Semen* 1 , nudum.

Observ. Omnes istas species examinavi recentes in solo natali : primam , & quartam in Chinâ : secundam , tertiam , & quintam in Cochinchinâ. Cumque tam inter se , quam a Characterè Generico Linnæano differre invenissem , characterem illum ampliavi in supra scripto repertorio Generum , ut omnibus possit congruere. Inde suspicor , quod variæ plantæ Herbarii Amboinensis Rumphii (quarum flores non obtinui) ad Cephalanthum pertineant. Scilicet Nef-satus l. 4. c. 20. t. 25. Funis uncatus l. 7. c. 33. t. 34. Et aliæ.

GENUS III. SCABIOSA.

Charact. Gener. *Cal.* communis polyphyllus : proprius duplex , superus. *Receptaculum* paleaceum , five nudum. Lin. sy. pl. G. 121.

† Sp. 1. SCABIOSA COCHINCHINENSIS. α Co luoi mào : β Ti tan tsào.

Differ. spec. Scab. *corollulis* 5 - fidis : *foliis* lanceolatis indivisis , undulatis : *caule* subnudo : *pappo* piloso.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus , subnudus , erectus , simplicissimus , 10 - pollicaris. *Folia* radicalia , multa , in orbem expansa , lanceolata , integerrima , undulata , utrinque pilosa. *Flos* aggregatus , purpureus , terminalis : *calyce* communi 3 - phyllo , foliaceo : proprio duplici , utroque 4 - phyllo. *Corollulæ* 5 - fidæ , subæquales , calice communi breviores : *receptaculo* paleaceo , elevato , non subulato. *Semen* 1 , coronatum pilis 5 , longiusculis.

Habitat inculta in Cochinchinâ : etiam in Chinâ.

Observ. Ratione 5 pilorum semini infidentium , simulque corollæ 5 - fidæ , purpureæ dubitavi , an esset Scabiosa Atropurpurea. Lin. sp. 18. Sed habitu a nostrâ differt : sicut etiam Scab. Javana Bon-tii , Jav. pag. 158.

Virt. Mundificans , Becchica. Prodest in scabie , tussi , & aliis pulmonum affectibus. Utimur decocto totius herbæ. GE-

† GENUS IV. CYLINDRIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Inferus, tubulosus, brevis, persistens, 4-fidus: laciniis acutis, coloratis, patentibus.

Cor. Tubulosa, 4-fida: laciniis linearibus, acutis, carnosiss, in tubum cylindraceum conjunctim protensis, apice cucullatis.

Stam. Filamenta subnulla. Antheræ 4, 2-loculares, subrotundæ, compressæ, cucullis laciniarum inclusæ.

Pist. Germen ovatum. Stylus brevissimus. Stigma 4-fidum.

Peric. Bacca parva, subrotunda, exsucca, 1-sperma.

Sem. 1, globosum, lanuginosum.

Nom. *Cylindria* dicitur ob corollæ lacinias tubum teretem continuantes.

Charact. Genericus. *Cal.* 4-fidus inferus. *Cor.* tubiformis 4-fida. *Bacca* 1-sperma.

Sp. I. CYLINDRIA RUBRA. α Cây Lọ nge.

Differ. spec. *Cylindr. foliis* lanceolatis oppositis: *pedunculis* polyfloris, subterminalibus.

Hab. *Arbor* mediocris: *ramis* ascendentibus. *Folia* lanceolata, subferrata, glabra, opposita. *Flos* ruber, parvus, multus, pedunculis subterminalibus, polyfloris. *Bacca* nigra.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Blimbingum Sylvestre. Rumph. Amb. I. 6. c. 79. tab. 73.

† GENUS V. PORPHYRA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Truncatus, inferus, persistens.

Cor. Monopetala, campanulata: tubo calycem superante: limbo 4-partito, laciniis rotundatis.

Stam. Filamenta 4, corollâ duplo longiora, ipsius basi infidentia. Antheræ ovatæ, stantes.

Pist. Germen subrotundum. Stylus filiformis, æqualis staminibus. Stigma subrotundum, retusum.

Peric. Bacca globosa, 1-locularis, 3-sperma.

Sem. Exterius convexa, interius angula.

Nom. (Πορφυρα purpura) a colore floris.

Cha-

Charact. Gener. *Cal.* truncatus, inferus. *Cor.* campanulata, 4-partita. *Bacca* 3-sperma.

Sp. 1. PORPHYRA DICHOTOMA. β Tsù hōa uón.

Differ. spec. Porph. *foliis* lanceolatis: *racemis* dichotomis.

Hab. *Frutex* erectus, 3-pedalis: *ramis* multis, rectis, debilibus. *Folia* lanceolata, serrata, punctata, subsessilia, opposita. *Flos* purpureus, racemis dichotomis, axillaribus. *Bacca* globosa, violacea, carnosa, plurima, minima.

Habitat in collibus provinciæ Cantonienfis Sinarum.

GENUS VI. CALLICARPA.

Charact. Gener. *Cal.* 4-fidus. *Cor.* 4-fida. *Bacca* 4-sperma. Lin. G. 141. fy. pl.

Sp. 1. CALLICARPA AMERICANA. α Cây nang nang.

Differ. spec. Call. *foliis* serratis, subtus tomentosis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Frutex* 3-pedalis, *caule* multiplici, suberecto, albicante. *Folia* ovata, acuminata, denticulata, opposita, mollia, rugosa, magna, subtus tomentosa. *Flos* purpurascens, minimus, cymis axillaribus, brevibus: *calyce* brevi, 4-fido: *baccâ* rotundâ, nigrâ plurimâ, minimâ, 4-spermâ. Habitat ad sepes in Cochinchinâ.

Anonymus baccifera, verticillata, folio molli, & incano. Plukn. Almag. 33. t. 136. f. 3.

† Sp. 2. CALLICARPA UMBELLATA. α Cây ma ca.

Differ. spec. Call. *foliis* turbinato-ovatis, glabris, alternis: umbellis sessilibus.

Hab; & notæ. *Arbor* mediocris: *ramis* ascendentibus. *Folia* turbinato-ovata, integerrima, glabra, alterna, margine reflexa. *Flos* albo-viridis parvus, umbellis sessilibus, 5-floris, sub-terminalibus.

Cal. obtusè 4-fidus. *Cor.* campanulata, tubo brevi. *Stamina*, & *stigma* sessilia. *Bacca* carnosa sabrotunda, parva, 4-sperma.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

† Sp. 3. CALLICARPA TRILOBA. β Ca fú thây. α Rát chia ba.

Differ. spec. Call. *caule* scandente: *foliis* 3-lobis: *pedunculis* dichotomis.

Hab; & notæ. *Frutex* scandens, longus, ramosus: *cirrhis* bifidis. *Folia* cordata, 3-loba, serrata, glabra, *petiolis* longis. *Flos* pallidus, axillaris, *pedunculis* dichotomis. *Cal.* 4-dentatus. *Bacca* subrotunda, 4-sperma. *Corolla* 4-fida. *Stamina* 4. Ha-

Habitat in Chinâ, & Cochinchinâ spontanea.

GENUS VII. SCOPARIA.

Charact. Gener. *Cal.* 4 - partitus. *Cor.* 4 - partita, rotata. *Caps.* 1 -
locularis, 2 - valvis, polysperma. Lin. fy. pl. G. 149.

Sp. I. SCOPARIA DULCIS. α Cam thảo đất.

Differ. spec. Scop. *foliis* ternis: *floribus* pedunculatis. Lin. sp. I.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, erectus, 3 - pedalis: *ramis* 3 - natis, rectis, ascendentibus. *Folia* stellata terna, lanceolata, serrata, sessilia, glabra. *Flos* albus, solitarius, axillaris, pedunculis longis. *Cal.* 4 - phyllus, persistens, inferus, foliolis oblongis, curvis, pilosis. *Cor.* rotata, 4 - partita: fauce pilosissimâ: laciniis oblongis, calycem superantibus. *Filamenta* 4, erecta, corollæ æqualia: *antheris* incumbentibus. *Germen* ovatum. *Stylus* filiformis, æqualis staminibus. *Stigma* simplex. *Caps.* ovata, 1 - locularis, 4 - valvis, polysperma, apice dehiscens: *seminibus* plurimis, subrotundis, minimis.

Habitat agrestis in Cochinchinâ, nec alibi vidi.

Tupeçava. Pil. Bras. p. 246. Icon ibi non satis bona. Scoparia Ternata. Forsk. Arab. (Centur. 2. n. 7.) descriptione magis convenit.

GENUS VIII. PLANTAGO.

Charact. Gener. *Cal.* 4 - fidus. *Cor.* 4 - fida: limbo reflexo. *Stvm.* longissima. *Caps.* 2 - locularis, circumscissa. Lin. fy. pl. G. 148.

Sp. I. PLANTAGO MAIOR. α Mã dẻ: Xa tien. β Chẽ tsiên tsào.

Differ. spec. Plant. *foliis* ovatis, glabris: *scapo* tereti: *spicâ* flosculis imbricatis. Lin. sp. I.

Hab; & notæ. *Planta* acaulis, annua. *Folia* semipedalia, ovata, sub-
acuta, subdentata, 5 - nervia, glabra, petiolata. *Scapus* nudus,
teres, tenuis: *spicis* longissimis, teretibus, multis, singulis in
quolibet scapo, simplicissimis: *flosculis* albis, densis, sub-imbrica-
tis. *Cor.* 4 - fida, brevis: *staminibus* 4, longissimis. *Caps.* ovata,
sub-acuta, horizontaliter dehiscens, 2 - locularis, 4 - sperma: *semi-*
nibus globosis.

Habitat ad vias, & in hortis, in Cochinchinâ, & Chinâ passim ob-
via.

Sjaden. Kæmpf. Jap. p. 912. Plantago latifolia Hill. Brit. herb. p. 152.
tab. 22. f. 7. Thunb. Jap. p. 61.

Virt. Refrigerans, Subastringens, Abstergens, Vulneraria, Diuretica,
Optal-

72 TETRIANDRIA. MONOGYNIA.

Ophthalmica. Decocto seminum leviter contusorum maximè utuntur indiginæ ad diuresim promovendam. Succo foliorum expresso, mele apum condito medentur tenesmo, & fluxui sanguineo.

GENUS IX. BUDDLEIA.

Charact. Gener. *Cal.* 4 - fidus. *Cor.* 4 - fida. *Stamina* ex incisuris. *Caps.* 2 - fulca, 2 - locularis, polysperma. Lin. fy. pl. G. 146.

† Sp. 1. BUDDLEIA ASIATICA. α Sầu đầu chuột.

Differ. spec. Budd. *foliis* lanceolato-linearibus, rugosis, glabris: *spicis* pleniss.

Hab; & notæ. *Caulis* subfruticosus, 3 - pedalis: ramis ascendentibus. *Folia* lanceolato-linearia, rugosa, subserrata, glabra, opposita. *Flos* albus, spicis terminalibus, longis, nec interruptis. *Cal.* inferus, 4 - partitus, persistens: laciniis subulatis, erectis. *Cor.* campanulata, 4 - fida, laciniis rotundatis. *Filamenta* 4, brevissima infra os tubi: *antheris* oblongis, stantibus. *Germen* oblongum. *Stylus* æqualis staminibus. *Stigma* longiusculum, bifidum. *Capsula* oblonga, 2 - locularis, 2 - valvis, polysperma: *feminibus* longiusculis.

Habitat agrestis in Cochinchinâ.

† Sp. 2. BUDDLEIA TERNATA. α Cây Lao linh.

Differ. spec. Budd. *foliis* ternatis, acuminatis: pedunculis monofloris.

Hab; & notæ. *Caulis* subfruticosus, 2 - pedalis, erectus, teres, ramosus. *Folia* ternata, lanceolata, acuminata, serrata. *Flos* albus, pedunculis axillaribus, solitariis: *calyce* 4 - fido, connivente, persistente: *corollæ* laciniis ovatis. *Stigma* obtuso, 2 - fido: *nectario* piloso. *Caps.* ovata, 2 - locularis: *feminibus* numerosis.

Habitat agrestis in Cochinchinâ.

GENUS X. PENÆA.

Char. Gener. *Cal.* 2 - phyllus. *Cor.* campanulata. *Stylus* 4 - angularis.

Caps. tetragona, 4 - locularis, 8 - sperma. Lin. fy. pl. G. 144.

† Sp. 1. PENÆA NITIDA. α Cây Son.

Differ. spec. Pen. *foliis* oblongis, congestis, nitidis: racemis terminalibus.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, 4 - pedalis, erectus, ramosus. *Folia* ovato-oblonga, integerrima, nitida, congesta, plana, margine reflexa. *Flos* albus, racemis laxis, terminalibus: *calyce* 2 - phyllo, erecto, rubro, nitido, oblongo. *Cor.* campanulata, 4 - fida: laciniis

TETRANDRIA MONOGYNIA. 73

niis filiformibus. *Germen* superum, ovatum : *stylo* lateri, non apici, infidente. *Capsula* ovata, polysperma : maturam non vidi, ideo de numero loculorum incertus mansi. Habitat agrestis in Cochinchinâ.

† Sp. 2. PENÆA SCANDENS. α Deei dinh dang.

Differ. spec. Pen. *caule* scandente : *foliis* cordatis : pedunculis 2 - floris.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, ramosus, scandens. *Folia* lato-cordata, acuminata, integerrima. *Flos* axillaris, pedunculis longis, 2 - floris. *Corolla* lutea, campanulata, plicata, infera, 4 - fida. *Capsula* 4 - locularis, polysperma. *Calyx* magnus, 5 - fidus persistens.

Observ. Omnes Penææ species a Linnæo descriptæ solo Africano gaudent. Nostræ Asiaticæ, & Cochinchinæ indiginæ sunt, nec in totum conformes Characteri Generico Linnæano. Habitu vero affinis videtur P. Nitida P. Myrtoidi Lin. Junioris sup. pl. p. 122., & P. Scandens P. Marginatæ Lin. Senioris sp. 3.

GENUS XI. PAVETTA.

Charact. Gener. *Cor.* 1 - petala, infundibuliformis, supera. *Stigma* curvum. *Bacca* 2 - sperma. Lin. fy. pl. G. 138.

† Sp. 1. PAVETTA ARENOSA. β Tá sã.

Differ. spec. Pav. *ramis* brachiatis : *foliis* tuberculosis, oppositis.

Hab ; & notæ. *Frutex* inermis, erectus, 4 - pedalis : *ramis* multis brachiatis, reclinatis. *Folia* lanceolata, integerrima, nitida, opposita, tuberculis multis utrinque prominentibus, quasi arenæ granulis confita. Inde nomen sinicum *Planta arenosa*. *Flos* albus, terminalis, fastigiatus : *calyce* baccato, 5 - dentato. *Corolla* Hippocrateriformis, tubo longo, limbo 5 - fido. *Filamenta* subnulla. *Anthera* 4, lineares ad os tubi exertæ. *Bacca* parva, ovata, 1 - sperma, infera. Semen 1, ovato-oblongum. De stigmate non recorder.

Habitat in provinciâ Cantonienfi Sinarum.

† Sp. 2. PAVETTA PARASITICA. α Chanh côi tlon lá.

Differ. spec. Pav. *caule* parasitico : *foliis* verticillatis : *glomerulis* axillaribus.

Hab ; & notæ. *Caulis* perennis, lignosus, 1 - pedalis, ramosissimus, parasiticus. *Folia* ovata, tomentosa, integerrima, verticillata. *Flos* fusco-luteus, parvus, villosus, axillaris, glomeratus. *Cal.* oblongus, 4 - gonus, truncatus, villosus : suffultus squamulâ oblonga, K reflexa.

reflexâ. *Cor.* hippocrateriformis, tubo longo: limbo parvo, 4-fido, laciniis oblongis, inflexis. *Filamenta* 4, ori tubi adnata, limbo breviora: *antheris* stantibus. *Germen* calycinum oblongum. *Stylus* filiformis, corollæ æqualis: *stigmatibus* crassiusculo. *Bacca* parva, ovato-oblonga, 1-sperma: *semine* ovato. Nascitur frequens, & inhæret arboribus in hortis Cochinchinæ.

Observ. Pavettam Indicam non novi. Linnæus in designandis Generum Characteribus modo illam dicit 1-spermam, modo 2-spermam. Uterque Burmanus de numero seminum tacet. Rumph. Amb. l. 6. p. 147. loquens de Flammâ sylvarum peregrinâ (quæ ab aliis pro Pavettâ Indicâ habetur) dicit ejus fructum esse ex rotundo planum, ac si bini essent adunati, sicut antea dixerat de flammâ sylvarum Ixorâ Coccineâ: adeoque rectè intelligendum utriusque baccam esse 2-spermam, sive 2-locularem, & utramque plantam esse Ixoram. Igitur ad tollendam confusionem existimo baccam 1-spermam privatim tribuendam Pavettæ: 2-locularem Ixoræ: 1-locularem, 2-spermam proximo Generi nunc exponendo.

+ GENUS XII. POLYUZUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Tubulosus, 4-dentatus, brevis.

Cor. Monopetala: tubo brevi: limbo quadrifido, reflexo.

Stam. *Filamenta* 4, reflexâ, corollâ breviora, ori tubi inhærentia. *Antheræ* oblongæ, stantes.

Pist. *Germen* subrotundum. *Stylus* filiformis, corollâ longior. *Stigma* magnum, cylindraceum, apice acuto, emarginato.

Peric. *Bacca* calycina, subrotunda, carnosa, 1-locularis, 2-sperma.

Sem. Subrotunda.

Nom. (Πολύ multum: ὄκος ramus) Arbor ramosissima.

Observ. Rouhamon Guianensis. (Aublet. Guian. p. 93. t. 36.) ab hac descriptione vix differt.

Charact. Genericus. *Cal.* 4-dentatus, baccatus. *Cor.* tubus brevis; limbus 4-fidus. *Bacca* carnosa, 1-locularis, 2-sperma.

+ Sp. 1. POLYOZUS BIPPINATA. α. Cây Trâm ná.

Differ. specifica. Pol. *foliis* bippinatis: *racemis* lateralibus.

Hab. *Arbor* magna, ramosissima: ramis patentibus. *Folia* bippinata; ovata, acuminata, integerrima, parva, nitida, multijuga. *Flos* viridi-luteus, parvus, multus: *racemis* brevibus, axillaribus: *flosculis*.

lis multis neutris intermixtis, calyce, & corollâ hermaphrodito similibus. *Bacca* fusca; mediocris, non edulis.

Habitat in syivis Cochinchinæ.

Ufus. Lignum hujus arboris album, & grave est, nec pulchrum: sed magnæ durationis in sustinendis pontibus, quia humiditati, & ver-
mibus valdè resistit.

+ Sp. 2. POLYOSUS LANCEOLATA. β . Am fan cung.

Differ. spec. Pol. *foliis* lanceolatis: *racemis* terminalibus.

Hab; & notæ. *Arbuseula* inermis, 4-pedalis: *ramis* diffusis. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, opposita, petiolata. *Flos* rubescens, racemis compositis, terminalibus: *calyce* 4-dentato; *bac-*
ca: *corollâ* infundibuliformi, limbo 4-fido, patente, æquali tubo. *Faux* tubi staminifera, lanugine multâ obstructa. Stigma emarginatum. *Bacca* subrotunda, minima, 1-locularis, 2-sperma.

Habitat Cantone Sinarum, spontanea.

Observ. Pavetta Caffra (Lin. Jun. suppl. p. 121.) huicGeneri magis conformis est quam Pavettæ.

G E N U S XIII. I X O R A.

Charact. Gener. *Cor.* 1-petala, infundibuliformis, longa, supera.
Stamina supra faucem. *Bacca* 4-sperma. Lin. sy. pl. G. 137.

Sp. 1. IXORIA COCCINEA. α . Boung tlang dô.

Differ. spec. IX. *foliis* ovatis, semiamplexicaullibus: *floribus* fascicu-
latis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, multiplex, erectus, 3-pedalis. *Fo-*
lia ovata, integerrima, opposita, glabra, sessilia, nec amplexi-
caulia. *Flos* coccineus, fasciculato-cymosus, fastigiatus, terminalis.
Corolla hippocrateriformis potius, quam infundibuliformis: tubo te-
nui longissimo: limbo parvo, æqualiter 4-fido. *Cal.* minimus, 4-
fidus, corollæ concolor. *Stylus* tubo longior: *stigmatibus* oblongo,
2-fido. *Filamenta* brevissima ad os tubi: *antheris* oblongis. *Bac-*
ca parva, sub-sphæroidea, emarginata, coronata, 2-locularis, 1-
sperma. *Semina* exterius rotundata, interius plana.

Habitat in fruticetis Cochinchinæ.

Jasminum flore tetrapetalo. *Ixora* Linnæi. Burm. Zeyl. p. 125. t. 57.
Flamma sylvarum. Rumph. Amb. l. 6. cap. 52. pag. 105, 107. Cu-
jus descriptio a nostrâ non longè aberrat. Icon tab. 47. satis co-
hæret: non ita tab. 46, quæ nec cum ejusdem Authoris descriptio-
ne, nec cum nostrâ convenit.

Sp. 2. IXORA ALBA. α Bông trắng trắng.

Differ. spec. Ixor. *foliis* ovato-lanceolatis · *floribus* fasciculatis. Lin. sp. 2.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus , ramosus , erectus , 3 - 4 - pedalis. *Folia* ovato-oblonga , acuta , integerrima , glabra , opposita , subfessilia. *Flos* albus fasciculato-cymosus , terminalis. *Bacca* 2 - locularis , 1 - sperma , infera. *Cal.* , *Cor.* , *stam.* , & *pistillum* , ut 1 speciei. An hujus varietas ?

Habitat similiter in locis planis , sed rarior.

Jasminum Indicum Schetti album. Pluk. alm. p. 196 t. 109. f. 2.

† Sp. 3. IXORA MONTANA. α Bông trắng núi.

Differ. spec. Ix. *foliis* turbinato-oblongis , basi cordatis : *flore* fastigiato.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus , erectus , ramosus , 4 - pedalis. *Folia* oblonga , ad apicem latiora , obtusa , basi cordata , integerrima , glabra , opposita , subfessilia. *Flos* coccineus , fastigiatus , terminalis. *Flos* , & *fructus* ejusdem formæ , quæ præcedentium : earumque fortasse varietas.

Habitat in locis montanis in Cochinchinâ.

† Sp. 4. IXORA NOVENNERVIA. α Bóm rừng trắng.

Differ. spec. Ix. *foliis* nervosis , asperis : *caule* scandente : *cymis* terminalibus.

Hab ; & notæ. *Frutex* magnus , scandens , ramosus , inermis. *Folia* ovato-lanceolata , integerrima , aspera , 9 - nervia , subfessilia , opposita. *Flos* albus , terminalis , cymis hemisphæricis. *Corollæ* tubus gracilis , longissimus : limbus 4 - fidus. *Stamina* supra faucem. *Stigma* ovatum , 2 - fidum. *Bacca* infera , 2 - locularis , 1 - sperma.

Habitat in desertis locis Cochinchinæ.

† Sp. 5. IXORA VIOLACEA. α Bóm rừng tím.

Differ. spec. Ix. *foliis* nervosis , pilosis : *floribus* axillaribus.

Hab ; & notæ. *Frutex* magnus scandens , ramosus , inermis. *Folia* lanceolata , 9 - nervia , integerrima , pilosa , subfessilia , opposita. *Flos* violaceus , cymis axillaribus : *corollâ* , & *calyce* 4 - fidis. *Bacca* infera , 2 - locularis , 1 - sperma : *feminibus* ovatis asperis.

Habitat loca inculta , ubi arborum agrestium ramis innititur in Cochinchinâ.

GENUS XIV. PETESIA.

Charact. Gener. *Cor.* 1 - petala , infundibuliformis. *Stigma* 2 - fidum.
Bacca polysperma. Lin. fy. pl. G. 139.

† Sp. 1. PETESIA SIMPLICISSIMA. α Cây bó bó.

Differ. spec. Pet. *foliis* lanceolato-linearibus : racemis sub-terminalibus.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus , simplicissimus , 1 - pedalis , 4 - gonus , erectus. *Folia* lanceolato-linearia , integerrima , glabra : duo opposita maiora , plura minora (ni velis dicere stipulas) simul fasciculata. *Flos* albus , subterminalis : *racemis* erectis , subdivisis. *Bacca* infera , parva , 2 - locularis , polysperma : vestita *calyce* sub-campanulato , acutè 5 - fido. *Stigma* oblongum , 2 - fidum villosum , reflexum.

† Sp. 2. PETESIA TRIFIDA. α Cây Hang the.

Differ. spec. Pet. *foliis* 3 - cuspidatis : *corymbis* terminalibus.

Hab ; & notæ. *Caulis* subfruticosus , 4 - gonus , cespitosus , 1 - pedalis , erectus. *Folia* lanceolata , tricuspidata , sessilia , integerrima , opposita. *Flos* albus : *corymbis* terminalibus : *corollis* infundibuliformibus , 4 - fidis. *Fructus* inferus , polyspermus. *Bacca* ? maturam non vidi.

Habitat utraque species in Cochinchinâ : illa in agris , hæc in montibus *Son coung*.

GENUS XV. HEDYOTIS.

Char. Gener. *Cor.* 1 - petala , infundibuliformis. *Caps.* 2 - locularis ; polysperma , infera. Lin. fy. pl. G. 124.

Sp. 1. HEDYOTIS HERBACEA. α Cỏ lười rần.

Differ. spec. Hed. *foliis* lineari-lanceolatis : *caule* herbaceo , dichotomo : *pedunculis* geminis. Lin. sp. 3.

Hab ; & notæ. *Caulis* 8 - pollicaris , herbaceus , tenuis , dichotomus , procumbens. *Folia* lineari-lanceolata , sessilia , glabra , integerrima , opposita. *Flos* albus axillaris , geminus , sæpe solitarius : *corollâ* sub-campanulatâ , 4 - fidâ. *Stamina* 4 , brevia. *Stigma* oblongum , 2 - fidum. *Capsula* didyma , coronata 4 calycis apicibus , 2 - locularis , polysperma. Habitat spontanea in Cochinchinâ.

Burm. Indiæ. pag. 33.

GENUS XVI. OLDENLANDIA.

Charact. Gener. *Cor.* 4 - petala. *Cal.* 4 - partitus, superus. *Capsula* 2 - locularis, polysperma. Lin. sy. pl. G. 162.

Sp. 1. OLDENLANDIA REPENS. β Há Kĩm tsào.

Differ. spec. Old. *capsulis* subsessilibus, hispidis : *foliis* lanceolatis. Lin. sp. 2.

Hab ; & notæ. *Caulis* 10 - pollicaris, cespitosus, herbaceus, ramosus, procumbens, geniculatus, repens. *Folia* lineari-lanceolata, integerrima, glabra, opposita, sessilia. *Flos* albus, axillaris, solitarius : pedunculo brevissimo. *Corolla* campanulata, 4 - fida. *Capf.* calycina, 2 - locularis, polysperma, irregulariter dehiscens.

Habitat propè Cantonem Sinarum.

Crusta ollæ minima. Rumph. Amb. 1. 9. c. 72. pag. 461. tab. 170. fig. 4. Burm. (Ind. p. 38. t. 15. f. 2.) *folia* repræsentat latiora, & obtundata, quæ nobis visa sunt stricta, & acuta.

Sp. 2. OLDENLANDIA PANICULATA. α Co naoc.

Differ. spec. Old. *pedunculis* paniculatis, terminalibus : *foliis* ovali-lanceolatis. Lin. sp. 7.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus, multiplex, diffusus, sub-erectus, 6 - pollicaris. *Folia* lanceolata, subsessilia, opposita, integerrima, glabra, sub-carnosa. *Flos* purpurascens : *paniculis* terminalibus, erectis : *pedunculo* communi longo. *Capsula* calycina, didyma, turbinate rotunda, 2 - locularis, polysperma, calycis dentibus 4, acutis coronata.

Burm. Ind. p. 38. tab. 15. f. 1. Mollugo Zeylanica Sylvestris (Burm. Zeyl. p. 161. t. 71. f. 2.) quamvis flore similis nostræ appareat, foliis stellatis nullatenus convenit, dubitoque Oldenlandiam esse.

+ Sp. 3. OLDENLANDIA ZANGUEBARIÆ. γ . . .

Differ. spec. Old. *pedunculis* paucifloris : corollis *hippocrateriformibus* : *foliis* linearibus.

Hab ; & notæ. *Caulis* 8 - pollicaris, herbaceus, multiplex. *Folia* linearia, integerrima, glabra, sessilia, opposita. *Flos* purpureus, pedunculis erectis, paucifloris, terminalibus. *Corolla* hippocratiformis, 4 - partita. *Stigmata* lanceolata : *capsulâ* calycinâ, didyma, 2 - loculari, polyspermâ. *Stamina* 4, brevia.

Habitat in orâ Zanguebariâ Africæ Orientalis.

Observ. Oldenlandiam 4 - petalam nunquam vidi. Nec semper eam Linnæus agnovit. Parvæ aliæ differentiæ, quæ occurrunt, fortasse sufficientes non sunt, ut a Genere Hedyote separetur.

GENUS XVII. GALIUM.

Charact. Gener. *Cor.* 1 - petala plana. *Semina* 2, subrotunda. Lin. fy. pl. G. 132.

Sp. 1. GALIUM TUBEROSUM. α Huỳnh tinh. β Hoâm Cĩm.

Differ. spec. Gal. *foliis* lanceolatis, quinariis : *pedunculis* congestis, axillaribus.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus, sesquipedalis, rufus, procumbens, simplex : *radice* tubere oblongo, parvo, informi, albo, farinulento, eduli. *Folia* 4 - 5 - stellata, lanceolata, integerrima, glabra, glauca. *Flos* albus, 4 - fidus : *pedunculis* longiusculis, 1 - floris, congestis, axillaribus. *Fructus* subrotundus, asper, 2 - spermus. Florem recentem non vidi.

Habitat cultum in agris Cochinchinæ, & Chinæ.

Uſus. Tubera eduntur cocta, vel integra, vel in farinam redacta. Credunturque virtute Pulmonica gaudere, spiritus animales fovere, & phtysi laborantibus subvenire.

GENUS XVIII. SPERMACOCE.

Charact. Gener. *Cor.* 1 - petala, infundibuliformis. *Semina* 2, bidentata. Lin. fy. pl. G. 126.

+ Sp. 1. SPERMACOCE FLEXUOSA. α Deeì riọt gà.

Differ. spec. Sperm. *caule* flexuoso : *geniculis* fetosis : *foliis* ovato-lanceolatis, crassis.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, subteres, longus, procumbens, flexibus multis implicatus, geniculis fetosis. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, crassa, oblique striata, opposita. *Flos* albus, axillaris, verticillis globosis : *calyce* 4 - fido, supero, persistente : *corollâ* 4 - partitâ, laciniis oblongis, revolutis. *Capsula* 2 - locularis, 1 - sperma : *seminibus* 2 - cornibus.

Habitat in fruticetis, & sepibus Cochinchinæ.

GENUS XIX. CRUCIANELLA.

Charact. Gener. *Cor.* 1 - petala, infundibulif. : tubo filiformi : limbo unguiculato. *Cal.* 2 - phyllus. *Semina* 2, linearia. Lin. fy. pl. G. 133.

Sp. 1. CRUCIANELLA ANGUSTIFOLIA ? β Uei lin sĕn. α Uy li nh tien.

Differ.

Differ. spec. Cruc. foliis senis linearibus : floribus spicatis. Lin. sp. 1.
 Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus , erectus , simplex , teres , sesquipedalis. *Folia* stellata 6 - 8 , liniari-lanceolata , integerrima , glabra.
Flos albus spicis oblongis , erectis , congestis , terminalibus.
 Habitat in Chinâ. Florem non vidi , nisi pictum in Herbario sinico.
Rubia Angustifolia , spicata. C. Bauh. pin. 334. Rubeola angustiore folio. Tournef. Inst. p. 130. t. 50.
 Virt. radicis apud indigenas habetur Calefaciens , Deobstruens , Abstergens.

GENUS XX. FAGARA.

Charact. Gener. *Cal.* 4 - fidus. *Cor.* 4 - petala. *Caps.* 2 - valvis , 1 - sperma. Lin. sy. pl. G. 157.

Sp. 1. FAGARA PIPERITA. α Cây Song : Huyên lục. β Hôam liu.

Differ. spec. *Fag. foliis* crenatis. Lin. sp. 2.

Hab ; & notæ. *Frutex* magnus , erectus : *ramis* longis , sub-scandentibus , aculeis multis , curvis , sparsis : *radice* lignosâ , intus pallidâ , cortice suberoso , flavo , gustu acri , sub-aromatico. *Folia* ovata , acuminata , crenata , nitida , odorifera , dorso spinosa , imparipinata , bi , trijuga. *Flos* terminalis , albus , rubro mixtus , racemosus , pedunculis longis : *calyce* 4 - fido : *corolla* 4 - partitâ , obtusâ , inferâ : *staminibus* 4 , corollæ subæqualibus. *Pericarpium* capsula corticosa , subrotunda , 4 - loba , 4 - locularis , 1 - sperma : loculis apice dehiscentibus : *feminibus* pedunculatis , exertis , compresso-rotundis , nigris , nitidis , solitariis.

Habitat in sepibus , & fruticetis Cochinchinæ.

Piper Japonicum Seo , & Sansjo. Kæmpf. Amæn. p. 892. t. 893.

Thunb. (Japon. p. 64.) foliola memorat circiter 6 - juga cum impari. Kæmpferus 4 , sive 5 - juga : petala vero 8 , lacinias calycis (ni fallor) connumerans.

Ufus : foliorum ad condiendos cibos odore , & sapore grato , salubrique.

Virtus : radicis in Medicinâ. Calefaciens , Diaphoretica , Emmanagoga. Prodest in febribus ephemeris , & intermittentibus. Menses , lumbaginem , & dolores rheumaticos solvit : frequenti usu comprobata.

† GENUS XXI. LASIA.

Descriptio Naturalis.

Col. Communis spatha subulata, contorta, colorata, longissima: proprius nullus. Receptaculum commune (spadix, si velis) totum flosculis repletum, spathâ brevius.

Cor. Petala 4, carnosâ, obtusâ, concava, partes generationis constringentia.

Stam. Filamenta 4, plana, brevia, petalis conniventibus occulta. Antheræ binæ in quolibet filamentum, rotundatæ, concavæ supra limbum corollæ prominentes.

Pist. Germen subrotundum, superum. Stylus nullus. Stigma subtruncatum.

Peric. Bacca parva, subrotunda, inæqualis, 1-sperma.

Sem. Subrotundum.

Nom. (Λεσίος horridus) Planta tota aculeis horrida.

Charact. Gener. *Receptaculum* commune. *Petala* 4, carnosâ, infera. *Antheræ* 2 in quolibet filamentum. *Bacca* 1-sperma.

Sp. 1. LASIA ACULEATA. α. Cù chaóc gai.

Differ. spec. Laf. acaulis: *foliis* pinnatifidis, aculeatis.

Habitus. *Planta* 6-pedalis, acaulis. *Folia* magna, pinnatifida, petiolis teretibus, longis, erectis. *Scapus* nudus, foliis subæqualis, simplicissimus. *Folia*, *petioli*, *scapus* aculeis plurimis, curvis, brevibus, sparsis confita. Habitat loca plara, & humida Cochinchinæ.

Observ. Affinitatem inter Lasiam, & Pothum Linnæi non ignoro. Sed cum celeb. Vir plantas Ariformes ad Gynandriam amandaverit, quasi anomalias, quibus certus staminum numerus assignari nequeat (Gen. pl. 6 edit. pag. 459.) ego, qui in Lasia 4 stamina constanter observavi, eam propriæ classi Tetrandriæ indubius adscribo: & alias similes plantas propriis classibus inferendas existimo, quando certus locus illis assignari possit, quæ modo in Ginandriâ improprium occupant.

† GENUS XXII. LEPTA.

Descriptio Naturalis.

Cal. 4 - partitus, patens, minimus : foliolis ovatis.

Cor. Petala 4, subtriangularia, sulcata, inflexa, calyce duplo longiora.

Stam. Filamenta 4, subulata, inflexa, ad angulos basis petalorum receptaculo inserta. Antheræ ovatæ, 2 - locularis.

Pist. Germen superum, subrotundum, 4 - sulcatum. Stylus subnullus. Stigma obtusum.

Peric. Bacca 4 - loba : lobis ovatis, 1 - spermis, versus centrum leviter coalitis, 1 - spermis.

Sem. Subrotunda.

Nom. (Λεπτός minutus) a notabili minutie florum.

Charact. Gener. Cal. 4 - partitus, inferus. Cor. petala 4, triangularia. Bacca 4 - loba, 4 - locularis, 1 - sperma.

Sp. 1. LEPTA TRIPHYLLA. & Cây Mạt.

Differ. spec. Lep. foliis ternatis : racemis axillaribus.

Hab. Arbor 10 pedes alta, ramosissima. Folia 3 - nata, lanceolata, integerrima, undulata, glabra. Flos albus minimus : racemis compositis, parvis, axillaribus. Habitat in sylvis Cochinchinæ.

GENUS XXIII. PTELEA.

Charact. Gener. Cor. 4 - petala. Cal. 4 - partitus, inferus. Fructus membrana subrotunda, centro monospermus. Lin. fy. pl. G. 159.

† Sp. 1. PTELEA OVATA. & Cây hột man.

Differ. spec. Pt. foliis ovatis, simplicibus : racemis sparsis.

Hab ; & notæ. Arbuscula, 4 - pedalis, ramosissima. Folia ovata, utrinque obtusa, integerrima, glabra, alterna, parva. Flos albus, minuscule : racemis brevibus, sparsis. Cal. 4 - partitus, inferus, minimus. Corolla petala 4, oblonga, patentia, coriacea. Stamina 4, subulata, brevia. Pistillum in flore recenti quæsi, & non inveni : unde judicavi plantam esse Dioicam, cujus foeminam non vidi : sed quantum ex masculo decernere fas est, ad Pteleam pertinet. Tempus docebit.

Habitat agrestis in Cochinchinâ.

† GE-

† GENUS XXIV. HELICIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Quadrifidus, minimus: laciniis, acutis, erectis.

Cor. Petala 4, linearia, spiraliter revoluta: ante maturefcentiam floribus in tubum gracilem leviter coalita.

Stam. Filamenta 4, filiformia, supra medium petalis insistentia. Antheræ totidem lineares, apicem corollæ æquantes.

Pist. Germen ovatum, superum. Stylus filiformis, æqualis staminibus. Stigma oblongum, teres.

Peric. Drupa ovata, parva: sulco longitudinali: nucleo simplici, ovato.

Nom. (Ἑλική spira) a petalis spiraliter revolutis.

Charact. Gener. Cal. 4 - fidus inferus. Cor. petala 4, linearia, revoluta. Drupa ovata, 1 - sulca.

Sp. 1. HELICIA COCHINCHINENSIS. α. Cây Côm vàng.

Differ. spec. Hel. foliis ovatis, acuminatis: spicis subterminalibus.

Hab. Arbor mediocris: ramis expansis. Folia ovata, acuminata, aliqua ferrata, integerrima alia, omnia glabra, alterna. Flos luteus, racemis simplicibus, oblongis, subterminalibus.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

GENUS XXV. CISSUS.

Charact. Gener. Bacca 1 - spermu, cincta calyce, corollâque quadripartita. Lin. fy. pl. G. 153.

Sp. 1. CISSUS TRIFOLIATA. α. Cây rái.

Differ. spec. Cif. foliis ternatis subrotundis, hirsutis, subdentatis: ramis membranaceo-angulatis. Lin. sp. 6.

Hab; & notæ. Caulis fruticosus, longissimus, ramosissimus, cirrhis scandens. Folia ternata, obtusa, inæqualiter dentata, aspera, basi oblique truncata. Flos albus, axillaris; 4 - partitus: racemis dichotomis. Bacca ovata, alba, 1 - sperma, calyce cincta. Stamina 4. Funis Crepitans quartus. Rumph. Amb. l. 9. cap. 64. pag. 447.

Sp. 2. CISSUS VITIGINEA? α. Cây dau Xuong.

Differ. spec. Cif. foliis cordatis, subquinque-lobis, tomentosis. Lin. sp. 1.

L ii

Hab;

Hab ; & notæ. *Caulis* subfruticosus , teres , scandens cirrhis folio oppositis. *Folia* 3 loba , magna , denticulata , glabra , alterna , petiolata. *Flos* luteo-viridis , *racemis* cymosis axillaribus. Cal. sub-truncatus , brevis , persistens. *Cor.* petala 4 , oblonga , carnosâ erecta. *Filamenta* 4 , subulata , corollâ breviora : *antheris* ovatis , 4 - lobis. *Stylus* crassus , brevis : *stigmat* simplici. Peric. bacca subrotunda , 1 - sperma.

Vitis Maderaspatana , folio subrotundo , & anguloso. Petiv. Mus. n. 696. Burm. Ind. pag. 35. *Aibuscula* baccifera vitigineo folio. Pluk. t. 337. f. 2.

Sp. 3. CISSUS QUADRANGULARIS. α Deeï xanh vuong. γ . . .

Differ. spec. Ciss. *foliis* dentatis , carnosis : *caule* tetragono , tumidiusculo. Lin. sp. 4.

Hab ; & notæ. *Caulis* quadrangularis , perennis , longus , ramosus , glaber , viridis , articulatus , scandens , crassus , succosus. *Folia* cordata , obtusa , subdentata , crassiuscula , glabra , alterna , cirrhis simplicibus opposita. *Flos* albus , 4 - partitus : *pedunculis* teretibus , polyfloris , sub-terminalibus. *Bacculae* globosæ , rubræ , polyspermæ. Habitat , & scandit aibores sylvestres in Indiâ. Vidi etiam prope Mozambicum in Africâ.

Funis Quadrangularis. Rumph. Amb. 7. cap. 45. pag. 83. tab. 44. fig. 2. *Sælantus* Quadragnus. Forsk. Arab. p. 33. n. 11.

+ Sp. 4. CISSUS UMBELLATA. β Yông cổ loi.

Differ. spec. Ciss. *foliis* ovatis , integerrimis : *floribus* umbellatis.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus , volubilis , longus , ramosus. *Folia* ovata , integerrima , opposita , glabra. *Flos* albus : umbellis compositis , terminalibus : *corollâ* campanulata , 4 - fida , intus lanatâ : *calyce* truncato , cingente bacculam subrotundam , 1 - spermam. Stamina 4.

Habitat Cantone Sinarum spontanea.

+ GENUS XXVI. ALLASIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. 1 - phyllus , inferus : tubo brevi : limbo 5 - fido , laciniis subacutis , pilosis.

Cor. Supera , petala 4 , subrotunda , pilosissima , concava , parva.

Stam. Filamenta 4 , subulata , crassâ , calyci subæqualia. Antheræ 2 - lobæ , inversæ : lobis 2 - locularibus.

Pist.

Pist. Germen subrotundum, inter calycem, & corollam. Stylus subulatus, æqualis staminibus. Stigma acutum.

Peric. Bacca carnosa, magna, oblonga, obtusa, glabra, pendula, 1-locularis, feminibus nidulantibus.

Sem. Compresso-ovata, tumida, plurima.

Nom. (Ἀλλὰς lucanica) a formâ, & colore fructus, crasso farcimini similis.

Charact. Gener. *Bacca* feminibus nidulantibus. Germen inter *Cal.* 5-fidum, & *corollam* 4-petalam.

† Sp. I. ALLASIA PAYOS. γ Muringuringue.

Differ. spec. All. *foliis* 5-phyllis: *pedunculis* polyfloris.

Hab. *Arbor* magna, ramis *patentibus*, inermibus. *Folia* digitata, 5-nata, ovalia, integerrima, pilosa: *petiolis* oppositis. *Flos* pallidus, subterminalis, pedunculis polyfloris. *Bacca* rubro-fusca.

Habitat in orâ Africæ Orientali.

Jaracatia Brasiliiana (Pisonis Bras. pag. 160.) quodammodo similis foliis, & fructu videtur.

Virtus. Cataplasma foliorum dorso infra renes impositum sæliciter partum promovet.

† GENUS XXVII. COLUMELLA.

Descriptio Naturalis.

Cal. 1-phyllus, subtruncatus, erectus, persistens.

Cor. Petala 4, longiuscula, acuta, incurva, erecta. Nectarium 4-fulcum, erectum.

Stam. Filamenta 4, subulata, inflexa, corollâ breviora, calycis margini insistentia, fulcis lateralibus nectarii adpressa. Antheræ 2-loculares, subrotundæ.

Pist. Germen calycinum, subrotundum. Stylus crassus, brevis. Stigma simplex.

Peric. Bacca subrotunda, 2-locularis, 2-sperma.

Sem. Hinc rotunda, inde angulata.

Nom. Ab antiquo de re rusticâ scriptore Gaditano.

Observ. A Cisso, cui assimilatur, differt præcipuè baccâ 2-loculari, petalis acutis, staminibus margini calycis, nec nectario insistentibus.

Charact. Gener. *Bacca* calycina, 2-locularis, 2-sperma. *Stamina* *Cal.* margini insistentia. *Petala* 4, acuta.

Sp. I.

Sp. 1. COLUMELLA PEDATA. α Cây rái loun.

Differ. spec. Col. *foliis* pedatis : *racemis* planis , dichotomis.

Hab. *Frutex* scandens , caule longo , tereti , cirrhoso , ramoso. *Folia* petiolato-pedata , ovata , crenata , tomentosa. *Flos* albus , *recemis* lateralibus , planis , dichotomis.

Habitat agrestis in Cochinchinâ.

GENUS XXVIII. TRAPA.

Charact. Gener. *Cor.* 4 - petala. *Cal.* 4 - partitus. *Nux* spinis 4 , oppositis cincta , quæ calycis folia fuere. Lin. fy. pl. G. 165.

† Sp. 1. TRAPA COCHINCHINENSIS. α Cây Aú.

Differ. spec. Tr. *nucibus* 2 - cornibus : *foliis* rhombeo-oblongis , apice incis.

Hab ; & notæ. *Caulis* longus , teres , ramosus , fluctuans : *radiculis* longis , fasciculatis. *Folia* rhombeo-oblonga , basi integerrima , apice incisa , fusco-rubra , subtus tomentosa : *petiolis* longis , in medio tumescentibus , tumoribus ovato-oblongis. *Flos* lateralis , albus solitarius , pedunculis longis : *corollis* 4 - petalis. *Cal.* 4 - partitus , foliolis oblongis , inæqualibus , germen cingentibus. *Pericarpium* nux turbinata , fulcata , 2 - pollicaris , nigra : cornibus duobus oppositis , recurvis , crassis , obtusis : nucleo simplici , subovato , sapore castaneæ simili.

Habitat , & fluctuat in paludibus Cochinchinæ.

Sp. 2. TRAPA CHINENSIS. β Kĩ xi : Leng cõ α Linh that.

Differ. spec. Tr. *nucibus* 2 - cornibus : *foliis* quadratis sub-integerrimis.

Hab ; & notæ. *Caulis* teres , rubescens , in aquis fluctuans : *ramis* paucis , *radiculis* longis , multis. *Folia* sub-quadrata , aliqua integerrima , subcrenata alia : *petiolis* longis , tumescentibus , sparsis. *Flos* solitarius , lateralis , albus. *Nux* rubro-fusca : cornibus binis , recurvis , longis , oppositis , subacutis. Fortasse est Varietas *Trapa Cochinchinensis* , sed ab Europæâ speciè differens.

Habitat fluctuans prope Cantonem Sinarum.

Linn. Jun. suppl. plant. p. 128. *Trapa Bicornis*.

GENUS XXIX. SANTALUM.

Charact. Gener. *Cor.* 4 - petala : petalis calyci innatis , præter glandulas quatuor. *Cal.* 4 - dentatus. *Bacca* infera , 1 - sperma. Lin. fy. pl. G. 169.

Sp. 1.

菱角

Sp. 1. SANTALUM ALBUM. α Cây hùynh đàn : Bạch đàn β Tân yàm.
Differ. spec. Sant. *foliis* imparipinnatis, ovato-lanceolatis.

Hab ; & notæ. *Arbor* magna : *ramis* subpatentibus : *cortice* tenui, cinereo, glabro : *ligno* pallidè luteo, æqualissimo, gravi, duro, odorifero. *Folia* impari-pinnata, sub-6 juga : foliolis ovato-lanceolatis, integerrimis, glabris, petiolatis. *Bacca* ovata, 1-sperma, parva, fusca. *Flores* non observavi : vidi autem sæpe viventes arbores in *Doiung nai*, provinciâ Australiori Cochinchinæ, sitâ ad 10 gradus latitudinis Borealis, quæ eadem fere est latitudo insulæ Timoræ, unde maxima copia Santali a Lusitanis mercatoribus exportatur. Santalum Malabaricum, quod emi solet in portu Calecut, ubi antea fuerat Regis Samorini metropolis, est Timorensi minus, vix femur crassum, sed odore, & virtute excellit, ideoque cariori pretio venditur Sinensibus, & aliis mercatoribus. Santalum Cochinchinense, sicut crassitie est omnium maximum, ita odore debilius, nec suffimentis æqualiter aptum. Santali Albi, & Citrini eadem est origo, necdum varietate differt utriusque arbor.

Garcias ab Horto, Aromatum l. 1. cap. 17. benè scripsit de Santalo. Bona est etiam descriptio, & figura Rumph. Amb. l. 2. c. 16. tab. 11. Sed flores nec pingit, nec describit.

Virtus in Medicina : ligni, maximè Citrini. Resolvens, Diaphoretica, Cardiaca. Interius sumptum sanguinem purificat, tollit anxietates febriles : exterius tumores resolvit, scabiem purgat.

Usus œconomicus : præter gratissimum odorem, quem vestibus, & aliis rebus tenaciter conciliat, fieri solent ex maioribus arboribus elegantes sarcophagi, quibus magnatum corpora sepeliuntur, in longissimos annos incorrupti permansuri.

GENUS XXX. SALVADORA.

Charact. Gener. *Cal.* 4-fidus. *Cor.* o. *Bacca* 1-sperma. *Semen* arillo vestitum. Lin. fy. pl. G. 175.

+ Sp. 1. SALVADORA CAPITULATA. α Cây dúi.

Differ. spec. Salv. *foliis* ovatis, acuminatis : *capitulis* axillaribus.

Hab ; & notæ. *Arbor* mediocris, ramosissima. *Folia* ovata, acuminata, inæqualiter ferrata, asperrima, alterna, sub-petiolata. *Flos* axillaris : capitulis sub-8 floris, pedunculo communi longo, partialibus brevissimis : *calyce* 4, 5-partito, infero, persistente : *Cor.* nullâ. *Stamina* 4, subulata, reflexa, calyce duplo longiora. *Stigma* 2-fidum, in aliquibus duplex. *Bacca* lutea, subrotunda, parva, apice didyma, 1-locularis, 1-sperma : semine arillato.

Sp. 2.

88 TETRIANDRIA. MONOGYNIA.

Sp. 2. SALVADORA BIFLORA. α Cây dúoi.

Differ. spec. Salv. *foliis* lanceolato-ovatis : *floribus* geminis.

Hab ; & notæ. *Arbor* 10 - pedalis : *ramis* multis , tortuosis , patentibus. *Folia* lanceolato-ovata , subferrata , aspera , alterna. *Flos* axillaris , 2 - natus , pedunculis longis : *calyce* 4 - partito : *corollâ* nullâ : *stilo* 2 - fido , stigmatibus simplicibus. *Bacca* lutea , 2 - loba , 1 - sperma , edulis : *semine* subrotundo , non arillato.

Habitat utraque species ad sepes , & in sylvis Cochinchinæ : nec satis una ad aliâ dignoscitur , nisi floreat.

+ GENUS XXXI. LAGENULA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium quadriphyllum , inferum , persistens : foliolis ovato-oblongis , reflexis.

Cor. nulla. Nectarium 4 - lobum , carnosum , erecto-convivens.

Stam. Filamenta 4 , subulata , calyci æqualia. Antheræ ovatæ , incumbentes.

Pist. Germen nectario occultum. Stylus crassus , brevior staminibus. Stigma simplex.

Peric. Bacca parva , lagenæformis , collo constricto , bilocularis , bisperma.

Sem. Hinc convexa , inde angulata.

Nom. a formâ baccae lagenariâ.

Charact. Gener. Cal. 4 - phyllus , inferus. Cor. o. Bacca 2 - locularis , 2 - sperma.

+ Sp. 1. LAGENULA PEDATA. α Cây rát nhỏ lá.

Differ. spec. Lag. *foliis* quinato-pedatis : racemis subdivisis.

Hab. *Frutex* mediocris , inermis : *caule* scandente , cirrhoso , ramoso. *Folia* pedata : foliolis 5 - natis , ovatis , crenatis , tomentosis.

Flos albo-viridis , sub-tërminalis : *racemis* patulis , subdivisis.

Habitat in montibus Cochinchinæ.

+ GENUS XXXII. CREODUS.

Descriptio Naturalis.

Amentum filiforme : squamis acutis , parvis , flores sustinentibus.

Cal. Perianthium monophyllum , 3 - lobum , carnosum , sessile , amentum lateraliter semiamplectens : lobis acutis , gibbis medio maiore.

Cor.

TETRANDRIA MONOGYNIA. 489

Cor. Nulla.

Stam. Filamenta nulla. Antheræ 4, oblongæ, 2-loculares: duæ superiores minores, lobo calycis medio lateraliter adhærentes: duæ aliæ inferiores, singulæ singulis lobis minoribus ad latus appositæ.

Pist. Germen ovatum, inferum. Stylus nullus. Stigma obtusum.

Peric. Bacca ovata, 1-sperma, minima.

Sem. Unicum, subrotundum.

Nom. (Κρεώδης carnosus) a flore carnosio, tumido.

Charact. Gener. Cal. 3-partitus, supetus. Cor. 0. Stamina lateralita.

Bacca 1-sperma.

† Sp. I. CREODUS ODORIFER. α Hoa fôi.

Differ. spec. Cre. foliis lanceolatis, oppositis: amentis congestis, subterminalibus.

Hab. Frutex 6-pedalis, lignosus, erectus: ramis longis, debilibus, sub-scandentibus, inermibus. Folia lanceolata, serrata, glabra, opposita, petiolata. Flos luteus, parvus, suaveolens: spicis linearibus, longis, reflexis, congestis, subterminalibus.

Habitat in hortis Cochinchinæ, culta ob gratum floris odorem.

Observ. Dubitavi, essetne Buniis Sativa? Rumph. Amb. I. 5. cap. 49. tab. 131. Sed illa, prout a Linnæo dicitur stilago, & classe, & genere diversa omnino planta est: quamvis similiter notetur calyce 3-lobo, corollâ nullâ.

GENUS XXXIII. ELÆAGNUS.

Charact. Gener. Cor. nulla. Cal. 4-fidus, campanulatus, superus.

Drupa infra calycem. Lin. fy. pl. G. 168.

Sp. I. ELÆAGNUS LATIFOLIA. β Pă poi tsù.

Differ. spec. El. foliis ovatis. Lin. sp. 4.

Hab; & notæ. Caulis fruticosus, erectus, 3-pedalis, inermis, ramosus. Folia ovata, integerrima, tomentosa, alterna. Flos lateralis, albus: pedunculis 1-floris, polynatis. Cal. 4-fidus superus.

Cor. 0. Drupa parva, ovata, 1-sperma.

Habitat in Chinâ spontanea, prope Cantonem.

Eleachnus, foliis rotundis, maculatis. Burm. Zeyl. p. 92. t. 39. f. 2.

† GENUS XXXIV. OCTARILLUM.

Descriptio Naturalis.

Cal. Nullus.

Cor. Monopetala, hippocrateriformis, supera: tubo 4-gono, brevi: limbo 4-partito, laciniis acutis, carnosus.

Stam. Filamenta 4, brevissima, ori tubi insistentia. Antheræ oblongæ, 2-loculares, incumbentes.

Pist. Germen oblongum. Stylus turbinatus, longior staminibus. Stigma crassiusculum.

Peric. Bacca oblongo-ovata, aquosa, 1-sperma.

Sem. 1. oblongum, arillatum membranâ tenaci, octogonâ.

Nom. Octarillum ab arillo feminis octogono.

Charact. Gener. Cor. hippocrateriformis, 4-fida, supera. Cal. 0. Semen baccæ arillo octogono.

† Sp. 1. OCTARILLUM FRUTICOSUM. α Cây nhút.

Differ. spec. Oct. *foliis* lanceolatis, alterius: *pedunculis* axillaribus, solitaris.

Hab. *Frutex* lignosus, magnus, erectus: *ramis* scandentibus, inermibus. *Folia* lanceolata, glabra, integerrima, alterna. *Flos* albus, pedunculis 1-floris, solitariis, axillaribus. *Bacca* rubra.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

GENUS XXXV. DORSTENIA.

Charact. Gener. *Receptaculum* commune 1-phyllum, carnosum, in quo *semina* solitaria nidulantur. Lin. fy. pl. G. 166.

Sp. 1. DORSTENIA CHINENSIS. β Pě chl α Băch chĩ.

Differ. spec. Dorst. *Pedunculis* caulinis: petiolis 3-5-phyllis.

Hab; & notæ. *Radix* fusiformis, 3 pollices longa, intus, & foris alba, carnosâ, aromatica. Caulis perennis, suberectus, teres, simplex albicans. *Folia* 3-5-nata, lanceolata, integerrima, glabra, *petiolo* communi longo. *Receptaculum* florum laterale, carnosum, sub-ovale: *flosculis* multis ad apicem exertis: *calyce* infundibuliformi, 3-dentato. Florem recentem non obtinui: vidi pictum in herbario Sinenſi, & hâc plantâ frequenter usus sum in Medicinâ.

Habitat in provinciis Borialibus imperii Sinenſis.

Virtus. Radicis Aromaticæ. Cephalica, Antifebrilis, Alexiteria. Fluxum menstruum promovet, album cohibet, pruritus sedat.

TE-

TETRAGYNIA.

GENUS XXXVI. ILEX.

Charact. Gener. *Cal.* 4-dentatus. *Cor.* rotata. *Stylus* 0. *Bacca* 4-sperma. Lin. fy. pl. G. 184.

Sp. 1. ILEX AQUIFOLIUM. α ^Δ Ô rô cây.

Differ. spec. II. *foliis* ovatis, acutis, spinosis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Arbor* mediocris, cortice glabro, ramis patentibus; inermibus. *Folia* oblongo-ovata, acuta, sinuato-plicata, margine undique spinosa, glabra, alterna, petiolata, colore fusco-viridi, ubique homogæneo. *Flos* pallidus, pedunculis axillaribus, paucifloris. *Cor.* 4-fida. *Bacca* subrotunda, nigra, 4-sperma.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Ilex aculeata baccifera. C. Bauh. Pin. p. 425. n. 5. *Aquifolium* Matth. Diosc. l. 1. cap. 104. fig. ibi. Koo-kots. Kæmpf Japon. p. 781.

Virtus. Emolliens, resolvens externè applicita.

† GENUS XXXVII. TETRADIUM.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 4-phyllum, patens, inferum, minimum, persistens; foliolis acutis.

Cor. Petala 4, ovata, incurva, sub-erecta, calyce longiora.

Stam. Filamenta 4, crassa, subulata, pilosa, corollæ æqualia. *Antheræ* ovatae, 2-loculares, stantes.

Pist. Germen subrotundum, 4-lobum. *Stylus* nullus. *Stigmata* 4, subulata, erecta.

Peric. Capsulæ 4, subrotundæ, 1-spermæ, apice dehiscentes.

Sem. subrotunda, nitida, arillata.

Nom. (Τετραδίων quaternio) a quadruplici fructu, *Cal.*, *Cor.*, & fidam.

Charact. Gener. *Cal.* 4-phyllus, inferus. *Petala* 4. *Capsulæ* 4, 1-spermæ: *semine* arillato.

Sp. 1. TETRADIUM TRICHOTOMUM. α Cây dâu dẻ.

Differ. spec. Tetr. *foliis* pinnatis: *racemis* trichotomis.

M ii

Hab;

162 TERTANDRIA. TETRAGYNIA.

Hab ; & notæ. *Arbor* mediocris , ramis ascendentibus. *Folia* imparipinnata , lanceolata , glabra , integerrima. *Flos* albicans , racemis vastis , trichotomis , sub-terminalibus.

Habitat in montibus Cochinchinæ.

CLASSIS V.
PENTANDRIA.
MONOGYNIA.

* *Flores monopetali, inferi, gymnospermi.*

1. MIRABILIS.	Cor. infundibuliformis. <i>Nucula</i> infera corollam.
† 2. CYATHULA.	Cor. cyathiformis. <i>Semen</i> 1, oblongum.
3. ECHIUM.	Cor. fauce nudâ, irregularis, campanulata. <i>Semina</i> 4.
4. HELIOTROPIUM.	Cor. fauce nudâ, hippocrateriformis: lobis dente interjectis. <i>Sem.</i> 4.
5. ANCHUSA.	Cor. fauce fornicatâ, infundibuliformis: tubo basi prismatico. <i>Sem.</i> 4.

** *Flores monopetali, inferi, angiospermi.*

6. PRIMULA.	<i>Caps.</i> 1 - locularis. Cor. infundibulif. fauce pervia. <i>Stigma</i> globosum.
7. HOTTONIA.	<i>Caps.</i> 1 - locularis. Cor. tubus infra stamina. <i>Stigma</i> globosum.
8. MENYANTHES.	<i>Caps.</i> 1 - locularis. Cor. villosa. <i>Stigma</i> 2 - fidum.
9. CONVULVULUS.	<i>Caps.</i> 2 - locularis, 2 - sperma. Cor. campanulata. <i>Stigma</i> 2 - fidum.
10. DATURA.	<i>Caps.</i> 2 - locularis, 4 - valvis. Cor. infundibulif. <i>Stigma</i> 2 - fidum.
11. NICOTIANA.	<i>Caps.</i> 2 - locularis, 2 - valvis. Cor. infundibuliformis. <i>Stigma</i> emarginatum.
12. IPOMŒA.	<i>Caps.</i> 3 - locularis. Cor. infundibuliformis. <i>Stigma</i> capitatum.

13. AZA-

13. AZALEA. *Caps.* 5 - locularis. *Cor.* campanulata †
stigma obtusum.
- † 14. CAMPYLUS. *Caps.* 5 - locularis. *Cor.* bilabiata. *Sti-*
gma 5 - lobum.
15. CEROPEGIA. *Folliculi* 2. *Cor.* limbo connivente.
Sem. papposa.
16. NERIUM. *Folliculi* 2. *Cor.* fauce coronata. *Se-*
mina papposa.
17. PLUMIERIA. *Folliculi* 2, refracti. *Cor.* infundibuli-
formis. *Sem.* alata.
18. TABERNÆMONTANA. *Folliculi* 2, pulposi. *Cor.* hippocrate-
rif. *Sem.* simplicia.
19. VINCA. *Folliculi* 2, erecti. *Cor.* hippocraterif.
Sem. simplicia.
- † 20. THELA. *Bacca* 1 - sperma. *Cor.* hippocraterif.
Stigma 5 - partitum.
- † 21. ATHRUPHYLLUM. *Bacca* 1 - sperma. *Cor.* campanulata.
Stigma simplex.
- † 22. PYRGUS. *Bacca* 1 - sperma. *Cor.* rotata. *Stigma*
simplex.
- † 23. ROTULA. *Bacca* 4 - sperma. *Cor.* rotata. *Stigma*
emarginatum.
24. TOURNEFORTIA. *Bacca* 4 - sperma, apice pertusa. *Sem.*
2 - locularia.
25. SIDEROXYLON. *Bacca* 5 - sperma. *Cor.* 10 - fida : laci-
niis interioribus conniventibus.
- † 26. ONCINUS. *Bacca* polysperma. *Cor.* infundibulif.
uncinata. *Stigma* simplex.
- † 27. DARTUS. *Bacca* polysperma. *Cor.* campanulata,
tubo globoso. *Stigma* simplex.
28. CARISSA. *Bacca* polysperma. *Cor.* hypocraterif.
Stigma emarginatum.
29. STRYCHNOS. *Bacca* polysperma, pulposa : *feminibus*
orbiculatis. *Stigma* capitatum.

30. IGNATIANA. *Bacca* polysperma exsucca: *feminibus* trigono-ovatis. *Stigma* 2-partitum.
- + 31. RAPINIA. *Bacca* 2-locularis. *Cor.* Cyathiformis. *Calyx* 8-partitus.
32. CAPSICUM. *Bacca* 2-locularis, exsucca. *Antheræ* conniventes.
33. SOLANUM. *Bacca* 2-locularis. *Antheræ* 2-perforatæ.
34. PHYSALIS. *Bacca* 2-locularis: *calyce* inflato. *Antheræ* approximatae.
35. LYCIUM. *Bacca* 2-locularis. *Stamina* villis faucem cludentia.
- + 36. ARGYREIA. *Bacca* 4-locularis, 1-sperma. *Cor.* plicata. *Cal.* coloratus.
- + 37. CERIUM. *Bacca* cellulis plurimis, 1-spermis. *Cor.* campanulata.
38. CERBERA. *Drupa* 1-sperma. *Cor.* infundibuliformis. *Stigma* obtusum.
39. TECTONIA. *Drupa* intra calycem inflatum. *Stigma* dentatum.
- + 40. DISSOLENA. *Drupa*, nuce scabrâ. *Cor.* tubus biformis. *Stigma* ovatum.
41. VARRONIA. *Drupa*, nuce 4-loculari. *Stigma* quadruplex.

*** *Flores monopetali, superi.*

42. PHYTEUMA. *Caps.* 2-3-locularis, perforata. *Cor.* 5-partita. *Stigma* 2-3-fidum.
43. CAMPANULA. *Caps.* 2-5-locularis, perforata. *Cor.* campanulata. *Stigma* 3-fidum.
44. MORINDA. *Bacca* 1-sperma aggregata. *Cor.* infundibulif. *Stigma* 2-fidum.
45. NAUCLEA. *Bacca* 1-sperma, aggregata. *Cor.* 5-fida. *Stigma* obovatum.

46. DA-

- † 46. DASUS. *Bacca* 1 - sperma. *Cor.* campanulata. *Stigma* 5 - fidum.
- † 47. HELIXANTHERA. *Bacca* 1 - sperma. *Cor.* infundibulif. ; reflexa. *Antheræ* spirales.
- † 48. AIDIA. *Bacca* 1 - sperma. *Cor.* hipocraterif. , fauce lanosâ. *Antheræ* lineares.
- † 49. ANTHERURA. *Bacca* 2 - sperma. *Cor.* rotata. *Antheræ* caudatæ.
50. COFFEA. *Bacca* 2 - sperma : feminibus arillatis. *Cor.* hippocraterif. *Stigma* 2 - partitum.
- † 51. DYSODA. *Bacca* polysperma. *Cor.* laciniis 3 - fidis. *Stigma* 2 - fidum.
- † 52. STIGMANTHUS. *Bacca* polysperma. *Cor.* infundibulif. *Stigma* maximum.
53. GARDENIA. *Bacca* 2 - locularis , polysperma. *Cor.* infundibuliformis. *Cal.* laciniis enciformibus , verticalibus.
54. GENIPA. *Bacca* 2 - locularis , subrotunda. *Cor.* rotata. *Stigma* clavatum.
55. LONICERA. *Bacca* 2 - locularis , subrotunda. *Cor.* inæqualis. *Stigma* capitatum.
- † 56. OXICEROS. *Bacca* 2 - locularis , polysperma. *Cor.* hipocraterif. *Antheræ* lineares.
57. MUSSÆENDA. *Bacca* 4 - locularis , oblonga. *Cor.* infundibulif. *Stigma* 2 - partitum.

**** *Flores polypetali , inferi.*

- † 58. TRIPHASIA. *Bacca* 1 - sperma. *Petala* 3. *Cal.* 3 - dentatus.
- † 59. BOTRIA. *Bacca* 1 - sperma. *Petala* 5 , acuta. *Cal.* 5 - crenatus. *Filamenta* plana , petalis inserta.
- † 60. PENTALOBA. *Bacca* 5 - sperma , 5 - loba. *Petala* 5 , campanulata. *Stylus* pilosus.

61. VITIS. *Bacca* 5 - sperma. *Petala* sæpe emarcescenti-connata. *Stylus* nullus.
- + 62. CALISPERMUM. *Bacca* 1 - locularis : feminibus nidulantibus. *Petala* 5, ovata. *Stamina* petalis inferta.
63. EVONYMUS. *Bacca* capsularis, lobata. *Cal.* patens. *Semina* baccato-arillata. *Petala* 5, oblonga.
- + 64. TRALLIANA. *Bacca* 2 - locularis, 2 - sperma. *Petala* 5, reflexa. *Nectarium* 10 - crenatum.
65. RHAMNUS. *Drupa* locularis. *Calyx* corollinus : squamis 5, convergentibus.
66. MANGIFERA. *Drupa* carnosa. *Cor.* petalis 5, lanceolatis. *Nucleus* fibrosus.
67. CEDRELA. *Capsula* 3, 5 - locularis, lignosa. *Cor.* receptaculo unita. *Semina* alata.
68. DIOSMA. *Capsula* 5 - plex. *Nectarium* germen coronans. *Sem.* arillata.

***** *Flores pentapetali, superi.*

69. PLECTRONIA. *Bacca* 2 - sperma. *Cal.* unguibus clausus. *Antheræ* geminatae, inclusæ.

***** *Flores incompleti, inferi.*

70. ILLECEBRUM. *Caps.* 1 - sperma, 5 - valvis. *Cal.* simplex, rudis.
71. CELOSIA. *Caps.* 3 - sperma. *Cal.* exterior triphyllus, coloratus.
- + 72. POLIA. *Caps.* 1 - locularis, polysperma, 3 - valvis. *Cal.* 10 - phyllus.

DIGYNIA.

* *Flores monopatali, inferi.*

73. STAPELIA.	<i>Folliculi 2. Nectarium stellatum.</i>
74. CYNANCHUM.	<i>Folliculi 2. Nectarium cylindricum.</i>
75. PERIPLOCA.	<i>Folliculi 2. Nectaria 5, filiformia.</i>
76. APOCYNUM.	<i>Folliculi 2. Cor. campanulata: nectariis glandulosis 5, fetis 5.</i>
77. PERGULARIA.	<i>Folliculi 2. Cor. hippocraterif.: nectariis 5, sagittatis.</i>
78. ASCLEPIAS.	<i>Folliculi 2. Cor. reflexa: nect. 5, auriformibus, unguiculatis.</i>
† 79. GRAMMICA.	<i>Bacca 4 - sperma. Cor. campanulata: tubo globofo.</i>
80. GENTIANA.	<i>Caps. 1 - locularis, 2 - valvis. Cor. tubulosa, indeterminata.</i>
81. HYDROLEA.	<i>Caps. 2 - locularis, 2 - valvis. Cor. rotata.</i>

** *Flores pentapetali, inferi.*

† 82. AGLAIA.	<i>Bacca 1 - sperma. Cor. globofo-clausa.</i>

*** *Flores incompleti.*

83. SALSOSA.	<i>Semen 1, cochleatum, tectum. Cal. 5 - phyllus.</i>
84. CHENOPODIUM.	<i>Semen 1, orbiculare. Cal. 5 - phyllus: foliolis concavis.</i>
85. BETA.	<i>Semen 1, reniforme. Cal. 5 - phyllus, basi semen fovens.</i>
86. GOMPHRENA.	<i>Caps. 1 - sperma, circumscissa. Cal. 2 - phyllus, compressus, coloratus.</i>
† 87. TRISANTHUS.	<i>Caps. 2 - locularis. Cal. com. 2 - phyllus, 3 - florus: proprius 5 - dentatus.</i>
	88. BO-

88. BOSEA.

Bacca 1 - sperma. *Cal.* 5 - phyllus.**** *Flores penlapetali, superi, dispermi: Umbellatæ.*A. *Involucro universali, partialique.*

89. HYDROCOTYLE.

Flores subumbellati, fertiles. Semina compressa.

90. CAUCALIS.

Flores radiati, abortivi. Involucrum simplex. Sem. muricata.

91. DAUCUS.

Flores radiati, abortivi. Involucrum pinatum. Semina hispida.

92. ATHAMANTA.

Flores flosculosi, fertiles. Petala cordata. Semina convexa, striata.

93. SIUM.

Flores floscul. fertiles. Petala cordata. Semina subovata, striata.

94. BUBON.

Flores floscul. fertiles. Petala planiuscula. Involucrum 5 - phyllum.

95. LIGUSTICUM.

*Flores floscul. fertiles. Petala involuta. Involucra membranacea.*B. *Involucris partialibus: universali nullo.*

96. CORIANDRUM.

*Flores radiati, abortivi. Fructus subglobosi.*C. *Involucro nullo: nec universali, nec partialibus.*

97. ANETHUM.

Flores flosculosi, fertiles. Sem. marginata, striata.

TRIGYNIA.

* *Flores superi.*

98. SAMBUCUS.

Cor. 5 - fida. *Bacca* 3 - sperma.

** *Flores inferi.*

99. SAROTHTA. Cor. 5 - petala. Caps. 1 - locul. , colorata. Cal. 1 - phyllus.
100. TAMARIX. Cor. 5 - petala. Caps. 1 - locul. *Semina* papposa.
101. RHUS. Cor. 5 - petala. *Bacca* 1 - sperma.
102. BASELLA. Cor. 6 - fida. *Bacca* 1 - sperma , 4 - loba.
- † 103. TRICEROS. Cor. 6 - petala. *Bacca* 3 - locul. , 3 - cornis.
104. PHARNACEUM. Cor. nulla. Caps. 3 - locularis. Cal. 5 - phyllus.

PENTAGYNIA.

105. CRASSULA. Cor. 5 - partita , infera. Caps. 5 , polyspermæ.
106. DROSEBA. Cor. 5 - petala , infera. Caps. 1 - locularis , apice dehiscens.
107. ARALIA. Cor. 5 - petala , supera. *Bacca* 5 - sperma.

MONOGYNIA.

GENUS I. MIRABILIS.

Character Genericus. *Cor.* infundib., supera. *Cal.* inferus. *Nectarium* globosum, germen includens. Lin. fy. pl. G. 259.

Sp. I. MIRABILIS JALAPA. α Hoa phàn. β Jén chí hōa.

Differ. spec. Mir. *floribus* congestis, terminalibus, erectis. Lin. sp. 2.

Hab; & notæ. *Herba* perennis, 3 - pedalis, multiplex: *ramis* longis, geniculatis, rubris, diffusis, nunc sparsis, nunc dichotomis. *Folia* cordata, acuta, integerrima, glabra, opposita, petiolata. *Flos* congestus, terminalis, erectus, rubro-purpureus, nitidus, inodorus. *Cal.* 5 - phyllus, inflatus, brevis, acutus. *Corolla* tubo longo, superius ampliata: limbo patente, plicato, leviter 5 - fido. *Filamenta* 5, filiformia, corollam superanthia: *antheris* subrotundis. *Stylus* æqualis staminibus: *stigmatē* globoso, punctato. *Fructus* nucula 5 - gono-rotunda, rugosa, media inter calycem, & corollam: nucleo simplici, rotundo, albo, farinulento.

Habitat in Cochinchinā, & Chinā: vidi etiam in Africā.

Rumph. Amb. 1. 8. c. 51. tab. 89. Jalapa officinarum, fructu rugoso.

Tournef. Inst. p. 130. tab. 50. Pif. Brasil. c. 44. fig. pag. 208.

Virt. radicis. Hydragoga, Purgans. Valet imprimis ad aquam evacuandam in hydropē anasarca.

Observ. Hæc radix non est apta ad Medecinam, nisi per aliquot annos in vivā plantā senescat: tuncque sit subrotunda, rugosa, exterius sub-nigra, intus fusco-pallida, circulis concentricis, nigricantibus distincta. Non dubito, quod convolvulus a Linnæo dictus Jalapa, imo aliæ convolvuli species simul habeant virtutem Purgantem: sed antiquiorum auctoritate, simulque experientia propriā ductus assero Mirabilem Jalapam vulgarem esse Jalapam officinarum. Alias Mirabilis species non observavi: puto autem eas aliquam virtutem purgantem similiter possidere, quamvis fortasse debiliorem.

† GENUS II. CYATHULA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 8 - phyllum, inferum, bino ordine: inferiore 3 - phyllo: superiore 5 - phyllo: foliolis omnibus subulatis, erectis.

Cor. Petalum 1, integrum, cyathiforme, pellucidum, calyce superiore brevius.

Stam.

胭脂花

Stam. Filamenta 5, filiformia, tenuissima, corollâ longiora. Antherae biloculares, longiusculæ, incumbentes.

Pist. Germen turbinatum. Stylus brevior staminibus. Stigma crassiusculum, polyfidum.

Peric. Nullum, præter calycem conicè clausum, fovventem semen.

Sem. 1, oblongum, teres, æquale.

Nom. Cyathula a corollâ cyathiformi.

Charact. Gener. *Cal.* 8-phyllus, inferus. *Cor.* cyathiformis. *Semen* 1, oblongum.

† Sp. 1. CYATULA GENICULATA. α Cỏ xước: Ngưu tất. β Niêu sĩ.

Differ. spec. *Cyat. caule* geniculato, diffuso: *spicis* longis, terminalibus.

Hab. *Caulis* herbaceus, perennis, 3-pedalis, suberectus, geniculatus, striatus: *ramis* brachiatis, patentibus: *radice* subdivisa, longâ, sæpe repente. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, tomentosa, opposita: petiolis rubris. *Flos* albo-violaceus: *spicis* longis, filiformibus, terminalibus. *Calyx* foliolis omnibus duriusculis, uniformibus, nec coloratis.

Habitat in Cochinchinâ. In Sinis inveniuntur duæ plantæ, quæ eodem nomine dignoscuntur. Has ego non vidi, nisi pictas in Herbario Sinenfi: adeoque dubius mansi, an ad idem genus pertineant. Una illarum similem habitum portat, videturque tam genere, quam specie cum Cochinchinensi convenire, quam recentem sæpe examinavi.

Virt. radicis. Resolvens, Attenuans, Deobstruens, Diuretica, Emmenagoga. Convenit præcipuè in lumbagine, doloribus rheumaticis, paralyfi, artuum debilitate, obstructionibus hepatis, vel uteri.

Obser. Aurem caninam vocavit Rumph. Amb. l. 10. c. 19. t. 11. Linnaeus Achyranthem postratam dixit: cum quo convenire licebit, si corolla violacea, pellucida mihi visa Nectarium vocetur.

GENUS III. ECHIUM.

Char. Gener. *Cor.* irregularis: *fauce* nudâ. Lin. fy. pl. G. 203.

Sp. 1. ECHIUM VULGARE. α Cây lỏ buồn. β . . .

Differ. spec. *Ech. caule* tuberculato-hispido: *foliis* caulinis lanceolatis, hispidis: *floribus* spicatis, lateralibus. Lin. sp. 7.

Hab; & notæ. *Caulis* 2-pedalis, erectus, teres, crassus hispidus: ramis paucis. *Folia* lanceolata, integerrima, hirsuta, albicantia, alterna. *Flos* purpurascens, spicis patentibus lateralibus.

Bauh. Pin. p. 254. Hill. Brit. herb. p. 388. tab. 55.

GE-

GENUS IV. HELIOTROPIMUM.

Char. Gener. *Cor.* hippocrateriformis, 5-fida, interjectis dentibus : fauce nudâ Lin. fy. pl. G. 191.

Sp. 1. HELIOTROPIMUM INDICUM. α Cây bời bời.

Differ. spec. Hel. *foliis* cordato-ovatis, acutis, scabriusculis : *spicis* solitariis : *fructibus* 2-fidis. Lin. sp. 2.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, 1-pedalis, crassiusculus ; multiplex, pilosus. *Folia* sub-cordata, ovata, acuta, sub-ferrata, scabra. *Flos* cærulescens, terminalis : *spicis* secundis, longis, recurvis. *Cor.* hippocrateriformis, 5-fida : non dentibus, sed plicaturis 5 ejusdem corollæ interjectis. *Fructus* 2-fidus. *Semina* 4, nuda.

Heliotropium Americanum cæruleum. Pluk. Phyt. tab. 245. f. 4. *Heliotropium Indicum*, Hormini foliis latioribus. Burm. Zeyl. pag. 120.

Virt. *Folia* istius herbæ contusa maximè conducunt ad maiores anthraces vel, quando incipiunt, resolvendos, vel postea suppurandos.

† Sp. 2. HELIOTROPIMUM TETRANDRUM. α Cây cò cò.

Differ. spec. Hel. *foliis* ovato-lanceolatis, glabris, oppositis : *spicis* congestis, terminalibus.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, 1-pedalis, suberectus ; multiplex, diffusus, albicans, obtusè 4-gonus, geniculis purpureis. *Folia* ovato-lanceolata, crenata, opposita, glabra. *Flos* rubescens, *spicis* longis, densis, terminalibus, congestis. *Corolla* subcampanulata, 5-fida, laciniis obtusis. *Stamina* 4, corollæ subæqualia. *Stigma* 2-fidum. *Semina* 4, nuda : *calyce* parvo, 5-fido fota.

Habitat inter herbas luxuriantes in hortis Cochinchinæ tam ista, quam prima species.

GENUS V. ANCHUSA.

Char. Gener. *Cor.* infundibulif. fauce clausâ fornicibus. *Semina* basi infculpta. Lin. fy. pl. G. 194.

Sp. 1. ANCHUSA OFFICINALIS. β Tsù tsào. α Tù thao.

Differ. spec. Anch. *foliis* lanceolatis : *spicis* imbricatis, secundis. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus, perennis, sesquipedalis, teres, erectus, ramosus : *radice* indivisâ, longâ, rubrâ. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, aspera, alterna. *Flos* albo-ruber, multus, *spicis* ter-

304 PENTANDRIA MONOGYNIA.

terminalibus : *corollâ* infundibuliformi , brevi , æqualiter 5 - fidâ : faucis fornices distinctè non vidi in siccâ plantâ , nec recentem obtinui.

Habitat in variis locis imperii Sinensis.

Hort. Cliff. pag. 46. Buglossum sylvestre maius. Bauh. Pin. p. 256. n. 1.

Virt. radice. Diaphoretica , Resolvens : in Medicinâ Sinensi magni usus ad suaviter promovendam eruptionem variolarum , & scabiem depurgandam.

GENUS VI. PRIMULA.

Char. Gener. *Involucrum* umbellulæ. *Cor.* tubus cylindricus : ore patulo. Lin. fy. pl. G. 210.

† Sp. 1. PRIMULA MUTABILIS. β Sau cau hōa.

Differ. spec. Pr. *caule* suffruticoso , multiplici : *foliis* ovatis , ferratis : *floribus* nudis.

Hab ; & notæ. *Caulis* subfruticosus , 8 - pollicaris , crassus , multiplex : *ramis* reclinatis. *Folia* ovata , subacuminata , ferrata , carnosa , glabra , opposita , petiolis brevibus. *Flos* , cymis magnis , terminalibus , colore mutabilis , primò viridi-luteus , postea albus , in maturitate ruber , in senectute cæruleus. *Cal.* nullus , præter squamulam parvam , oblongam ab basim cujusque floris. *Corolla* hippocrateriformis , tubo cylindrico , longo , solido , impervio : limbo plano , 5 - fido , laciniis obcordatis. *Nectarium* squamis 5 , incurvis , partes generationis ante maturitatem floris claudentibus. *Filamenta* 10 , filiformia , limbo breviora , vertici cylindri insistentia : *antheris* subrotundis. *Germen* subrotundum , superum , mediâ sui parte summitati cylindri , quasi receptaculo coalitum. *Stigmata* 3 , oblonga , sessilia. *Pericarpium* abortit : quod ex dissecto germine , & per microscopium viso apparet polyspermum : an verò 1 , vel 3 - loculare , distingui non potuit. *Involucrum* umbellulæ , sive commune nullum.

Habitat , & ob pulchritudinem collitur. Cantone Sinarum.

Observ. Facies hujus plantæ , præcipuè floris omnimodo ad Primulam spectat. Stamina , & pistillum ad Decandriam Trigyniam ablegarent , si ibi posset constanter permanere , nam frequenter in hoc flore stamina numerantur 8 , laciniæ corollæ , & squamæ nectarii 4 : tubus vero (quod magis mirum) seu columella illa tubi-formis semper invenitur impervia , quæ ratione situs , coloris , & formæ nullatenus dici potest pedunculus : an Receptaculum ?

† Sp. 2. PRIMULA SINENSIS. β Yü tsuan hōa. α Ngaoe trâm hōa.

Differ. spec. Pr. *foliis* ovatis, integerrimis, petiolatis: *involucris* 2-phyllis, polyfloris.

Hab; & notæ. *Herba* annua, 6-pollicaris: *radice* crassâ, subdivisâ. *Folia* radicalia, cordato-ovata, acuminata, integerrima, glabra: petiolis longis, erectis. *Scapi* teretes, nudi, erecti, sub-triflori, foliis longiores: *involucro* 2-phyllis, floribus subæquali. *Corolla* alba, hippocrateriformis: limbo plano 5-6 fido, laciniis acutis, integris.

Habitat in imperio Sinensi.

GENUS VII. HOTTONIA.

Char. Gener. *Cor.* hippocrateriformis. *Stamina* tubo corollæ imposita. *Caps.* 1-locularis. Lin. fy. pl. G. 216.

† Sp. 1. HOTTONIA LITORALIS. α Cay bô bô bien.

Differ. spec. Hot. *foliis* ovato-oblongis, oppositis, integerrimis: *floribus* solitario.

Hab; & notæ. *Caulis* sub-simplicissimus, 8-pollicaris, erectus. *Folia* ovato-oblonga, integerrima, glabra, opposita. *Flos* purpureus, axillaris, solitarius pedunculatus. *Cal.* tubulosus, leviter 5-fidus: laciniis erectis. *Cor.* hippocrateriformis, 5-fida. *Antheræ* 5, oblongæ, contortæ. *Stigma* turbinato-rotundum. *Capsula* longiuscula, 1-locularis, 2-valvis: *feminibus* plurimis rotundis, nigris, minimis.

Habitat in litore arenoso portus Eo, prope Huæam metropolim Cochinchinæ.

Observ. *Hottonia* flore solitario ex alis proveniente, (Burm. Zeyl. p. 121. tab. 55. f. 1.) quamvis flore approximetur, foliis tamen a nostrâ longè recedit: cum illius sint verticillata, polyfida, nostræ vero opposita, integerrima.

GENUS VIII. MENYANTHES.

Char. Gener. *Cor.* hirsuta. *Stigma* bifidum. *Caps.* 1-locularis. Lin. fy. pl. G. 215.

† Sp. 1. MENYANTHES HYDROPHYLLUM. α Cây raong tlon lá.

Differ. spec. Men. *foliis* cordatis, integerrimis: *floribus* axillaribus, congestis, nectariferis.

Hab; & notæ. *Planta* palustris: *caule* filiformi, repente. *Folia* cordata, integerrima, glabra, petiolata, sparsa, pauca. *Flos* albus, axil-

axillaris, congestus, pedunculis longis. Corolla campanulato-patens; hirsuta: limbo 5-fido, crenato: *nectariis* 5, ramosis, discoloribus, basi laciniarum adhærentibus. *Stigma* 2-fidum. *Capſula* ovata, 1-locularis, polysperma, calyce persistente cincta.
 Observ. Hæc planta media est inter *Hydrophyllum*, & *Menyanthem*: & ista quidem duo genera parum inter se differunt.
 Habitat spontanea loca aquosa Cochinchinæ.

GENUS IX. CONVULVULUS.

Char. Gener. *Cor.* campanulata, plicata. *Stigm.* 2. *Capſ.* 2-locularis: loculis 2-spermis. Lin. fy. pl. 231.

Sp. 1. CONVULVULUS ARVENSIS. α Bim bim dat.

Differ. spec. Conv. *foliis* sagittatis, utrinque acutis: *pedunculis* sub-unifloris. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Caulis* volubilis, tenuis, perennis. *Folia* sagittata, utrinque acuta, glabra, alterna, petiolata. *Flos* pallidus, basi intus rubrâ: *pedunculis* longis, solitariis, plerumque 1-floris. *Cor.* campanulata, brevis, plicata. *Semina* fusca, angulata.

Habitat inter sepes Cochinchinæ.

Helxine Cissampelos. Matth. in Dioscor. l. 4. c. 35. p. 715. C. Baub. ibi pag. 716.

Virtus tam foliorum, quam seminum leniter Purgans.

Sp. 2. CONVULVULUS SCAMMONIA. α Khoai cà hoa vàng.

Differ. spec. Conv. *foliis* sagittatis, posticè truncatis: *pedunculis* teretibus, sub-trifloris. Lin. sp. 3.

Hab; & notæ. *Caulis* subfruticosus, volubilis, ramosus, 10-pedalis, tenuis, pilosus. *Folia* sagittata, oblonga, basi subtruncata. *Flos* luteus, plicatus, indivisus, sub-quadriflorus: *pedunculis* teretibus, longis: stipulis lanceolatis oppositis.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Scammonium. Bont. Jav. l. 6. c. 57. p. 154. Scammonia syriaca. Baub. Pin. p. 294. n. 1.

Virt. Syriaca violenter Purg. Nostræ vires non expertus sum: cum folus caulis funicularis (recens tamen) cum foliis, floribus, & fructu ad me pervenerit absque radice, in quâ hujus plantæ virtus.

Sp. 1. CONVULVULUS MEDIUM. α . . .

Differ. spec. Conv. *foliis* linearibus, hastato-acuminatis, auriculis dentatis: *pedunculis* 1-floris: *calycibus* sagittatis: *caule* volubili. Lin. sp. 6.

Hab;

Hab ; & notæ. *Caulis* linearis , tenuis , volubilis. *Folia* subulato-linearia , sub-hastata , glabra: *Flos* pallidus , pedunculis longis , sub-2-floris. Habitat inter sepes in Cochinchinâ.
Tala-neli. Rheed. II. pag. 113. t. 55. Conv. Medium. Burm. Ind. p. 43.

Sp. 4. CONVULVULUS PANDURATUS. α Bim bim vàng.

Differ. spec. Conv. *foliis* cordatis , integris , panduriformibus : *calycibus* lævibus. Lin. sp. 7.

Hab ; & notæ. *Caulis* volubilis , perennis. *Folia* cordata , acuminata , in formam panduræ in medio sinuata , integerrima. *Flos* nitidè luteus : *pedunculis* longis , sub-bifloris : *calycibus* , & *fructibus* lævibus. *Folia* multa in eadem plantâ sæpe observantur absque illo sinu. Habitat inter sepes Cochinchinæ.

Conv. Megalorhizus , flore amplo , lacteo. Dill. Elth. 101. tab. 85. f. 99.

Sp. 5. CONVULVULUS OBSCURUS ? α Bim bim vàng. β Că phan xy.

Differ. spec. Conv. *foliis* cordatis , indivisis : *caule* subpubescente : *pedunculis* incrassatis , 1-floris : *calycibus* lævibus. Lin. sp. 12.

Hab ; & notæ. *Caulis* volubilis , annuus , pubescens. *Folia* cordata , acuta , integerrima , utrinque pubescentia. *Pedunculi* polyflori : *calycibus* lævibus : *corollis* campanulatis , oblongis : *seminibus* hirsutis. *Flos* pallidus , basi interiore fusco-rubrà.

Habitat in Cochinchinâ , & Chinâ , in locis sylvestribus.

Conv. flore minore , lacteo , fundo atro-rubente. Dill. Elth. 98. tab. 83. f. 95. Burm. Zeyl. pag. 74.

Sp. 6. CONVULVULUS BATATAS. α Khoai lang. β Hoàn xy.

Differ. spec. Conv. *foliis* cordatis , hastatis , 5-nerviis : *caule* repente , hispido , tuberifero. Lin. sp. 14.

Hab ; & notæ. *Caulis* perennis , teres , hispidus , prostratus , repens : *tuberibus* sparsis , oblongis , acuminatis , exterius purpureis , pallidisve. *Folia* cordata , angulata , 5-nervia , alterna : *petiolis* longis. *Flos* purpureus , lateralis , magnus : *pedunculis* erectis , sub-trifloris. Tam in Cochinchinâ , quam in Chinâ quotannis floret , quamvis Osbeckius (It. ad Ind. edit. Angl. pag. 311.) asserat non florere , sicut etiam multa alia minus diligenter observata apud sinas.

Habitat in omnibus fere locis utriusque Indiæ , extra , & intra Gangem. Batattas. Rumph. Amb. I. 9. c. 17. tab. 130. Kappa Kelengu. Rheed. Malab. 7. p. 95. t. 50.

Usus. Tuber a esculenta sunt , nutrientia , sapida , dulcia. *Folia* etiam tenera , & juniores surculi leviter cocti in mensis usurpantur.

† Sp. 7. CONVULVULUS MAMMOSUS. α Khoai tù.

Differ. spec. Conv. *foliis* cordatis, acuminatis, repandis : *caule* volubili : *tuberibus* aggregatis.

Hab ; & notæ. *Caulis* tenuis, volubilis, annuus. *Folia* cordata, repanda, acuminata, glabra : *costis* obliquis. *Flos* albus, lateralis, campanulatus, plicatus : *pedunculis* 2-3-floris. Tuberæ pallidè fusca, pilosa, ovato-oblonga, sæpe acuminata, intus alba, edulia, substantiæ tenacioris, nec ita dulcis ut Batatæ, & tamen apud indigenas magis æstimantur, & carius venduntur.

Batatta Mammosa. Rumph. Amb. l. 9. c. 18. tab. 131.

Habitat frequenter cultus in agris Cochinchinæ.

Sp. 8. CONVULVULUS MALABARICUS. α Bim bìm ðoùng tiền.

Differ. spec. Conv. *foliis* cordatis, glabris : *caule* perenni, villosus.

Lin. sp. 18.

Hab ; & notæ. *Caulis* perennis, volubilis, teres, tenuis, villosus. *Folia* cordata, acuminata, integerrima, glabra. *Flos* albus, basi fusco-purpureus : *pedunculis* 1-floris : corollæ campanulatæ tubo longo. Habitat agrestis in Cochinchinâ.

Burm. Ind. pag. 44. Kattu Kelengu. Rheed. Malab. 11. pag. 105. t. 51.

Sp. 9. CONVULVULUS CANARIENSIS. α Bim bìm tláng.

Differ. spec. Con. *foliis* cordatis, pubescentibus : *caule* perenni, villosus : *pedunculis* multifloris. Lin. sp. 19.

Hab ; & notæ. *Caulis* volubilis, perennis villosus. *Folia* cordata, acuta, integerrima, pubescentia. *Flos* albus, axillaris : *pedunculis* brevibus, polyfloris, capitulatis. *Corolla* sub-globosa campanulata, connivens. *Habitat* inter sepēs Cochinchinæ.

Pluk. Almag. p. 114. tab. 325. f. 1. Convolv. Canariensis, foliis longioribus, mollibus, incanis.

Sp. 10. CONVULVULUS TOMENTOSUS. α Bim bìm lough. β Khiên
nieu.

Differ. spec. Conv. *foliis* 3-lobis, tomentosis : *caule* lanuginoso. Lin. sp. 26.

Hab ; & notæ. *Caulis* volubilis, perennis, fuscus, lanatus. *Folia* 3-loba, tomentosa. *Flos* axillaris, solitarius : *calycibus* 5-phyllis, acutis, fusco-rubris : *corollis* campanulatis, pallidis. *Capsula* sphaeroidea, acuminata, 2-locularis, 2-sperma : *feminibus* nigris.

Habitat incultus in Cochinchinâ, & Chinâ.

Pluk. Almag. p. 115. tab. 167. f. 4. Conv. Jamaicensis, trilobus.

Virt. Semina in pilulis sumpta efficaciter, & tutò Purgant humores crassos, præcipuè phlegma : unde levamen afferunt in hydrope, lum.

lumbagine, cholorosi, obstructionibus. Diurésim simul promovent,
& menses: prægnantibus nocent.

Sp. II. CONVULVULUS REPTANS. α Rau muống. β . . .

Differ. spec. Conv. *foliis* hastato-lanceolatis, *auriculis* rotundis: *caule* repente: *pedunculis* unifloris. Lin. sp. 48.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, perennis, longus, teres, glaber, tubulatus; ramosissimus: *radicibus* fasciculatis, folio oppositis, nunc in terrâ padulosâ repentibus, nunc a terrâ prorsus liberis in aquâ fluctuantibus. *Folia* cordato-sagittata, acuta, glabra: *auriculis* inferius obliquè truncatis, superius denticulata. *Flos* dilutè purpureus, *pedunculis* 2-floris. *Corolla* campanulata, integra, plicata, limbo-patente, tubo longiusculo. *Caps.* sub-rotunda, glabra, 2-locularis, 2-sperma.

Habitat in Cochinchinâ, & Chinâ, passim obvius in locis aquosis.

Olus Vagum. Rumph. Amb. I. 9. cap. 51. tab. 155. fig. 1. Ubi optima icon. Forsk. Arab. cent. 2. p. 44. sub nomine Ipomoeæ aquaticæ, foliis cordato-acutis.

Usus. Olus est vulgerrimum, & salubre, nec palato ingratum.

+ Sp. 12. CONVULVULUS BUFALINUS. α Bìm bìm tlầu.

Differ. spec. Conv. *caule* fruticoso, scandente: *foliis* cordato-sagittatis, glabris: *pedunculis* multifloris: *antheris* Cochleatis.

Hab; & notæ. *Caulis* magnus, fruticosus, ramosus, scandens, glaber. *Folia* cordato-sagittata, glabra, alterna, petiolata. *Flos* luteus, magnus, *pedunculis* polyfloris. *Corolla* campanulata: *antheris* 5, filiformibus, spiritaliter contortis. *Caps.* 2-locularis, 2-sperma.

Habitat in sylvis Cochinchinæ: nec alibi vidi.

Sp. 13. CONVULVULUS PES CAPRÆ. α Cây muong bien?

Differ. spec. Conv. *foliis* bilobis: *pedunculis* unifloris. Lin. sp. 51.

Hab; & notæ. *Caulis* subfruticosus, procumbens, repens, subvillosus, ruber, longus. *Folia* utrinque obtusa, sæpe bilobo-pandurata, emarginata; crassa, tomentosa. *Flos* purpurascens, axillaris, polynatus.

Habitat ad maris litora arenosa in Cochinchinâ, Chinâ, & in orâ Africæ Orientali.

Convolvulus Marinus. Rumph. Amb. I. 9. c. 58. tab. 159. Convolvulus Maritimus, folio crasso, cordiformi. Herm. Lugdb. 174. tab. 175. Burm. Zeyl. p. 72. Ind. pag. 48.

+ Sp. 14. CONVULVULUS AGGREGATUS. α Bìm bìm lá dưa.

Differ. spec. Conv. *foliis* palmatis, 7-lobis, pilosis: *floribus* aggregatis.

Hab;

Hab; & notæ. *Caulis* volubilis, perennis, teres, pilosissimus, ramifus. *Folia* palmata, lobis 7, ovatis, subacutis, integerrimis, pilosis. *Flos* albus, magnus, aggregatus, axillaris: *pedunculo* communi longo, solitario, proprio nullo. *Cal.* communis 12-phyllus, campanulatus, foliolis ovato-oblongis, inæqualibus, pilosis: continens flosculos sessiles 10 circiter. *Perianthium* 5-phyllum: foliolis lanceolatis, pilosis, erectis. *Cor.* Monopetala, tubulosa, 5-fida: laciniis acutis, pilosis, clausis. *Filamenta* 5, corollâ breviora, tubo inhærentia. *Antheræ* ovatæ, stantes, basi 2-fidæ. *Germe*n subrotundum. *Stylus* filiformis, corollâ longior. *Stigma* capitatum. *Capsula* rotunda, 2-locularis, 2-sperma: *seminibus* hinc rotundis, inde angulatis.

Habitat in Cochinchinâ. In nullo alio loco mihi obvium, nec apud Authores descriptum invêni.

GENUS X. DATURA.

Char. Gener. *Cor.* infundibulif., plicata. *Cal.* tubulosus, angulatus. *Caps.* 4-valvis. Lin. sy. pl. G. 263.

Sp. I. DATURA METEL. α Cà duọc. β Nào hiên hĩa.

Differ. spec. Dat. *pericarpis* spinosis, nutantibus, globosis: *foliis* cordatis, subintegris, pubescentibus. Lin. sp. 5.

Hab; & notæ. *Caulis* 3-pedalis, crassus, annuus: *ramis* inordinatis, diffusis. *Folia* sub-ovata, acuminata, incomptè angulata, cordata, sæpe integerrima, sparsa, glabra, aliquando pubescentia. *Flos* terminalis, & lateralis, solitarius, violaceus, vel luteus, in aliis albus, aliquando utroque colore mixtus: *corollâ* infundibuliformi, longâ, plicatâ, sub-integerrimâ. *Fructus* plerumque rotundus, spinosus, loculis binis, sæpe quatuor, polyspermus, raro in valvas regulares dehiscens. Semina multa, compressa, subreniformia.

Habitat inculta per vias, & hortos in Cochinchinâ, in Chinâ, & in Africâ, ubi a me sæpe examinata.

Datura. Acofta. Arom. c. 53. f. p. 289. Stramonium Indica. Rumph. Amb. l. 8. c. 49. t. 87. f. 1, 2. Datura Stramonium. Thunb. Jap. pag. 91.

Observ. Ex inconstantia habitus hujus plantæ videtur diversas species a Linnæo enumeratas, (Daturâ Arboreâ exceptâ, quam non vidi) pro varietatibus habendas. Cur enim ad mutandam speciem coget fructus parum longior, vel spinosior? folia integriora, vel aliquantulum angulata, quæ in eodem sæpe individuo observatur? Flos simplex, vel plenus?

Virt.

開羊花

PENTANDRIA. MONOGYNIA. III

Virt. Soporifera, Inebrians, Antispasmodica. Fumus radicis contusæ per fistulam tabacariam exceptus sedat parumper graves asthmæ paroxysmos. Folia contusa, & recentia topicè applicata leniunt dolores hæmorrhoidum, combustiones, & ulcera corrosiva.

GENUS XI. NICOTIANA.

Charact. Gener. Cor. infundibulif. : limbo plicato. Stam. inclinata. Caps. 2-locularis, 2-valvis. Lin. fy. pl. G. 265.

Sp. I. NICOTIANA FRUTICOSA. α Cây thuốc ǎn. β Yēn yē.

烟葉

Differ. spec. Nic. *foliis* lanceolatis, subpetiolatis, semi amplexicaulibus : *floribus* acutis : *caule* frutescente. Lin. sp. 2.

Hab ; & notæ. Caulis 4-pedalis, subfruticosus, crassus, teres, albicans, pilosus, erectus, ramosus. *Folia* lato-lanceolata integerrima, undulata, rugosa, mollia, succosa, subsessilia, semiamplexicaulia, alterna. *Flos* albo-ruber, recemis erectis, terminalibus : *calyce* 5-fido, erecto, inæquali : *corollâ* infundibuliformi, tubo longo : limbo acutè 5-fido, patente. *Capsula* 2-valvis, 2-locularis : *seminibus* rotundis, minutissimis, plurimis.

Habitat ubique culta in Cochinchinâ, & Chinâ : ubi vernaculis vocibus nominatur, tanquam indigena : nec ex Americâ translatam fuisse suspicantur.

Burm. Ind. p. 54. Tabacus. Rumph. Amb. l. 8. c. 40. Nicotiana foliis lineari-lanceolatis, acuminatis, semiamplexicaulibus, caule fruticoso. Mill. Dict. icon. 184. f. 1.

Virtus. Foliorum. Antispasmodica, Paregorica, Emetica, Purgans, Abstergens, Phthiariaca. Externè tumores duros emollit, ulcera antiqua abstergit, vermes necat, scabiem purgat.

GENUS XII. IPOMŒA.

Charact. Gener. Cor. infundibuliformis. *Stigma* capitato-globosum. *Caps.* 3-locularis. Lin. fy. pl. G. 232.

錦屏風

Sp. I. IPOMŒA QUAMOCLIT. α Cây dẻo ư ơ ơ. β Kam peng fung.

Differ. spec. Ip. *foliis* pinnatifidis, linearibus : *floribus* subfolitariis. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Caulis* annuus, volubilis, tenuis, longus, glaber, ramosissimus. *Folia* pinnatifida, laciniis filiformibus. *Flos* coccineus, axillaris, *pedunculis* solitariis, sub-monofloris. *Cor.* infundibuliformis, tubo longiusculo, limbo patente, acutè 5-fido. *Stigma* capitatum. *Capsula* plerumque 4-locularis : *seminibus* paucis.

Flos

Flos Cardinalis. Rumph. Amb. 9. cap. 52. tab. 155. f. 2. Quamoclit,
 five Jasminum Americanum. Clus. Poster. f. pag. 5. Thuria-cranti
 Rheed. Malab. 11. p. 123. tab. 60.
 Habitat culta in Cochinchinâ, & in Chinâ.

Sp. 2. IPOMŒA TUBEROSA. α Khoai Xiem.

Differ. spec. Ip. *foliis* palmatis : lobis septenis , lanceolatis , acutis ,
 integerrimis : *pedunculis* 3 - floris. Lin. sp. 8.

Hab ; & notæ. *Caulis* perennis , longus , teres , procumbens , ramo-
 sus : *tuberibus* oblongis , sparsis. *Folia* cordato-palmata : lobis 7 ,
 lanceolatis , integerrimis : *petiolis* alternis , longis. *Flos* purpureus ,
pedunculis 3 - floris , axillaribus. Capsulam maturam non vidi.

Habitat in Cochinchinâ a Siamo oriunda.

Plukenet Alm. p. 116. tab. 276. f. 6. Convolvulus Americanus man-
 diocæ multifido folio , heptaphyllos , radice tuberosâ.

Ufus. Tuberâ edulia , ut Batatæ , quibus maximè assimilantur sapore ,
 magnitudine , & formâ.

Sp. 3. IPOMŒA CAMPANULATA. α Rau mõi.

Differ. spec. Ip. *foliis* cordatis : *pedunculis* multifloris : *perianthio*
 exteriori orbiculari : *corollis* campanulatis , lobatis. Lin. sp. 11.

Hab ; & notæ. *Caulis* volubilis , tenuis , ramosus. *Folia* cordata , acu-
 ta , glabra , alterna , integerrima. *Flos* luteus , *pedunculis* axillari-
 bus , 5 - 7 - floris : *corollâ* campanulatâ , lobatâ : calyce 5 - partito ,
 laciniis emarginatis. *Capsula* sæpius 2 - locularis , 2 - sperma. *Stigma*
 semper capitato-globosum. Unde apparet hanc plantam inter Con-
 volvulum , & Ipomœam mediare. Stigma ad istam , capsula , & co-
 rolla ad illum declinant. Perianthium aliud orbiculare non vidi.

Adamboe. Rheed. Malab. 11. p. 175. tab. 56.

Sp. 4. IPOMŒA HEPATICIFOLIA. α Bim bim biéc.

Differ. spec. Ip. *foliis* 3 - lobis : *floribus* aggregatis. Lin. sp. 19.

Hab ; & notæ. *Caulis* volubilis , annuus , simplex , tenuis. *Folia* cor-
 data , 3 - loba , subacuta , pilosâ : *petiolis* longis. *Flos* cæruleus axil-
 laris : *pedunculis* monofloris , congestis , non propriè aggregatis.
Corollæ tubus longus , crassiusculus , limbus 5 - fidus. *Capsula* 3 - lo-
 cularis.

Burm. Ind. pag. 50. tab. 20. f. 2. Convolvulus Indicus , Villosus , he-
 deræ folio 3 - partito , flore cæruleo. Herm. Lugdb. 182.

Habitat inculta in Cochinchinâ.

GENUS XIII. AZALEA.

Char. Gener. *Cor.* campanulata. *Stamina* receptaculo inserta. *Capsf.* 5-locularis. Lin. fy. pl. G. 226.

- † Sp. I. AZALEA PUNCTATA. α Cây maóc neo.
 Differ. spec. *Az. foliis* margine scabris : *floribus* punctatis, congestis.
 Hab ; & notæ. *Frutex* 5-pedalis, erectus, ramosus. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, alterna, margine scabra. *Flos* congestus, terminalis, albus : *corollâ* campanulatâ, 5-fidâ, inferâ. *Calyx* 5-partitus, albicans, punctis rubris conspersus, similiter etiam *corolla*, *antheræ*, & *germen*. *Capsf.* 5-locularis.
 Habitat in sylvis Cochinchinæ.

† GENUS XIV. CAMPYLUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium tubulosum, 5-partitum, tuberculosum, pilosum inferum : laciniis subulatis, longis, inæqualibus, erectis.
Cor. Monopetala, tubulosa, 2-labiata : labio superiore subulato : inferiore ovato : utroque integerrimo.
Stam. Filamenta 5, inæqualia, corollâ breviora, basi tubi inserta. *Antheræ* ovatae, stantes.
Pist. *Germen* subrotundum. *Stylus* æqualis staminibus. *Stigma* 5-lobum.
Peric. Capsula subrotunda, 5-locularis, polysperma.
Sem. Subrotunda, multa.
Nom. (Καμπυλος flexuosus) a florum racemo flexuoso.

Char. Gener. *Cor.* Bilabiata, infera. *Capsf.* 5-locularis, polysperma.

- † Sp. I. CAMPYLUS SINENSIS. β Xeng con thân.
 Differ. spec. *Camp. caule* scandente : *foliis* cordatis : *floribus* racemosis.
 Hab. *Caulis* fruticosus, crassus, longus, scandens, ramis vix ullis. *Folia* cordata, acuta, integerrima, utrinque tomentosa, pauca, alterna : petiolis longis, geniculatis. *Flos* albo-ruber, racemo terminali, longo, flexuoso, bracteis 3-lobis distincto.
 Habitat in collibus nemorosis apud Sinas Cantonienfes.

GENUS XV. CEROPEGIA.

Char. Gener. *Folliculi* 2, erecti. *Semina* plumosa. *Corollæ* limbus connivens. Lin. fy. pl. G. 328.

Sp. 1. CEROPEGIA CANDELABRUM. α Cây Saong Kém.

Differ. spec. Cer. *umbellis* pendulis : *floribus* erectis. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Caulis* perennis , tenuis , longus , procumbens , ramosus. *Folia* ovato-lanceolata , integerrima , glabra , margine reflexa , opposita. *Flos* albus , axillaris : *umbellis* pendulis : *corollis* erectis , monopetalis , tubo globoso , magno : limbo parvo , 5-fido. *Stigma* 1 , sessile , 2-fidum. *Folliculi* 2 , tenues , teretes : apice attenuato , ad angulum rectum refracto : *Seminibus* longis , plumosis , imbricatis.

Niota-niodem-valli. Rheed. Malab. 9. pag. 27. tab. 16.

Habitat in dumetis Cochinchinæ.

† Sp. 2. CEROPEGIA OBTUSA. α Rau Kém.

Differ. spec. Cer. *foliis* obtusis : *caule* volubili.

Hab ; & notæ. *Caulis* perennis , filiformis , subtilis , volubilis , glaber. *Folia* oblonga , obtusa , integerrima , plana , pauca , opposita. *Flos* pallidus , speciei præcedentis similis , pedunculis brevioribus. *Fructus* tenuiores , apice similiter refracti , glabri : seminibus papposis.

Habitat utraque species in suburbiis metropolis Cochinchinæ Huææ , foliis magis differentes , quam floribus.

† Sp. 3. CEROPEGIA CORDATA. α Deei di mô.

Differ. spec. Cerop. *foliis* cordatis : *umbellis* pendulis.

Hab ; & notæ. *Caulis* perennis , longus , teres , scandens , ramosus. *Folia* cordata , integerrima , glabra , opposita , petiolis longis. *Flos* viridi-luteus , umbellis magnis , hemisphæricis , axillaribus : pedunculis longis , pendulis. *Calyx* inferus 5-phyllus , foliolis ovatis acutis , parvis , patentibus. *Corolla* 5-partita , laciniis ovatis , conniventibus. *Nectarium* carnosum , erectum , 5-fidum : glandulis 10 , oblongis , pistillum circumstantibus. *Filamenta* nulla. *Antheræ* 5 , oblongæ , conniventes. *Germen* longiusculum , 2-fidum. *Stylus* crassus , brevissimus. *Stigma* obtusum , emarginatum. *Pericarpium* maturum non vidi. Ex formâ Germinis folliculos duos esse conjicio : ex flore umbellato , corollis conniventibus speciem esse Ceropegia existimo.

Habitat scandens per sepes in Cochinchinâ.

GENUS XVI. NERIUM.

Char. Gener. *Folliculi* 2, erecti. *Semina* plumosa. *Corollæ* tubus terminatus coronâ lacerâ. Lin. sy. pl. G. 323.

Ex 11 13 16

Sp. 1. NERIUM OLEANDER. α Cây đào lè. β . . .

Differ. spec. Ner. *foliis* lineari-lanceolatis, ternis. *Corollis* coronatis. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Frutex* 8-pedalis, caule tereti, recto, ramis assurgentibus. *Folia* verticillato-terna, liniari-lanceolata, integerrima, crassa, glabra. *Flos* ruber, racemis erectis terminalibus. *Cal.* 5-phyl-lus, inferus, foliolis subulatis, parvis, erectis. *Cor.* infundibuliformis, 5-partita, limbo obtuso, reflexo. *Filamenta* 5, corollâ breviora, tubo infidentia. *Antheræ* sagittatæ stantes, apice caudatæ, laciniâ filiformi, longâ, lanosâ. *Germen* ovatum. *Stylus* filiformis, corollæ æqualis. *Stigma* obtusum, inæquale. *Pericarpium* folliculi 2, teretes, longi erecti : *seminibus* plurimis papposis. *Tubus* corollæ terminatur coronâ formatâ ex laciniis concoloribus, brevibus, inæqualibus. Hujus est varietas flore albo, quæ magis regularis, semperque numerat 5 stamina, & 5 corollæ lacinias. Ast in varietate rubrâ, quæ gaudet flore pleno, observantur sæpe 10 stamina, ac 10-15 corollæ laciniæ, quæ inferius coalescunt in tubum. Odor vix ullus.

Habitat in Cochinchinâ, & Chinâ, multisque aliis Asiæ locis.

Belluta Avreli. Rheed. Malab. 9. pag. 1. t. 1, 2. Rumph. Amb. Auct. cap. 23. tab. 16. f. 1. Oleander Sinicus.

Sp. 2. NERIUM DIVARICATUM. α Cây Móc hóa do.

Differ. spec. Ner. *foliis* lanceolato-ovatis : ramis divaricatis. L. sp. 3.

Habit ; & notæ. *Arbor* mediocris : ramis patentibus, divaricatis. *Folia* ovata, acuminata, integerrima, undulata, nitida, opposita. *Flos* luteo-ruber, congestus, terminalis. *Corolla* infundibuliformis, tubo brevi : limbo 5-fido reflexo. *Nectarii* corona ad os tubi, laciniis subulatis, brevibus. *Antheræ* 5, subsessiles, sagittatæ, in eorum mutuo conniventes. *Stylus* cylindricus, crassiusculus, vaginans alium superiorem, tenuem : *stigmatē* ovato. *Fructus* folliculi 2, teretes, longi, sub-coaliti, erecti : *seminibus* multis longis, papposis, imbricatis.

Apocynum Zeylanicum, Indicum, frutescens, Nerii flore candidissimo. Herm. Parad. Bat. 40. Nerium Indicum folio subrotundo undulato, crasso, flore dilutè rubente. Burm. Zeyl. p. 168.

Sp. 3. NERIUM ANTIDYSENTERICUM. α Cây Móc hoa trắng.

Differ. spec. Ner. *foliis* ovatis, acuminatis, petiolatis. Lin. sp. 4.

Hab; & notæ. *Arbor* mediocris: *ramis* brachiatis. *Folia* ovata, acuminata, plana, integerrima, glabra opposita. *Flos* albo-viridis, racemis brevibus, sub-terminalibus. *Corolla* infundibuliformis. *Nectarium* corona ad os tubi: laciniis oblongis, alternatim 3-fidis, & linearibus. *Fructus* ut præcedentes species.

Nerium Indicum, siliquis angustis, erectis, longis, geminis. Burm. Zeyl. p. 167. t. 77. Codaga pala. Rheed. Malab. 1. p. 85. t. 47.

Ufus. Hæc, & præcedens Nerii species materiam præbent ad tornanda opera lignaria, & formanda scrinia elegantissima. Habent enim lignum albissimum, & æqualissimum, eburis æmulum, si gravitatem excipias. Quod si Ebeni (cujus in Cochinchinâ magna copia) intermixtâ nigredine discernatur, pulchritudo operis augebitur. De virtute arboris antidysentericâ testari non audeo experientiâ destitutus. Utraque species habitat tam culta, quam inculta in Cochinchinâ.

† Sp. 4. NERIUM SCANDENS. α Cây bòi bòi.

Differ. spec. Ner. *caule* scandente: *pedunculis* terminalibus, polyfloris: *laciniis* corollæ longissimis.

Hab; & notæ. *Frutex* magnus, ramis scandentibus. *Folia* ovato-oblonga, integerrima, sub-acuminata, glabra, opposita. *Flos* magnus, pedunculis terminalibus, polyfloris: *Corollæ* tubo albo, limbo ruberrimo. *Cal.* tubulosus, 5-gonus, brevis, 5-partitus: laciniis acutis, carnosiss, erectis. *Cor.* infundibuliformis: tubo inferius cylindrico, brevi, superius urceolato: limbo 5-partito, laciniis subulato-linearibus, longissimis, repandis. *Nectarium* ad os tubi, laciniis multis, acutis, in coronam dispositis. *Filamenta* 5, brevissima. *Antheræ* sagittatæ, conniventes: apice in caudam filiformem longissimam desinentes. *Germen* superum, 2-lobum. *Stylus* longitudine staminum. *Stigma* alterum alteri impositum: inferius cylindraceum, superius acutum, partitum, erectum. *Peric.* Folliculi 2, horizontales, crassi, obtusi: *seminibus* multis, oblongis, compressis, papposis.

Habitat in dumetis Cochinchinæ.

Observatio. Quamvis corollæ lacinia longissimæ affinem faciant Echiti Caudatæ (Lin. fy. pl. sp. 10. Burm. Ind. p. 68. t. 26.) attamen in nostrâ faux coronata, quæ in Echite nuda, illam certò ad Nerium revocat; contortæ enim pleræque per nectarium constantius dignoscuntur. Nec debent obitare folliculi horizontales, quando cætera conveniunt.

GENUS XVII. PLUMERIA.

Char. Gener. *Folliculi* 2, reflexi. *Semina* membranæ propriæ inserta.
 Lin. sy. pl. G. 325.

Sp. I. PLUMERIA OBTUSA. α Hoa sủi tláng. β . . .

Differ. spec. Plum. *foliis* lanceolatis, petiolatis, obtusis. Lin. sp. 3.

Hab; & notæ. *Arbor* crassa, mediocrem superans: *cortice* cinereo, glabro, lactescente: *ligno* succoso, fragili: *ramis* expansis, crassius, tortuosis. *Folia* lanceolata, integerrima, magna, plana, glabra, petiolata, sparsa, costis multis transversis. *Flos* terminalis, racemis compositis, patulis, erectis: *corollis* odoratis, contortis, albis, exterius rubro, intus flavo colore discretis. *Cal.* tubulosus, brevis, deciduus, leviter 5-fidus, laciniis rotundatis, erectis. *Corolla* monopetala, infundibuliformis, infera: tubo parvo, curvo: limbo, 5-partito, laciniis ovatis, alterâ alterius latus tegente. *Filamenta* 5, brevissima, supra basim tubi inserta: *antheris* oblongis, stantibus. *Germen* subrotundum, 2-partitum. *Stylus* nullus. *Stigmata* 2, conica. *Pericarpium* folliculi 2, reflexi, crassi, polyspermi: *seminibus* grandiusculis, squamiformibus, imbricatis. in basim membranaceam desinentibus.

Habitat in Cochinchinâ, & Chinâ, culturâ facilis, odore, & colore floris grata.

Flos convolutus. Rumph. Amb. l. 6. c. 43. tab. 38.

Observ. Licet arbor ista a Linnæo distinguatur nomine, & foliis obtusis, ego, ubicunque illam vidi in Asiâ, semper notavi folia acuta: similiterque ab oculato Botanices scriptore Rumphio visâ antea fuerant, & delineata.

GENUS XVIII. TABERNÆMONTANA.

Char. Gener. *Folliculi* 2, horizontales. *Semina* pulpæ immerfa. Lin. sy. pl. G. 327.

† Sp. I. TABERNÆMONTANA BUFALINA. α Cây sùng tlâu.

Differ. spec. Tab. *foliis* lanceolatis, oppositis: *pedunculis* 2-natis, monofloris, pendulis.

Hab; & notæ. *Frutex* 5-pedalis, sub-erectus, ramosus. *Folia* lanceolata integerrima, nitida, opposita. *Flos* albus, lateralis: *pedunculis* geminis, monofloris, longis, pendulis. *Corolla* hippocrateriformis: tubo cylindraceo, tenui, longo, ad basim ventricoso. *Stamina* supra medium tubi insidentia. *Stylus* 1, brevior staminibus:

118 PENTANDRIA. MONOGYNIA.

bus : *stigmatē* ovato , bifido. *Pericarpium* folliculi 2 , divaricati , longiusculi , sub-ventricosi , acuminati , torulosi , glabri : *seminibus* oblongis , angulatis , pulpā rubrā involutis. Habitat in dumetis Cochinchinā.

Capficūm sylvestre. Rumph. Amb. 1. 6. cap. 73. tab. 67. Ibi autem exhibetur fructus subsequenti speciei Bovinæ conformior.

† Sp. 2. TABERMÆMONTANA BOVINA. α Cây sùng bò.

Differ. spec. Tab. *foliis* lanceolatis oppositis : *pedunculis* solitariis , polyfloris.

Hab ; & notæ. *Frutex* 4 - pedalis , erectus : *ramis* reclinatis. *Folia* lanceolata , integerrima , glabra , opposita. *Flos* albus , hypocrateriformis ; 5 - fidus : *pedunculis* axillaribus , sub-erectis , solitariis , sub-quinquefloris. *Folliculi* 2 , horizontales , divaricati , recurvi , breves , ventricosi , acuminati , nec torulosi : *seminibus* subrotundis , angulatis , pulpæ rubræ immixtis.

Habitat inculta in locis planis Cochinchinā.

Virtus. Emolliens , Laxans. Succus viscosus , lactescens ex utroque frutice manans juvat imprimis ad extrahenda suaviter spicula , aut vepres carni infixā.

GENUS XIX. VINCA.

Char. Gener. *Folliculi* 2 , erecti. *Semina* nuda. Lin. fy. pl. G. 322.

Sp. 1. VINCA ROSEA. α Hoa hải đằng. β . . .

Differ. spec. Vin. *caule* suffrutescente : *floribus* geminis , sessilibus : *foliis* ovato-oblongis : *petiolis* basi bidendatis. Lin. sp. 4.

Hab ; & notæ. *Planta* 2 - pedalis , perennis , sub-fruticosa : *caule* multiplici , suberecto , tereti , rubro. *Folia* oblongo-ovata , integerrima , tomentosa , opposita , graveolentia. *Flos* dilutè purpureus , axillaris , 2 - natus. *Cal.* 5 - partitus , inferus , persistens : laciniis linearibus , erectis. *Cor.* monopetala , hippocrateriformis , tubo longo , gracili , superius ventricoso-ovato : limbo 5 - fido laciniis rotundatis , acuminatis. *Filamenta* 5 , brevissima. *Antheræ* sagittatæ , incumbentes , in tubi ventre inclusæ : polline globuloso , nudis oculis conspicuo. *Germen* oblongum duplex. *Stylus* 1 , filiformis , inter bina germina receptaculo affixus. *Stigma* longitudinaliter 3 - articulatum , 3 - forme. *Peric.* folliculi 2 , erecti , monovalves , longiusculi , recti , subteretes , villosi , polyspermi : *feminibus* bino ordine , oblongo-ovatis , scabris , nudis.

Habitat in Cochinchinā , & Chinā , tam agrestis , quam culta.

Burm. Ind. pag. 67. Thunb. Jap. p. 110.

† GE-

† GENUS XX. THELA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium duplex : exterius 3 - phyllum , foliolis ovato-lanceolatis : interius persistens , tubulosum , coloratum , leviter 5 - fidum , confutum papillis multis , pedunculatis.

Cor. Hippocrateriformis , infera : tubo cylindrico , calyce duplo longiore : limbo 5 - fido , laciniis subrotundis , acuminatis , planis.

Stam. Filamenta 5 - capillaria , tubo æqualia , receptaculo infidentia. Antheræ oblongæ , stantes.

Pist. Germen ovato-oblongum. Stylus filiformis , longior staminibus. Stigma 5 partitum : laciniis oblongis , reflexis.

Peric. Bacca parva , oblonga , pentagona , 1 - locularis , 1 - sperma.

Sem. Ovato-oblongum.

Nom. (Θηλήν papilla) a calyce papilloso.

Char. Gener. Cal. duplex : interior papillofus. Cor. hippocrateriformis , infera. Stam. receptaculo infidentia. Bacca 1 - sperma.

† Sp. 1. THELA COCCINEA. α Xích hoa Xà. β Chè hĩa tăn.

Differ. spec. Th. caule scandente : foliis amplexicaulibus : calycibus corollæ concoloribus.

Hab. Caulis suffruticosus , longus , scandens , striatus , parum ramosus. Folia ovato-lanceolata , integerrima , glabra , alterna , semiamplexicaulia. Flos coccineus , calyce interiori concolore : spicis longis , simplicibus , subterminalibus.

† Sp. 2. THELA ALBA. α Bạch hoa Xà. β Pã hĩa tăn.

Differ. spec. Th. caule scandente : foliis petiolatis : calycibus discoloribus.

Hab. Caulis suffruticosus , scandens , tenuis , longus , subsimplicissimus. Folia ovato-lanceolata , integerrima , glabra , undulata , coloris obscuro-viridis , alterna , petiolata , nec amplexicaulia. Flos spicis minus longis , sub-terminalibus : corollis albis : calyce interiori longo , papilloso , non colorato.

Habitant ambæ species inter sepes arundinis Indicæ , per quas scandunt tam in Cochinchinâ , quam in Chinâ.

白花藤

+ GENUS XXI. *ATHRUPHYLLUM*.*Descriptio Naturalis.*

Cal. Perianthium campanulatum, 5-fidum, breve, persistens: laciniis acutis.

Cor. Monopetala, infera, campanulata, patens: limbo 5-partito, laciniis lanceolatis.

Stam. Filamenta nulla. Antheræ 5, biloculares, ovatæ, in medio laciniarum corollæ singulæ singulis affixæ, supinæ jacentes.

Pist. Germen subrotundum, minimum. Stylus brevissimus. Stigma simplex.

Peric. Bacca globosa, parva, 1-sperma.

Sem. Subrotundum.

Nom. (Ἀθροῖος confertus) ob folia ad apicem ramorum conferta.

Char. Gener. Cor. campanulata, infera. Antheræ laciniis corollæ inferta. Bacca 1-sperma.

+ Sp. 1. *ATHRUPHYLLUM LINEARE*. α. Cáy ma ca.

Differ. spec. Atr. foliis linearibus, confertis: *umbellis* fessilibus.

Hab. Arbor magna: ramis patentibus. Folia turbinato-linearibus, integerrima, plana, nitida, ad apicem ramulorum conferta. Flos albo-ruber, minusculus: *umbellis* fessilibus, foliis intermixtis. Habitat in sylvis montanis Cochinchinæ.

Ufus. Lignum ædificiis aptum.

+ GENUS XXII. *PYRGUS*.*Descriptio Naturalis.*

Cal. Perianthium 5-dentatum, patens, breve, persistens.

Cor. Monopetala, infera, rotata, 5-partita: laciniis lanceolatis, longis, sub-reflexis.

Stam. Filamenta 5, subulata, corollæ inferta, ipsa breviora, in medio conniventia, inde refracta. Antheræ subulatæ, magnæ, 2-locales, stantes, in formam conicam mutuo inclinatæ.

Pist. Germen subrotundum. Stylus subulatus, corollæ subæqualis. Stigma simplex.

Peric. Bacca globosa, parva, 1-sperma.

Nom.

Nom. (Πύργος turris) ab staminibus in formam turris conicæ mutuo inclinatis.

Char. Gener. *Cor.* rotata, infera. *Filamenta* refracta. *Bacca* 1-sperma.

Sp. 1. PYRGUS RACEMOSA. α Cây Lục chót.

Differ. spec. *Pyr. foliis* ovato-lanceolatis : *racemis* terminalibus.

Hab. *Arbuscula* 5-pedalis : *ramis* patentibus. *Folia* ovato-lanceolata, magna, integerrima, glabra, alterna : *petiolis* brevibus. *Flos* albo-ruber : *racemis* ovato-oblongis, terminalibus.

Habitat in dumetis Cochinchinæ.

Observ. Convenit cum *Bladhia* (Thunb. Japon. p. 7.) numero partium differt illarum formâ, semineque non arillato.

+ GENUS XXIII. ROTULA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium Cyathiforme 5-partitum, persistens : laciniis acutis.

Cor. Rotata, infera, 5-partita : laciniis ovatis, planis.

Stam. *Filamenta* 5, subulata, corollâ breviora, ipsius basi inhærentia. *Antheræ* sagittata.

Pist. Germen subrotundum. Stylus turbinato-linearis, planiusculus, staminibus subæqualis. stigma emarginatum.

Peric. *Bacca* aquosa subrotunda, parva, 1-ocularis, 4-sperma.

Sem. exterius ovata, intus curva.

Nom. Rotulam vocare suavit corolla parvula, rotata, plana.

Char. Gener. *Cor.* rotata, infera. *Bacca* aquosa, 4-sperma.

+ Sp. 1. ROTULA AQUATICA. α Rì rì cát.

Differ. spec. *Rot. foliis* imbricatis : *floribus* congestis terminalibus.

Hab. *Caulis* fruticosus, 4-pedalis, simplex, suberectus, teres, inermis : *radice* simplici, longâ : *ramis* brevissimis, simplicissimis. *Folia* ovato-oblonga, integerrima, minima, sessilia, imbricata. *Flos* dilutè violaceus, congestus, terminalis. *Bacca* rubra, pisco æqualis.

Habitat in paludibus, & prope ripas fluminum in Cochinchinâ.

GENUS XXIV. *TOURNEFORTIA*.

Char. Gener. *Bacca* 2-locularis, disperma, supera : *apice* duobus poris perforata. Lin. fy. pl. G. 205.

† Sp. I. *TOURNEFORTIA MONTANA*. α Cây thuốc mội.

Differ. spec. Tourn. *foliis* ovato-lanceolatis, rugosis : *spicis* sub-simplicibus, recurvis, terminalibus.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, scandens, ramosus, hirsutus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, rugosa, glabra, incurva, reflexa : *petiolis* brevibus, alternis. *Flos* terminalis, spicis secundis, recurvis, sub-simplicibus : *pedunculis* brevibus, 1-floris. *Corolla* alba : tubo basi urceolato : limbo acutè 5-fido : *antheris*, & *stigmatibus* sessilibus. *Bacca* inversè pyriformis, 2-locularis, 2-sperma, apice imperforata, supera.

Habitat in sylvis montanis, ubi illâ pro pharmacho utuntur incolæ agrestis, qui vocantur Moii, Cochinchinæ tributarii.

GENUS XXV. *SIDEROXYLON*.

Char. Gener. *Cor.* 10-fida : laciniis alternis incurvis. *Stigma* simplex. *Bacca* 5-sperma. Lin. fy. pl. G. 283.

† Sp. I. *SIDEROXYLON CANTONIENSE*. β Săn Cốt.

Differ. spec. Sid. inerme, *foliis* palmatis : *pedunculis* solitariis, axillaribus.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, scandens, multiplex, inermis, teres. *Folia* palmata, glabra, petiolis longis, alternis. *Flos* axillaris, pedunculis solitariis, polyfloris. *Cal.* spatha parva, lanceolata, decidua. *Corolla* 5-fida, laciniis incurvis, singulatim coalitis 5 aliis laciniis interioribus *nectarii* acutè 5-fidi. *Stamina* 5. *Stigma* obtusum. *Bacca* subrotunda, 4-locularis, 1-sperma : *feminibus* oblongis. *Radix* tuber magnum subrotundum, basi acuminatum.

Habitat in suburbiis Cantonienfibus Sinarum.

Observ. Hæc species, quamvis anomala, minus tamen devia est a Characterè Linnæano, quam *Sideroxylon Decandrum* (sp. 6.) quod nostro est affine corollâ, nectario, & baccâ loculari.

† GENUS XXVI. ONCINUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium tubulosum, breve, 5 - crenatum, inferum.
 Cor. Monopetala, infundibuliformis, carnosâ : limbo 5 - partito, laciniis obtusis, omnibus ad unum latus uncatis, emarginatis. Nectarium ad os tubi, 5 - fidum, erectum.
 Stam. Filamenta 5, brevissima, medio tubo affixa. Antheræ simplices.
 Pist. Germen rotundum. Stylus corollâ brevior. Stigma acutum.
 Peric. Bacca globosa, magna, nitida, 1 - locularis, polysperma.
 Sem. Multa, parva, subrotunda, nidulantia.
 Nom. (ΟΥΚΙΝΟΣ uncus) a corollæ laciniis uncatis.

Char. Gener. Cor. infundibulif., infera : laciniis uncatis. Bacca globosa : seminibus nidulantibus.

† Sp. I. ONCINUS COCHINCHINENSIS. α Cáy Deom.

Differ. spec. Onc. foliis ovato-lanceolatis, oppositis : corymbis racemosis.

Hab. Frutex inermis, lignosus, scandens, 20 pedes longus. Folia ovato-lanceolata, integerrima, glabra, nitida, opposita. Flos albus, corymbis racemosis, longis, terminalibus. Bacca globosa, nitido-rubra, pugno maior : cortice duriusculo, fragili : pulpâ similiter rubrâ, eduli, dulci, subastringente.

Observ. A Theophrastâ Americanâ non admodum longè recedit.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

† GENUS XXVII. DARTUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5 - fidum, inferum : laciniis ovatis, membranaceis.
 Cor. Monopetala : tubo sub-globofo, calyce longiore : limbo 5 - fido, laciniis ovatis, patentibus.
 Stam. Filamenta 5, filiformia, medio tubo inserta, ipso breviora. Antheræ incumbentes.
 Pist. Germen subrotundum, sulcatum. Stylus brevissimus. Stigma 5 - lobum.
 Peric. Bacca parva, rotunda, excoriata, diaphana, 1 - locularis, polysperma.

Q ii

Sem.

Sem. Multa, subrotunda, minima, inæqualia

Nom. ($\Delta\alpha\pi\tau\omicron\varsigma$ excoxiatus) a baccâ excoxiatâ.

Char. Gener. *Cor.* campanulata, infera: *tubo* globofo. *Bacca* excoxiata, polysperma.

† Sp. 1. DARTUS PERLARIUS. Cây Đon.

Differ. spec. *Dar. foliis* ovatis, ferratis: *racemis* axillaribus.

Hab. *Arbuscula* 6-pedalis: *ramis* ascendentibus: *ligno* flaccido: *radice* sub-aromaticâ, rubescente. *Folia* oblongo-ovata, acuminata, ferrata, magna, subtus tomentosa, mollia, costis obliquis, petiolis rufis, alternis. *Flos* albus, *racemis* oblongis, parvis, axillaribus.

Habitat agrestis ad fluminum ripas, & loca umbrosa in Cochinchinâ. Perlarius alter. Rumph. Amb. 1. 6. cap. 62. p. 122. tab. 57.

Virtus. Radicis: Incidens, Diuretica, appetitum excitans. Dicitur etiam a Rumphio prodesse in febribus, & maximè probari in morbillis.

GENUS XXVIII. CARISSA.

Char. Gener. Contorta. *Baccæ* 2, polyspermæ. Lin. fy. pl. G. 318.

Sp. 1. CARISSA CARANDÁS. γ . . .

Differ. spec. *Car. foliis* ellipticis, obtusis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Arbor* parva, 6-pedalis: *ramis* tortuosis, dichotomis, expansis: *aculeis* magnis, ramosis, apice dichotomis, rectis, oppositis. *Folia* ovata, apice acuta, integerrima, glabra, opposita, subpetiolata. *Flos* albus, formâ, & magnitudine Jasmino Grandifloro æqualis. *Cal.* 5-partitus, inferus: foliolis subulatis, erectis. *Corolla* hippocrateriformis, tubo longo, recto, æquali: limbo 5-partito, laciniis ovatis. *Filamenta* 5, brevissima, medio tubo insistentia: *antheris* linearibus. *Germen* ovatum. *Stylus* filiformis, brevis. *Stigma* oblongum, emarginatum, erectum. *Bacca* simplex, ovata, glabra, 1-ocularis, polysperma: *feminibus* suborbiculatis, imbricatis. *Flos* terminalis, pedunculis paucifloris. *Bacca* maturâ nigra, edulis, acridulcis.

Carandás. García. Arom. 1. 2. cap. 6. Rumph. Amb. Auctuar. cap. 74. tab. 25.

Observ. Planta a me descripta nascitur agrestis in litore Africæ Orientalis. Est etiam indigena variorum Indiæ locorum, quæ adivi, sed eam ibi non observavi. Audiivi a viatoribus, qui utrobique fuerant,

PENTANDRIA. MONOGYNIA. 125

rant, Africanam ab Indianâ differre, sed differentiam non potuerunt clarè exponere. Suspicio descriptionem Linnæanam excerptam fuisse ex relationibus non satis accuratis; ideo non judicavi diversam speciem separare, quamvis nostra differat bacca unicâ, corolla hippocratiformi, nec contorta, stigmate emarginato, aculeis ramosis, nec simpliciter dichotomis, & foliis acutis. Spina spinarum Rumphii improprie dicitur a Linnæo Carissa spinarum; est enim Genus diversum, de quo nos in Diocia. G. 32.

GENUS XXIX. STRYCHNOS.

Char. Gener. Cor. 5 - fida. Bacca 1 - locularis, cortice lignoso. Lin. fy. pl. G. 270.

Sp. 1. STRYCHNOS NUX VOMICA. α Cây Cú chi.

Differ. spec. Stryc. foliis ovatis: caule inermi. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. Frutex magnus, trunco arboreo, crasso, erecto, ramis flexuosis, longis, scandentibus, inermibus. Folia ovata, integerrima, obtusa, 5 - nervia, glabra, opposita, petiolata. Flos pallidus, pedunculis lateralibus, & terminalibus: calyce 5 - fido, brevi, acuto. Corolla tubulosa, magna, sub-infundibuliformis, limbo 5 - fido: Staminibus 5: stigmate obtuso. Pericarpium bacca magna, globosa, fusco-rubra, pulposa, cortice duro, 1 - locularis, polysperma. Semina orbiculata, depressa, villosa, substantiæ corneæ, amarissimæ, exterius coloris cinerei.

Habitat in sylvis provinciæ Binh Khang, olim ad regnum Champavam, nunc ad Cochinchinam pertinentis.

Caniram. Reed. Malab. 1. p. 67. tab. 37. Nux Vomica officinarum. Burm. Zeyl. pag. 171.

Virtus: Radicis, & ligni, quod aliqui dicunt verum esse colubrinum, nulla mihi probata. Semen vis convulsiva, vertiginosa, venenata, & non solum quadrupedibus, sed etiam hominibus lethifera, nisi nimis cautè administretur. Vinum, in quo ea semina semitosta infusa fuerant, dedi equo debilitate crurum laboranti, alioquin robusto, qui statim convulsionibus, & tremore crurum agitato intra horæ quadrantem mortuus cecidit. Eadem tamen semina perfectè ad nigredinem usta valde utilia sunt, & absque periculo dari possunt ad cohibendum fluorem album.

GENUS XXX. IGNATIANA.

Char. Gener. Cal. 5 - dentatus. Cor. Longissima. Drupa unilocularis, polysperma. Lin. Jun. sup. pl. G. 137. pag. 20.

Sp. 1.

馬前

Sp. 1. IGNATIANA PHILIPPINICA. ♂ Yafug. α Höt daut gió.

Differ. spec. Ign. *foliis* ovatis, acutis : *caule* scandente : *pedunculis* axillaribus, sub-quadrifloris.

Hab ; & notæ. *Frutex* magnus, caule arboreo : *ramis* multis, scandentibus, longissimis, inermibus. *Folia* ovata, acuta, integerrima, plana, glabra, magna, venosa, opposita, petiolata. *Flos* albus, *pedunculis* sub-4-floris, lateralibus. *Corolla* infundibuliformis : tubo longissimo, reclinato : limbo patente, 5-fido, obtuso. *Filamenta* 5, tubo æqualia. *Stylus* æqualis staminibus. *Stigmata* 2-partito. *Bacca* magna, subrotunda, collo attenuata, 1-locularis, exsucca, polysperma : cortice glaberrimo, ligneo, albicante, cucurbitæ lagenariæ maturæ simili : *seminibus* trigono-ovatis, fusco-cinereis, glabris substantiæ corneæ, saporis amarissimi.

Habitat agrestis in insulis Philippinis : inde in Cochinchinam, & aliorum translata.

Lin. Jun. sup. pl. pag. 149. Strichnos Ignatii, foliis ovatis, acutis.

Berg. Mat. Med. pag. 149.

Virt. Semen. Tonica, Incidens, Diaphoretica, Emmenagoga, Anthelminthica. Valet in apoplexiâ pituitosâ, in colicâ, & cardiacâ, in febribus intermittentibus, in suppressione mensium, in morbo animalium, aut insectorum venenatorum. Sumuntur internè 6 ad 12 grana, aquâ, vel vino contrita, quod plusquam millies expertus sum, sæpius cum fælici eventu, aliquando nullo, nunquam malo. Si incautè nimiam dosi sumatur, vertiginem affert, & motus convulsivos : qui tamen faciliè curantur liberali haustu, frigidæ, cui succus limonum potest addi. Non est verum quod Lin. Jun. loco citato refert, scilicet : *eandem vim venenatam actiones vitales animalium suffocandi ac nux Vomica habet, similiter habere, eademque dosi feris lethales esse*. Siquidem in Cochinchinâ sæpissimè dedi, & vidi alios dare integrum nucleum, pondere unius drachmæ, aquâ vel vino tritum, bufalis, equis, bobus, suis absque ullo periculo, aut malo exitu. Verum etiam non est, quod ista semina vermibus, & tempore non corrumpantur ; si enim diu asserventur, exesa, & perforata inveniuntur, præsertim in Indiâ, & locis humidis.

Observ. Si fructus Cucurbitæ Lagenariæ non debet dici drupa, etiam Ignatianæ fructus, cujus cortex simillimus, dici non potest.

+ GENUS XXXI. RAPINIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 8-partitum, inferum: laciniis subrotundis, concavis: bino ordine, exteriori brevior.

Cor. Monopetala, cyathiformis: tubo brevi, crasso: limbo 5-fido, erecto: laciniis ovatis, calyce longioribus.

Stam. Filamenta 5, Capillaria, brevia, tubo infidentia. Antheræ bilobæ, lobis subrotundis.

Pist. Germen subrotundum. Stylus nullus. Stigma simplex.

Peric. Bacca compresso-rotunda, 2-locularis, polysperma.

Sem. Plurima, oblonga, minuscule.

Nom. Rapinia dicitur ex nomine elegantis hortorum cultoris Renati Rapini.

Char. Gener. Cal. 8-partitus, inferus. Cor. cyathiformis, 5-fida. Bacca 2-locularis, polysperma.

+ Sp. 1. RAPINIA HERBACEA. α Bòn bòn tlòn lá.

Differ. spec. Rap. *foliis* ovato-lanceolatis, alternis: *spicis* subterminalibus.

Hab. *Caulis* herbaceus, 2-pedalis, simplex, erectus, teres, crassus: cortice rugoso. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, parva, alterna. *Flos* albus, sessilis: *spicis* ovato-conicis, subterminalibus.

Habitat inculta in hortis Cochinchinæ.

GENUS XXXII. CAPSICUM.

Char. Gener. Cor. rotata. Bacca exsucca. Lin. fy. pl. G. 269.

Sp. 1. CAPSICUM ANNUUM. α Ót tàu.

Differ. spec. Capf. *caule* herbaceo: *pedunculis* solitariis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, 2-pedalis, erectus, ramosus: ramis brevibus, ascenduntibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, glabra, sparsa, obscuro-viridia. *Flos* albus, lateralis, solitarius: *corollâ* rotatâ: *baccâ* magnâ, oblongâ; ruberrimâ, exsuccâ, polyspermâ, saporis ardentis.

Hort. Cliff. p. 59. Piper Indicum, vulgatissimum. Bauh. Pin. p. 102.

Sp. 2. CAPSIUM BACCATUM. α Ót tlòn tlái.

Differ. spec. Cap. *caule* fruticoso lævi: *pedunculis* geminis. Lin. sp. 2.

Hab;

Hab ; & notæ. *Caulis* suffruticosus 3-pedalis , lævis , erectus , ramis longiusculis , sparsis , tenuibus. *Folia* lanceolata , integerrima , glabra , sparsa , parva , petiolata. *Flos* albus , rotatus , axillaris , pedunculis 1-2-floris. *Bacca* subrotunda , ruberrima , magnitudine cerasi vulgaris. *Folia* infera opposita , supera alterna.

Capficum minus , rubrum. Rumph. Amb. l. 8. c. 50. pag. 248. tab. 88. f. 2.

辣椒

Sp. 3. CAPSICUM FRUTESCENS. α Cây ớt. β Lat tñão.

Differ. spec. Cap. *caule* fruticoso , scabriusculo : *pedunculis* solitariis. Lin. sp. 4.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus , 3-pedalis , scaber : *ramis* diffusis , sæpe scandentibus. *Folia* lanceolata , integerrima , undulata , parva , glabra , petiolata , alterna , & sparsa. *Flos* albus , parvus , axillaris , rotatus , 5-6-fidus. *Bacca* flavo-rubra , conica , curva , corniformis , pollicem longa , plerumque solitaria.

Capfici tertia , seu flava species. Rumph. Amb. l. 8. c. 50. t. 88. f. 3. Lada Chili. Bont. Jav. pag. 131.

Virtus baccarum cujuscunque speciei. Calefaciens , Incidens , stomachica. Capficum in condimento salubre , crudum in ore urens , in naribus sternaturatorium , in fumo suffocans. Species fruticosa , flava omnium acerrima , simulque omnium vulgarissima in utraq; Indiâ. Virtus feminum capfici experienciâ comprobata a Cl. Bergio (Mat. Med. pag. 147.) laudatur ad evincendam pertinaciam februm intermittentium : & , si bene memini , in Indiâ utuntur illo in hunc finem , sicut etiam uti solent Pipere , Zingibere , & Sinapi , quibus similis virtus.

Habitant omnes istæ species cultæ in Cochinchinâ , & in Chinâ.

G E N U S XXXIII. S O L A N U M.

Char. Gener. *Cor.* rotata. *Antheræ* subcoalitæ : apice poro gemino dehiscentes. *Bacca* 2-locularis. Lin. fy. pl. G. 268.

* *Inermia.*

Sp. 1. SOLANUM VERBASCIFOLIUM. α Cây Chià bòi.

Differ. spec. Sol. *caule* inermi , fruticoso : *foliis* ovatis tomentosis : *umbellis* compositis. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Frutex* caule erecto , tereti , inermi , 8-pedali : *ramis* patentibus. *Folia* ovata , acuta , integerrima , cinereo-tomentosa , alterna , petiolata. *Flos* albus , parvus , axillaris , & terminalis : racemis umbellatis. *Baccæ* 2-loculares , globosæ , luteæ , diametro

metro semipollicari.

Solanum maximè tomentosum, spinis carens, Virginianum. Pluk. Alm. p. 351. tab. 316. f. 1. Aguara-quiya. Pif. Brasil. p. 224. Habitat incultum in Cochinchinâ.

† Sp. 2. SOLANUM BIFLORUM. α, β Thien phao.

Differ. spec. Sol. *caule* inermi, fruticoso : *foliis* ovatis, villosis : *pedunculis* geminis.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, inermis, 3-pedalis : *ramis* diffusis. *Folia* ovata, sub-acuta, integerrima, utrinque villosa, alterna. *Flos* albus, lateralis : *pedunculis* 2-natis, 1-floris, erectis. *Calyx* 10-fidus, laciniis subulatis. *Bacca* parva, subrotunda, rubra. Habitat in Cochinchinâ, & Chinâ.

† Sp. 3. SOLANUM ALBUM. α Cà cò.

Differ. spec. Sol. *caule* inermi, suffruticoso : *ramis* prostratis : *foliis* oblongis angulatis : *pedunculis* polyfloris.

Hab ; & notæ. *Caulis* suffruticosus, subinermis : *ramis* tortuosis, longis, procumbentibus. *Folia* oblonga, angulata, sparsa, petiolata. *Flos* albus, lateralis, *pedunculis* polyfloris. *Bacca* mediocris, globosa, colore viridis, albo maculata. Habitat spontaneum in Cochinchinâ.

Trongum Agreste, Album. Rumph. Amb. l. 8. c. 48. p. 241.

Virtus radice Odontalgica. *Bacca* edulis.

† Sp. 4. SOLANUM DICHOTOMUM. β Kam ngi van.

Differ. spec. Sol. *caule* inermi, suffruticoso : *foliis* cordato-lanceolatis : *pedunculis* dichotomis.

Hab ; & notæ. *Caulis* suffruticosus, inermis, pilosus, diffusus, ramosus. *Folia* cordata, lanceolata, integerrima, tomentosa, alterna, petiolata. *Flos* lateralis, *pedunculis* dichotomis. *Bacca* parva, globosa, rubra.

Habitat Cantone Sinarum, spontaneum.

Sp. 5. SOLANUM NIGRUM. α Cây lú lú dục.

Differ. spec. Sol. *caule* inermi, herbaceo : *foliis* ovatis, dentato-angulatis : *racemis* distichis, nutantibus. Lin. sp. 17.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, inermis, teres, glaber, erectus, 3-pedalis : *ramis* patentibus. *Folia* ovata, acuta, subcrenata, tomentosa, alterna, petiolata. *Flos* albus, axillaris, umbellulis parvis, nutantibus. *Bacca* rotunda, parva, nigra. Habitat incultum in Cochinchinâ.

Burm. Ind. pag. 55. Nelen tsjunda. Rheed. Malab. 1c. p. 105. tab. 75.

R

Vir.

Virtus. Refrigerans, Anodyna, Repellens. Folia externè applicata valent contra cephalgiam, hæmorrhoides, paronychiam, cancrum, & ulcera corrosiva: sed cautè utenda.

Sp. 6. SOLANUM ÆTHYOPICUM. α Cà tién.

Differ. spec. Sol. *caule* inermi, herbaceo: *foliis* ovatis, repando-angulatis: *pedunculis* fertilibus unifloris, cernuis. Lin. sp. 18.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, inermis annuus: *ramis* diffusis. *Folia* ovato-oblonga, sinuato-repanda. *Flos* solitarius, violaceus: *calyce*, & *corollâ* 6-fidis: *staminibus* 6. *Bacca* sphæroidea, 6-lobata, magna, glabra edulis: in multis alba, in aliis purpurea.

Habitat in Cochinchinâ, & Chiuâ, in hortis cultum.

Pluk. Phyt. t. 226. f. 4. Bauh. Pin. p. 167. Solanum Pomiferum, fructu rotundo, striato, duro.

茄子

Sp. 7. SOLANUM MELONGENA. α Cà ăn. β Kie tsù.

Differ. spec. Sol. *caule* inermi, herbaceo: *foliis* ovatis, tomentosis: *pedunculis* pendulis, incrassatis: *calycibus* inermibus. Lin. sp. 19.

Hab; & notæ. *Caulis* inermis, herbaceus, annuus, crassus, tortuosus, 2-pedalis: *ramis* reclinatis, plerumque inermibus, aliquando aculeatis. *Folia* ovata, sinuata, tomentosa, magna, pauca, sparsa: *petioli* crassis, fusco-purpureis, in aliis folio concoloribus. *Flos* dilutè violaceus, *pedunculis* axillaribus, incrassatis, deorsum flexis, 1-floris, sæpius solitariis, non raro 2-3-natis. *Bacca* magna, nitida, 2-locularis, polysperma, edulis. Hujus sunt varietates: 1 fructu oblongo, violaceo: 2 fructu oblongo, albissimo: maiori: 3 fructu globoso, violaceo: 4 fructu globoso albo: 5, fructu globoso albo, & violaceo variegato.

Habitat in Chinâ, & Cochinchinâ: imo in toto fere orbe non nimis frigido.

Trongum Hortense. Rumph. Amb. l. 6. c. 46. t. 85. Belingola. Pifo. Brasil. pag. 210. Fockii fockii. Bont. Jav. pag. 123.

Observ. Solanum Infanum (Linnæi sp. 20.) non est specie diversum a Melongenâ; siquidem aculeos illius, per quos videbatur distinguui, ego sæpe observavi in istâ, ex eisdem seminibus, & in eodem horto nata: ita ut plantæ ejusdem omnino originis viderentur præterque inermes, aliæ aculeatæ seorsim, vel calyce, vel foliis, vel caule, aut ramis. Idem ante me notaverat accuratissimus Rumphius. Vide pag. 239. libro, & capite supra citatis.

Sp. 8. SOLANUM LYCOPERSICUM. α Cà tau tlâng.

Differ. spec. Sol. *caule* inermi, herbaceo: *foliis* pinnatis incis: *racemis* simplicibus. Lin. sp. 13.

Hab;

Hab ; & notæ. *Caulis* inermis , herbaceus , annuus , pilosus , teres , sesquipedalis : ramis prostratis. *Folia* ovato-lanceolata , pinnato-incisa , tomentosa , parva. *Flos* luteus , racemis simplicibus , sparsis. *Bacca* alba , mediocris , subrotunda , 3-loba , glabra. Habitat in Cochinchinâ.

Solanum Pomiferum , fructu rotundo , striato , molli. Bauh. Pin. pag. 167. *Pomum amoris*. Rumph. Amb. l. 9. c. 49. tab. 154. f. 1.

Habitat incultum in hortis , & agris Cochinchinæ.

Sp. 9. SOLANUM PERUVIANUM. α Cà tàu vàng.

Differ. spec. Sol. *caule* inermi , herbaceo : *foliis* pinnatis , incisis , tomentosis : *racemis* 2-partitis , foliosis : *baccis* subpilosis. Lin. sp. 14.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus , inermis , diffusus , ramosus. *Folia* pinnata , incisa , tomentosa. *Flos* coloris aurei : *racemis* 2-partitis , foliosis : *antheris* sub-coalitis. *Bacca* crocea , pilosa , parva , subrotunda , compressa , 3-locularis , polysperma , edulis.

Habitat incultum in hortis Cochinchinæ.

Lycopersicon pimpinellæ folio. Few. Peruv. 3. p. 37. t. 25.

** *Aculeata*.

Sp. 10. SOLANUM MAMMOSUM. α Cà ung.

Differ. spec. Sol. *caule* aculeato , herbaceo : *foliis* cordatis , angulato-lobatis , utrinque villosis , aculeatis. Lin. sp. 23.

Hab ; & notæ. *Caulis* annuus , durus , crassus , 5-pedalis , erectus , aculeatus , tomentosus , ramosus. *Folia* (ex Solanis) maxima , subrotunda , angulato-lobata , sæpe cordata , utrinque aculeata , villosa-cinerea , sparsa. *Flos* albus , pedunculis lateralibus , polyfloris. *Calyx* inermis , 5-fidus , pilosissimus. *Bacca* mediocris , rotunda , lutea , hispida.

Solanum Indicum , spinosum , frutescens , maximum , villosum totum , fructibus croceis. Burm. Zeyl. pag. 218. Ind. pag. 56.

Habitat agreste in Cochinchinâ.

Sp. 11. SOLANUM INDICUM. α Cà hoàng gai.

Differ. spec. Sol. *caule* aculeato , fruticoso : *foliis* cuneiformibus , angulatis , subvillosis , integerrimis : *aculeis* utrinque rectis. Lin. sp. 26.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus , aculeatus , 3-pedalis , erectus : ramis patentibus. *Folia* ovata , subacuta , pinnato-sinuata , utrinque aculeata. *Flos* dilutè violaceus , lateralis , pedunculis polyfloris , erectis : *calycibus* aculeatis. *Bacca* parva crocea , subrotunda.

Solanum Indicum, frutescens, spinosum, borraginis flore, fructu croceo, rotundo, minimo. Herm. Mus. Zeyl. pag. 65. Burm. Zeyl. t. 102. p. 220.
Habitat agreste in Cochinchinâ.

† Sp. 12. SOLANUM PROCUMBENS. α Cà quánh.

Differ. spec. Sol. *Caulis* aculeato, suffruticoso, procumbente: *floribus* congestis, terminalibus.

Hab; & notæ. *Caulis* suffruticosus, longus, procumbens, dense aculeatus, ramosus. *Folia* ovata, 5-loba, utrinque villosa, sparsim aculeata: aculeis brevibus, curvis, acutissimis. *Flos* congestus, terminalis, albo-violaceus, parvus, peduncularis: *calyce* 4-fido, corollâ totâ 4-partitâ. *Bacca* minima, rotunda, ruberrima, nitida, polysperma.

Habitat in Cochinchinâ inter sepes, & in locis agrestibus.

G E N U S XXXIV. P H Y S A L I S.

Char. Gener. *Cor.* rotata. *Stamina* conniventia. *Bacca* intra calycem inflatum, 2-locularis. Lin. fy. pl. G. 267.

Sp. 1. PHYSALIS SOMNIFERA. α γ . . .

Differ. spec. Phys. *caule* fruticoso: *ramis* rectis: *floribus* confertis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, multiplex, erectus: *ramis* sub-rectis, patentibus. *Folia* subrotunda, integerrima, glabra, conferta, basi obtusissimâ, inæquali. *Flos* confertus, lateralis, *pedunculis* 1-floris. *Corolla* campanulata, albo-viridis, acutè 5-fida. *Bacca* rubra, subrotunda, 2-locularis, polysperma, intra calycem inflatum, 5-gonum, magnum.

Habitat agrestis in orâ Africæ Zanguebar: ubi eam examinavi Botanice, non Medicè.

Solanum Somniferum verticillatum. Bauh. Pin. p. 166. n. 7. Clus. hist. 2. p. 85.

Sp. 2. PHYSALIS ANGULATA. α Lu lu cái.

Differ. spec. Phys. *ramosissima*: *ramis* angulatis, glabris: *foliis* ovatis, dentatis. Lin. sp. 9.

Hab; & notæ. *Caulis* annuus, sesquipedalis: *ramis* multis angulatis, tortuosis, diffusis, glabris. *Folia* ovata, acuminata, subferrata, rugosa, alterna. *Flos* albus, axillaris, solitarius. *Bacca* rotunda, rubra, pendula, vesicâ calycis inclusa.

Alkekengi Indicum glabrum, capsici folio. Dill. Elth. 12. tab. 11. f. 11.

f. II. Burm. Zeyl. pag. 10. Camarú. Pil. Bras. fig., pag. 223.
Habitat spontanea in Cochinchinâ.

Sp. 3. *PHYSALIS PUBESCENS*. α Lu lu loung.
Differ. spec. *Phys. ramossissima*, *foliis* villosis-viscosus : *floribus* pendulis. Lin. sp. 10.
Hab ; & notæ. *Caulis* annuus ; 1 - pedalis , teres , fuscus , pubescens , ramossissimus. *Folia* basi rotunda , apice acuta , serrato-incisa , villosa , alterna , petiolis longis. *Flos* luteo-viridis , axillaris , solitarius : *pedunculis* pendulis , nutantibus : *corollâ* campanulatâ , leviter 5 - fidâ : *calyce* 5 - fido , acuto , erecto , baccam includente globosam , luteam , 2 - locularem.
Habitat inculta in Cochinchinâ.
Burm. Ind. pag. 55. Alkekengi. Virginianum fructu luteo Few. Peruv. 3. pag. 5. t. 1.

Sp. 4. *PHYSALIS ALKEKENGI*. β Soàn tsiâm. α Toan tuong.
Differ. spec. *Phys. folis* geminis , integris , acutis : *caule* herbaceo ; infernè subramoso. Lin. sp. 7.
Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus , sesquipedalis , erectus , teres , glaber , parum ramosus. *Folia* ovato-lanceolata , integerrima , glabra , nunc gemina , nunc sparsa. *Flos* albus , lateralis , solitarius : *pedunculis* pendulis. *Bacca* globosa , rubra , calyce vesiculari fota.
Habitat in Chinâ , & Cochinchinâ.
Halicacabus Indicus , minor. Rumph. Amb. l. 10. cap. 44. tab. 26. f. 1. p. 61. *Solanum Vesicarium*. Bauh. Pin. p. 166. n. 2.
Virtus. Totius herbæ. Refrigerans , Diuretica. Similem virtutem habent præcedentes species Angulata , & Pubescens.

酸 醬

GENUS XXXV. LYCIUM.

Char. Gener. *Cor.* tubulosa , fauce clausa filamentorum barbâ. *Bacca* 2 - locularis , polysperma. Lin. fy. pl. G. 273.

Sp. 1. *LYCIUM BARBARUM*. β Kêu kî. α Cẩu khi.
Differ. spec. *Lyc. foliis* lanceolatis : *calycibus* sub-bifidis. Lin. sp. 2.
Hab ; & notæ. *Frutex* 4 - pedalis , cespitosus , erectus , ramis assurgentibus : aculeis rectis , solitariis , sparsis. *Folia* lanceolata , integerrima , glabra , nunc congesta , nunc sparsa. *Flos* purpurascens , solitarius , axillaris , pedunculo longo , reflexo. *Calyx* erectus , 3 - fidus : laciniâ unâ 2 - dentatâ. *Corolla* infundibuliformis , 5 - fida : staminibus corollæ æqualibus , ejus faucem barbâ densâ cludentibus. *Bacca* parva , rubra , ovata , 2 - locularis , polysperma.

枸杞

Habi-

Habitat Cantone Sinarum.

Virt. Baccarum in Medicinâ sinensi. Tonica, Analeptica, Cephalica. Utuntur infusione in vino: etiam simplici decocto in aquâ.

Jasminoides Sinenſe, halimi folio longiore, & angustiore. Duham.

Arb. 1. p. 306. tab. 121. f. 4. Burm. Ind. pag. 59. Lycium Barbarum.

† Sp. 2. LYCIUM COCHINCHINENSE. α Cây son lút.

Differ. spec. Lyc. *foliis* oblongis obtusis: *caule* inermi: *cymis* terminalibus.

Hab; & notæ. *Frutex* 4-pedalis, sub-erectus, ramosus, inermis.

Folia oblonga, obtusa, integerrima, crassa, glabra, alterna. *Flos* terminalis, albus, cymis pedunculatis. *Calyx* 5-fidus. *Corolla* tubulosa, limbo 5-fido, reflexo. *Stamina* 5, corollæ subæqualia, pilis multis confita, tubum corollæ obstruentibus. *Bacca* subrotunda, 2-locularis.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

† GENUS XXXVI. ARGYREIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-phyllum, inferum, coloratum, permanens: foliolis ovatis, concavis, pilosis, post fructificationem expansis, binis exterioribus maioribus.

Cor. Monopetala: tubo brevi, crasso, ambiente nectarium 5-crenatum: limbo 5-partito, laciniis oblongis, plicatis, reflexis.

Stam. Filamenta 5, conniventia, limbo breviora, basi incrassata, pilosa, ori tubi affixa. Antheræ sagittatæ, stantes.

Pist. Germen subrotundum. Stylus filiformis, æqualis staminibus. Stigma Capitatium, emarginatum.

Peric. Bacca subrotunda, exsucca, 4-locularis, 1-sperma.

Sem. Hinc rotunda, inde angulata.

Nom. (Αργυρεος argenteus) a foliis plantæ splendorem argenteum imitantibus.

Char. Gener. Cal. 5-phyllus, coloratus. Cor. 5-partita, plicata. Bacca 4-locularis, 1-sperma.

† Sp. 1. ARGYREIA OBTUSIFOLIA. α Lá bạc thau.

Differ. spec. Arg. *foliis* ovatis, obtusis: *paniculis* subterminalibus.

Hab. *Caulis* fruticosus, inermis, longus, scandens, acirrhus: *ramis* paucis. *Folia* ovata, obtusa, integerrima, alterna, subtus pubescentia, albicantia, splendentia, plana, petiolata. *Flos* albus, paniculis laxis, subterminalibus. *Bacca* exsucca, rubra. Ha-

Habitat in Cochinchinâ per fepes scandens.

Virtus. Subastringens.

† Sp. 2. ARGYREIA ACUTA. β Pă hổ thân.

Differ. spec. Arg. *foliis* ovatis, acutis : *corymbis* axillaribus.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus , scandens. *Folia* lanceolato-ovata ; integerrima , tomentoso-splendentia , alterna. *Flos* albus : corymbis lateralibus , pedunculo communi longo : filamentis corollâ brevioribus : *calyce* colorato : *corollæ* laciniis plicatis.

Habitat in Sinis , a præcedenti non admodum differens.

† Sp. 3. ARGYREIA ARBOREA. α , β Truong Xuên hĩa.

Differ. spec. Arg. *caule* arboreo : *foliis* rugosis : *racemis* terminalibus.

Hab ; & notæ. *Caulis* arboreus , 8-pedalis : *ramis* patentibus. *Folia* ovata , acuta , integerrima , rugosa , glabra , reflexa. *Flos* terminalis , luteus , racemosus : *calyce* 5-fido , inflato , rubro : *corollæ* tubo filiformi , longiusculo : limbo 5-partito , laciniis rotundatis , plicatis. *Bacca* 4-ocularis , 1-sperma , calyce permanente fota.

Habitat in sylvis , & colitur in hortis tam in Cochinchinâ , quam in Chinâ.

Virtus. Attenuans , Resolvens , Abstergens. Usus frequentior externus in inflammatione , & tumore mammillarum , facto cataplasmate ex foliis , & radice simul contusis.

Observ. Est hujus variatio flore albo , & baccâ plerumque 2-sperma. Habitus primæ , & secundæ speciei admodum similis est Argophylli nitidi , præcipuè foliis tomento sericeo albo splendentibus. Lin. Jun. sup. plant. p. 156.

† GENUS XXXVII. CERIU M.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-partitum , inferum , persistens : laciniis subulatis , erectis.

Cor. Monopetala , campanulata , calyce vix longior : limbo suberecto , 5-fido : laciniis , & fissuris rotundatis.

Stam. Filamenta 5 , subulata , erecta , tubo inhærentia , corollâ longiora. Antheræ oblongæ , incumbentes.

Pist. Germen subrotundum. Stylus subulatus , æqualis staminibus. Stigma crassiusculum.

Peric. Bacca parva , globosa , locularis : oculis multis , pentagonis , regularibus , 1-spermis , versus peripheriam simplici ordine dispositis.
Sem.

Sem. Angulata, parva.

Nom. (Κερίον favus) a formâ pericarpîi cellulis polygonis favum mel-
lis repræsentantis.

Char. Gener. *Cal.* 5 - partitus, inferus. *Cor.* campanulata. *Bacca* cel-
lulis pentagonis monospermis.

† Sp. 1. CERIUUM SPICATUM. α Cây Chát chát.

Differ. spec. *Cer. foliis* polynerviis: *spicis* terminalibus.

Habitus. *Caulis* herbaceus, annuus, sesquipedalis, simplex, teres,
erectus: *radice* repente. *Folia* lato-lanceolata, sub-integerrima, po-
lynervia, glabra, alterna, petiolata. *Flos* albus, pedunculatus: *spi-
cis* longis, simplicibus, erectis, terminalibus: bracteis floralibus
filiformibus.

Habitat absque culturâ in hortis Cochinchinæ.

Observ. Convenit cum Brunsfelsiâ Plumieri feminibus tunicæ baccæ
appositis: differt cellulis pericarpîi, calyce, & tubo corollæ.

G E N U S XXXVIII. C E R B E R A.

Char. Gener. Contorta. Drupa monosperma. Lin. fy. pl. G. 319.

† Sp. 1. CERBERA SALUTARIS. α Cây Múop sác.

Differ. spec. *Cerb. foliis*, & *fructibus* ovalibus.

Hab; & notæ. *Arbor* mediocris: succo lactescente: *ramis* expansis.
Folia oblongo-ovalia, obtusa, integerrima, nitida, costis obliquis,
sparsa, ad apicem ramorum conferta, subpetiolata. *Flos* albus, ino-
dorus, racemis parvis, subterminalibus. *Calyx* 5 - fidus, laciniis su-
bulatis, longis, erectis. *Corolla* hippocrateriformis, tubo longo,
curvo: limbo 5 - partito, laciniis oblongis, carnosis, patentibus,
nec contortis. *Filamenta* 5, medio tubo insistentia, eidem æqua-
lia: antheris oblongis, stantibus. *Germen* ovatum, minimum. *Sty-
lus* staminibus longior, crassus, curvatus: pressione gibbosâ tu-
bum corollæ semper disrumpens. *Stigma* turbinatum, verticaliter
compressum, apice truncatum. *Pericarpium* drupa ovalis, magna,
pelliculâ lævi, hinc lutea, inde rubra, fructui Mangiferæ simillima:
nuce fibroso-lignéâ: nucleo simplici, nec venenato.

Habitat prope maris litora in Cochinchinâ.

Lactaria Salubris. Rumph. Amb. l. 3. pag. 255. tab. 84. Arbor ista pro-
pius ad nostram accedit, quam illa ab eodem Rumphio descripta
cap. 38. tab. 81., a Linnæo dicta Cerbera Manghas. Et adhuc lon-
gius distat Manghas lactescens, foliis Nerii crassis. Burm. Zeyl.

PENTANDRIA MONOGYNIA. § 137

p. 151. t. 70. In nostrâ quidem observavi coronam laciniatam ad os tubi a nectario Nerii non discrepantem. Drupa cerberæ, nascentis ad oras freti Malacencis, ibi a me observata est semiliter ovalis, & nucleo simplici. Florem autem non vidi.

GENUS XXXIX. TECTONA.

Char. Gener. *Stigma* dentatum. *Drupa* sicca, spongiosa, intra calycem inflatum. *Nucleus* 3-locularis. Lin. Jun. sup. pl. G. 1371. p. 20.

Sp. 1. TECTONA THEKA. α. Cây Sao.

Differ. spec. Tect. *foliis* ovatis, oppositis: *racemis* laxis, terminalibus.

Hab; & notæ. *Arbor* altissima: *cortice* glabro: *ramis* ascendentibus. *Folia* maxima, ovata, acuta, integerrima, basi obliqua, costis oppositis, incurvis, crassis, superius glabra, aspera, inferius lanuginosa, opposita, petiolata. *Flos* albus, terminalis: *racemis* magnis, erectis, ordinatè divisis: *corollâ* infundibuliformi, 5-partitâ. *Pericarpium* drupa parva, subrotunda, 3-locularis, tecta calyce vesiculari-inflato; apice 5-fido hiante.

Habitat in vastis sylvis provinciæ *Doùng nai*, ad confinia Cochinchinæ, & Cambodiæ.

Jarus. Rumph. Amb. 1. 4. c. 13. tab. 18. Theka. Rheed. Malab. 4. p. 57. t. 27. *Quercus Indica*. Bont. Jav. 1. 6. c. 16. p. 151. Theka. Marteden. Samatr. pag. 129.

Usus. Lignum hujus arboris est omnium optimum ad ædificandum, præcipuè naves. Non tam venustate, quam viribus, & constantiâ pollet; nam contra teredinem, formicas albas, in Indiâ valde noxias, & contra nimium humorem perstat incorruptum.

† GENUS XL. DISSOLENA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium tubulosum, inferum, 5-fidum: laciniis subulatis, erectis.

Cor. Infundibuliformis: tubo longo, bifirmi: inferiori crassiore, 5-gono, staminifero: superiori cylindrico: limbo 5-fido, patente.

Stam. Filamenta 5, capillaria, brevia, infra os tubi inferioris indentia. *Antheræ* ovatae, erectæ.

Pist. Germen ovatum. Stylus filiformis, brevior staminibus. *Stigma* sub-ovatum, crassum, scabrum.

Peric. Drupa parva, ovata; nuce compressâ scabrâ: nucleo simplici.

S

Nom.

Nom. (Δίς bis, Σωλήν tubus) ob duplicem corollæ tubum.

Char. Gener. *Drupa* nuce scabrâ. *Cor.* tubus 2-formis. *Stigma* ovatum.

† Sp. 1. DISSOLENA VERTICILLATA. β Mat fa.

Differ. spec. Dif. *foliis* oppositis, stellatisque: *racemis* terminalibus.

Hab. *Arbor* parva, 8-pedalis: *ramis* patentibus. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, inferiora opposita, summa stellata terna, quaternaue. *Flos* albus, *racemis* subdivisis, terminalibus. *Drupula* nigra, glabra.

Habitat in provinciâ Cantonienfi Sinarum.

GENUS XLI. VARRONIA.

Char. Gener. *Cor.* 5-fida. *Drupa* nucleo 4-loculari. Lin. sy. pl. G. 279.

† Sp. 1. VARRONIA SINENSIS. β Xān chū Yú. α Sōn chāu đưu.

Differ. spec. Var. *foliis* ovato-lanceolatis, nitidis: *pedunculis* polyfloris.

Hab; & notæ. *Arbor* mediocris, ramis patentibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, nitida, opposita, alternaue, sub-petiolata.

Flos albus, *pedunculis* polyfloris, lateralibus, & terminalibus. *Cal.*

1-phyllus, subcampanulatus, 5-fidus, brevis. *Cor.* campanulata,

1-petala, tubo brevi, crasso: limbo 5-partito. laciniis ovatis,

patentibus, æqualibus. *Filamenta* 5, subulata, ori tubi inserta, corollæ subæqualia: antheris ovatis, incumbentibus. *Germen* ovatum

Stylus brevis. *Stigma* 4-fidum. *Drupa* parva, ovata, glabra, rubra,

acida, edulis: nukulâ 4-loculari.

Habitat in variis locis imperii Sinensis.

Virtus. Druparum pulpa est in frequenti usu apud Sinenses Medicos:

a quibus æstimatur sub-astringens, exsiccans, Cephalica, renes, &

vesicam roborans.

GENUS XLII. PHYTEUMA.

Char. Gener. *Cor.* rotata, laciniis linearibus, 5-partita. *Stigma* 2-3-fidum. *Caps.* 2-3-locularis, infera. Lin. sy. pl. G. 236.

† Sp. 1. PHYTEUMA BIPINNATA. β Tcha lêang tsào.

Differ. spec. Ph. *foliis* bipinnatis, ferratis: *racemis* terminalibus.

Hab;

Hab; & notæ. *Caulis* subfruticosus, erectus : *ramis* angulatis, sulcatis, patentibus. *Folia* 2 - pinnata, lanceolata, serrata, venosa. *Flos* albus, racemis subdivisis, terminalibus, amplis. *Cal.* brevis, 5 - fidus. *Corolla* subcampanulata, 5 - fida. *Stigma* 3 - fidum. *Pericarpium* inferum, perforatum, evalve, turbinatum, 3 - locale, polyspermum. *Stamina* 5, brevissima.

Habitat in suburbiis Cantonis sibus.

Observ. Corolla non est *Phyteumæ* propria. Pericarpium potius dicitur Bacca, quam Capsula. Cui autem generi adscribenda, ne novum constituat?

† Sp. 2. PHYTEUMA COCHINCHINENSIS. α Cây thuốc mội.

Differ. spec. Ph. *foliis* bipinnatis rugosis : *pedunculis* divaricatis.

Hab; & notæ. *Caulis* subfruticosus, suberectus, multiplex, 5 - pedalis. *Folia* lanceolata, serrata, rugosa, 2 - pinnata bijuga, cum impari maiori. *Flos* albus, subterminalis, pedunculis polyfloris, divaricatis : *calyce* 5 - dentato, minimo : *corolla* rotata, 5 - partita, laciniis acutis. Bacca infera, subrotunda, pertusa, parva, 1 - locularis, polysperma : feminibus plurimis, subrotundis, minutissimis. *Stigma* non annotavi.

Habitat in montibus Cochinchinæ, ubi usu Medico indigenis fatis nota.

Observ. Hujus plantæ corolla, calyx, & stamina *Phyteumæ* conveniunt : pericarpium minimè. Habitus præcedenti speciei valde proximus.

GENUS XLIII. CAMPANULA.

Char. Gener. *corolla* campanulata, fundo clauso valvis staminiferis. *Stigma* 3 - fidum. *Capsula* infera, poris lateralibus dehiscens. Lin. sy. pl. G. 234.

† Sp. 1. CAMPANULA REPENS. α . . .

Differ. spec. Camp. *caule* subdiviso, repente : *foliis* oblongis, carnosissimis : *floribus* solitariis.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, procumbens, subdivisus, ramosissimus ramusculis repentibus. *Folia* oblongo-ovata, integerrima, parva, carnosissima, pilosa, opposita. *Flos* albus, sessilis, axillaris, solitarius : *calycibus* acutis, erectis : *corollis* campanulatis, 5 - fidis, parvis. *Capsulae* inferae, 3 - gono-rotundae, pilosae, 3 - locales, 1 - spermæ. *Corollae* lacinae rotundatae, acuminatae. *Stigma* 3 - fidum.

Habitat inculta in agris Cochinchinæ.

GENUS XLIV. MORINDA.

Char. Gener. Flores aggregati, monopetali. Stigma 2-fidum. Drupæ. aggregatæ. Lin. fy. pl. G. 252.

Sp. 1. MORINDA UMBELLATA. α Cây Ngét bà.

Differ. spec. Mor. *foliis lanceolato-ovatis: pedunculis confertis*. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Caulis* arboreus, 6-pedalis, ramis patentibus. *Folia* lanceolata, integerrima, hispida, opposita, petiolata. *Flos* albus: *pedunculis* confertis, lateralibus: *corollis* superis, tubulosis, 5-fidis. *Bacca* composita, subrotunda, parva, lutescens, formata ex drupulis carnosis, 1-ocularibus, seminibus ossileis. *Stamina* 5.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Bancudus Angustifolia. Rumph. Amb. l. 5. c. 13. tab. 98. Ibi describitur arbor mediocris, pedunculis solitariis, in quo a nostrâ, & a Linnæunâ differt.

Ufus. Decoctum radicis præstat ad tingendas telas colore croceo permanente: rubro pariter, si lignum Sappan admisceatur.

Sp. 2. MORINDA CITRIFOLIA. α Cây Nhàu.

Differ. spec. Mor. *Arborea: pedunculis solitariis*. Lin. sp. 2.

Hab; & notæ. *Arbor* 8 pedes alta: *coma* latissimâ. *Folia* lanceolato-ovata, integerrima, glabra, nitida, opposita, sparsaque. *Flores* albi, aggregati, infundibuliformes, 5-fidi: *staminibus* 5: *stigmatibus* 2-fido. *Bacca* pedunculo solitario, oblongo-ovata, tuberculosa, succosa, luteo-viridis, graveolens, edulis, sapore ardente, composita ex drupulis inter se coalitis, monospermis.

Habitat culta in hortis Cochinchinensibus.

Bancudus Latifolia. Rumph. Amb. l. 5. c. 14. tab. 99. Arbor Conifera Macandou. Bont. Jav. l. 6. p. 97. fig. ibi.

Virtus foliorum, & fructus. Calefaciens, Emolliens, Deobstruens, Emmenagoga. In dyfuriâ dolorem mitigat, & materiam morbosam per urethram expellit.

Sp. 3. MORINDA ROYOC. α Cây Ngón.

Differ. spec. Mor. procumbens. Lin. sp. 3. Cliff. p. 73.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, procumbens, tenuis, 6-pedalis: ramis brevibus. *Folia* parva, ovata, integerrima, glabra, obscure viridia, opposita. *Flos* albus, aggregatus: *pedunculis* confertis, terminalibus: *corollâ* infundibuliformi, 4-fidâ, *staminibus* 4: *stigmatibus* 2-fido. *Drupulæ* singulæ 2-loculares, 1-spermæ, componen-

PENTANDRIA. MONOGYNIA. 141

ponentes baccam parvam, subrotundam, carnosam, ggregatam; odore, & sapore Mor. Citrifoliæ similem.

Habitat inculta in Cochinchinâ.

Aublet. Guian. pag. 200. Periclymenum Americanum, e cujus radice fit atramentum. Pluk. Alm. 287. tab. 212. f. 4.

GENUS XLV. NAUCLEA.

Char. Gener. Cor. infundibuliformis. Semen 1, inferum, 2-loculare. Receptaculum commune globosum. Lin. fy. pl. G. 239.

Sp. 1. NAUCLEA ORIENTALIS. α Cây gáo.

Differ. spec. Nauc. foliis oppositis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. Arbor magna, trunco recto: ramis patentibus. Folia ovata, obtusa, integerrima, magna, glabra, petiolata, opposita, costis crassis, parallelis, curvis. Flos terminalis, solitarius, pedunculo longo, compositus ex flosculis plurimis flavis in globum bipollicarem aggregatis. Cal. communis nullus. Perianthium proprium carnosum, oblongum, inæqualiter polyfidum. Corolla infundibuliformis, plerumque 5-fida: staminibus totidem brevibus. Stylus longissimus, undique conglobatus in capitulum magnum canescens, aureos flosculos conjunctis viribus occultans. Stigma integrum, turbinatum, acuminatum. Semina solitaria, infera, oblonga, angulata, scabra, 2-3-locularia, receptaculo ovato insidentia. Bacca composita fit ex perianthiis flosculorum carnosis, coalescentibus irregulariter in corpus globosum, lacunosum.

Habitat in sylvis planis, & prope rivos in Cochinchinâ.

Bancalus Latifolia, Arbor noctis. Rumph. Amb. l. 4. c. 47. tab. 54.

Bancalus mas, sive angustifolia Rumph. c. 48. tab. 55. hujus est varietas, cum inter se parum differant.

Usus. Lignum colore flavum, solidum, & pulchrum ad quælibet opera idoneum est, si intra domum servetur: sed pluvix, & acri expositum citò corrumpitur.

+ GENUS XLVI. DASSUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium tubulosum, breve, coloratum, leviter 5-fidum: laciniis obtusis.

Cor. Monopetala, supera, campanulata, undique pilosissima: limbo 5-fido, calyce duplo longiore.

Stam. Filamenta 5, brevissima, basi corollæ insidentia. Antheræ biliculares, stantes. Pist.

Pist. Germen subrotundum, calyce vestitum. Stylus filiformis corollæ æqualis. Stigma 5-fidum: laciniis oblongis, erectis.

Pericarpium. Bacca calycina, compresso-rotunda, umbilicata, 1-sperma.

Sem. Sphæroideum.

Nom. (Δάσος hirsutus) a notabili floris hirsutie.

Char. Gener. *Corolla* campanulata, hirsutissima. *Stigma* 5-fidum. Bacca calycina, 1-sperma.

† Sp. 1. DASUS VERTICILLATUS. α Cây Caõng.

Differ. spec. *Das. foliis* lanceolatis: verticillis florum axillaribus.

Hab. *Arbor* mediocris: ramis expansis. *Folia* lanceolata, integerrima, undulata, subtus tomentosa. *Flos* albus, sessilis: verticillis axillaribus.

Habitat agrifitis in Cochinchinâ.

† GENUS XLVII. HELIXANTHERA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium Cydraceum, truncatum, coloratum, suffultum squamulâ ovatâ, carnosâ, calyci concolore.

Cor. Monopetala, supera: tubo brevi: limbo 5-partito, reflexo: laciniis oblongis, obtusis. Nectarium pentalaterum, apice 5-fidum, stylum arctè comprimens.

Stam. Filamenta 5, filiformia, faucibus corollæ inhærentia. Antheræ lineares, spiraliter revolutæ.

Pist. Germen oblongum, calyce occultum. Stylus æqualis staminibus. Stigma crassiusculum.

Peric. Bacca calycina, oblongo-ovata, 1-sperma.

Sem. 1. ovatum.

Nom. (Ἑλῑξ spira) ab antheris spiralibus.

Char. Gener. *Cal.* oblongus, truncatus. *Cor.* 5-partita. *Antheræ* spirales. *Bacca* calycina, 1-sperma.

† Sp. 1. HELIXANTHERA PARASITICA. α Chanh còi dỏ.

Differ. spec. *Hel. foliis* lanceolatis: *spicis* axillaribus.

Hab. *Caulis* parasiticus, lignosus, longus, ramosus. *Folia* lanceolata, glabra, integerrima, undulata, apice reflexo. *Flos* coccineus, par-

PENTANDRIA. MONOGYNIA. 143

parvus, spicis longis, simplicibus, axillaribus. *Calyx*, & *bacca* ejusdem coloris coccinei.

Habitat, & adrept arboribus cultis in hortis Cochinchinæ.

† GENUS XLVIII. AIDIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium tubulosum, 5-dentatum, erectum.

Cor. Monopetala, supera, hippocrateriformis: tubi fauce lanosâ: limbo 5-partito, laciniis lanceolatis.

Stam. Filamenta nulla. Antheræ 5, lineares, incisuris corollæ insertæ.

Pist. Germen ovatum. Stylus æqualis staminibus. Stigma ovato-oblongum.

Peric. Bacca ovata, calycina, parva, umbilicata, 1-sperma.

Sem. 1-ovatum.

Nom. (Αἰδιος æternus) a longissimâ duratione ligni hujus arboris.

Char. Gener. Cor. hippocrateriformis, fauce lanosâ. Antheræ lineares. Bacca calycina, 1-sperma.

† Sp. 1. AIDIA COCHINCHINENSIS. α. Cây Tlai.

Differ. spec. Aid. *foliis* lanceolatis, oppositis: *racemis* laxis, axillaribus.

Hab. Arbor magna: ramis patentibus. Folia lanceolata, integerrima; glabra, opposita. Flos albus, racemis laxis, brevibus, axillaribus.

Ulus. Lignum istius arboris est album, & grave, ex fibris crassis compositum, nec pulchrum. Valet imprimis ad infimas ædificiorum contignationes, & sublicos pontes struendos; nam sub terrâ, vel aquâ diutissimè persistit indemne.

† GENUS XLIX. ANTHERURA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium tubulosum, persistens: limbo brevi, 4-fido, laciniis acutis.

Cor. Monopetala, supera, rotata, 5-partita: laciniis acutis.

Stam. Filamenta 5, brevissima, fauci corollæ infidentia. Antheræ sagittatæ, stantes: apice caudato, longo, reflexo.

Pist. Germen ovatum. Stylus subulatus, corollâ longior. Stigma simplex.

Peric.

Peric. Bacca calycina, ovata, corticosa, 10 - sulcata, 1 - locularis ;
2 - sperma.

Sem. Hinc plana, inde convexo-ovata, 5 - sulca.

Nom. (Οὐρα cauda) propter antheras caudatas.

Char. Gener. Cor. rotata. Antheræ caudatæ. Bacca calycina, 2 - sperma.

† Sp. 1. ANTHERURA RUBRA. α. Cây lâu.

Differ. spec. Anth. foliis ovato-lanceolatis, oppositis : racemis paniculatis.

Hab. Arbuscula 5 - pedalis : ramis diffusis, rubescentibus. Folia ovato-lanceolata, integerrima, glabra, nitida, opposita, petiolis brevibus. Flos albus, filamentis rubris : racemis erectis, magnis, subdivisis, sub-terminalibus. Bacca parva, fusco-rubra.

Habitat inculta, passim obvia in Cochinchinâ.

Caryophyllaster ruber. Malaicè Tsjenckeutan. Rumph. Amb. 1. 5. c. 55. t. 136. Caryophyllaster albus (ibi) est hujus varietas.

Virtus. Resolvens, stimulan. In Odontalgia cum oris intumescentiâ efficaciter operatur, si ex foliorum decocto vapor calidus hiant ore excipiatur, qui magnam pituitæ copiam educit, dolorem, & tumorem amovet, dentes roborat.

GENUS L. COFFEA.

Char. Gener. Cor. hippocrateriformis. Stamina supra tubum. Bacca infera 2 - sperma. Semina arillata. Liu. sy. pl. G. 247.

Sp. 1. COFFEA ARABICA. α. Cây cà phê.

Differ. spec. Cof. floribus 5 - fidis : baccis 2 - spermis. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. Arbor debilis, 8 pedes alta : ramis patentibus, oppositis. Folia lanceolata, integerrima, nitida, undulata, opposita, petiolis brevibus. Flos albus, axillaris, congestus, subsessilis : calyce 4 - dentato, minimo, deciduo : corollâ hippocrateriformi, 5 - partitâ, laciniis lanceolatis. Bacca ovata, rubra, succosa, dulcis : seminibus binis, arillatis.

Habitat in hortis Cochinchinæ, non indigena, sed ex alio loco advecta.

Hort. Cliff. pag. 59. Pluken. Phyt. tab. 272. f. 1.

Virtus. Exsiccans, Stomachica, Cephalica. Semen semiuistorum frequentissimus, & in deliciis habetur usus, si decoctum calidum sumatur : valetque ad somnolentiam, & dolores capitis arcendos.

Coffeæ

Coffeæ usus, proprietates, & cultura benè describuntur in Encyclop. Æcon. tom. 4. pag. 48.

† Sp. 2. COFFEA RACEMOSA. γ . . .

Differ. spec. Cof. *Ramosissima*: foliis scabris: racemis terminalibus.

Hab; & notæ. *Arbuscula* 4 - pedalis, ramosissima: ramis diffusis, teretibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, tuberculis plurimis confita, scabra, opposita, petiolis brevibus. *Flos* superus, subterminalis: racemis erectis, brachiatis: pedunculo communi longo, 4 - gono, partialibus brevioribus, teretibus, oppositis, vel stellatis. *Bacca* infera, subrotunda, parva, rubra, aquosa, 1 - locularis, 2 - sperma: feminibus hemisphæricis, arillatis, sulco longitudinali notatis.

Habitat agrestis in insulâ Africanâ Mozambicco.

Obsery. Coffea Occidentalis Linæi sp. 2., & Coffea Paniculata Aubletii (Guian. pag. 152. tab. 58.) conveniunt cum nostrâ in paniculâ, quam dicunt, brachiata: nostra vero ab illis differt ramis incompositis, foliis scabris, tuberculosis, & baccis rotundis, dispermis. De flore autem iudicium ferre non valeo, quia eo tempore, quo Mozambicci moratus sum mensibus scilicet Julio, Augusto, & Septembri non florebat, sed fructus adhuc recentes servabat.

† Sp. 3. Coffea ZANGUEBARIÆ. γ . . .

Differ. spec. Cof. *corollis* 6 - fidis: fructu angulato-nervoso.

Hab; & notæ. *Arbor* parva, erecta, 6 - pedalis: ramis crassiss, brevibus, expansis. *Folia* ovato-lanceolata, glabra, opposita. *Flos* albus, axillaris, polynatus, pedunculis brevibus, 1 - floris. *Corolla* hippocrateriformis: limbo 6 - 7 - partito. *Baccæ* rubræ, oblongo-ovatæ, nervis longitudinalibus angulatæ, 2 - spermæ, feminibus arillatis, 1 - sulcatis.

Habitat in sylvis planis oræ Zanguebariæ continentis Africanæ: indeque a Lusitanis delata, & in hortis culta prope Mozambicum. Odor, sapor, color baccarum omnino similis in tribus supra scriptis speciebus: seminaque in eundem usum adhibentur.

† GENUS LI. DYSODA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5 - fidum: laciniis subulatis, erectis.

Cot. Monopétala, infundibuliformis, supera: tubo brevi: limbo amplo, reflexo, 5 - partito: laciniis 3 - fidis, acutis.

Stam. Filamenta 5, brevissima, infra os tubi. Antheræ oblongæ, incumbentes, T Pest.

- Pist. Germen subrotundum, calyce vestitum. Stylus filiformis, corollæ æqualis. Stigma oblongum, villosum, 2-fidum reflexum.
 Peric. Bacca subrotunda, calycina, parva, 1-locularis, polysperma.
 Sem. Plurima, ovata, minima.
 Nom. (*Δισωδές foetidum*) ex ingrato plantæ odore.

Char. Gener. *Cor.* 5-partita : laciniis 3-fidis. *Bacca* calycina, 1-locularis, polysperma.

† Sp. 1. *DYSODA FASCICULATA*. α *Man thien huang*. β *Mán tsien yòng*.
 Differ. spec. *Dyl. foliis*, & *floribus* confertis.

Hab. *Caulis* fruticosus, multiplex, 2-pedalis, rectus : *ramis* ascendentibus. *Folia* oblongo-ovata, integerrima, plana, minuscule, sessilia, conferta. *Flos* albus, congestus, terminalis, & lateralis.

Habitat in Cochinchinâ, & Chinâ, odore ingrata, aspectu pulchra; eâque utuntur ad discriminandas hortorum areolas, prout Europæi faciunt buxo, & myrto.

GENUS LII. STIGMANTHUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-phyllum, tubo brevi : limbo 5-partito, laciniis filiformibus, longis.

Cor. Infundibuliformis, supera : tubo longo : limbo 5-partito, laciniis ovato-oblongis, patentibus.

Stam. Filamenta 5, brevissima, infra scissuras corollæ inserta. *Antheræ* oblongæ, reflexæ.

Pist. Germen subrotundum. Stylus filiformis, corollâ longior. Stigma ovatum, fulcatum, maximum.

Peric. Bacca calycina, compressa, tuberculosa, exsucca, 1-locularis, polysperma.

Sem. Oblonga, angulata, ossca.

Nom. Desumptum a magnitudine exotica stigmati.

Observ. Affinitatem habet cum *Mussaendâ* : a quâ præcipuè differt pericarpio, & stigmate.

Char. Gener. *Cor.* infundibuliformis. *Stigma* fulcatum, maximum. *Bacca* calycina 1-locularis, polysperma : *seminibus* osscis.

Sp. 1. *STIGMANTHUS CYMOSUS*. α *Cay buóm rùng*.

Differ. spec. *Stigm. scandens* : *foliis* lanceolatis : *floribus* cymosis.

Hab.

PENTANDRIA MONOGYNIA. 147

Hab. *Frutex* magnus, ramosus, scandens, acirrhus, inermis. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, opposita. *Flos* albus, Cymis vastis, axillaribus, & terminalibus.

Habitat in sylvis, & montibus Cochinchinæ.

GENUS LIII. GARDENIA.

Char. Gener. *Bacca* infera, polysperma. *Stylus* elevatus, bilobus. *Calyx* laciniis verticalibus. Lin. fy. pl. G. 320.

† Sp. 1. GARDENIA GRANDIFLORA. α Cay Deanh nam.

Differ. spec. Gard. *arborea*, *foliis* lanceolatis: *calycis* laciniis reflexo-falcatis: *baccis* oblongis.

Hab; & notæ. *Arbor* mediocris: *ramis* tortuosis, patentibus. *Folia* lanceolata, integerrima, nitida, opposita, petiolata. *Flos* albus, magnus, solitarius, sparsus, terminalis, & lateralis, gratum odorem exhalans. *Calyx* oblongus, baccatus, 6-fidus: laciniis linearibus, reflexo-falcatis, corpori floris lateraliter verticalibus. *Cor.* hippocrateriformis, tubo cylindraceo, longo: limbo 6-partito, laciniis ovatis, sub-planis. *Filamenta* nulla. *Antheræ* 6, lineares, sinibus laciniarum medio sui affixæ, extremis liberæ. *Germen* oblongum. *Stylus* clavatus, æqualis tubo. *Stima* ovatum, magnum, solidum, 2-fidum. *Bacca* calycina, oblonga, utrinque subacuta, 6-gona, 1-locularis, polysperma, pulpâ rubrâ plena: *seminibus* plurimis, orbiculatis, nidulantibus: *cortice* tenui, glabro, luteo.

Habitat in Cochinchinâ prope fluvios: indeque in hortos transferitur, ob nitorem foliorum, magnitudinem, candorem, & odorem floris æstimabilis.

Observat. In hac specie stamina, lacinia calycis, & corollæ fere semper numerantur sex, raro quinque, vel septem. *Corollam* non invêni contortam, nec *Baccam* 2-locularem. Ideoque haud ineptè transferri posset in classẽ Hexandriam, simul cum subsequente *Gardeniâ* Floridâ, quæ illi congener prorsus videtur, quâvis hæc flore luxuriante gaudens a naturali numero partium sæpius aberret.

Ufus. *Baccarum* recentium-pulpâ succosâ, & ruberrimâ tinguntur elegantè serica.

Virtus Medica. Refrigerans, Emolliens, Ophthalmica. Prodest in febribus, præcipuè hæcticis, & phthificis: in dysuriâ, scabie, oculorum rubedine, & inflammatione. Uti solent decocto fructus exsiccati simul cum seminibus, & excorticati.

Sp. 2. GARDENIA FLORIDA. β Chý tsù. α Cay Deanh tau. Lin. fy. pl. sp. 1.

T ii

Differ,

木 西 子

Differ. spec. Gard. *fruticosa*, *foliis* ovatis, acuminatis : *stomate* multiplicato : calycis laciniis rectis : baccis ovatis.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, multiplex, lignosus, erectus, 5-pedalis, ramosissimus. *Folia* ovalia, acuminata, integerrima, parva, nitida, opposita, sparsaque, petiolis brevibus. *Flos* albus, odorifer, terminalis, & sparsus, pedunculis monofloris : *corollis* semper multiplicatis, ordinibus binis, ternisve : laciniis singuli ordinis plerumque 6, sæpe etiam 5, 7, 8 : *staminibus*, & *calycis* laciniis totidem, quot corollæ. *Bacca* ovata, utrinque subacuta, præcedente specie duplo minor : pulpâ similiter rubrâ, succosâ. Monolocularem semper observavi, nisi forte pellicula tenuis loculos dividens, observantis visum effugit. Laciniæ calycis verticales, ensiformes, erectæ. Baccarum usus, & virtus ut præcedentis.

Habitat tam in Chinâ, quam in Cochinchinâ.

Catsjopiri. Rumph. Amb. Auct. c. 35. tab. 14. f. 2. Ubi corollam describit tribus ordinibus multiplicatam, singulo ordine 6-petalo, seu 6-partito : proindeque staminibus 6, cum hæc ratione situs semper laciniarum numerum sequantur.

Pluknet. Amalth. pag. 29. *Arbuscula Sinensis*, *Myrti maioris folio*, *vasculo seminali hexagono*, *ad singulos angulos alis foliaceis munito*, *quæ porrectæ vasculi coronam efformant*, *Um ki Sinensibus dicta*. Idem Amalth. p. 212. *Um ki*, *alias Umuy*, *cujus fructus ad tingendum colorem escalatinum inservit*, *florem fert roseum*, *album 6-petalum*. t. 448. f. 4.

Thunb. Japon. p. 108, 109. *Gadenia Florida*. *Bacca* 1-locularis. *Corolla* sæpe plena, *antheris* plerumque 6, *calyce*, & *limbo corollæ* 6-partitis.

† Sp. 3. GARDENIA VOLUBILIS. β Xang lan thân.

Differ. spec. Gard. *caule* volubili : *pedunculis* polyfloris.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, volubilis, inermis, longus. *Folia* lanceolata, acumine longo, integerrima, glabra, opposita, petiolis brevibus. *Flos* pallidus, axillaris, pedunculis longis, subdivisis. *Calyx* baccatus, 5-fidus : laciniis acutis erectis. *Corolla* infundibuliformis : tubus in medio incrassatus, ibi stamina 5 sustinens : limbus patens, 5-partitus, laciniis longis, repandis. *Stylus* supra medium vaginatus ab stigmate crasso, verrucoso, colorato : inde egrediens in subulatum desinens. *Bacca* infera, parva, subrotunda, 2-locularis, polysperma : *seminibus* paucis, rotundis.

Habitat inculta apud Sinas, extra suburbia Cantonienſia.

GENUS LIV. GENIPA.

Char. Gener. *Cor.* rotata. *Stigma* clavatum. *Bacca* 2-locularis. *Sem.* nidulantia, cordata. Lin. fy. pl. G. 271.

† Sp. 1. GENIPA BUFFALINA. α Cây Gang tlau.

Differ. spec. Gen. *foliis* fasciculatis ovatis, glabris: *floribus* sparsis.

Hab; & notæ. *Arbor* 9-pedalis: *ramis* patentibus: *aculeis* longis, rectis, oppositis. *Folia* ovata, integerrima, glabra, plana, dura, fasciculata: petiolo communi brevi, proprio subnullo. *Flos* albus, sparsus, solitarius: *calyce* baccato, 5-fido, laciniis rotundatis, planis. *Corolla* rotata, limbo plano, 5-fido. *Bacca* subrotunda, exsucca, coronata, diametri pollicaris, fusco-lutea, 2-locularis, polysperma. *Filamenta* vix ulla. *Antheræ* 5, oblongæ ori tubi adnatae, limbo adjacentes. *Stigma* ovatum, 2-fidum.

Habitat agrestis in Cochinchinâ.

† Sp. 2. GENIPA ESCULENTA. α Cây Gang com.

Differ. spec. Gen. *foliis* fasciculatis, ovatis, pilosis: *floribus* congestis.

Hab; & notæ. *Arbor* parva, *caule* rectissimo, simplicissimo, 6-pedali. *Folia* ovata, integerrima, pilosa, parva, fasciculis oppositis. *Aculei* longi, recti, oppositi. *Flos* albo-viridis, lateralis, polynatus. *Corolla* rotata, 5-fida, laciniis oblongis, acuminatis. *Calyx* baccatus, acutè 5-fidus. *Stigma* oblongum, emarginatum. *Bacca* subrotunda, carnosa, ceraso æqualis, edulis, coronata, 1-locularis, polysperma. *Antheræ* 5, lineares, sessiles.

Habitat inculta in Cochinchinâ.

† Sp. 3. GENIPA ? FLAVA. β Uất thau cay.

Differ. spec. Gen. *foliis* lato-lanceolatis: *flore* solitario, terminali.

Hab; & notæ. *Frutex* erectus, 5-pedalis, ramosissimus: *aculeis* sparsis, paucis, rectis. *Folia* lato-lanceolata, integerrima, glabra opposita. *Flos* luteus, solitarius, terminalis: corollâ rotatâ, 5-fida, crassa, sub-pilosa: *staminibus* 5, brevibus: *stigmatibus* subrotundo, magno, angulato, sessili. *Pericarpium* non vidi.

Habitat Cantone Sinarum.

GENUS LV. LONICERA.

Char. Gener. *Cor.* 1-petala irregularis. *Bacca* polysperma, 2-locularis, infera. Lin. fy. pl. G. 250.

Sp. 1.

150 PENTANDRIA. MONOGYNIA.

Sp. 1. LONICERA PERICLYMENUM. β Già tùm. α Kim ngân tàu.
 Differ. spec. Lon. *capitulis* ovatis, imbricatis, terminalibus : *foliis* omnibus distinctis. Lin. sp. 4.
 Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, teres, volubilis, ramosus. *Folia* ovata, sub-acuta, cordata aliqua, inferius pubescentia, opposita, nec perfoliata. *Flos* albo-luteus, subterminalis, capitulis imbricatis, inæqualibus. *Corolla* bilabiata, tubo tenui. Bacca 2-ocularis, infera, polysperma.
 Habitat in multis locis imperii Sinenfis, inculta.
 Virtus, imprimis florum. Resolvens, Diuretica, Mundificans.
 Periclymenum Indicum, flore flavescente. Tournef. Inst. pag. 609.
 Periclymenum non perfoliatum Germanicum. Bauh. Pin. p. 302.
 Caprifolium Com. Honeyfuckle. Hill. Brit. herb. p. 516. t. 73. f. 3.

Sp. 2. LONICERA XYLOSTEUM. α Deeì bướm bướm : Kim ngân hoa.
 Differ. spec. Lon. *pedunculis* 2-floris : *vaccis* distinctis : *foliis* integerrimis, pubescentibus. Lin. sp. 7.
 Hab; & notæ. *Frutex* inermis, scandens, acirrhus, ramis multis. *Folia* ovata, integerrima, pubescentia, parva, opposita. *Flos* albus, axillaris, pedunculis bifloris. *Corolla* tubo longissimo : limbo oblongo, 2-partito, lacinia altera leviter 4-fida, altera integerrima, tenuous. *Baccæ* distinctæ, subrotundæ, rubræ.
 Habitat scandens per sepes, & dumeta in Cochinchinâ.
 Chamæcerasus dumetorum, fructu gemino, rubro. Bauh. Pin. p. 451. n. 4. *Lonicera* pedunculis 2-floris, foliis ovatis, obtusis, integris. Hort. Cliff. pag. 58.
 Virtus. Creditur ab indigenis eadem, quæ præcedentis speciei : mihi vero non probata.

† GENUS LVI. OXICEROS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-dentatum, erectum.
 Cor. Hippocrateriformis, supera : tubus calyce duplò longior : limbus 5-fidus, amplus, laciniis ovatis, parum reflexis, æqualibus.
 Stam. Filamenta subnulla. Antheræ 5, filiformes, 3-loculares, longæ, ori tubi insistentes, per limbum expansæ.
 Pist. Germen subrotundum, calyce clausum. Stylus æqualis tubo. Stigma ovato-oblongum, polysulcum.
 Peric. Bacca calycina, subrotunda, parva, coronata, 2-ocularis, polysperma.
 Sem. pauca, subrotunda.

Nom:

Nom. (Οξύς acutus : Κέρας cornu) ex aculeis plantæ corniformibus , acutissimis.

Charact. Gener. *Cor.* hippocrateriformis , supera. *Antheræ* filiformes. *Bacca* 2 - locularis , polysperma.

† Sp. 1. OXYCEROS HORRIDA. α Cây Uất o : Cây Mo tló.

Differ. spec. *Ox. ramis* reclinatis : *racemis* trichotomis.

Hab. *Frutex* 8 - pedalis , caule lignoso , suberecto : *ramis* longis , reclinatis : ramusculis plurimis , brevibus , cruciatim brachiatis : *aculeis* magnis , oppositis , corniformibus , acutissimis. *Folia* ovato-lanceolata , integerrima , glabra , opposita. *Flos* albus , racemis trichotomis , sub-terminalibus. *Bacca* nigra , inutilis.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

† Sp. 2. OXYCEROS SINENSIS. β Cai tfoi lăc.

Differ. spec. *Ox. foliis* lanceolatis nervosis : *racemis* brevibus , terminalibus.

Hab ; & notæ. *Frutex* 5 - pedalis , erectus , ramosissimus : *aculeis* multis , brevibus , acutis , obliquis. *Folia* lanceolata , integerrima , nervosa , glabra , opposita. *Flos* albus , terminalis , racemis brevibus. *Corolla* hippocrateriformis , tubo longo : limbo 5 - fido , plano. *Filamenta* 5 , brevissima ad os tubi : *Antheris* linearibus. *Stigma* ovatum , 2 - fidum. *Bacca* calycina , parva , coronata , subrotunda , 2 - locularis , polysperma

Habitat agrestis circa Cantonem Sinarum.

GENUS LVII. MUSSÆNDA.

Char. Gener. *Cor.* infundibuliformis. *Stigmata* 2 , crassiuscula. *Bacca* oblonga , infera. *Sem.* quadrifariam disposita. Lin. fy. pl. G. 257.

Sp. 1. MUSSÆNDA FRONDOSA. α Cây buồm bặc.

Differ. spec. *Muf. paniculâ* foliis coloratis. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Frutex* lignosus , magnus , scandens , acirrhus , inermis : ramis multis longis , sparsis. *Folia* ovato-lanceolata , integerrima , rugosa , pilosa , subsessilia , opposita. *Flos* aureus , cymis magnis , patentibus , terminalibus : *bracteis* magnis , ovatis , nervosis , albidissimis , petiolatis , singularum baccarum calycinarum lateri insistentibus. *Cal.* tubulosus , 5 - partitus , laciniis subulatis , pilosis , erectis. *Cor.* infundibuliformis , supera : tubo longo : limbo brevi , 5 - par-

5-partito, laciniis acutis, caudatis. *Filamenta* 5, brevia, medio tubo insidentia: *antheris* filiformibus, erectis. *Stylus* corollæ æqualis. *Stigmata* 2, lanceolata, erecta. *Bacca* ovato-oblonga, bilocularis, polysperma: *feminibus* multis, subrotundis.

Habitat frequens, per dumeta scandens in Cochinchinâ.

Folium Principissæ. Rumph. Amb. l. 6. cap. 56. t. 51. Mussænda Zeylanica, flore rubro. Burm. Zeyl. pag. 165. t. 76.

Observ. Utraque figura, & descriptio Burmanni, & Rumphii in multis convenit cum nostrâ, sed non in omnibus, nec illi etiam inter se prorsus conveniunt, quod potius varietati, quam specificæ diversitati tribuendum. In planta Cochinchinenfi nullum odorem notavi: magnam vero pulchritudinem in candore singulari bractearum floribus aureis immixto; quodque ipsæmet bractæ, non pedunculis, sed fructui inhæreant, quod alibi non vidi.

Virtus. Florum imprimis. Attenuans, Diuretica. Convenit in Tussi, Asthmate, Febribus periodicis, Tumore ventris. Externè abstergit ulcera fordida, impetigines, scabiem, maculas cutaneas.

† Sp. 2. MUSSÆNDA CHINENSIS. α Xān xīe lāu.

Differ. spec. Mus. *foliis* fasciculatis: *floribus* solitariis.

Hab; & notæ. *Arbuscula* ramis diffusis, inermibus. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, congesta. *Flos* terminalis solitarius: *calyce* baccato, 5-partito, laciniis lanceolatis. *Bacca* ovata, coronata, pallida, 4-locularis, polysperma: *feminibus* multis, subreniformibus, ossis. Corolla infundibulif., 5-fida.

Habitat inculta in suburbiis Cantonienfibus.

† GENUS LVIII. TRIPHASIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthum 3-dentatum, inferum, breve persistens.

Cor. Campanulata, petala 3, oblonga, inferius in tubum rectum curvata, superius parum reflexa.

Stam. Filamenta 5, subulata, plana, corollâ breviora, receptaculo inhærentia. Antheræ totidem, ovatæ.

Pist. Germen ovato-oblongum. Stylus crassus, longior staminibus. Stigma obtusè trigonum.

Peric. Bacca ovata, 1-locularis.

Sem. 1, ovatum.

Nom. (Τριφάσιος triplex) a formâ ternariâ foliorum, corollæ, & calycis istius plantæ.

Char.

Char. Gener. Cor. petala 3, campanulata. Cal. 3-dentatus. Bacca super, 1-sperma.

Sp. I. TRIPHASIA AURANTIOLA. α Kim Kuit. β . . .

Differ. spec. Triph. *foliis* ternatis : *floribus* solitariis.

Hab. *Arbuscula* 5-pedalis : *ramis* plurimis, patentibus, tortuosis, subdivisis. *Folia* ternata, foliolis ovatis, emarginatis, planis, glabris, parvis, odoriferis, coloris fusco-viridis. *Aculei* axillares, recti, acutissimi, foliolis breviores. *Flos* albus, axillaris, solitarius, petalis crassiusculis. *Bacca* rubra, ovata, Coffeæ similis, duplò minor, pelliculâ corticeâ tenui : pulpâ viscosâ, dulci, eduli, inodorâ : semine unico, ovato.

Habitat in Cochinchinâ, & Chinâ : coliturque in viridariis magnatum ob odorem, & formæ elegantiam; nam rami, licet lignosi, facile ductiles quamcunque velis, admittunt, & servant.

Observ. Linn. sy. pl. tom. 3. p. 585, & alibi plantam istam Citro adscribit, vocatque Citrum Trifoliatam. Proculdubio Celeb. Vir florem non vidit, qui a Citro prorsus adhorret. Puto, quod vulgare nomen Aurantiola, simulque aromaticus odor filiorum deceptioni ansam dederit. Eadem indicatur nomine Japonico Karatats banna a Kæmpferio (Amæn. p. 801. fig. p. 802.) & novissimè a Thunbergio. Fl. Jap. p. 294. Unde dicendum est Clar. Viros vel florem non examinasse, vel diversas flore plantas eodem prorsus habitu (nec vulgari) gaudere.

† GENUS LIX. BOTRIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium campanulatum, 5-crenatum, breve.

Cor. Petala 5, acuta, carnosâ, erecta, apice inflexa, infera.

Stam. Filamenta 5, plana, erecta, corollâ breviora, basi petalorum insistentia. Antheræ ovatæ, stantes.

Pist. Germen subrotundum. Stylus o. Stigma concavum.

Peric. Bacca rotunda, aquosa, 1-locularis, 1-sperma.

Sem. ovatum, sub-compressum.

Nom. (Βότρυς uvæ racemus) ob fructificationem racemis uvarum similem, habitumque non longè a Vite discrepantem.

Char. Gener. Cor. Petala 5, subinflexa. Cal. 5-crenatus. Bacca super, 1-sperma.

† Sp. I. BOTRIA AFRICANA. γ Muzarrúba.

Differ. spec. Bot. *foliis* lobatis : *racemis* lateralibus.Hab. *Frutex* mediocris , multiplex , ramosus , scandens : *radice* tereti , longâ , rugosâ , lutescente. *Folia* cordata , 3-5-loba , obtusa , venosa , crenata , tomentosa , sparsa , petiolis longis. *Flos* rubescens , parvus , sub-clausus , racemis subdivisis , brevibus : *pedunculo* communi longo , cirrhofo , cirrhis 2-partitis. *Bacca* nigra , aquosa , edulis , dulcis , uvæ similis.

Habitat agrestis prope litora oræ Zanguebariæ in-Africâ.

Virtus. Resolvens , Diuretica. Decoctum radices (quod non probavi) dicitur efficax contra pleuritidem , inflammationes , & apostemata.

Observ. Hæc planta appellari solet ab incolis Lusitanis *Parreira brava* , quo nomine etiam dignoscitur alia planta Brasiliæna , a Linnaeo dicta *Cissampelos Pareira* : sed flos Africanus a me attentè examinatus ab Americano valde differt ; ideoque diverso Generi , & Classi adscribendus.

† GENUS LX. PENTALOBA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5 - phyllum : foliolis lanceolatis , pilosis , erectis.

Cor. Campanulato-clausa , infera : petalis 5 , lanceolatis , apice sub-reflexis. Nectarium 5 - dentatum , erectum.

Stam. Filamenta 5 , filiformia , planiuscula , incisuris nectarii insistentia , corollæ subæqualia. Antheræ ovatæ , stantes.

Pist. Germen subrotundum , 5 - sulcatum , pilosum. Stylus brevis , crassus , pilosus. Stigma simplex.

Peric. Bacca subrotunda , 5 - loba , 1 - locularis , 5 - sperma.

Sem. 5 , ovata.

Nom. a lobis 5 , quibus bacca figuratur.

Char. Gener. Cor. campanulata , 5 - petala. Cal. 5 - phyllus. Bacca supera , 5 - sperma.

† Sp. I. PENTALOBA SESSILIS. α Cây Cuông tàu.

Differ. spec. Pent. *foliis* lanceolatis : *floribus* congestis , sessilibus.Hab. *Arbor* mediocris : *ramis* ascendentibus. *Folia* lanceolata , leviter ferrata , glabra , alterna. *Flos* pallidus , sessilis , congestus.

Habitat inculta in montibus Cochinchinæ.

GENUS LXI. VITIS.

Char. Gener. *Petala* apice cohærentia, emarcida. *Bacca* 5-sperma, supera. Lin. fy. pl. G. 305.

Sp. 1. VITIS VINIFERA. β Pú táo. α Cây Nho tàu. Bồ đào.

Differ. spec. Vit. *foliis* lobatis, sinuatis, nudis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, crassus, scandens, ramis longissimis, cirrhosis. *Folia* sinuato-lobata, serrata, glabra, alterna. *Flos* albus, minusculus, lateralis, racemis magnis.

Habitat in Chinâ: inde delata colitur rarò in Cochinchinâ.

Matthiol. in Diosc. l. 5. c. 1. Bauh. Pin. p. 299. n. 1.

Sp. 2. VITIS INDICA. α Nho rừng, nhon lá.

Differ. spec. Vit. *foliis* cordatis, dentatis, subtus villosis: *cirrhis* racemiferis. Lin. sp. 2.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, mediocris, ramosus, scandens: *cirrhis* racemiferis. *Folia* cordata, ovata, acuta, dentata, subtus pubescentia, alterna, petiolis rubescentibus. *Flos* albus, viniferæ similis, æqualisque: *racemis* parvis, lateralibus. *Bacca* rotunda, fusco-viridis, parva, aquosa, acida, edulis.

Habitat inculta, scandens per sepes in Cochinchinâ.

Scembra Valli. Rheed. Malab. 7. pag. 11. tab. 6. Burm. Indiæ. pag. 62.

Sp. 3. VITIS LABRUSCA. α Nho rừng, chia lá.

Differ. spec. Vit. *foliis* cordatis, sub-trilobis, dentatis, subtus tomentosis. Lin. sp. 3.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, longissimus, tenuis, ramosus, *cirrhis* scandens. *Folia* subtriloba, integraque, serrato-dentata, tomentosa, aspera, alterna, petiolis longis. *Flos* minusculus, pallidus, racemis brevibus, lateralibus. *Bacca* rotunda, nigra, acida, edulis.

Habitat in sylvis provinciarum Australium Cochinchinæ, prope Cambodiam.

Labrusca Moluca. Rumph. Amb. l. 9. c. 67. tab. 167. Vitis Labrusca. Pluk. Phyt. tab. 249. f. 1.

Ufus. Ex hujus, & præcedentis speciei baccis fermentatis destillatur spiritus vini sat bonus, nec odore, aut sapore ingratus.

† GENUS LXII. CALISPERMUM.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-fidum, patens, minimum, persistens laciniis acutis.
 Cor. infera, petala 5, ovata, concava, patentia.
 Stam. Filamenta 5, petalis inserta, corollæ æqualia. Antheræ subrotundæ.

Pist. Germen subrotundum. Stylus filiformis, longior staminibus. Stigma crassiusculum.

Peric. Bacca subrotunda, succulenta, 1-locularis, polysperma.

Sem. subrotunda, minima, ad peripheriam nidulantia.

Nom. (Καλὶα nidus, σπέρμα semen) a feminibus nidulantibus.

Char. Gener. Cor. petala 5, ovata, infera. Stamina petalis inserta.
 Bacca 1-locularis: feminibus nidulantibus.

† Sp. 1. CALISPERMUM SCANDENS. α Βο' gie' deei.

Differ. spec. Cal. *foliis* ovato-lanceolatis, crenatis: *spicis* subterminalibus.

Hab. *Frutex* lignosus, scandens, longus, ramosus, inermis. *Folia* ovato-lanceolata, crenata, glabra, alterna. *Flos* albus, racemis multis, oblongis, simplicibus, subterminalibus.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

GENUS LXIII. EVONYMUS.

Char. Gener. Cor. 5-petala. Capsula 5-gona, 5-locularis, 5-valvis, colorata. Semina calyptrata. Lin. fy. pl. G. 291.

† Sp. 1. EVONYMUS CHINENSIS. β Kām quā.

Differ. spec. Evon. *caule* scandente: *foliis* 3-lobis: pedunculis polyfloris.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, longus, cirrhis scandens. *Folia* cordata, 3-loba, medio acuto, lateralibus obtusis, denticulata, aspera. *Flos* albus, pedunculis polyfloris, lateralibus: *calyce* 5-fido, patente. *Corolla* petala 5, oblongo-ovata, patentia, calyce longiora. *Stamina* 5. *Bacca* superā, ovata, utrinque subattenuata, 10-gona, 1-locularis, polysperma evalvis: *feminibus* ovatis, compressis, calyptrā succosā vestitis.

Habitat incultus extra suburbia Cantoniensia in Chinā.

Observ.

Observ. Evonymo non satis convenire agnosco : si aptiorem locum invenias , eò transferas.

† GENUS LXIV. TRALLIANA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5 -phyllum , inferum , persistens : foliolis brevibus ; rotundatis.

Cor. Petala 5 , oblonga , patentia , reflexa , calyce longiora. Nectarium magnum , erectum , 10 - crenatum.

Stam. Filamenta 5 , brevia , receptaculo infidentia. Antheræ biloculares , subrotundæ.

Pist. Germen subrotundum. Stylus æqualis staminibus. Stigma ?

Peric. Bacca subrotunda , 2 - locularis , 2 - sperma.

Sem. intus angulata , exterius rotundata.

Nom. ab antiquo Physicæ indagatore Alexandro Tralliano.

Char. Gener. *Petala* 5 , oblonga , reflexa. *Cal.* 5 -phyllus inferus. *Bacca* 2 - locularis , 2 - sperma.

† Sp. 1. TRALLIANA SCANDENS. α Cây rác.

Differ. spec. Tral. *foliis* cordatis , crenatis : *flore* dichotomo.

Hab. *Caulis* fruticosus , multiplex , longus , scandens , inermis : *ramis* multis , geniculatis. *Folia* cordata , subrotunda , acuminata , glabra , alterna. *Flos* albo-viridis , racemis dichotomis , lateralibus , pedunculo communi longo.

Habitat , & scandit quascunque arbores obvias in Cochinchina.

GENUS LXV. RHAMNUS.

Char. Gener. *Cal.* tubulosus : squamis stamina munientibus. *Cor.* nulla. *Bacca.* Lin. fy. pl. G. 284.

Sp. 1. RHAMNUS Jujuba. β Tá tsáo. α Đại táo.

Differ. spec. Rh. *aculeis* solitariis , recurvis : *pedunculis* aggregatis : *strobis* semidigynis : *foliis* retusis , subtus tomentosis. Lin. sp. 21.

Hab ; & notæ. *Arbor* mediocris , *ramis* tortuosis , patentibus : *aculeis* recurvis , plerumque solitariis. *Folia* ovata , integerrima , 3 - nervia , subtus tomentosa , alterna. *Flos* pallidus , axillaris , pedunculis aggregatis , brevibus. *Drupa* mediocris , ovata , rubra , dulcis , edulis.

Habitat culta in Chinâ , & Cochinchina.

Vir-

Virtus. Edulcorans, Refrigerans, Pectoralis.

Malus indica. Acoft. Arom. cap. 51. Rumph. Amb. l. 2. c. 44. tab. 36.

Sp. 2. RHAMNUS ZIZYPHUS. α Hòug táo. β Hùm tsáo.

Differ. spec. Rh. *aculeis* geminatis, altero recurvo: *floribus* digynis: *foliis* ovato-oblongis. Lin. sp. 23.

Hab; & notæ. *Arbor* mediocris, ramis tortuosis, subpatentibus: *aculeis* plurimis, longis, rectis, sub-solitariis. *Folia* oblongo-ovata, ferrata, 3-nervia, utrinque glabra. *Flos* albo-viridis, axillaris, pedunculis brevibus, plerumque monofloris. *Calyx* corollinus, rotatus, 5-fidus. *Stamina* 5, squamis totidem munita. *Stigmata* 2, sessilia. *Drupa* mediocris, ovato-oblonga, fusco-lutea, carnosa: nukulâ oblongâ, 2-loculari.

Observ. Pedunculi 1-flori, nec corymbosi, floresque digyni ad Zizyphum pertinent. Folia ferrata Napecæ conformantur. Aculei omnes recti neutri conveniunt.

Habitat in Cochinchinâ, & Cantone Sinarum, ubi drupæ sapore acridulces prostant in foro venales tempore autumnali.

Rh. Zizyphus. Thunb. Jap. p. 95.

+ Sp. 3. RHAMNUS SOPORIFER. β Soãn tsáo. α Toan táo.

Differ. spec. Rh. *aculeis* sparsis: *foliis* lanceolatis, enerviis: *floribus* solitariis.

Hab; & notæ. *Arbor* parva, caule, & ramis tortuosis: *aculeis* rectis solitariis, sparsis. *Folia* lanceolata, integerrima, parva, enervia, alterna, oppositaque. *Flos* rubescens, axillaris, solitarius. *Drupa* subrotunda, parva, rubra, 1-sperma. Florem recentem non vidi.

Habitat in provinciis Borealibus Sinarum.

Virtus. Hypnotica, Paregorica. Uti solent nucleis excorticatis, & diu coctis. Somnum leniter conciliat, dolores mitigat, fluxum seminis cohibet, viscera roborat.

Observ. Rumphius Amb. l. 2. cap. 45. tab. 37. loquens de Vidará Littoreâ, quam Linnæus putat esse Rhamnum Napecam, dicit ejus nucleos caput, & ventrem commovere: at arbuscula nostra, quæ habitu Rumphianæ assimilatur, nucleis suis utrunque sedat, prout Medici Sinenses frequenti usu expertum habent.

+ Sp. 4. RHAMNUS AGRESTIS. α Cây Na.

Differ. spec. Rh. *aculeis* geminis, rectis: *foliis* oblongis: *floribus* racemosis.

Hab; & notæ. *Arbuscula* agrestis, ramis patentibus: *aculeis* geminis, rectis, brevibus. *Folia* ovato-oblonga, integerrima, alterna, glabra.

glabra. *Flos* pedunculis racemosis : *calyce* 5-fido : *corollâ* nullâ. *Stamina* 5, villis multis circumdata. *Stigmata* 3, sessilia. *Drupa* minima, globosa, rubra, edulis : nukulâ 3-loculari.

Sp. 5. RHAMNUS LINEATUS. α Cây ráo ráo. β Chè lúm.

Differ. spec. Rh. *inermis*, *floribus* hermaphroditis : *foliis* ovatis, lineatis, repandis, subtus reticulatis. Lin. sp. 15.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, multiplex, teres, æqualissimus, glaber, nitidus, ramosus, 8-pedalis, procumbens : *aculeis* multis, sparsis, solitariis, rectis, brevibus. *Folia* ovata, sub-crenata, plana, parva, glabra, alterna, striata lineis multis, obliquis, parallelis. *Flos* albus, minuscule, pedunculis polyfloris, sub-terminalibus. *Cal.* 1-phyllus, 5-dentatus, minimus. *Cor.* infera petala 10, lanceolata, æqualia, erecta, interiora 5 amplectentia stamina. *Filamenta* 5, subulata, longitudine corollæ : antheris nutantibus. *Germen* ovatum, scabrum. *Stylus* filiformis, æqualis staminibus : *stigmatibus* crassiusculo, concavo. *Drupa* parva oblongo-ovata, scabra, rubra : nukulâ oblongâ, 2-fulcâ, 2-loculari.

Habitat inter dumeta, & arundinum sepes in Cochinchina, & Chinâ. Rhamnus Zeylanicus, folio subrotundo, glabro, caulibus hirsutis, spinis exiguis. Burm. Zeyl. p. 198. t. 88. Acaciæ forte cognatus frutex. Pluk. Phyth. t. 122. f. 4.

Virt. Radicis in decocto. Deobstruens, Diuretica. Vi heroicâ agit contra hydropem, & obstructions rebelles.

Differentia specifica melius, ni fallor. definiretur hoc modo. Rh. aculeis solitariis, rectis : foliis ovatis, oblique lineatis : pedunculis polyfloris.

Observ. Genus Linnæanum Rhamnus mihi apparet valde confusum ; cum in eo conjungantur plantæ inter se valde remotæ. Non absque fundamento Tournefortius eas distinxerat. In quinque speciebus, quas memoravimus, fructificatio semper est drupa, nunquam bacca.

GENUS LXVI. MANGIFERA.

Char. Gener. *Cor.* 5-petala. *Drupa* reniformis. Lin. fy. pl. G. 298.

Sp. 1. MANGIFERA INDICA. α Cây Xoài. β Càn Xú.

Differ. spec. Mang. *racemis* expansis : *petalis* apice reflexis : *drupâ* sub-reniformi, glabrâ.

Hab ; & notæ. *Arbor* magna : *cortice* scabro : *ramis* expansis. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, sparsa, nitide virentia, resinoso-odora, costis oppositis, parallelis, petiolis brevibus. *Flos* terminalis, racemis erectis, vastis, expansis. *Calyx* foliolis 5, acutis, pa-

ten-

檳榔

世廣通

tentibus. *Corolla* infera, petalis 5, oblongis, planis, apice reflexis, coloris albi, lineolis flavis ad basim striatis, calyce longioribus. *Nectarium* sphaeroidem magnum, carnosum, 5-lobum, germen comprimens. *Stamina* corollâ breviora: *antheris* 5, ovaris, nutantibus. *Stylus* brevis: *stigmatibus* simplici. *Drupa* magna, subreniformis, succoso-carnosa: *cortice* glabro, molliusculo, resinoso, pallido, aut viridi, luteo, vel semi-rubro: *nuce* ovatâ, lignosâ, fibrosâ, compressâ: *nucleo* simplici, carnosio, ovato.

Ufus. Bacca esculenta, salubris, sapidissima: in aliquibus prorsus dulcis, in aliis parum acida.

Habitat in Cochinchinâ, & in omnibus fere locis utriusque Indiæ frigoris vehementis expertibus.

Manga Domestica. Rumph. Amb. l. i. c. 21. tab. 25. Acosta. Arom. cap. 43. Bont. Jav. pag. 95.

Varietates hujus inveniuntur plurimæ, quæ præcipuè differunt fructus formâ, magnitudine, colore, & sapore, sicut in Europâ pyra, & mala. Flores omnium, quos observavi, inveni hermaphroditos.

† Sp. 2. MANGIFERA FÆTIDA. α Xoài hôi.

Differ. spec. Mang. *racemis* elongatis: *petalis* integrè reflexis: *drupâ* cordatâ, pubescente.

Hab; & notæ. *Arbor* magna: *cortice* sub-scabro: *ramis* ascendentibus. *Folia* lanceolata, integerrima, præcedentis speciei triplo majora, obscurè viridia, sparsa, petiolis longis. *Flos* ruber, terminalis, *racemis* oblongis: *corollis* a basi reflexis, acutis, 5-petalis. *Drupa* carnosâ, hirsutâ, subrotunda, cordata, odore gravis, gustu acida, insalubris: *nuce* subrotunda, fibrosâ.

Habitat inculta in locis planis, agrestibus.

Manga Fœtida Rumph. Amb. l. i. c. 23. tab. 28. Bont. Jav. pag. 25. in annot. prope finem. Icon Rumphiana utriusque Mangiferæ est optima.

Ufus. Lignum hujus arboris, quamvis non optimum, idoneum tamen est ad tabulata sternenda, & longam acquirit durationem; si ante usum ædificii aquæ lutosæ diu immergatur.

GENUS LXVII. CEDRELA.

Char. Gener. *Cal.* marcescens. *Cor.* 5-petala, infundibuliformis: basi ad $\frac{1}{7}$ receptaculo adnata. *Caps.* lignosa, 5-locularis, 5-valvis. *Sem.* deorsum imbricata, alâ membranaceâ. Lin. fy. pl. G. 297.

† Sp. 1. CEDRELA ROSMARINUS. α Rành rành chó. Địa, phu tử. β Tí phũ pi.

Differ.

Differ. spec. Ced. *caule* fruticoso : *foliis* linearibus : *pedunculis* monofloris , axillaribus.

Hab ; & notæ. *Frutex* lignosus , erectus , 4 - pedalis , multiplex : *racemis* plurimis , rectis , ascendentibus. *Folia* filiformia , subteretia , parva , glabra , duriuscula , simplicia , erecta , opposita , Rosmarini similia , triplo tenuiora , magis odorata. *Flos* albus , pedunculis brevibus , 1 - floris , axillaribus , solitariis , congestisque. *Calyx* monophyllus , sub-campanulatus , brevis , 5 - dentatus , tubo permanente , dentibus caducis. *Corolla* petala 5 , obtusa , patentia , inferius receptaculo adnata , superius marcescentia , decidua. *Filamenta* 5 , capillaria , corollæ subæqualia : *antheris* ovatis. *Stylus* filiformis , æqualis staminibus : *stigmatæ* crassiusculo. *Capsula* compresso-rotunda , 3 - locularis , 3 - valvis , polysperma , apice dehiscens. *Semina* multa , compresso-rotunda , nec alata.

Habitat frequenter in locis arenosis , ad Boream sitis in Cochinchinâ. Vidi etiam sponte nascentem in insulis circa Macaum in Chinâ. Descriptam apud Authores non invêni. Visum fuit genere associare Cedrelæ Americanæ , cum quâ partim cohæret , partim differt.

Virtus , præsertim foliorum , & florum : Cephalica , Nervina , Deobstruens , Diuretica. Valet contra catarrhum , & dolores rheumaticos. Per destillationem elicitur spiritus nec virtute , nec odore inferior aquâ Reginæ Hungariæ , vel spiritu Lavendulæ. Qui florem non considerant , pro Rosmarino habent. Oleum essentiale elicui odore , & virtute præstans , tenue , flavens , parcum.

GENUS LXVIII. DIOSMA.

Char. Gener. *Cor.* 5 - petala. *Nectaria* 5 supra germen. *Caps.* 3 , five 5 , coalitæ. *Semina* calyptrata. Lin. fy. pl. G. 292.

+ Sp. I. DIOSMIA ASIATICA. α . . .

Differ. spec. Dio. *foliis* lanceolatis , alternis : *racemis* subterminalibus.

Hab ; & notæ. *Arbor* parva , 6 - pedalis , expansa , ramosissima. *Folia* lanceolata , integerrima , glabra , alterna. *Flos* flavus , racemis compositis , subterminalibus. *Cal.* 5 - phyllus , inferus , foliolis ovato-oblongis , patentibus. *Cor.* petala 5 , oblonga , obtusa , calyce longiora : *nectario* coronæ-formi , crasso , germen 5 - lobum cingente , nec imposito. *Antheræ* 5 , sessiles , lineares , ad latera nectarrii , apice conniventes. *Stylus* æqualis staminibus : *stigmatæ* simplici. *Pericarpium* capsulæ 5 , sub-reniformes : *seminibus* solitariis , nec calyptratis. *Capsulæ* pedunculis propriis instructæ.

Habitat in monte *Hòn chén* ex adverso urbis Huææ Cochinchinæ metropolis.

GENUS LXIX. PLECTRONIA.

Char. Gener. *Petala* 5, calycis fauci inferta. *Bacca* 2-sperma, inferta. Lin. fy. pl. G. 300.

† Sp. 1. PLECTRONIA CHINENSIS. α Pă lac hōa.

Differ. spec. Plect. aculeata : *foliis* 3-natis : *floribus* umbellatis.

Hab ; & notæ. *Arbuscula* 5-pedalis, ramosissima : *aculeis* 3-natis, recurvis, brevibus. *Folia* lato-lanceolata, subcrenata, glabra, ternata ; petiolo communi longo. *Flos* albus, terminalis, *umbellis* densis, hemisphæricis : *pedunculo* communi longo, partialibus brevibus. *Corolla* petala 4, acuta, sessilia, patentia, insistentia ori calycis turbinati, subtruncati. *Antheræ* 5, biloculares, subsessiles. *Stigma* sessile, 2-fidum. *Bacca* calycina, 2-sperma : feminibus oblongis.

Habitat agrestis in provinciâ Cantonienfi sinarum.

GENUS LXX. ILLECEBRUM.

Char. Gener. *Cal.* 5-phyllus, cartilagineus. *Cor.* o. *Stigma* simplex. *Caps.* 5-valvis, 1-sperma. Lin. fy. pl. G. 313.

Sp. 1. ILLECEBRUM LANATUM. α Rau Chiéo.

Differ. spec. II. *caule* subherbaceo, erecto : *floribus* lateralibus : *foliis* alternis. Lin. sp. 3.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus, teres, sub-erectus, *ramis* diffusis. *Folia* lanceolato-ovata, integerrima, tomentosa, subsessilia, opposita. *Flos* spicis densis, oblongis, sessilibus, axillaribus : *calyce* 5-phylo, compresso, rubro : *corollâ* nullâ. *Capsula* compressa, 5-valvis : *semine* solitario, compresso-rotundo, adunco.

Habitat incultum in agris, & hortis Cochinchinæ.

Amaranthus Indicus, Verticillatus, albus, foliis lanuginè incanus. Pluk.

Alm. 27. t. 75. f. 8. Chenopodium incanum racemosum, folio maiore minori opposito. Burm. Zeyl. p. 60. t. 26. f. 1.

Sp. 2. ILLECEBRUM SESSILE. β Fân Ki Kōuc.

Differ. spec. III. *caulibus* repentibus, bifariè tomentosis : *foliis* lanceolatis, subsessilibus : *capitulis* oblongis, glabris. Lin. sp. 15.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus, diffusus, brevis, subquadragonus, geniculatus, procumbens, sæpe repens. *Folia* lanceolata, subserrata, sessilia, glabra, opposita. *Flos* albicans, capitulis sub-rotundis, axillaribus, sæpe binatis. *Capsula* 5-valvis, 1-sperma.

Habitat

Habitat in locis humidis prope Cantonem Sinarum.

Olus Squillarum. Rumph. Amb. l. 10. c. 26. t. 15. f. 1. Amaranthus humilis, foliis oppositis. Burm. Zeyl. p. 17. t. 4. f. 2.

GENUS LXXI. CELOSIA.

Char. Gener. *Cal.* 3-phyllus, corollæ 5-petalæ facie. *Stamina* basi nectario plicato conjuncta. *Capsf.* horizontaliter dehiscens. Lin. fy. pl. G. 312.

Sp. 1. CELOSIA CASTRENSIS. α Hoa inoung gà. β Kī Koán hōa.

Differ. spec. Cel. *foliis* lanceolato-ovatis, lineatis, acuminatissimis. *Stipulis* falcatis: *spicis* cristatis. Lin. sp. 6.

Hab; & notæ. *Caulis* annuus, sesquipedalis, ruber, striatus, crassus: ramis simplicibus, assurgentibus. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, sparsa, lineis rubris, obliquis subtus notata, petiolis brevibus. *Flos* cruento-ruber, *spicis* terminalibus cristatis, magnis: axillaribus oblongis, parvis. *Capsula* 1-locularis, polysperma, circumscissa: *seminibus* compresso-rotundis, nigris, nitidis. *Stipulæ* falcatae. *Folia* acumine longo.

Habitat passim culta in Cochinchinâ, & Chinâ.

Amaranthus Vulgaris. Rumph. Amb. l. 8. c. 45. t. 84.

Virtus. Subastringens. Reprimit fluxus ventris, & fluorem album: utuntur seminibus semitoftis.

Sp. 2. CELOSIA ARGENTEA. α Thanh thương tú. β Tsím sīam tsà.

Differ. spec. Cel. *foliis* lanceolatis, *stipulis* subfalcatis: *pedunculis* angulatis: *spicis* scariosis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, angulatus: *ramis* rectis, ascendentibus: *stipulis* subfalcatis. *Folia* lanceolata, integerrima, subtus tomentosa, alterna, petiolis brevibus. *Flos* *spicis* oblongo-conicis, albo-rubris, solitariis, terminalibus. *Calyx* 3-phyllus, foliolis lanceolatis, membranaceis, erectis, permanentibus. *Corolla* petala 5, lanceolata, erecta, calyce longiora. *Filamenta* 5, subulata, brevia, basi in tubum membranaceum coalita, superius libera. *Antheræ* oblongæ incumbentes. *Germen* rotundum, superum, tubo staminum femiclausum. *Stylus* filiformis, corollæ æqualis. *Stigma* crassiusculum, planum. *Capsula* globosa circumscissa, 1-locularis, polysperma. *Semina* pauca, lenticularia, nigra, nitida.

Habitat in hortis, & agris Cochinchinæ, & Chinæ inculta.

Thunb. Jap. p. 106. Burm. Ind. p. 64.

Virt. Semen. Resolvens, Ophthalmica.

夏枯草

Sp. 3. CELOSIA MARGARITACEA. α Ha khô thao. β Hiá khê tsào.
Differ. spec. Cel. *foliis* ovatis, *stipulis* falcatis : *pedunculis* angulatis : *spicis* scariosis. Lin. sp. 2.

Hab; & notæ. *Herba* annua, *caule* cespitoso, 2-pedali, erecto : *stipulis* subfalcatis. *Folia* oblongo-ovata, sub-repanda, opposita, petiolis brevibus. *Flos* spicis oblongis, subteretibus, densis, fulvis, erectis, solitariis, terminalibus. *Calyx* 3-phyllus. *Corolla* 5-petala, infera. *Stamina* 5. *Capsula* horizontaliter dehiscens : feminibus paucis.

Habitat in agris Cochinchinæ, & Chinæ inculta.

Beluta adeca. Rheed. Malab. 10. p. 75. tab. 38. *Amaranthus* simplici paniculâ. Bauh. Pin. p. 121. n. 4.

Virt. Attenuans, Resolvens. Prodest in inflammationibus, ulceribus, scabie.

† GENUS LXXII. POLIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 10-phyllum, inferum : foliolis lanceolatis, membranaceis, erectis, persistentibus : interioribus minoribus.

Cor. 0.

Stam. Filamenta 5, capillaria, calyce breviora, receptaculo insidentia. Antheræ ovatæ, 2-loculares, stantes.

Pist. Germen subrotundum. Stylus filiformis brevior staminibus. Stigma crassiusculum.

Peric. Capsula trigono-rotunda, 3-valvis, 1-locularis, polysperma.

Sem. Ovata, pedicellata, pauca.

Nom. (Πολία canities) ab aspectu plantæ incano.

Char. Gener. Cal. 10-phyllus. Cor. 0. Capsula supera, 3-valvis, 1-locularis, polysperma.

† Sp. 1. POLIA ARENARIA. α Sãi hò nam.

Differ. spec. Pol. prostrata : *foliis* stellatis : *pedunculis* dichotomis.

Hab. *Frutex* lignosus, 10-pollicaris : *caule* circumquaque diffuso, multiplici, flexuoso, sub-ancipiti, ramosissimo : *radice* longa, verticali, divisa. *Folia* oblonga, integerrima, tomentosa, minuscula, stellata, sessilia. *Flos* plurimus, albicans (sicut tota planta) *racemis* dichotomis, terminalibus.

Habitat prope litora in Cochinchinâ.

Virtus.

Virtus. Refrigerans, Attenuans. Prodest in febribus lentis, erraticis, catarrhalibus, tussi antiquâ, sudoribus nocturnis. Usus radicis. Observ. Glauz Maritima Linnæi cum Poliâ affinitatem habet: differt præcipuè calyce 1-phylo, 5-partito, & Capsula 5-valvi.

DIGYNIA.

GENUS LXXIII. STAPELIA.

Char. Gener. *Nectarium* duplici stellulâ tegente genitalia. Lin. fy. pl. G. 334.

† Sp. 1. STAPELIA CHINENSIS. β Yong sau khai.

Differ. spec. Stap. *foliis* lanceolatis, congestis: *corollis* rotatis.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, simplicissimus, longus procumbens: denticulis nullis. *Folia* lanceolata, integerrima, carnosâ, glabra, polynata. *Flos* albus, carnosus, axillaris, *umbellis* magnis, simplicibus. *Cal.* 5-partitus, rotatus, ruber, corollæ appressus, pedunculo concolore. *Corolla* rotata, margine 5-sinuata, leviter reflexa. *Nectarium* stellis binis, 5-radiatis. *Antherae* 5, oblongæ, sessiles, conniventes. *Stigmata* 2, simplicia, sessilia. *Folliculi* 2, subulato-conici: seminibus papposis.

Habitat prope Cantonem Sinarum.

Observ. Dubito an hæc planta, quam in loco natali examinavi recentem, sit eadem quam Lin. Jun. (suppl. pag. 170.) vocat Asclepiam Carnosam, quæque ex Chinâ ad ipsum delata fuerat sicca, & mutilata. Habitus quidem utriusque potius convenit Srapeliis, quam Asclepiis.

† Sp. 2. STAPELIA COCHINCHINENSIS. α Deeï lui tâu.

Differ. spec. Stap. repens: *foliis* ovatis, oppositis: *corollis* infundibuliformibus.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, longus, teres, repens, subsimplicissimus. *Folia* ovata, carnosâ, integerrima, glabra, opposita. *Flos* albus, *umbellis* magnis, simplicibus, pedunculo communi longo, crasso. *Cal.* 5-fidus, inferus, persistens, laciniis acutis. *Corolla* 1-petala, infundibuliformis: tubo gracili, longo: limbo 5-partito, laciniis acutis, conniventibus, tegentibus genitalia. *Nectarium* stella unica, carnosâ, plana, radiis 5, acutis, magnis, expansis. *Filamenta* nulla. *Antherae* 5, oblongæ, procumbentes inter crenas nectarii. *Germen* ovatum, 2-fidum. *Stigmata* 2, longiuscula, sessilia. *Pericarpium* folliculi 2, teretes, subulati: *seminibus* aciculis serie stratis, longis, teretibus, coronatis pappo longissimo.

Habitat in montibus Cochinchinæ.

GENUS LXXIV. CYNANCHUM.

Char. Gener. *Nectarium* cylindricum, 5-dentatum. Lin. fy. pl. G. 331.

† Sp. 1. CYNANCHUM ODORATISSIMUM. α Hoa li. β . . .

Differ. spec. Cyn. *caule* volubili, infernè suberoso fisso: *foliis* cordatis, acuminatis, rugosis: *cymis* reflexis.

Hab; & notæ. *Planta* perennis, caule multiplici, volubili, longifimo, infernè suberoso-fisso, superius tereti, nitido, æqualissimo. *Folia* cordata, acuminata, undulata, rugosa, glabra, opposita, petiolis longis. *Flos* luteus, odoratissimus: *cymis* magnis, hemisphæricis, axillaribus, reclinatis. *Cal.* 5-phyllus, inferus, foliolis ovato-lanceolatis, undulatis, suberectis, persistentibus. *Corolla* 1-petala, hippocrateriformis, tubo crasso, brevi, ad basim inflato: limbo amplo, 5-partito, laciniis oblongis, subreflexis. *Nectarium* cylindricum, crassum, erectum, 5-fidum, laciniis conniventibus. *Filamenta* 5, membranacea, nectario externè adhærentia, glandulis 10 ad basim distincta. *Antheræ* biloculares, compressæ, acutæ, stigmati incubantes. *Germen* ovatum, 2-fidum. *Stigma* sessile, ovatum, emarginatum, unicum. *Pericarpium* semper abortit. Ex germine dissecto, & microscopio observato apparent femina plurima oblongiuscula: unde conjectari licet folliculos esse duos, feminibus papposis foetos.

Habitat, & colitur in viridariis Cochinchinæ. Et quamvis admodum vulgare, fragrantia non cedit Nyctanthi Sambac, nec minus illo decorantur nobiles foeminae. Colitur etiam Cantone Sinarum.

Flos Siamicus, sive flos Tunkini. Rumph. Amb. Auct. c. 75. tab. 26. fig. 1.

† Sp. 2. CYNANCHUM INODORUM. β Ti yong than.

Differ. spec. Cyn. *caule* volubili, infernè suberoso fisso: *foliis* ovatis, acuminatis: *pedunculis* subdivisis.

Hab; & notæ. *Planta* perennis: *caule* volubili, infernè suberoso, fisso, longo, ramofo. *Folia* ovata, acuminata, glabra, opposita. *Flos* luteus, parvus, plurimus, inodorus: *pedunculis* subdivisis, brevibus, axillaribus: *calyce* 5-fido, brevi. *Corolla* laciniis 5, linearibus, contortis, tubo longioribus, patentibus, potius hippocrateriformis, quam rotata. *Nectarium* cylindraceum, 5-fidum. *Folliculi* 2, oblongi, acuminati, tomentosi, ad invicem curvati: *feminibus* plurimis oblongis, papposis, imbricatis. *Stigma* 1, sessile, ovato-oblongum, magnum.

Habitat

GENUS LXXV. PERRIPOLOCA.

Char. Gener. *Nectarium* ambiens genitalia, *filamenta* 5 exserens. Lin. fy. pl. G. 330.

† Sp. 1. PERIPLOCA COCHINCHINENSIS. α Cây búp búp.

Differ. spec. Per. *caule* arboreo : *foliis* carnosis : *racemis* terminalibus.

Hab ; & notæ. *Arbor* mediocris, ligno flaccido : *ramis* patentibus. *Folia* cordata, oblonga, acuta, integerrima, magna, carnosâ, glabra, opposita. *Flos* albo-cæruleus, racemis brevibus, terminalibus. *Calyx* 5 - phyllus, foliolis lanceolatis, expansis. *Corolla* rotata, 5 - partita : *nectario* ambiente genitalia collumellis 5, filiformibus, erectis, basi curvatis. *Pericarpium* folliculi 2, oblongi : *Seminibus* plurimis, subrotundis.

Habitat ad portum Turanum, indigenis dictum *Hàn* in Cochinchinâ, ad Austrum metropolis Huææ. Vidi etiam, sed minori formâ, in Benghalâ.

GENUS LXXVI. APOCYNUM.

Char. Gener. *Corolla* campanulata. *Filamenta* 5 cum staminibus alternis. Lin. fy. pl. G. 332.

Sp. 1. APOCYNUM RETICULATUM. α Deeï xanh.

Differ. spec. Ap. *caule* volubili, perenni : *foliis* ovatis, venosis. Lin. sp. 5.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, volubilis, tenuis, teres, pilosus. *Folia* ovata, subacuminata, integerrima, venosa, glabra, nitida, margine reflexa petiolis oppositis. *Flos* luteus, *umbellis* axillaribus, parvis : *calyce* 5 - fido : *corollâ* campanulatâ, 5 - partitâ. *Stamina* 5, filamentis sterilibus alternis carentia. *Germen* oblongum, polypermum : maturum non vidi.

Habitat in dumetis Cochinchinæ.

Olus crudum minus. Rumph. Amb. l. 7. c. 41. t. 40. f. 2.

† Sp. 2. APOCYNUM JUVENTAS. α Hà thu ò nam.

Differ. spec. Ap. *caule* fruticoso, volubili : *foliis* ovatis, pilosis : *racemis* dichotomis.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, volubilis, tenuis, pilosus, ruber, lactescens : *radice* magnâ, carnosâ, tereti, indivisâ. *Folia* ovata, integerrima, pilosa, opposita. *Flos* luteo-viridis, minutus : *racemis*

mis dichotomis, axillaribus. *Calyx* 5-partitus laciniis oblongis, pilosis, patentibus. *Corolla* campanulata, 5-partita, laciniis lanceolatis, calyce triplo longioribus. *Nectarium* lobis 5, conniventibus: filamentis 5, sterilibus, erectis. *Antherae* 5, sessilis, squamiformes, ad basim nectarii adhaerentes. *Germen* longiusculum, 2-lobum. *Stigma* sessile, concavum, 2-fidum. *Folliculi* 2: *seminibus* papposis.

Habitat in locis agrestibus Cochinchinae, saepius procumbens.

Virtus. Creditur a Medicis indigenis plantae hujus radicem ita spiritus animales recreare, ut longo ejus usu homines senescentes ad juventutem redeant. Idem sentiunt Sineses de planta *Ho xeu u*, quam eandem esse existimant: sed mihi obvia non fuit, ut examine Botanico probaretur: radix autem, quam usus sum, formam habet a Cochinchinensi diversam.

† Sp. 3. APOCYNUM ALTERNIFLORUM. β Fù muồn thân.

Differ. spec. Ap. *caule* fruticoso, scandente: *foliis* ovatis, acuminatis, glabris: axillis alternis umbelliferis.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, longus, ramosus, scandens. *Folia* ovata, acuminata, integerrima, plana, glabra, opposita, petiolata. *Flos* pallidus, inodorus, umbellatus, axillis alternis floriferis. *Cal.* 5-phyllus, foliolis lanceolatis, erectis. *Cor.* campanulata, 5-fida, calyce longior. *Nectarium* lobis decem, oblongis, erectis, tubo corollae insistentibus, stamina stigmati apprimentibus. *Folliculi* 2, polyspermi.

Habitat in insulis prope Cantonem Sinarum. Estne Apocynum?

† Sp. 4. APOCYNUM AFRICANUM. γ . . .

Differ. spec. Ap. *caule* fruticoso, suberecto: *foliis* ovato-oblongis: *pedunculis* subtrifloris.

Hab; & notæ. *Frutex* suberectus, 8-pedalis, ramis scandentibus. *Folia* ovato-olonga, obtusa, integerrima, crassa, glabra, parva, opposita. *Flos* pallidus, pedunculis subtrifloris, lateralibus. *Cal.* semiquinquefidus, laciniis acutis, erectis. *Corolla* campanulata, 5-partita, laciniis lanceolatis, contortis, reflexis. *Nectarium* corpusculis 5, subulatis, appressis, glandulis 5 coloratis alternis. *Stamina* 5. *Stylus* unicus, subulatus, æqualis staminibus: *stigmatibus* acuto, 2-fido, erecto. *Peric.* Folliculi 2, conici, *seminibus* papposis.

Habitat in planitie arenosa orae Zanguebariae in Africa.

GENUS LXXVII. PERGULARIA.

Char. Gener. *Nectarium* ambiens genitalia cuspidibus 5, sagittatis.

Cor. hippocrateriformis. Lin. fy. pl. G. 329.

† Sp. 1. PERGULARIA DIVARICATA. β. Hú muôn.

Differ. spec. Perg. caule cespitoso: *foliis* undulatis: *floribus* terminalibus; divaricatis.

Hab; & notæ. *Frutex* caule cespitoso, sub-erecto, ramulis multis brevibus. *Folia* lato-lanceolata; integerrima; undulata; incurva; glabra; opposita. *Flos* luteus; rubro conspersus; terminalis; pedunculis 2-floris; divaricatis. *Cal.* 5-phyllus, foliolis subulatis, erectis. *Corolla* sub-hippocrateriformis; tubo crasso: limbo 5-partito; laciniis subulatis exoticè longissimis. *Nectarium* sagittis 5, erectis, ad os tubi corollæ insistentibus. *Filamenta* 5, tubo æqualia: antheris sagittatis, acumine longo stigma amplexantibus. *Germin* ovatum, 2-lobum. *Stylus* filiformis, æqualis staminibus: *stigmatē* acuto, erecto, 2-fido. Pericarpium folliculi 2, oblongi, polyspermi: *seminibus* longiusculis, nudis.

Habitat inculta apud Sinas.

Observ. Echites Caudata (Burm. Ind. tab. 26.) quodammodo nostræ assimilatur: sed istius nectarium sagittatum ab Echite prorsus alienum.

† Sp. 2. PERGULARIA SINENSIS. β. Fí sí thán.

Differ. spec. Perg. caule suffruticoso, volubili: *foliis* ovato-oblongis: *pedunculis* polyfloris.

Hab; & notæ. *Caulis* suffruticosus, teres, tenuis, volubilis. *Folia* ovato-oblonga, obtusa, integerrima, glabra, opposita. *Flos* terminalis, & lateralis, pedunculis polyfloris, sparsis. *Corolla* lutea, 5-partita, laciniis linearibus, longis, contortis. *Nectarium* sagittis 5, erectis, stipitatis. *Germina* 2, ovalia. *Stylus* filiformis: *stigmatē* unico, conico, 5-fulcato. *Peric.* folliculi 2, oblongi, *seminibus* multis, ovatis, nudis.

Habitat apud Sinas inculta.

Observ. In omnibus Pergulariæ, & apocyni speciebus, quas vidi, semper invēni flores Monogynos. Idem videtur sentire de Pergulariâ Japonicâ Thunbergius. Fl. Jap. pag. 112.

GENUS LXXVIII. ASCLEPIAS.

Char. Gener. *Nectaria* 5, ovata, concava, corniculum exerentia.
 Lin. fy. pl. G. 333.

Sp. 1. ASCLEPIAS CURASSAVIA. β Yong cồ láy.

Differ. spec. Asc. *foliis* lanceolatis, petiolatis, glabris, nitidis: *caule* simplici: *umbellis* erectis, solitariis, lateralibus. Lin. sp. 9.

Hab; & notæ. *Caulis* sub-simplex, volubilis. *Folia* lanceolata, glabra, nitida, petiolata, opposita. *Flos* pallidus, lateralis: *umbellis* solitariis, erectis. *Folliculi* 2, ventricoso-conci: *seminibus* ovatis, compressis, curvis, papposis.

Habitat prope Cantonem Sinarum.

+ Sp. 2. ASCLEPIAS FUSCA. α Cây so đũa.

Differ. sp. Asc. *caule* repente: *foliis* cordato-lanceolatis: *umbellis* axillaribus, geminis.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, volubilis, tenuis, multiplex, inferius radicans, superius ramosissimus. *Folia* cordata, lanceolata, basi barbata, opposita, petiolata, parva. *Flos* fusco-purpureus, *umbellis* 2-natis, axillaribus. *Corolla* minima, *nectariis* 5, auriculatis, absque corniculis. *Fructus* folliculi 2, parvi, subulati, extrorsum ventricosi, introrsum plani: *seminibus* ovatis, curvis, papposis.

Habitat in antiquis muris, & ruderibus Cochinchinæ.

+ GENUS LXXIX. GRAMMICA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium inferum, urceolatum, 5-fidum: laciniis acutis, coloratis, carnosiss.

Cor. campanulata, membranacea, 1-petala: tubo globofo, calyci æquali: limbo brevi, 5-fido, laciniis rotundatis, patentibus.

Stam. Filamenta 5, subulata, corollæ æqualia, tubo insistentia. Antheræ ovatæ, incumbentes.

Pist. Germen subrotundum. Styli 2, æquales staminibus. Stigmate compresso-rotundo.

Peric. Bacca membranacea, subrotunda, 4-loba, 1-locularis, 4-sperma.

Sem. Subrotunda.

Nom.

Nom. (γραμικός linearis) a formâ plantæ lineari.

Char. Gener. *Corolla* campanulata, infera : tubo globoso. *Bacca* 1-locularis, 4-sperma.

† Sp. 1. GRAMMICA APHYLLA. α Το haong tlâng.

Differ. spec. Gr. *caule* volubili : *foliis* nullis : *floribus* congestis.

Hab. *Caulis* linearis, tenuissimus, albiissimus, intricato-volubilis, mutiplex : *ramis* ejusdem formæ, herbis obviis se implicantibus. *Folia* nulla. *Radix* conspicua nulla. *Flos* albus, congestus, pulcher, lateralis. *Bacca* alba, grano piperis æqualis.

Habitat inculta in hortis Cochinchinæ, & inter plantas humiles volutatur, duratione brevi paucorum mensium, tempore verno. Initium aliquod radicale, quo a terrâ alimentum acciperet, diligenter quæsi, sed non invêni.

Observ. Habitu affinis est, quanquam minus luxurians, Tillandsiæ Ufneoidi Lin. sp. 9., & Licheni Ufneæ Lin. sp. 93. Rumph. Amb. 1. 10. t. 40. f. 2. nomine Musci Capillaris.

GENUS LXXX. GENTIANA.

Char. Gener. *Corolla* 1-petala. *Capsula* 2-valvis, 1-locularis : receptaculis 2, longitudinalibus. Lin. 1y. pl. G. 352.

† Sp. 1. GENTIANA SCANDENS. α Rau mỗ. β Ki sí thán.

Differ. spec. Gent. *caule* fruticoso scandente : *corollis* campanulatis ; 5-fidis : *paniculis* elongatis, pendulis.

Hab. & notæ. *Caulis* fruticosus, magnus, lignosus, teres : *ramis* multis, longissimis, scandentibus, inermibus, acirrhis. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, glabra, cineracea, opposita. *Flos* lateralis, paniculis longis, demissis : *calyce* 5-dentato, parvo, persistente. *Corolla* 1-petala, campanulata, tubo amplo, externè cinerei coloris, punctis albis distincto, internè pilis densis, purpureis obstructo : limbo patulo, albo, obtusè 5-fido, brevi, laciniis plerumque laciniato-plicatis. *Stamina* 5. *Styli* 2, longitudine tubi : *stigmatibus* simplicibus. *Capsula* sub-rotunda, 1-locularis, 2-valvis : *feminibus* plurimis.

Habitat, & scaadit per arbores, & sepes in Cochinchinâ, & Ckinâ. In Sinenfi folia sæpe videntur cordata levi emarginaturâ ad basim.

Odor utriusque est ingratus, & foetidus.

Virtus foliorum, & radicis. Tonica, stomachica. Nauseam, & vomitum efficaciter tollit : cibi appetentiam excitat, digestionem adju-

蔓生龍膽

vat. Sapor est amarissimus. Odorem foetidum, quem habet recens; exsiccata amittit.

石龍膽

Sp. 2. GENTIANA AQUATICA. β Xi Kām Xiong.

Differ. spec. Gent. *corollis* 5-fidis, infundibuliformibus, terminalibus, sessilibus: *foliis* margine membranaceis. Lin. sp. 16.

Hab; & notæ. *Caulis* annuus, cespitosus, erectus, 3-pollicaris: *ramis* nullis. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, sessilia, opposita. *Flos* cyaneus, terminalis, solitarius: *calyce* acutè 5-fido, erecto. *Corolla* infundibuliformis, patens, 10-fida: laciniis 5 maioribus expansis; 5 aliis minoribus, alternis, plicatis. *Stigmata* 2, sessilia, longiuscula, revoluta. *Caps.* ovata, compressa, 1-locularis, polysperma, 2-valvis, apice dehiscens.

Habitat in locis humidis prope Cantonem Sinarum.

Thunb. Japon. p. 115. *Gentiana humilis*, aquatica, verna. Aman. Ruth. pag. 4. tab. I. f. 1.

GENUS LXXXI. HYDROLEA.

Char. Gener. *Cal.* 5-phyllus. *Cor.* rotata. *Filamenta* basi cordata. *Caps.* 2-locularis, 2-valvis. Lin. fy. pl.-G. 347.

† Sp. 1. HYDROLEA INERMIS. β Xiong fung.

Differ. spec. Hyd. *caule* inermi: *floribus* solitariis, lateralibus.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, 1-pedalis, erectus, inermis, subsimplicissimus. *Folia* lanceolato-lineararia, integerrima, glabra, sessilia, sparsa. *Flos* cæruleus, pedunculis 1-floris, solitariis, lateralibus. *Calyx* inferus, 5-partitus, laciniis acutis. *Corolla* 1-petala, campanulata, tubo brevi: limbo 5-partito, patente, laciniis ovatis, calyci subæqualibus. *Filamenta* 5, subulata, tubo corollæ insidentia, limbo breviora: *Germen* ovatum. *Styli* 2, erecti, staminibus breviores: *stigmatibus* obtusis. *Capsula* ovata, 2-locularis, 2-valvis, polysperma: seminibus plurimis, subrotundis, minimis, circumdantibus columellas 2, ovatas, fundo capsulæ adhærentes, superius liberas. *Antheræ* ovatæ, incumbentes. De filamentis basi cordatis nihil annotavi, nec memini.

Habitat Cantone, in locis humidis.

Observ. Linnæus (Gen. pl. ed. sextæ.) Corollam hujus Generis describit Rotato-campanulatam, qualis est nostra, nec propriè rotatam. Columellæ illæ duæ, quæ receptacula seminum sunt, ad Gentianam pertinere videntur.

† GENUS LXXXII. AGLAIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 1 - phyllum, 5 - crenatum, inferum, minimum, persistens.

Cor. Petala 5, ovata, concava, carnosæ, sub-clausa, in globum conniventia. Nectarium tubulosum, 5 - plicatum, petalis paulo brevius.

Stam. Filamenta nulla. Antheræ 5, ovatæ, curvaturis nectarii inclusæ.

Pist. Germen ovatum. Stylus nullus. Stigmata 2, oblonga, erecta.

Peric. Bacca ovata, glabra, aquosa, 1 - sperma.

Sem. 1 - ovatum, sub-compressum, 4 - fulcum.

Nom. (Αγλαία splendor) ex plantæ nitore, odore, & venustate.

Char. Gener. Cal. 5 - dentatus, inferus. Cor. petala 5 in globum conniventia. Bacca 1 - sperma.

† Sp. 1. AGLAIA ODORATA. α Cây ngâu. β . . .

Differ. spec. Agl. *foliis* 5 - phyllis : *floribus* racemosis.

Hab. *Arbor*. 8 - pedalis : ligno flavescente, duro : cortice tenui, fusco : *ramis* patentibus : *comâ* densissimâ. *Folia* pinnata, 3 - 5 - nata, foliolis ovalibus, basi attenuatis, integerrimis, glabris, nitidis, petiolis brevibus. *Flos* luteus, minutissimus, globosus, odoratus : *racemis* oblongis, axillaribus. *Bacca* parva, rubra.

Habitat in Cochinchinâ, & in Chinâ tam agrestis, quam culta in hortis magnatum; habitu speciosissima, & odore grata.

Camunium Sinense, seu Tsjiulang. Rumph. Amb. l. 7. pag. 28. t. 18. f. 1. Idem Auct. cap. 43.

Observ. Suspicio ejusdem generis esse Bumaldam Trifoliam Thunb. Jap. p. 8., & p. 114. Cujus pericarpium maturum Cl. vir fatetur non vidisse.

GENUS LXXXIII. SALSOLA.

Char. Gener. Cal. 5 - phyllus. Cor. o. Capsula 1 - sperma. Semen Cochleatum. Lin. fy. pl. G. 339.

† Sp. 1. SALSOLA DIDYMA. γ . . .

Differ. spec. Sals. *caule* herbaceo, decumbente : *foliis* oblongis inermibus : *Capsulis* 2 - lobis, 2 - spermis.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, 2 - pedalis, procumbens, diffusus, asper.

朱蘭

asper. *Folia* oblonga, obtusa, integerrima, crassa, glabra, inermia, opposita. *Flos* apetalus, axillaris, glomeratus, subsessilis: *calyce* 5-partito, laciniis emarginatis, apice cucullatis. *Stigmata* 2, sessilia, oblonga, erecta. *Capsula* 2-loba, 2-locularis, 1-sperma: *feminibus* cochleatis, asperis, nigris.
Habitat inculta in insulâ Mozambicco, in Africâ.

GENUS LXXXIV. CHENOPODIUM.

Char. Gener. *Cal.* 5-phyllus, 5-gonus. *Cor.* o. *Semen* 1, lenticulare, superum. Lin. fy. pl. G. 337.

Sp. 1. CHENOPODIUM HYDRIDUM. α. Cây mần ri.

Differ. spec. Chen. *foliis* cordatis, angulato-acuminatis, *racemis* ramosis, nudis. Lin. sp. 8.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, simplex, erectus, 3-pedalis, rubescens. *Folia* su-hastata, sinuato-dentata, cinerea, suprema lanceolata, alterna, petiolata. *Flos* apetalus, racemis longis: hermaphroditus, & foemineus in eodem racemo: *calycibus* 5-phyllis. *Semen* 1, lenticulare.

Habitat incultum in agris Cochinchinæ.

Gmel. Sibir. 3. pag. 76.

GENUS LXXXV. BETA.

Char. Gener. *Cal.* 5-phyllus. *Cor.* o. *Semen* reniforme, intra substantiam baseos calycis. Lin. fy. pl. G. 338.

Sp. 1. BETA VULGARIS. β. Pá hung.

Differ. spec. Bet. *floribus* congestis.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, crassus, erectus, albus, 3-pedalis. *Folia* sub cordata magna, integerrima, obtusa, glabra, pallida. *Flos* albus, congestus, apetalus. *Semine* reniformi. *Radix* crassa, albicans, nec edulis.

Habitat Cantone Sinarum, venditurque in foro cum aliis oleribus.

Thunb. Jap. p. 113. Beta pallidè Virens maior. Bauh. Pin. p. 118.

GENUS LXXXVI. GOMPHRÆNA.

Char. Gener. *Cal.* coloratus: exterior 3-phyllus: foliolis 2 conniventibus, carinatis. *Petala* 5, rudia, villosa. *Nectarium* cylindricum, 5-dentatum. *Caps.* 1-sperma. *Stylus* femibifidus. Lin. fy. pl. G. 343.

Sp. 1.

Sp. I. GOMPHRÆNA GLOBOSA. α Hoa nua ngai. β . . .

Differ. spec. Gomp. caule erecto: foliis ovato-lanceolatis: capitulis solitariis: pedunculis diphyllis. Lin. sp. I.

Hab; & notæ. Caulis annuus, 2-pedatis, ramosus: geniculis purpusascentibus. Folia ovata, utrinque acuta, integerrima, hispida, sessilia, opposita. Flos lætè purpureus, capitulis globosis, solitariis, terminalibus: calyce communi nullo, præter foliola 2, subrotunda, acuminata, expansa, capitulo supposita. Perianthium imbricatum, 7-8-phyllum, coloratum, foliolis acutis, rudibus, erectis. Cor. nulla, nisi foliola 5 calycis superiora corollam dicas. Receptaculum commune oblongum, setosum. Semen 1-ovatum, subcompressum, nigrum, nitidum: capsulâ circumscissâ. Stylus 2-fidus. Filamenta 5, brevia.

Habitat passim culta in Cochinchinâ, & Chinâ.

Flos Globosus Rump. l. 8. c. 72. t. 100. f. 2. Tourn. Inst. p. 654. tab. 429. Amaranthoides Lychnidis folio, flore-purpureo.

Est varietas in Cochinchinâ flore albo, capitulis ovatis: in quibus flosculi omnes sunt fertiles, cum in Purpureâ plures inveniantur steriles. In reliquis conveniunt.

+ GENUS LXXXVII. TRISANTHUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Communis 2-phyllus, foliolis lanceolatis, persistens, continens 3 flosculos. Perianthium proprium, 1-phyllum, verticaliter lenticiforme, coloratum, denticulis 5, minimis apici subtruncato impositis.

Cor. nulla.

Stam. Filamenta 5, subulata, brevissima, Calycis margini insistentia. Anthæræ subrotundæ, 2-loculares.

Pist. Germen orbiculatum. Stylus nullus. Stigmata 2-oblonga, reflexa.

Peric. Calycinum, lenticulare, truncatum, factum ex ipso calyce, denticulis decidentibus, 2-loculare, 1-spermum, 2-fulcum, 2-partibile.

Sem. Reniformia.

Nom. (Τρίς ter, ἄθος flos) ob tres flores eodem calyce copulatos.

Char. Gener. Cal. com. 2-phyllus, 3-florus: proprius 5-dentatus, superus. Cor. 0. Fructus 2-locularis, 1-spermus.

Sp. I.

† Sp. I. TRISANTHUS COCHINCHINENSIS. α Rau má.

Differ. spec. Trif. *caule* repente : *foliis* subrotundis , semipartitis : *floribus* congestis.

Hab. *Caulis* filiformis , tenuis , subsimplicissimus , longus , teres , repens , distantiis subæqualibus ordinatim radicans. *Folia* subrotunda , semipartita , dentato-crenata , concava , rugosa , glabra : petiolis radicalibus , confertis , longis , erectis , paucis. *Perianthium* floris purpureum , cartilagineum , glabrum , sessile , calyce communi , 3-floro suffultum : pedunculis communibus longiusculis , radicalibus , congestis , paucis , nec umbellatis.

Habitat frequenter ad sepes in Cochinchinâ , non cultus , quamvis esculentus. Si bene memini , etiam in Chinâ , & in aliis Indiæ locis.

Pes equinus. Rumph. Amb. l. 9. c. 69. t. 169. f. 1.

Virtus totius plantæ. Vulneraria , Mundificans , Diuretica , Nephritica. Coguovi Eunuchum , qui partes generationis radicitus absciderat , appositæque hâc herbâ cum pauxillâ calce contusâ facili convaluerat.

Observ. Quamvis Præceptor noster Linnæus cum aliis Clarissimis Viris hanc plantam Hydrocotyli adjunxerint , existimo illos recentem non vidisse ; nam , ut hæc legenti patebit , in paucis conveniunt , in multis differunt : vel forte viderunt aliam a Cochinchinensi , quam probavi , diversam.

G E N U S LXXXVIII. B O S E A.

Char. Gener. *Cal.* 5-phylus. *Cor.* o. *Bacca* 1-sperma. Lin. fy. pl. G. 344.

† Sp. I. BOSEA CANNABINA. α Cây Rạch.

Differ. spec. Bos. arborea : *foliis* lanceolatis , ferratis , glabris : *racemis* 2-natis.

Hab ; & notæ. *Arbor* mediocris : *ramis* ascendentibus. *Folia* lanceolata , basi obtusa , ferrata , glabra , parva , integerrima , alterna. *Flos* albus , racemis compositis , brevibus , axillaribus , 2-natis. *Calyx* 5-phylus , foliolis lanceolatis , curvis , conniventibus. *Corolla* nulla. *Filamenta* 5 , subulata , calyci æqualia. *Antheræ* subrotundæ , curvaturis Calycis defensa. *Germen* superum , longiusculum. *Stylus* nullus. *Stigma* obtusum , integrum. *Bacca* minima , subrotunda , subcompressa , 1-sperma : *semine* rotundo.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Usus. Ex cortice extrahuntur fila tenacia , quibus vulgares storeæ texuntur.

UMBELLATÆ.

GENUS LXXXIX. HYDROCOTYLE.

Char. Gener. *Umbella* simplex : involucro 4-phyllo. *Petala* integra.
Semina semiorbiculato-compressa. Lin. fy. pl. G. 355.

Sp. I. HYDROCOTYLE UMBELLATA. α Rau má ^{mo}.

Differ. spec. Hyd. *foliis* peltatis : *umbellis* multifloris. Lin. sp. 2.

Hab ; & notæ. *Caulis* annuus , tenuissimus , filiformis , albus , ramossissimus , intricatus , repens. *Folia* cordata , peltata , subrotunda , crenato-lobata , glabra : *petiolis* brevibus , folitariis , reclinatis , albis. *Flos* minimus , rubescens : *umbellis* multifloris , subrotundis , simplicibus : *pedunculis* umbellæ longiusculis : *involucris* 3-4-phyllis : *corollis* pentapetalis : *flosculis* omnibus fertilibus.

Habitat in Cochinchinâ , frequens in locis humidis , hyberno tempore.
 Hydrocotyle Marsh pennywort. Hill. Brit. herb. p. 419. t. 59. f. 16.
 Acaricoba. Pif. Bras. l. 4. p. 260. fig. ibi. Notandum vero est icones utriusque Authoris nec inter se , nec cum nostrâ satis conformes.
 Hujus flores proprii sunt Umbellatæ , non Vulgaris : Folia vero sublobata , crenata ad Hydr. Americanam pertinent.

GENUS XC. CAUCALIS.

Char. Gener. *Cor.* radiatæ : disci masculæ. *Petala* inflexo-emarginata.
Fruetus fetis hispidis. *Involucra* integra. Lin. fy. pl. G. 362.

Sp. I. CAUCALIS ORIENTALIS. β . . . α Cây hột gai.

Differ. spec. Cauc. *umbellis* patentibus : *foliolis* partialibus supradecompositis , laciniatis , lacinulis linearibus. Lin. sp. 5.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus , teres , rectus , striatus , ramosus , 3-pedalis. *Folia* pinnato-incisa , laciniata , glabra. *Flos* umbellis compositis , patentibus : *radiis* universalium longis , inæqualibus , partialium brevissimis : *involucris* utrisque integris , subulatis , radio brevioribus. Flores flosculosi subnudi. *Fruetus* ovato-olongus , echinato-hispidus , 2-spermus , cortice persistente , intus striatus.

Habitat inculta Cantone , & alibi.

Caucalis Cascalitra. Bellon. it. l. 3. c. 49. fig. ibi. Caucalis Orientalis altissima. Tournef. Corol. p. 23.

GENUS XCI. DAUCUS.

Char. Gener. *Cor.* sub-radiatæ. *Flosculi* disci abortivi. *Fructus* pilis hispidus. Lin. fy. pl. G. 364.

Sp. I. DAUCUS CAROTA. β Hù lù pā. α Hò la bac.

Differ. spec. *Dauc. seminibus* hispidis : *petiolis* subtus nervosis. Lin. sp. I.

Hab ; & notæ. *Caulis* sesquipedalis , annuus , crassus , hispidus , albicans : *radice* fusiformi , carnosa , crocea , esculenta. *Folia* minutim pinnatifida : *petiolis* nervosis , amplexicaulibus , reclinatis. *Flos* albus : *umbellis* partialibus , plurimis , convexis : involucris omnibus laciniato-linearibus. *Semina* parva , hispida.

Habitat Cantone Sinarum : indeque in Cochinchinam translata.

Thunb. Jap. pag. 117. *Pastinaca tenuifolia* , sativa , radice lutea. Bauh. Pin. p. 151. n. 5.

Virt. herbæ , & radicis. Aperiens , Diluens , Diuretica. *Semina* carminativa.

GENUS XCII. ATHAMANTA.

Char. Gener. *Fructus* ovato-oblongus , striatus. *Petala* inflexa , emarginata. Lin. fy. pl. G. 369.

Sp. I. ATHAMANTA CHINENSIS. α Xà sàng. β Xê chôn.

Differ. spec. *Ath. seminibus* membranaceo-striatis : foliis supra-decompositis , lævibus , multifidis. Lin. sp. 9.

Hab ; & notæ. *Caulis* annuus , 2 - pedalis ; lævis , teres , erectus , albus , ramosus. *Folia* pinnato-multifida , glabra , viridi-pallida , odora. *Flos* albus , *umbellis* compositis , convexis , densis , æqualibus , plurimis : *involucellis* partialibus linearibus , integris. *Flosculi* omnes fertiles , *corollis* emarginatis , sub-inflexis. *Semina* minuscula , ovata , 5 - crenata , subcoriacea , aromatica , glabra.

Habitat in Cochinchinâ , & Chinâ culta , spontaneaue.

Virtus : feminum. Resolvens , Diuretica , Emmenagoga , Deobstruens. Valde proficua in morbis uteri. Externè valet contra cutis pruritus , & pustulas , maximè si adjungatur curcuma.

GENUS XCIII. SIUM.

Char. Gener. *Fructus* subovatus , striatus. *Involucrum* polyphyllum. *Petala* cordata. Lin. fy. pl. G. 378.

Sp. I.

水 芹

Sp. 1. SIUM SISARUM. β Xuèi kin. α Rau kân nuôc.Differ. spec. Sium : *foliis* pinnatis, floralibus 3-natis. Lin. sp. 4.Hab ; & notæ. *Caulis* annuus, 3-pedalis, sub-erectus, teres, striatus albus, subsimplex. *Folia* pinnata, ramea 3-nata, serrato-incisa, glabra. *Flos* albus, *umbellis* compositis : *involucellis* universalibus, & partialibus polyphyllis, integris. *Semina* ovata, striata.

Habitat loca aquosa in Chinâ, & Cochinchinâ, ubi colitur.

Ufus : Culinaris. Caules tenaces : folia, & fructus subodori.

Hort. Cliff. p. 98. Sisarum Germanorum. Bauh. p. 155. n. 1.

Sp. 2. SIUM GRÆCUM. α Rau kân hoang.Differ. spec. Sium : *foliis* omnibus bipinnatis. Lin. sp. 8.Hab ; & notæ. *Caulis* annuus, 1-pedalis : *ramis* procumbentibus, aliquando repentibus. *Folia* pinnata, pinnatifida, glabra. *Flos* albus, *umbellis* compositis, parvis : *involucro* universalis nullo : partialibus 1-phyllis, reflexis. *Petala* cordata, sub-inflexa. *Semina* ovata, striata, glabra.

Habitat ubique incultum in hortis Cochinchinæ : puto, quod etiam in Chinâ, quamvis non viderim.

Sium foliis duplicato-pinnatis. Lin. Cliff. p. 98. n. 4. Ligusticum Græcum folio Apii. Tourn. Corol. p. 23.

Virtus : præcipue feminum. Diuretica, carminativa. Folia edulia.

Observ. Defectu involucri universalis ad Chærophylllum accedit. Sapor, odor, semina Sii sunt propria. Puto, quod Sium Decumbens (Flor. Jap. p. 118.) eadem sit planta.

G E N U S XCIV. B U B O N.

Char. Gener. *Fructus* ovatus, striatus, villosus. Lin. sy. pl. G. 380.Sp. 1. BUBON MACEDONICUM. α Hoa Khôm.Differ. spec. Bub. *foliis* rhombeo-ovatis, crenatis : *umbellis* numerosissimis. Lin. sp. 1.Hab ; & notæ. *Caulis* annuus, erectus, rectus, 2-pedalis : ramis multis ascendentibus. *Folia* caulina rhombeo-ovata, incisa : ramea oblonga, minuscule, irregularia. *Umbellæ* plurimæ subplanæ : *involucro* universalis, partialique. *Corolla* petalis lanceolato-ovatis, sub-inflexis. *Fructus* oblongo-ovatus, striatus, villosus, tenuis, fuscus, odoratissimus.

Habitat cultum, nec rarò in hortis metropolis Huæ Cochinchinæ.

Apium Macedonicum Bauh. Pin. p. 154. n. 12. Levisticum Indicum.

Rumph. Amb. l. 8. c. 60. t. 93. f. 3. Ubi icon non optima. Ufus ad

imbuendas odore vestes : qui odor vehemens quidem , sed aliquantulum nauseosus Europæis.

Virtus Medica : totius plantæ , præcipuè feminum. Diuretica , Emmenagoga , Carminativa.

GENUS XCV. LIGUSTICUM.

Char. Gener. *Fructus* oblongus , 5 - fulcatus utrinque. *Cor.* æquales : petalis involutis , integris. Lin. fy. pl. G. 376.

Sp. 1. LIGUSTICUM SCOTICUM. α Rau [^]kan nhà.

Differ. sp. Lig. *foliis* biternatis. Lin. sp. 2.

Hab ; & notæ. *Caulis* erectus , teres , crassiusculus , striatus , sub-fuscus , 2 - pedalis. *Folia* biternata , decomposita alia , acute incisa , pauca , coloris obscuro-viridis , nitidi. *Flos* albus , umbellis compositis , planis , magnis : *involucris* linearibus universali , & partiali : *Fructus* oblongus , utrinque 5 - fulcatus , calyce 5 - fido , permanente cinctus. *Corollæ* æquales , petalis integris. Planta esculenta , odore , & sapore Sii Græci.

Habitat cultum in Cochinchinâ.

Seseli maritimum scoticum. Herm. Parad. t. 227. Levisticum foliis biternatis. Hill. Brit. herb. p. 410. t. 58. f. 15.

GENUS XCVI. CORIANDRUM.

Char. Gener. *Cor.* radiata : *Petala* inflexo-emarginata. *Involucrum* universale 1 - phyllum. Partialia dimidiata. *Fructus* sphaericus. Lin. fy. pl. G. 386.

Sp. 1. CORIANDRUM SATIVUM. β Xê hú yú. α Rau ngò tàu.

Differ. spec. *Cor.* *fructibus* globosis.

Hab ; & notæ. *Caulis* annuus , erectus , teres , crassiusculus , rubescens , sesquipedalis , ramis assurgentibus. *Folia* multifida , laciniis linearibus. *Flos* albus , sub-rubescens : *umbellis* compositis , paucifloris : *involucro* universali sæpius nullo : partialibus 1 - phyllis , lanceolatis , integris. *Fructus* globosus , simplex , odoratus.

Habitat , & colitur in Chinâ , rarè in Cochinchinâ.

Coriandrum maius. Bauh. Pin. pag. 158. n. 1.

Virtus : feminum. Hypnotica , Carminativa. Usus herbæ Culinaris ; frequens.

Sp. 2. CORIANDRUM TESTICULATUM. α Rau ngò : Hô nôi.

Differ. spec. *Cor.* *fructibus* didymis. Lin. sp. 2.

Hab ;

PENTANDRIA. DIGYNIA. 181

Hab ; & notæ. *Caulis* annuus , sub-erectus , teres , pallidus 10 - pollicaris : ramis multis diffusis , debilibus. *Folia* polyfida , laciniis linearibus , tenuibus , glabris. *Flos* albus umbellis compositis , parvis , concavis : *involucris* , tam universali , quam partialibus , polyfidis , subulatis. *Fructus* didymus , fusco-viridis , odore , & sapore præstantior Coriandro Sativo.

Habitat , & colitur abundanter per totam Cochinchinam.

Ufus idem , qui præcedentis.

Coriandrum minus Testiculatum. Bauh. Pin. pag. 158. n. 2. Pluk. tab. 169. f. 2.

GENUS XCVII. ANETHUM.

Char. Gener. *Fructus* subovatus , compressus , striatus. *Petala* involuta , integra. Lin. fy. pl. G. 394.

Sp. I. ANETHUM FENICULUM. β Hôi hiâm. α Tieu hoi.

Differ. spec. An. *fructibus* ovatis. Lin. sp. 3.

Hab ; & notæ. *Caulis* annuus , 3 - pedalis , erectus , teres , albicans , ramosus. *Folia* glabra , alterna , petiolata , cineracea , odora , dulcia , bipinnata , pinnatifida , laciniis filiformibus , longis. *Flos* luteus , umbellis compositis , magnis , sub-planis : *involucro* nullo. *Corollæ* omnes fertiles , petalis ovatis , apice involutis. *Semina* compresso-ovata , striata , marginata.

Habitat abundanter in Chinâ : colitur etiam in Cochinchinâ.

Virtus : totius herbæ. Diuretica , Resolvens , Stomachica , Cephalica. *Semina* carminativa , lactifera. Ufus etiam culinaris , dulcis , odoratus , gratus.

Foeniculum Vulgare. Hill. Brit. herb. p. 413. t. 59. f. 5. Anethum Fœnic. Thunb. Jap. p. 120.

TRIGYNIA.

GENUS XCVIII. SAMBUCUS.

Char. Gener. *Cal.* 5 - partitus. *Cor.* 5 - fida. *Bacca* 3 - sperma. Lin. fy. pl. G. 402.

Sp. I. SAMBUCUS NIGRA. β Ũ chũ yô. α Ngò châu dau.

Differ. spec. Samb. *Cymis* 5 - partitis : *caule* arboreo. Lin. sp. 3.

Hab ; & notæ. *Caulis* arboreus , 8 - pedalis : *ramis* patentibus. *Folia* lato-lanceolata , pinnata , 2 - juga , integerrima , glabra , ad apicem rubescentia. *Flos* sub-terminalis , *cymis* 5 - partitis , & 3 - partitis : pedun-

pedunculis longis, sub-æqualibus. *Fructus* bacca rotunda, minuta; rubro-fusca, 3-sperma; infera.

Habitat in montanis Sinensibus.

Thunb. Japon. p. 126. *Sambucus* fructu in umbellâ nigro. Bauh. Pin. 456. n. 1.

Virt. Baccarum. Attenuans, Diuretica, Diaphoretica. Medici Europæi Refrigerantem: Sinenses contra valde calefacientem esse sentiunt: utuntur præcipuè in frigiditate extremorum, & doloribus, aut debilitate inde ortis.

GENUS XCIX. SAROTHRA.

Char. Gener. *Cal.* 5-partitus. *Cor.* 5-petala. *Caps.* 1-locularis, 3-valvis, colorata. Lin. fy. pl. G. 414.

Sp. 1. SAROTHRA GENTIANOIDES. α Cây cu gà. Lin. sp. 1.

Differ. spec. Sar. *foliis* subulatis: *floribus* spicatis.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, 2-pollicaris, erectus, simplicissimus. *Folia* subulata, sessilia, minuta: *villis* capitatis superius confita: juniora involuta, seniores reflexa. *Calyx* ruber, 5-partitus, inferus. *Cor.* 5-petala, membranacea, tenuissima, calyce longior, patula. *Filamenta* 5, capillaria: *antheris* subrotundis. *Styli* 3, corollæ æquales, profundè 3-fidi: *stigmatibus* simplicibus. *Capsula* rubra, 3-locularis, 3-valvis, polysperma. *Flos* axillaris, spicis simplicibus, erectis.

Habitat in locis arenosis Cochinchinæ, prope Metropolim.

Centaurium minus, spicatum, angustissimo folio. Pluk. Mant. 43. tab. 324. f. 4.

GENUS C. TAMARIX.

Char. Gener. *Cal.* 5-partitus. *Petala* 5. *Caps.* 1-locularis, 3-valvis. *Semina* papposa. Lin. fy. pl. G. 405.

† Sp. 1. TAMARIX CHINENSIS. α Cuồn nhâm lâu. β *Saccharum*
Differ. spec. Tam. *foliolis* alternis: *spicis* terminalibus: *petalis* erectis.

Hab; & notæ. *Arbor* mediocris: *ramis* patentibus: ramulis tenuissimis, longis, nutantibus. *Folia* minutissima, acuta, imbricata. *Flos* rubescens, terminalis, paniculâ vastâ, compositâ spiculis linearibus, longis, tenuibus. *Cal.* brevis, 5-partitus. *Corolla* petala 5, linearia, erecta. *Capsula* triquetra, colorata, 3-valvis, 1-locularis, polysperma. *Semina* matura non vidi, adeoque judicare non potui.

potui an sint papposa? *Stamina* habet quinque.

Habitat in provinciâ Cantonienſi Sinarum.

Obſerv. Cohæret cum Tam. Gallicâ *Staminibus* Pentandris: ſed dif-
fert foliolis alternis, ramulis nutantibus, petalis erectis, termina-
libus. Magis convenire videtur cum Tam. Orientali (Tournef. Co-
rol. p. 45., & Forſk. Arab. p. 206.) quamvis nec cum iſtâ in to-
tum conveniat.

GENUS CI. RHUS.

Char. Gener. *Cal.* 5 - partitus. *Petala* 5. *Bacca*. 1 - ſperma. Lin. ſy.
pl. G. 399.

Sp. I. RHUS JAVANICUM. β Xiong tsât.

Differ. ſpec. Rh. *foliis* pinnatis, ovatis, acuminatis, ferratis, ſub-
tus tomentofis. Lin. ſp. 3.

Hab; & notæ. *Arbor* magna: *ramis* patentibus. *Folia* imparipinna-
ta, 5 - juga, aliquando decurrentia: *foliolis* ovatis, acuminatis,
obtuſè ferratis, ſubtus tomentofis, coloris obſcuro-viridis. *Flos* al-
bus, terminalis, racemis laxis, magnis, erectis. *Corolla* petala 5,
ſtriata, campanulata, calyce longiora: *antheris* 5, ſeſſilibus, mi-
nimis. *Styli* 3, breves. *Bacca* ſubrotunda, parva, 1 - ſperma.

Habitat in ſylvis Cantonienſibus Sinarum.

Osbeck. Itin. Chin. Thunb. Jap. p. 121.

Uſus. Ex baccis contuſis, & aquâ coctis extrahunt Sinenſes oleum;
quo pro vernice utuntur, pulchro quidem, ſed nitore minus conſ-
tante.

GENUS CII. BASELLA.

Char. Gener. *Cal.* 0. *Cor.* 7 - ſida: laciniis binis oppoſitis latioribus,
tandem baccata. Semen 1. Lin. ſy. pl. G. 413.

† Sp. I. BASELLA NIGRA. α Cày-Boung. toi. β Lõ quèi.

Differ. ſpec. Baſ. *foliis* rotundo-ovatis: *ſpicis* lateralibus.

Hab; & notæ. *Caulis* perennis, volubilis, tenuis, teres, ſucculen-
tus, ramoſus. *Folia* lato-ovata, craſſa, glabra, integerrima, alter-
na, petiolata. *Flos* albo-violaceus, lateralis: ſpicis ſimplicibus, lon-
gis, paucifloris, ſolitariis. *Calyx* ſquamæ 3, ſubrotundæ, acumi-
natæ, minimæ. *Corolla* 1 - petala: tubo brevi, ventricoſo: limbo
6 - ſido, laciniis ovatis, concavis, inflexis, ſubclauſis. *Filamenta*
5, ſubulata, corollâ breviora, tubo infidentia: *antheris* ſubrotun-
dis. *Germen* ſuperum, ſubrotundum, 4 - lobum. *Styli* 3, breviores

漆樹

落葵

staminibus : *stigmatibus* oblongis. *Pericarpium* bacca subrotunda , aquosa , nigerrima , parva , 4-loba , apice 4-fida , laciniis obtusis , concavis. *Semen* 1 , subrotundum.

Habitat iu Cochinchinâ , & Chinâ , agrestis , cultaque , per sepes , & crates hortorum implicata.

Gandola Alba. Rumph. Amb. l. 9. c. 50. t. 154. f. 2.

Observ. Planta Rumphiana foliis acutis , floribus campaniformibus , 5-fidis , albis , & baccâ irregulariter angulosâ aliquantum a nostrâ differt : spicæ autem laterales in utrâque consentiunt ; cum Linnæanæ species Alba , & Rubra pedunculis gaudeant simplicibus. An vero corolla ipsa in baccam formetur ? non notavi. Videtur potius , quod non ; siquidem matura bacca servat eandem formam quadrilobam , quam habebat germen , & a quâ dissidebat corolla tubo simpliciter ventricoso , nec lobato : limbo 6-fido.

Virtus : foliorum, Lubricans , Eccoprotica. Usus esculentus.

+ GENUS CIII. TRICEROS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-phyllum , inferum , persistens : foliolis acutis , patentibus.

Cor. Petala 5 , oblonga , patentia , calyce longiora.

Stam. Filamenta 5 , capillaria , corollæ subæqualia. Antheræ 2-loculares , ovatæ.

Pist. Germen subrotundum , inæquale. Styli 3 , breves , basi invicem distantes. Stigmata simplicia.

Peric. Bacca coriacea , inferius rotunda , apice 3-cornis , 3-locularis , 2-sperma.

Sem. Subrotunda , acuminata.

Nom. (Κέρως cornu , τρίς ter) a baccâ tricorni.

Char. Gener. Cal. 5-phyllus. Cor. petala 5 , oblonga. Bacca supera , 3-locularis , 2-sperma.

+ Sp. 1. TRICEROS COCHINCHINENSIS. α Cây ăn rừng.

Differ. spec. Tric. *foliis* ovatis , quinatis : *racemis* terminalibus.

Hab. *Arbor* mediocris : *ramis* patentibus. *Folia* impari-bipinnata , 2-juga : *foliolis* ovatis , acuminatis , ferratis , duris. *Flos* albus , *racemis* laxis , subterminalibus. Bacca parva , inutilis.

Habitat inculta in montibus Cochinchinæ.

GENUS CIV. PHARNACEUM.

Char. Gener. *Cal.* 5-phyllus. *Cor.* o. *Capsula* 3-locularis, polysperma. Lin. sy. pl. G. 410.

Sp. 1. PHARNACEUM MOLLUGO. α Cỏ dảng.

Differ. spec. Ph. *pedunculis* unifloris lateralibus : *floribus* longitudine foliorum : *caule* depresso. Lin. sp. 2.

Hab ; & notæ. *Caulis* annuus, cespitosus, procumbens ; teres, geniculatus, ramosus, dichotomus. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, inæqualia, crassa, verticillata, 4, 5. *Flos* albicans minimus, pedunculis solitariis, tenuibus, axillaribus, monofloris. *Petala* 5, linearia, bifida. *Stamina* 5. *Styli* 3. *Capsula* 3-locularis, polysperma. *Semina* minutissima.

Habitat incultum in hortis Cochinchinæ.

Alfene erecta pentaphylla, flore albo. Burm. Zeyl. pag. 13. t. 7.

Virt. totius herbæ. Refrigerans, Abstergens.

Sp. 2. PHARNACEUM INCANUM ? α Cỏ mè.

Differ. spec. Ph. *pedunculis* communibus longissimis : *foliis* linearibus. Lin. sp. 4.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus, erectus, 8-pollicaris. *Folia* linearia, opposita, glabra, integerrima. De stipulis, non memini. *Flos* albicans, paniculatus, pedunculo communi longissimo. *Capsula* 3-locularis, polysperma.

Habitat in hortis, & agris Cochinchinæ.

Hortus Cliff. pag. 492.

PENTAGYNIA.

GENUS CV. CRASSULA.

Char. Gener. *Cal.* 5-phyllus. *Petala* 5. *Squamæ* 5, nectariferæ ad basim germinis. *Capsula* 5. Lin. sy. pl. G. 423.

Sp. 1. CRASSULA PINNATA. α Cây bap benh.

Differ. spec. Cras. *foliis* pinnatis : *caule* arboreo. Lin. Jun. sup. p. 191.

Hab ; & notæ. *Radix* lignosa, magna, verticalis, sæpe indivisa.

Caulis fruticosus, crassus, erectus, 6-pedalis, ramis assurgentibus, rectis. *Folia* impari-pinnata, multijuga : *petiolis* longis, tenuibus, erectis, connato-vaginantibus, rubrofuscis : *foliolis* oblongis, obtusis, integerrimis, crassis, sessilibus, subius tomentosis, superius nitidis. *Flos* rubro-fuscus, parvus : racemis compositis, ere-

Aa

ctis ;

ctis, subterminalibus : *calyce* 5 - partito, minimo. *Corolla* petala 5, infera, oblonga, carnosâ. *Filamenta* 5, subulata, pilosa, rubra : *antheris* subrotundis. *Nectarium* squamis 10, oblongis, luteis. *Stigmata* 5, sessilia. *Pericarpium* capsulæ 5, parvæ, 2 - spermæ, introsum dehiscentes.

Habitat agrestis in locis arenosis Cochinchinæ. Foliola ibi non sunt cordata, nec petiolata, nisi petiolo communi, prout de Chinenfi (quam non vidi) Linnæus asserit. suppl. pl. p. 191.

Virtus : radicans, Aperiens, Attenuans, Deobstruens Emmenagoga. Prodest in Ictero, Hydropse, Cachexia, febribus diuturnis. Foliorum decoctum scabiem abstergit. Eadem folia ad tingendas telas colore nigro usurpantur. Planta tota amarissima.

GENUS CVI. DROSER A.

Char. Gener. *Cal.* 5 - fidus. *Petala* 5. *Capsula* 1 - locularis, apice 5 - valvis. *Semina* plurima. Lin. fy. pl. G. 421.

Sp. 1. DROSER A ROTUNDIFOLIA. α Co tlón gà.

Differ. spec. Dr. *scapis* radicatis : *foliis* orbiculatis. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Caulis* nullus. *Folia* turbinato-orbiculata, villosa, rubra, multa, sub-petiolata, in orbem strata. *Scapus* nudus, 6 - pollicaris, teres, rectus, indivisus : *spicâ* subsimplici terminali, pauciflorâ : *calyce* 5 - fido, infero : *corollâ* 5 - petalâ, albâ, patente. *Capsula* 1 - locularis, 5 - valvis, polysperma.

Habitat in locis humidis Cochinchinæ.

Ros folis, foliis circa radicem in orbem dispositis. Burm. Zeyl. pag. 207. tab. 94. f. 2. Ros folis folio rotundo. Bauh. Pin. p. 357. n. 1.

† Sp. 2. DROSER A UMBELLATA. β Ku tsim tsào. α Kouc tinh thảo.

Differ. spec. Dr. *scapis* radicatis : *foliis* ovatis : *floribus* umbellatis.

Hab ; & notæ. *Caulis* nullus. *Folia* ovalia, petiolis longis circumstrata. *Scapi* varii, nudi, 5 - pollicares, terminati umbellulâ sub-5 florâ : *corollis*, 5 - petalis. Florem recentem, & pericarpium non vidi ; ideoque de genere incertus maneo, quamvis habitus ad Droseram pertinere videatur.

Habitat in Chinâ.

GENUS CVII. ARALIA.

Char. Gener. *Involucrum* umbellulæ. *Cal.* 5 - dentatus, superus. *Cor.* 5 - petala. *Bacca* 5 - sperma. Lin. fy. pl. G. 417.

Sp. 1.

+ Sp. 1. ARALIA OCTOPHYLLA. α Chim chim nhâ.

Differ. spec. Ar. *caule* arboreo inermi : *foliis* digitatis , octonis : *paniculâ* umbellatâ.

Hab ; & notæ. *Arbor* 10 - pedalis , expansa , inermis. *Folia* digitata , 8 - nata , petiolis longis : *foliolis* oblongis , obtusis , integerrimis , glabris , petiolatis , inæqualibus , in orbem dispositis. *Flos* luteus , rubro conspersus : *paniculâ* vastâ , terminali , im umbellas desinentem : *involucro* nullo. *Calyx* truncatus , superus. *Corolla* petala 5 , oblonga , patentia. *Stigmata* 5 , sessilia. *Bacca* parva , ovata , 5 - sperma : *seminibus* oblongis.

Habitat in Cochinchinâ tam culta , quam spontanea.

Virtus : corticis , & foliorum. Aperiens , Diuretica , Diaphoretica. Ejus sal fixum , vel Cinis multum valet contra hydropem.

Observ. Nascitur prope Cantonem in Sinis hujus plantæ varietas , nî velis species , caule , foliis , & habitu florum omnino similis : differt autem staminibus 10 , & stigmatibus 10 - fido.

+ Sp. 2. ARALIA PALMATA. β Ū kĩa pĩ. α Ngũ già-bi.

Differ. spec. Ar. *caule* scandente , aculeato : *foliis* 5 - lobatis : *umbellis* simplicibus , lateralibus.

Habit ; & notæ. *Caulis* fruticosus , scandens , multiplex , aculeatus.

Folia palmata , 5 - loba , magna , sparsa , petiolis longis. *Flos* albus , umbellis simplicibus , solitariis , lateralibus : *involucro* nullo.

Aculei caulini recurvi , sparsi : petiolorum , & pedunculorum nulli.

Habitat agrestis in Chinâ. Differt ab *Aralia Chinensi* Linæi , in quâ folia sunt pinnata , petioli aculeati , flores paniculâ ramosâ.

Virtus : corticis. Resolvens , Mundificans. Usus in scabie , & in hydropse.

Sp. 3. ARALIA CHINENSIS. α Cây Quàng.

Differ. spec. Aral. *caule* , petiolisque aculeatis : *foliolis* inermibus , villosis. Lin. sp. 3.

Hab ; & notæ. *Frutex* scandens , aculeatus , acirrhus , longus , teres , ramosus. *Folia* pinnata cum impari , oblongo-ovata , acuminata , ferrata , glabra , parva , inermia , petiolis aculeatis. *Flos* albus , subterminalis : *paniculis* magnis , in umbellas desinentibus : *pedunculis* aculeatis , longis. *Calyx* campanulatus , deciduus , 5 - fidus , laciniis acutis. *Corolla* petala 5 , lanceolata , reflexa , 2 - fulcata , *calyce* duplò longiora. *Filamenta* 5 , subulata , corollæ subæqualia , receptaculo infidentia. *Antherae* ovatae incumbentes. *Germen* subrotundum. *Stylus* sub-nullus. *Stigmata* 5 , oblonga , reflexa. *Pericarpium* bacca rotunda , nigerrima , 5 - fulcata , 1 - locularis , 5 - sperma : *seminibus* introrsum angulatis , extrorsum convexis , oblongis.

Habitat per fepes scandens in Cochinchinâ : valde infensa viatoribus ; quorum vèstes , vel carnes mordicus tenet , & lacerat aculeis plurimis , aduncis.

Burm. Ind. pag. 78. Frutex baccifer , Malabaricus , floribus umbellatis , pentapetalis , fructu nigricante , polyspermo. Raj. hist. 163. Frutex Aquosus , mas. Rumph. Amb l. 6. c. 50. t. 44.

Observ. In Amboinâ , Rumphio teste , semper arborefcit , & in sylvis quidem ad magnam altitudinem : non ita in Cochinchinâ , ubi semper procumbens , vel scandens longè extenditur. Foliaque ita sunt opposita , ut bipinnata dici possint.

189

CLASSIS VI.

HEXANDRIA.

MONOGYNIA.

* *Flores calyce , corollaque , instructi.*

1. B ROMELIA.	<i>Cor.</i> 3 - petala. <i>Cal.</i> 3 - partitus , superus. <i>Bacca</i> .
† 2. FLOSCOPA.	<i>Cor.</i> 3 - petala. <i>Cal.</i> 3 - fidus , inferus. <i>Caps.</i> 2 - locularis.
3. TRADESCANTIA.	<i>Cor.</i> 3 - petala. <i>Cal.</i> 3 - phyllus , inferus. <i>Filamenta</i> barbata.
† 4. ONCUS.	<i>Cor.</i> 6 - fida. <i>Cal.</i> 2 - phyllus inferus; <i>Bacca</i> 3 - locularis.
5. CANARINA.	<i>Cor.</i> 6 - fida. <i>Cal.</i> 6 - phyllus , superus. <i>Caps.</i> 6 - locularis.
6. LORANTHUS.	<i>Cor.</i> 6 - partita. <i>Cal.</i> 3 - phyllus , inferus. <i>Bacca</i> 1 - sperma.
† 7. HEXANTHUS.	<i>Cor.</i> 6 - partita. <i>Cal.</i> communis , 6 - phyllus , 6 - florus. <i>Bacca</i> 1 - sperma.
8. DRACÆNA.	<i>Cor.</i> 6 - partita. <i>Bacca</i> 3 -locul. , 1 - sperma.

** *Flores spathacei.*

9. CRINUM.	<i>Cor.</i> supera , 6 - fida : basi tubulosa. <i>Stamina</i> distantia.
10. PONTEDERIA.	<i>Cor.</i> supera , 6 - fida , ringens.
11. LEUCOIVM.	<i>Cor.</i> supera , 6 - petala , campanulata. <i>Stamina</i> æqualia.
12. AMARYLLIS.	<i>Cor.</i> supera , 6 - petala , campanulata : <i>stamina</i> inæqualia.
13. HYPOXIS.	<i>Cor.</i> supera , 6 - petala. <i>Spathæ</i> glumaceæ.

14. LI-

† 14. LIRIOPE.

Cor. infera, 6-partita. *Bacca* 1-sperma.

15. ALLIUM.

Cor. infera 6-petala. *Pet.* ovata, sessilia.*** *Flores nudi.*

16. ALOE.

Cor. infera, 6-fida. *Filamenta* receptaculo inserta.

17. ALETRIS.

Cor. infera, 6-fida, rugosa.

18. POLYANTHES.

Cor. infera, 6-fida: tubo curvato.

19. HEMEROCALLIS.

Cor. infera, 6-partita. *Stam.* declinata.

20. ORNITHOGALUM.

Cor. infera, 6-petala: *filamentis* alternis basi dilatatis.

21. FRITILLARIA.

Cor. infera, 6-petala, basi foveâ nectariferâ, ovata.

22. LILIUM.

Cor. infera, 6-petala: *petalis* basi canaliculato-tubulosis.**** *Flores incompleti.*

23. ORONTIUM.

Spadix cylindricus. *Folliculus* 1-spermus.

24. ACORUS.

Spadix cylindricus. *Capsf.* 3-locularis.

25. CALAMUS.

Spadix ramosus. *Bacca* 1-sperma, retrorsum squamosa.

26. FLAGELLARIA.

Spadix ramosus. *Bacca* 1-sperma, lævis.

27. CORYPHA.

Spadix ramosus. *Drupa* 1-sperma.

28. JUNCUS.

Cal. 6-phyllus. *Capsf.* 1-locularis.

D I G Y N I A.

29. ORYZA.

Gluma 1-flora. *Cor.* 2-valvis. *Sem.* 1-oblongum.

TRIGYNA.

30. MELANTHIUM. *Cal.* 0. *Cor.* 6 - petala, infera : *petalis* staminiferis.
31. RUMEX. *Cal.* 3 - phyllus. *Cor.* 3 - petala, infera. *Semen* 1, triquetrum.

TETRIGYNIA.

- † 32. SPATHIUM. *Cal.* spatha subrotunda. *Cor.* 0. *Baccæ* quatuor ; 1 - spermæ.

MONOGYNIA.

GENUS I. BROMELIA.

Charact. Gener. *Cal.* 3 - fidus, superus. *Petala* 3 : squamâ uectariferâ ad basim. *Bacca* 3 - locularis. Lin. fy. pl. G. 427.

Sp. I. BROMELIA ANANÁS. α Τλάι Thom.

Differ. spec. Brom. *foliis* ciliato-spinosis : *spicâ* comosâ. Lin. sp. I.

Hab ; & notæ. *Caulis* 1 - pedalis, perennis, crassus, teres, erectus, foliis ad basim imbricatus, fructu magno, solitario terminatus. *Folia* 3 - pedalia, subulata, margine utrâque spinosa, canaliculata, crassa, cinereo-glauca, glabra, reclinata. *Bacca* composita, 8 pollices longa, cylindracea, sæpe sub-conica, ovata, aut subrotunda, diametro 5 - pollicari, rubra, squamosa. *Flores* nitidè purpurei, singulis baccæ squamis singuli adnati, supra medium exerti, ante maturentiam baccæ decidui. *Cal.* 3 - fidus, minimus. *Corolla* oblonga, campanulata, 3 - petala, in acutum desinens. *Filamenta* 6, tenuia receptaculo inserta. *Stigmata* 3 : *stylo* profundè 3 - fulcato, & in tres facilè divisibili. *Baccæ* partiales inferæ, oblongæ, coalitæ, succosæ, odoræ, dulcissimæ, sub-acidæ, sapidissimæ, faiubres, 1 - loculares : feminibus tribus, longiusculis.

Habitat in magnâ copiâ in agris, & hortis Cochinchinæ, ubi, quamvis optima, vili pretio venditur, præcipuè in provinciâ *Doung-nai* ad decimum gradum latitudinis Borealis.

Anassa. Rumph. Amb. l. 8. cap. 41. tab. 81. Ananás. Tournef. Inst. p. 653. tab. 426, 427, 428. Acofta. Arom. p. 44.

Virtus : fructus. Diuretica, Stomachica. Ex fermentatâ fit vinum, & hujus spiritus, sapidum quidem, sed minus salubre.

Varietas Bromeliæ occurrit, in Cochinchinâ dicta *Thom nép*, cujus fructus sapore non inferior, in maturentiâ permanet viridis, & pulpa alba, sed specie non differens.

+ GENUS II. FLOSCOPA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium infundibuliforme, inferum, pilosum, coloratum, persistens : limbo 3 - fido, laciniis ovatis, curvis, patentibus.

Cor. *Petala* 3, ovata, erecta, calyci, æqualia.

Stam. *Filamenta* 6, subulata, corollâ longiora. *Antheræ* lobis binis, subrotundis. Pist.

Pist. Germen compresso-ovatum, 2-lobum, superum. Stylus subulatus, inflexus, longior staminibus. Stigma crassiusculum.
 Peric. Capsula sub-ovata, 2-loba, 2-locularis, 1-sperma.
 Sem. Compresso-ovata, cornea, sulcis multis in orbem radiata.
 Nom. ab spicis in formam scopæ collectis, & fastigiatis.

Char. Genericus. *Calyx* 3-fidus, inferus. *Petala* 3, ovata. *Capsula* 2-locularis, 1-sperma.

† Sp. 1. FLOSCOPA SCANDENS. α Deei hoa chôi.

Differ. spec. Flosc. *caule* scandente: *foliis* lanceolatis: *flore* fastigiato.

Hab. *Caulis* fruticosus, scandens, inermis, acirrhus, simplex, longus, teres. *Folia* lanceolata, integerrima, vaginantia, polynervia, basi ciliata, superius scabra, inferius lævia, alterna. *Flos* parvus, dilutè violaceus, pedunculo proprio brevissimo: spicis tenuibus, rigidis, fasciculatis, in formam scopæ fastigiatis.

Habitat agrestis in montibus Cochinchinæ.

GENUS III. TRADESCANTIA.

Char. Gener. *Cal.* 3-phyllus. *Petala* 3. *Filamenta* villis articulatis. *Caps.* 3-locularis. Lin. fy. pl. G. 430.

Sp. 1. TRADESCANTIA GENICULATA. α Rau éo tia.

Differ. spec. Trad. procumbens, hirsuta. Lin. spec. 4.

Hab; & notæ. *Herba* annua, *caule* procumbente, hirsuto, geniculato, rubro. *Folia* lanceolato-linearia, integerrima, crassa, lanuginosa, pauca. *Flos* violaceus, polynatus, involucro communi polyphylo: *perianthio* 3-phylo, acuto, erecto: *petalis* 3, erectis, calyce longioribus. *Filamenta* 6, ventricosa (sicut etiam stylus) prope antheras villis multis coloratis circumdata. *Caps.* 3-locularis.

Habitat inculta in agris, & sepibus Cochinchinæ.

Ranunculus, sive Damasonium repens, Parnassiæ foliis villosis. Plum. ic. 116. f. 2.

† Sp. 2. TRADESCANTIA VAGA. β Xít koät houn.

Differ. spec. Trad. procumbens, hirsuta: *spathis* diphyllis, imbricatis, lunatis: *flore* monopetalo.

Hab; & notæ. *Planta* annua, hirsuta: *radice* indivisa, fasciculata: *caule* simplici, procumbente, quandoque repente. *Folia* oblonga, acuta, integerrima, striata, pilosa, basi vaginantia. *Flos* cyaneus, *pedunculis* axillaribus, longis, polyfloris: *spathis* diphyllis, lunatis

tis, imbricatis. *Perianthium* semitrifidum, erectum, persistens. *Corolla* 1 - petala, limbo 3 - fido, æquali tubo. *Stamina* 6, æqualia, obsita pilis multis, longis, cincinnatis. *Stylus* corollâ duplo longior: *stigmata* simplici. *Capsula* supera, 3 - gono-oblonga, 3 - locularis, 1 - sperma: *feminibus* ovatis, glabris, collo constrictis. Habitat inculta Cantone Sinarum.

Observ. Hæc planta inter Tillandsiam, & Tradescantiam vacillat. Calyx, & corolla Tillandsiæ sunt: stamina, & capsula ad Tradescantiam vergunt: semina, & stylus neutri conveniunt: habitus vero designat Tradescantiam Cristatum Linnæi, sp. 6.

+ GENUS IV. ONCUS.

Descriptio Naturalis.

Cal Perianthium 2 - phyllum, foliolis acutis, erectis, parvis, basim corollæ amplexentibus.

Cor. Monopetala, subcampanulata, pilosa: tubo oblongo, hexagono, sursum dilatato: limbo 6 - fido, reflexo, parvo, laciniis subulatis.

Stam. Filamenta 6, brevissima, basi laciniarum corollæ insistentia. Antheræ subrotundæ, minimæ.

Pist. Germen oblongum, superum, 6 - fulcatum, mediâ sui parte tubo corollæ coalitum. Stylus brevis, 3 - partitus. Stigmata 3, oblonga, reflexa, apice 2 - fida.

Peric. Bacca corollina, oblonga, 6 - gona, 3 - locularis, polysperma.

Sem. subrotunda.

Nom. (ὄγκος tumor) a magno tubere, quo radix plantæ tumet.

Char. Gener. Cal. 2 - phyllus, inferus. Cor. 6 - fida, campanulata. Bacca 3 - locularis.

†

Sp. 1. ONCUS ESCULENTUS. α Khoai buu.

Differ spec. Onc. scandens: foliis cordatis, subrotundis: spicis laxis.

Hab; & notæ. Frutex scandens, teres, ramosus, inermis, acirrhus.

Radix tuber maximum, ovatum, inæquale, farinosum, edule. Folia cordata, subrotunda, acuminata, alterna. Flos pallidus, spicis laxis tenuibus, longis, subterminalibus.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Observ. Puto Dioscoreæ adscribi non debere, maximè ratione pericarpium, tum etiam calycis, corollæ, & floris hermaphroditi a Dioscoreâ differentium.

GENUS V. CANARINA.

Char. Gener. *Cal.* 6-phyllus. *Cor.* 6-fida, campanulata. *Stigmata* 6. *Caps.* infera, 6-locularis, polysperma. Lin. fy. pl. G. 480.

† Sp. I. CANARINA ZANGUEBAR. γ . . .

Differ. spec. Canar. scandens : *capsulis* 6-locularibus : *foliis* hastatis, alternis.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus ; scandens, teres, lævis, ramosus. *Folia* cordato-hastata, integerrima, glabra, venosa, alterna, petiolata. *Flos* solitarius, lateralis, pallidus : *corollâ* campanulata, 6-fidâ : *staminibus* 6. *Capsula* infera, sub-ovata, basi acuta, 6-nervis, 6-locularis, polysperma, basi dehiscens. *Semina* cordata, compressa, alâ turbinatâ cincta, odora.

Habitat inculta in orâ Africæ Zanguebar.

GENUS VI. LORANTHUS.

Char. Gener. *Germen* inferum. *Cal.* 0. *Cor.* 6-fida, revoluta. *Stamina* ad apices petalorum. *Bacca* 1-sperma. Lin. fy. pl. G. 478.

† Sp. I. LORANTHUS COCHINCHINENSIS. α Nhánh gỏi nhọn lá.

Differ. spec. Lor., *pedunculis* polyfloris, congestis : *foliis* acutis.

Hab ; & notæ. Planta parasitica, perennis, *caule* lignoso, tortuoso ; brevi, ramosissimo. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, opposita, densa, glabra, incurva, reflexa. *Flos* viridi-luteus, axillaris, pedunculis polyfloris, congestis. *Perianthium* inferum, 3-phyllum, minimum. *Corolla* supera, 1-petala : tubo amplo, hexagono : limbo profundè 6-partito, laciniis lanceolato-linearibus, elasticè dehiscens, revolutis. *Stamina* 6. *Stylus* longior staminibus : *stigmatibus* sphærioideo. *Bacca* inter calycem, & corollam, luteo-rubra, coronata : *semine* 1, ovato, 6-fulcato.

Habitat in ramis arborum hortensium in Cochinchinâ.

† GENUS VII. HEXANTHUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Communis, 6-phyllus, patens, coloratus, foliolis subrotundis, concavis : continens 6 flosculos æquales. *Perianthinum* proprium 0.

Cor. Monopetala, infundibuli-formis, infera : tubo infra medium imperforato : limbo 6-partito, laciniis oblongis, tubo subæqualibus, patentibus. Bb ii Stam.

Stam. Filamenta 6, filiformia, sterilia, ori tubi insistentia, limbo subæqualia. Antheræ 6, ovatæ, subsessiles, ad basim filamentorum steriliū insistentes.

Pist. Germen ovatum, supra medianū tubi corollæ impositum. Stylus filiformis, corollā longior. Stigma emarginatum.

Peric. Bacca ovata, 1-sperma.

Sem. subrotundum.

Nom. Hexanthus a flosculis 6, calyci 6-phylo inclusis.

Char. Gener. *Cal.* communis 6-phyllus : proprius o. *Cor.* 6-partita. *Bacca* 1-sperma.

† Sp. 1. HEXANTHUS UMBELLATUS. α Cây Ngát.

Differ. spec. Hex. *foliis* oblongis : umbellis axillaribus.

Hab ; & notæ. *Arbor* mediocris, *ramis* patentibus. *Folia* ovato-oblonga, acuminata, integerrima, subtus venosa, pilosa, alterna, magna. *Flos* albo-viridis, *umbellis* parvis, axillaribus.

Habitat in montibus Cochinchinæ.

Us : ligni pro ædificiis.

G E N U S VIII. D R A C Æ N A .

Char. Gener. *Cor.* 6-partita, erecta. *Filam.* medio sub-crassiora. *Bacca* 3-locularis, 1-sperma. Lin. fy. pl. G. 458.

Sp. 1. DRACÆNA FERREA. α Cây phật dau. β Tsiét tsào.

Differ. spec. Drac. *arborea*, *foliis* lanceolatis, acutis. Lin. sp. 2.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, sub-simplicissimus, 8-pedalis, pollicem crassus, erectus, teres, nodosus, nodis approximatis, ex foliorum casu protuberantibus. *Folia* lanceolata, integerrima, sesquipedalia, erecta, glabra, petiolis amplexicaulibus, colore fusco-rubra. *Flos* rubro-purpureus, subterminalis : *spadyce* diffuso : *spathâ* longâ subulatâ, persistente. *Peranthium* proprium 3-fidum, cyathiforme, parvum, persistens. *Corolla* campanulata, 6-partita, infera : laciniis oblongis, obtusis, patentibus. *Filamenta* 6, subulata, corollæ laciniis inhærentia : *antheris* sagittatis, apice acuto, 2-fido. *Germen* ovatum. *Stylus* subulatus, crassus, 3-fidus, æqualis staminibus : *stigmatibus* simplicibus. *Pericarpium* Bacca ovata, rubra, parva, 3-locularis, 1-sperma, plerumque abortiens.

Habitat in Cochinchinâ. & Chinâ tam culta, quam agrestis.

Terminalis Rubra. Rumph. Amb. l. 6. c. 39. t. 34. f. 2.

Observ. Icon Rumphiana cum nostris cohæret : sed non secundum omnia descriptio. Eandem esse speciem præsumo, quam in Sinis ob-

serva-

鐵樹花

fervavit Osbeckius. Neuter illorum, nec alius, quem sciam, veram, & accuratam descriptionem dedit; ideo præcedentem omittere non debui: ex quâ videtur ad familiam Palmarum accedere.

Sp. 2. DRACÆNA ENSIFOLIA. α Cây hương lâu.

Differ. spec. *Drac. herbacea*, subcaulescens: *foliis* ensiformibus. Lin. sp. 4.

Hab; & notæ. Planta herbacea, perennis, subcaulescens. *Radix* horizontalis, repens, sub-lignosa, odorifera, simplex. *Folia* radicalia congesta, ensiformia, crassa, striata, nitida, reflexa, 1-pedalia. *Scapus* 3-pedalis, inferius foliosus, superius nudus, teres tenuis, declinatus: *floribus* terminalibus, sub-umbellatis. *Cal.* nullus. *Corolla* campanulata, patens: *petalis* 6, lanceolatis, exterius cæruleis, interius albis, parvis. *Filamenta* 6, patentia, basi dilatata. *Bacca* subrotunda, cærulea, 3-fulcata, 3-locularis, polysperma, minuta.

Habitat in locis agrestibus Cochinchinæ.

Gladiolus Odoratus, Indicus. Rumph. Amb. l. 8. c. 25. t. 73.

Observ. Celeb. Linnæi sententiam secutus hanc plantam Dracænæ adjunxi: proprio judicio ductus illam potius Ornithogalo adscriberem.

Ufus. Ex radice contusa, simul cum aliis aromatibus formantur pastilli, & bacilli, qui fumum efflant odoratum, indiginis gratum. Decoctum ejus in Medicinâ prodest contra dysuriam, gonorrhæam, & fluorem album.

GENUS IX. CRINUM.

Char. Gener. *Cor.* infundibuliformis, 1-petala, 6-partita: laciniis tribus alternis uncinatis. *Germen* fundo corollæ tectum. *Stamina* distantia. Lin. fy. pl. G. 438.

Sp. 1. CRINUM ASIATICUM. α Cây chuối nước. β Mân sý lân.

Differ. spec. *Crin. foliis* carinatis. Lin. sp. 2.

Hab; & notæ. *Radix* bulbis solidus, turbinatus, radiculis longis, ramosis undique septus. *Caulis* brevis, crassus, tunicatus, albus, cæpæformis, perennis, simplicissimus. *Folia* 3-pedalia, 3 pollices lata, subulato-linearia, erecta, carinata, striata, crassa, imbricata. *Scapi* axillares, nudi, teretes, foliis æquales. *Flos* albus magnus, umbellâ simplici, planâ. *Involucrum* commune umbellæ oblongum: *calyx* proprius nullus. *Corolla* 1-petala, tubo longo, tenui: *limbo* 6-partito, laciniis subulato-linearibus, longis, reflexis. *Filamenta* 6, basi declinata, superius erecto-curva, filiformia, corollæ æqualia: *antheris* acutis, incumbens. *Corollæ* laciniæ omnes æqua-

蘭

les, nec uncinatæ. *Capsula* infera, subrotunda, incomptè lobata, 3-locularis, polysperma. *Stamina* distantia.

Habitat loca humida in Cochinchinâ.

Radix Toxicaria. Rumph. Amb. l. II. c. 45. t. 69.

Virtus hujus plantæ mihi non experta: a Rumphio magnis laudibus extollitur, tanquam promptissimum remedium contra ictus quoslibet venenatos, tam telis toxico imbutis, quam morfu animalium inflictos. Masticata radix debet topicè applicari vulnere, & pars aliqua deglutiri, sic enim per vomitum venenum expellitur, & a vulnere pariter exhalatur. Tumens abdomen, & ædematosos pedes etiam curari asserit, si plantæ hujus folia ad ignem calefacta tumori imponas, & comprimas.

Sp. 2. CRINUM ZEYLANICUM. α Τοι λει. β Σαν τοât.

Differ. spec. Crin. *foliis* scabro-dentatis: *scapo* compressiusculo. Lin. sp. 3.

Hab; & notæ. *Caulis* nullus. *Radix* bulbus magnus, subrotundus, tunicatus, albus. *Folia* lanceolato-linearia, 1-pedalia, sub-incurva, reflexa, crassa, glabra, nec dentata. *Scapus* polyflorus, brevis, compressus, umbellâ terminatus. *Flos* albus, involucrio universalis 2-valvi: *spatha* partiali 1-flora, simplici, lineari. *Corollæ* tubus cylindricus, longus, limbus 6-partitus, reflexus, laciniis lanceolatis, nec uncinatis. *Filamenta* rubra, filiformia distantia, corollæ æqualia: *antheris* linearibus, nutantibus. *Stylus* longior staminibus. *Stigma* simplex.

Tulipa Javanica. Rumph. Amb. l. 8. c. 80. t. 105. Lilio-narcissus, Zeylonicus, latifolius, flore niveo, lineâ purpureâ striato. Commel. hort. 1. p. 73. t. 73.

Habitat loca arenosa in Cochinchinâ, & China.

Virt. radice. Incidens, Pellens, Diuretica. Frequenter usus sum loco Scillæ, quam in Asiâ non vidi, & similem virtutem habere cognovi. Heroicè operatur in tumore, duritie, & dolore ventris post partum, quando simul cum Curcumâ rotundâ contusa, & calefacta, addito aceto, ventri apponitur, & lochia solvit.

GENUS X. PONTEDERIA.

Char. Gener. *Cor.* 1-petala, 6-fida, bilabiata. *Stam.* 3, apici, si ve tubo corollæ inserta- *Capsf.* 3-locularis. Lin. sy. pl. G. 431.

Sp. 1. PONTEDERIA CORDATA. α Bông mác cây.

Differ. spec. Pont. *foliis* cordatis: *floribus* spicatis. Lin. sp. 3.

Hab; & notæ. *Planta* sub-acaulis. *Folia* cordato-sagittata, longa, glabra;

brâ : petiolis subulatis , 2 - pedalis. *Scapus* nudus , 4 - pedalis. *Flos* cæruleus , spicis longis , erectis , terminalibus. *Corolla* patentissima 6 - partita , laciniis 3 interioribus ovatis , exterioribus oblongis , omnibus longitudine æqualibus. *Cal.* spatha. *Caps.* 3 - locularis.

Habitat in paludibus Cochinchinæ.

Burm. Ind. p. 80. *Sagittariæ* similis planta palustris , Virginiana , spicâ florum cæruleâ. Moris. hist. 3. p. 618. t. 4. f. 8.

Sp. 2. PONTEDERIA HASTATA. α Roung mác lá.

Differ. spec. Pont. *foliis* hastatis : *floribus* umbellatis. Lin. sp. 4.

Hab ; & notæ. *Planta* sub-acaulis. *Folia* sub-hastata , glabra : petiolis Crassis , diffusis , 2 - pedalis. *Scapus* nullus. *Flos* cyaneus , umbellâ sessili , prope apicem petioli in membranam dilatati erumpente. *Cal.* spatha. *Pedunculi* partiales longi. *Corolla* supera , 6 - partita , inæqualis. *Capsula* ovata , 3 - locularis , polysperma. *Filamenta* 6 , corollæ insistentia.

Habitat prope ripas fluminis interfluentis metropolim Cochinchinæ.

Sagittaria Zeylanica , floribus e medio caulis prodeuntibus. Burm. Zeyl. p. 208. *Sagittæ* quodammodo similis planta Maderaspatana , floribus medio caule , quasi ex utriculo prodeuntibus. Moris. hist. 3. p. 618. t. 4. f. 7.

GENUS XI. LEUCOIUM.

Char. Gener. *Cor.* campaniformis , 6 - partita , apicibus incrassata. *Stigma* simplex. Lin. fy. pl. G. 434.

† Sp. 1. LEUCOIUM CAPITULATUM. α Hùynh lôn.

Differ. spec. Leuc. *spathis* 1 - floris : *capitulis* radicalibus : *foliis* plicatis.

Hab ; & notæ. *Planta* herbacea , perennis , sub-acaulis. *Radix* bulbus solidus , fuscus , inæqualis. *Folia* lato-lanceolata , magna , duriuscula , integerrima , in longitudinem plicata : *petiolis* crassis , 3 - que- tris , 1 - pedalis , basi imbricatis. *Flos* capitulo magno subrotundo : *pedunculo* communi radicali , ancipiti , brevi , crasso , reflexo. *Calyx* spatha partialis , 1 - flora. *Corolla* petala 6 , basi cohærentia , subovata , inæqualia , apicibus , incrassata , interius coloris aurei , exterius fusca , pilosa. *Capsula* infera , 3 - gona , 3 - locularis , polysperma. *Stamina* 6 , brevia , æqualia. *Stigma* simplex.

Habitat inculta , non frequens , in Cochinchinâ.

GENUS XII. AMARYLLIS.

Char. Gener. Cor. 6-petala, campanulata. Stigma 3-fidum. Lin. fy. pl. G. 439.

Sp. I. AMARYLLIS SARNIENSIS. β Hiüien tsáo. α Tuyen thao?

Differ. spec. Amar. *spatha* multiflora: corollis revolutis: genitalibus erectis. Lin. sp. 8.

Hab; & notæ. Radix bullus ovatus, tunicatus. Folia radicalia, ensiformia, striata, glabra, reflexa. Scapus sesquipedalis, teres, nudus, foliis longior. Spatha multiflora, oblonga, obtusa: floribus paniculatis, 12 circitur. Corolla 6-petala, campanulata, revoluta: petalis lanceolatis, luteis, intus rubro punctatis: staminibus 6, longis, erectis. Capsula infera, 3-locularis, polysperma. Stigma 3-fidum.

Habitat, ob pulchritudinem culta in Sinis.

Thunb. Jap. p. 131. Narcissus Japonicus rutilo flore. Kaempf. Amæn. p. 872. Tourn. Inst. p. 386. t. 207. Lilio-Narcissus Japonicus.

GENUS XIII. HYPOXIS.

Char. Gener. Cor. 6-partita, persistens, supera. Caps. basi angustior. Cal. gluma 2-valvis. Lin. fy. pl. G. 450.

† Sp. I. HYPOXIS AUREA. α . . .

Differ. spec. Hyp. acaulis, pilosa: scapo 1-floro: capsulis oblongis.

Hab; et. Planta acaulis, annua. Folia subulata, canaliculata, reflexa, semipedalia, conferta. Scapus nudus, teres, tenuis, foliis æqualis, 1-florus. Corolla campanulata, 6-partita, æqualis, intus aurea, exterius sub-viridis, pilosa. Stamina 6. Capsula infera, oblonga, triquetra, pilosa, 3-locularis, polysperma. Cal. spatha parva, 2-valvis?

Habitat in colle arenoso Son Koung in Cochinchinâ.

† GENUS XIV. LIRIOPE.

Descriptio Naturalis.

Cal. Spatha 1-valvis, ovata, incurva, 1-flora, parva, persistens.

Cor. Campanulata, infera, 6-partita, patens: laciniis oblongis, reflexis, carnofis, æqualibus.

Stam.

萱草
石蒜

Stam. Filamenta 6, subulata, erecta, æqualia, corollâ breviora, receptaculo infidentia. Antheræ oblongæ stantes.
Pist. Germen subrotundum, superum. Stylus crassus, sulcatus, reflexus, æqualis staminibus. Stigma simplex.
Peric. Bacca ovato, glabra, carnosa, 1-sperma.
Sem. 1, ovatum.
Nom. (Liriope Nympha mater Narcissi) ex florum qualicumque cognatione, similique colore cæruleo. Cærula Liriope. Ovid. Metam. l. 3. v. 342.

Char. Gener. Cor. 6-partita, infera. Spatha ovata. Bacca 1-sperma.

+ Sp. 1. LIRIOPE SPICATA. α Taóc tien. β Mac lân.

Differ. spec. Lir. foliis ensiformibus, glabris: spicâ tereti.

Hab. Planta acaulis, perennis. Radix bulbus oblongus, solidus, fuscus septus radiculis serpentibus. Folia plurima, congesta, ensiformia, stricta, glabra, suberecta, 1-pedalia. Scapus nudus, teres, tenuis rectus, foliis subæqualis. Spica solitaria, longa, teres, simplex, terminalis, erecta. Flos minuscule, albo-cæruleus, innodorus.

Habitat frequenter culta, incultaque in Cochinchinâ, & Chinâ.

Virt. Refrigerans. Foliorum decocto firmari dicuntur capilli.

GENUS XV. ALLIUM.

Char. Gener. Cor. 6-partita, patens. Spatha multiflora. Umbella congesta. Capsula supera. Lin. sy. pl. G. 442.

Sp. 1. ALLIUM SATIVUM. α Cây tỏi. β Suôn.

Differ. spec. All. caule planifolio, bulbifero: bulbo composito: staminibus 3-cuspidatis. Lin. sp. 11.

Hab; & notæ. Caulis sesquipedalis, crassus, teres, simplicissimus: bulbo, composito, subrotundo-lobato, albo, sæpe rubescens. Folia plana, crassa, subulato-linearia. Flos rubescens, umbellâ capsuliferâ, sub-rotundâ. Stamina 3-cuspidata.

Colitur ubique in Cochinchinâ, & Chinâ: hîc quidem floret, non illic, sed per bulbos multiplicatur.

Tournef. Inst. p. 383. t. 206. Berg. Mat. Med. p. 266.

Virt. Attenuans, Diaphoretica, Alexiteria, Pectoralis, Diuretica.

Usus: cibarius, non alibi, quam in Sinis, frequentior.

Sp. 2. ALLIUM CEPA. α Cây hành. β Tsūm Xi.

Differ. spec. Al. scapo nudo, infernè ventricoso, longiore foliis teretibus. Lin. sp. 33.

Ce

Hab;

Hab ; & notæ. *Folia* radicalia , subteretia , tubulata , succosa. *Radix* bulbus tunicatus , subrotundus , magnus , exterius sæpius rubescens. *Scapus* nudus , teres , 2 - pedalis , ad basim ventricosus. *Flos* albus , umbellâ magnâ , subrotundâ : pedunculis longiusculis.

Colitur abundanter in Cochinchinâ , & Chinâ. Cum vero in Cochinchinâ non floreat , plantatur divisis bulbis , qui nasci solent congesti , parvi , & angulati : sapore autem , & odore Europæis excellent , sicut etiam folia , quorum usus ad condimenta frequentior.

Tournef. Inst. p. 382. tab. 205. Berg. Mat. Med. p. 274.

Virt. Maturans , Pectoralis , Diaphoretica , Diuretica. In promovendâ Diaphoresi imprimis excellit ; ideoque Medici indignæ cepam recentem frequenter adhibent decoctis ; quibus febres per perspirationem curare intendunt.

菲

48 豆

Sp. 3. ALLIUM TRIQUETRUM. α Kieu. β Kiái : Kiao thêu.

Differ. spec. Al. *scapo* nudo , *foliisque* triquetris : *staminibus* simplicibus. Lin. sp. 32.

Hab ; & notæ. *Folia* radicalia , triangularia , sub-pedalia. *Bulbus* oblongus tunicatus , parvus , albus. *Scapus* nudus , tenuis , teres , foliis subæqualis. *Flos* dilutè violaceus : *umbellâ* planâ : *staminibus* simplicibus.

Colitur in Cochinchinâ , & Chinâ.

Allium caule triangulo. Tournef. Inst. p. 385. Moly parvum , caule triangulo. Bauh. Pin. p. 75.

Usus præcipuus Culinarius. Præditum odore , & sapore debili , nec ingrato , vices Porri agit , & variis modis præparatum mensis apponitur.

Virtus in re Medicâ. Emolliens , & Resolvens ; valetque in tumore , & inflammatione mamillarum , si contusum cum pauco sale , & semiassum calidè applicetur.

Sp. 4. ALLIUM ASCALONICUM. α Cây nén. β Allu.

Differ. spec. All. *scapo* nudo , tereti : *foliis* subulatis : *umbellâ* globosâ : *staminibus* 3 - cuspidatis. Lin. 25.

Hab ; & notæ. *Radix* bulbus rotundus , sub-solidus , congestus , albicans , parvus , nuci avellanæ vix æqualis. *Folia* radicalia , subulato-linearia. *Scapus* nudus , brevis , teres. Florem non vidi.

Colitur in Cochinchinâ , nec ibi rarum. Existimo , quod non floreat , vel rarissimè.

Usus : Esculentus. Odore , & sapore Omnium specierum gratissima : virtutem non probavi : puto , quod a Cepâ vix differat.

Cepa sterilis. Bauh. Pin. p. 72. n. 7. Cepa foliis subulatis , radicibus oblongis , conglobatis. Hort. Cliff. p. 136.

Sp. 5.

Sp. 5. ALLIUM ODORUM. β Kieu : Khio. α Hẹ tau : Phi the.

菲

Differ. spec. Al. *scapo* nudo, teretiufculo : *foliis* linearibus canaliculatis, subtus angulatis : *umbellâ* fastigiata. Lin. sp. 27.

Hab ; & notæ. *Folia* radicalia, linearia, canaliculata, subtus angulata. *Bulbus* oblongus, albus, tenuis. *Scapus* nudus, subteres, 8 pollices altus. *Flos* violaceus, *umbellâ* pauciflorâ, fastigiata.

Habitat in Chinâ, & Cochinchinâ.

Ufus : ad condiendos Cibus : potens nidore, & sapore, inter allium fativum, & Cepam medio.

Thunb. Japon. pag. 132.

Sp. 6. ALLIUM ANGULOSUM. α Cây hẹ. β Kieu tsai.

菲菜

Differ. spec. Al. *scapo* nudo, ancipiti : *foliis* linearibus, canaliculatis : *umbellâ* fastigiata. Lin. sp. 28.

Hab ; & notæ. *Folia* radicalia, linearia, canaliculata, carnosa, subtus subangulata, 6 pollices longa. *Radix* bulbus linearis, albus, tunicatus, tenuissimus, repens. *Scapus* nudus, anceps, foliis subæqualis. *Flos* albus, *umbellâ* planiusculâ, pauciflora.

Colitur in Cochinchinâ, & Chinâ : amat loca humida.

Cepa *scapo* nudo, subangulato, fæcto, foliis linearibus, subtus angulosis, staminibus corollâ brevioribus. Gmel. Sibir. i. p. 58. t. 14. f. 2.

Ufus. Odor, & sapor ferè idem, qui præcedentis. Dubitari licet ex ipsâ descriptione Lin., an sint diversæ species, vel solum varietates ? In Cochinchinâ pro condimentis præscinduntur folia, quæ sensim renascuntur : bulbi enim vix notabiles.

GENUS XVI. ALOE.

Char. Gener. *Cor.* erecta, ore patulo, fundo nectarifero. *Filamenta* receptaculo inserta. Lin. fy. pl. G. 464.

蘆薈

Sp. 1. ALOE PERFOLIATA. α Cây Nha đam : Lô hội. β Lô hoi.

Differ. spec. Al. *floribus* corymbosis, cernuis, subcylindricis. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. Planta subcaulis, perennis. *Folia* sesquipedalia, subulata, carnosa, exterius convexa, interius sub-plana, glauca, glabra, amplexicaulia, imbricata, margine utrâque spinoso-dentata. *Scapus* teres, subnudus, foliis longior. *Flos* luteo-ruber, corymbo sub-cylindrico, terminali, cernuo. *Cal.* o. *Corolla* campanulata oblonga, 6-fida : limbo brevi, patente. *Stamina* 6, erecta, receptaculo insidentia, corollæ subæqualia. *Capsula* supera, 3-locularis, polysperma.

Cc ii

Habi-

Habitat agrestis in vastis arenariis regni Champavæ.

Aloe socotorina. Garc. Arom. l. i. c. 2. Kadanaku, sive Catevala.
Rheed. Malab. l. ii. cap. 7. tab. 3.

Virtus. Purgans, Emmenagoga, Anthelminthica, Antiputredinosa, Vulneraria. Extractum Aloes, quo utimur, fit ex hac plantâ. Ex foliis recentibus, & contusis exprimitur succus, qui brevi tempore inspissatur ad solem, in Zonâ Torridâ ardentissimum. Ex puro succo fit Aloe Hepatica, & Socotorina, quæ inter se vix differunt, nisi Velis Socotorinam dici quæ in insulâ Socotorâ paratur, & inde exportatur. Caballina vero ex eâdem origine procedit, sed fæcibus inquinata.

Utuntur etiam Cochinchinenses Aloe, ut ex illâ parent gratum ferculum, nec insalubre. Excoriata folia in longas taleolas dividunt, quas primò in aquâ alumnis macerant, postea in frigidâ: inde, addito modico saccharo, leviter coquunt, manentque albissimæ, & diaphanæ, teneræquidem, non tenaces, deposito omni virore, amaritie, & vi purgante, oculis, palato, & stomacho jucundæ.

G E N U S XVII. A L E T R I S.

Char. Gener. *Cor.* infundibuliformis; rugosa. *Stam.* inserta laciniarum basi. *Capsf.* 3-locularis. Lin. sy. pl. G. 462.

† Sp. i. ALETRIS COCHINCHINENSIS. α Cây Bông bông

Differ. spec. Al. caulescens: foliis lanceolato-linearibus, reflexis, flore paniculato.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, 6-pedalis, simplicissimus, erectus.

Folia lanceolato-linearia, integerrima, nitida, reflexa, alterna, amplexicaulia. *Flos* terminalis, viridi-luteus, racemo laxo. *Cal.* o.

Corolla infera, rugosa: tubo cylindrico: limbo 6-fido, reflexo, laciniis linearibus. *Stamina* 6, corollæ inserta. *Capsula* 3-gono-rotunda, 3-locularis, 1-sperma.

Habitat in Cochinchinâ in hortis culta: puto, quod etiam inculta.

Ufus. Foliorum succo utuntur indiginæ ad tingenda liba colore viridi: floribus elixis vescuntur.

G E N U S XVIII. P O L Y A N T H E S.

Char. Gener. *Cor.* infundibuliformis, incurva, æqualis. *Filam.* corollæ fauci inserta. *Germen* in fundo corollæ. Lin. sy. pl. G. 460.

Sp. i. POLYANTHES TUBEROSA. α Hoa lựu.

Differ. spec. Pol. floribus alternis. Lin. sp. i.

Hab;

Hab ; & notæ. *Radix* bulbus tunicatus , albus. *Folia* radicalia subulata , longa , curva , reflexa , glabra. *Scapus* 3 - pedalis , teres , erectus , vestitus foliis raris brevibus , aliquando ramosus. *Flos* albus , odoratissimus , alternus , spicâ longâ , terminali. *Cal.* nullus. *Corolla* tubo crasso , longo , ad basim recurvo : limbo brevi , 6 - fido , patente , laciniis rotundatis. *Filamenta* 6 , brevia , corollæ fauci inhærentia. *Capsula* 3 - gono - rotunda , supera , 3 - locularis , polysperma. *Planta* perennis , scapo annuo. Amboinensis folia , Rumphio teste , ulnam longa , nostræ vix ultra pedem , nec angustissima.

Habitat ubique in Cochinchinæ hortis ; & quanquam ob eximiam fragrantiam æstimabilis , facillimè colitur , & propagatur per bulbos. Amica Nocturna. Rumph. Amb. l. 8. c. 69. t. 98. Hyacinthus Indicus , Tuberosus. Tournef. Inst. p. 347.

GENUS XIX. HEMEROCALLIS.

Char. Gener. *Cor.* campanulata : tubo cylindrico. *Stamina* declinata. Lin. sy. pl. G. 467.

Sp. 1. HEMEROCALLIS FULVA. α Rau hiên. β Kĩm chàm hĩa.

Differ. spec. Hem. *corollis* fulvis. Lin. sp. 2.

Hab ; & notæ. *Caulis* 4 - pedalis , erectus , simplicissimus , glaber. *Radix* fasciculata , bulbis subulatis. *Folia* subulata , longa , canaliculata , glabra , reflexa. *Flos* magnus , luteo-ruber , paniculâ terminali , pauciflorâ. *Cal.* o. *Corolla* infundibuliformis , infera , tubo cylindrico , longissimo : limbo amplo , 6 - partito , patente , undulato. *Stamina* 6 , declinata , corollæ æqualia. *Capsula* 3 - gona , 3 - locularis , polysperma.

Habitat culta in Cochinchinâ , & Chinâ.

Burm. Ind. p. 84. Thunb. Japon. p. 142. *Lilium rubrum* , Asphodeli radice. Bauh. Pin. p. 8c. n. 2.

Ufus. Floribus istis tum recentibus , tum exsiccatione conservatis , & cum carnibus elixatis vescuntur libenter indiginæ.

Variat flore pleno , laciniis corollæ 10 , staminum numero indeterminato , habitu , & colore similis.

GENUS XX. ORNITHOGALUM.

Char. Gener. *Cor.* 6 - petala , erecta , persistens , supra medium patens. *Filamenta* alterna basi dilatata. Lin. sy. pl. G. 451.

Sp. 1.

† Sp. 1. ORNITHOGALUM SINENSE. β Tiên suón.Differ. spec. Orn. *scapo* tereti, fulcato : *spicâ* simplici, longâ, erectâ.Hab ; & notæ. *Radix* bulbus ovatus, tunicatus, sesquipollicem longus. *Folia* radicalia, subulato-lineararia, stricta, canaliculata, glabra. *Scapus* simplicissimus, 2-pedalis, rectus, teres, polysulcus, nudus. *Flos* parvus, violaceus : *spicâ* simplici, longâ, erectâ : pedunculis propriis brevibus. *Cal.* communis \circ : proprius spatha lanceolata, parva, persistens. *Corolla* infera, profundè 6-partita, erecta. *Stamina* 6, æqualia, integra, alterna basi dilatata. *Capsula*, 3-gono-ovata, 3-locularis, 1-sperma.

Habitat Cantone Sinarum.

Observ. Hæc species magnam affinitatem habet cum Ornithogalo Japonico. Thunb. Jap. p. 137. Attamen in nostrâ, quam domi colui, flos in spicam nullatenus ramosam, sive racemosam attollitur. Petala nec sunt distincta, nec satis patentia. Folium, quod corollæ supponitur, illam involvebat, ideoque spatham voco, non bracteam.

G E N U S XXI. F R I T I L L A R I A .

Char. Gener. *Corolla* 6-petala, campanulata, supra ungues cavitate nectariferâ. *Stam.* longitudine corollæ. Lin. sy. pl. G. 444.† Sp. 1. FRITILLARIA CANTONIENSIS. α Lin ni hōa.Differ. spec. Frit. *foliis* trinerviis, summis oppositis : *floribus* geminis, axillaribus.Hab ; & notæ. *Caulis* annuus, simplicissimus, durus, tenuis, teres, erectus, $1\frac{1}{2}$ -pedalis. *Folia* 3-nervia, glabra, integerrima, basi rotundata, inde conica, acumine longo, inferiora alterna, suprema opposita. *Flos* axillaris, 2-natus, pendulus, fusco-purpureus totus, inodorus. *Cal.* nullus. *Corolla* 6-petala, crassa, 6-gona, erecta, subclausa : *staminibus* 6, corollæ æqualibus. *Stylus* sublongior, 3-fidus : *stigmatibus* simplicibus. Petalorum basis crenâ nectariferâ. *Capsula* supera, subrotunda, 3-loba, 3-locularis, polysperma : *seminibus* 3-4, inæqualibus.

Colitur Cantone Sinarum.

Observ. Colore convenit cum Frit. Serotinâ atropurpureâ. Bauh. Pin. p. 64. n. 8. Convenit etiam in situ variante foliorum cum Frit. Pyrenaicâ Linnæi sp. 5. ab utrâque tamen specie differt.

GENUS XXII. LILIUM.

Char. Gener. *Cor.* 6-petala, campanulata: lineâ longitudinali, ne-
ctariferâ. *Caps.* valvis pilo cancellato connexis. Lin. fy. pl. G. 443.

Sp. 1. LILIUM CANDIDUM. β Pê hó. α Bạch hạp hĩa.

Differ. spec. Lil. *foliis* sparsis: *corollis* campanulatis, intus glabris.
Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Radix* bulbus squamosus, subrotundus. *Caulis* 3-pe-
dalis, annuus, simplicissimus, rectus, teres, foliosus totus. *Folia*
sparsa, radicalia subulata, caulina lanceolata, striata. *Flores* termi-
nales, pauci, magni, albissimi, inodori: *calyce* nullo: *corollâ* re-
flexâ, campanulatâ, petalis 6, semirevolutis, intus glabris, lineâ
longitudinali exaratis. *Stigma* 3-gonum. *Capsula* trigono-oblonga,
3-locularis, polysperma.

Colitur in Chinâ, & Cochinchinâ.

Hall. Helv. n. 1231. *Lilium album*, floribus dependentibus. Bauh. Pin.
p. 76. n. 2.

Virtus: radicis. Emolliens, Anodyna.

Sp. 2. LILIUM POMPONIUM. β Cuôn tán hĩa.

Differ. espec. Lil. *foliis* sparsis, subulatis: *floribus* reflexis. *Corollis*
revolutis. Lin. sp. 3.

Hab; & notæ. *Radix* bulbus squamosus. *Caulis* 2-pedalis, annuus,
rectus, teres. *Folia* sparsa, subulata, striata. *Flos* terminalis, pau-
cus, magnus, reflexus. *Calyx* nullus. *Corolla* 6-petala, integrè
revoluta, croceo-rubra, intus scabra, maculis nigris punctata. *Flos*
pulcherrimus, inodorus. *Bulbi* globosi, parvi, nigri, axillis folio-
rum adnati.

Colitur Cantone Sinarum.

Thunb. Japon. p. 134. *Lilium montanum*, floribus reflexis, rubris,
maculis purpureis inscriptum, foliis angustioribus. Amman. Ruthen.
p. 106. n. 139.

Sp. 3. LILIUM CAMSCHATCENSE. β Chũ tán hĩa. α Lon diêu tàu.

Differ. spec. Lil. *foliis* verticillatis: *flore* erecto, *corollâ* campanu-
lata, *petalis* fœcilibus. Lin. sp. 8.

Hab; & notæ. *Radix* bulbus subrotundus, squamosus, parvus. *Caulis*
annuus, 1-pedalis, simplicissimus, teres. *Folia* sparsa, verticilla-
taque, lanceolato-lineararia, erecta, glabra. *Flos* terminalis, paucus,
erectus, sesquipollicaris, coccineus. *Cal.* nullus. *Corolla* 6-petala,
campanulata, sub-erecta, nec revoluta, basi attenuata: *filamentis*
corol-

百合

corollâ brevioribus. *Stigma* 3-gonum. *Capsula* supera, trigono-oblonga, 3-locularis, polysperma.

Habitat in Chinâ: in Cochinchinâ rarius.

Lilium reflexum, montanum, humile, angustifolium, aurantium, Sarana Mungulis. Amman. Ruthen. pag. 105. n. 138.

G E N U S XXIII. O R O N T I U M .

Char. Gener. *spadix* cylindricus, tectus flosculis. *Cor.* 6-petalæ, nudæ. *Stylus* nullus: *folliculi* 1-spermi. Lin. fy. pl. G. 469.

† Sp. 1. ORONTIUM COCHINCHINENSE. α Thuỷ xương bồ. β Xui chām pú.

Differ. spec. Or. *foliis* ensiformibus, longis, carinatis.

Hab; & notæ. *Planta* perennis, caule subnullo. *Radix* horizontalis, simplex, repens, articulata, sulcis articularibus approximatis, radículas emittentibus, compressa, exterius fusca, intus pallida, subaromatica. *Folia* ensiformia, dorso utrinque elevato, 3-pedalia, pollicem lata, glabra, ad basim equitantia, superius expansa. *Scapus*, pedunculi, calyx nulli. *Spadix* cylindricus, 2-pollicaris, solidus flosculis tectus, e latere folii supra medium erumpens. *Corollæ* 6-partiæ, patentes, nudæ: *staminibus* 6. *Stylus* nullus. *Stigma* obtusum. *Bacca* subrotunda, exsucca, vel, si malis, folliculus 1-spermus, superus.

Habitat in paludibus, & locis aquosis Cochinchinæ, & Chinæ, non fluctuans.

Acorum Palustre. Rumph. Amb. l. 8. c. 23. pag. 179. t. 72. f. 1. Orontium Japonicum. Thunb. Jap. p. 144.

Observ. Quamvis Amboinensis, & Japonica species non omnino cum nostrâ cohæreant, multo magis ab omnibus differt Americana a Linæo exposita. Amæn. Acad. 3. p. 17. t. 1. f. 3.

G E N U S XXIV. A C O R U S .

Char. Gener. *Spadix* cylindricus, tectus flosculis. *Cor.* 6-petalæ, nudæ. *Stylus* 0. *Caps.* 3-locularis. Lin. fy. pl. G. 468.

Sp. 1. ACORUS CALAMUS. α Thạch xương bồ. β Xế chām pú.

Differ. spec. Ac. *foliis* ensiformibus, brevibus, planiusculis.

Hab; & notæ. *Planta* perennis, caule nullo. *Radix* horizontalis, repens, simplex, tenuis, compressa, articulis multis, subrotundis, exterius fulvis: odore aromatico, sapore ardenti, amaricante. *Folia* ensiformia, vix pedalia, sub-plana, erecta, equitantia. *Spadix* digi-

水菖蒲

石菖蒲

digitiformis, parvus, flosculis tectus, e folio prodiens infra apicem. Flosculos, & capsulam non vidi.

Habitat in montibus, & locis petrosis Cochinchinæ, & Chinæ.

Acorus Terrestris. Rumph. Amb. l. 8. c. 23. p. 178. Acorus Asiaticus; radice tenuiore. Burm. Zeyl. p. 6. Herm. Lugdb. p. 9.

Virt. Rad. Attenuans, calefaciens, Deobstruens. Vocem, auditum, & visum acuit. Prodest contra vertiginem, & melancholiam, ac anorexiam. Usus apud Asiaticos præcipuus in decoctis.

Observ. Cum Orontium, & Acorus in Indiâ eâdem ferme gaudeant formâ, & illius fructus, non istius a me observatus fuerit, adhuc dubius maneo, an genere differant? Orontio in Medicinâ vix aliquis utitur. Acoro multi, & efficaciter.

GENUS XXV. CALAMUS.

Char. Gener. *Cal.* 6-phyllus. *Cor.* o. *Bacca* exarida, 1-sperma; retrorsum imbricata. Lin. fy. pl. G. 470.

Habitus communis Generi. *Caulis* perennis, simplicissimus, longus, teres, inermis, solidus, articulatus, procumbens, vel scandens, acirrhus. *Fronde*s magnæ, palmiformes, alternæ, reclinatæ, vaginantes, vaginis articulos vestientibus, spinosis: stipitibus pariter spinosis. *Folia* alterna, sub-lanceolata, integerrima, vix pedem longa, sæpe 3-nervia, pilis longis, duriusculis, raris. *Flos* plerumque hermaphroditus, subterminalis: *spadyce* uno, vel pluribus, ramosis, magnis diversæ formæ in diversis speciebus: *spathis* vel communi, vel partialibus, raro nullis. *Bacca* semper 1-sperma, arida, subrotunda, parva, supera, retrorsum imbricata, squamis plurimis, subrotundis, ordinatis, arctatis, coriaceis.

† Sp. 1. CALAMUS PETRÆUS. α Mây dá.

Differ. spec. *Cal.* caule crassissimo, sulcato: *articulis* brevibus: *spinis* longis, rectis.

Hab; & notæ. *Caulis* 100 pedalis, brachium crassus, omniumque crassissimus: *articulis* 1-pedalibus, cylindricis, sulcatis, maculatis, inæqualibus. *Fronde*s spinis rectis, longis, densis. *Spadix* terminalis, longissimus. *Flos* calyce 6-partito, corollâ o. *Stamina* 6. *Stylus* 3-fidus. *Bacca* subovata, acuminata.

Palmijuncus Calaparius. Rumph. Amb. l. 7. c. 53. t. 51.

Usus. Pro maiorum hastarum manubriis.

† Sp. 2. CALAMUS RUDENTUM α Mây Saong.

Differ. spec. *Cal.* caule longissimo, æquali: *spinis* inversis.

Hab; & notæ. *Caulis* 500, & ultra pedes longus, pollicem crassus, Dd æqua-

æqualis, tenacissimus, albo-cinereus, nec nitidus: *articulis* sesquipedalibus, teretibus, subæqualibus: *frondibus* brevioribus: *spinis* retroflexis: *spadycibus* subterminalibus, laxis, amplis. *Floribus* regularibus: *stylo* 3-fido: *Baccâ* retrô imbricatâ, parva.

Habitat in sylvis Cochinchinæ: sicut etiam præcedens species.

Palmijuncus Albus. Rumph. Amb. l. 7. c. 55. t. 53.

Ufus. Pro navium rudentibus: ad magna onera trahenda, ad elephantos indomitos coercendos, & alligandos.

† Sp. 3. CALAMUS SCIPIONUM. α Heò tau.

Differ. spec. Caul. *articulis* longissimis, subulatis, nitidis.

Hab; & notæ. *Caulis* crassus, longitudine mediocris, nitidissimus, rutilus, maculis nigris sæpe distinctus: *articulis* 3-pedalibus, subulatis, inæqualibus: *frondibus* spinosis, brevioribus: *spadyce* crasso, ramoso, ramulis brevibus, paucifloris: *calyce* 6-partito: *stylo* 3-fido. *Florem* recentem non vidi.

Habitat imprimis in sylvis Malaiorum, ex utrâque parte freti Malacensis: undè abundanter in Sinas, & in Europam exportatur.

Arundo Rotang. Pif. Mant. p. 188. Icone ibi.

Ufus. Pro baculis ex dignitate, vel elegantia manu gestandis.

† Sp. 4. CALAMUS VERUS. α Mây nước: Mây ra.

Differ. spec. Cal. *frondibus* longissimis, *spinis* confertis. longis: *spadyce* brevi: *corollâ* 3-petalâ.

Hab; & notæ. *Caulis* 100 pedalis, luteo-fuscus, æqualis, flexilissimus, digitum crassus: *articulis* longis, teretibus, subæqualibus. *Fronde* longissimæ: *spinis* rectis, longis, confertis: *foliis* ovato-lanceolatis, 3-nerviis, maiusculis, alternis. *Spadix* racemosus, brevis: *spathâ* oblongâ, aculeatâ. Cal. 3-partitus. *Corolla* petala 3, alba, acuta, patentia, calyce longiora. *Baccâ* maiuscula, fusca.

Habitat in sylvis tam montanis, quam planis Cochinchinæ.

Palmijuncus Verus. Rumph. Amb. l. 7. c. 56. t. 54.

Ufus. Ex caule in lora fisso, medullâ rejectâ, torquentur funes quilibet, etiam crassissimi ad anchoras maiorum navium sustinendas.

Eisdem colligantur tabulata domorum, & navium, in quibus, more gentis nullus clavus. Artissimus quoque, & frequentissimus est usus in Indiâ ad liganda, & conformanda plurima utensilia tam domestica, quam ruralia.

† Sp. 5. CALAMUS AMARUS. α Mây dâng.

Differ. spec. Cal. *spinis* confertis brevibus: *foliis* linearibus: *spadycibus* remotis: *spathis* partialibus.

Hab; & notæ. *Caulis* longus 60 pedes, digitum crassus, duriusculus,

lus, lævis, pallidus, articulis longis, subæqualibus, teretibus. *Fronde* longæ, foliolis lanceolato-linearibus: *spinis* brevibus, congestis. *Spadyces* sub-terminales, spicati, multi, longè ab invicem distantes: *spathis* partialibus. *Cal.* 6-partitus. *Cor.* o. *Stylus* 3-fidus. *Stamina* 6. *Bacca* 1-sperma, imbricata.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Ufus. Idem, qui præcedentis speciei. Duratione constantior, duritie difficilior.

† Sp. 6. CALAMUS DIOICUS. α Mây tât.

Differ. spec. *Cal. caule* tenuissimo: *frondibus*, & *spinis* brevioribus: *stere* dioico.

Hab; & notæ. *Caulis* tenuis, pennam anserinam crassus, 20 pedes longus, æqualissimus, flexilissimus, pallidus, nitidus: *articulis* pedalis, *frondibus*, & *spinis* omnium brevissimis. *Flos* masculus, & fæmina in diversis plantis. *Cal.* 3-dentatus minimus. *Corolla* petala 3, ovato-lanceolata, striata, alba. *Stamina* 6. *Stylus* 3-fidus. *Bacca* squamosa, 1-sperma.

Habitat in sylvis Cochinchinæ, prope flumina, & litora.

Palmijuncus Equestris? Rumph. Amb. l. 7. c. 58. t. 56. Palmijuncus Viminalis? Ibi cap. 57. t. 55. Aliquatenus cum nostro conveniunt, sed non in totum.

Ufus ad texenda, vel connectenda minora opera, & pulchriora.

Observ. Omnes prædictæ Calami plantæ inter se specie differunt; namque in locis distantissimis; abique ullâ culturâ progenitæ semper eundem habitum, & proprios mores servant. Multas alias vidi in Cochinchinâ, Champavâ, Cambodiâ, & freto Malacensi; quas prætermitto lubens defectu akribiæ ad examen Botanicum requisitæ. Omnes rectè dicuntur a Rumphio Palmijunci, quia Palmis valde affines, & flexiles ut Juncus.

GENUS XXVI. FLAGELLARIA.

Char. Gøner. *Cal.* 6-partitus. *Cor.* o. *Bacca* 1-sperma, lævis. Lin. fy. pl. G. 486.

Sp. 1. FLAGELLARIA INDICA. α Mây baóc.

Differ. spec. Flag. *caule* tereti, scandente: *foliis* ovatis, cirrho terminatis.

Hab; & notæ. *Caulis* perennis teres, 20-pedalis, scandens: ramis raris. *Folia* simplicia, oblongo-ovata, acuminata, cirrho, terminata, 3-nervia, glabra, alterna, petiolis vaginantibus, inermibus. *Flos* albus racemo laxo, terminali: *calyce* 6-partito: corollâ nul-

1a. *Stamina* 8, brev. *Stylus* 3-fidus. *Bacca* supera, subrotunda; glabra, rubra, 1-sperma, lævis, succosa.

Habitat agrestis in locis planis Cochinchinæ.

Palmijuncus lævis. Rumph. Amb. l. 7. c. 60. t. 59. f. 1. Panambu valli.

Rheed. Malab. l. 7. p. 99. t. 53.

Virt. Foliorum. Astringens, Vulneraria.

† Sp. 2. FLAGELLARIA REPENS. α Mây báoc bò cây.

Differ. spec. Flag. *caul* anguloso, repente: *foliis* articulato-geminis.

Hab; & notæ. *Caulis* perennis, angulosus, 12-pedalis, ramosus, inermis, subparasiticus, ad arbores ad repens, radice originariâ terrestri. *Folia* linearia, medio articulo appendiculata, glabra, alterna, semiamplexicaulia. *Flos* terminalis, spadyce, longo, fasciculato. *spathâ* communi lineari. *Calyx* nullus. *Corolla* nulla. *Stamina* 6, basi dilatata. *Stigma* sessile, 3-partitum. *Bacca* subrotunda, glabra, rubra, 1-sperma, lævis.

Habitat agrestis in locis planis Cochinchinæ. Ex terrâ assurgit, & radiculis lateralibus per arbores repit.

Appendix duplo folio, Tapinawa. Rumph. Amb. l. 9. c. 90. p. 490. tab. 184. f. 1. Duas alias plantas in eadem tabulâ simili folio gaudentes non observavi.

G E N U S XXVII. C O R Y P H A.

Char. Gener. *Cal.*... *Cor.* 3-petala. *Stam.* 6. *Pist.* 1. *Drupa* 1-sperma. Lin. sy. pl. G. 1337.

† Sp. 1. CORYPHA SARIBUS. α Cây Tlo.

Differ. spec. *Cor.* *frondibus* in orbem polyfidis, plicatis: *spadice* racemoso, reclinato.

Hab; & notæ. *Palma* magna, trunco recto, crasso, æquali. *Fron-des* 3-pedales, in orbem plicatæ, plurifidæ: *laciniis* subulatis, glabris, filamentis nullis interjectis: *stipitibus* spinosis, crassis, longis, reclinatis. *Fos* Hermaphroditus, *spadice* racemoso, longo, demisso. *Petala* 3 patentia. *Stamina* 6. *Calicem* non observavi: fortasse deciderat. *Drupa* 1-pollicaris, subrotunda, lævis, cinerea, farinoso-carnosa: nucleo folido; subrotundo.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Saribus. Rumph. Amb. l. 1. c. 8. t. 8. Ipsemet Rumphius judicat hanc palmam specie differre a Coddapana Horti Malabarici: proindeque dubium manet an sit Corypha Umbraculifera Linnæi. Nostra quidem quotannis floret in Cochinchinâ.

Ufus. Ex frondibus umbracula, & flabella fiunt. Utilissimæ quoque sunt

sunt ad tegendas domos ; diutius enim durant , nec facillè ignem concipiunt , ut alia stramina. *Drupæ* recentes muriâ , vel aceto maceratæ embamma præbent haud ingratum.

† Sp. 2. CORYPHA AFRICANA. γ Mulale.

Differ. spec. Cor. *frondibus* in orbem polyfidis , plicatis : *spadice* coarctato , suberecto : *floribus* Monoicis.

Hab ; & notæ. *Palma* mediocris , 12 pedes alta : *stipitibus* longis , spinosis. *Fronde*s polyfidæ , in orbem radiatæ , laciniis basi plicatis , apice acutis. *Flos* Monoicus : *spathâ* brevi : *spadice* ramofo , coarctato , lineari , suberecto : *squamis* strobiliiformibus , singulos Masculum , & Fœminum includentibus. *Calyx* 3 - phyllus , membranaceus. *Corolla* 3 - petala , Calyce longior. *Stamina* 6 , subseffilia. *Drupa* subpyriformis , ovo anatis æqualis : cortice exteriori coriaceo , interiore putamine osseo , ovato : medullâ albâ , inani , *Palmae* *Cocos* simili.

Habitat in sylvis Africae Orientalis , nec alibi a me visa.

† Sp. 3. CORYPHA PILEARIA. α Cay Lá lip.

Differ. spec. Cor. *frondibus* digitatis : *foliolis* linearibus , obtusis : *spadyce* spicato , erecto.

Hab ; & notæ. *Palma* , caule , 4 - pedali , crassiusculo : *stipitibus* erectis , longis , paucis , inferius spinosis. *Fronde*s in orbem digitatæ : *foliolis* linearibus ; longis , obtusis , præmorsis flexilibus , polyplcatis , lævibus. *Flos* Hermaphroditus : *spadice* magno , erecto , laxo , composito spicis longis , simplicibus. *Calyx* 3 - fidus , laciniis acutis , brevibus. *Corolla* 3 - partita : laciniis ovatis , acutis , patentibus , calyce longioribus. *Stamina* 6 , corollâ breviora. *Stigma* sessile , acutum , 2 - fidum. *Drupa* subrotunda , monosperma , coriacea , fusco-viridis , minuta.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Liguala , Saribus pumila. Rumph. Amb. l. 1. p. 44. t. 9. ex Auctuario.

Ufus. Foliola hujus *Palmae* solent Cochinchinenses substernere pileis , quos structurâ reticulatâ eleganter formant. Inde nomen vernaculum *Palma*m *Pileorum* indicans.

GENUS XXVIII. JUNCUS.

Char. Gener. Cal. 6 - phyllus. Cor. o. Caps. 1 - locularis. Lin. sy. pl. G. 471.

Sp. 1. JUNCUS BULBOSUS. α Co mang châu.

Differ. spec. Junc. *foliis* linearibus canaliculatis : *capsulis* obtusis. Lin. sp. 10. Hab ;

Hab ; & notæ. *Culmus* foliosus , 2-pedalis , erectus subanceps , geniculatus : *radice* repente , densâ , tenacissimâ. *Folia* subulato-linearia , amplexicaulia , trigono-concava striata , glabra. *Flos* spicis secundis , tenuibus , longis , ad apicem culmi fasciculatis. *Calyx* 6-phyllus , foliolis distichè imbricatis. *Corolla* nulla. *Stamina* 6 , calyce longiora. *Semen* 1 , longiusculum , scabrum. De capsulâ nihil annotavi , nec modò memini.

Habitat passim ad vias , & hortos Cochinchinæ minus cultos.

Virt. Rad. habetur Diuretica , Refrigerans.

D I G Y N I A .

G E N U S XXIX. O R Y Z A .

Char. Gener. *Cal.* gluma 2-valvis , 1-flora. *Cor.* 2-valvis , subæqualis , semini adnascens. Lin. fy. pl. G. 483.

ORYZA SATIVA. α Lúa. β Mèu : Hò. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Culmus* ab 1 ad 6 pedes longus , annuus , erectus , simplex , teres , articulatus. *Folia* subulato-linearia , glabra , aspera , reflexa , amplexicaulia , nec carnosâ. *Flos* paniculâ terminali. *Calyx* 1-florus , 2-phyllus , minimus , foliolis lanceolatis. *Corolla* gluma 2-valvis , concava , longitudine æqualis : *valvâ* interiore , lævi , muticâ : *exteriore* duplo latiora , 4-fulcâ , hispidâ , aristatâ. *Filamenta* 6 , capillaria , corollæ æqualia : *antheris* oblongis. *Stylus* unicus , 2-partitus : stigmatibus plumosis , longiusculis. *Semen* 1 , oblongum , compressum , corollâ involutum.

Colitur per totam Cochinchinam , Champávam , Cambodiam , Siamum , Chinam Australem , imò per totam fere Indiam tam intra , quam extra Gangem , ubi est Indigenarum Cibus quotidianus.

Dioscor. l. 2. cap. 88. Matth. com. fig. ibi. Pomet. Drog. l. 1. p. 15. f. 16.

Observ. Agnosco inter plurimas varietates Oryzæ (quæ omnes sativæ sunt) dari etiam species , non tam culturâ , quam naturâ distinctas. Hoc suadent diversum tempus , quo libere nascuntur , diversum solum siccum , vel aquosum , quod exigunt , & præcipue diversa semina , quæ unaquæ sibi propria vendicat , nec aliter tractari sinunt. Notas quoque Botanicas in quâlibet specie inveniri non dubito : quamvis eas minus sedulò observaverim , præsertim , quia diverso tempore florent ; ideoque ex recentibus inter se collatis differentias eruere non potui. Quatuor subsequentes species proponere visum fuit , non quidem ut jam certis , & constantibus notis stabilitas , sed ad viam aperiendam novis observationibus , quibus vel confirmentur , vel corrigantur.

Sp. 1.

† Sp. 1. ORYZA COMMUNISSIMA. α Luá chính mùa.

Notæ. *Culmus* 4 - pedalis. *Panicula* spicata, spicis plerumque simplicibus. *Fruetus* oblongus, pallidus : *aristis* longis. Serotina, metitur 6 - 8 mensibus a plantatione elapsis. Habitat in locis paludosis : ficcitate, vel falsugine modicâ flaccescit, auctâ perit.

Pady taun. Rumph. Amb. l. 8. cap. 30.

† Sp. 2. ORYZA PRÆCOX. α Luá tháng tám.

Notæ. *Culmus* 3 - pedalis. *Panicula* spicata, spicis ramosis. *Fruetus* turgidus, fusco-ruber : *aristis* brevioribus. Quarto mense maturescit, & metitur. Habitat in locis padulosis : non læditur inundatione falsâ.

Pady djiji. Rumph. Amb. l. 8. cap. 30.

† Sp. 3. ORYZA MONTANA. α Luá rây.

Notæ. *Culmus* 3 - pedalis, tenuior. *Fruetus* longiusculus : *aristis* omnium longissimis. Seritur in montibus, & locis aridis. Inundatione longâ putrescit : aquâ marinâ perit.

Pady baggea. Rumph. Amb. l. 8. c. 30.

Sp. 4. ORYZA GLUTINOSA. α Luá nếp. β Nô.

Notæ. *Culmus* 4 - pedalis. *Folia* latiora, flavescentia. *Panicula* magna, *aristis* brevioribus. *Semen* oblongum, maiusculum, glutiniosum, plerumque albissimum. Habitat in locis tam aquosis, quam siccis. Est varietas femine nigerrimo, sapidior : est etiam rubro.

Oryza Glutinosa, Bras Pulu. Rumph. Amb. l. 8. c. 31. p. 201. Berg. Mat. Med. p. 294.

Ufus. Omnes species, & varietates Oryzæ nutriunt non minus quam triticum. Neque comprobatum est, ut vult Bont. (Jav. l. 2. c. 16.) oryzam ex coctione adhuc calentem inducere cæcitatem : calidâ enim vefcuntur Sinenses, & Cochinchinenses, imo Europæi, nec tamen plures orbitate oculorum laborant, quam in reliquis nationibus. Glutinosa palato gratior, quam stomacho, in quo difficilior digeritur ; ideoque bellariis potius infervit, quam communi cibo. Vinum ex eâdem destillatum, vel simpliciter fermentatum est etiam sapidius, & dulcius, minimèque pravo odore inquinatum, ut solet esse vulgare *Samsu* Contonienfe. In re Medicâ bonum dat Conglutinans contra fluxum ventris, maximè dysentericum. Ex feminibus tostis, addito mele, fit lenimentum, quo ulcera sordida, & humida exsiccantur, & mundantur.

禾粟。糯

TRIGYNIA.

GENUS XXX. MELANTHIUM.

Char. Gener. Cor. 6-petala. *Filamenta* ex elongatis unguibus corollæ. Lin. fy. pl. G. 489.

天門冬

† Sp. 1. MELANTHIUM COCHINCHINENSE. α Thien môn doung.
β Tiên môn tũm.

Differ. spec. Mel. *petalis* sessilibus : *foliis* triquetris : *floribus* solitariis, axillaribus.

Hab ; & notæ. *Caulis* 6-pedalis, fruticosus, multiplex, teres, tenuis, ramotus, procumbens, aculeatus, aculeis sparsis, brevibus. *Radix* fasciculata, tuberibus oblongis, carnosis, fusco-rufis. *Folia* linearia, triquetra, stellato-terna, integerrima, glabra, minutula, inæqualia. *Flos* albus, pedunculis 1-floris, axillaribus. *Calyx* 0. *Corolla* petala 6, oblonga, staminifera, sessilia. *Capsula* 3-locularis, 2-sperma : *feminibus* subrotundis, nigerrimis, scabris, quorum unum, vel alterum materefcit, reliquis suffocatis. *Pistillum* trigynum.

Habitat frequens in sepibus aridis in Cochinchinâ, & Chfnâ.

Observ. Affinitatem habet cum Melanthio Indico Koenigii a Linnæo Citati. specie 4.

Virt. Tuber. Humectans, Expectorans. Prodest in phrysi, siti, & calore febrili. In usum etiam venit, & jucundè sapit saccharo conditum.

GENUS XXXI. RUMEX.

Char. Gener. Cal. 3-phyllus. *Petala* 3, conniventia. *Semen* 1. triquetrum. Lin. fy. pl. G. 485.

羊蹄

Sp. 1. RUMEX CRISPUS. α Cây diệp hoang.

Differ. spec. Rum. *floribus* hermaphroditis : *valvulis* integris, graniferis : *foliis* lanceolatis, undulatis, acutis. Lin. spec. 5.

Habitus, & notæ. *Caulis* sesquipedalis, suberectus, teres, sulcatus, crassus, glaber. *Folia* lanceolata, integerrima, undulata, glabra, reflexa, ad basin congesta, densa. *Flos* flavo-viridis, *spicis* interruptè verticillatis. *Corolla* valvulis omnibus integerrimis, graniferis, 3-fetis. *Fores* omnes hermaphroditi. *Calyx* 3-phyllus, brevis. *Semen* triquetrum.

Gmel. Sibir. 3. p. 112. Tunb. Jap. pag. 148.

Habi-

Habitat in Cochinchinâ prope flumina.

Ufus. Esculentus.

Obs. Ratione valvularum fetiferarum ad *Ægyptiacum* (sp. 7.) pertinere videbatur : sed in isto valvula unica granifera, in nostro omnes tres, reliquaque omnia ad *Crispum* abducunt.

† Sp. 2. RUMEX HOSTILIS. α Cáy dièd gai.

Differ. spec. Rum. *floribus* dioicis : *valvulis* nudis : *caule* aculeato.

Hab ; & notæ. *Caulis* 3-pedalis ; erectus , teres , aculeatus. *Folia* lanceolata , integerrima , plana , patentia. *Flos* dioicus , spicatus : *valvulis* omnibus nudis , integerrimis , glabris , inerinibus. *Semen* triquetrum. *Petala* 3 , virescentia.

Habitat Agrestis in Cochinchinâ.

TETRAGYNIA.

† GENUS XXXII. SPATHIUM.

Descriptio Naturalis.

Cal. Spatha 1-phylla , subrotunda , patula , pedicellata , 1-flora ; exotica.

Cor. Nulla.

Stam. Filamenta 6 , brevia , receptaculo infidentia. *Antheræ* biloculares , subrotundæ.

Pist. Germen subrotundum , 4-corne. Stylus nullus. Stigmata 4 , oblonga , reflexa.

Peric. Baccæ 4 , ovatæ , acuminatæ , 1-spermæ.

Sem. Subrotunda.

Nom. (Σπαθιον parva spatha) a Calyce spathiformi , exótico.

Char. Gener. Cal. *spatha* subrotunda , pedicellata. Cor. 0. Baccæ 4 , 1-sperma.

† Sp. 1. SPATHIUM CHINENSE. β Thong pin ngau.

Differ. spec. *spath. foliis* cordatis , 5-nerviis : *stole* spicato.

Hab ; & notæ. *Caulis* erectus , 3-pedalis , herbaceus , ramis diffusis , sulcatis , flaccidis. *Folia* cordata , lanceolata , 5-nervia , glabra , sparsa : petiolis amplexicaulibus. *Flos* apetalus , spicis linearibus , subterminalibus.

Habitat in locis paludosis , prope Cantonem Sinarum.

Obsery. *Spathium* nostrum , & *Aponogeton* (Lin. Jun. sup. pl. Clas. 7.

p. 32, & 214.) natalibus aquosis convenire videntur, nec characteres Generico longè distant. In Aponogetone classis est arbitraria, quia staminum numerus inconstans : in nostro vero constans est. Utrique propinquum est etiam Potamogeton. Lin. fy. pl. Cl. 4. G. 186. Suntne hæc tria in unum Genus reducenda ? An separatim servanda ? Potamogeton locatum fuit in Tetrandia, Aponogeton Heptandriæ insertum, Spathium Hexandriam occupat. Hujus ego pericarpium dixi baccas : potuissem dicere folliculos. Capsulæ certè non sunt, quia evalves. Nec nuda semina potuissem dicere ; siquidem duplici cortice gaudent, exteriori crassiore, & laxiore, quod nudi seminis proprium non judico.

CLASSIS VII.
HEPTANDRIA.
MONOGYNIA.

† 1. **L**AGUNEA.

Cal. o. *Cor.* infera, campanulata, 5-
partita. *Semen* 1, nudum.

† 2. **STYLIDIUM.**

Cal. o. *Cor.* infera, columnaris, 7-pe-
tala. *Drupa*, nukulâ scabrâ.

TETRAGYNIA.

† 3. **ASTRANTHUS.**

Cal. o. *Cor.* infera, radiata, 14-fida,
Semen 1, tubo corollæ folum.

MONOGYNIA.

† GENUS I. LAGUNEA

Descriptio Naturalis.

Cal. Squama 3-4-flora. Perianthium proprium 0.

Cor. Monopetala, campanulata: tubo brevi: limbo 5-partito, laciniis ovatis. Nectarium glandulis septem.

Stam. Filamenta 7, subulata, corollæ æqualia, nectario infidentia. Antheræ ovatae, 2-loculares, incumbentes.

Pist. Germen subrotundum, superum. Stylus 2-fidus, æqualis staminibus. Stigmata crassiuscula.

Peric. nullum.

Sem. 1, nudum, orbiculatum, acuminatum, nitidum.

Nom. In memoriam Doct. Andreae Lagunæ, qui Botanicam Dioscoridis in linguam Hispanicam transtulit, & illustravit.

Char. Gener. Cal. 0. Cor. campanulata, 5-partita. Semen 1, superum, nudum.

† Sp. I. LAGUNEA COCHINCHINENSIS. α Cây Ngai bà. β Pá niù.

Differ. spec. Lag. ramis postratis: foliis pilosis: paniculâ spicatâ.

Hab; & notæ. Caulis herbaceus, perennis, 6 pedes longus, suberectus, crassus, flaccidus, tortuosus, geniculatus: ramis postratis, aliquando repentibus. Folia magna, subcordata, conica, integerrima, utrinque pilosa, costis crassis, arcuatis, parallelis: petioliis amplexicaulibus: stipulis vaginantibus, pilosis. Flos albus, terminalis, parvus, multus, paniculis in spicas desinentibus.

Habitat frequenter prope fossas in Cochinchinâ, etiam in Chinâ.

Virt. Totius herbæ. Discutiens, Resolvens. Valet imprimis ejus usus tam externus, quam internus in genuum tumefcentium curatione, qui morbus indigenis familiaris, & valdè rebellis.

† GENUS II. STYLIDIUM.

Descriptio Naturalis.

Cal. nullus.

Cor. Infera, petala 7., linearia, erecta, in longum cylindrum mutuo adhærentia: in senectute aliquando reflexa.

Stam. Filamenta 7, breviora, plana, subcoacta, receptaculo infidentia.

tia. Antheræ lineares, stantes, corollam æquantes.
Pist. Germen subrotundum. Stylus filiformis, corollam superans. Stigma ovatum, emarginatum.

Peric. Drupa ovata, parva : nucleâ compressâ, scabrâ, 2-loculari : nucleis subrotundis, solitariis.

Nom. (Στυλιδιον parva columna) ob corollam formâ cylindricâ columellam exhibentem.

Char. Gener. Cal. o. Cor. cylindracea, 7-petala. Drupa supera : nucleâ scabrâ, 2-loculari.

† Sp. I. STYLIDIUM CHINENSE. β Pâu tsâu.

Differ. spec. Styl. ramis, & pedunculis dichotomis.

Hab. Frutex 5-pedalis, erectus, ramosissimus : ramis dichotomis.

Folia ovata, basi inæquali, apice acuminato, integerrima, glabra, alterna, petiolata. Flos luteus axillaris, pedunculis dichotomis.

Habitat incultum suburbia Cantonis Sinarum.

Virt. Refrigerans. Decoctum radicis valet contra hecticam, & febres calidas, diuturnas.

TETRAGYNIA.

† GENUS III. ASTRANTHUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. nullus.

Cor. Monopetala, hippocrateriformis : tubo brevi : limbo plano, 14-fido : laciniis lanceolato-linearibus, septem alternis brevioribus.

Stam. Filamenta 7, filiformia, erecta, laciniis corollæ longioribus æqualia. Antheræ 3-loculares, subrotundæ.

Pist. Germen superum, ovatum, subacutum. Styli 4, capillares, æquales staminibus. Stigmata simplicia.

Peric. Nullum, præter tubum corollæ arefcentis, semen vestientem.

Sem. 1, parvum, ovatum, acuminatum.

Nom. (Ἀστὴρ stella, ἄνθος flos) ob lacinias floris in formam stellæ radiatas.

Char. Gener. Cal. o. Cor. hippocrateriformis, 14-fida. Semen 1, superum, tubo corollæ fotum.

Sp. I.

† Sp. 1. ASTRANTHUS COCHINCHINENSIS. & Cây Cháy.

Differ. spec. Ast. *foliis* ovatis, ferratis : *spicis* axillaribus.

Hab. *Arbor* mediocris, *ramis* paucis, ascendentibus. *Folia* ovata, ferrata, lanuginosa, petiolata, alterna. *Flos* pallidus, duriusculus, spicis longis, simplicibus, axillaribus.

Habitat agrestis, non rara in Cochinchinâ.

Observ. Stamina sæpissimè inveniuntur 7 : aliquando 6, vel 8, & tunc totidem numerantur laciniarum paria, quarum alternæ semper breviores, & in eodem plano radiatæ.

C L A S S I S VIII.
O C T A N D R I A
M O N O G I N I A.

* *Flores completi.*

1. G A U R A.	<i>Cor.</i> 4 - petala. <i>Cal.</i> 4 - fidus , superus.
<i>Nux.</i> 1 - sperma.
2. EPILOBIUM.	<i>Cor.</i> 4 - petala. <i>Cal.</i> 4 - phyllus , superus.
<i>Capsf.</i> 4 - locularis. <i>Semina</i> papposa.
3. DIOSPYROS.	<i>Cor.</i> 4 - fida. <i>Cal.</i> 4 - partitus , inferus.
<i>Bacca</i> 8 - sperma.
4. OSBECKIA.	<i>Cor.</i> 4 - petala. <i>Cal.</i> 4 - fidus , medius.
<i>Capsf.</i> 4 - locularis. <i>Antheræ</i> caudatæ.
5. LAWSONIA.	<i>Cor.</i> 4 - petala. <i>Cal.</i> 4 - fidus , inferus.
<i>Bacca</i> 4 - locularis.
6. AMYRIS.	<i>Cor.</i> 4 - petala. <i>Cal.</i> 4 - dentatus , inferus.
<i>Bacca</i> 1 - sperma.
7. JAMBOLIFERA.	<i>Cor.</i> 4 - petala. <i>Cal.</i> 4 - dentatus , inferus.
<i>Filamenta</i> planiuscula. <i>Bacca</i> .
† 8. GELA.	<i>Cor.</i> 4 - petala. <i>Cal.</i> 4 - partitus , inferus.
<i>Drupa</i> 1 - sperma.
9. ALLOPHYLUS.	<i>Cor.</i> 4 - petala. <i>Cal.</i> 4 - phyllus , inferus.
<i>Stylus</i> 2 - fidus.
† 10. DIMOCARPUS.	<i>Cor.</i> 5 - petala. <i>Cal.</i> 5 - fidus , inferus.
<i>Baccæ</i> 2 , monospermæ.
† 11. EYSTATHES.	<i>Cor.</i> 5 - petala. <i>Cal.</i> 5 - phyllus , inferus.
<i>Bacca</i> 4 - sperma.
† 12. SCUTULA.	<i>Cor.</i> 5 - petala. <i>Cal.</i> baccatus , integer.
<i>Bacca</i> 8 - locularis.

** *Flo-*

** *Flores incompleti.*

13. DAPHNE.

Cor. 4 - fida , æqualis , stamina includens.
Cal. 0 . *Bacca* pulposa.

TRIGYNIA.

14. SAPINDUS.

Cor. 4 - petala. *Cal.* 4 - fidus , inferus.
Baccæ connatæ , 1 - spermæ.

15. CARDIOSPERMUM.

Cor. 4 - petala. *Cal.* 4 - phyllus , inferus.
Capsf. 3 , inflatæ , connatæ.

16. COCCOLOBA.

Cor. 0 . *Cal.* 5 - partitus , *Bacca* calycina ; 1 - sperma.

17. POLYGONUM.

Cor. 0 . *Cal.* 5 - partitus , inferus. *Semen* 1 , nudum.

TETRAGYNIA.

† 18. PYTHAGOREA.

Cor. 7 - 8 - petala. *Cal.* 7 - 8 - phyllus , inferus. *Capsf.* 4 - locularis.

† 19. HYDROGETON.

Cor. 4 - petala. *Cal.* 0 . Follic. 4 , monospermi.

GENUS I. GAURA.

Char. Gener. *Cal.* 4-fidus, tubulosus. *Cor.* 4-petala, ascendens
versus latus superius. *Nux* infera, 1-sperma, 4-angula. Lin. sy.
pl. G. 506.

† Sp.¹ I. GAURA CHINENSIS. β Sán sí tsào.

Differ. spec. Gau. *foliis* lanceolatis, ferratis, oppositis : *spicis* sub-
terminalibus.

Hab ; & notæ. *Caulis* suffruticosus , 1 - pedalis , erectus , tenuis , 4 -
gonus , hispidus : *ramis* paucis , ascendentibus. *Folia* lanceolata ,
ferrata , sessilia , opposita. *Flos* luteus , spicis erectis , subtermina-
libus. *Calyx* 4 - phyllus , foliolis acutis , incurvis , reflexis. *Cor-*
petala 4 , ovata , incurva , erecta. *Filamenta* 8 , brevia : *antheris*
longis , erectis. *Stigma* sessile. *Nucula* infera , subrotunda , scabra ,
1 - iperma , minima.

Habitat inculta Cantone Sinarum.

Observ. Chamænerii similis Lyfimachia (Pluk. Amalth. p. 139. t. 428. f. 2.) quæ Linnæo Gaura biennis, proculdubio specie differt a Chinenfi

GENUS II. EPILOBIUM.

Char. Gener. *Cal.* 4 - fidus. *Petala* 4. *Caps.* oblonga , infera. *Semina* papposa. Lin. fy. pl. G. 507.

Sp. 1. *EPILOBIUM TETRAGONUM*. α Cây muồng nước β Sỏi hoàng
teng.

Differ. spec. Ep. *foliis* lanceolatis, denticulatis, imis oppositis: *caule* tetragono. Lin. sp. 5.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus , 2 - pedalis , tetragonus , simplex : *ramis* obliquis. *Folia* lineari-lanceolata , integerrima , glabra , alterna , subsessilia. *Flos* luteus , axillaris , solitarius : *petalis* 4 , emarginatis , æqualibus : *staminibus* 8 , erectis : *stigmatē* magno , subrotundo , 4 - fido. *Calycis* laciniae 4 , patentes , permanentes. *Capsula* infera , sub-cylindræa , longa , rubra , 4 - locularis , polysperma : *seminibus* plurimis , sub-reniformibus , non papposis. Omnibus floris partibus non raro additur quinta pars numero.

Habitat loca aquosa tam in Cochinchina, quam in Chinâ.

Lyfimachia Indica, aquatica, glabra, flore flavo, filiquâ angulosâ,
 Eff. stellata.

Ff

stella-

stellatâ , Dyanilla Zeylonensibus. Burm. Zeyl. pag. 146.

† Sp. 2. EPILOBIUM FRUTICOSUM. α Cây muồng đât.

Differ. spec. Epil. *caule* fruticoso , ramosissimo ; *foliis* integetrimis ; alternis , hirsutis.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus , rectus , teres , 6 - pedalis , ramosissimus : *ramis* ascendentibus. *Folia* lanceolata , utrinque acuta , integerrima , hirsuta , subpetiolata , alterna. *Flos* superus , luteus : petalis 4 , subrotundis , emarginatis , pedunculis 1 - floris. *Capsula* columnaris , 8 - gona , 4 - locularis , polysperma : *calyce* permanente coronata : *seminibus* non papposis.

Habitat in arvis incultis Cochinchinæ.

Observ. Cogitavi hanc plantam adjungere Epilobio Hirsuto Linnæi ; sp. 3. sed in illo folia opposita , ferrata , decurrentia , amplexicaulia nostro repugnant.

GENUS III. DIOSPYROS.

Char. Gener. *Cal.* 4 - fidus. *Cor.* urceolata , 4 - fida. *Stam.* 8. *Stylus* 4 - fidus. *Bacca* 8 - sperma. Lin. fy. pl. G. 1274.

Sp. 1. DIOSPYROS LOTUS. α γ . . .

Differ. spec. Diosp. *foliorum* paginis discoloribus : *floribus* terminalibus. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Arbuseula* 6 - pedalis : *ramis* patentibus. *Folia* ovato-lanceolata , integerrima magna , alterna , glabra , paginis discoloribus , costis obliquis prominentibus. *Flos* pallidus , terminalis , solitarius : *calyce* foliaceo , maximo , 4 - 5 - partito , plano , permanente. *Bacca* rotunda , semipollicaris , lutea , lanuginosa , 1 - locularis , 8 - sperma : *seminibus* compresso-oblongis , ossis : pulpâ vix ullâ.

Habitat agrestis ad litora oræ Orientalis Africæ.

Guaiacana. Tournef. Inst. pag. 600. tab. 371. Lotus Africana , latifolia , Diospyros Theophrasti. Bauh. Pin. p. 447. n. 2.

Sp. 2. DIOSPYROS KAKI. α Cây Hông & Sú xú.

Differ. spec. Diosp. *foliis* ovatis , acuminatis , subtus pubescentibus : *pedunculis* 2 - floris , axillaribus.

Hab ; & notæ. *Arbor* mediocris : *ramis* tortuosis , subascendentibus. *Folia* ovata , acuminata , integerrima , magna , sub-crassa , obscurο-viridia , subtus tomentosa , petiolata , alterna. *Flos* luteo-viridis , axillaris : *pedunculis* solitariis , sæpe 2 - floris. *Cal.* 4 - partitus , laciniis ovatis , magnus , patens , persistens. *Cor.* urceolata , limbo

4 - fi-

柿樹
柿 22

4-fido, brevi, plano, æquali. *Stamina* 8, sæpe 16, per paria insidentia ad basim urceoli corollæ. *Stylus* brevissimus: *stigmatibus* 4, oblongis, pilosis, erectis. *Bacca* 4-gono-rotunda, 1-locularis, 8-sperma, rubro-crocea, glabra, dulcissima, succosa, edulis, odoris non admodum grati. In aliquibus membranâ tenui distinguuntur loculi 8.

Colitur frequenter in Chinâ, & Cochinchinâ, aliisque locis Indiæ extra Gangem.

Lin. Jun. suppl. pl. pag. 439. Thunb. Japon. pag. 157. Est etiam varietas fructu ovato, pollicari: seminibus 3-4, sæpe nullis. In hac specie inveniuntur etiam arbores floribus omnibus masculis, sed raro.

† Sp. 3. DIOSPYROS LOBATA. α Cây Cày.

Differ. spec. Diosp. *foliis* ovato-lanceolatis, utrinque glabris: *pedunculis* 1-floris, axillaribus. *Baccis* 8-lobis.

Hab; & notæ. *Arbor* parva, 8-pedalis: *ramis* patentibus. *Folia* ovato-lanceolata, parva, integerrima, utrinque glabra, pallido-viridia, petiolata, alterna. *Stamina* semper 8, quodlibet antheris binis. *Flos* albus, axillaris, solitarius, hermaphroditus: tubo *corollæ* 4-gono-ventricoso: limbo parvo, 4-fido. *Stylus* vix ullus: *stigmatibus* oblongo, profundè 4-fido. *Bacca* pallidè lutea, 1-pollicaris, compressa, 8-locularis, 1-spermâ: pulpâ sub-dulei, sapore austero, odore nullo, eduli tamen.

Habitat culta, incultaque in Cochinchinâ.

† Sp. 4. DIOSPYROS DECANDRA. α Cây Thị. β Hoâm Bì.

Differ. spec. Diosp. *foliis* lanceolatis, sparsis: *floribus* decandris, axillaribus: *baccis* subglobosis.

Hab; & notæ. *Arbor* magna: *ramis* sub-patientibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, lanuginosa, sparsa, petiolis brevibus. *Flos* albus, axillaris, 3-natus, pedunculis brevibus. *Cal.* 4-partitus, patens, parvus, persistens, laciniis acutis, crassis, pilosis. *Corolla* campanulata, tubo urceolato, fauce constrictâ: limbo parvo, 4-fido, obtuso, reflexo. *Filamenta* constanter 10, fundo corollæ affixa: antheris oblongis stantibus. *Germen* subrotundum, superum. *Stylus* subnullus. *Stigmata* 3, 3-fida, patentia. *Bacca* magna, subglobosa, umbilicata, flavescens, pulposa, austero-dulcis, 1-locularis, 6-8-sperma: *seminibus* oboeis, compresso-ovatis. Odor fructus vehemens, parum gratus.

Habitat frequens in provinciis Borealibus Cochinchinæ: ubi fructus exponuntur venales in foro.

Hebenaster Lolin. Rumph. Amb. l. 4. c. 5. t. 6.

Ulus. Vetustæ arbores dant optimum lignum ad scrinia, & opera elegant.

gantiora formanda. Est enim compactum tenuissimis fibris, æquale; grave, albissimum, venis multis nigerrimis distinctum: corde etiam aliquando nigro, non crasso.

Observ. Arbor ista, ni fallor, est eadem, quæ a Linnæo Juniore (sup. pl. p. 440.) vocatur Diospyros Ebenum, ibidemque asseritur eam esse verum Lignum Ebenum. Ego non ita sentio: mecumque stat accuratissimus Rumphius, qui legi potest capite superius citato, & præcedentibus, ubi diffusè agit, tam de hoc ficto, quam de vero Ebena, quas arbores observavit in Amboinâ, sicut ego in Cochinchinâ. De Ebena Nigro vero alibi nobis sermo erit.

† Sp. 5. DIOSPYROS DODECANDRA. α Cây Thị trâm.

Differ. spec. Diosp. *floribus* dodecandris, axillaribus: *baccis* lenticularibus.

Hab; & notæ. *Arbor* magna, ramis sub-patentibus. *Folia* lato-lanceolata, integerrima, alterna. *Flos* albus, axillaris: tubo *corollæ* subglobofo, magno: limbo 4-fido, brevi. *Stamina* 18 fundo tubi insidentia. *Bacca* pallida, compressa, lentiformis, 1-locularis, 8-sperma: seminibus compresso-ovatis, ossis, magnis: pulpâ modicâ, subdulci, astringente, eduli, nec sapidâ.

Habitat spontanea, cultaque in Cochinchinâ.

Ufus. Lignum præcedentis simile, carens tamen venis illis in corde nigerrimis: albedine, densitate fibrarum, & lævitate eburis æmulum. Solet etiam in hortis coli ad sustinendos frutices Piperis Nigri, quod per has arbores libentius scandit, & progerminat.

Observ. Cum in solâ Diospyro Kaki, & in hac quidem raro, flores masculos seorsim observassem, & in aliis 4 speciebus omnes hermaphroditos, coactus fui a Celeb. Linnæo discedere, qui Genus Diospyrum facit Polygamum, quia plures species non viderat, quæ Polygamæ non sunt.

GENUS IV. OSBECKIA.

Char. Gener. *Cal.* 4-fidus: lobis squamâ ciliari interstinctis. *Corolla* 4-petala. *Antheræ* rostratæ. *Capsula* 4-locularis, calycis tubo truncato cincta. Lin. sy. pl. G. 503.

Sp. 1. OSBECKIA CHINENSIS. α Kām yòng lù. Lin. sp. 1.

Differ. spec. Osb. *foliis* lanceolatis, subsessilibus, 3-nerviis: *floribus* congestis terminalibus.

Hab; & notæ. *Caulis* 2-pedalis, suffruticosus, 4-gonus, erectus, pilosus, ramosus. *Folia* lanceolata, 3-nervia, hispida, integerrima, opposita, subsessilia. *Flos* ruber, congestus, terminalis, peduncula-

金 香 藤

culatus : *calyce* 4-fido : *corollâ* 4-petalâ , patente : petalis ovatis.
Stamina 8 : *antheris* oblongis , caudatis , non refractis , nec rostratis. *Bacca* subrotunda , exsucca , calyce vestita , 4-locularis : *seminibus* plurimis , minimis.

Habitat inculta Cantone Sinarum.

Osbec. It. p. 213. t. 2. Burm. Ind. p. 86.

GENUS V. LAWSONIA.

Char. Gener. *Cal.* 4-fidus. *Petala* 4. *Staminum* 4 paria. *Capsula* 4-locularis , polysperma. Lin. fy. pl. G. 251.

† Sp. 1. LAWSONIA SPINOSA. α Cay maóng tay nhuôm Lin. sp. 2.

Differ. spec. Law. *ramulis* in spinas desinentibus : *racemis* terminalibus.

Hab ; & notæ. *Arbuscula* 8-pedalis : *ramis* longis , patentibus , paucis : *spinis* rectis , raris , ramulos terminantibus. *Folia* lato-lanceolata , integerrima , sessilia , opposita , subtomentosa , parva. *Flos* albus , corymbis racemosis , terminalibus. *Calyx* campanulatus , 4-fidus , laciniis acutis , coloratis. *Corolla* petala 4 , crispato-plicata , calyci inferta , illo sub-longiora. *Stamina* 8 , citò decidua. *Capsula* minima , subrotunda : *loculis* 4 , valvis totidem : *seminibus* paucis , polygonis.

Cyprus Alcanna Rumph. Amb. l. 6. c. 20. t. 17. Alcannæ species Zeylanica , Manithondi Zeylonensibus. Burm. Zeyl. pag. 9.

Habitat in hortis Cochinchinæ.

Ufus : Medicus. Astringens , Refrigerans. Foliis contritis , admixtâ calce , utuntur Cochinchinenses ad tingendos ungues colore ruberrimo : qui mos pro elegantia invaluit non solum apud alios populos Indianos , sed etiam apud Turcas , Persas , & Æthyopes. Circa virtutem ad curandam paronychiam , de quâ Rumphius meminit , periculum non feci.

† Sp. 2. LAWSONIA FALCATA. α Cây Châm trâu : Cây mèo.

Differ. spec. Law. *foliis* falcatis , subcrenatis.

Hab ; & notæ. *Arbuscula* 6-pedalis , ramosissima. *Folia* falcata , acuminata , subcrenata , glabra , petiolata , sparsa , graveolentia. *Flos* albus , corymbo racemoso , terminali : *calyce* 4-fido : *corolla* 4-petalâ : *staminibus* 8. *Pericarpium* bacca supera subrotunda , parva , 4-locularis , polysperma. Numerus loculorum inconstans ; etenim non raro numerantur 3-2-1 , aliis suffocatis

Habitat ubique in dumetis Cochinchinæ.

Adulterina , Daun Salawar. Rumph. Amb. l. 10. c. 42. t. 25. f. 7.

Ast Frutex incognitus (Bont. Jav. l. 6. p. 147.) a Rumph. incongruè citatur.

Virtus. Calefaciens , Deobsttuens , Emmenagoga , Nervina. Cataplasma foliorum prodest ad fovenda , & fuscitanda membra paralytica. Odor plantæ ingratus.

GENUS VI. AMYRIS.

Char. Gener. *Cal.* 4 - dentatus. *Petala* 4 , oblonga. *Stigma* tetragonum. *Bacca* drupacea. Lin. fy. pl. G. 516.

Sp. 1. AMYRIS AMBROSIACA. α Tò hap Binh Khang.

Differ. spec. Am. *foliis* pinnatis petiolatis : *paniculis* confertis , axillaribus. Lin. Jun. suppl. pag. 216.

Habitat in montibus Cochinchinæ , in provinciâ *Binh Khang* , circa 14 gradum Latitudinis Borealis.

Notas afferre non potui indubias , imo de ipso genere adhuc dubius maneo , quia florem obtinere non potui. Ex relatione indigenarum , & propriâ observatione balsami ex istâ arbore mamantis suspicatus sum esse Amyrim Ambrosiacum , de qua Piso (Hist. Nat. p. 122.) & Aubletus (Guian. p. 337. t. 130.) locuti sunt , ac etiam in Indiâ Orientali nasci affirmat Linnæus Junior. At , cum tam ista , quam Canarium Odoriferum Rumphii (Amb. l. 3. c. 4. t. 50 , 51.) foliis similiter imparipinnatis arborecant , & præterea Ambonienses plantæ cum Cochinchinensibus plerumque conveniant , determinare non potui cui potius nostram adscriberem , flore non viso. Et certè Rumphiana arbor nec flore , nec fructu cum Ambrosiacâ concordat. Cochinchinense balsamum , quod ex arbore agresti modicè stillat , colore cinereo , & fragrantia eximiâ non multum differt a styrace liquidâ , quæ Liquidambar a Linnæo vocatur. An Nanarium Minimum Oleosum ? Rumph. l. 3. c. 6. t. 54.

Ufus. Ad exaltanda quælibet odorifera , quibus cerebrum confortare inrenditur.

GENUS VII. JAMBOLIFERA.

Char. Gener. *Cal.* 4 - dentatus. *Cor.* 4 - petala , infundibuliformis. *Filamenta* planiulcula. *Stigma* simplex. Lin. fy. pl. G. 513.

Sp. 1. JAMBOLIFERA PEDUNCULATA. β Jamboloens. Lin. fy. pl. sp. 1.

Differ. spec. Jamb. *foliis* ovatis , emarginatis : *corymbo* terminali.

Hab ; & notæ. *Arbor* supra mediocrem : *ramis* patentibus , minoribus

bus brachiatis. *Folia* ovata, emarginata, integerrima, glabra, duriuscula, opposita, petiolata. *Flos* albus, terminalis, corymbis racemosis: *calyce* 4-fido: *corollâ* 4-petalâ. *Bacca* ovato-oblonga, subteres, obtusa, umbilicata, nigra succosa, acerbodulcis, esculenta: *semine* 1, oblongo.

Habitat Macai in China, coliturque in multis Indiæ locis.

Acosta. Arom. c. 49. ap. Cl. p. 287. Jambolana. Rumph. Amb. l. 1. c. 37. t. 42. Prunus Indica, fructu nigro, olivæ magnitudine. Burm. Zeyl. p. 197.

† Sp. 2. JAMBOLIFERA ODORATA. α Rau ton.

Differ. spec. Jamb. *foliis* ovatis, basi obliquè truncatis: *corymbo* terminali, distichè ordinato.

Hab; & notæ. *Arbuscula* 5-pedalis, caule simplici, rectissimo: *ramis* brachiatis. *Folia* subovata, basi obliquè truncata, integerrima, crassa, glabra, inferius albicantia, punctata, odorem cumini exhalantia. *Flos* terminalis: *corymbis* racemosis, distichis: *pedunculis*, calyce, & corollâ integrè albis. *Cal.* 4-fidus, *corolla* 4-petala, *stamina* 8. *Bacca* supera, ovata, parva, alba, 1-sperma, punctata, glabra.

Habitat in hortis Cochinchinæ.

Ufus. *Folia*, cum tenera sint, & odora, nec gustui injucunda, immiscentur sæpe acetariis.

Observ. Ob similem cumini odorem dubitaret aliquis, an esset Myrtus Cumini Lin. sp. 6., sive Jambosa Ceramica Rumphii? (l. 1. c. 36. t. 41.) sed in nostrâ præter alia, quæ hîc notantur, stamina inveniuntur semper 8. Nonne potius Folium Instinctus? Rumph. Amb. l. 5. cap. 47. pag. 202.

† Sp. 3. JAMBOLIFERA REZINOSA. α Săn Cáy.

Differ. spec. Jamb. *foliis* oblongis: *pedunculis* lateralibus.

Hab; & notæ. *Arbor* mediocris, *ramis* patentibus: *cortice* rezinoso, tenacissimo. *Folia* ovato-oblonga, integerrima. *Flos* albus, pedunculis polyfloris, axillaribus. *Calyx* 4-dentatus. *Corolla* 4-petala, campanulata. *Bacca* subrotunda, parva, nigra, 4-locularis. *Stamina* 8. *Stylus* 1.

Habitat in dumetis Cochinchinæ.

Ufus. Decocto crasso radicis imbuunt piscatores sua retia, & funes, ut resinâ indurati humiditatem repellant, ac diutius a putredine servantur immunes.

Observ. Suspicion esse Tenarium Maiorem negligenter descriptum a Rumphio. Amb. l. 5. c. 38. t. 122.

† GENUS VIII. GELA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 4-partitum, inferum, brevissimum : laciniis subrotundis.

Cor. Petala 4, linearia, patentia.

Stam. Filamenta 8, subulata, planiuscula, exerta, corollæ æqualia. Antheræ subrotundæ, nutantes.

Pist. Germen subrotundum. Stylus filamentis brevior. Stigma acutiusculum, leviter 2-fidum.

Peric. Drupa subrotunda, parva, glabra.

Sem. Nucula subrotunda, 1-locularis.

Nom. (γέλᾱ splendor solis) ex foliorum nitore.

Char. Gener. Cal. 4-partitus, inferus. Cor. petala 4, linearia. Drupa subrotunda, 1-sperma.

† Sp. 1. GELA LANCEOLATA. α Cây Bái báí.

Differ. spec. Gel. *foliis* lanceolatis, oppositis : *corymbo* racemoso.

Hab. *Arbuscula* 5-pedalis : *ramis* patentibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, margine recurva, glabra, nitida, opposita, odora. *Flos*, corymbofo-racemosus, luteo-viridis, axillaris.

Habitat agrestis in Cochinchina.

GENUS IX. ALLOPHYLLUS.

Char. Gener. Cal. 4-phyllus : foliolis orbiculatis, oppositis minoribus. Petala 4, calyce minora. Germen didymum. Stigma 4-fidum. Lin. sy. pl. G. 511.

† Sp. 1. ALLOPHYLLUS TERNATUS. α Cây Chánh ba.

Differ. spec. Al. *foliis* ternatis, serratis : *racemis* longis, terminalibus.

Hab ; & notæ. *Arbuscula* 5-pedalis, ramis patentibus. *Folia* ternata, inæqualiter serrata, magna : *petiolo* communi longo. *Flos* parvus, albus, racemis longis, terminalibus : *calyce* 4-phyllis, rotundo : *petalis* 4, minimis, pilosis : *nectario* glandulis 4. *Stylus* 2-fidus. Germen didymum : maturum non vidi. *Stamina* 8.

Habitat ad ripas fluminum in Cochinchina.

Virtus. Cataplasma foliorum prodest in contusionibus, & dislocationibus.

† GE-

† GENUS X. DIMOCARPUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5 - fidum, inferum, patens, pilosum: laciniis rotundatis.

Cor. Rotata, petala 5, oblonga, pilosa, calyci subæqualia.

Stam. Filamenta 8, subulata, corollâ breviora, receptaculo infidentia: nectario corollæ lenticulari, crenato constricta. Antheræ 2 - loculares, subrotundæ.

Pist. Germen 2 - lobum, pilosissimum. Stylus crassus, 2 - fidus, æqualis staminibus. Stigmata, oblonga, reflexa.

Peric. Baccæ 2, 1 - loculares, subrotundæ, pulposæ.

Sem. 1 - nitidum, magnum.

Nom. (Διδυμος geminus: Καρπος fructus) ob plantæ fructum, gemellum.

Char. Gener. Cal. 5 - fidus, inferus. Cor. petala 5, oblonga. Baccæ 2, monospermæ.

† Sp. 1. DIMOCARPUS LICI. β Ly chi. α Cay Bai.

Differ. spec. Dim. *foliis* pinnatis: *baccis* cordatis, squamosis.

Hab; & notæ. *Arbor* mediocris, *ramis* patentibus. *Folia* impari-pinnata, sub-quadrifida: *foliolis* lanceolatis, glabris, subintegerrimis, subtus glaucis. *Flos* pallidus, terminalis, racemis oblongis, laxis. *Bacca* pollicaris, cordiformis: *cortice* squamoso, tenui, diurnusculo, hinc fusco-rubro, inde viridi: *pulpâ* albâ, dulci, sub-acidâ, sapidissimâ: *semine* fusco, nitido, æquali, subovato, magno. Descriptio præcedens Generis huic speciei imprimis convenit.

Colitur abundantissimè in provinciis Australibus imperii Chinenfis, & in Borealibus regni Cochinchinæ; sicut enim a magno frigore abhorret, ita magnos calores non sustinet. Ut Imperator Sinenfis quotannis hoc delizioso fructu potiatur, coguntur ejus subditi infano labore, & expensis has arbores, cum primum florent, ex Cantone Pekinum conducere per flumina: ita opportunum tempus metientes, ut eò pervenientes fructus maturi habeantur, quod in Pekinensi climate non obtinetur.

Li-chi. Du Halde, Navarrete, & alii scriptores historiæ Chinenfis.

† Sp. 2. DIMOCARPUS LONGAN. β Lùm yèn. α Cây Nhon: Laong nhàn.

Differ. spec. Dim. *foliis* pinnatis: *baccis* globosis, sub-lævibus.

Hab; & notæ. *Arbor* supra mediocrem: *ligno* durissimo: *ramis* patentibus.

荔枝

龍眼

tentibus. *Folia* impari-pinnata, nunc opposita, nunc alterna, lanceolata, glabra, sub-integerrima, subtus flavescentia. *Flos* terminalis, pallidus, racemis vastis: *filamentis* brevissimis, 8, sæpe 9, 10: *corollâ* patente, subrotatâ: *antheris* oblongis. *Bacca* globosa, 2-nata, parva, semipollicaris, sub-lævis, pallidè rufa: pulpâ dulcissimâ, eduli: semine globofo, fusco, nitido, a pulpâ libero.

Habitat culta in Chinâ, & Cochinchinâ.

Longan. Apud eosdem Historiographos rerum Sinenfium.

† Sp. 3. DIMOCARPUS CRINITA. α Cáy Chôm chôm.

Differ. spec. Dim. *baccis* sub-ovatis, crinitis: *pulpâ* semini coalitâ.

Hab; & notæ. *Arbor* mediocris, *ramis* expansis. *Folia* imparipinnata, inordinata: *foliolis* lanceolatis, glabris, fusco-viridibus. *Flos* terminalis, racemis coarctatis. *Bacca* subrotunda pollicaris, integrè rubra, villis plurimis, longis, coloratis circumdata, 2-nata: *semine* longiusculo, tenaciter adhærente pulpæ alhæ acerbo-dulci, eduli.

Habitat in sylvis Cochinchinæ, & Javæ.

Rampostan. Bont. Jav. L. 6. C. 23. f. 109. fig. ibi.

† Sp. 4. DIMOCARPUS INFORMIS. α Nhôn. Cát deê.

Differ. spec. Dim. fructu tuberculoso, irregulari.

Hab; & notæ. *Arbor* agrestis, mediocris, *ramis* patentibus. *Folia*, & flores fere ut secundæ speciei: *racemis* terminalibus, pauci floribus. *Germen*, & fructus gemini. *Baccæ* carnosæ, solidæ, in æquales, tuberculis multis circumdatae, quasi ex multis aggregatae, acerbæ, inedules, eandem irregularitatem continuo servantes. Lignum omnium specierum optimum, grave, durum, fusco-rubrum.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

† GENUS XI. EYSTATHES.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-phyllum, inferum, foliolis ovatis, concavis.

Cor. Petala 5, ovata, patentia, calyci æqualia.

Stam. Filamenta 8, subulata, erecta, receptaculo inhærentia. Antheræ ovatae, 2-loculares, stantes.

Pist. Germen subrotundum, pilosum. Stylus filiformis, subæqualis staminibus. Stigma obtusum, emarginatum.

Peric. Bacca globosa, carnosæ, 1-locularis, 4-sperma.

Sem. Ovata, compressa.

Nom.

Nom. (Ευσταθὴς stabilis) ab arboris ligno duratione firmo, & stabili.

Char. Gen. Cal. 5 - phyllus, inferus. Cor. petala 5 - ovata. Bacca 1 -
locularis, 4 - sperma.

† Sp. I. EYSTATHES SYLVESTRIS. α Cay Tlam.

Differ. spec. Eyst. *foliis* oblongis, alternis: *racemis* subsimplicibus.

Hab. *Arbor* magna, ramis patentibus. *Folia* ovato-oblonga, acumina-
ta, integerrima, glabra, venosa, alterna. *Flos* albus, racemis oblon-
gis, subsimplicibus, subterminalibus. *Bacca* glabra, corticosa, in-
tus carnosâ, mediocris, non edulis.

Habitat in altis montibus Cochinchinæ.

Ufus. Lignum subrubrum, æquale, vastum, firmum, ad ædificandum
aptum.

† GENUS XII. SCUTULA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium truncatum, patens, scutiforme, carnosum, colora-
tum, exterius læve, intrinsecus 8 cellulis distinctum.

Cor. Petala 5, subrotunda, acuminata, conniventia, margini Caly-
cis insidentia.

Stam. Filamenta 8, subulata, inflexa, calyci infra marginem infer-
ta, corollæ subæqualia. Antheræ oblongæ, curvatae, flexu conve-
xo cellulis calycis incubantes.

Pist. Germen nullum a calyce distinctum. Stylus filiformis, subæqua-
lis staminibus. Stigma simplex.

Peric. Bacca calycina, 8 - locularis, 1 - sperma, formata ex ipso ca-
lyce incrassato, pristinam formam scutellæ fervante.

Sem. Solitaria, compressiuscula.

Nom. Scutula ex figurâ baccæ parvum scutum, sive scutellam desi-
gnantis.

Char. Gen. Cal. *baccatus*, integer. Cor. Petala 5. Bacca 8 - locularis.

† Sp. I. SCUTULA SCUTELLATA. α Cay Ran.

Differ. spec. Scut. *pedunculis* polyfloris: *baccis* compressis.

Hab. *Arbor* parva, 8 - pedalis, ramis patentibus. *Folia* lanceolata,
integerrima, glabra, opposita, margine tumida. *Flos* lateralis, pe-
dunculis solitariis, polyfloris. *Corolla*, *stamina*, *pistillum*, *bacca*
omnia coloris violacei.

Habitat agrestis in Cochinchinâ.

† Sp. 2. SCUTULA UMBELLATA. α Cây Maôe com.

Differ. spec. Scut. *floribus* umbellatis : *baccis* subrotundis.

Hab ; & notæ. *Arbuseula* 4 - pedalis , ramosissima. *Folia* ovato-lanceolata , integerrima , crassa , opposita , glabra , sessilia. *Flos* parvus , terminalis , versicolor , albo , & cæruleo maculatus , umbellis , seu potius Cymis magnis : *pedunculo* communi longo , partialibus brevibus. *Calyx* truncatus , baccatus , 8 - locularis. *Corolla* sæpius 4 - petala , calyci inserta. *Filamenta* 8 : *antheris* curvatis , cæruleis.

Habitat in dumetis Cochinchinæ.

Virt : baccarum. Adstringens , Corroborans , Myrti æmula.

GENUS XIII. DAPHNE.

Char. Gen. *Cal.* o. *Cor.* 4 - fida , Calycina , marcescens , *stamina* includens. *Bacca* 1 - sperma. Lin. Sy. pl. G. 526.

† Sp. 1. DAPHNE TRIFLORA. β U si seng.

Differ. spec. Daph. *floribus* sessilibus , axillaribus , congestis : *Calycibus* 3 - floris : *foliis* lanceolatis , sparsis.

Hab ; & notæ. *Arbuseula* 3 - pedalis : *caule* simplici , *ramis* ascendentibus. *Folia* lanceolata , integerrima , glabra , sparsa , petiolis brevibus. *Flos* flavescens , axillaris , congestus , sessilis. *Calyx* communis 3 - phyllus , 3 - florus : proprius nullus. *Corolla* tubulosa , 4 - 5 - fida : *staminibus* 8 tubo inclusis. *Bacca* , 1 - sperma.

Habitat suburbia Cantonienfis Sinarum.

† Sp. 2. DAPHNE CANNABINA. α Cây Đeo nết.

Differ. spec. Daph. *Umbellis* terminalibus : *foliis* lanceolatis , oppositis.

Hab. & notæ. *Arbor* 10 - pedalis : *ramis* ascendentibus : *cortice* Cannabino , tenacissimo. *Folia* ovato-lanceolata , integerrima , glabra , opposita. *Flos* luteus , umbellis sub-terminalibus. *Cal.* nullus. *Corolla* hippocrateriformis , tubo longo , limbo parvo , 4 - fido , laciniiis ovatis. *Filamenta* 8 , brevia , bino ordine intra tubum : *antheris* oblongis. *Germen* oblongum , superum. *Stylus* crassus , brevissimus : *stigmatē* rotundo. *Bacca* ovata , 1 - sperma , rubra , parva.

Habitat sylvas Cochinchinæ.

Virt. Corticis , & radicis. Cathartica , Deobstruens , Sialagoga. Prodest in hydrope ascite ejus decoctum. Puitam faucibus adhærentem dif-

dissolvit, atque educit. Absque noxâ operatur prudenter adhibita, quod de aliis Daphnes speciebus dici nequit.

Ufus. Ex cortice contuso, & macerato fit charta scriptoria apud indigenas optima. Intra truncum prope radicem inveniuntur sæpe in hac arbore frusta lignea resinosa, fusca, gravia, informia, ligno Aloe similia, & ejus odorem in igne quomodocunque imitantia.

† Sp. 3. DAPHNE INDICA. β Lu ha sin.

Differ. spec. Daph. *Capitula* terminali: *foliis* oppositis, oblongo-ovatis, glabris. Lin. sp. 9.

Hab; & notæ. *Arbuseula* 3-pedalis: *ramis* ascendentibus. *Folia* oblongo-ovata, sæpius acuta, integerrima, glabra opposita. *Flos* albus, rubro conspersus, *Capitula* terminali, pedunculato. paucifloro. *Filamenta* plerumque 10, tubo occulta, eidem insistentia bino ordine, superiori 6, inferiori 4. *Bacca* 1-sperma.

Habitat Cantone a Nankino oriunda, vulgoque audit frutex Nankinensis.

Osbek. itin. p. 216. Burm. Ind. pag. 88.

† Sp. 4. DAPHNE ODORA. β Nhuc moi: Nún muéi.

Differ. spec. Daph. *floribus* aggregatis, sessilibus, terminalibus: *foliis* ovatis, alternis, glabris: Thunb. Japon. p. 159.

Hab; & notæ. *Arbuseula* 3-pedalis, caule crasso: *ramis* multis diffusis, sæpe divaricatis. *Folia* oblongo-ovata, subacuta, integerrima, glabra, subsessilia, ad apicem ramorum congesta. *Flos* congestus, terminalis, subsessilis: *Calyce* nullo. Corolla infundibuli formis, 4-fida, carnosa, parva, exterius rubra, intrinsecus alba: laciniis acutis, tubo æqualibus. *Stamina* 8, intra tubum, bino ordine. *Bacca* minuscule, ovata, 1-sperma.

Colitur studiosè Cantone sinarum: ubi magni fit ab indigenis propter odorem floris, tenuem quidem, sed ipsis gratum.

瑞香

TRIGYNIA.

GENUS XIV. SAPINDUS.

Char Gen. *Cal.* 4. phyllus. *Petala* 4. *Capsula* carnosæ, Connatæ, ventricosæ. Lin. 1y. plant. G. 541.

Sp. 1. SAPINDUS SAPONARIA. α Cây bòn hòn.

Differ. spec. Sap. *foliis* impari-pinnatis : *caule* inermi. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Arbor* magna , *ramis* patentibus , inermibus. *Folia* impari-pinnata , sub - 10 - juga , inordinata : *foliolis* oblongis , acutis , sub-falcatis , integerrimis , glabris. *Flos* albus , racemis compositis , magnis , terminalibus. *Calyx* 5 - phyllus , *Corolla* 5 - petala , calyce longior : uterque campanulatus : *staminibus* 8 , subulatis , pilosis. *Germen* 3 - lobum. *Bacca* 3 , rotundæ , connatæ , glabræ , ab uno latere carinata , 1 - spermæ : semine globoso , nigro.

Habitat agrestis , cultusque in Cochinchinâ.

Tournef. Inst. p. 659. t. 440. Saponaria. Burm. Ind. p. 91. Saponaria Rarak Rumph. Amb. l. 2. c. 51. p. 134.

Ufus. *Baccæ* leviter contusæ , & aquâ maceratæ præstant saponem optimum ad lintea , & vestes lavandas , ac dealbandas : nec obstat , quod de vi corrosiva notentur ; hæc enim similiter invenitur in quolibet abstergente , quando imprudenter tractatur.

無患樹

† Sp. 2. SAPINDUS ABRUPTUS. β Mu hỏan xú.

Differ. spec. sap. *foliis* abruptè pinnatis , integerrimis : *caule* inermi.

Hab ; & notæ. *Arbor* magna : *ramis* patentibus , inermibus. *Folia* abruptè pinnata : *foliolis* lanceolatis , integerrimis , glabris. *Flos* pallidus , racemis magnis , subterminalibus : *calyce* , & *corollâ* æqualibus , campanulatis 4 - phyllis. *Stylus* 1 , 3 - sulcatus : *stigmatibus* tribus. *Bacca* 3 , connatæ , sub-globosæ , 1 - spermæ , rufæ.

Habitat Cantone Sinarum.

Ufus : detergens , idem , qui præcedentis speciei.

Observ. Hanc plantam observavi recentem Cantone , ubi nascitur : nullatenus vero invêni caulem spinosum , aut foliola laciniata , quæ propria sunt specierum 2 , & 4 Linnæi. Unde statuendum putavi , vel plantam nostram esse diversam , vel notas illas non esse constantes.

GENUS XV. CARDIOSPERMUM.

Char. Gen. *Cal.* 4 - phyllus. *Petala* 4. *Nectarium* 4 - phyllum, inæquale. *Capsf.* 3, connatæ, inflatæ. Lin. fy. pl. G. 540.

Sp. 1. CARDIOSPERMUM HALICACABUM. α Cây tam phoung.

Differ. spec. Card. foliis lævibus. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, volubilis, striatus, inermis, tenuis, longus, ramosus. *Folia* lato-lanceolata, sinuato-incisa, glabra, 2 - ternata. *Flos* axillaris, solitarius, parvus, albus, pedunculis longis: *calyce*, & corollâ 4 - phyllis. *Capsula* triplex, membranacea, inflata, 3 - gona, in unum coalita: *feminibus* solitariis, globosis, nigris, ab basim excrefcentiâ albâ, 3 - lobâ notatis. *Stamina* semper 8.

Habitat incultum in Cochinchinâ.

Pisum vesicarium, fructu nigro, albâ maculâ notato. Bauh. Pin. p. 343.

Halicacabus peregrinus. Rumph. Amb. l. 10. c. 44. pag. 61. t. 24.

f. 2. Hæc autem figura Rumphiana non fatis cohæret cum nostris tum caule, tum pedunculis polyfloris.

Sp. 2. CARDIOSPERMUM CORINDUM. β . . .

Differ. spec. Card. foliis subtus tomentosis. Lin. sp. 2.

Hab; & notæ. *Caulis* suffruticosus, tenuis, longus, striatus, scandens cirrhis solitariis, lateralibus. *Folia* 2 - ternata, pubescentia, acuta, incisa, parva. *Flos* lateralis, albus, pedunculis sub-trifloris, solitariis: *calyce* patulo, 4 - phyllo, foliolis alternis maioribus. Pericarpium *capsula* 3 - locularis, 3 - gona, membranacea, inflata: *feminibus* solitariis, nigris, globosis, cicatrice cordatâ notatis.

Habitat incultum in suburbiis Cantoniensibus Sinarum.

GENUS XVI. COCCOLOBA.

Char. Gen. *Cal.* 5 - partitus, coloratus. *Cor.* o. *Bacca* calycina, 1 - sperma. Lin. fy. pl. G. 538.

† Sp. 1. COCCOLOBA ASIATICA. α Cây Muồng chông.

Differ. spec. Coc. *scandens*: foliis oblongo-ovatis, venis: *racemis* terminalibus.

Hab; & notæ. *Caulis* suffruticosus, scandens, ramosus. *Folia* oblongo-ovata, sub-acuminata, integerrima, coriacea, venosa, alterna. *Flos* albus, racemis laxis, terminalibus. *Calyx* campanulatus, albus, 5 - partitus, laciniiis oblongis, concavis. *Cor.* nulla. *Stamina* 8.

Sty-

Stylus semitrifidus, calyci subæqualis: *stigmatibus* 3, subrotundis. *Bacca* subrotunda, 5-loba, ex 5 laciniis calycis coalescens, subnigra, pellucida, parva: *semine* 1, triquetro, acuminato. Habitat in sepibus, ac dumetis Cochinchinæ.

† Sp. 2. COCCOLOBA CYMOSA. α Muồng chuông chum.
Hab; & notæ. *Caulis*, & *folia* ut præcedentis. *Flos* cymis sessilibus, vel, si velis, congestus, multus, axillaris, & terminalis. *Calyx*, *stamina*, *pistilum*, *bacca* ut præcedentis.
Habitat similiter in sepibus Cochinchinæ.

GENUS XVII. POLYGONUM.

Char. Gen. *Cal.* o. *Cor.* 5. partita, calycina. *Semen* 1, angulatum.
Lin. sy. pl. G. 537.

Sp. 1. POLYGONUM HYDROPIPER. α Rau ram nhà trôi, β Xúi leão.
Differ. spec. Pol. *floribus* hexandris, semidigynis: *foliis* lanceolatis: *stipulis* sub-muticis. Lin. sp. 8.

Hab; & notæ. *Planta* aquatica, caule 2-pedali, suberecto, subsimplicissimo, tereti, inæquali. *Folia* lanceolata, integerrima, subsessilia, pallidè viridia, margine pilosa: *stipulis* longis, submuticis. *Stamina* 6. *Stylus* 2-fidus. *Spicæ* subterminales, congestæ, 3-4, rubescentes, teretes, reflexæ. *Semen* 1, angulatum.

Habitat in paludibus, & infra ripas fluminum, in Cochinchinâ, & Chinâ: ubi ex illo formantur sepes ad olera aquatica continenda.

Virtus. Acris, stimulans, urens.

Perficaria urens, sive Hydropiper. Bauh. Pin. pag. 101. n. 2. Perficaria, florum staminibus senis, stylo bifido. H. Clif. pag. 46.

Sp. 2. POLYGONUM PERSICARIA. α . . .

Differ. spec. Pol. *floribus* hexandris, digynis: *spicis* ovato oblongis: *foliis* lanceolatis: *stipulis* Ciliatis. Lin. sp. 9.

Hab; & notæ. *Caulis* 2-pedalis, multiplex, diffusus, procumbens. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, alterna, glabra, magna, maculâ fuscâ in medio notata: *stipulis* ciliatis. *Flos* spicis oblongis, parvis. *Stamina* sæpius 6. *Stylus* duplex.

Habitat incultum in hortis, & pratis humidis Cochinchinæ.

Perficaria Mitis maculosa, & non maculosa. Bauh. Pin. p. 101. n. 1.

Sp. 3. POLYGONUM BARBATUM. β Leão Xi: Hung hoang Xeng.

Differ. spec. Pol. *floribus* hexandris, trigynis: *stipulis* truncatis, setaceo-ciliatis: *foliis* lanceolatis. Lin. sp. 10.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, rubescens, sub-quadrangulus, 1-pedalis, multiplex, erectus: *stipulis* truncatis, ciliatis, pilis longis. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, alterna. *Flos* rubro-viridis, *spicis* simplicibus, ablongis, sub-terminalibus, sub-solitariis. *Stamina* 6. *Stylus* 3-fidus. *Cor.* 5-partita. *Semina* triquetra, fusca, nitida.

Habitat in Chinâ, Cantone, & alibi.

Gmel. sibir. 3. pag. 52. Burm. Ind. pag. 89. Thunb. Jap. pag. 165.

† Sp. 4. POLYGONUM TINCTORIUM. β Hổ lăm.

Differ. spec. Pol. *floribus* hexandris, semitrigynis: *spicis* ramosis: *foliis* crassius, ovatis: *stipulis* membranaceis.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, perennis, teres, 2-pedalis, multiplex, sub-erectus: *stipulis* membranaceis, vaginantibus. *Folia* ovata, integerrima, glabra, crassa, succosa, alterna, lætè viridia. *Flos* ruberrimus, *spicis* longis, ramosis, subterminalibus. *Corolla* 5-partita connivens. *Stamina* 6. *Stylus* semitrifidus.

Habitat Cantone Sinarum.

Uf. Ad tingendas telas pulchro colore cæruleo, aut viridi. In eundem finem coluntur in Japoniâ Polygonum Chinesse, Barbatum, & Aviculare, teste Thunbergio, quem usum apud Sineses non audi-
vi: & certè istorum folia colore differunt a Tinctorio Chinesse.

Sp. 5. POLYGONUM AVICULARE. β a. Vien súc.

Differ. sp. Pol. *floribus* octandris, trigynis, axillaribus: *foliis* lanceolatis: *caule* procumbente herbaceo. Lin. sp. 14.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, multiplex, procumbens, ramosus, diffusus: *radice* simplici, articulato-nodosa. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, minuscule, alterna. *Flos* axillaris, rubescens, subsolitaris. *Corolla* 5-partita. *Stamina* 8. *Styli* 3. *Semen* triquetrum, nudum.

Habitat in Chinâ, & Cochinchinâ.

Thunb. Jap. p. 166. Gmel. Sibir. 3. p. 40. n. 32.

Sp. 6. POLYGONUM CHINENSE. β Fô thân mủ.

Differ. spec. Pol. *floribus* octandris, trigynis: *pedunculis* scabris: *foliis* ovatis: *bracteis* cordatis. Lin. sp. 19.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, suberectus 3-pedalis, teres, debilis: *stipulis* lanceolatis, glabris, vaginantibus. *Folia* ovata, acuminata, subcordata, alterna, glabra, margine rubentia, sub-crispata.

Hh

pata. *Flos* terminalis, albus, racemis subdivisis, expansis. *Corolla* 5-partita. *Stamina* 8. *styli* 3. *semen* 1.

Habitat prope Cantonem Sinarum.

Burm. Ind. p. 90. t. 30. f. 3. Thunb. Jap. p. 166.

Sp. 7. **POLYGONUM PERFOLIATUM.** α Rau Soúng chua deei: Bim bim gai.

Differ. spec. Pol. *foliis* triangularibus: *caule* aculeato: *stipulis* perfoliato-foliosis; patentibus; subrotundis. Lin. sp. 22.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, scandens, acirrhus, angulatus, 15 pedalis, ramosus, aculeatus, *aculeis* multis, inversis: queis etiam armantur petioli, & pedunculi. *Stipulæ* perfoliatæ, subrotundæ, planæ, integerrimæ. *Folia* triangularia, integerrima, glabra, costis, & margine aculeatis: *petiolis* longis, alternis. *Flos* albicans, in aliis cæruleus: *spicis* simplicibus, folitariis, brevibus, terminalibus. *Cal.* o. *Corolla* membranacea, campanulata, 5-partita, laciniis ovatis. *Filamenta* 8, subulata, tenuissima; medio tubo corollæ inhærentia: *antheris* subrotundis, minimis. *Germen* ovatum, superum. *Stylus* filiformis, 3-fidus, corollæ æqualis: *stigmatibus* 3, crassiusculis. *Semen* 1, subrotundum, nigrum, nitidum, corollâ permanente fotum.

Habitat in sepibus Cochinchinæ.

Burm. Ind. p. 90. t. 31. f. 2. Thub. Jap. p. 168.

Observ. Est ibi varietas habitu simili, flore cæruleo, quæ simul gaudet calyce, & corollâ, ambobus 5 fidis, corollâ autem carnosâ, subclausâ.

Virtus. Incidens, Abstergens, Emolliens. Cataplasma tumores resolvit: lavatio scabiem mundat. Præterea usus est æconomicus frequens, & mechanicus ad emolliendum ebur, & ossa, ut sic aptiora reddantur ad imprimendas varias formas, & retinendos varios colores.

Sp. 8. **POLYGONUM TATARICUM.** β Tam cõ mac.

Differ. spec. Pol. *foliis* cordato-fagittatis: *caule* inermi, erecto: *feminibus* sub-dentatis. Lin. sp. 23.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, 2-pedalis, erectus, inermis. *Folia* cordato-fagittata, integerrima, glabra, pauca, alterna, petiolis longis. *Flos* albus, *pedunculis* polyfloris, axillaribus, & terminalibus: *involucris* communibus, oblongis, curvis. *Calyx* proprius nullus. *Corolla* campanulata, 5-partita. *Stamina* 8. *styli* 3. *semen* 1, triquetrum, rubrum. Non observavi, an esset dentatum.

Helxine, caule erecto, inermi, foliis cordato-fagittatis, feminum angulis dentatis. Hort. Cliff. p. 151. Fagopyrum erectum, fructu aspero. Amman. Ruth. p. 168. n. 142.

Habitat Cantone Sinarum.

† Sp. 9. POLYGONUM CILIATUM. β. Hổ Xăn Kio.

Differ. spec. Pol. *floribus* octandris, trigynis: *stipulis* striatis, obtusis, ciliatis: *spicis* brevissimis.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, simplex, 4-gonus, erectus, tenuis, sesquipedalis: *stipulis* ciliatis, obtusis, striatis, amplexicaulibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, glabra, alterna, subsessilia. *Flos* terminalis, dilutè ruber: *spicis* brevissimis. *Cor.* campanulata, 5-fida. *Stamina* 8. *Styli* 3. *Semen* 1, triquetrum nudum.

Habitat Cantone Sinarum.

† Sp. 10. POLYGONUM ODORATUM. α. Rau Ram.

Differ. spec. Pol. *floribus* octandris, trigynis: *spicis* longis, terminalibus: *radice* repente.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, 1-pedalis, sub-erectus, geniculatus, simplex: *radice* repente: *stipulis* obtusis, ciliatis. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, alterna, subsessilia: odore acuto, grato: sapore ardentis, piperato. *Flos* minutus, ruber: *spicis* terminalibus, longis, strictis. *Cal.* nullus. *Corolla* infundibuliformis, 5-partita. *Filamenta* 8, corollâ breviora: *antheris* incumbentibus. *Styli* 3, filiformes, longitudine corollæ: *stigmatibus* globosis, minimis. *Semen* 1, sub-trigonum, utrinque acuminatum, corollâ marcescente folum.

Colitur in toto Regno Cochinchinæ: amat loca humida.

Ufus. Planta ista dat optimum Condimentum carni, & piscibus, præcipuè assis.

TETRAGYNIA.

† GENUS XVIII. PYTHAGOREA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium Campanulatum, 7-8-phyllum: foliolis linearibus, hirsutis, coloratis.

Cor. Campanulata, petala 7-8, lanceolata, concava, hirsuta, calyci longitudine æqualia.

Stam. Filamenta 8, subulata, corollâ longiora. *Antheræ* subrotundæ, didymæ.

Pist. Germen medium inter calycem, & corollam, subovatum, pilosum. *Styli* 4, subulati, reflexi, breviores staminibus. *Stigmata* acuta.

Hh ii

Peric.

Peric. Capsula ovata, 4-locularis, polysperma.

Sem. subrotunda.

Nom. Ab antiquo Botanico Pythagorâ, cujus opera a Theophrasto, & Plinio sæpe laudantur.

Char. Gen. *Cal.* 7-8-phyllus, inferus. *Cor.* 7-8-petala, supera.
Capsula 4-locularis, polysperma.

- † Sp. I. PYTHAGOREA COCHINCHINENSIS. α Xuong cá tiá nhỏ lá.
Differ. spec. Pyt. *foliis* lanceolatis, ferratis: *racemis* axillaribus.
Hab. *Arbor* parva, ramosissima. *Folia* ovato-lanceolata, ferrata, glabra, subsessilia: nervis longitudinalibus ad apicem rubris. *Flos* albus, axillaris, racemis longis, subsimplicibus, *pedunculis* partialibus brevibus.
Habitat agrestis in Cochinchinâ.

† GENUS XIX. HYDROGETON.

Descriptio Naturalis.

Cal. Nullus.

Cor. Infera; petala 4, subrotunda, inflexa: ungue tenui, brevi, incurvo.

Stam. Filamenta nulla. *Antheræ* 8, ovatae, receptaculo affixae.

Pist. Germina 4, ovata. *Stylus* nullus. *Stigmata* 4, oblonga, erecta.

Peric. Folliculi 4, ovati, 1-spermi.

Sem. ejusdem formæ ovatae.

Nom. (ὕδρος aqua: γειτῶν proximus) Planta aquatica.

Char. Gen. *Cal.* 0. *Corolla* petala 4 subrotunda, unguiculata. *Folliculi* 4, 1-spermi.

- † Sp. I. HYDROGETON HETEROPHYLLUM. α Raong hai thú lá.
Differ. spec. Hyd. *foliis* inferioribus subulato-linearibus, summis ovatis, acuminatis.
Hab. *Caulis* procumbens, longus, ramosus, aquis innatans. *Folia* inferiora subulato-lineararia, superiora ovata, apice acuta, omnia integerrima, glabra. *Flos* viridis, parvus, spicis oblongis, coarctatis, terminalibus, nudis.
Habitat in fluviis, & paludibus Cochinchinæ.
Observ. Hæc planta solo numero staminum a Patamogetone differt; quare, si melius videtur in unum Genus conjungi, non repugnabo:

OCTANDRIA. TETRAGYNIA: 245

bo : maximè , quia Classès Octandria , & Tetrandia quodammodo affines sunt. Pericarpium aperiri in valvas non vidi ; ideo potius folliculos , aut baccas esse existimavi : nuda semina non licuit vocare , quæ laxo putamine includuntur. Vide supra Spathium. Genere 32. Hexandriæ Tetragyniæ.

C L A S S I S IX. E N N E A N D R I A.

M O N O G Y N I A.

- † 1. CALODIUM. *Cal.* 3 - fidus , inferus. *Cor.* 3 - fida , baccata. *Filam.* squamulâ suffulta. *Bacca* 1 - sperma.
2. ANACARDIUM. *Cal.* 5 - phyllus , inferus. *Cor.* 5 - petala , reflexa. *Stamina* uno castrato. *Nux* receptaculo carnofo.
3. LAURUS. *Cal.* 0. *Cor.* 6 - petala , Calycina , infera. *Bacca* 1 - sperma. *Nectarii* glandulæ bifetæ.

T R I G Y N I A.

4. RHEUM. *Cal.* 0. *Cor.* 6 - fida , infera. *Semen* 1 , triquetrum.

MONOGYNIA.
GENUS I. CALODIUM.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 3 - fidum, patens, inferum, minimum, persistens : foliolis acutis.

Cor. Monopetala : tubo ovato, carnofo : limbo 3 - partito, patente.

Stam. Filamenta 9, brevia, planiuscula : horum 3 medio trium laciniarum corollæ imposita, squamulis singulis, acutiusculis suffulta : tria alia basi scissurarum insidentia, squamulis totidem defensa : tria reliqua minora, tubo infra scissuras sine squamis nec glandulis adnata. Antheræ totidem, 2 - loculares, acutæ, erectæ.

Pist. Germen subrotundum. Stylus 0. Stigma subacutum.

Peric. Bacca ovata, pertusa, subcarnosa, 1 - sperma : formata ex ipsamet corollâ germen laxè amplectente : in maturefcentiâ, limbo sæpius deciduo, truncata.

Sem. 1, subrotundum, læve, molliculum, quod antea germen.

Nom. (Καλῶδιον funiculus) ex habitu plantæ funiculari.

Char. Gen. Cal. 3 - fidus. Cor. 3 - fida. Filamenta squamis suffulta. Bacca corollina, 1 - sperma.

† Sp. I. CALODIUM COCHINCHINENSE. α Το haong Xanh.

Differ. spec. Calod. caule filiformi, intricato : foliis subnullis : floribus sparsis.

Hab. Caulis filiformis, tenuis, subangulatus, longissimus, intricatus, obscuro-viridis, inermis, ramosus. Folia nulla, nisi squamas parvas, paucas, sparsas folia dicas. Radix e terrâ surgens nulla : fortasse parasitica, minima, repens per caules, & ramos aliarum plantarum, quibus innectitur. Flos, & fructus luteo-virides, sparsi, sessiles. Corolla a Calyce differt formâ, colore, & magnitudine.

Habitat ubique in sylvis Cochinchinæ : puto, quod etiam in Chinâ quamvis ibi non viderim.

Cossuta. Rombut putri. Rumph. Amb. l. 9. c. 91. tab. 184. f. 4.

Observ. Ex habitu judicare licet eandem esse cum Cassyta Linnæi : sed hujus Character in systemate plantarum, sicut etiam integra descriptio in Generibus plantarum adeo a nostra differunt pericarpio, corollâ, & nectario, ut integram descriptionem dare juxta propria observata superuacaneum non sit.

GENUS II. ANACARDIUM.

Char. Gen. *Cal.* 5 - partitus. *Petala* 5, reflexa. *Antheræ* 9 : decimo castrato. *Nux* reniformis supra receptaculum carnosum. Lin. sy. pl. G. 546.

Sp. I. ANACARDIUM OCCIDENTALE. γ Cajú.

Differ. spec. *Anac. foliis* ovatis, sparsis : *racemis* laxis, terminalibus.

Hab ; & notæ. *Arbor* mediocris : trunco brevi, tortuoso : *ramis* multis, longis, expansis, reclinatis. *Folia* sub-ovata, integerrima, plana, glabra, petiolata, sparsa, nervis costalibus parallelis. *Flos* ruber, racemis magnis, laxis, terminalibus. *Calyx* foliola 5, lanceolata, suberecta, infera. *Corolla* calyce longior, petala 5, lanceolata, reflexa. *Filamenta* 10, corollâ breviora ; omnia in tubum brevem basi coalita, longitudine inæqualia : *antheris* totidem, subrotundis. Additur aliquando (non semper) undecimum filamentum sine antherâ, alteri ex decem usque ad medium connatum, superius liberum, subulatum, brevius. *Stylus* longior staminibus, brevior corollâ : *stigmatē* obtuso, 4 - lobo. *Pericarpium* nux reniformis, lævis, 1 - locularis, nucleo simili : infidens *receptaculo* carnosum, pyriformi, magno, eduli, nitido, hinc flavo, inde rubro, odore, dulci, astringente.

Habiat in orâ Orientali Africæ. Vidi quoque in Malabarâ, & in Bengalâ, sed ibi florem non examinavi.

Castuivum. Rumph. Amb. l. I. c. 59. tab. 69. Acoſta. Arom. cap. 24. de Cajus, ap. Cluſ. Exot. p. 273. Fructum naturali magnitudine, & formâ optimè repræſentat Tournef. Inst. tab. 435.

Obſerv. Cum planta iſta Africana vix aliquâ parte habitus differat ab Americanâ, ex quâ omnes originem duxiſſe ſatis probatur, illas ſpecie diſtinguere non placet : at numerus ſtaminum, & eorum concretio, ſi alibi comprobetur, Monadelphicæ Decandriæ adjudicari poſtulat.

Uſus. Fructus edules ſunt, ſucculenti, & mediocriter ſapidi : nimis calidi habentur, adeoque in ſcabiem, & ſlegmones ſæpe erumpunt. Spiritus vini ex illis paratus idem vitium habet : valet autem egregiè ad quælibet fomenta calida applicanda, quorum virtutem exaltat, cum ſit valde penetrans, & efficax. Nux, ſi torreatur, ſit ſapida, & eſculenta.

GENUS III. LAURUS.

Char. Gen. Cal. o. Corolla calycina, 6-partita. Nectarium glandulis tribus, bifetis, germen cingentibus. Filamenta interiora glandulifera. Drupa 1-sperma. Lin. sy. pl. G. 545.

Sp. 1. LAURUS CINNAMOMUM. α Cây Quế. β Kúei Xú.

Differ. spec. Laur. foliis trinerviis, ovato-oblongis, nervis versus apicem evanescentibus. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. Arbor supra mediocrem: ramis patentibus. Folia oblonga, 3-pollicaria, utrinque subacuta, integerrima, plana, 3-nervia, nervis ad apicem evanescentibus, subvenosa, glabra, pallide viridia, petiolata, sparsa. Flos pedunculis polyfloris, longis, lateralibus, & terminalibus, hermaphroditus, albus: corollâ 6-partitâ: staminibus 9, horum tribus interioribus 2-glandulosis. Bacca parva, ovata, nigricans, nitida, oleosa: Semine 1, ejusdem formæ.

Habitat agrestis in altis montibus Cochinchinæ, ad Occidentem, versus Laosios: ubi quæcunque invenitur arbor truncatur, & excorticatur. Rami crassissimi dant vile Cinnamomum, quod plerumque abjicitur, quia longi itineris expensæ pretium superant. Tenuior cortex, a supremis ramis avulsus, Zeylanico crassitie æqualis, odore, & sapore acerrimus non magni æstimatur, eoque utuntur indigenæ ad condiendos cibos. At mediorum ramorum cortex, lineam fere crassus, optimum, & pretiosum præbet Cinnamomum, quo utuntur in Medicinâ, & multo altiori pretio venditur, quam Zeylanicum, præcipuè, quod in Tunkino nascitur, & raro invenitur. Hujus oleum per destillationem abundantius extrahitur: color est rubro-fuscus, acritudo minus acuta, sapor multo dulcior Cinnamomo Zeylanico.

Canella. Garc. Arom. l. 1. c. 15. Acosta. l. Arom. cap. 8. pag. 262. apud Clusium. Cinnamomum foliis latis, ovatis, frugiferum. Burm. Zeyl. p. 62. t. 27. Canella Cuurdo. Pis. Mant. p. 165. fig. ibi. Hæ autem figuræ non satis cum Cochinchinensi cohærent; nam in Burmanno folia videntur ovata: in Pisone nervis terminantibus.

Virtus. Calefaciens, Cordialis, Corroborans. Expertus sum admodum proficere in diabète senili, ex debilitate, & frigore ortâ.

Sp. 2. LAURUS CAMPHORA. β Lùm nào hiàm. α Laong nào.

Differ. spec. Laur. foliis tripli-nerviis, lanceolato-ovatis. Lin. sp. 3.

Hab; & notæ. Arbor magna: ramis ascendentibus. Folia lanceolato-ovata, 3-nervia, integerrima, glabra, pleraque alterna, opposita aliqua,

桂樹

龍腦

aliqua, petiolata, tergo ablicantia. *Flos* albus, pedunculis simplicibus, longis, lateralibus. *Bacca* parva, ovata, 1-sperma, rubro-fusca.

Habitat frequens, & inculta non minus in Chinâ, quam in Japoniâ. *Laurus Camphorifera*. Kæmpf. Amæn. p. 770. t. 771. Thunb. Japon. p. 172. Ibi legi potest modus extrahendi Camphoram per sublimationem in Japoniâ: quæ methodus fere eadem apud Sinas.

Ufus. Optimum est lignum ad formandas cistas, aut quælibet scrinia, non quidem pulchritudine, sed duratioue; nam cossi, & formicæ albæ in Indiis adeo infestæ tales cistas, & in eis contenta non audent attingere, odore Camphoræ præterritæ, & fugatæ.

Virtus Medica. Resolvens, Antiseptica, Nervina, Sudorifera, Anthelminthica. Valet in inflammationibus, Rheumatismo, Hysteriâ, Ophthalmiâ, Surditate, Odontalgia, Maniâ. Medicamentum certè heroicum, cum scitè tractatur.

Observ. Camphoram de Bornéo, five de Barus efficaciorē virtutem, vel a Sinenſi diverſam habere non judico utrâque ſæpiſſime uſus: quamvis illa in Sinis, & Japoniâ centuplo carius vendatur. Omnia rara pretioſa, nec ſemper ex vero merito! An ex eâdem plantâ proveniant, decidere non præſumo, cum Borneana arbor mihi non occurrerit. Conſulatur ingenuus Author Wilhelmus Marsden in hitoriâ Samatrenſi, Anglicè editâ Londini, an. 1784. pag. 120: qui citat Valentinum utriuſque arboris folia exhibentem in hitoriâ ſimplicium, pag. 488. tab. 7.

† Sp. 3. LAURUS CARYOPHYLLUS. α. Quê rành.

Differ. spec. Laur. *foliis* trinerviis, alternis, oppositisque: *corymbis* racemosis, terminalibus: ramis brachiatis.

Hab; & notæ. *Arbor* mediocris: *ramis* brachiatis, sub-patentibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, 3-nervia nervis terminantibus, glabra, sesquipollicaria, supernè obscuro-viridia, infernè glauca, petiolata, alterna, oppositaque, odorifera, duriuscula. *Flos* albus, parvus, corymboſo-racemofus, terminalis. *Cal.* 0. *Corolla* petala 6, ovato-lanceolata, patentia. *Stamina* 9, quorum 3 interiora 2-glandulosa, planiuscula. *Nectarium* glandulosum. *Stylus* longior ſtaminibus: ſtigmate obtuſo. *Bacca* ovata, parva, fulco rubra, 1-sperma. *Cortex*, & *radix* rubro-fusca, odorem, & ſaporem Caryophyllorum Amboinenſium imitatur.

Habitat in ſylvis Cochinchinæ.

Ab hâc non longè recedit *Laurus Culiſaban* (Lin. ſp. 2.), quæ eadem cum cortice Caryophylloide Rumph. Amb. l. 2. c. 22. t. 14. Idem quoque videtur eſſe *Cinnamomum* perpetuò florens, folio tenuiore, acuto. Burm. Zeyl. p. 63. t. 28. Ubi hic Author citat alios, quam-

quamvis de diversis plantis agentes, scilicet de Lauro Cassia, & de Lauro Myrrhâ (de quâ nos infra) quæ omnino diversæ species sunt, & ibi confunduntur. Ad nostram proprius accedere videtur Cassia Caryophyllata Pisonis. Mant. pag. 169. quæ sapore, & odore Caryophyllos refert, & a Lusitanis vocatur Caryophyllus Maranhonijs, ex nomine provinciæ Brasiliæ, unde exportatur. Florem hujus ipse non vidi.

Uſus in condimentis frequens. Virtus Medica Calefaciens, Corroborans, Stomachica. Cortex iste multo oleosior est, quam Cinnamomum; siquidem ex duabus libris extrahi olei essentialis fere duas uncias, initio sub-flavi, postea rubescentis, odore Caryophyllorum, sed minus grato.

† Sp. 4. LAURUS MYRRHA. α Ô duoc: Deâu dâng. β Ū yô.

Differ. spec. Laur. *foliis* 3-nerviis, ovatis, acumine longo: floribus congestis, sessilibus, axillaribus.

Hab; & notæ. *Arbor* parva, 5-pedalis, ramosissima, trunco inermi, tortuoso. *Folia* ovata, acumine longo, crasso, integerrima, 3-nervia, nervis terminantibus, glabra, alterna, superius obscure viridia, inferius pallida, petiolata. *Flos* albus, axillaris, glomeratus, sessilis. *Calyx* communis 4-phyllus, foliolis, subrotundis, concavis, binis exterioribus minoribus, pilosis: continens 5 flosculos pedunculatos. *Perianthium* proprium nullum. Corolla propria petala 6, ovata, concava, subæqualia. *Filamenta* 9, planiuscula, corollâ breviora: 3 interiora bi-glandulosa: antheris compressis, obtusis. *Germen* ovatum, superum: *stylus* brevis. *Stigma* obtusum. *Pericarpium* Bacca ovata, succosa, glabra, rubra, parva, 1-sperma. *Radix* arbusculi lignosa, crassa, verticalis, polysida, fusca, oleosa. Tota planta amarissima, sapore, & odore Myrrhæ Officinalis prædita.

Habitat frequens in dumetis Cochinchinæ.

Canella Zeylanica, Sylvestris, odore, & sapore Myrrhæ, floribus verticillatis. Herman. Mus. Zeyl. pag. 26. Cassia Cinnamomea, Myrrhæ odore, folio trinervio, subtus cæſio. Pluk. Alm. pag. 89.

Virtus, præcipuè radice. Calefaciens, Diuretica, Emmenagoga, Antiputridinosa, Anthelminthica. Ex baccis exprimitur oleum rubrum, plantæ odore, & sapore præditum, quo utuntur indiginæ contra scabiem, vulnera, pustulas, & ulcera putrida, vermesque, & insecta vel in illis, vel in quâcunque parte corporis nata. Estne vera planta Myrrhæ Officinalis, antea non satis cognita?

† Sp. 5. LAURUS POLYADELPHA. α Miêng sanh, bâng lá.

Differ. spec. Laur. *foliis* obsolete trinerviis, lanceolatis: *floribus* polyadelphis, axillaribus.

I ii

Hab;

烏藥

Hab ; & notæ. *Arbor* magna : *ramis* patentibus. *Folia* lanceolata ; integerrima , obsoletè 3 - nervia plana , coriacea , venosa , petiolata , alterna , obscurè viridia. *Flos* albo-ruber , corymbis racemosis , axillaribus. *Calyx* monophyllus , cyathiaformis , coloratus , 6 - paritus , laciniis oblongis , erectis. *Corolla* nulla , nisi calycem dicas. *Nectarium* glandulis 6 , pedunculatis. *Stamina* 9 , inæqualia , quorum tria appendiculata : omnia in tres fasciculos colligata. *Anthera* oblongæ , planiusculæ , truncatæ , nec longitudinaliter dehiscen- tes , sed per 4 foramina pollen emittentes. *Germen* subrotundum. *Stylus* filiformis , æqualis staminibus. *Stigma* obtusum. *Pericarpium* bacca subrotunda , carnosæ , minima , 1 - sperma.

Habitat in montibus Cochinchinæ.

† Sp. 6. LAURUS CURVIFOLIA. α Miéng sanh caong lá.

Differ. spec. Laur. *foliis* obsoletè trinerviis , oblongis , incurvis : ra- cemis parvis , subterminalibus.

Hab ; & notæ. *Arbor* magna : *ramis* patentibus. *Folia* oblonga , acu- minata , integerrima , obsoletè trinervia , venosa , pallida , odo- ra , dura , nitida , incurva , reflexa , alterna. *Flos* albus , racemis parvis , laxis subterminalibus. *Calyx* monophyllus , carnosus , loba- tus , acutè 6 - fidus , inferus , persistens. *Cor.* nulla , nisi calycem dicas. *Stamina* 9 , plana , superius dilatata : ibique illorum quod- libet e 4 foraminibus emittens 4 filamenta tenuissima , antherulis totidem , oblongis , 2 - locularibus. *Nectarium* glanduliferum. *Bacca* oblongo-ovata , nigra , 1 - sperma.

Habitat in sylvis montanis Cochinchinæ.

Observ. Hæc , & præcedens species magnam affinitatem habent cum *Ocotea Guianensis*. Aubl. Guian. p. 780. tab. 310.

† Sp. 7. LAURUS CUBEBA. α Cây Mang tang. β . . .

Differ. spec. Laur. *foliis* enerviis , aveniis , lanceolatis : *floribus* con- gestis , pedunculatis.

Hab ; & notæ. *Arbor* mediocris , ramosissima : *ramis* patentibus. *Fo- lia* lanceolata , integerrima , enervia , plana , nitida , 2 - pollica- ria , alterna , petiolata. *Flos* albus , pedunculis monofloris , con- gestis , lateralibus. *Calyx* communis , 4 - phyllus : foliolis subro- tundis , concavis , coloratis , deciduis : continens 5 flosculos. *Pe- rianthium* proprium nullum. *Corolla* partialis petala 6 , subrotun- da , patentia , inæqualia , limbo præmorso. *Nectarium* glandulis 6 , sessilibus , oblongis , reflexis. *Filamenta* 9 , brevissima , quorum 6 ad 6 petala declinata , 3 interiora erecta , si bene memini , abs- que glandulis , queis filamentorum brevitatem locum non dabat. *An- thera* totidem , quarum 6 compressæ , subquadratæ : loculis 2 , obli-

obliquis. *Germen* subrotundum, superum. *Stylus* nullus. *Stigma* simplex. *Bacca* globosa, nigra, pedunculata, minima: semine globoso.

Habitat culta, nec rara in agris, & hortis Cochinchinæ: puto, quod etiam in Chinâ.

Virtus: baccarum, corticis etiam, sed debilior. Corroborans, Cephalica, Stomachica, Carminativa. Ejus decoctum prodest in Vertigine, affectionibus Hystericis, Paralyfi, Melancoliâ, Memorix imbecillitate. Utuntur indigenæ fructibus recentibus ad condiendos pisces. Odor fragrans. Sapor aromaticus, subfervidus, salivam eliciens. Magnitudo, forma, & color Piperis Nigri: pedunculo semper annectitur tenui, longiusculo, unde haud ineptè Piper caudatum diceretur.

Observ. Cum istius fructus forma, magnitudo, qualitas, virtus eadem omnino sint, quæ prædicantur de Cubebâ, pronus eram ad asserendum arborem, ex quâ prodit, vulgarem esse Cubebam: sed obstant plerique Authores cum Garcîâ l. 1. Arom. c. 23. dicentes Cubebam plantam esse scandentem, ac proinde fruticosam, quamvis characteres proprios nullus exponat, præter Linnæum Juniores, qui illos a Recentioribus acceperat, traditque in Suplemento plantarum, pag. 90, veramque esse speciem Piperis decidit.

Sp. 8. LAURUS INDICA. α Bai loi dee.

Differ. spec. Laur. *foliis* venosis, lanceolatis, perennantibus, planis: *ramis* cicatricibus tuberculatis: *floribus* racemosis. Lin. sp. 7.

Hab; & notæ. *Arbor* magna: *ramis* ascendentibus. *Folia* lanceolata, integerrima, enervia, venosa, plana, glabra, 4-pollicaria, nitide virentia, sparsa, petiolata. *Flos* viridi-pallidus: racemis brevibus, subdivisis, terminalibus. *Calyx* 6-phyllus, inferus, persistens: foliolis ovato-oblongis, patentibus, tribus alternis minoribus. *Corolla* nulla. *Filamenta* 9, inæqualia, plana, calyci subæqualia. *Antheræ* totidem compressæ, 4-loculares: *loculis* obliquis in eodem plano sitis. *Germen* subrotundum. *Stylus* brevissimus. *Stigma* simplex. *Bacca* globosa, parva, fusca, 1-sperma.

Thunb. Jap. pag. 173. Machilus? Rumph. Amb. l. 4. c. 37. tab. 42.

Habitat frequenter in sylvis montanis Cochinchinæ.

Usus. Lignum hujus arboris subflavum, nec ponderosum, bonum est ad ædificia, & melius adhuc ad utensilia domestica formanda.

† Sp. 9. LAURUS PILOSA. α Bai loi loung: Bai loi Vang.

Differ. spec. Laur. *foliis* enerviis, oblongis, pilosis: *racemis* amplis, terminalibus.

Hab; & notæ. *Arbor* magna: *ramis* patentibus. *Folia* ovato-oblonga,

ga, acuminata, integerrima, pilosa, enervia, sparsa, petiolata, 5-pollicaria. *Flos* polygamus, luteo-viridis, uterque racemis vastis, subterminalibus. Hermaphroditi calyx campanulato-patens, 6-fidus, laciniis acutis. *Corolla* nulla. *Filamenta* 9, subulata, calyce breviora, pilosissima: *antheris* oblongis, 2-ocularibus, incumbentibus. *Germen* subrotundum. *Stylus* crassus, calyci æqualis. *Stigma* 2-fidum, reflexum. *Bacca* globosa, coriacea, parva, 1-sperma.

Masculi in distinctâ plantâ *Calyx* 6-phyllus: foliolis ovatis, concavis, lanuginosis. *Cor.* nulla. *Filamenta* 9, brevia, pilosa: *antheris* planis, 4-ocularibus.

Habitat in sylvis montanis Cochinchinæ.

Ufus. Lignum flavum, longæ durationis, ad ædificandum, vel torrandum facile, & pulchrum est.

Sp. 10. LAURUS SASSAFRAS. α Cây Vàng dec. β Hoām Chām.

Differ. spec. Laur. *foliis* integris, trilobisque. Lin. sp. 12.

Hab; & notæ. *Arbor* magna, trunco recto: *ramis* in vertice patentibus: *ligno* levi, cinereo, odorato: *cortice* exteriori tenui, flavescente, interiori crasso, fusco: *radice* polyfidâ, crassâ, horizontali. *Folia* juniora ovato-oblonga, acuminata, integerrima, glabra, enervia, alterna, petiolata, pallidè viridia, magna: seniores 3-loba. Vidi parvam arborem Sassafras foliis omnibus integris: an vero in senio 3-loba emiserit, decidere non valeo. Florentem non vidi, dubiusque mansi, sitne diversa species? Flores audiivi esse flavos, pedunculis longis: baccas ovatas, 1-spermas, cæruleo-fuscas.

Habitat in sylvis Gochinchinæ, ad Boream, prope Tunkinum.

Cornus mas, sive Sassafras, Laurinis foliis indivisis. Pluk. Amalth. pag. 66. Anhuyba Sassafras. Piso. Hist. Nat. Ind. l. 4. p. 145. fig. p. 146.

Ufus. Lignum est valde idoneum ad formandas arcas, quæ naturali arboris odore, quæcunque infecta, & vermes arcent, ne contenta ab illis corrumpantur.

Virtus Medica. Diaphoretica, Sudorifica, Purificans, Diuretica. Decoctum multum valet in Rheumatismo, & doloribus vagis: fitque efficacius, adjunctis ligno Ebeno, Smilace Chinâ, & Illicio Anisato. Ufus sum frequenter radice cum ejus cortice, quæ oleo maximè abundat. Ex libris 4, absque digestionē destillatis, facillimâ operâ obtinui uncias 5 olei essentialis, ponderosi, flavi, nitidissimi, acris, fragrantis, quod post 30 annos easdem qualitates integras servat.

Observatio. In omnibus speciebus Lauri in Indiâ a me observatis, inveniri semper flores hermaphroditos, baccas, non drupas, folia ubique

que perennantia. Hoc ultimum commune est omnibus fere arboribus in Zonâ Torridâ, ubi raræ inveniuntur, quæ foliis annuis spoliuntur, sicut in Europâ.

TRIGYNIA.

GENUS IV. RHEUM.

Char. Gener. Cal. 0. Cor. 6-fida, persistens. Sem. 1. triquetrum.
Lin. fy. pl. G. 549.

大黃

Sp. 1. RHEUM PALMATUM. β Tá hoám. α Đại hoàng.

Differ. spec. Rh. foliis palmatis, acuminatis. Lin. sp. 3.

Hab; & notæ. Planta perennis, acaulis. Folia magna, palmata, semipartita, lobis, & angulis acutis, 5-7, inæqualibus, inordinate repandis, sub-scabris: petiolis erectis, teretibus, sesquipedalibus, crassis: stipulis radicalibus, conicis, magnis, erectis, pallidis, margine rubris. Scapus teres, nudus, foliis longior: spicâ unicâ, simplici, erectâ: foliis floralibus binis, oppositis, parvis, ovato-lanceolatis, integerrimis. Flos luteus: calyce nullo: corollâ 6-fidâ, persistente: staminibus 9: semine 1, triquetro. Radix subrotunda, carnosa, magna, fusco-lutea, basi sæpe polyfidâ.

Habitat in provinciis Borealibus imperii Chinenfis, intra, & extra celebrem murum.

Acta Angl. 1765. pag. 292. t. 12. Berg. Mat. Med. p. 346.

Virtus: radicis. Purgans, Tonica, subaltringens, Antacida. Prodest in Dysenteria, Ictero, Phthisi, Leucorrhœa, Febribus lentis, Catarrho antiquo. Externè in Odontalgia, excoriationibus, pustulis, inflammationibus levioribus. Medici Sinenses qualitate frigidâ præditum censent: & ad acuendam ejus virtutem sæpe nitrum adjungunt. Utuntur sæpius in decoctis, nec inefficaciter.

大黃

Sp. 2. RHEUM BARBARUM. β Tá hoám: Tay hoang. α Đại hoàng.

Differ. spec. Rh. foliis subvillosis: petiolis æqualibus. Lin. sp. 2.

Hab; & notæ. Planta perennis: caule 3-pedali, simplicissimo, tereti, crasso, striato, erecto: radice oblongâ, carnosâ, magnâ fusco-luteâ. Folia lanceolata, integerrima, undulata, subvillosa, alterna: petiolis longis, æqualibus, crassis. Flos pallidus, spicâ terminali, longâ.

Habitat in multis locis imperii Chinenfis: colitur etiam a curiosis in Cochinchinâ.

Rhabarbarum folio longiori hirsuto, crispo, florum thirso longiori, & tenuiori. Amman. Ruth. pag. 7. n. 9.

2110

Virt,

Virt. Ferè eadem, quæ præcedentis.

Observ. Dum Cantone Sinarum residerem, Medicus Sinensis a me rogatus detulit recentem plantam, quam Rheum Barbarum dicebat, huic omnino habitu similem: sed cum flores examinavissem, in omnibus numeravi stamina 6, corollas vero 3-fidas: adeoque erat planta media inter Rumicem, cui corolla 3-petala, & stamina 6, ac Rheum, cui corolla 6-fida, & stamina 9 debentur. Radix, cujus vim non probavi, erat carnosa, oblonga, lutea, Rhei Barbari similis, sicut etiam folia.

C L A S S I S X.
D E C A N D R I A.
M O N O G Y N I A.

* *Flores polypetali, irregulares, inferi.*

1. ANAGYRIS. *Cor.* papilionacea: *vexillo* brevi, recto: *Carina* alis longiore: *Legumen*.
2. POINCIANA. *Cor.* petalo summo maiore. *Legumen* compressum.
3. CÆSALPINIA. *Cor.* petalo infimo pulchriore. *Legumen* rhombeum: *seminibus* rhombeis.
4. TOLUIFERA. *Cor.* petalo infimo maiore. *Cal.* campanulatus: *Bacca* 1 - sperma.
5. CASSIA. *Cor.* inæqualis. *Antheræ* rostratæ. *Legumen* isthmis interceptum.
6. GUILANDINA. *Cor.* subæqualis, calyci infidens. *Legum.* rhombeum. *Semina* ossea.
- † 7. BARYXYLUM. *Cor.* subæqualis, plicato-crispa. *Cal.* 5 - phyllus, reflexus. *Leg.* rectum, polyspermum.
- † 8. AIOEXYLUM. *Cor.* inæqualis. *Cal.* 4 - phyllus: infimo duplo longiore. *Leg.* falcatum, 1 - spermum.

** *Flores polypetali, æquales.*

9. CYNOMETRA. *Cal.* 1 - phyllus: laciniis oppositis maioribus. *Leg.* 1 - spermum, carnosum.
10. MELIA. *Nectarium* tubulosum, 10 - dentatum. *Drupa* nucleo 5 - loculari.
11. RUTA. *Germen* punctis 10 melliferis. *Caps.* 5 - fida, 5 - locularis, polysperma.
12. TRIBULUS. *Pistilli* stylus nullus. *Caps.* 5, connexæ, polyspermæ.
13. CHALCAS. *Cor.* petala 5, campanulata, patentia. *Bacca* 1 - locularis, 2 - sperma.

DECANDRIA.

- † 14. LIMONIA. Cor. petala 5, carnosæ. Bacca, loculis 1-spermis.
- † 15. QUINARIA. Cor. petala 5, reflexa. Cal. 5-fidus. Bacca 5-locularis, 1-sperma.
- † 16. AULACIA. Cor. petala 5, fulcata. Cal. 5-dentatus. Bacca 5-locularis, 2-sperma.
17. MELASTOMA. Cor. petala 5, calyci infidentia. Antheræ refractæ. Bacca 5-locularis, calyce vestita.
18. QUISQUALIS. Cor. petala 5, calyci filiformi infidentia. Drupa 5-gona.
- † 19. CUBOSPERMUM. Cor. petala 6, emarginata. Caps. 5-locularis: seminibus cubicis.

*** Flores monopetali, æquales.

- † 20. ACOSTA. Cor. 5-fida, urceolata. Cal. 5-dentatus. Bacca 5-locularis, calycina.
- † 21. ENKIANTHUS. Cor. 5-fida. Cal. communis: proprius 5-phyllus, inferus. Bacca 5-locularis, polysperma.
- † 22. CYRTA. Cor. 5-partita, campanulata. Cal. 5-dentatus, inferus. Drupa curva.

**** Flores incompleti, inferi.

- † 23. ANOMA. Cor. 10-partita, irregularis. Cal. 0. Siliqua 1-locularis, longa.
- † 24. OPHISPERMUM. Cor. 0. Cal. 6-partitus. Caps. 2-locularis. Semina alata.

DIGYNIA.

25. SAXIFRAGA. Cor. 5-petala. Caps. 2-rostris, 1-locularis, polysperma.
26. DIANTHUS. Cor. 5-petala. Cal. tubulosus, basi squamosus. Caps. 1-locularis, oblonga.

TRIGYNIA.

- † 27. BEMBIX. *Cor.* 5 - petala. *Cal.* 3 - partitus , inferus.
Bacca ovata : 3 - locularis ?
- † 28. AUBLETIA. *Cor.* 0. *Cal.* 5 - partitus , inferus. *Bacca* len-
 tiformis , 3 - locularis , 1 - sperma.

TETRAGYNIA.

- † 29. THYSANUS. *Cor.* 5 - petala , infera. *Drupæ* 4 gibbosæ
 alâ polyfidâ.

PENTAGYNIA.

30. CERASTIUM. *Capsf.* 1 - locularis. *Petala* 2 - fida. *Cal.* 5 -
 phyllus.
31. OXALIS. *Capsf.* 1 - locularis , angulata. *Cor.* basi sub-
 cohærens.
- † 32. HEDONA. *Capsf.* 1 - locularis angulata : feminibus reni-
 formibus. *Cal.* 1 - phyllus , ventricosus.
33. COTYLEDON. *Capsule* 5 ad nectaria. *Cor.* 1 - petala.
34. SEDUM. *Capsulæ* 5 ad nectaria. *Cor.* 5 - petala.
35. AVERRHOA. *Pomum* 5 - locale. *Cal.* 5 - phyllus.

MONOGYNIA.

GENUS I. ANAGYRIS.

Char. Gener. *Vexillum*, *alæque* carinâ breviores in corollâ papilionacea. *Legumen*. Lin. fy. pl. G. 552.

Sp. 1. ANAGYRIS FÆTIDA. β Pá pái. Lin. sp. 1.

Differ. spec. An. *foliis* pinnatis, *foliolis* lanceolato-ovatis: *racemis* laxis, *terminalibus*: *leguminibus* teretibus.

Hab., & notæ. *Frutex* arboreus, 8-pedalis: *ligno* duro, foetido: *ramis* demissis. *Folia* impari-pinnata, multijuga: *foliolis* lanceolato-ovatis, integerrimis, glabris, similiter olentibus. *Flos* albus paniculis terminalibus. *Cal.* cyathiformis, 5-fidus, laciniis rotundatis, brevis. *Corollæ* vexillum alis æquale: *carina* longior: *petala* omnia unguiculata. *Stamina* 10, distincta, ascendunt. *Legumen* sub-teres, polyspermum.

Habitat inculta prope Cantonem Sinarum.

Bauh. Pin. pag. 391. n. 1. Milléri, & Royeni Synonima a Linnæo citata, cum flores habeant laterales, a nostrâ discrepant. An diversa species judicanda?

† Sp. 2. ANAGYRIS INODORA. α Cáy Hay.

Differ. spec. An. *foliis* pinnatis: *florum* calycibus inflatis, coloratis. *Leguminibus* compressis, rectis: *racemis* terminalibus, oblongis.

Hab., & notæ. *Frutex* erectus, arbori mediocri æqualis: *ramis* demissis, sæpe scandentibus. *Folia* impari-pinnata: *foliolis* oblongis, acuminatis, glabris, inodoris. *Flos* albus, racemis oblongis, terminalibus. *Calyx* 5-dentatus, inflato-flaccidus, coloratus, brevis. *Corollæ* carina longior vexillo, & alis. *Filamenta* 10, distincta. *Legumen* rectum, compressum, polyspermum.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

GENUS II. POINCIANA.

Char. Gener. *Cal.* 5-phyllus. *Petala* 5: summo maiore. *Stam.* longa, omnia fecunda. *Legumen*. Lin. fy. pl. G. 558.

Sp. 1. POINCIANA BIJUGA. γ . . .

Differ. spec. Poinc. *aculeis* solitariis: *foliolis* emarginatis. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, 6-pedalis, suberectus: *ramis* paucis, diffusis: *aculeis* solitariis, aliquando binis, ternisve. *Folia* abru-

abruptè, & inordinatè pinnata, multijuga : *foliolis* ovatis, integerrimis, glabris, sæpe emarginatis. *Flos* colore aureo, rubroque variatus, *racemis* simplicibus, terminalibus : *calyce* 5 - phyllo, inæquali : *corollâ* 5 - petalâ, summo maiore : *staminibus* 10, longis : *legumine* subligoso, acuminato, compresso, polyspermo : seminibus offeis, subrotundis.

Habitat agrestis in orâ Africæ Orientali.

Crista pavonis. Rumph. l. 6. c. 24. tab. 20.

Sp. 2. POINCIANA PULCHERRIMA. α Hoa phụng. 8. 1. 1.

Differ. spec. Poinc. aculeis geminis. Lin. sp. 2.

Hab., & notæ. *Frutex* arboreus, 10 pedes altus : *ramis* longis, diffusis, debilibus : *aculeis* brevibus, plerumque geminis. *Folia* 2 - pinnata, multijuga, ovato-oblonga, obtusa, glabra. *Flos* aureus, coccineo maculatus, pedunculis longis, *racemis* simplicibus, terminalibus. *Calyx* luteus, patens, 5 - phyllus : *foliolis* 4 ovato-oblongis, planis, æqualibus, quinto longiore, incurvo, inflexo. *Corolla* petala 5, patentia, unguiculata, turbinata, margine crispato-dentata : summo maiore. *Stamina* longissima, inæqualia, receptaculo arcto insidentia : *antheris* ovatis nutantibus. *Stylus* longior staminibus : *stigmatibus* crassiusculo. *Legumen* compressum, sub-rhombeum, rostratum, lignosum : *seminibus* 6 circiter, compressis, subrotundis, offeis.

Habitat in Cochinchinâ, & Chinâ, multisque Indiæ locis.

Frutex pavoninus, sive Crista pavonis. Breyn. Cent. 61. t. 22. Crista pavonis flore elegantissimo, variegato. Burm. Zeyl. pag. 79. Poinciana flore pulcherrimo. Tourn. Inst. pag. 619, tab. 391.

Observ. Non videtur hæc a præcedenti specie satis distincta ; cum in utrâque similis flos, & folia multijuga : quod autem hæc sint, vel non emarginata, aculeique solitarii, vel gemini, non satis constanter procedit, prout etiam apud Rumphium videri potest.

Sp. 3. POINCIANA ELATA. α Cây Lạc.

Differ. spec. Poinc. *Caule* inermi. Lin. sp. 3.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, inermis, *ramis* patentibus. *Folia* impari-bipinnata : *foliolis* oppositis, ovato-oblongis, multijugis, glabris. *Flos* dilutè ruber, *racemis* subdivisis, terminalibus. *Cal.* 5 - fidus, patens. *Corolla* petala 5, unguiculata, conniventia, supremum maius, reliqua quatuor subæqualia. *Stamina* 10, subulata, longa, ascendentia, distincta, inæqualia : *antheris* omnibus fertilibus, nutantibus. *Stylus* subæqualis staminibus : *stigmatibus* 2 - fido. *Legumen* oblongum, acuminatum, compressum : seminibus subrotundis.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Forsk.

Forsk. Arab. pag. 86. Poinciana foliis duplicato-pinnatis, foliolis oppositis, oblongis, caule inermi. Hort. Cliff. pag. 158.

GENUS III. CÆSALPINIA.

Char. Gener. *Cal.* 5 - fidus : laciniâ infimâ maiore. *Petala* 5 : infimo pulchriore. *Legumen*. Lin. fy. pl. G. 559.

Sp. I. CÆSALPINIA SAPPAN. α Cây Vang : Tô mouch β Sū fām mō.

Differ. spec. Cæs. *Caule* aculeato : *foliis* oblongis, inæquilateralibus, emarginatis. Lin. sp. 2.

Hab., & notæ. *Arbor* procera, mediocriter crassa : *aculeis* brevibus, sparsis, plurimis : ligni medullâ rubrâ, gravi, durissimâ : *ramis* longis, ascendentibus. *Folia* impari-bipinnata, 12 - juga : *foliis* minusculis, oblongo-ovatis, emarginatis, glabris, sessilibus, basi obliquè truncatis. *Flos* flavus, suavè olens : *raccemis* laxis, terminalibus. *Cal.* 5 - partitus, laciniâ inferiori maiori. *Corolla* petala 5, inæqualia, patentia, concava, subrotunda, unguiculata : infimo lineis rubris radiato : *stamina* 10, filiformia, corollâ longiora. *Legumen* rhombeum, oblongo-turbinatum, compressum, lignosum, fuscum, glabrum : *rostro* subulato, longo, recurvo. *Semina* 3, turbinato-oblonga, cornea.

Habitat in altis montibus Cochinchinæ : indeque a mercatoribus Sinenfibus abundè exportatur.

Lignum Sappan. Rhumb. Amb. l. 6. cap. 25. tab. 21. Tsiang pangam. Rheed. Malab. part. 6. p. 3. t. 2. Acacia maior, tinctoria, Zeylanica. Burm. Zeyl. pag. 3.

Ufus ligni : ad tingendum colore rubro, aut purpureo, pulchro quidem, sed inconstante.

Virtus Medica. Attenuans, Resolvens, Emmenagoga. Decoctum ligni probatur efficax ad dissolvendum sanguinem coagulatum ex contusionibus, vel causâ internâ. Item ad promovenda lochia, & menses, & leniendum dolorem inde ortum : in quem finem Medicis indigenis frequenter usuvenit.

GENUS IV. TOLUIFERA.

Char. Gener. *Cal.* 5 - dentatus, campanulatus. *Petala* 5 : infimo maximo, obcordato. *Stylus* nullus. Lin. fy. pl. G. 566.

† Sp. I. TOLUIFERA COCHINCHINENSIS. α Cây Cam rui.

Differ. spec. Tol. *foliis* ovatis, integerrimis : *pedunculis* polyfloris, lateralibus, & terminalibus.

Hab.,

蘇方木

Hab., & notæ. *Arbustula* 5 - pedalis : *caule* erecto, ramosissimo, inermiti. *Folia* ovata, obtusa, acuta aliqua, integerrima, obscure viridia, nitida, alterna, subpetiolata, 3 pollices longa, citrum olentia. *Flos* albus, pedunculis polyfloris, axillaribus, & terminalibus. *Calyx* 5 - dentatus, campanulatus, brevis. *Corolla* petala 5, oblonga, conniventia, subæqualia, infimo maiore, nec obcordato. *Bacca* rotunda, albo-rubra, glabra, succosa, parva, 1 - sperma, sub-diaphana, pulpâ resinoso-tenaci, sapore, & odore gratis. *Semina* rotunda : non raro inveniuntur 2 unico loculo, & tunc quidem hemisphærica. *Stamina* 10, brevissima. *Stigma* lenticulare, sessile, persistens. In totâ plantâ invenitur vis aromatica, suavis, dulcis. Estne verum Balsamum Tolutanum, seu Carthagenæ? Videatur Pomet. Dict. des Drog. tom. 2. l. 1. pag. 59. f. 25 : & siqui alii hujus plantæ characteres clariùs expressere.

Habitat inculta in locis planis Cochinchinæ.

Virtus. Calefaciens, Resolvens, Stomachica. Utuntur indigenæ radice, & baccis, non balsamo, quod non solent extrahere.

GENUS V. CASSIA.

Char. Gener. *Cal.* 5 - phyllus. *Petala* 5. *Antheræ* supernæ 3 steriles : infimæ 3 rostratæ. *Legumen*. Lin. fy. pl. G. 557.

Sp. 1. CASSIA TORA. α Dâu muông.

Differ. spec. *Cal.* *foliis* trijugis, obovatis : exterioribus maioribus : glandulâ subulatâ inter inferiora. Lin. sp. 5.

Hab., & notæ. *Caulis* suffruticosus 2 - pedalis, erectus, ramosissimus, ramis diffusis. *Folia* abruptè pinnata, 3 - juga : *foliolis* obovatis, sessilibus, utrinque lanuginosis, exterioribus maioribus. *Flos* aureus, axillaris, binatus : *calyce* 5 - phyllo, inæquali, patente : *corollâ* 5 - petalâ, unguiculatâ, expansâ, inæquali, summo emarginato. *Filamenta* 10, inæqualia : *antheris* apice perforatis, tribus sterilibus, tribus rostratis. *Stigma* sessile, emarginatum. *Legumen* sub-tetragonum, sub-rectum, longum : seminibus sub-teretibus, oblique truncatis.

Habitat inculta ubique in Cochinchinâ.

Thunb. Jap. pag. 179. *Senna Orientalis hexaphylla*, Tala Zeylonensis. Herm. Lugdb. pag. 557.

Sp. 2. CASSIA OBTUSIFOLIA. α Dâu ma. β Tsào kit lám.

Differ. spec. *Cal.* *foliis* trijugis, ovatis, obtusiusculis. Lin. sp. 8.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, 3 - pedalis, multiplex, semiprostratus, sulcatus, durus, foetidus, ramosus. *Folia* abruptè pinnata, tri-

trijuga: foliis ovalibus, acumine brevi. *Flos* luteus, axillaris, pedunculis paucifloris. *Legumen* rectum, obtusum, teres, longum: *feminibus* multis orbiculatis, longitudini leguminis verticalibus. *Stamina* plerumque numerantur 9, inæqualia.

Habitat prope vias in Cochinchinâ, & Chinâ.

Burm. Ind. pag. 95. Gallinaria rotundifolia. Rumph. Amb. 1. 8. c. 68. tab. 97. f. 2.

Sp. 3. CASSIA FISTULA. α. Tlái Xiêm.

Differ. spec. Caf. *foliis* 5-jugis, ovatis, acuminatis, glabris: *petiolis* eglandulatis. Lin. sp. 12.

Hab., & notæ. *Arbor* supra mediocrem: *ramis* patentissimis. *Folia* abruptè pinnata, 4-6-juga: *foliolis* ovatis, acuminatis, glabris, maiusculis, petiolatis, inordinate pinnatis. *Flos* nitidè flavus: *racemis* longis, reclinatis, lateralibus, pedunculis propriis longis, pendulis. *Cal.* 5-phyllus, sub-æqualis. *Cor.* petala 5, inæqualia: *staminibus* 10, quorum 3 multo longiora. *Fructus* legumen 1-pedale, teres, digitum crassum, fuscum, rectum, obtusum: intus cellulis transversis, pulpâ dulci, nigricante plenis.

Habitat in Cochinchinâ ad Austrum, prope Cambodiam.

Rumph. Amb. 1. 2. c. 30. tab. 21. Cassia solutiva. Garc. Arom. 1. 1. cap. 29.

Virtus. Purgans, Demulcens. In Cochinchinâ, & in plerisque Asiæ locis vix ullius est usus; cum habeant alia medicamenta flegmago-ga magis efficacia, & minus nauseosa.

Sp. 4. CASSIA SOPHERA. β. Xy tli tau: Kieu mim tsù. α. Thao kuyet minh.

Differ. spec. Caf. *foliis* decem-jugis, lanceolatis: glandulâ baseos oblongâ. Lin. sp. 23.

Hab., & notæ. *Caulis* suffruticosus, 3-pedalis, erectus, teres, ramosus: *Folia* abruptè pinnata, sub-decem-juga: *pinnis* lanceolatis, glabris, sub-fessilibus. *Flos* flavus, racemo erecto terminali. *Stamina*, & *petala* inæqualia: ista sub-unguiculata. *Legumen* rectum, tenue, longum: *feminibus* sub-teretibus.

Habitat in Sinarum locis Australibus. Vidi etiam in Africâ foliis, & floribus similem, sed caule fusco-rubro, subtetragono differentem.

Gallinaria acutifolia. Rumph. Amb. 1. 8. c. 68. tab. 97. f. 1. Senna vintifolia, filiquis teretibus. Burm. Zeyl. p. 213. t. 98.

Sp. 5. CASSIA PROCUMBENS. α. Cay me dat. β. . .

Differ. spec. Caf. *foliis* multijugis, eglandulatis: *caule* procumbente. Lin. sp. 31.

Hab;

快明子

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, sesquipedalis, multiplex, diffusus, undique in terram pronus, flexuosus. *Folia* impari-pinnata, pluri-mi-juga: *foliolis* ovato-oblongis, pilosis, imbricatis, minimis. *Flos* luteus, axillaris, solitarius. *Legumen* oblongum, rectum, compressum.

Habitat in Cochinchinâ per agros, & colles dispersa. Observata a me fuit in Chinâ pariter, & in Africâ, ubique constans, & sui similis. Thunb. Japon. pag. 179. Burm. Ind. pag. 98.

GENUS VI. GUILANDINA.

Char. Gener. *Cal.* 1-phyllus, hippocrateriformis. *Petala* calycis collo inserta, sub-æqualia. *Legumen*. Lin. sy. pl. G. 560.

Sp. 1. GUILANDINA BONDUCELLA. β Nâm siê lác.

Differ. spec. Guil. aculeata, pinnis oblongo-ovatis: *foliolis* aculeis geminis. Lin. sp. 2.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, teres, rectus, crus crassus: *ramis* longè scandentibus, vel procumbentibus: aculeis multis reflexis, sparsis. *Folia* 2-pinnata, 10-juga, sine impari: *foliolis* oblongo-ovatis, acuminatis, glabris, integerrimis, aculeis binis ad basim. *Flos* luteus, hermaphroditus, monogynus, *racemo* oblongo, terminali. *Legumen* 3-pollicare, latum, compressum, echinatum: *seminibus* 6-7, oblongo-ovatis, cinereis, nitidis, durissimis. *Stamina* 10, libera.

Habitat in sylvis, prope Cantonem Sinarum.

Globuli maiores. Rhumph. Amb. l. 7. c. 50. tab. 49. f. 1.

Acacia, qui lobus echinatus Clusii, oculus Cati Lusitanis. Burm. Zeyl. pag. 4.

Virtus: foliorum. Deobstruens, Emmenagoga: sapore amaro. Radix adstringens, valet contra Dysenteriam. Nuclei sunt Emetici: horum oleum externè valet contra Convulsiones, & Paralyfim.

† Sp. 2. GUILANDINA GEMINA. α Cáy Maóc meò.

Differ. spec. Guil. aculeata, *foliis* pinnatis: *calyce* 5-phyllus: *fructu* gemino.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, magnus, suberectus: *ramis* multis scandentibus: aculeis multis, recurvis, sparsis. *Folia* simpliciter pinnata, sine impari: *pinnis* ovatis, obtusis, integerrimis, glabris, aculeo solitario ad basim. *Flos* flavus, racemis compositis, laxis, terminalibus. *Calyx* inferus, 5-phyllus: *foliolis* oblongis, obtusis, lanatis, campanulato-patentibus, deciduis, sub-æqualibus. *Corolla* petala 5, calyce vix longiora, ejusdem formæ cum

Ll

illo,

illo, illique inserta. *Nectarium* glandulis 4, ovatis. *Filamenta* 10, subulata, pilosa, æqualia, corolla breviora, calyci infidentia: *antheris* sagittatis, stantibus. *Germina* 2, longiuscula. *Styli* totidem, crassi, staminibus longiores. *Stigmata* obtusa. *Pericarpium* Legumina 2, sub-ovata, compressa, echinata, monolocularia, polysperma: seminibus 2-3, subrotundis, nitidis, cinereis, durissimis: nucleo amygdalaceo, oleoso, subrotundo.

Habitat in sylvis planis Cochinchinæ, Guilandinæ Bonduc similior, quam Bonducellæ.

Virtus eadem, quæ præcedentis.

† GENUS VII. BARYXYLUM.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium inferum, 5-phyllum: foliolis ovato-oblongis, reflexis, æqualibus, deciduis.

Cor. Petala 5, subrotunda, plicato-rugosa, patentia, subæqualia; calyce sub-longiora: unguibus brevibus, carnosis, pilosis, receptaculo infertis.

Stam. Filamenta 10, subulata, inæqualia, corollâ breviora, receptaculo infidentia. Antheræ oblongæ, 4-loculares, nutantes.

Pist. Germen oblongum, compressum. Stylus filiformis, staminibus longior. Stigma horizontaliter oblongum, concavum.

Peric. Legumen crassum, obtusum, subteres, subcurvum, glabrum, polyspermum.

Sem. Sub-rotundo-angulata, 8 circiter.

Nom. (Βάρυς gravis: ξύλον lignum) Hujus arboris lignum gravissimum, durissimum a multis ferreum dicitur.

Char. Gener. *Cal.* 5-phyllus, reflexus. *Cor.* 5-petala, subæqualis, plicato-crispa. *Legumen* polyspermum.

† Sp. 1. BARYXYLUM RUFUM. α Cây Lim vàng. β Tiế li mủ.

Differ. spec. Bar. *foliis* pinnatis, pauci-jugis: *racemis* terminalibus.

Hab. *Arbor* magna: *ramis* ascendentibus inermibus: *ligno* gravi, durissimo, fusco-rufa. *Folia* pinnata pauci-juga: *foliolis* parvis, oblongis, obtusis, integerrimis, glabris. *Flos* luteus, racemis laxis, terminalibus.

Habitat in altis montibus Cochinchinæ ad Boream sitis.

Usus. Hoc lignum rectum, & firmum optimum est ad pontium sublicas, vel columnas ingentia pondera laturas.

Metro-

金鼓力木

Metrosideros Ambonienfis ? Rumph. Amb. l. 4. c. 7. tab. 10.

+ GENUS VIII. ALOEXYLUM.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 4 - phyllum : foliolis acutis , pilosis , deciduis , infimo falcato , incurvo , sub-duplo longiore.

Cor. Petala 5 , inæqualia , calyce longiora.

Stam. Filamenta 10. Antheræ ?

Pist. Germen longiusculum , curvum , compressum. Stylus filiformis : Stigma ?

Peric. Legumen lignosum , læve , falcatum , 1 - spermum.

Sem. 1 , oblongum , curvum , arillatum.

Nom. Ἀλοξύλον (Aloexylon) idem est ac lignum Aloe , quod ab aliis Agallochum nominatur.

Char. Gener. Cal. foliola 4 , acuta : infimum duplo longius. Cor. Petala 5 , inæqualia. Legumen curvum : semine 1 , arillato.

+ Sp. I. ALOEXYLUM AGALLOCHUM. α Cây Dẻ bầu. β Chín hiám : Năn hiám.

Differ. spec. Aloe. foliis lanceolatis , alternis : pedunculis polyfloris ; terminalibus.

Hab. Arbor magna : trunco , & ramis erectis , altissimis : cortice canabino , fusco , glabro , nec crasso. Folia lanceolata , 8 polyces longa , integerrima , plana , glabra , subcoriacea , alterna , petiolata : Flos terminalis , pedunculis polyfloris.

Habitat in altissimis montibus Cochinchinæ prope magnum flumen Lavum , quod inter hoc regnum , & Laosios interfluit.

Observ. Quamvis hæc arbor a me sedulò quæsitâ fuerit , semel tantum florentem ramum obtinui , recentem quidem , sed ob distantiam itineris floribus contusis , & laceris : ita ut nec petalorum formam , nec antheras , & stigma satis distinctè observare datum fuerit. Lignum arboris est album , & inodorum. Aroma illud fit ex morbo , quo , obstructis nutritionis , & exhalationis viis , oleosæ particulæ stagnant , & in resinam crassescunt in interiori arboris trunco , & ramis : quo fit , ut color , odor , & aliæ ligni qualitates mutantur , ac tandem , incremente malo , arbor pereat : ex quâ truncatâ , & fissâ pretiosa illa frusta aromatica extrahuntur. Nulla pars arboris lactescens , aut venenata est. Omnes veri Aloes ligni species ex hac arbore procedunt ; etiam pretiosissima , quæ dici solet Calambac ,

quæque in folis montibus Champavæ, ad Cochinchinam pertinentibus, circa decimum tertium gradum latitudinis Borealis sitis invenitur. Inferiores species (seu potius varietates) non ita raræ sunt, & ex diversis locis habentur, aliquando in segmentis triginta libras, aut amplius ponderantibus. Dantur alia ligna odorata, quæ ab imperitis vocantur Agallochum, & Aloe lignum: sunt autem valdè diversa, & in diversis plantis gignuntur.

Agallochum. Rumph. Amb. l. 2. c. 11. t. 10. Garc. Arom. l. 1. c. 16. Berg. Mat. Med. pag. 961. Inter multos Authores, qui de Agallocho scripserunt, tres isti plura veritati consona dixerunt, non omnia; siquidem ex relatu aliorum, quorum fortasse nullus verum Aleoxylum flore, & fructu gravidum viderat. Figura Rumphiana circa folia non longè aberrat: sed fructus prorsus discrepantes, & flores nullos repræsentat.

Usus. Ligni hujus suffimenta inter omnia maximè æstimantur apud nationes Orientales. Ex arboris cortice fit vulgaris charta, in quâ Cochinchinenses scribunt, sicut in Japoniâ fit ex cortice Mori.

Virtus Medica. Excitans, Corroborans, Cephalica, Cardiaca. Suffitus valet contra Vertiginem, & Paralyfim. Pulvis cohibet vomitum, & fluxus ventris, præcipuè Lientericos, quod non propriè astringendo, sed corroborando agit.

GENUS IX. CYNOMETRA.

Char. Gener. Cal. 4 - phyllus. *Anthera* apice 2 - fidæ. *Legum.* carnosum, lunatum, 1 - spermum. Lin. sy. pl. G. 562.

† Sp. I. CYNOMETRA PINNATA. α Cay Rang.

Differ. spec. Cyn. *foliis* impari-pinnatis: *racemis* terminalibus.

Hab., & notæ. *Arbor* magna, *ramis* ascendentibus. *Folia* impari-pinnata: *foliolis* lanceolatis, integerrimis, glabris, oppositis. *Flos* racemis terminalibus: *calyce* 5 - partito, sub-æquali: *corollâ* 5 - petalâ: *staminibus* 10. *Legumen* lunatum, luteum, carnosissimum, 1 - spermum, acuminatum, tuberculis nullis: *semine* oblongo-ovato, rubro.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

GENUS X. MELIA.

Char. Gener. Cal. 5 - dentatus. *Petala* 5. *Nectarium* cylindraceum, ore *Antheras* gerens. *Drupa* nucleo 5 - loculari. Lin. sy. pl. G. 576.

川楝

Sp. 1. MELIA AZEDARACH. α Cây Sầu dầu : Xuyen luyen. β Xún lién.

Differ. spec. Mel. *foliis* bipinnatis. Lin. sp. 1.

Hab. , & notæ. *Arbor* mediocris : *ramis* patentibus. *Folia* impari-bipinnata , multijuga : *foliolis* parvis , ovatis , acuminatis , crenatis , glabris. *Flos* parvus , albo , rubro , & cæruleo varicolor : *paniculis* magnis , sparsis , sub-terminalibus. *Calyx* 5 - dentatus. *Petalata* 5 , oblonga , patentia : *nectario* cylindrico , petalis longiore , ore 10 - dentato. *Stamina* 10 , minima , apici nectarii inserta. *Drupa* subrotunda , supera , flava , parva : *nuculâ* obtusè 5 - gonâ , 5 - loculari. Tota planta amarissima.

Habitat inculta , cultaque in Cochinchinâ.

Thunb. Jap. pag. 180. Azedaracha sempervirens , & florens. Tourn.

Inst. pag. 616 tab. 387. Azedarach. Burm. Zeyl. pag. 40.

Virtus. Incidens , Deobstruens , Anthelminthica. Internè cautè utenda , quia nimia dosi vertiginem , & convulsiones affert. Sinenses Medici druparum carne corticosâ imprimis utuntur ad necandos vermes , cujus suspectam vim ut mitiorem reddant , in vino diu coctam , & exsiccata , iterum in aquâ coquunt , decoctumque infirmis ministrant absque noxæ periculo. Externè tam folia , quam radix valent contra scabiem , pruritum ferinum , & lepram. Eadem folia minutim incisa , & super antiqua ulcera crebrò imposita , irritis omnibus aliis remediis , sæpe sanarunt.

GENUS XI. RUTA.

Char. Gener. *Cal.* 5 - partitus. *Petala* concava. *Receptaculum* punctis melliferis decem cinctum. *Caps.* lobata. Lin. fy. pl. G. 565.

Sp. 1. RUTA CHALEPENSIS. α Kuu li huang. β São-tsào.

Differ. spec. Rut. *foliis* supra decompositis : *petalis* ciliatis. Lin. sp. 2.

Hab. , & notæ. *Caulis* suffruticosus , 3 - pedalis , erectus , teres , albicans , ramosissimus. *Folia* supra decomposita , oblongo-ovata , minuscula , cinerea , glabra , gravè olentia. *Flos* luteus , paniculâ terminali : *calyce* 4 - partito , laciniis acutis , patentibus. *Corolla* petala 4 , ovata , concava , ciliata. *Nectarium* poris 10. *Stamina* 8. *Capsula* 4 - loba , scabra , 4 - locularis , polysperma.

Habitat culta in hortis Cochinchinæ , & Chinæ.

Ruta Chalepensis , angustifolia , petalis villis scatentibus. Morris. hist.

2. pag. 508. tab. 35. f. 8. Tourn. Inst. pag. 257. tab. 133.

Virtus. Resolvens , Pellens , Sudorifica , Alexiteria , Emmenagoga.

Prodest in Hysteriâ , Epilepsiâ , Contagio , Suppressione mensium.

GE-

GENUS XII. TRIBULUS.

Char. Gener. *Cal.* 5 - partitus. *Petala* 5, patentia. *Stylus* o. *Caps.* 5, gibbæ, spinosæ, polyspermæ. Lin. fy. pl. G. 580.

Sp. 1. TRIBULUS TERRESTRIS. α Gai ma Vuong : Bach tăt lê. β Cĩ li tsu.

Differ. spec. Trib. *foliolis* sex-jugatis, sub-æqualibus : *seminibus* quadri-cornibus. Lin. sp. 3.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, 2 - pedalis, teres, procumbens, multiplex, undequaque diffusus, rubescens. *Folia* pinnata, 5 - 6 - juga : *foliolis* ovatis, integerrimis, pilosis, cinereis, parvis, subæqualibus. *Flos* flavus, axillaris, solitarius, pedunculo longo. *Calyx* 5 - partitus. *Corolla* 5 - petala, expansa. *Stamina* 10. *Stigma* sessile, 5 - partitum, laciniis oblongis, deorsum appressis. *Capsula* 5, ossæ, 4 - cornes, polyspermæ.

Habitat in Cochinchinâ, & Chinâ ad maris litora. Vidi etiam in orâ Coromandeliâ, prope Pondichery.

Tribulus Terrestris Indiæ Orientalis, foliis viciæ sub-rotundis, & villosis. Tourn. Inst. pag. 266. t. 141. Tribulus Terrestris. Matth. in Diosc. l. 4. c. 14. fig. ibi. Tribulus Terrestris, Zeylanicus. Burm. Zeyl. pag. 226. t. 106. f. 1.

Observ. Quamvis in istâ plantâ foliola sint lanuginosa, nec semper sex-juga, judicavi tamen associandam esse potius Terrestri, quam Lanuginoso Tribulo, quia fructum ejus semper quadricornem inveni.

Virtus : seminum. Astringens. Prodest in Hæmorrhagiâ narium, Dyfenteriâ, & aliis sanguinis profluviis. Gargarisma valet in flacciditate gengivarum, ulceribus, & inflammationibus oris, & gutturis.

GENUS XIII. CHALCAS.

Char. Gener. *Cal.* 5 - partitus. *Cor.* campanulata, petalis unguiculatis. *Stigma* capitato-verrucosum. Lin. fy. pl. G. 569.

Sp. 1. CHALCAS PANICULATA. α Cây Nguyệt qui. β Caõ li yòng. Lin. sp. 1.

Differ. spec. Ch. *foliis* ovatis, acutis : *baccis* bispermis.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, *trunco* erecto, diametro 10 - pollicari : *cortice* albicante, tenui : *ramis* multis, patentibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, undulata, glabra, nitida, alternatim pinnata, sub-septem-juga cum impari. *Flos* albus, odorifer, panicu-

niculis terminalibus, parvis, plurimis. *Cal.* inferus, acutè 5-fidus, brevis, erectus, persistens. *Petala* 5, sub-campanulata, ovato-oblonga, unguiculata, patentissima, reflexa. *Filamenta* 10, subulata, planiutcula, quorum 5 alterna breviora: *antheris* sub-rotundis. *Germen* oblongum. *Stylus* filiformis, æqualis staminibus longioribus. *Stigma* obtusum, emarginatum. *Bacca* oblongo-conica, succofa, rubra, 1-locularis, 2-sperma. *Semina* sub-rotunda, lanuginosa.

Habitat agrestis in Cochinchinâ, & Chinâ: colitur etiam frequenter ob florum fragrantiam, gratam quidem, & intensam, sed non gratissimam. Arbor foliolis parvis, & densissimis aspectum, & umbram præbet amœnam. In Cochinchinâ semper est arbor, nunquam frutex, sicut in Amboinâ, & Javâ.

Burm. Ind. pag. 104. Camunium. Rumph. Amb. l. 7. c. 15. t. 17.

† Sp. 2. CHALCAS JAPONENSIS. α. Nguyệt qui tau.

Differ. spec. Ch. *foliis* ovatis, obtusis: *baccis* monospermis.

Hab., & notæ. *Arbor* parva, 8-pedalis, *ramis* patentibus. *Folia* oblongo-ovalia, obtusa, integerrima, plana, impari-pinnata, 6-8-juga. *Flos* albus, odoratus, pedunculis polyfloris, terminalibus: *corollâ* 5-petalâ, campanulatâ: *staminibus* 10, alternis longioribus. *Bacca* rubra, ovata, apice acuta, 1-sperma.

Colitur in Cochinchinâ, & Chinâ.

Camunium Japonicum. Rumph. Amb. l. 7. pag. 29. t. 18. f. 2.

GENUS XIV. LIMONIA.

Char. Gener. *Cal.* 5-partitus. *Petala* 5. *Bacca* 3-locularis. *Semina* solitaria. Lin. fy. pl. G. 582.

Sp. 1. LIMONIA MONOPHYLLA. α. Cây Cam dâng. β. Sào peng. lac.

Differ. spec. Lim. *foliis* simplicibus: *spinis* solitariis. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Arbuseula* 4-pedalis: *ramis* tortuosis, diffusis: *aculeis* axillaribus, longis, rectis, solitariis. *Folia* ovata, emarginata, sub-crenata, glabra, sub-seffilia, alterna, odora. *Flos* albus, seffilis, congestus. axillaris. *Bacca* nigra, dulcis, aquosa, edulis, parva. *Calyx* inferus, 5-fidus, erectus, persistens. *Corollâ* petala 5, ovato-oblonga, carnosa, concava, æqualia, sub-patentia, calyce longiora. *Filamenta* 10, brevia, in medio dilatata: horum 5 alterna breviora. *Antheræ* omnes sub-rotundæ. *Germen* sub-rotundum. *Stylus* crassus, brevior staminibus. *Stigma* ovatum, emarginatum. *Bacca* sub-rotunda, 2-locularis, 1-sperma: *seminibus* hinc planis, inde convexo-ovatis.

Habitat

Habitat in dumetis Cochinchinæ, & Chinæ. A Sinensibus solet etiam vocari Xăc may lăc, lingua Cantonienſi.

Limones pumili, Zeylanici, sylvestres. Burm. Zeyl. pag. 143. tab. 65. fig. 1.

Virtus: radicis. Calefaciens, Resolvens, Excitans. Vinum ex ejus infusione prodest in convulsionibus dolorosis, præcipuè crurum.

† G E N U S X V. Q U I N A R I A.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5 - phyllum, breve, sub-erectum, inferum: foliolis acutis.

Cor. Petala 5, lanceolata, æqualia, incurva, reflexa.

Stam. Filamenta 10, subulata, erecta: quorum 5 corollæ subæqualia, quinque alia alterna breviora: omnia receptaculo infidentia.

Antheræ ovatae, compressæ.

Pist. Germen 5 - gonum, pilosum. Stylus filiformis, crassus, brevior staminibus. Stigma crassiusculum.

Peric. Bacca sub-rotunda, 5 - locularis, 1 - sperma.

Sem. ovato-oblonga, compressa.

Nom. A numero quinario partium Calycis, Corollæ, Germinis, & loculorum Baccæ.

Char. Gener. Cal. 5 - phyllus, inferus. Cor. petala 5, lanceolata, reflexa. Bacca 5 - locularis, 1 - sperma.

† Sp. 1. QUINARIA LANSIUM. ʘ Uan pi chū.

Differ. spec. Quin. foliis ovato-lanceolatis, pinnatis: racemis vastis terminalibus.

Hab. Arbor mediocris, ramis patentibus. Folia ovato-lanceolata, undulata, sub-dentata, glabra, alternatim pinnata, multi-juga, cum impari maiori. Flos albus, sub-terminalis, racemis compositis, magnis, laxis. Bacca sub-ovata, semipollicaris, edulis, pulpâ albâ, acridulci: cortice flavo, tenui, glabro, lactescente.

Colitur Cantone Sinarum, ubi fructus prostant in foro venales.

Lansium sylvestre. Rumph. Amb. l. 1. c. 46. tab. 55. Fructus Lance.

Bont. Jav. l. 6. c. 23. fig. ibi. pag. 109.

† GENUS XVI. AULACIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5 - dentatum , inferum , erectum , breve.

Cor. Petala 5 , oblonga , erecta , crassa , exterius punctata , interius 4 - fulcata.

Stam. Filamenta 10 , subulata , quorum 5 alterna longiora corollæ æqualia. Antheræ ovatae , 2 - loculares , stantes.

Pist. Germen oblongum , pilosum. Stylus filiformis , crassus , brevior staminibus. Stigma convexum , integrum.

Peric. Bacca ovata , parva , 5 - locularis , 2 - sperma.

Sem. sub-ovata.

Nom. (Ἀὐλαξ fulcus) Aulacia dicitur a fulcis , quibus petala exarantur.

Char. Gener. Cal. 5 - dentatus , inferus. Cor. petala 5 , fulcata , erecta. Bacca 5 - locularis , 2 - sperma.

† Sp. I. AULACIA FALCATA. α Cây Cham tlâu tlâng.

Differ. spec. Aul. *foliis* lanceolato-falcatis , alternis : *racemis* terminalibus.

Hab. *Arbor* 8 - pedalis : *ramis* ascendentibus. *Folia* lanceolato-falcata , sub-crenata , glabra , alterna , petiolata. *Flos* albo-viridis , terminalis : *racemis* sub-divisis , laxis.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Virtus : foliorum. Emmenagoga. Bacca non edulis.

GENUS XVII. MELASTOMA.

Char. Gener. Cal. 5 - fidus , campanulatus. Petala 5 , calyci inserta. Bacca 5 - locularis , calyce obvoluta. Lin. fy. pl. G. 589.

† Sp. I. MELASTOMA SEPTEMNERVIA. α Cây Mui.

Differ. spec. Mel. *foliis* septemnerviis , integerrimis , lanceolato-ovatis , hispidis.

Hab. , & notæ. *Caulis* fruticosus , 6 - pedalis , erectus , teres , hispidus , *ramis* patentibus. *Folia* lanceolato-ovata integerrima , 7 - nervia , utrinque pilosa , scabra , opposita , petiolata. *Flos* magnus , rubro-purpureus *pedunculis* polyfloris , erectis , terminalibus. Cal. 5 - fidus. *Corolla* petala 5 , rotundata , expansa. *Stamina* 10 , fufca ,

Mm

ca, refracta, caudâ longâ demissâ. *Bacca* calycina, ovata, hispida, exsucca, 5 - locularis, polysperma: *seminibus* plurimis, ovatis, minimis: pulpâ nullâ.

Habitat in Cochinchinâ, ubique obvia per colles, & agros minus cultos.

Observ. *Fragarius Niger* (Rumph. Amb. l. 6. c. 78. t. 72.) qui a Linnaeo *Melastoma Malabathrica* dicitur, vix a nostrâ differt præterquam nervorum numero. Est etiam nostræ valde affinis *Melastoma Grandiflora* Aubleti (Guian. pag. 414. tab. 160.) quæ septem-nervia est, discrepat vero foliorum basi cordatâ, ac staminibus inæqualibus.

Virtus. Astringens. Folia, Baccæ, & Radix apud indigenas in usu sunt ad cohibendos fluxus ventris, & uteri.

† Sp. 2. MELASTOMA DODECANDRA. β Pě giê hông. α Cây mua thap. Differ. spec. Mel. *foliis* 5 - nerviis, integerrimis, glabris: *floribus* dodecandris.

Hab. & notæ. *Frutex* pusillus, 10 pollices altus, erectus, lævis. *Folia* ovata, integerrima, glabra, 5 - nervia, opposita. *Flos* coloris rosei, pedunculis paucifloris, terminalibus. *Stamina* 12, quorum 6 refracta, caudata: 6 alia interiora erecta, mutica, omnia fertilia. *Bacca* sub-rotunda, laciniis calycis coronata, 5 - locularis, polysperma.

Habitat inculta in Cochinchinâ, & Cantone Sinarum.

Observ. A Mel. Lævigatâ, & Discolore (Lin. sp. 9, & 10.) magis differt staminibus, quam foliis.

GENUS XVIII. QUISQUALIS.

Char. Gener. *Cal.* 5 - fidus, filiformis. *Petala* 5. *Drupa* 5 - angularis. Lin. fy. pl. G. 587.

Sp. 1. QUISQUALIS INDICA. α Cây Tlun: Sủ cuốn tú. β Xí kiün tsù. Differ. spec. Quisq. scandens: *foliis* ovatis, oppositis: *corymbis* terminalibus.

Hab. & notæ. *Frutex* magnus, inermis: *caule* crasso, sub-erecto: *ramis* scandentibus. *Folia* ovata, apice acuta, integerrima, glabra, opposita, petiolata. *Flos* albo-ruber: *corymbis* terminalibus, *bracteis* parvis, folii-formibus, floribus intermixtis. *Calycis* tubus filiformis, longissimus: *limbus* brevis, patulus, 5 - dentatus. *Petala* 5, oblongo-ovata, plana, æqualia, patentia, margini calycis inserta. *Filamenta* 10, brevissima, bino ordine intra tubum calycis insidentia: *antheris* oblongis, incumbentibus. *Germen* oblongum,

5-gonum. *Stylus* filiformis, sublongior staminibus. *Stigma* concavum, integrum. *Drupa* oblonga, utrinque attenuata, acutè 5-gona, pollicem longa: nuce oblongâ, crispâ, 1-loculari.

Habitat prope sepes, & ripas fluminum in Cochinchinâ, & Cantone Sinarum.

Rumph. Amb. l. 7. c. 38. tab. 38. Burm. Ind. pag. 104. tab. 28. f. 2. & tab. 35. f. 2.

Observ. Hæc planta semper est ejusdem speciei, quamvis habitu aliquantulum differat secundum diversa loca, & tempora: quod diligenter observavit acuratissimus Rumphius loco supra citato.

Virtus. Astringens, Roborans, Anthelminthica, Nephritica. Nuclei præcipuè commendantur, quotidiano usu probati contra Vermes, & Rachitem puerorum: unde illis vernaculum nomen Fructus Vermium.

† GENUS XIX. CUBOSPERMUM.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium superum, hippocrateriforme, 5-fidum: laciniis lanceolatis, persistens.

Cor. Petala 6, ovata, obtusa, emarginata, patentia.

Stam. Filamenta 10, subulata, quorum 5 alterna breviora: omnia erecta, corollâ breviora.

Pist. Germen cylindraceum, inferum. Stylus filiformis, longior staminibus. Stigma sub-rotundum, 5-crenatum.

Peric. Capsula cylindrica, 5-valvis, 5-locularis, polysperma.

Sem. Multa, sub-cubica.

Nom. Cubospermum propter semina cubica.

Char. Gener. Cal. 5-fidus, superus. Cor. petala 6, emarginata Caps. 5-locularis, polysperma.

† Sp. 1. CUBOSPERMUM PALUSTRE. α Rau jua.

Differ. spec. Cub. *Caule* repente: *foliis* oblongis: *pedunculis* solitariis.

Hab. *Herba* palustris: *caule* longo, tereti, crasso, repente. *Folia* ovato-oblonga, integerrima, glabra, alterna. *Flos* albus, basi luteus: *pedunculis* solitariis, longis, teretibus, 1-floris.

Habitat in locis aquosis Cochinchinæ.

† GENUS XX. ACOSTA.

Descriptio Naturalis.

- Cal. Perianthium sub-rotundum, 5 - dentatum, coloratum, villosum.
 Cor. Monopetala, calyce triplo longior: tubo urceolato, 5 - gono, magno: limbo brevissimo, 5 - fido, patente.
 Stam. Filamenta 10, calyci æqualia, pilosa, crassa, receptaculo infidentia. Antheræ oblongæ, incumbentes: apicibus bifidis, subtilibus, longis.
 Pist. Germen sub-rotundum, calyce clausum. Stylus filiformis, corollæ æqualis. Stigma crassiusculum.
 Peric. Bacca calycina, parva, globosa, coronata, 5 - locularis, polysperma.
 Sem. Plurima, sub-rotunda, minima.
 Nom. Acostam vocavi in memoriam Doct. Christophori a Costâ, Indiæ Aromatum scriptoris.
 Observ. Convenit cum Andromedâ numero partium: cum Ericâ antheris bifidis: baccâ calycinâ ab utrâque discrepat.

Char. Gener. Cal. superus, 5 - dentatus. Cor. urceolata, 5 - fida. Bacca 5 - locularis, polysperma.

Sp. 1. ACOSTA SPICATA. ex Cày Men.

Differ. spec. Ac. foliis ovato-lanceolatis, oppositis: spicis terminalibus.

Hab. Arbuscula 5 - pedalis: ramis ascendentibus. Folia ovato-lanceolata, leviter, & æqualiter ferrata, crassa, plana, glabra, opposita. Flos albus spicis filiformibus, erectis, terminalibus.

Habitat in sylvis planis Cochinchinæ.

† GENUS XXI. ENKIANTHUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Communis, 6 - phyllus: foliolis sub-rotundis, concavis, acuminatis, coloratis.

Cor. Communis, petala 8, oblonga, plana, patentia: continens 5 flosculos pedunculatos, pedunculis longis, reflexis.

Periant. Proprium 5 - phyllum, corolatum, parvum, persistens: foliolis acutis.

Cor. Propria 1 - petala, campanulata: tubo amplo: limbo brevi, 5 - fido, laciniis rotundatis.

Stam.

Stam. Filamenta 10, subulata, basi tumida, pilosa, fundo corollæ infidentia, hujus limbo breviora.

Pist. Germen 5-gonum, superum. Stylus crassus, æqualis staminibus. Stigma simplex, coloratum, nitidum.

Peric. Bacca ovato-oblonga, 5-gona, 5-locularis, polysperma.

Sem. Oblonga, parva.

Nom. (Ἐγκύος prægnans : ἄθος flos) Enkianthum vocavi plantam ;
cujus flores aliis floribus gravidi sunt.

Char. Gener. Cal. communis : proprius 5-phyllus, inferus. Corolla campanulata 5-fida. Fructus 5-locularis, polyspermus.

† Sp. 1. ENKIANTHUS QUINQUEFLORA. β Τῆλιν τῆς ἡῶς.

Differ. spec. Enk. Calycibus 5-floris : caule arboreo.

Hab. Arbor mediocris : cortice lævi : ramis patentibus. Folia oblonga, acuminata, integerrima, glabra, congesta. Flos solitarius, pulchrè ruber, fimbriâ albâ ad apicem terminatus, flosculos quinque intus continens.

Colitur Cantone Sinarum.

† Sp. 2. ENKIANTHUS BIFLORA. β Σαν λῆο ἡῶς.

Differ. spec. Enk. Calycibus bifloris : caule fruticoso.

Hab. , & notæ. Frutex lignosus, erectus, 3-pedalis : ramis expansis. Folia lanceolato-ovata, integerrima, pilosa, parva, congesta, petiolis brevibus. Flos coccineus, terminalis, congestus, sessilis. Calyx communis 5-phyllus, coloratus : filiolis-ovatis, concavis, deciduis. Cor. com. 0. Flosculi duo e communi calyce prodeuntes. Perianthium proprium parvum, 5-partitum : laciniis lanceolatis, pilosis, patentibus. Corolla 1-petala, campanulata, patens : tubo 5-fulco-plicato : limbo 5-partito : laciniis ovatis, magnis. Filamenta 10, filiformia, erecta, inæqualia, corollâ sub-breviora, receptaculo infidentia. Antheræ ovatæ, incumbentes. Germen superum, ovatum, pilosissimum. Stylus filiformis, corollâ longior. Stigma crassiusculum, 5-fidum, hians. Bacca ? (maturam non vidi) ovata, 5-locularis, polysperma : seminibus plurimis, sub-rotundis minimis.

Habitat Cantone Sinarum.

Observ. Plantæ hujus generis sunt mirabiles, præciguè primæ speciei, cujus flores calycibus, & corollis tam propriis, quam communibus simul gaudent ; quod alibi me vidisse non recordor. Hujus rami floribus multis conspicui, necdum in folia expansi, solent a magnatibus Sinensibus domi servari in multos dies in vasis procellaneis aquâ plenis, spectabiles visu, odore nullo.

† GE-

吊鐘花

† GENUS XXII. CYRTA.

Descriptio Naturalis.

- Cal. Perianthium cyathiforme, 5-dentatum, inferum, persistens.
 Cor. Monopetala, campanulata: tubo brevi, calyci æquali: limbo 5-partito, magno, patente: laciniis lanceolatis.
 Stam. Filamenta 10, brevia, basi dilatata, corollæ fundo inserta. Antheræ oblongæ, reflexo-curvæ, a tergo per totam longitudinem filamentis coalitæ.
 Pist. Germen subrotundum, acuminatum. Stylus subulatus, staminibus, & corollâ longior. Stigma simplex.
 Peric. Drupa oblonga, curva, utrinque attenuata, tomentosa, 1-sperma.
 Sem. Nucula oblonga, fulcata, apice attenuata.
 Nom. (Κυρτος curvus) a Drupâ curvâ.

Char. Gener. Cal. 5-dentatus, inferus. Cor. campanulata, 5-partita. Drupa curva, nuce fulcatâ.

† Sp. 1. CYRTA AGRESTIS. α Cây Cau cau.

Differ. spec. Cyrt. *foliis* ovatis, alternis: *pedunculis* polyfloris, subterminalibus.

Hab. *Arbor* parva, 8 pedes alta: *ramis* patentibus. *Folia* ovata, acuminata, subserrata, glabra, alterna. *Flos* albus, subterminalis, pedunculis polyfloris.

Habitat in dumetis Cochinchinæ.

† GENUS XXIII. ANOMA.

Descriptio Naturalis.

Cal. 0:

Cor. Monopetala, irregularis, profundè 10-partita: laciniis longitudine sub-æqualibus, oblongis, sub-turbinatis, partim obtusis, partim acutis, superioribus ascendentibus.

Stam. Filamenta 10, subulata, quorum 5 alterna breviora, corollæ basi insistentia, corollâ breviora. Antheræ sub-rotundæ.

Pist. Germen lineare, superum. Stylus longior staminibus. Stigma simplex.

Peric. Siliqua longa, recta, pulposa, unilocularis, polyvalvis, polysperma. Sem.

Sem. Sub-rotunda, a valvis libera.

Nom. (*Avouos* ex-lex, irregularis) a corollâ, & filiquâ irregularibus.

Char. Gener. *Cal.* 0. *Cor.* 10 - partita, irregularis. *Siliqua* longa, recta.

† Sp. 1. ANOMA MORINGA. ♂ *Moringa*.

Differ. spec. An. *foliis* alternis, bipinnatis : *siliquis* polygonis : *seminibus* triquetro-alatis.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, ramis patentibus. *Folia* alterna, 2 - pinnata cum impari, sub-trijuga : *foliolis* ovatis, glabris, petiolatis, integerrimis, minusculis, inferioribus sæpe ternatis. *Flos* albus, paniculis sparsis, sub-terminalibus, erectis : *staminibus* 10, omnibus fertilibus : *antheris* sub-rotundis. *Siliqua* longa, recta, subulata, sub-octogona, 3 - valvis : *seminibus* sub-rotundis, alis tribus membranaceis expansis, a futuris valvarum independentibus, recto, & simplici ordine dispositis. *Cor.* generis propria. *Cal.* 0.

Habitat in multis Indiæ locis : in Benghalâ a me observata.

Moringa. Acofta. Arom. apud Cluf. Exot. pag. 278. c. 35. *Moringa*.

Zeylanica foliorum pinnis pinnatis, flore maiore, fructu anguloso.

Burm. Zeyl. pag. 162. tab. 75.

† Sp. 2. ANOMA MORUNGA. α *Ba dau deai*.

Differ. spec. An. *foliis* oppositis, bipinnatis : *siliquis* trigonis : *seminibus* triquetro-alatis.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, ramis patentibus. *Folia* opposita, impari-bipinnata : *foliolis* ovatis, integerrimis, glabris, minimis, oppositis, petiolatis. *Flos* pallidus, paniculis sub-terminalibus. *Stamina* 10, quorum 5 alterna sterilia : 5 alia longiora, *antheris* ovatis incumbentibus. *Siliqua* ultra pedem longa, trigona, 3 - valvis, aliquando 4 - gona, 4 - valvis, 1 - locularis : *seminibus* triquetro-alatis, uno ordine dispositis. *Corolla* generis propria. *Calyx* nullus.

Habitat agrestis in Cochinchinâ : vidi etiam Mozambici in Africâ.

Morunga : Kellor. Rumph. Amb. I. I. c. 73. tab. 74. 75.

Ufus. In Cochinchinâ nullus. Indigenæ Amboinenfes comedunt folia, Africani flores, Malabarici teneras filiquas elixas.

In Medicinâ utriusque speciei radix, cortexque dicuntur externè curare morsus venenatos, artus ædemate, vel paralyfi affectos : internè vero choleram morbum, & scorbutum : quarum virtutum ipsemet periculum non feci : nec etiam cum aliis judico Lignum esse Nephriticum, nisi forte de Americanâ loquatur, quam

non

non vidi. Asiaticam habere vim Diureticam, & Emmenagogam Censeo.

† Sp. 3. ANOMA COCHINCHINENSIS. α Ba đầu nhỏ lá.

Differ. spec. An. *foliis* oppositis, bipinnatis : *siliquis* sub-compressis, bivalvibus : *feminibus* nudis.

Hab., & notæ. *Arbor* 10 - pedalis, ramis ascendentibus. *Folia* opposita, impari-bipinnata : *foliola* sub-ovata, integerrima, tomentosa, minima. *Flos* albus paniculis sub-terminalibus, sparsis. *Stamina* 5 alterna sterilia : 5 alia *antheris* ovatis, magnis : omnia ascendentia. *Siliqua* oblonga, crassa, sub-compressa, utrique attenuata, 1 - locularis, bivalvis : *feminibus* plurimis, sub-rotundis, alâ nudis, inordinatis. *Corolla* generis propria. *Calyx* nullus.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Observ. Omnes flores hujus generis a me in diversis admodum locis observatos invêni hermaphroditos, omnesque fœcundos : quamvis in solâ primâ specie stamina omnia cujusque floris fœcunda sint, in aliis speciebus dimidia pars tantum, quinque numero. De his plantis adeo confusè loquuntur Authores, ut Linnæus incertus proprii Characteris generici, putaverit speciem esse Guilandinæ, a quâ penitus abhorrent. Monuit itaque, ut attentè flores examinent, qui vivos obtineant. Hoc diligenter præstiti.

† GENUS XXIV. OPHISPERMUM.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium campanulatum, 6 - partitum : laciniis oblongo-ovatis, sub-erectis, æqualibus.

Nectarium lobi 10, ovati, tomentosi, ad basim laciniarum calycis in orbem positi.

Cor. 0 : nisi parvos lobos Nectarii Corollam dicas.

Stam. Filamenta 10, brevissima, inter lobos nectarii assurgentia, receptaculo insistentia. Antheræ oblongæ, parvæ, stantes.

Pist. Germen superum, compresso-ovatum. Stylus longior staminibus. Stigma 2 - fidum.

Peric. Capsula lato-lanceolata, compressa, corticosa, 2 - locularis, 1 - spermâ, apice dehiscens.

Sem. Solitaria, ovata, acuminata : alâ longâ, subtereti, sinuosâ, lateraliter adjunctâ.

Nom. (Ophis anguis.) ab alâ sinuosa, anguiformi, seminis lateri adrepente.

Char.

Char. Gener. *Cal.* 6-partitus, inferus. *Cor.* o. *Caps.* 2-locularis, 1-sperma: *seminibus* alatis.

† Sp. I. OPHISPERMUM SINENSE. β Pá mǎu yong.

Differ. spec. Oph. *foliis* lanceolatis: *floribus* solitariis.

Hab. *Arbor* magna, *ramis* patentibus. *Folia* lanceolata, integerrima, undulata, nitida, alterna. *Flos* terminalis, solitarius: *Calyce*, & *staminibus* cum capsulâ persistentibus.

DIGYNIA.

GENUS XV. SAXIFRAGA.

Char. Gener. *Cal.* 5-partitus. *Cor.* 5-petala. *Caps.* 2-rostris, 1-locularis, polysperma. Lin. fy. pl. G. 608.

† Sp. I. SAXIFRAGA Chinenfis. β Hô ngi ts'ao.

Differ. spec. Sax. *foliis* radicalibus, cordato-rotundis, interruptè crenatis: *paniculâ* floribus irregularibus.

Hab., & notæ. *Planta* herbacea, acaulis. *Folia* aggregata, cordata, sub-rotunda, carnosa, interruptè crenata, pilosa, subtus rubescencia: *petiolis* longis. *Scapus* nudus, 6-pollicaris: *paniculâ* diffusâ. *Corolla* alba, rotata, 5-petala, quorum 2 exteriora duplo maiora. *Capsulâ* birostris, bilocularis, polysperma. *Styli* 2, flore breviores.

Habitat in agris, Cantone Sinarum.

Obs. Non obstantibus capsulis 2-locularibus, cætera omnia ad Saxifragam revocant; & quamvis sarmentosa non fit, ad eam proximè accedit, quæ Sax. sarmentosa dicitur. Lin. Jun. sup. fy. pag. 240. Thunb. Jap. pag. 182.

虎耳草

GENUS XXVI. DIANTHUS.

Char. Gener. *Cal.* cylindricus, 1-phyllus, basi squamis 4. *Petala* 5, unguiculata. *Caps.* cylindrica, 1-locularis. Lin. fy. pl. G. 614.

Sp. I. DIANTHUS CARYOPHYLLUS. α Hông nhùng hũa. β . . .

Differ. spec. Di. *floribus* solitariis: *squamis* calycinis sub-ovatis, brevissimis: *corollis* crenatis. Lin. sp. 7.

Hab., & notæ. *Caulis* suffruticosus, 1-pedalis, sub-erectus. *Folia* subulata, crassa, semi-amplexicaulia, inferiora imbricata, superiora opposita. *Flos* plenus, solitarius, ruber, albusve, vix odoratus.

Nn

ca-

瞿麥

calyce cylindrico, 5-dentato, basi squamis 4, conicis, brevissimis. *Petala* multa, crenata, luxuriantia, unguiculata. *Stam.* 10. *Styli* 2, reflexi. *Capsula* teres, polysperma, 1-locularis. Colitur in Chinâ, unde in Cochinchinam creditur delatum. Tunica ramis uni-& bifloris, petalis levibus, stipulis calycinis brevissimis. Hall. Helv. n. 896. Dianth. Caryophyllus. Tunb. Jap. pag. 184.

石竹花

Sp. 2. DIANTHUS CHINENSIS. α Cam trưóc hoa. 8.

Differ. spec. Di. *floribus* solitariis: *squamis* calycinis subulatis, patulis, tubum æquantibus: *corollis* crenatis. Lin. sp. 11.

Hab., & notæ. *Caulis* suffruticosus, sub-erectus, tenuis. *Folia* subulata, parva, glabra, opposita. *Flos* solitarius, simplex, 5-petalus: *petalis* coccineis, margine crenato, albo: *squamis* calycinis subulatis, tubum æquantibus: aspectu pulcher, odore nullo.

Habitat in viridariis Sinensibus, & Cochinchinensibus.

Burm. Ind. pag. 105.

TRIGYNIA.

† GENUS XXVII. BEMBIX.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium inferum, 3-partitum: laciniis ovatis, concavis, erectis.

Cor. Petala 5, ovata, concava, calyce paulo longiora.

Stam. Filamenta 10, filiformia, quorum 5 alterna longiora, petalorum basi insistentia, ipsis breviora. Antheræ biloculares, stantes.

Pist. Germen ovatum. Styli 3, oblongo-turbinati, bisulcati, erecti.

Stigmata verticaliter compressa, emarginata.

Peric. Bacca ovata, parva, trilocularis?

Sem. Non observata.

Nom. (Bembix turbo) ab styliis, & foliis turbinatis.

Char. Gener. Cal. 3-partitus, inferus. Cor. 5-petala. Bacca ovata, 3-locularis.

† Sp. 1. BEMBIX TECTORIA. α Lá trung cuồn.

Differ. spec. Bemb. *foliis* cuneiformibus: *caule* scandente.

Hab. *Caulis* fruticosus, lignosus, durissimus, scandens, acirrhus, inermis, ramosus. *Folia* cuneiformia, integerrima, glabra, plana, dura,

dura, magna, opposita, petiolata. *Flos* pallidus, racemis parvis, sub-terminalibus.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Ufus. Ad tegendas cymbas, domos, & similia, quæ aeris mutationes patiuntur exposita; namque istis foliis defensa longissimo tempore servantur indemnia.

† GENUS XXVIII. AUBLETIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium inferum, campanulatum: tubo brevi, crassissimo: limbo 5-partito, laciniis triangularibus, æquilateris, patentibus, æqualibus, persistentibus.

Cor. Nulla.

Stam. Filamenta 10, reflexa, basi fissurarum calycis per paria insidentia: horum 5 brevissima, 5 alia triplo longiora. Antheræ breviorum oblongæ, magnæ longiorum parvæ, ovatæ.

Pist. Germen compressum. Stylus sub-nullus. Stigmata 3, ovata, reflexa.

Peric. Bacca orbiculata, subtus convexa, superius plana, 3-locularis, 1-sperma.

Sem. Sub-lenticularia.

Nom. In memoriam Clarissimi Aubleti, qui plantis suis Guianensibus Botanicam largè ditavit.

Char. Gener. Cal. 5-partitus, inferus. Cor. o. Bacca lentiformis, 3-locularis, 1-sperma.

† Sp. 1. AUBLETIA RAMOSISSIMA. An pāt pouc.

Differ. spec. Aub. *foliis* ovatis, 3-nerviis, crenatis: *floribus* axillaribus.

Hab. *Arbor* mediocris, ramosissima, ramis tortuosis: *aculeis* sparsis, rectis, brevibus. *Folia* ovata, 3-nervia, minutè crenata, glabra, alterna, petiolata. *Flos* pedunculis polyfloris axillaribus.

Habitat Cantone Sinarum inculta.

TETRAGYNIA.

† GENUS XXIX. THYSANUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium inferum, 5-phyllum, coloratum, persistens: foliolis lanceolatis, concavis, pilosis, patentibus.

Cor. Petala 5, campanulata, patentia, oblonga, calyci æqualia.

Stam. Filam. 10, brevia, reflexa. Antheræ sub-rotundæ, 2-loculæ, rubrescentes.

Pist. Germen tetragonum. Styli 4, filiformes, angulis 4 germinis a latere inserti. Stigmata totidem, leviter bifida.

Peric. Drupæ 4, oblongæ, gibbosæ, apice recurvæ: cortice lanuginoso a latere dehiscente.

Sem. Nuclei solitarii, oblongo-ovati, leves, inferius involuti tunica carnosa, fimbriatâ, rubrâ, apice nudi.

Nom. (Θυσανος fimbria) ab involucrio feminis fimbriato.

Char. Gener. Cor. 5-petala. Drupæ 4, gibbosæ: nucleo arillato.

Sp. i. THYSANUS PALALA. α. Deel Khæ.

Differ. spec. Thyf. foliis pinnatis: pedunculis polyfloris, axillaribus.

Hab. Frutex lignosus, magnus, sub-erectus, ramosus, inermis. Folia pinnatiformia, 10-juga: foliolis oblongis, integerrimis, glabris. Flos lateralis, pedunculis polyfloris. Corolla alba. Nuclei albi rubrâ. Calyx similiter ruber.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Palala secunda? Rhumph. Amb. J. 2. c. 9. pag. 26. tab. 6.

Observ. Affinitatem habet cum Simabâ. Aubl. Guian. pag. 400. tab.

Sp. ii. PENTAGYNIA.

GENUS XXX. CERASTIUM.

Char. Gener. Cal. 5-fidus. Petala bifida. Caps. 1-locularis, apice dehiscens. Lin. fy. pl. G. 637.

Sp. i. CERASTIUM REPENS. α. . . . β. A Kim tsao.

Differ. spec. Cer. foliis lanceolatis: pedunculis ramosis: capsulis sub-rotundis. Lin. sp. 9.

Hab.

Hab., & notæ. *Caulis* 1-pedalis, herbaceus, perennis; tenuis, multiplex, ramosus, procumbens, sæpe repens. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, undulata, tomentosa, sessilia, opposita. *Flos* albus, axillaris, & terminalis, pedunculis sub-1-floris. *Calyx* 5-phyllus. *Petala* 5, profundè bipartita, laciniis lanceolatis. *Capsula* subrotunda, acuminata, 1-locularis, polysperma, apice dehiscens. Habitat in pratis, & hortis Cochinchinæ: etiam Cantone Sinarum. *Cerastium* perenne, procumbens. Hort. Cliff. pag. 174. *Lychnis* incana, repens. Bauh. Pin. pag. 206. n. 6.

GENUS XXXI. OXALIS.

Char. Gener. *Cal.* 5-phyllus. *Petala* unguibus connexa. *Capsula* 5-gona, angulis dehiscens. Lin. fy. pl. G. 634.

Sp. 1. OXALIS SENSITIVA. β Chăn tsú. α Chua me lá me.

Differ. spec. Ox. *scapo* umbellifero: *foliis* pinnatis. Lin. sp. 8.

Hab., & notæ. *Herba* annua, *caule* 6-pollicari, erecto, tereti, simplicissimo. *Folia* ad apicem congesta, undequaque reflexa, pinnata, sine impari, sub-12-juga: *foliolis* oblongo-ovatis, plerumque oppositis, integerrimis, glabris, subsessilibus. *Flos* luteus, terminalis, umbellatus: pedunculo communi longo: *calyce* 5-phyllo: *corollâ* 5-partitâ, erectâ. *Capsula* 5-gono-ovata, 5-locularis, 5-valvis, polysperma, angulis dehiscens. Planta visu pulcherrima, tactum refugiens, & quasi sentiens retrò se colligens.

Habitat Cantone Sinarum, & in Cochinchinâ per hortos, & prata. *Herba* sentiens. Rumph. Amb. l. 8. c. 79. t. 104. Bont. Jav. l. 6. cap. 32. f. pag. 120. *Oxis Indica*, *Tamarindi foliis*, floribus umbellatis. Burm. Zeyl. pag. 178.

Sp. 2. OXALIS CORNICULATA. α Chua me ba chia. β Tsô tsiân tsào.

Differ. spec. Ox. *pedunculis* umbelliferis: *caule* ramoso, diffuso. Lin. sp. 13.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, multiplex, ramosus, teres, tenuis, diffusus, sæpe repens, 1-pedalis, & ultra. *Folia* ternata, sparsa, petiolis longis: *foliolis* obcordatis, sessilibus, glabris, acidis. *Flos* luteus, pedunculis polyfloris (nec umbellatis) lateralibus. *Petala* emarginata, basi connexa. *Capsula* 5-gona, longa, hirsuta, polysperma.

Habitat sparsa per vias, & hortos in Cochinchinâ, & Chinâ. Thunb. Jap. pag. 187.

Oxis lutea, Indica. Rumph. Amb. l. 8. c. 64. pag. 277. *Oxis* flore luteo, vulgaris, minor, Zeylanica. Burm. Zeyl. pag. 179.

Vir-

酢漿草

Virtus : totius herbæ. Refrigerans , Antiscorbutica.

† GENUS XXXII. HEDONA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium monophyllum , tubo 10 - gono , sub-ventricoso : limbo 5 - fido , laciniis acutis , erectis : basi suffultum squamis 4 , subulatis , inæqualibus.

Cor. Petala 5 , unguibus longis , a basi ad medium receptaculo elongato coalitis : limbo plano , magno , rotundato , crenato. Nectarium ad os tubi , lobis 10 , ad planum limbi reflexis.

Stam. 10 , filiformia , receptaculo insistentia , supra os tubi calycis-reclinata. Antheræ oblongæ , nutantes.

Pist. Germen superum , oblongum , 5 - gonum , sub-turbinatum. Styli 5 , erecti , æquales staminibus. Stigmata simplicia.

Peric. Capsula 5 - gona , oblonga , 1 - locularis , polysperma.

Sem. Multa , sub-reniformia.

Nom. (Ἡδονή jucunditas) a jucunditate , & elegantia floris.

Char. Gener. Cal. 1 - phyllus , ventricosus. Corollæ nectarium 10 - lobum. Capsula 1 - locularis , angulata , polysperma.

† Sp. 1. HEDONA SINENSIS. 𐄂 Yá m.

Differ. spec. Hed. *foliis* ovatis oppositis : *flore* axillari , solitario.

Hab. *Caulis* annuus , 1 - pedalis , simplicissimus , erectus , teres. *Folia* ovata , sub-acuminata , integerrima , sessilia , glabra , opposita.

Flos axillaris , solitarius , subsessilis , coccineus.

Colitur ob venustatem Cantone Sinarum.

Observ. Affinitatem habet cum Diantho : a quo differt non solum ordine , sed calyce angulato , sub-ventricoso , nectario 10 - lobo , ungulis corollæ receptaculo in longitudinem coalitis , capsulâ 5 - gona.

GENUS XXXIII. COTYLEDON.

Char. Gener. Cal. 5 - fidus. Cor. 1 - petala. Squamæ nectariferæ 5 , ad basim germinis. Capsulæ 5. Lin. fy. pl. G. 628.

Sp. 1. COTYLEDON LACINIATA. 𐄂 Truong sinh rách lá.

Differ. spec. Cot. *foliis* laciniatis : *floribus* quadrifidis. Lin. sp. 6.

Hab. , & notæ. *Caulis* perennis , teres , crassus , sub-erectus , 2 - pedalis , ramosus , succosus : *radice* repente. *Folia* carnosa , glabra , inf-

DECANDRIA. PENTAGYNIA. 287

inferiora laciniata, magna, summa lanceolato-linearia, integra, parva, omnia opposita. *Flos* luteus, corymbis racemosis, magnis, terminalibus: *bracteis* lanceolatis, parvis, sessilibus, floribus mixtis. Limbus *corollæ*, & *calycis* 4-fidus: illius tubus 4-gonus. *Stamina* 8. *Capsulæ* 4, polyspermæ introrsum dehiscentes. *Squamæ* 4, ad basim germinum.

Habitat tam culta, quam inculta in Cochinchinâ, ubi quotannis floret numero partium semper constans.

Cotyledon Afra, folio crasso, lato, laciniato, flosculo aureo. Boerh. Lugdb. 1. pag. & tab. 288. Planta anatis. Rumph. Amb. 1. 8. cap. 63. tab. 95.

Virtus. Refrigerans.

Sp. 2. COTYLEDON SERRATA. α Trương sinh lớn lá.

Differ. spec. Cot. *foliis* ovalibus, crenatis: *caule* spicato. Lin. sp. 4.

Hab., & notæ. *Caulis* perennis, erectus, teres, 3-pedalis. *Folia* ovata, ferrata, magna, carnosa, concava, opposita, petiolata. *Flos* flavus corymbo terminali, bracteis nudo. In hac etiam specie deest quinta pars calycis, corollæ, staminum, & capsularum.

Habitat in hortis Cochinchinæ.

Cotyledon Cretica, folio oblongo fimbriato. Dill. Elth. pag. 113. tab. 95. fig. 112.

GENUS XXXIV. SEDUM.

Char. Gener. *Cal.* 5-fidus. *Cor.* 5-petala. *Squamæ* nectariferæ 5, ad basim germinis. *Caps.* 5. Lin. sy. pl. G. 629.

Sp. 1. SEDUM STELLATUM. β Chầu li.

Differ. spec. Sed. *foliis* planiusculis, angulatis: *floribus* lateralibus, sessilibus, solitariis. Lin. sp. 6.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, teres, repens: *ramulis* erectis, 5 pollices longis. *Folia* stellato-terna, lanceolato-linearia, integerrima, planiuscula, subteretia, parva, passeris linguæ similia, unde vernaculum nomen Sinicum. *Flos* luteus, pedunculis monofloris, solitariis, lateralibus: *corollâ*, & *calyce* 5-phyllis, subæqualibus, foliolis lanceolatis, incurvis. *Capsulæ* 5, acutæ, polyspermæ. *Squamæ* 5, nectariferæ.

Habitat Cantone Sinarum.

Hort. Cliff. pag. 176. Cotyledon Stellata. Bauh. Pin. pag. 285. n. 6.

Sp. 2. SEDUM ANACAMPSEROS. α Trương sinh tròn lá. β Pả touc sần.

Differ.

Differ. spec. Sed. *foliis* cuneiformibus, integerrimis: *caulibus* decumbentibus: *floribus* corymbosis. Lin. sp. 3.

Hab., & notæ. *Caulis* perennis, teres, repens: *ramulis* sub-erectis, 4 pollices longis. *Folia* sub-cuneiformia, apice rotundata, emarginata, crassa, sparsa, oppositaque. *Flos* luteus corymbo terminali: *corollis* 5 - petalis: *capsulis* 5.

Habitat in Cochinchinâ, & Chinâ. Hic florentem observavi non illic, quamvis non raro occurrat.

Sedum caule procumbente, foliis ovatis, integerrimis. Hall. Helv. n. 956. Telephium repens, folio diducuo. Bauh. Pin. pag. 287. n. 5.

Virtus. Refrigerans, Antiscorbutica. In Cochinchinâ folia non decidunt.

GENUS XXXV. AVERRHOA.

Char. Gener. *Cal.* 5 - phyllus. *Pétala* 5, supernè patentia. *Pomum* 5 - gonum, 5 - locale. Lin. fy. pl. G. 626.

Sp. I. AVERRHOA CARAMBOLA. α Cây Khê. β Yâm tao.

Differ. spec. Av. axillis *foliorum* fructificantibus: *pmis* oblongis, acutangulis. Lin. sp. 2.

Hab., & notæ. *Arbor* supra mediocrem: *ramis* expansis, comâ densissimâ. *Folia* impari-pinnata, 4 - juga, superiora maiora: *foliola* ovata, acuminata, integerrima, glabra, petiolata, opposita. *Flos* lateralis, sparsus, racemis brevibus, sæpius e ramis minoribus, aliquando a maioribus, aut a trunco pullulantibus. *Calyx* inferus, 5 - partitus, erectus, ruber. *Corolla* campanulata, petala 5, oblongo-ovata, minuscule, colore albo, & purpureo variata. *Stamina* semper 5, corollâ breviora, angulis germinis 5 - goni defensa, receptaculo insidentia. *Styli* 5, subulati: *stigmatibus* obtusis. *Pomum* ovo gallinaceo æquale, acutè 5 - gonum, 5 - locale, polyspermum: cortice flavo, tenui, glabro: pulpâ hyalinâ, aquosâ, in multis dulci, in aliis acidâ, odore vix ullo. *Semina* pauca, minuscule, oblonga, angulato-planiuscula, fusca.

Habitat ubique culta per totam Cochinchinam, & in provinciis Australibus imperii Sinensis: vidi etiam in Malabariâ, & in aliis Indiæ locis.

Prunum Stellatum. Rumph. Amb. l. I. c. 30. tab. 35. Fructus Carambolas dicti. Bont. Jav. l. 6. c. II. pag. 102. fig. ibi.

Observ. Flos istius arboris per me sæpe observatus in diversis locis nunquam inventus fuit Decander; adeoque ad Pentandriam reduci debere non dubito. Ansam errori dedit Burmanus (Zeyl. pag. 148.) addens synonymis variorum Authorum, quod hujus plantæ flores sint

sint 5-fidi, calyx 5-folius, stamina 10, & pistilla 3: quæ omnia, & singula nostræ observationi repugnant.

Ufus. Lignum arboris ad fabricandum ineptum est. Fructus dulces sunt, esculenti, & sapidi, etiam crudi: acidi vero, aut immaturi cum aliis edulis elixantur, quæis gratam aciditatem, & salubritatem communicant. Conditæ vel saccharo, vel sale, pipere, & aceto in longum tempus conservantur. In re Medicâ Refrigerant, & sub-adstringunt, ardorem febrilem, sitim, & inapetentiam cibi allevant.

Sp. 2. AVERRHŒA BILIMBI. *Blimbing.*

Differ. spec. Av. *Caudice* nudo, fructificante: *pomis* oblongis, obtusangulis. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Arbor* fructicosa, 8-pedalis: *ramis* paucis, reclinatæ. *Folia* impari-pinnata, 10-juga, & ultra: *foliis* parvis, ovato-lanceolatis, integerrimis, glabris, petiolis brevibus, sparsis. *Flos* rubro-purpureus, racemis oblongis, parvis, trunco adhærentibus. *Cal.* 5-fidus. *Corolla* 5-petala, patens. De *staminibus* non omnino certus sum, an sint 5, sicut clarè vidi in præcedente specie. *Fructus* pomum oblongum, digitum crassum, obtusè 5-gonium, 5-loculare, polyspermum; exterius glabrum, viride, interiorius aquosum, acidissimum.

Habitat Goæ, & in multis locis Indiæ intra, & extra Gangem.

Blimbingum teres. Rumph. l. 1. c. 31. tab. 36. Bont. Jav. l. 6. c. 42. pag. 133. fig. ibi.

Virtus, & usus idem fere, qui præcedentis *Carambolæ*.

Observ. Species a Linnæo dicta *Averrhoa Acida* est *Cicca*, ubi videri potest. Lin. Jun. (Sup. pag. 416.) hoc benè notavit.

C L A S S I S X I.

D O D E C A N D R I A.

M O N O G Y N I A.

1. ASARUM.	<i>Cor.</i> 0. <i>Cal.</i> 3 - fidus, superus. <i>Capsf.</i> 6 -
locularis.
† 2. PTEROTUM.	<i>Cor.</i> 0. <i>Cal.</i> 5 - phyllus, inferus. <i>Conce-
ptaculum</i> : semine alato.
3. PORTUCALA.	<i>Cor.</i> 5 - petala. <i>Cal.</i> 2 - fidus, inferus. <i>Capsf.</i>
1 - locularis, circumscissa.
4. WINTERANIA.	<i>Cor.</i> 5 - petala. <i>Cal.</i> 3 - lobus, inferus. <i>Bacca</i>
3 - locul. 2 - sperma. <i>Nect.</i> antheriferum.
† 5. ADENODUS.	<i>Cor.</i> 5 - petala. <i>Cal.</i> 5 - phyllus inferus. <i>Dru-
pa</i> 1 - sperma. <i>Nectar.</i> glanduliferum.
† 6. STIXIS.	<i>Cor.</i> 6 - petala. <i>Cal.</i> 0. <i>Drupa</i> 1 - sperma
supera.
† 7. DIATOMA.	<i>Cor.</i> 6 - 7 - petala. <i>Cal.</i> 8 - fidus. <i>Bacca</i> 1 - sper-
ma, calycina.
8. RHIZOPHORA.	<i>Cor.</i> polypetala. <i>Cal.</i> polyfidus, inferus. <i>Dru-
pa</i> 1 - sperma, folida.

T R I G Y N I A.

9. EUPHORBIA.	<i>Cor.</i> petala peltata. <i>Cal.</i> ventricosus, inferus.
<i>Capsf.</i> 3 - cocca.
10. RESEDA.	<i>Cor.</i> petala multifida. <i>Cal.</i> partitus, inferus.
<i>Capsf.</i> 3 - locularis, hians.
11. TACCA.	<i>Cor.</i> petala 6, fornicata. <i>Cal.</i> 6 - fidus, supe-
rus. <i>Bacca</i> 3 - locularis, sicca, angulata.

T E T R A G Y N I A.

† 12. DICHROA.	<i>Cor.</i> petala 5, carnofa. <i>Cal.</i> 4 - dentatus. <i>Bac-
ca</i> calycina 4 - locularis, polysperma. |
|----------------|---|

DODECANDRIA.

295

PENTAGYNIA.

† 13. MILTUS.

Cor. 0. *Cal.* 5 - phyllus, inferus. *Capsula*
5, 1 - spermæ.

POLYGYNIA.

† 14. HECATONIA.

Cor. petala 5, patentia. *Cal.* 5 - phyllus, in-
ferus. *Semina* plurima, nuda.

M O N O G Y N I A .

G E N U S I . A S A R U M .

Char. Gener. Cal. 3, five 4-fidus, germini infidens. Cor. o. Caps. coriacea, coronata. Lin. fy. pl. G. 642.

Sp. I. ASARUM VIRGINICUM. *β* Si sin. *α* Terañ.

Differ. spec. Af. foliis cordatis, obtusis, glabris, petiolatis. Lin. sp. 3.

Hab., & notæ. *Planta* perennis, 5-pollicaris, acaulis. *Folia* cordata, sub-rotunda, sub-acute, integerrima, glabra: *petiolis* longis, sub-erectis, teretibus, congestis. *Flos* solitarius, apetalus, pedunculis foliis brevioribus. *Calyx* capsularis, 3-4-fidus. *Capsula* oblongo-lobata, 6-locularis, polysperma, *seminibus* ovatis. *Radix* repens, longa, fasciculata, linearis, albo-cinearea: odore aromatico, grato: sapore acri, mordaci.

Habitat incultum in variis Sinarum provinciis.

Thunb. Japon. pag. 190. Asarum Virginianum, pistolochiæ foliis subrotundis, cyclaminis more maculatis. Pluk. Alm. 53. t. 78. f. 2.

Virtus: radicis. Attenuans, Deobstruens, Emmenagoga, Sialogoga, Cephalica. Utuntur semper Medici indigenæ radicis decocto, quod nunquam vomitum movet, aut nauseam.

† G E N U S II . P T E R O T U M .

Descriptio Naturalis.

Cal. Petianthium 5-phyllum: foliolis ovatis, concavis, coriaceis; patentibus, persistentibus.

Cor. Nulla.

Stam. Filamenta 15, subulata, plana, calyce longiora. Antheræ subrotundæ, 2-loculares.

Pist. Germen ovatum, superum. Stylus o. Stigma simplex.

Peric. Conceptaculum oblongum, acutum, coriaceum, 1-valve, a latere dehiscens.

Sem. 1, ovato-oblongum, alatum alâ polyfidâ, basi adnatâ, in longitudinem seminis extensâ.

Nom. (Πτερωτός alatus) a femine alâ polyfidâ instructo.

Char.

Char. Gener. *Cal.* 5 - phyllus, inferus. *Cor.* 0. *Conceptaculum* oblongum: *semine* 1, alato.

† Sp. 1. ~~PTEROTUM~~ PROCUMBENS. α Cây trượng đêi.

Differ. spec. *Pter. foliis* lanceolatis, alternis: *racemis* axillaribus.

Hab. Frutex magnus, lignosus, procumbens, longus: *ramis* multis; brevibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, parva, glabra, alternata. *Flos* racemis parvis, axillaribus.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

GENUS III. PORTULACA.

Char. Gener. *Cor.* 5 - petala. *Cal.* 2 - fidus. *Caps.* 1 - locularis circumscissa, aut 3 - valvis. Lin. fy. pl. G. 659.

Sp. 1. PORTULACA OLERACEA. α Rau Sam. β Mã chỉ hiên.

Differ. spec. *Port. foliis* cuneiformibus: *floribus* sessilibus. Lin. sp. 1:

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, teres, aquosus, ruber, lævis, procumbens: *ramis* diffusis, sæpe repentibus. *Folia* sub-cuneiformia, oblonga, obtusa, carnosa, glabra, sessilia, conferta, integerrima. *Flos* luteus, sessilis, sparsus: *corollis* 5 - petalis, patentibus, apice sub-truncatis, emarginatis. *Stamina* 10. *Capsula* 1 - locularis, horizontaliter dehiscens: *seminibus* multis, rotundis, nigris, minimis.

Habitat passim vias, & agros in Cochinchinâ, & Chinâ.

Burm. Ind. pag. 110. Thunb. Jap. pag. 192. *Portulaca angustifolia*, fivè sylvestris. Bauh. Pin. pag. 288. n. 2.

Virtus: præcipuè feminum in decocto. Refrigerans, Emolliens, Diuretica, Antiscorbutica. Sinenses imprimis utuntur ad attenuandum sanguinem, ac diuresim promovendam. Hujus oleris frequenti usu ante partum solet præcaveri ejus difficultas.

GENUS IV. WINTERANIA.

Char. Gener. *Cal.* 3 - lobus. *Petala* 5. *Antheræ* 16, adnatæ Nectario urceolato. *Bacca* 3 - locularis. *Sem.* 2. Lin. fy. pl. G. 653.

Sp. 1. WINTERANIA CANELLA. γ

Differ. spec. *Wint. foliis* lanceolato-ovatis, integerrimis, sparsis: *floribus* pedunculatis, terminalibus.

Hab., & notæ. *Arbor.* magna, *ramis* ascendentibus: *cortice* exteriore scabro, rufo: interiore glabro, aromatico, ardente. *Folia* ovata, utrinque attenuata, sub-obtusa, integerrima, glabra, *ener*
via

馬齒莧

via. *Flos* albus, pedunculis paucifloris, simplicibusque aggregatis, terminalibus. *Bacca* supera, sub-rotunda, semipollicaris, corticosa, 6-locularis, monosperma: *seminibus* ovato-angulatis. Plantam fructificantem observavi, non florentem.

Habitat in altis montibus insulæ Madagascariæ, S. Laurentii dictæ.

Lin. Jun. suppl. plant. pag. 247. Winteranus Cortex. Clus. Exot. l. 4.

c. 1. Ex insula S. Laurentii fructus magnitudine avellanæ, vel paulo maior; Caryophyllos redolens. Garc. Arom. l. 1. c. 21.

Virtus. Calefaciens, stomachica. Usus œconomicus ad condiendos cibos, sapore, & odore gratissimo, medio inter Caryophyllum, & Laurum. Folia recentia gratiora sunt baccis, & cortice. Drymis Frosteri eisdem qualitatibus prædita dicitur, nec modo florendi a nostrâ differt: hæc tamen pistillo unico, illa multis gaudet. Vide Lin. Jun. Suppl. plant. pag. 269.

† GENUS V. ADENODUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-phyllum, inferum: foliolis lanceolatis, reflexis, deciduis.

Cor. Petala 5, ovata, sub-erecta, calyci æqualia, a medio ad apicem polyfida; laciniis filiformibus.

Nectarium glandulis 5, magnis, 2-lobis, procumbentibus, persistentibus.

Stam. Filamenta 15, brevia, patentia, receptaculo infidentia. Antheræ oblongæ, quadragonæ, stantes: apice hiantes, reflexo.

Pist. Germen longiusculum. Stylus subulatus, æqualis staminibus. Stigma acutum.

Peric. Drupa ovato-oblonga, parva, glabra, 1-sperma.

Sem. Nucula oblonga, rugosa.

Nom. (Αδενώδης glandulosus) a glandulis in flore, & fructu persistentibus.

Char. Gener. *Calyx* 5-phyllus, inferus. *Cor.* petala 5, fimbriata: glandulis 2-lobis, permanentibus. *Drupa* 1-sperma.

† Sp. 1. ADENODUS SYVESTRIS. α Cây Côm tlang.

Differ. spec. Ad. *foliis* ovato-lanceolatis, serratis: *spicis* sub-terminalibus.

Hab. *Arbor* mediocris: *ramis* patentibus. *Folia* ovato-lanceolata, serrata, glabra, alterna. *Flos* albo, rubroque variatus, *spicis* subterminalibus.

Habitat

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

† G E N U S VI. S T I X I S .

Descriptio Naturalis.

Cal. Nullus.

Cor. Campanulata , petala 6 , oblonga , carnosâ , revoluta.

Stam. Filamenta 16 , corollæ subæqualia , receptaculo infidentia , exteriora breviora. Antheræ oblongæ , stantes.

Pist. Germen superum , ovatum , pilosum , pedicellatum. Stylus brevis , crassus. Stigmata 3 , rotunda.

Peric. Drupa ovata , carnosâ , mediocris , 1 - sperma : cortice punctato.

Sem. Nucleus oblongo-ovatus , solidus.

Nom. (Στίξις punctio) a punctis , quibus drupa distinguitur.

Char. Gener. Cal. o. Cor. petala 6 , revoluta. Drupa punctata , sùpera , 1 - sperma.

† Sp. 1. STIXIS SCANDENS. α Cây Cám.

Differ. Spec. Stix. foliis oblongis , integerrimis , venosis : racemis simplicibus , axillaribus.

Hab. Frutex magnus , scandens , acirrhus , inermis , ramosus , longissimus. Folia oblonga , acuminata , integerrima , venosa , dura , alternâ. Flos purpureo , & viridi variatus : racemis simplicibus , longis , axillaribus.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Atunus. (Rumph. Amb. l. 1. c. 56. tab. 66.) ejusdem generis videtur esse.

† G E N U S VII. D I A T O M A .

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium baccatum , campanulatum , patens , semi-8 - fidum , laciniis acutis.

Cor. Petala 6 - 7 , sub-rotunda , incisa , patentia , calyce longiora : unguibus filiformibus elevata.

Nectarium annulare , carnosum , polycrenatum.

Stam. Filamenta 16 , subulata , corollæ subæqualia , receptaculo inferta. Antheræ sub-rotundæ.

Pist. Germen sub-rotundum , calyce clausum. Stylus filiformis , crassus ,

296 DODECANDRIA. MONOGYNIA.

fus, æqualis staminibus. Stigma 4-5-fidum: laciniis ovatis, fuscatis, horizontaliter patentibus.

Peric. Bacca rotunda, parva, coronata, 1-sperma.

Sem. Sub-rotundum.

Nom. (Διατομή incisura) a petalis corollæ incisis.

Char. Gener. *Cal.* baccatus, 8-fidus. *Cor.* 6-7-petala incisa. *Bacca* rotunda, 1-sperma.

Sp. 1. DIATOMA BRACHIATA. α. Cây ma?

Differ. spec. *Diat. ramis* brachiatis: *foliis* ovatis, oppositis: *racemis* brevibus, subterminalibus.

Hab. *Arbor* magna: *ramis* brachiatis, expansis. *Folia* ovata, integerrima, glabra, opposita. *Flos* parvus, croceus, *racemis* subdivisis, brevibus, sub-terminalibus.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

GENUS VIII. RHIZOPHORA.

Char. Gener. *Cal.* 4-partitus. *Cor.* 4-partita. *Sem.* 1, longissimum, basi carnosum. Lin. fy. pl. G. 646.

Sp. 1. RHIZOPHORA CASEOLARIS. α. Cây Bần tòn tlái.

Differ. spec. *Rhiz. foliis* ovatis, obtusis: *floribus* solitariis: *fructibus* orbiculatis, depressis, mucronatis. Lin. sp. 7.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, *trunco* brevi, tortuoso: *ramis* longis, diffusis. *Folia* ovata, integerrima, glabra, subsessilia, opposita. *Flos* ruber, solitarius, sparsus. *Cal.* inferus, persistens, in florescentiâ campanulatus, in maturefcentiâ rotatus, 6-partitus, laciniis conicis, crassis, planis. *Corolla* petala 6, linearia, calyci infidentia, citò decidua, calyci subæqualia. *Filamenta* 100 circiter, subulata, calyci affixa, ipso longiora. *Antheræ* reniformes, 3-loculares, nutantes. *Germen* sub-rotundum, planiusculum. *Stylus* longior staminibus. *Stigma* lenticulare, emarginatum. *Drupa* sphæroidea, mucronata, sesquipolicaris, glabra, 1-sperma. *Nucleus* ejusdem formæ, solidus, durus, in multas laminas crassas verticaliter separabilis.

Habitat propè ripas fluminum in Cochinchinâ. Eadem in litore Africæ Orientalis visa est staturâ inferior, foliis nonnullis emarginatis; flore, & fructu conveniens.

Burm. Ind. pag. 108. Mangium Caleolare. Rumph. Amb. 1. 4. c. 62. tab. 74.

Sp. 2.

† Sp. 2. RHIZOPHORA SEXANGULA. α Cây Băn deai tlái.

Differ. spec. Rhiz. *foliis* ovato-lanceolatis, oppositis: *fructibus* sexangulatis: *petalis* 10: *staminibus* 20.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, *ramis* tortuosis, patentibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, plana, glabra, opposita. *Flos* ruber, sub-terminalis, solitarius: *calyce* campanulato, eâdem formâ persistente, magno, 10-partito, laciniis, acutis, patentibus. *Corolla* petala 10, oblonga, emarginata, ciliata, calyci subæqualia. *Filamenta* 20, capillaria, calyci insistentia, ipso longiora: *antheris* oblongis, stantibus. *Germen* oblongum, superum. *Stylus* subulatus, æqualis staminibus: *stigmatibus* obtusis. *Drupa* oblonga, prismatica, æqualiter hexagona, recta, obtusa: *cortice* coriaceo, glabro: nudo lignoso, tereti, simplicissimo.

Habitat prope ripas fluminum in Cochinchinâ.

Sp. 3. RHIZOPHORA GYMNORHIZA. α Cây Dea.

Differ. spec. Rhiz. *foliis* ovato-lanceolatis, integerrimis: *radicibus* superterraneis. Lin. sp. 2.

Hab., & notæ. *Arbor* supra mediocrem: *trunco* alto, recto: *cortice* crasso, fillo, fusco-rubo: *radicibus* multis, magnis, arcuatis, supra cœnum aquâ marinâ perfluum elevatis, patentibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, glabra, sparsa, sæpe ad apicem congesta, petiolata. *Flos* ruber, solitarius, sparsus: *calyce* 10-13-partito, laciniis subulatis, erectis. *Cor.* 10-13-petala, calyci subæqualis, petalis linearibus, citò deciduis. *Stamina* numero duplicia, 20-26, petalis, & laciniis calycis correspondentia. *Drupa* longa, sub-teres; subulata: *nucleo* tereti, recente molliusculo, senescente sub-corneo.

Habitat ingentes tractus litorum ad Austrum Cochinchinæ, & Cambodiæ. Etiam frequenter occurrit in freto Malacenci.

Burm. Ind. pag. 108. Mangium Celsum. Rumph. Amb. l. 4. c. 58. tab. 68.

Usus. Cortex istius arboris utilissimus est ad tingendas telas colore rufo, vel castaneo: qui faciliè in nigrum mutatur, si alternis vicibus immergantur telæ cœno fusco aquâ diluto, ad solemque exsiccatae laventur, & iterum decocto corticis imbuantur, donec optatus color habeatur nigerrimus simul, & constans. Nullus Rhizophoræ fructus in Cochinchinâ est edulis. Fructus non minus indurescit, quam Palmæ Arecæ: nec iste meliori jure vocabitur Drupa, quam ille; cum ambo tam cortice, quam nucleo (si formam excipias) convenient.

Observ. Omnes Rhizophoræ species, quas observavi, 20, aut plura

numerant stamina , semperque calyci insidentia ; adeoque videtur genus Rhizophora ad Icosandriam pertinere.

T R I G Y N I A .

G E N U S IX. E U P H O R B I A .

Char. Gener. Cor. 4 - 5 - petala , calyci insidens. Cal. 1 - phyllus , ventricosus. Caps. 3 - cocca. Lin. fy. pl. G. 665.

Sp. 1. EUPHORBIA ANTIQUORUM. α Cây Xương rồng : Thanh long.

Differ. spec. Euph. *aculeata* , sub-nuda , triangularis , articulata : *ramis* patentibus. Lin. sp. 1.

Hab. , & notæ. *Planta* fruticosa 8 - pedalis , *caule* triangulari , aculeato , articulato , succoso , cinereo-viridi , glabro : *ramis* patentibus : *foliis* nullis. *Flos* luteus , parvus , sessilis , terminalis , solitarius.

Habitat in sepibus Cochinchinæ.

Burm. Ind. pag. 110. Esula Indica. Bont. Jav. 1. 6. c. 57. fig. ibi , pag. 153.

† Sp. 2. EUPHORBIA EDULIS. α Xương rồng lá.

Differ. spec. Euph. *aculeata* , foliosa , 5 - angularis : *pedunculis* polyfloris , terminalibus : *floribus* apetalis.

Hab. , & notæ. *Caulis* fruticosus , 6 - pedalis , 5 - angularis , aculeis geminatis : *ramis* ascendentibus. *Folia* multa , sparsa , sub-cuneiformia , apice rotundata , 3 - pollicaria , integerrima , carnosa , glabra. *Corolla* nulla. *Calyx* 1 - phyllus , carnosus , ventricosus , interiorius ruber , exteriorius viridis. *Stamina* brevia , 40 circiter. *Capsula* 3 - cocca.

Habitat culta in hortis Cochinchinæ , puto , quod etiam agrestis.

Ufus. Folia elixa cum aliis oleribus comedunt sæpe indigenæ absque noxâ.

Sp. 3. EUPHORBIA NEREIFOLIA. α Xương rồng rêu.

Differ. spec. Euph. *aculeata* feminuda : *angulis* abliquè tuberculatis. Lin. sp. 7.

Hab. , & notæ. *Caulis* fruticosus , aculeatus , 4 - 5 - angularis , *ramis* longis , diffusis , inarticulatis : tuberculis multis per angulos dispositis. *Folia* caulina rara , ad apicem sparsa , oblonga , crassa , prrva. *Flos* luteo-viridis , solitarius , sparsus , sub-terminalis.

Habitat sepes Cochinchinæ.

Burm. Ind. pag. 111. Ligularia. Rumph. Amb. 1. 6. c. 45. tab. 40.

Virtus.

Virtus. Emetica, Purgans, acris, nec tuta. Usus frequens apud indígenas ad ducendas sepes, spinis horridas.

Sp. 4. EUPHORBIA TIRUCALLI. α Cây San hô Xanh.

Differ. spec. Euph. *inermis* seminuda, fruticosa, filiformis, erecta: *ramis* patulis, determinatè confertis. Lin. sp. 10.

Hab., & notæ. *Frutex* magnus, erectus, arborescens, 10 - pedalis: *ramis* inermibus, patentibus: *ramulis* filiformibus, dichotomis, confertisque. *Folia* rara, minuscule, oblonga, crassa, sparsa. *Flos* luteus, parvus, 5 - petalus: *pedunculis* monofloris, congestis, subterminalibus.

Habitat inter sepes in Cochinchinâ, uti & in Malabariâ.

Tithymalus arborescens, caule aphylo. Pluk. Phyt. tab. 319. fig. 6.

Ossifraga lactea. Rumph. Amb. Auct. cap. 80. tab. 29.

Virtus. Caustica. Humor lactescens ex totâ plantâ oculos, si tangat, excæcat.

GENUS X. RESEDA.

Char. Gener. *Cal.* 1 - phyllus, partitus. *Petala* laciniata. *Caps.* 1 - locularis, ore dehiscens. Lin. fy. pl. G. 664.

† Sp. 1. RESEDA COCHINCHINENSIS. α Hoa phân.

Differ. spec. Ref. *foliis* 5 - nerviis: *floribus* trigynis: *calycibus* 5 - partitis: *pedunculis* subdivisis.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, multiplex, 8 - pollicaris, erectus, tenuis. *Folia* lato-lanceolata, integerrima, 5 - nervia, glabra, sessilia, opposita. *Flos* luteus, terminalis, pedunculis subdivisis. *Calyx* 5 - partitus. *Corolla* rotata, petala 5, subæqualia, rotundata, laciniata. *Stamina* 18 circiter. *Styli* 3. *Caps.* 3 - valvis, 1 - locularis, polysperma, apice hehiscens.

Habitat in agris Cochinchinæ.

† Sp. 2. RESEDA CHINENSIS. β Thín Kí hoâm.

Differ. spec. Ref. *foliis* lato-lanceolatis, integris, glabris: *floribus* solitariis, trigynis: *staminibus* Icosandris: *calycibus* 5 - partitis.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, 10 - pollicaris, quadragonus, multiplex, sub-erectus. *Folia* lato-lanceolata, integerrima, glabra sessilia, opposita. *Flos* luteus, pedunculis monofloris solitariis. *Calyx* 5 - partitus. *Corolla* petala 5, inæqualia. *Stamina* 30 circiter. *Styli* tres. *Capsula* 1 - locularis, polysperma, apice dehiscens.

Habitat suburbia Contonienſia in Sinis.

Uſus. Hanc, & præcedentem speciem æmulas invêni Luteolæ, ad tingendas telas colore flavo, aut viridi utiles.

Sp. 3. RESEDA ODORATA. β . . .

Differ. spec. Ref. *foliis* integris , trilobisque : *calycibus* florem æquantibus. Lin. sp. 12.

Hab. , & notæ. *Caulis* herbaceus , annuus , sesquipedalis : *ramis* longis , debilibus , ascendentibus. *Folia* integra , 3 - lobaque , lanceolata , glabra , reflexa , alterna. *Flos* albus , spicis oblongis , terminalibus. *Calyx* 6 - phyllus , patulus , foliolis linearibus , inæqualibus. *Corolla* petala 4 - 5 , laciniata , inæqualia , inferius minimum. *Stamina* 16 circiter. *Styli* 3. *Capsula* 1 - locularis , tricornis , ore dehiscens , seminibus ovatis , compressis. *Flos* suaveolens.

Observavi Cantone Sinarum ab Europâ Oriundam.

G E N U S X I . T A C C A .

Char. Gener. *Flos* superus. *Cor.* 6 - petala , fornicata. *Cal.* 6 - phyllus. *Bacca* sicca , angulata , 3 - locularis. Lin. Jun. suppl. pl. pag. 37.

Sp. 1. TACCA PINNATIFIDA. α Cay Nua. β . . .

Differ. spec. Tac. *caule* simplicissimo : *foliis* pinnatifidis : *umbellâ* terminali.

Hab. , & notæ. *Caulis* annuus , 3 - pedalis , crassus , erectus , teres , scaber , rubescens , simplicissimus. *Folia* magna , expansa , plerumque tria numero , laciniato-pinnata , laciniis acutis , glabris , inæqualibus. *Flos* sub-viridis , pedunculo erecto , terminali , in umbellam floriferam , sub-rotundam diviso. *Calyx* 6 - phyllus. *Corolla* 6 - petala. *Bacca* infera , sub-ovata , 6 - gona , 3 - locularis : *seminibus* ovatis. *Stamina* plerumque 12 , sub-fessilia.

Habitat frequens in Cochinchinâ culta in hortis , & agris : etiam in Chinâ.

Lin. Jun. sup. pl. pag. 251. Tacca fativa. Rumph. Amb. l. 8. c. 89. tab. 112.

Usus. Radix hujus plantæ est tuber , pugnum crassum , sub-rotundum , edule. Petioli , & caules diu elixati deponunt acrimoniam , & similiter cibo apti redduntur.

TETRAGYNIA.

† GENUS XII. DICHROA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium monophyllum : tubo sub-globofo : limbo brevi, 4-dentato, patente.

Cor. Petala 5, ovato-lanceolata, crassa, patentia, calyce longiora.

Stam. Filamenta 15, filiformia, inæqualia, omnia corollâ breviora.

Antheræ sub-ovatae, planiusculæ, biloculares, stantes.

Pist. Germen sub-rotundum, calyce clausum. Styli 4, crassi, filamentis subæquales. Stigmata ovata, emarginata.

Peric. Bacca calycina, sub-rotunda, 4-locularis, polysperma.

Sem. Multa, sub-rotunda.

Nom. (Δ is bis, $\chi\epsilon\alpha$ color) a duplici colore, quo flos hinc, inde distinguitur.

Char. Gener. Cal. 4-dentatus. Cor. petala 5 lanceolata. Bacca calycina, 4-locularis, polysperma.

† Sp. I. DICHROA FEBRIFUGA. α Cây Thương Sơn. β Châm Châm.

Differ. spec. Dic. *foliis* lanceolatis, oppositis : *corymbis* terminalibus.

Hab. , & notæ. *Frutex* arboreus, caule recto, 9 pedes alto : *ramis* patentibus. *Folia* lanceolata, glabra, sub-ferrata, palmari longitudine, sessilia, opposita. *Flos* terminalis, *corymbis* racemosis. *Corolla* exterius alba, intus cærulea, sicut etiam stamina.

Habitat loca montana in Cochinchinâ, & Chinâ.

Virtus : foliorum, & radice. Febrifuga. Febres tertianas, & quartanas pertinaces, ac diurnas sæliciter expellit. Solet excitare vomitum, si cruda assumatur : si vero cum vino diu, & lento igne coquatur ad consumptionem liquoris, tunc per sedem tantummodo purgat, & obstructions aperit. Imprimis utuntur indigenæ foliorum decocto, quod adjunctâ Glycyrrhizâ mitius operatur. Senibus, & debilibus minus tuta.

PENTAGYNIA.

† GENUS XIII. MILTUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium inferum, 5 - phyllum : foliolis ovatis, concavis, rugosis, coloratis, patentibus, persistentibus.

Cor. Nulla. Nectarium nullum.

Stam. Filamenta 12, fundo calycis affixa, ipso breviora. Antheræ ovatæ, didymæ, stantes.

Pist. Germen sub-rotundum, sulcatum. Stylus 0. Stigmata 5, linearia, deorsum flexa.

Peric. Capsulæ 5, connatæ, ovatæ, scabræ, 1 - spermæ.

Sem. Ovata, nitida.

Nom. (Μίλτος minium) ex colore ruberrimo totius plantæ.

Char. Gener. Cal. 5 - phyllus, inferus. Cor. 0. Caps. 5, monospermæ.

† Sp. 1. MILTUS AFRICANA. ♂

Differ. spec. Milt. caule prostrato : foliis congestis, oblongis : floribus congestis, lateralibus.

Hab. Caulis fruticosus, multiplex, tenuis, prostratus, glaber, inermis, 4 pedes longus. Folia oblonga, integerrima, obtusa, crassa, glabra, minuscule sub-sessilia, opposita, congestaque. Florum pedunculi simplices, congesti, laterales. Caules, flores, folia omnia ruberrima.

Habitat in locis aridis insulæ Mozambicci in Africâ.

Observ. Genus hoc, & Glinus. (Lin. sy. pl. G. 666.) haud multum inter se distant.

POLYGYNIA.

† GENUS XIV. HECATONIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium inferum, 5 - phyllum : foliolis ovatis, concavis, coloratis, reflexis.

Cor. Petala 5, ovata, striata, plana, patentia, calyci subæqualia.

Stam.

DODECANDRIA. POLYGYNIA. 303

Stam. Filamenta 18, filiformia, erecta, inæqualia, corollâ breviora, basim receptaculi elongati circumstantia. Antheræ ovatæ, 2-loculares, stantes.

Pist. Germina lenticularia, 100 circiter, eidem receptaculo in columnam elevato circumposita. Stylus 0. Stigma puncta singula exserta ad apicem singuli germinis.

Pericarp. Nullum.

Sem. Lenticularia, totidem, quot germina, eidem receptaculo cylindraceo affixa.

Nom. (Ἑκατόν centum) quia centena germina ex quolibet flore producuntur, Hecatoniam nominavi.

Char. Gener. *Cal.* 5-phyllus, inferus. *Petala* 5. *Sem.* plurima, nuda.

† Sp. 1. HECATONIA PALUSTRIS. β Chú lién.

Differ. spec. Hec. *foliis* cuneiformibus, glabris: *Germinibus* in cylindrum collectis.

Hab. *Herba* annua: *caule* 1-pedali, sub-erecto, crasso, tubulato, lævi, ramoso. *Folia* 3-nata, cuneiformia, incisa, glabra, petiolata. *Flos* luteus, parvus: *pedunculis* monofloris, solitariis, sub-terminalibus. *Fructus* cylindraceus, ex receptaculo seminibus tecto, in longum extenso.

Habitat in locis humidis prope Cantonem Sinarum.

† Sp. 2. HECATONIA PILOSA. β Kháo tsào.

Differ. spec. Hec. *foliis* lanceolatis, pilosis: *germinibus* in globum collectis.

Hab. *Caulis* annuus, pilosus, erectus, 8-pollicaris, ramosus. *Folia* 3-nata, lanceolata, pilosa, ferrata, aliqua bifida. *Flos* luteus, sub-terminalis: *pedunculis* monofloris, solitariis. *Germina*, & *semina* acuminata, in capitulum globosum disposita.

Habitat prope Cantonem Sinarum.

C L A S S I S XII. I C O S A N D R I A.

M O N O G Y N I A.

1. CACTUS.	<i>Cal. superus</i> , 1-phyllus. <i>Cor. multifida. Bacca</i> 1-locularis, polysperma.
2. EUGENIA.	<i>Cal. superus</i> , 4-partitus. <i>Cor. 4-petala. Bacca</i> 1-sperma.
† 3. OPA.	<i>Cal. superus</i> , 5-fidus. <i>Cor. 5-petala. Bacca</i> 1-sperma.
4. PSIDIUM.	<i>Cal. superus</i> , 5-fidus. <i>Cor. 5-petala. Bacca</i> 1-locularis, polysperma.
5. MYRTUS.	<i>Cal. superus</i> , sub-5-fidus. <i>Cor. sub-5-petala. Bacca</i> 2-3-locularis.
6. PUNICA.	<i>Cal. superus</i> 5-fidus. <i>Cor. 5-petala. Pomum</i> 10-loculare, polyspermum.
† 7. DRUPATRIS.	<i>Cal. superus</i> , 5-fidus. <i>Cor. 4-petala. Drupa</i> : nuce 3-loculari.
† 8. DECADIA.	<i>Cal. inferus</i> , 3-phyllus. <i>Cor. 10-petala. Drupa</i> : nuce 3-loculari.
9. AMYGDALUS.	<i>Cal. inferus</i> , 5-fidus. <i>Cor. 5-petala. Drupa</i> : nuce foraminosâ.
10. PRUNUS.	<i>Cal. inferus</i> , 5-fidus. <i>Cor. 5-petala. Drupa</i> : nuce integrâ.
† 11. PHOBEROS.	<i>Cal. inferus</i> , 10-fidus. <i>Cor. 0. Bacca</i> 4-sperma.
† 12. DODECADIA.	<i>Cal. inferus</i> , 12-fidus. <i>Cor. 12-fida. Bacca</i> 1-locularis, polysperma.

D I G Y N I A.

13. CRATÆGUS.	<i>Cal. superus</i> , 5-fidus. <i>Cor. 5-petala. Bacca</i> 2-sperma.

P E N-

PENTAGYNIA.

14. MESPILUS. *Cal.* superus, 5 - fidus. *Cor.* 5 - petala. *Bacca* 5 - sperma.
15. PYRUS. *Cal.* superus, 5 - fidus. *Cor.* 5 - petala. *Perium* 5 - loculare, polyspermum.
16. SPIRÆA. *Cal.* inferus, 5 - fidus. *Cor.* 5 - petala. *Capsulae* plures, congestæ.

POLYGYNIA.

17. ROSA. *Cal.* 5 - fidus. *Cor.* 5 - petala. *Bacca* calycina, polysperma.
18. RUBUS. *Cal.* 5 - fidus, inferus. *Cor.* 5 - petala. *Bacca* composita.
19. FRAGARIA. *Cal.* 10 - fidus, inferus. *Cor.* 5 - petala. *Receptaculum* feminum baccatum.
20. POTENTILLA. *Cal.* 10 - fidus, inferus. *Cor.* 5 - petala. *Semina* plurima, mutica.

MONOGYNIA.

GENUS I. CACTUS.

Char. Gener. *Cal.* 1-phyllus, superus, imbricatus. *Cor.* multiplex.
Bacca 1-locularis, polysperma. Lin. fy. pl. G. 668.

Sp. 1. CACTUS FICUS INDICA. α Cây Luoi rồng.

Differ. spec. Cac. articulato-prolifer: *articulis* ovato-oblongis: *spinis* fetaceis. Lin. sp. 19.

Hab., & notæ. *Frutex* erectus, 6-pedalis: *caule*, *ramis*, *foliis* nullis, præter articulos folii-formes, aliis similibus impositos, in altum elevatos. *Articuli* 6-pollicares, oblongo-ovati, compressi, carnosi, femipollicem crassi, glabri, confiti *spinis* duriusculis, confertis. *Flos* flavo-ruber, terminalis, solitarius, sessilis, multus, supremo margini articuli insidens. *Calyx* 1-phyllus, oblongus, teres, truncatus, carnosus, scaber. *Corolla* petala multa, turbinata, brevia, inæqualia. *Filamenta* numerosa, brevia, calyci inserta. *Bacca* calycina, 2-polycaris, polysperma.

Habitat in Cochinchinâ. Vidi etiam in Benghalâ, & in aliis Indiæ locis.

Thunb. Japon. pag. 198. Ficus Indica. Matth. in Diofc. l. 1. c. 145. pag. 235. fig. 3.

GENUS II. EUGENIA.

Char. Gener. *Cal.* 4-partitus, superus. *Petala* 4. *Drupa* 1-sperma; quadrangularis. Lin. fy. pl. G. 671.

Sp. 1. EUGENIA MALACCENSIS. α Đào hương tàu. β

Differ. spec. Eug. *foliis* integerrimis: *pedunculis* ramosis Lateralibus. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, *ramis* patentibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, obscure viridia, nitida, opposita, petiolis brevibus. *Flos* pallidus, *pedunculis* polyfloris, lateralibus: *calyce* 4-partito: *corollâ* 4-petalâ: *staminibus* Icosandris. *Bacca* subrotunda, sæpius obtusè 4-gona, aliquando ovata, sesquipollicaris, 1-sperma, carnosâ, penitus dulcis, rosæ odorem spirans, parum succosa: pelliculâ tenui, nitidâ, flavescente: *semine* plerumque unico, magno, sub-rotundo, molliusculo, nutante, non osseo, aut corneo.

Habitat

Habitat culta Malaccæ, Macai Sinarum, & in multis Indiæ locis.
Jambosa Rosacea. Rumph. Amb. l. 1. c. 32. pag. 123. tab. 37.
Jambos Malaccensis, fructu aureo, rosam spirante. Burm. Zeyl. pag.

124.

Ufus. Fructus gustui, odoratui, & visui placens, nec minus saluber.

Sp. 2. EUGENIA JAMBOS. α Cây Đào Annam.

Differ. spec. Eug. *foliis* integerrimis: *pedunculis* ramosis, terminalibus. Lin. sp. 2.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, ramis patentibus. *Folia* lanceolata; integerrima, obscure viridia, glabra, opposita, petiolis brevibus. *Flos* viridi-luteus, *pedunculis* ramosis, terminalibus: *calyce* superno, 4-fido, laciniis obtusis, concavis: *petalis* 4, concavis, subrotundis: *staminibus* Icosandris, longis, rubris. *Bacca* pyriformis, 2-pollicaris, hinc alba, inde rubra, carnosio-succosa, acridulcis, inodora: *semine* 1, magno, molliusculo, sub-rotundo, nutante.

Habitat in Cochinchinâ, & in multis Indiæ locis.

Prunus Malabarica, fructu umbilicato, pyriformi, Jambos dicta. Ray. hist. part. 2. pag. 1478. Jambosa sylvestris alb. Rumph. Amb. l. 1. c. 35. tab. 39. Sed fructus melius exprimitur tab. 38. f. 4.

Ufus. Bacca sapore acido minus placet, quam præcedentis speciei.

Sp. 3. EUGENIA ACUTANGULA. α Cây Tam lang.

Differ. spec. Eug. *foliis* crenatis: *pedunculis* terminalibus: *pmis* ob-longis, acutangulis. Lin. sp. 6.

Hab., & notæ. *Arbor* magna, ramis patentibus. *Folia* lanceolata magna, sub-crenata, glabra, sparsa, petiolis longis. *Flos* rubescens, parvus, sessilis, terminalis: *racemis* simplicibus, longissimis, pendulis, sæpe bipedalibus. *Calyx* campanulatus, superus, 4-fidus, laciniis sub-rotundis, persistentibus. *Petala* 4, parva, sub-rotunda, concava, conniventia. *Filamenta* numerosa, filiformia, longissima calyci in hærentia: *antheris* sub-rotundis. *Germen* turbinato-rotundum. *Stylus* subulatus, longior staminibus. *Stigma* simplex. *Bacca* oblonga, 3-pollicaris, utrinque sub-acuta, 4-gona angulis acutis, exsucca, corticosa, sub-rugosa, flavo-fusca, 1-sperma: *semine* magno, ovato, farinulento, glabro.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Burm. Ind. pag. 114. Butonica Terrestris, rubra. Rumph. Amb. l. 5. c. 30. tab. 115. Ubi notandum nec fructum, nec flores satis cohærere com nostris observatis.

Ufus. Semina amarissima, si in lixivio calcis, vel cinerum macerentur, amaritiem deponunt: sicque esculentia redduntur, indigenis non ingrata, & valde nutrientia.

† Sp. 4. EUGENIA NERVOSA. α Cây Sòi.

Differ. spec. Eug. *foliis* integerrimis : *floribus* congestis , terminalibus : *Baccis* globosis , nervosis.

Hab. , & notæ. *Arbor* magna , ramis patentibus. *Folia* lanceolata , integerrima , glabra. *Flos* albus , pedunculis 1 - floris , congestis , terminalibus. *Cal.* superus , 4 - partitus , magnus : laciniis , obtusis , concavis. *Petala* 4 , sub-rotunda , concava , parva , citò decidua. *Filamenta* linearia , plusquam 100 , calyci inserta , petalis triplo longiora , in capitulum globosum latè expansa : *antheris* parvis , nutantibus. *Stylus* subulatus , longior staminibus : *stigmatè* acuto. *Bacca* globosa , 1 - pollicaris , nervosa , glabra , corticosa fusco-rubra , 1 - sperma : *semine* globoso , in multa frusta angulata , sub-æqualia facilè separabili.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

† Sp. 5. EUGENIA CORTICOSA. α Cây Tlám bôì.

Differ. spec. Eug. *foliis* ovatis , acuminatis : *racemis* corymbosis : *filamentis* brevissimis.

Hab. , & notæ. *Arbor* magna : ramis patentibus : *cortice* crasso , fissò , sub-aromatico. *Folia* ovata , acuminata , integerrima , glabra , sub-opposita. *Flos* albo-ruber , parvus , multus , sub-terminalis , racemis corymbosis. *Calyx* superus , cyathiformis , sub-truncatus. *Corolla* petala 4 , parva , sub-rotunda , clausa. *Filamenta* 20 , subulata , corollâ breviora , *calyci* propè marginem insidentia : *antheris* sub-rotundis , minimis. *Bacca* minuta , 3 - linearis , sub-turbinata , glabra , nigricans , 1 - sperma : *semine* sub-rotundo , molliusculo. Ergo non Drupa , sicut nec præcedentes.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Virtus : corticis. Incidens , Deobstruens , Diaphoretica. Sapor sub-ardens , amarescens.

† G E N U S III. O P A .

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium tubulosum , campanulatum , superum : limbo brevi ; 5 - fido , laciniis rotundatis.

Cor. Petala 5 , sub-rotunda , concava , conniventia , ori tubi calycini inserta , limbo parum longiora , citò decidua.

Stam. Filamenta plurima , capillaria , interiori vertici tubi calycis insidentia corollâ duplo longiora. *Antheræ* ovatæ , 2 - loculares , nutantes.

Pist.

Pist. Germen sub-rotundum. Stylus subulatus æqualis staminibus. Stigma acutum.

Peric. Bacca sub-rotunda, calycina, truncato-pertusa, 1 - sperma.

Sem. Sub-rotundum.

Nom. (Ὀπὴ foramen) a foramine baccæ pertusæ.

Char. Gener. *Cal.* superus, 5 - fidus. *Cor.* 5 - petala. *Bacca* pertusa, 1 - sperma.

+ Sp. 1. OPA ODORATA. α. Cây Nô.

Differ. spec. Op. *ramis* brachiatis : *foliis* lanceolatis, oppositis : *corymbis* terminalibus.

Hab. *Arbustula* 5 - pedalis : *ramis* brachiatis, patentibus. *Folia* lanceolata, integerrima, nitida, odorata, opposita. *Flos* albus, corymbis racemosis, terminalibus.

Habitat in dumetis Cochinchinæ.

+ Sp. 2. OPA METROSIDEROS. α. Cây Bông Váng.

Differ. spec. Op. *foliis* ovatis, serrata, sparsis : *racemis* sub-terminalibus.

Hab., & notæ. *Arbor* magna, ramis patentibus. *Folia* ovata, acuta, inæqualiter serrata, plana, nitida, dura, sparsa, oppositaque. *Flos* albus, racemis oblongis, subterminalibus. *Calyx* baccatus, campanulato-patens, 5 - fidus, laciniis acutis, deciduis. *Petala* 5, ovata, intus pilosa, calyce longiora. *Filamenta* 20, subulata, corollâ parum longiora, calyci insidentia. *Antheræ* cordatæ, nutantes. *Germen* turbinatum. *Stylus* bipartitus, pilosus, staminibus æqualis. *Stigmata* simplicia. *Bacca* parva, calycina, sub-rotunda, umbellicata, exsucca, 1 - sperma : *semine* sub-rotundo.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Metrosideros vera ? Rhumph. Amb. l. 4. c. 6. tab. 7.

Ufus. Lignum istius arboris est grave, durissimum, constans, fuscorubrum, optimum ad ædificandum.

GENUS IV. PSIDIUM.

Char. Gener. *Cal.* 5 - fidus, superus. *Petala* 5. *Bacca* 1 - locularis, polysperma. Lin. fy. pl. G. 670.

Sp. 1. PSIDIUM PYRIFERUM. α. Cây Ổi. β. . . .

Differ. spec. Psid. *foliis* lineatis, obtusiusculis, *unifloris*. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, *trunca*, & *ramis* tortuosis, subassur-

assurgentibus : *cortice* tenui , lævi , albido. *Folia* ovata , prorsus obtusa , integerrima , costis multis transversalibus , parallelis , glabra , sub-rugosa , opposita , petiolis brevibus. *Flos* albus , axillaris , solitarius , *pedunculis* crassis , brevissimis. *Cal.* baccatus , 5 - fidus. *Corolla* petala 5 , ovata , patentia. *Stamina* plurima , calyci insistentia. *Bacca* 2 - pollicaris , plerumque ovata , aliquando sub-rotunda , raro pyriformis : pelliculâ exteriorē lævi , pallidâ : intus carnosâ , alba , vel rubra : *feminibus* plurimis , nidulantibus.

Habitat in Cochinchinâ , & in Chinâ Australi : culta quidem in maiorem arborem excrescit : sylvatica ubique minor , & incomposita.

Cujavus Domestica. Rumph. Amb. l. 1. c. 41 tab. 47. Guajavos , fructu pallido , dulci. Burm. Zeyl. pag. 112.

Sp. 2. PSIDIUM POMIFERUM. α *Ôi rùng nhô?* β . . .

Differ. spec. Psid. *foliis* lineatis , acuminatis : *pedunculis* 3 - floris. Lin. sp. 2.

Hab. , & notæ. *Frutex* 4 - pedalis , tortuosus , erectus , lignosus , ramosissimus. *Folia* lanceolata , integerrima , parva , rugosa , scabra , sessilia , opposita , costis parallelis , obliquis. *Flos* albus , parvus , sparsus , *pedunculis* longiusculis , 1 - 3 - floris. *Calyx* , *corolla* , *stamina* sicut præcedentis. *Bacca* pollicaris , vel minor , sub-globosa , lævis , pallida , intus alba , vel rubra , 1 - locularis , polysperma.

Habitat in sylvis Cochinchinæ , & Chinæ.

Cujavus Agrestis Rumph. Amb. l. 1. c. 42. t. 48. Pluk. Phyt. tab. 193. fig. 4.

Ufus. Utriusque speciei fructus edules sunt : viles tamen , nec sapore , aut odore admodum grati. Radix , & tenera folia sunt adstringentia , profuntque ad cohibendos fluxus ventris , & roborandum stomachum.

† Sp. 3. PSIDIUM CANINUM. β *Pă hōa.*

Differ. spec. Psid. *foliis* sub-ferratis , utrinque tomentosis : *pedunculis* polyfloris axillaribus , & terminalibus.

Hab. , & notæ. *Arbuseula* 2 - pedalis , ramosissima , diffusa. *Folia* ovata , sub-acuta , sub-ferrata , venosa , utrinque tomentosa , alterna , petiolis brevibus. *Flos* albus , racemulis oblongis , axillaribus , & terminalibus. *Cal.* 5 - fidus , superus. *Cor.* 5 - petala. *Stamina* plurima , calyci insidentia. *Bacca* 3 - linearis , ovata , coronata , mono-locularis , polysperma. Dicitur Canina , eo quod ad illam accedentes canes delectantur , & tripudiant , sicut feles ad Valerianam.

Habitat agreste prope Cantonem Sinarum.

Sp. 4.

† Sp. 4. PSIDIUM NIGRUM. α. Cây Nén.

Differ. spec. Pfid. *foliis* leviter ferratis, glabris : *pedunculis* terminalibus, ramosis.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, *ramis* tortuosis, patentibus. *Folia* ovato-lanceolata, leviter ferrata, utrinque, glabra, sparsa, nervis, aut costis nullis, obscurè viridia, nitida. *Flos* albus, *pedunculis* polyfloris, terminalibus. *Bacca* nigra, minima, rotunda, coronata, 1-locularis, polysperma. *Calyx*, *corolla*, *stamina* generis propria. Semina nidulantia.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

† Sp. 5. PSIDIUM RUBRUM. α. Cây Trâm.

Differ. spec. Pfid. *foliis* oblongis, integerrimis : *floribus* sessilibus; congestis, axillaribus.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, *ramis* patentibus. *Folia* oblonga, obtusa, integerrima, glabra, opposita, *petiolis* brevibus. *Flos* albus, multus, sessilis, congestus, axillaris. *Calyx* tubulosus, oblongus, 4-dentatus, superus. *Corolla* petala, 4, parva, inæqualia. *Stamina* plurima, calyci insidentia. *Bacca* calycina, oblonga, rubra, 1-locularis, polysperma, coronata, edulis, acridulcis, parva.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Observ. A Pfidio ablegandam non judico; quamvis deficiente 5 parte Calycis, & Corollæ ab illo diffideat.

GENUS V. MYRTUS.

Char. Gener. *Cal.* 5-fidus, superus. *Petala* 5. *Bacca* 2, sive 3-sperma. Lin. fy. pl. G. 672.

† Sp. 1. MYRTUS CANESCENS. α. Cây Sim nhá.

Differ. spec. Myrt. *floribus* solitariis, sparsis : *foliis* ovatis, 3-nerviis, tomentosis : *petiolis* cauli connatis.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, erectus, 6-pedalis, multiplex, glaber, albidus, lævis : *ramis* patentibus. *Folia* ovata, sub-acuta, integerrima, 3-nervia subtus tomentosa, incana, opposita : *petiolis* cauli connatis. *Flos* purpurascens, solitarius, sparsus : *calyce* baccato, magno, 5-fido laciniis rotundatis, patentibus, inæqualibus : involucro 2-phylo, minori substrato. *Petala* 5, sub-rotunda, patentia, calyce longiora. *Stamina* plurima, calyci inferta, corollæ subæqualia. *Bacca* ovata, coronata, tomentosa, purpureo-nigra, 3-locularis, polysperma : pulpâ succosa, nigrescente, stipitico-dulci, esculenta : feminibus minusculis, sub-rotundis, multis.

Habi-

Habitat loca inculta ubique in Cochinchinâ.

Arbor foliis rotundis, subtus incanis, trinerviis, flosculis parvis ad foliorum exortum. Herm. Mus. Zeyl. pag. 31. Burm. Zeyl. pag. 29.

† Sp. 2. MYRTUS TRIINERVIA. α Sim rừng lớn.

Differ. spec. Myrt. *racemis* longis, sub-terminalibus: *foliis* ovatis, acuminatis, 3-nerviis, glabris.

Hab., & notæ. *Arbor* 12 pedes alta: *ramis* patentibus. *Folia* ovata, acuminata, integerrima, 3-nervia, utrinque glabra, petiolata, opposita. *Flos* albus, sub-terminalis, racemis longis. *Calyx* baccatus, 4-fidus. *Corolla* 4-petala. *Stamina* plurima, calyci infidentia. *Bacca* sub-rotunda, coronata, fusca, glabra, 1-locularis, polysperma, *feminibus* paucis, inæqualibus, angulatis.

Habitat dumeta Cochinchinæ.

Virtus: corticis, foliorum, fructuum. Exsicans, Astringens. Convenit in fluxibus immodicis ventris, uteri, &c. Decoctum baccarum cum gummi Lacca valde prodest in ulceribus, & laxitate gengivarum. Cortex, & folia sunt etiam vulneraria. Baccæ sunt edules, & vix semipollicem diametro æquant.

Sp. 3. MYRTUS ZEYLANICA? Sim rừng nhỏ.

Differ. spec. Myrt. *pedunculis* multifloris: *foliis* ovatis, sub-petiolis. Lin. sp. 10.

Hab., & notæ. *Arbuseula* 6-pedalis: *ramis* patentibus. *Folia* ovata, sub-acuminata, sub-ferrata, glabra, alterna, petiolis brevibus. *Flos* albus, pedunculis polyfloris, sub-terminalibus: *calyce* baccato, albo, 4-fido: *corellâ* 4-petalâ. *Stamina* capillaria, 100 circiter, calyci infidentia. *Bacca* candida, parva, sub-rotunda, 1-locularis, polysperma. *Semina* 8 circiter.

Habitat in dumetis Cochinchinæ.

Myrtus Zeylanica fructu niveo, molli, aromatico, dulci, odore citri. Herm. Mus. Zeyl. pag. 65. Burm. Ind. pag. 115.

Sp. 4. MYRTUS ANDROSÆMOIDES. α Cây mắc hột.

Differ. spec. Myrt. *pedunculis* 3-fido-multifloris: *foliis* sub-ovalibus, sessilibus. Lin. sp. 11.

Hab., & notæ. *Arbuseula* 5-pedalis, ramosissima. *Folia* sub-ovalia, sessilia, opposita, glabra, enervia, integerrima. *Flos* terminalis, albo-ruber, pedunculis divisis, multifloris. *Calyx* 5-dentatus, baccatus. *Petala* 5. *Stamina* multa, calyci inhærentia. *Bacca* carnosâ, sub-rotunda, fusco-rubra, parva, polysperma.

Habitat in dumetis Cochinchinæ.

Arbor foliis Androsæmi latioribus, plurimas baccas in summitate ramu-

† Sp. 5. MYRTUS CHINENSIS. 3 Tân quất xiong.

Differ. spec. Myrt. *pedunculis* multifloris : *foliis* ovato-lanceolatis ; ferratis , pilosis.

Hab. , & notæ. *Frutex* erectus , sesquipedalis : *ramis* paucis , ascendentibus. *Folia* ovato-lanceolata , ferraturis brevibus , acutissimis , pilosa , alterna , sub-fessilia. *Flos* albus , sub-terminalis , pedunculis , multi-floris. *Cal.* baccatus , 5 - fidus , laciniis acutis , patentibus. *Corolla* 5 - partita , laciniis ovatis , concavis , in tubum brevissimum basi unitis. *Filamenta* 30 circiter , filiformia , corollæ , æqualia , tubo illius inhærentia : *antheris* sub-rotundis. *Germen* sub-rotundum. *Stylus* filiformis , æqualis staminibus. *Stigma* crassiusculum. *Bacca* sub-rotunda , coronata , 2 - locularis , polysperma : *seminibus* ovatis , paucis.

Habitat inculta prope Cantonem Sinarum.

Observ. Impropias hujus generis existimo plantas , quarum baccae sunt 1 - loculares ; etenim si Myrtus plures loculos non habeat , quo alio charactere satis distinguetur a Psidio ? Illas tamen retinui aliorum vota expectans.

GENUS VI. PUNICA.

Char. Gener. *Cal.* 5 - fidus , superus. *Petala* 5. *Pomum* multiloculare , polyspermum. Lin. fy. pl. G. 673.

Sp. 1. PUNICA GRANATUM. α Gây thạch lưu. 3 Hân Xê liêu.

Differ. spec. Pun. *foliis* lanceolatis : *caule* arboreo. Lin. sp. 1.

Hab. , & notæ. *Arbor* infra mediocrem , *trunco* scabro , crus crasso : *ramis* longis , debilibus , sæpe reclinatis. *Folia* lanceolata , integerima , undulata , pallido-viridia , nitida , glabra , opposita , parva : *petiolis* brevibus. *Flos* pulchrè coccineus , solitarius , pedunculis brevibus , raro bifloris. *Calyx* carnosus , coloratus , 5 - fidus , laciniis acutis , erectis. *Corolla* 5 - petala , supera , sub-erecta. *Stamina* multa brevia , calyci infidentia. *Stylus* 1 , brevis. *Pomum* sub-rotundum , magnum , sæpius 9 - loculare : acinis numerosis , rubris , angulatis , aquosis , dulcibus , esculentis , 1 - spermis : cortice crasso , rubescente , calyce persistente coronatum.

Habitat , & colitur in Chinâ , & Cochinchinâ.

Thunb. Jap. pag. 199. Malum Granatum. Rumph. Amb. l. 2. c. 33. tab. 24. fig. 1.

Virtus : corticis. Adstringens. Pulpa acinorum Refrigerans , Diuretica.

Sp. 2. PUNICA NANA. α Lyu Chua thap.

Differ. spec. Pun. *foliis* linearibus : *caule* fruticoso. Lin. sp. 2.

Hab. , & notæ. *Caulis* fruticosus , cespitosus , erectus , 3 pedes altus : *ramis* plurimis ascendentibus : aculeis multis , longis , rectis , solitariis , sparsis. *Folia* lanceolato-linearia , integerrima , minuta , glabra. *Flos* coccineus. *Pomum* 1-pollicare , sub-rotundum , acidum , pallidum , vix in alio a Granato differens præter parvitatem , & saporem.

Habitat culta in hortis Cochinchinæ : nec diligenti culturâ amplius crescit. Ibi etiam invenitur varietas flore albo , & alia flore luxuriantem , coccineo , quæ ambæ Granato cedunt magnitudine , Nanam superant.

Punica Americana nana , five humillima. Tournef. Inst. pag. 636. Aubl. Guian. pag. 513.

† G E N U S VII. D R U P A T R I S .

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium campanulatum , superum , limbo 5 - fido , laciniis acutis.

Cor. Petala 4 , sub-rotunda , concava , patentia , calyce sub-longiora.

Stam. Filamenta ultra 20 , crassa , corollâ breviora , calyci infidentia.

Antheræ 2 - lobæ , sub-rotundæ , stantes.

Pist. Germen sub-rotundum. Stylus crassus , staminibus æqualis. Stigma crassiusculum.

Peric. Drupa ovalis , lævis , exsucca.

Sem. Nux 3 - locularis.

Nom. Drupatris , quasi drupa ternaria , quæ tres nucleos continet.

Char. Gener. Cal. 5 - fidus , superus. Cor. 4 - petala. Drupa nuce 3 - loculari.

† Sp. 1. DRUPATRIS COCHINCHINENSIS. α Cây Deung.

Differ. spec. Drup. *foliis* oblongis , serratis : *spicis* sub-terminalibus.

Hab. *Arbor* magna , *ramis* ascendentibus , paucis. *Folia* ovato-oblonga , acuminata , serrata , glabra , magna , alterna. *Flos* albus , parvus , *spicis* oblongis , multis , sub-terminalibus. *Drupa* mediocris , non edulis.

Habitat in altis sylvis Cochinchinæ.

† GENUS VIII. DECADIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 3 - phyllum, persistens: foliolis sub-rotundis, pilosis, carinatis, patentibus, inæqualibus.

Cor. Petala 10, sub-ovata, sub-ferrata, erecta, calyce longiora, exteriora maiora.

Stam. Filamenta 30 circiter, petalis subæqualia, illorum basi infistentia. Antheræ 2-lobæ, sub-rotundæ, stantes.

Pist. Germen sub-rotundum, superum. Stylus filiformis, æqualis staminibus. Stigma crassiusculum.

Peric. Drupa ovata, rugosa, parva.

Sem. Nux ovata, 3 - locularis.

Nom. Decadiam vocavi ob decadem petalorum, ex quibus constat.

Char. Gener. Cal. 3 - phyllus, inferus. Cor. 10 - petala. Drupa nuce 3 - loculari.

Sp. I. DECADIA ALUMINOSA. α Cây Deung fe.

Differ. spec. Dec. foliis lanceolatis, ferratis: racemis sub-simplicibus, subterminalibus.

Hab. Arbor mediocris: cortice lævi: ramis patentibus. Folia lanceolata, ferrata, alterna, petiolata, glabra, lætè virentia. Flos albus, minutus, racemis sub-simplicibus, parvis, sub-terminalibus.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Arbor Aluminosa. Rumph. Amb. l. 5. c. 15. tab. 100. Arbor Bobu dicta. Burm. Zeyl. p. 26.

Ufus. Cortex, & præcipuè folia, etiam exsiccata, magni usus sunt infectoribus indigenis in tingendis telis, quarum colores decocto illorum nitidè exaltantur, & firmanantur. Vide citatum Rumph. pag. 160.

GENUS IX. AMYGDALUS.

Char. Gener. Cal. 5 - fidus inferus. Petala 5. Drupa nuce poris perforatâ. Lin. sy. pl. G. 674.

† Sp. I. AMYGDALUS PERSICA. β Tao ho gin. α Cây đào nhon.

Differ. spec. Am. ferraturis omnibus acutis: floribus sessilibus, foliariis. Lin. sp. I.

Hab., & notæ. Arbor parva, ramis patentibus. Folia lanceolata, alterna, glabra, ferrata, ferraturis brevibus, acutis, æqualibus. Flos
Rr ii sessilis,

桃

316 I C O S A N D R I A . M O N O G Y N I A .

sessilis, solitarius, campanulatus, coloris rosei diluti: *calyce* 5-fido, infero: *corollâ* 5-petalâ, patente: *staminibus* Icosandris. *Drupa* sub-rotunda, acuminata, sulco longitudinali, carnosa, lanuginosa, pallida, acido-dulcis. In Chinâ Australi, & Cochinchinâ magnitudine vix bipollicari, nec ita sapida, ut in Lusitaniâ.

Habitat culta in hortis Sinensibus, unde in Cochinchinam translata. Thunb. Japon. pag. 199. Persica molli carne, & vulgaris. Bauh. Pin. pag. 440. n. 1.

Virtus: nucleorum. Resolvens. Emmenagoga, Eccoprotica.

Sp. 2. AMYGDALUS COMMUNIS. β Hâm hồ gín. α Hạnh nhon.

Differ. spec. Am. *foliorum* ferraturis infimis glandulosis: *floribus* sessilibus, geminis. Lin. sp. 2.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, *ramis* sub-patentibus. *Folia* ovata, acuta, sub-ferrata, glabra, petiolata, sparsa. *Flos* albus, lateralis, sessilis, 2-natus: *calyce* campanulato, 5-fido: *corollâ* 5-petalâ, patente: *staminibus* Icosandris, *corollâ* brevioribus. *Drupa* ovata, coriacea: nuce foraminosâ, 1-loculari: nucleo oblongo, acuto, eduli, dulci: in aliis amaro.

Habitat, & colitur affatim in Chinâ, tam dulcis, quam amara. In Cochinchinâ puto, quod non sit: mihi cerè non occurrit.

Amygdalus sativa. Tournef. Inst. pag. 627. tab. 402. Bauh. Pin. pag. 441. n. 1.

Virt. nucleorum amarorum. Anodyna, Eccoprotica, Diuretica, Emmenagoga. Profunt in Hydrope, Tussi, alvi, & mensium difficultate. Nucleis leviter rostitis utuntur Medici indigence in decoctis, etiam in pilulis. Nuclei dulces lenius operantur, & melius sapiunt.

Sp. 3. AMYGDALUS PUMILA. α Đào hoa hồng.

Differ. spec. Am. *foliis* venoso-rugosis. Lin. sp. 3.

Hab., & notæ. *Arbuseula* 5-pedalis, *ramis* patentibus, glabris, fusco-rubentibus. *Folia* lanceolata, ferrata, venosa, petiolata, alterna. *Flos* rubro-purpureus, maiusculus, lateralis, sub-solitarius. *Calyx* campanulatus, 5-fidus, laciniis rotundatis, ciliatis. *Corolla* plena, petala 20 circiter, expansa, obtusa. *Fruetus* Persico minor, formâ similis, sapore acidus.

Habitat in Cochinchinâ, non frequens, coliturque ob floris pulchritudinem. Existimo a Sinensibus huc translata.

Persica Africana, nana, flore incarnato pleno. Tournef. Inst. pag. 625.

Persica Nana, flore carneo, pleno. Pluk. tab. 11. fig. 3.

† Sp. 4. AMYGDALUS COCHINCHINENSIS. α Cây Giang cước.

Differ. spec. Am. *foliis* ovatis integerrimis: *racemis* parvis sub-terminalibus.

Hab.,

杏仁

桃花紅

Hab., & notæ. *Arbor* magna, *ramis* patentibus. *Folia* ovata, acuminata, integerrima, undulata, nitida, alterna. *Flos* albus, *racemis* parvis, sub-terminalibus. *Calyx* inferus, campanulatus, 5-fidus, laciniis ovatis, reflexis. *Corolla* petala 5, sub-rotunda, concava, patentia, calyce longiora. *Filamenta* 30 circiter, subulata, calyci inserta, corollâ duplo longiora. *Antheræ* sub-rotundæ, minimæ. *Germen* ovatum. *Stylus* filiformis, æqualis staminibus. *Stigma* planiusculum, scabrum. *Pericarpium* drupa semipollicaris, ovato-ventricosa, apice acuta, fusca: nuce reticulato-foraminosa: nucleo simplici, formâ, & odore Amygdali Communis simili. Habitat in vastis sylvis Cochinchinæ.

GENUS X. PRUNUS.

Char. Gener. *Cal.* 5-fidus, inferus. *Petala* 5. *Drupæ* nux futuris prominulis. Lin. fy. pl. G. 675.

Sp. I. PRUNUS DOMESTICA. β Múi Xú. α Cây Múi.

Differ. spec. Prun. *pedunculis* sub-solitariis: *foliis* lanceolato-ovatis; convolutis: *ramis* muticis. Lin. sp. 12.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, *ramis* patentibus, inermibus. *Folia* lanceolato-ovata, sub-ferrata, glabra, sparsa, petiolis brevibus. *Flos* albus, lateralis, multus, *pedunculis* brevibus, congestis. *Calice* 5-fido, staminifero: *petalis* 5, obtusis. *Drupa* sub-rotunda, nigricans, vel pallida, 1-pollicaris, plerumque acida, 1-sperma. Habitat in plerisque Sinarum provinciis: inde in Cochinchinam delata, ubi rarò fructificat.

Tunb. Jap. pag. 403. Pruna magna, crassa sub-acida. Bauh. Pin. pag. 443.

Observ. Ex diversitate loci multas patitur varietates.

+ GENUS XI. PHOBEROS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium inferum 10-fidum, persistens: laciniis ovatis, concavis, 5 alternis duplo maioribus, omnibus patentibus, similibus.

Cor. Nulla.

Stam. *Filamenta* 100 fere, capillaria, basi calycis insidentia, ipso longiora. *Antheræ* sub-ovatæ, minimæ.

Pist. *Germen* sub-rotundum. *Stylus* crassus, æqualis staminibus. *Stigma* crassiusculum.

Peric. *Bacca* ovata, carnosâ, lævis, 1-locularis, sub-quadrisperma.

See

梅樹

Sem. Sub-ovata.

Nom. (Φοβερός formidabilis) ob caulem magnis aculeis horridum.

Char. Gener. *Cal.* 10 - fidus, inferus. *Cor.* 0. *Bacca* 1 - locularis, sub - 4 - sperma.

† Sp. 1. PHOBEROS COCHINCHINENSIS. α Cây Gai bom.

Differ. spec. Phob. *caule* toto aculeato: *pedunculis* terminalibus.

Hab. *Frutex* 10 - pedalis, lignosus, erectus, totus aculeatus: *aculeis* longis, rectis, subulatis, solitariis, axillaribus. *Folia* ovata, sub-ferrata, plana, dura, glabra, alterna. *Flos* albus, pedunculis polyfloris, terminalibus.

Habitat in Cochinchinâ, ubi, connexis ejus ramis, fiunt sepes, cui-libet animali horribiles, & imperviae.

† Sp. 2. PHOBEROS CHINENSIS. β Cồ tsu.

Differ. spec. Phob. *ramis* inferioribus aculeatis, sterilibus: superioribus inermibus, floriferis.

Hab., & notæ. *Frutex* erectus, lignosus, 8 - pedalis: *ramis* expansis, inferioribus aculeatis, aculeis longis, rectis, sub-solitariis, superioribus inermibus. *Folia* sparsa, oppositaque, ovata, integerrima, plana, glabra, petiolata. *Flos* pallidus, pedunculis polyfloris, lateralibus, ramis superioribus inhærens. *Pericarpium* *Bacca* carnosa, parva, ovata, seminibus paucis, unico loculo. *Calyx*, *corolla*, *stamina* ut in primâ specie.

Habitat in Chinâ, ubi ex eâ similiter ordinantur sepes.

Oxycantha Javanica. Rumph. Auct. cap. 44. tab. 19. fig. 3.

† GENUS XII. D O D E C A D I A.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium inferum, patulum, 12 - fidum: laciniis obtusis, brevissimis.

Cor. Monopetala, campanulata: tubo crasso, brevi: limbo 12 - fido: laciniis acutis, pilosis, calycem superantibus.

Stam. Filamenta 30, filiformia, tubo corollæ insistentia, limbo longiora. *Antheræ* sub-rotundæ.

Pist. Germen ovatum. Stylus subulatus, longior staminibus. Stigma simplex.

Peric. *Bacca* ovata, parva, polysperma.

Nom.

Nom. (Δωδεκά duodecim: ἄθος flos) ex duodecim partibus corollæ, & calycis, e quibus flos constat.

Char. Gener. *Cal.* 12 - fidus, inferus. *Cor.* 12 - fida, campanulata. *Bacca.*

- † Sp. 1. DODECADIA AGRESTIS. α Cây Chon đúng.
 Differ. spec. Dod. *foliis* lanceolatis, integerrimis, alternis: *floribus* racemosis, axillaribus.
 Hab. *Arbor* magna, *ramis* patentibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, glabra, alterna. *Flos* parvus, albicans, *racemis* simplicibus, axillaribus. *Baccam* maturam non vidi; ideo certò decernere non potui circa semina, & loculos.
 Habitat in sylvis Cochinchinæ.

DIGYNIA.

GENUS XIII. CRATÆGUS.

Char. Gener. *Cal.* 5 - fidus. *Petala* 5. *Bacca* infera, disperma. Lin. G. 678.

- Sp. 1. CRATÆGUS INDICA. α Cây Boun²g Vang tlái.
 Differ. spec. Crat. *foliis* lanceolatis, ferratis: *caule* inermi: *corymbis* squamosis. Lin. sp. 7.
 Hab., & notæ. *Arbor* magna, inermis, *ramis* patentibus. *Folia* lanceolata, inæqualiter ferrata, glabra, alterna. *Flos* albus *corymbis* racemosis, squamosis, terminalibus. *Calyx* superus, 5 - fidus, in senectute truncatus. *Corolla* petala 5, sub-rotunda, patentia. *Stamina* Icosandra. *Styli* 2. *Bacca* calycina sub-rotunda, umbilicata, carnosa, 1 - locularis, edulis. *Semina* 2 - 4, oblonga.
 Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Burm. Ind. pag. 117.

Ufus. Lignum arboris rubescens, grave, & tenax aptissimum est ad formandos remos, vel quoslibet palos, qui impulsu, vel pondere gravati aliquantulum cedunt, nec franguntur.

- † Sp. 2. CRATÆGUS BIBAS. β ^枇 pá xú. α ^杷 Ti ba diệp.
 Differ. spec. Crat. *Inermis*, *foliis* lanceolatis, ferratis, tomentosis: *racemis* terminalibus, hispidis.
 Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, inermis: *ramis* patentibus. *Folia* lanceolata, inæqualiter ferrata, tomentosa, sparsa, petiolis brevibus.

枇 杷 樹

bus. *Flos* albus, *racemis* hispidis, magnis, terminalibus. *Calyx* 5-fidus baccatus. *Corolla* 5-petala, patens. *Stamina* Icosandra. *Styli* 2. *Bacca* mediocris, pyriformis, flava, lanuginosa, acido-dulcis, succosa, edulis, 1-locularis, 2, 3-sperma: cortice tenui, pulpâ albâ.

Habitat abundè culta Macai, & Cantone Sinarum. Ex nomine Sinico Pi-pa corruptè vocantur Bibas ab Europæis.

Arbor sinicè dicta Pi-pa. Pluk. Amalth. pag. 26. tab. 371. fig. 2.

Virtus: foliorum. Refrigerans, Stomachica, Pulmonica. Sitim, & vomitum cohibent: faucium, & oris ulcera sanant.

† Sp. 3. CRATÆGUS RUBRA. β Û ly mö.

Differ. spec. Crat. *Inermis* foliis cuneiformi-ovatis, crenatis, glabris, ad apicem ramorum congestis: *racemis* terminalibus, lævibus.

Hab., & notæ. *Arbor* magna: *ramis* patentibus, inermibus. *Folia* apice ovata, basi attenuata, crenata, glabra, alterna, ad ramorum apicem fasciculata. *Flos* sub-terminalis, *racemis* compositis, brevibus. *Calyx* campānulatus, 5-fidus, pilosus, ruber: laciniis subulatis, longis, expansis, in senectute deciduis. *Corolla* petala 5, ovata, patentia, calycis fauci inserta. *Filamenta* 20, capillaria, inæqualia, calyci insistentia, corollâ breviora: *antheris* sub-rotundis. *Germen* sub-rotundum infra receptaculum. *Styli* 2, filiformes, æquales staminibus. *Stigmata* crassiuscula. *Bacca* calycina, sub-rotunda, rubra, edulis, 2-locularis, 2-sperma: seminibus sub-ovatis.

Habitat agrestis prope Cantonem Sinarum.

Observ. Crat. Crus galli, & Crat. Tomentosa (Lin. fy. pl. sp. 5, & 6.) cum hâc nostrâ affinitatem habent: sed præter alias differentias ambæ illæ sunt aculeatæ, nostra inermis.

PENTAGYNIA.

GENUS XIV. MESPILUS.

Char. Gener. *Cal.* 5-fidus. *Petala* 5. *Bacca* infera, 5-sperma. Lin. fy. pl. G. 681.

Sp. 1. MESPILUS PYRACANTHA. β Tân Kiêu tsù: Xân chă. α Sôa tra: Dang Kieu tũ.

Differ. spec. Mesp. *spinosa*: *foliis* lanceolato-ovatis, crenatis: *calycibus* fructus obtusis. Lin. sp. 2.

Hab.,

棠梨子
山查

Hab., & notæ. *Arbor* parva, caule *spinoso*, 6 - pedali : *ramis* patentibus : *aculeis* brevibus, rectis, sparsis. *Folia* lanceolato-ovata, sub-crenata, glabra, sparsa, petiolata. *Flos* albus, pedunculis longis, 1 - floris, polynatis ; terminalibus. *Calyx* baccatus, 5 - fidus, laciniis acutis. *Corolla* 5 - petala. *Stamina* Icosandra. *Styli* 5. *Bacca* rubro-fusca, 1 - pollicaris, sub-rotunda, obtusè 5 - gona, 1 - locularis, 5 - sperma : *seminibus* osseis, sub-reniformibus. *Fructus* interius sub-flavus, carnosus, acridulcis, sapidus, saluber.

Habitat in Chinâ tam agrestis, quam culta.

Mespilus oxycantha. Pluk. Amalth. pag. 216. tab. 453. fig. 3. *Oxycantha* Dioscoridis pyrifolio. Bauh. Pin. pag. 454. n. 9.

Virt. : fructus maturi. Sub-astringens, stomachica. Frequens illorum est usus apud indigenas in Anorexiâ, Dysenteria, & Tenesmo phlegmaticis ; & in purgatione lochiorum nimia, ac dolorificâ.

GENUS XV. PYRUS.

Char. Gener. *Cal.* 5 - fidus. *Petala* 5. *Pomum* inferum, 5 - loculare ; polyspermum. Lin. fy. pl. G. 682.

Sp. 1. PYRUS COMMUNIS. β ^Λ Ly : Tú. α Cáy Lê tau.

Differ. Ipec. Pyr. *foliis* lævibus, ferratis : *floribus* corymbosis. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, *ramis* patentibus. *Folia* ovata, acuminata, sub-integerrima, glabra, sparsa, petiolata. *Flos* albus, corymbis brevibus terminalibus. *Poma* sub-rotunda, fusco-rufa, vel pallida, carnosâ, dura, acerba.

Habitat frequens in hortis Cantonienfibus : in provinciis Sinensibus Borealibus succosiora, & sapidiora sunt pyra, non tamen Europæorum æmula. In Cochinchinâ rara est hæc arbor in hortis magnatum, nec ibi unquam vidi fructificantem.

Thunb. Jap. pag. 207. *Pyrus Satiya*. Bauh. Pin. pag. 439. n. 1.

Sp. 2. PYRUS MALUS. β ^Λ Pim pō. α Cáy Bình ba.

Differ. spec. Pyr. *foliis* ferratis : *umbellis* sessilibus. Lin. sp. 3.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, *ramis* expansis. *Folia* lato-lanceolata, sub-integerrima, glabra, sparsa, petiolata. *Flos* albus, umbellis sessilibus, terminalibus. *Poma* sub-globosa, vel sphæroidea, basi, & apice concava, lævia, nitida, hinc alba, inde lætè rubra, edulia, sub-acida, parum succosa : aspectu jucundiora, quam gustu.

Habitat in locis Borealibus imperii Sinensis.

Pyrus foliis ferratis : pomis basi concavis. Hort. Cliff. pag. 198. Mala

梨。性。

歩。波。

la sylvestria , quæ , & alba , & rubra. Bauh. Pin. pag. 433. n. 7.

木瓜。榭樹 Sp. 3. PYRUS CYDONIA. β Mū qūa : Mim Xú. α Mouc qua.

Differ. spec. Pyr. *foliis* integerrimis : *floribus* solitariis. Lin. sp. 6.

Hab. , & notæ. *Arbor* mediocris , *ramis* patentibus : interdum *aculeis* rectis , sparsis. *Folia* lato-lanceolata , integerrima , sparsa , subtus tomentosa. *Flos* rubescens , pedunculis 1-floris , solitariis , sparsis. *Pomum* ovatum , apice , & basi umbilicatum , semipedale , luteum , lanuginosum , odoratissimum , acerbum , vix succosum , durissimum , 5-loculare : seminibus multis , conglutinis. *Fructus* odore gratior , quam in Europâ , sed vix edulis ab duritiem.

Habitat in Chinâ versus Septentrionem : Cantone rarè.

Thunb. Japon. pag. 208. Umbats , vulgo Marmeer. Kæmpf. Am. exot. pag. 800.

Virtus : fructuum. Astringens , Roborans. Prodest in fluxu ventris , & vomitu : in debilitate nervorum : manuum , & pedum doloribus : sitim allevat : in hydrope utilis.

G E N U S XVI. S P I R Æ A .

Char. Gener. *Cal.* 5-fidus. *Petala* 5. *Capsula* polyspermæ. Lin. sy. pl. G. 686.

† Sp. 1. SPIRÆA CANTONIENSIS. β Tfi choïc hōa.

Differ. spec. Spir. *foliis* lanceolatis , apice incis : *umbellis* pedunculatis , terminalibus.

Hab. , & notæ. *Caulis* fruticosus , 4-pedalis , erectus , multiplex : *ramis* ascendentibus. *Folia* lanceolata , ad apicem serrato-incisa , ad basim integerrima , alterna , petiolata. *Flos* albissimus , *umbellis* simplicibus , convexis , pedunculatis , terminalibus. *Calyx* 5-partitus , patens. *Corolla* petala 5 , plana. *Stamina* 20 , capillaria , calyci inserta. *Styli* 5. *Capsula* 5 , minimæ , polyspermæ.

Habitat Cantone Sinarum.

Observ. Spiræa Chamædrifolia , (Lin. sp. 5.) & spiræa Incisa (Thunb. Jap. pag. 213.) non longè a Cantonienfi recedunt.

P O L Y G I N I A .

G E N U S XVII. R O S A .

Char. Gener. *Petala* 5. *Cal.* urceolatus , 5-fidus , carnosus , collo coarctatus. *Sem.* plurima , hispida , calycis interiori lateri affixa. Lin. sy. pl. G. 687.

Sp. 1.

玫瑰花

Sp. 1. ROSA CINNAMOMEA. α Hoa Kœ. β Múi hĩa.
Differ. spec. Ros. *germinibus* globosis : *pedunculis* glabris : *caule* aculeis stipularibus : *petiolis* sub-inermibus. Lin. sp. 3.
Hab. , & notæ. *Caulis* fruticosus , cespitosus , 3 - pedalis , ramosus , aculeatus : *petiolis* etiam aculeatis. *Flos* ruberrimus , simplex , 5 - petalus : *germinibus* globosis : *pedunculis* inermibus : odore vix ullo.
Habitat ubique culta in Cochinchinâ , & Chinâ.
Rosa odore Cinnamomi , simplex. Bauh. Pin. pag. 483. n. 7.

Sp. 2. ROSA SPINOSISSIMA. α Hoa hoàng lợt. β . . .
Differ. spec. Ros. *germinibus* globosis , glabris : *pedunculis* hispidis : *caule* , *petiolisque* aculeatissimis. Lin. sp. 6.
Hab. , & notæ. *Caulis* fruticosus , 6 - pedalis , sub-scandens , aculeatissimus. *Flos* rubescens , inodorus : *corollâ* simplici , 5 - petalâ : *germinibus* sub-globosis , glabris : *petiolis* , & *pedunculis* aculeatis.
Habitat ubique in Cochinchinâ. Puto eandem esse Rosam Sinicam.
Lin. sp. 9.

Sp. 3. ROSA CENTIFOLIA. α Hoa hoàng tau. β Tá Múi hĩa.
Differ. spec. Ros. *germinibus* ovatis , *pedunculis* que hispidis : *caule* hispido-aculeato : *petiolis* inermibus. Lin. sp. 11.
Hab. , & notæ. *Caulis* 2 - pedalis , fruticosus , erectus , hispido-aculeatus. *Petiolis* inermes. *Flos* magnus , plenus , dilutè ruber , odoratissimus : *germinibus* ovatis : *pedunculis* hispidis.
Habitat in Chinâ : ægrè colitur in Cochinchinâ.
Rosa multiplex media. Bauh. Pin. pag. 482. R. Centifolia Batavica.
Clus. hist. 1. pag. 114.

Sp. 4. ROSA INDICA. α Hoa hoàng cung gai. β Thâm hĩa.
Differ. spec. Ros. *germinibus* ovatis , *pedunculis* que glabris : *caule* sub-inermi : *petiolis* aculeatis. Lin. sp. 15.
Hab. *Caulis* fruticosus , sub-inermis , 8 - pedalis , sub-scandens. *Flos* ruber , sub-plenus , inodorus : *germinibus* ovatis , *pedunculis* glabris. *Petiolis* aculeati. Sæpe tota planta inermis.
Habitat in Cochinchinâ , & Chinâ communissima.
Burm. Ind. pag. 117.

Sp. 5. ROSA ALBA. β Kĩn ỹm. α Kim anh tử : Hoa Hoàng trắng.
Differ. spec. Ros. *germinibus* ovatis , glabris : *pedunculis* hispidis : *caule* , *petiolis* que aculeatis. Lin. sp. 17.
Hab. , & notæ. *Caulis* fruticosus , longus , scandens , ramosus : *aculeis* multis , recurvis , sparsis. *Folia* pinnata 1 - 2 - juga , cum impari , foliolis
Ss ii

玫瑰花

蔷薇花

金樱子

liolis lato-lanceolatis, ciliatis: *petiolis* aculeatis. *Germina* oblongo-ovata, glabra: *pedunculis* hispidis. *Flos* pallidus, 5-petalus, inodorus: *pedunculis* terminalibus, polyfloris.

Habitat in Chinâ, & Cochinchinâ.

Rosa Alba, vulgaris maior. Bauh. Pin. pag. 482. n. 9.

† S. 6. ROSA NANKINENSIS. α Hoa hong tieo. β Tsiào Múi hōa.

Differ. spec. Ros. *germinibus* ovatis, glabris: *caule* multiplici, ramossissimo, aculeato, tortuoso, brevissimo: *pedunculis* hispidis.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, lignosus, 6-pollicaris, crassus, multiplex, ramossissimus, totus aculeatus. *Folia* impari-pinnata, 3-juga: *petiolis* aculeatis: *foliolis* ovato-oblongis, acuminatis, ciliato-ferratis, planis, sessilibus. *Flos* pallidè ruber, parvus, plenus: *petalis* ovato-oblongis, sub-acuminatis, planis: *pedunculis* hispidis. *Germina* ovata, calycina, glabra: *calycis* laciniis 5, partim aculeatis, partim nudis.

Habitat Cantone Sinarum, & alibi, a Nankino oriunda. Affinitatem habet cum Rosâ Pumilâ. Lin. Jun. suppl. pl. pag. 262. Ast in Nankinensi fructus nec magnus, nec pyriformis: caulis vero aculeatus totus.

GENUS XVIII. RUBUS.

Char. Gener. *Cal.* 5-fidus. *Petala* 5. *Bacca* composita acinis monospermis. Lin. fy. pl. G. 688.

Sp. 1. RUBUS MOLUCCANUS. α Cây Ngêi tlon lá.

Differ. spec. Rub. *foliis* simplicibus, cordatis, sub-lobatis: *caule* aculeato, decumbente. Lin. sp. 10.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, procumbens, longus, ramosus: aculeis plurimis, brevibus, sparsis. *Folia* simplicia, cordata, sub-rotunda, lobata lobis inæqualibus, sub-obtusis, ferrata, rugosa, subtus tomentosa: *petiolis* longis, aculeatis, sparsis. *Flos* albus, terminalis, racemis oblongis: *bracteis* laceris. *Calyx* 5-fidus inferus. *Corolla* sæpius 6-petala. *Stamina* Icosandra. *Styli* multi. *Bacca* parva, sub-rotunda, rubra, composita bacculis monospermis.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Thunb. Japon. pag. 219. Rubus Latifolia. Rumph. Amb. 1. 7. c. 48. tab. 47. fig. 2.

Sp. 2. RUBUS PARVIFOLIUS. α Cây Ngêi hoa tiá. β . . .

Differ. spec. Rub. *foliis* ternatis, subtus tomentosis: *caule* hirtio, *petiolis* que aculeis recurvis. Lin. sp. 4.

Hab.,

蓬 藥

ICOSANDRIA. POLIGYNIA. 325

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, longus, scandens, *ramis* multis : *aculeis* paucis, longiusculis, recurvis. *Folia* ternata, parva, subrotunda, ferrato-incisa, subtus tomentosa, albicantia : *petiolis* aculeatis. *Flos* purpureus, *paniculâ* laxâ, terminali. *Calyx* acute 5-partitus. *Corolla* 5-petala. *Bacca* sub-rotunda, rubra, composita acinis monospermis.

Habitat in sylvis Cochinchinæ, & Chinæ.

Rubus Parvifolia. Rhumph. Amb. l. 7. c. 48. tab. 47. fig. 1.

Sp. 3. RUBUS FRUTICOSUS. α Cay Ngei chia lá.

Differ. spec. Rub. *foliis* quinato-digitatis, ternatisque : *caule*, *petiolis* que aculeatis. Lin. sp. 7.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, longus, procumbens, aculeatus ; ramosus. *Folia* quinato-digitata, ferrata, subtus tomentosa, flavescentia : *petiolis* aculeatis, sparsis, longis. *Flos* albus, racemis terminalibus, *pedunculis* aculeatis. *Bacca* sub-rotunda, nigra, edulis, dulcis, composita acinis monospermis, minimis.

Habitat sylvas, & sepes Cochinchinæ.

Rubus Vulgaris, fructu nigro. Bauh. Pin. pag. 479. n. 1. Tournef. Inst. pag. 614. tab. 385. Rubus Fruticosus. Forsk. Arab. pag. cxiii.

Virtus. Baccarum. Refrigerans. Radicis Astringens.

GENUS XIX. FRAGARIA.

Char. Gener. *Cal.* 10-fidus. *Petala* 5. *Receptaculum* feminum ovatum, baccatum, deciduum. Lin. fy. pl. G. 689.

Sp. 1. FRAGARIA VESCA. β Fú puen tsù. α Phục bồn tử.

Differ. spec. Frag. *flagellis* reptantibus. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, perennis, divinus, brevis : *flagellis* reptantibus, teretibus, pubescentibus. *Folia* ovata, ferrata, subtus pubescentia, 3-nata : *petiolis* longis, erectis, rubescentibus. *Flos* albus : *pedunculis* monofloris, longis, axillaribus. *Calyx* 10-fidus, laciniis subulatis, patentibus, permanentibus. *Corolla* petala 5, patentia. *Stamina* plurima, brevia, calyci inserta. *Bacca* parva, rubra, sub-rotunda, sapida : *feminibus* multis, sparsis, minimis, receptaculum carnosum circumdantibus.

Habitat, & colitur in Chinâ.

Fragaria Vulgaris. Bauh. Pin. pag. 326. n. 1. Hill. Brit. herb. pag. 2. tab. 1. fig. 2. Gmel. Sibir. 3. pag. 180.

Virtus. Refrigerans, Diuretica. Baccarum succus visum acuit, si cum melle oculis instilletur.

蛇 莓

GENUS XX. POTENTILLA.

Char. Gener. *Cal.* 10-fidus. *Petala* 5. *Semina* sub-rotunda, nuda, receptaculo parvo, exsucco affixa. Lin. sy. pl. G. 690.

Sp. I. POTENTILLA FRUTICOSA. ρ Yâm chi chố. α Dương trình đạoc.

Differ. spec. Pot. *foliis* pinnatis : *caule* fruticoso. Lin. sp. I.

Hab, & notæ. *Caulis* fruticosus, erectus, rectus, rubescens, 2-pedalis : *radice* simplici, crassâ, obliquâ : *radiculis* crassis, longis. *Folia* impari-pinnata, 3-juga, alterna, petiolata : *foliolis* lanceolatis, integerrimis, æqualibus, pubescentibus, subsessilibus. *Flos* aureus, spica oblongâ, simplici, terminali. *Calyx* 10-fidus, laciniis acutis, erectis. *Corolla* petala 5, rotundata, patentia. *Stamina* numerosa, calyci inserta, corollâ sub-longiora. *Semina* multa, acuminata, calyce defensa, receptaculo exsucco affixa.

Habitat in provinciis Borealibus Sinensibus.

Pentaphylloides Fruticosa. Amman. Ruthen. pag. 88, 89. tab. 17, 18.

fig. 1. Ubi præter alia notandum folia ibi delineari digitata, floresque sub-solitarios : cum in nostrâ flores in spicam paucifloram assurgant, foliaque sint verè pinnata, basi inter se distantes.

C L A S S I S XIII.
P O L Y A N D R I A.
M O N O G Y N I A.

* *Flores Tetrapetali.*

1. CHELIDONIUM.	<i>Cal.</i> 2 - phyllus , inferus. <i>Siliqua</i> .
2. CAPPARIS.	<i>Cal.</i> 4 - phyllus , inferus. <i>Bacca</i> pedicel-
lata , corticosa.
3. ACTÆA.	<i>Cal.</i> 4 - phyllus , inferus. <i>Bacca</i> 1 - locu-
laris. <i>Semina</i> gemino ordine.
4. CAMBOGIA.	<i>Cal.</i> 4 - phyllus , inferus. <i>Bacca</i> 8 - sper-
ma , 8 - angularis.
5. CARYOPHYLLUS.	<i>Cal.</i> superus. <i>Bacca</i> 1 - sperma , coronata.

** *Flores Pentapetali , inferi.*

6. VATERIA.	<i>Caps.</i> 3 - valvis : <i>semine</i> 1 , arillato. <i>Cal.</i>
5 - fidus.
7. CORCHORUS.	<i>Caps.</i> multivalvis , multilocularis. <i>Cal.</i> 5 -
phyllus.
† 8. ARSIS.	<i>Bacca</i> 1 - sperma , pedicellata. <i>Cal.</i> 5 -
phyllus. <i>Petala</i> campanulata.
† 9. FALLOPIA.	<i>Bacca</i> 4 - sperma. <i>Cal.</i> communis 12-phyll-
lus. <i>Perianthium</i> 0.
† 10. CRASPEDUM.	<i>Bacca</i> 1 - locularis , polysperma. <i>Cal.</i> 5 -
phyllus. <i>Petala</i> fimbriata.
† 11. AUGIA.	<i>Drupa</i> compressa. <i>Cal.</i> sub-truncatus. <i>Pe-
tala</i> oblonga.
12. ELÆOCARPUS.	<i>Drupa</i> nucleo crispo. <i>Cal.</i> 5 - phyllus. <i>Pe-
tala</i> lacera.

*** *Flores Hexapetali, inferi.*

13. THEA. *Capsf. 3-locularis, 1-sperma. Cal. 3-6-phyllus. Petala 5-9.*
14. LAGERSTROEMIA. *Capsf. 6-locularis, polysperma. Cal. 6-fidus. Petala crispa.*

**** *Flores Polypetali, inferi.*

15. NYMPHÆA. *Bacca multilocularis, corticosa. Cal. 4-5-phyllus, deciduus.*

***** *Flores Apetali, inferi.*

16. SEGUIERIA. *Capsf. 1-sperma: semine alato. Cal. 5-phyllus.*
- † 17. THILACHIUM. *Bacca 10-gona, polysperma. Cal. folliculus, circumscissus.*

DIGYNIA.

18. CALLIGONUM. *Cal. 5-phyllus, inferus. Cor. 0. Pericarpium baccatum.*
19. PÆONIA. *Cal. 5-phyllus, inferus. Cor. 5-petala. Capsf. polysperma: feminibus coloratis.*

TETRAGYNIA.

- † 20. ECHTRUS. *Cal. 0. Cor. 6-petala. Capsf. 1-locularis, 4-valvis, polysperma.*

POLIGYNIA.

21. CLEMATIS. *Semina plurima, aristata. Cal. 0. Cor. 4-petala, infera.*
22. THALICTHRUM. *Semina plurima sub-mutica, nuda. Cal. 0. Cor. 4-5-petala, infera.*
23. LIRIODENDRUM. *Semina plurima lanceolata, imbricata. Cal. 3-phyllus, inferus. Cor. 6-9-petala.*
24. MĀ-

24. MICHELIA. *Baccæ* multæ, 4 - spermæ. *Cal.* varians ; inferus. *Cor.* 8 - 15 - petala.
25. UVARIA. *Baccæ* multæ, 1 - loculares, polyspermæ; *Cal.* 3-phyllus, inferus. *Cor.* 6 - petala.
26. ANNONA. *Bacca* composita bacculis 1 - spermis. *Cal.* 3 - phyllus, inferus. *Cor.* 6 - petala.
- † 27. MELODORUM. *Baccæ* multæ, feminibus nidulantibus. *Cal.* 3 - phyllus, inferus. *Petala* 6, triangularia.
- † 28. DESMIS. *Baccæ* multæ, loculis in longum catenatis. *Cal.* 3 - phyllus, inferus. *Petala* 6, lanceolata.
29. ILLICIUM. *Capsulæ* 1 - spermæ, in orbem positæ. *Cal.* 6 - phyllus, inferus. *Cor.* petala 27.

MONOGYNIA.

GENUS I. CHELIDONIUM.

Char. Gener. *Cor.* 4 - petala. *Cal.* 2 - phyllus. *Siliqua* 1 - locularis, linearis. Lin. sy. pl. G. 703.

黃連

Sp. 1. CHELIDONIUM MAIUS. β Hoâm liên. α Huyễn liên.

Differ. spec. *Chel. pedunculis* umbellatis. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Planta* sub-fruticosa, sesquipedalis, erecta. *Folia* impari-pinnata : *foliolis* sub-ovatis, incis, obtusè lobatis inæqualibus, glabris, *petiolis* sub-decurrentibus. *Flos* flavus, terminalis, *pedunculis* polyfloris, non umbellatis. *Calyx* 2 - phyllus. *Corolla* petala 4, sub-rotunda, patentia. *Stamina* multa, receptaculo infidentia. *Siliqua* linearis, polysperma. *Radix* longa, sub-simplex, intus, & foris flava, radiculis lateralibus, simplicibus, longiusculis. Hæc est *Chinlen* radix Cl. Bergio dicta. Mat. Med. pag. 967.

Habitat tam culta, quam inculta in diversis provinciis Sinarum.

Chelidonium pedunculis multifloris. Hort. Cliff. pag. 201. *Chelidonium Maius*, vulgare. Hill. Brit. herb. pag. 146. tab. 21. fig. 1.

Virtus : radice. Substringens, Diaphoretica, Deobstruens, Ophthalmica. Valet in febribus continuis, Malignis, & Putridis. In antiquâ Dysenteria. In Ictero, & Obstructionibus. Externè in morbis oculorum, & oris ulceribus. Magni estimatur ab indigenis hæc radix, quotidianis experimentis comprobata ejus virtute. Sapor est amarissimus. Odor debilis.

GENUS II. CAPPARIS.

Char. Gener. *Cal.* 4 - phyllus, coriaceus. *Petala* 4. *Stamina* longa. *Bacca* corticosa, 1 - locularis, pedunculata. Lin. sy. pl. G. 699.

Sp. 1. CAPPARIS ZEYLANICA. α Cây dùi thối.

Differ. spec. *Cap. pedunculis* solitariis, unifloris : *stipulis* spinosis : *foliis* ovatis, utrinque acutis. Lin. sp. 2.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, 6 - pedalis, erectus, debilis : ramis divaricatis. *Folia* ovata, utrinque acuta, integerrima, plana, alterna : *stipulis* spinosis, rectis. *Flos* albus, pedunculis monofloris, sub-binatis, axillaribus. *Petala* 4, oblonga, patentia, sub-æqualia : nectario laterali prominente, fillo. *Bacca* sub-rotunda, carnosa, nigra, parva, 1 - locularis, 3 - sperma, imposita pedicello longo. *Stamina* Polyandra, corollâ triplo longiora. *Stigma* sessile.

Habitat

Habitat sepes Cochinchinæ.

Capparis Spinosa, foliis oblongis. Burm. Zeyl. pag. 53. Burm. Indiæ. pag. 118.

† Sp. 2. CRPPARIS CANTONIENSIS. β Heang lăc phung.

Differ. spec. Cap. *pedunculis* racemosis : *stipulis* spinosis : *foliis* ovatis, acuminatis, rugosis.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticolus, erectus, ramosus : *stipulis* spinosis. *Folia* ovata, acuminata, integerrima, rugosa, glabra, alterna. *Flos* albus, *pedunculis* racemosis, axillaribus, & terminalibus. *Calyx* 5-phyllus, foliolis oblongis, concavis, coloratis. *Corolla* petala 5, oblonga, patentia, calyci æqualia. *Filamenta* Polyandra, longa. *Bacca* ovata, parva, fusca, polysperma, pedunculata. Habitat agrestis prope Cantonem apud Sinas.

† Sp. 3. CAPPARIS MAGNA. α Cây Bún.

Differ. spec. Cap. *Caule* arboreo, inermi : *foliis* ternatis, lanceolatis. *Corymbis* terminalibus.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris : *ramis* patentibus, inermibus. *Folia* 3-nata, lanceolata, integerrima, glabra. *Flos* albus, magnus, corymbis patentibus, terminalibus. *Calyx* 4-phyllus, rotatus, foliolis lanceolatis, planis, interruptis. *Corolla* petala 4, lato-ovata, utrinque acuta, polynervia, venosa, patentia, æqualia : unguibus longis. *Filamenta* 24, filiformia, longissima, receptaculo inserta. *Antheræ* 3-loculares, oblongæ, recurvæ. *Germen* sub-rotundum, pedicellatum. *Stylus* brevis. *Stigma* obtusum. *Bacca* pedicellata, sub-rotunda, 2-pollicaris, carnosa, edulis, 1-locularis, polysperma : *seminibus* reniformibus, nidulantibus : cortice punctato, aspero, cinereo-viridi.

Habitat ripas fluminum in Cochinchinâ.

Observ. Hæc species assimilatur Cappari Grandi. Lin. Jun. Sup. pl. pag. 263 : differt ab eâ præcipuè foliis ternatis.

† Sp. 4. CAPPARIS FALCATA. β

Differ. spec. Cap. *Caule* arboreo, inermi : *foliis* ternatis, falcatis : *racemis* laxis, terminalibus.

Hab., & notæ. *Arbor* magna, ramis patentibus, inermibus. *Folia* 3-nata, ovatolanceolata, lateraliter ad basim falcata, integerrima, glabra, petiolata. *Flos* albus, racemis laxis, terminalibus. *Corolla* 4-petala, similis præcedentis speciei. *Stamina* 18. *Bacca* oblonga, rubra, magna, 1-locularis, polysperma, pedicellata : *seminibus* nidulantibus.

Habitat prope Cantonem Sinarum, inculta.

GENUS III. ACTÆA.

Char. Gener. *Cor.* 4 - petala. *Cal.* 4 - phyllus. *Bacca* 1 - locularis. *Sem.* semiorbiculata. Lin. fy. pl. G. 700.

† Sp. I. ACTÆA ASPERA. β Thia ip.

Differ. spec. Act. *caule* scandente : *foliis* lanceolatis , asperis : *spicis* interruptis.

Hab. , & notæ. *Caulis* fruticosus , scandens , acirrhus , inermis , multiplex , ramosus. *Folia* lanceolata , subferrata , aspera , alterna. *Flos* albus , axillaris , racemis spicatis : *spicis* linearibus , interruptis. *Corolla* , & *calyx* 4 - fidi. *Stamina* ultra 50 , receptaculo inhærentia. *Stylus* obliquus. *Bacca* supera , gibba , exsucca , 1 - locularis , polysperma. Formam *feminum* non notavi.

Habitat inculta prope Cantonem Sinarum.

Ufus. *Foliis* , cum sint asperrima , utuntur indigenæ ad polienda quælibet opera , maximè ex stanno.

GENUS IV. CAMBOGIA.

Char. Gener. *Cor.* 4 - petala. *Cal.* 4 - phyllus. *Pomum* 8 - loculare. *Sem.* folitaria. Lin. fy. pl. G. 706.

Sp. I. CAMBOGIA GUTTA. α Cây Vàng nhưa : Trần huỳnh. β Hòam lô. Lin. sp. I.

Differ. spec. Camb. *foliis* lanceolatis : *pedunculis* polyfloris.

Hab. , & notæ. *Arbor* magna : *ramis* patentibus. *Folia* lato-lanceolata , integerrima , plana , crassa , sparsa , petiolata , parva. *Flos* croceus , terminalis , *pedunculis* polyfloris. *Calyx* 4 - phyllus , foliolis sub-rotundis , concavis , patentibus. *Corolla* petala 4 , ovato-oblonga , unguiculata , patentia. *Stamina* numerosa , receptaculo infidentia. *Stigma* sessile , polyfidum. *Bacca* sub-rotundo-octogona , 8 - locularis , 1 - sperma : *feminibus* oblongo-ovatis : cortice flavo , tenui , lævi : *pulpâ* flavâ , succulentâ , dulci , eduli. Magnitudo fructus 2 - pollicaris.

Habitat non rara in sylvis Cochinchinæ : abundantius vero in Siammo , & Cambodiâ ; ubi , inciso arboris cortice , magna extrahitur copia Gummi Guttæ in exterarum regiones exportanda.

Arbor Indica Gummi Guttam fundens , fructu dulci , rotundo. Burm. Zeyl. pag. 27. Caddam-pulli. Rheed. Malab. v. I. pag. 41. tab. 24.

Carcapuli. A Costa apud Clus. in fol. cap. 46. pag. 286.

Virtus. Purgans , Hydragoga , Emetica. Valet in Hydrope Anasarca , Tænia ,

Tænia. Cachexiâ. Vis emetica tolli potest macerando hoc gummi in acceto.

Uſus. Pictoribus miniſtrat colorem flavum, & viridem non injuncundum.

GENUS V. CARYOPHYLLUS.

Char. Gener. Cor. 4-petala. Cal. 4-phyllus, duplicatus. Bacca 1-sperma infera. Lin. ſy. pl. G. 727.

Sp. I. CARYOPHYLLUS AROMATICUS. α Đinh hương rừng. β Xân tũn hiãm.

Differ. ſpec. Car. *foliis* lanceolatis, oppoſitis: *pedunculis* terminalibus, polyſloris.

Hab., & notæ *Arbor* mediocris: *ramis* paucis, aſcendentibus. *Folia* lato-lanceolata, integerrima, glabra, oppoſita, petiolata. *Flos* albicans, *pedunculis* polyſloris, ordinatis, erectis, terminalibus. *Calyx* tubuloſus, oblongus, 4-fidus, laciniis acutis, brevibus, ſub-erectis. *Corollæ* petala 4, ſub-rotunda, concava, parva. *Stamina* numeroſa, receptaculo infera, corollâ longiora. *Stigma* ſimplex. *Bacca* calycina, ovato-oblonga, corticoſa, pallido-fulca, 1-sperma, coronata calycis laciniis.

Habitat in ſylvis Borealibus provinciæ *Quảng bình*. regni Cochinchinæ.

Caryophyllum Sylveſtre. Rumph. Amb. I. 2. c. 4. tab. 3. Caryophyllus, languefcente vi, aromaticus, Malabaricus, folio, & fructu maiore. Pluk. Almag. pag. 88. Arbor fructu Caryophylli effigie, inodoro. Burm. Zeyl. pag. 30.

Obſ. Hic ſylveſter Caryophyllus a vero Aromatico (quem recentem non vidi) charactere Botanico convenire videtur. At in noſtro ſylveſtri vix ulla vis, odor, aut ſapor invenitur, adeoque inutilis rejicitur.

GENUS VI. VATERIA. Lin. ſy. pl. G. 722.

Deſcriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-fidum, inferum, patens, breve, perſiſtens, laciniis acutis.

Cor. Petala 5, oblonga, concava, conniventia, calyce longiora.

Stam. Filamenta 40 circiter, filiformia, receptaculo inſidentia, corollæ ſub-æqualia. Antheræ ſub-rotundæ.

Piſt. Germen 3-gonum. Stylus ſubulatus, æqualis ſtaminibus. Stigmata 3, oblonga, reflexa. Peric.

334 POLYANDRIA. MONOGYNIA.

Peric. Capsula 1 - locularis , 3 - loba , 3 - valvis , 1 - sperma.
Sem. 1 , sub-rotundum , arillatum , pedicellatum.

Char. Gener. Cor. petala. 5. Cal. 5 - fidus , inferus. Caps. 3 - valvis :
semine 1 , pedicellato , arillato.

† Sp. 1. VATERIA FLEXUOSA. α Cây Trùng.

Differ. spec. Vat. *ramis* flexuosis : *foliis* lanceolatis , alternis : *racemis* terminalibus.

Hab. *Arbor* magna : *ramis* expansis , flexuosis. *Folia* lanceolata , integerrima , glabra , alterna. *Flos* albus , parvus , racemis laxis , terminalibus. *Capsula* rubra , 1 - sperma.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Ufus. Lignum rubescens , grave , & durum est , ad maiora ædificia aptum , ac durabile.

GENUS VII. CORCHORUS.

Char. Gener. Cor. 5 - petala. Cal. 5 - phyllus , deciduus. Caps. pluri-
valvis , loculamentosa. Lin. sy. pl. G. 730.

Sp. 1. CORCHORUS CAPSULARIS. β San lim má.

Differ. spec. Corc. *capsulis* sub-rotundis , depressis , rugosis : *foliorum* ferraturis infimis setaceis. Lin. sp. 5.

Hab. , & notæ. *Caulis* herbaceus , annuus , 5 - pedalis , erectus , teres , simplex , ramosus. *Folia* ovato-lanceolata , serrata , glabra , sparsa , petiolata : *stipulis* subulatis. *Flos* luteus , lateralis , pedunculis 1 - floris , polynatis , oppositi-folitis. *Calyx* 4 - phyllus , foliolis turbinato-oblongis , acuminatis , scabris , patentibus , deciduis. *Petala* 5 , ovalia , patentia , calyce longiora. *Filamenta* 25 , subulata , receptaculo infidentia , corollâ breviora. *Antheræ* ovatæ , nuntantes. *Capsula* sub-rotunda , polysulcata , tuberculosa , retusa , 5 - locularis , 5 - valvis , polysperma : *semina* 4 - 5 , angulata.

Habitat agrestis , coliturque in provincia Cantonienfi Sinarum.

Alcea Olitaria , sive Corchorus Americanus , prælongis foliis , capsulâ striatâ , sub-rotundâ , brevi. Pluk. Almag. 18. tab. 255. fig. 4. Ganja Sativa. Rumph. Amb. l. 8. c. 35. tab. 78. fig. 1.

Ufus. *Caulis* hujus herbæ est cannabinus , ejusque fila aquâ calcis cotta , & ad solem exposita flexibilia , & alba fiunt , ad texendas telas idonea.

† GENUS VIII. ARSIS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5 - phyllum, patens, inferum : foliolis, sub-ovalibus, coloratis, deciduis.

Cor. Campanulata, petala 5, oblonga, calyce breviora.

Stam. Filamenta 50 circiter, filiformia, calyci sub-æqualia, exteriora breviora, receptaculo elongato insidentia. Antheræ, sub-rotundæ, 4 - loculares.

Pist. Germen sub-rotundum, receptaculo longo elevatum. Stylus subulatus, æqualis staminibus. Stigma acutum.

Peric. Bacca globosa, 1 - sperma, pedicellata.

Sem. 1, sub-rotundum.

Nom. (*Arsis* elevatio) propter Baccam a receptaculo in pedicellum verso elevatam.

Char. Gener. Cor. campanulata, 5 - petala. Cal. 5 - phyllus inferus. Bacca pedicellata, 1 - sperma.

Sp. 1. ARSIS RUGOSA. α Cay Chua ke.

Differ. spec. Arf. *foliis* alternis, rugosis : *racemis* terminalibus.

Hab. *Arbustula* 5 - pedalis, ramosissima. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, alterna, rugosa. *Flos* albus racemis terminalibus.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

† GENUS IX. FALLOPIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Communis 12 - phyllus : foliolis lanceolato-linearibus, deciduis : continens 3 flosculos

Perianthium proprium nullum.

Cor. Petala 5, ovata, sub-patentia, calyce longiora. Nectarium foliolis 5, ovato-oblongis, parvulis, erectis, æqualibus.

Stam. Filamenta 50 circiter, filiformia, inæqualia, receptaculo in-hærentia. Antheræ sub-rotundæ.

Pist. Germen sub-rotundum, superum. Stylus crassus, sabulatus, brevior staminibus. Stigma simplex.

Peric. Bacca sub-rotunda, 1 - locularis, 4 - sperma.

Sem. Sub-rotunda.

Nom

Nom. in memoriam Celeb. Botanicae Professoris Patavini Gabrielis Fallopii.

Char. Gener. *Cor.* petala 5, ovata. *Cal.* com. 12-phyllus. *Perianthium* proprium ☉. *Bacca* 4-sperma, supera.

Sp. 1. FALLOPIA NERVOSA. β Hai pú ip.

Differ. spec. Fal. *foliis* lanceclatis, nervosis : *racemis* parvis, terminalibus.

Hab. *Arbor* 8-pedalis : *ramis* patentibus : *cortice* cannabino. *Folia* ovato-lanceolata, nervosa, sub-ferrata, glabra, sparsa. *Flos* albus, racemis parvis, terminalibus.

Habitat inculta prope Cantonem Sinarum.

† GENUS X. CRASPEDUM.

Descriptio Naturalis.

Cal. *Perianthium* 5-phyllum, inferum : foliolis ovatis, acutis, interius carinatis.

Cor. Petala 5, sub-cuneiformia, apice, obtusa, polyfida laciniis linearibus, calyci sub-æqualia. Nectarium glandulis 5, reniformibus, tomentosis.

Stam. Filamenta 30 circiter, filiformia, brevica, receptaculo insistentia. Antheræ oblongæ, stantes.

Pist. Germen globosum. Stylus subulatus, æqualis staminibus. Stigma simplex.

Peric. *Bacca* parva, rotunda, 1-locularis, polysperma.

Sem. Rotunda, minuta.

Nom. (Κράσπεδον fimbria) ob petala in fimbrias laciniata.

Char. Gener. *Cor.* petala 5, fimbriata. *Cal.* 5-phyllus inferus. *Bacca* 1-locularis, polysperma.

† Sp. 1. CRASPEDUM TECTORIUM. α Lá măt căt.

Differ. spec. Crasp. *foliis* oblongis, crenatis : *spicis* congestis, sub-terminalibus.

Hab. *Arbor* magna : *ramis* patentibus. *Folia* ovato-oblonga, crenata, apice acuminato, reflexo. *Flos* luteo-viridis, *spicis* sub-terminalibus, congestis.

Habitat in altis sylvis Cochinchinae.

Ufus. Foliis utuntur indigenæ ad tegendas domos : ligno ad ædificia.

† GE-

† GENUS XI. AUGIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium, inferum, truncatum, expansum, minimum.

Cor. Petala 5, oblonga, patentia, receptaculo inserta.

Stam. Filamenta 100 fere, filiformia, corollâ longiora, receptaculo insidentia. Antheræ sub-rotundæ

Pist. Germen compressum, sub-rotundum. Stylus filiformis. Stigma obtusum.

Peric. Drupa sub-lenticularis, verticaliter compressa, parva, nitida: nukulâ 1-loculari, similis formæ.

Nom. (A'uyñ splendor) ob nitorem vernicis ex hac arbore manantis.

Char. Gener. Cor. 5-petala. Cal. truncatus, minimus. Drupa orbiculata, 1-sperma.

† Sp. I. AUGIA SINENSIS. α Cáy Son. β Tsi xú: Tsít. xú.

漆樹

Differ. spec. Aug. foliis pinnatis, integerrimis: paniculis subterminalibus.

Hab. Arbor mediocris, cortice scabro: ramis ascendentibus. Folia impari-pinnata, sub-quinquejuga: foliolis lato-lanceolatis, acumina-
tis, integerrimis, gabris, parvis. Flos pallidus, paniculis laxis, magnis, circa apicem ramorum undique dispositis. Drupa fusca magnitudine 4 linearum: cortice tenui, lævi.

Habitat in sylvis Cochinchinæ, Chinæ, Cambodiæ, & Siam.

Usus. Ex fisco hujus arboris cortice emanat succus rezinosus, tenacissimus, legitima Sinensis vernix, quâ obducuntur scrinia in Europam exportanda, pulchro, & constanti nitore æstimabilia. Quæ nigra sunt, nullo admixto fuco, solâ exsiccata vernice nigrescunt. Quæ vero rubra, addito cinnabari colorem istum acquirunt. Japonica vernix, de qua Kæmpferus, & Thunbergius egerunt, ex aliâ plantâ prorsus diversâ procedit, quæ a Linnæo dicitur Rhus Vernix.

Virtus Medica: Vernicis exsiccata, & tostæ. Calefacens, Resolvens, Emmenagoga, Anthelminthica. Qualitas acris, torrendo ad ignem, fit mitior; sicque absque noxæ periculo a medicis indigenis exhiberi solet in decocto, & in pilulis. Eadem est arbor, ni fallor, Vernix Indica. Anacardinus. Kæmpf. Amæn. pag. 792. Hist. Jap. l. 1. pag. 99. Charlev. Jap. l. prælim. cap. 27. pag. 352. fig. ibi.

GENUS XII. ELÆOCARPUS.

Char. Gener. *Cor.* 5 - petala , lacera. *Anthera* apice 2 - valvi. *Cal.* 5 - phyllus. *Drupa* nucleo crispo. Lin. fy. pl. G. 719.

Sp. 1. ELÆOCARPUS INTEGERRIMA. α Cây Mai bough vàng.

Differ. spec. Elæoc. *foliis* lanceolatis , integerrimis : *floribus* congestis , axillaribus.

Hab. , & notæ. *Arbor* mediocris , *ramis* patentibus. *Folia* lanceolata , integerrima , glabra , petiolata , alterna. *Flos* aureus , multus , suave-olens , *pedunculis* congestis , axillaribus. *Calyx* 5 phyllus , foliolis laxis. *Petala* 5 , lacera , calyce longiora. *Stamina* numerosa , receptaculo insidentia. *Stylus* 1. *Germina* 10 , sub-rotunda , minuta , ad basim styli circumposita. *Drupa* 1 , parva , nigra , sub-ovata , sub-acuta , maturescens solitaria , reliquis germinibus omnibus suffocatis. De drupæ *nuculâ* crispâ , vel lævi nil possum decidere , quia nec in chartâ notavi , nec amplius memini. Ganitrus Rumphii diversa est arbor.

Habitat agrestis in Cochinchinâ : colitur etiam in hortis ob odorem , & pulchritudinem florum , quibus rami scatent , avulsique ab arbore diutius servari possunt in aquâ.

GENUS XIII. THEA.

Char. Gener. *Cor.* 6 , five 9 - petala. *Cal.* 5 , five 6 - phyllus. *Capf.* 3 - cocca. Lin. fy. pl. G. 726.

† Sp. 1. THEA COCHINCHINENSIS. α Chè ăn nâm.

Differ. spec. Th. *calycibus* sub-triphyllis : *corollis* pentapetalis : *floribus* solitariis , terminalibus.

Hab. , & notæ. *Arbos* 8 pedes alta : *ramis* diffusis. *Folia* lanceolata , ferrata , glabra , alterna , petiolata. *Flos* albus , terminalis , solitarius : *calyce* plerumque 3 - phyllo , aliquando 4 - 5 - phyllo. *Petala* 5 , ovata , concava , patentia. *Stamina* 100 circiter basi corollæ affixa : *antheris* sub-rotundis , minimis. *Stylus* 3 - fidus. *Capfula* 3 - loba , 3 - locularis , 1 - sperma , apice dehiscens.

Habitat culta , incultaque in provinciis Borealibus Cochinchinæ.

Usus. Ex foliis fermentatione diuturnâ paratis , ficcatisque , & aquâ coctis impigros haustus calidos sumunt incolæ , maximè tempore æstatis : unde fit , ut magnâ copiâ sudor diffuat , ac subitum refrigerium experiantur. Qui vero immodicè hoc potu utuntur , non raro inde contrahunt obstructions , & anorexiam.

Sp. 2.

† Sp. 2. THEA CANTONIENSIS. β Hổ nậm Chà yòng. α Chè tau.

Differ. spec. Th. *Calycibus* 5 - 6 - phyllis : *corollis* 7 - 9 - petalis : *floribus* solitariis , terminalibus.

Hab. , & notæ. *Arbuseula* 4 - pedalis , ramosissima , tortuosa. *Folia* lanceolata , acutè ferrata , sub-crassa , incurva , subsessilia , glabra , alterna. *Flos* albus , pedunculis terminalibus , 1 - floris , solitariis : *Calyce* 5 - 6 phyllo , inæquali. *Corolla* petala 7 , 8 , 9 , inæqualia , concava , patentia. *Stamina* 100 circiter , ad basim inter se , & cum petalis connexa. *Stylus* 3 - fidus , laciniis linearibus , æqualis staminibus. *Capsula* 3 - loba , 3 - cocca.

Habitat tam culta , quam inculta prope Cantonem Sinarum.

Observ. Ex vivâ plantâ in loco natali flores decerpsi , & examinavi ; invênique notas supra expositas. Idem fere observavi in aliâ varietate a Sinenfibus dictâ *Siaò chong chá* , & ab Europæeis vocatâ *the Su-chong*. Ambæ hæ varietates fusco colore sunt præditæ , sed magis odoriferæ , & præciosæ sunt quam *Thea Bohea* , quæ nasci solet in provinciâ *Fo kien* , & quam recentem non vidi , quamvis omnium vulgarissima , & vilissima sit. *Theæ* viridis , quæ provenit ex provinciâ *Kiang si* , flores siccos examinavi , non vivos , notavique similem inconstantiam in numero partium calycis , & corollæ. Adeoque asserere possumus omnes illas differentias potius *Theæ* Sinenfis ex unicâ specie Botanicâ deduci , quæ ex diversitate soli , culturæ , & methodi folia præparandi apparet diversa , permanente adhuc in eadem varietate inconstantia illâ partium floris , quæ *Theam* viridem a *Boheâ* distinxerat.

† Sp. 3. THEA OLEOSA. α Chè deàu. β Yèu chá.

Differ. spec. Th. *Calycibus* 6 - phyllis : *corollis* 6 - petalis : *pedunculis* 3 - floris , axillaribus.

Hab. , & notæ. *Arbor* 8 - pedalis , ramosissima , ramis patentibus. *Folia* lanceolata , ferrata , alterna , plana , glabra. *Flos* albus , axillaribus , pedunculis 3 - floris. *Calyx* inferus , patens , 6 - phyllus. *Corolla* petala 6 , rotunda , concava , patentia , sub-æqualia. *Stamina* fere 100 , capillaria , corollæ , sub-æqualia : non receptaculo , sed petalorum inter se leviter cohærentium basi affixa. *Stylus* 3 - fidus. *Bacca* lutea , corticosa , 3 - loba , 3 - locularis , 1 - sperma , pollicem crassa.

Habitat agrestis circa Cantonem Sinarum.

Usus. Ex seminibus hujus plantæ extrahitur magna copia olei tenuis , & flavescentis , quo communiter nutriuntur lucernæ Cantone , Macai , & in aliis locis Chinæ Australis. Eo quoque utantur ad frigenda varia obsonia : inferiore quidem sapore , & odore , quam si

oleo olivarum, vel sesami condita fuissent.

Observ. Ex supra notatis de staminibus Theæ, quæ potius corollæ basi, quam receptaculo insistere observavi, inferri potest Genus Theam ad classem Icosandriam pertinere. Dequo tutius judicabitur, si recentioribus experimentis confirmetur. Fructum Oleosæ vocavi. Baccam, quia licet maturum, dehiscere non vidi.

GENUS XIV. LAGERSTRÆMIA.

Char. Gener. Cor. 6 - petala, crispa. Cal. 6 - fidus, campanulatus. Stam. multa: horum 6 exteriora crassiora, petalis longiora. Lin. fy. pl. G. 725.

Sp. I. LAGERSTRÆMIA INDICA. α Cây Tường vi. β Sát chủ môi hũa. Differ. spec. Lag. foliis ovatis, alternis: thyrsis terminalibus.

Hab, & notæ. Arbor 8 - pedalis, cortice lævi: ramis rectis, debilibus, patentibus, ramulis angulatis. Folia ovata, integerrima, parva, undulata, glabra, alterna, sessilia. Flos colore roseus, pulcherrimus, terminalis, corymbis racemosis, magnis. Calyx campanulatus, tubo 6 - gono: limbo 6 - fido, laciniis acutis. Corolla petala 6, unguiculata, sub-rotunda, crispa. Capsula sub-rotunda, 6 - locularis, polysperma: seminibus multis sub-rotundis. Stamina multa, Polyandra. Stylus filiformis: stigmate crassiusculo.

Habitat tam culta, quam spontanea in Cochinchinâ, & Chinâ.

Thunb. Jap. pag. 224. Tsjinkin. Rumph. Amb. Auct. cap. 79. tab. 28. fig. 1.

GENUS XV. NYMPHÆA.

Char. Gener. Cor. polypetala. Cal. 4, sive 5 - phyllus. Bacca multi-locularis, truncata. Lin. fy. pl. G. 709.

Sp. I. NYMPHÆA NELUMBO. α Cây Sen. β Liên hũa: Heu xĩ hẻm.

Differ. spec. Nym. foliis peltatis, undique integris. Lin. sp. 4.

Hab., & notæ. Planta acaulis, radice perenni, foliis annuis. Radix horizontalis, longa, repens, articulis catenatis, ovato-oblongis, albis, carnofis, esculentis, interius tubulosis. Folia peltata, 1 - pedalia, orbiculata, integerrima, undulata, venosa, glabra, odorata: petiolis erectis, rectissimis, teretibus, hispidis, 3 - pedaliibus, sparsis. Flos purpureo-roseus: pedunculis monofloris, formâ, & magnitudine petiolis æqualibus. Calyx 4 - phyllus, foliolis concavis, patentibus, deciduis. Corolla petala 15, vel plura, ovata, sub-acuta, concava, exterius polynervia, patentia, maxima. Filamenta

60, & ultra, filiformia, corollâ breviora, *antheris* linearibus, albis, longissimis, receptaculo insistentia. *Germen* turbinatum, superum. *Styli* multi, totidem, quot semina, crassi, brevissimi: *stigmatibus* crassioribus. *Pericarpium* turbinatum, truncatum, sulcatum, corticosum, apice dehiscens, loculis 1-spermis, usque ad 30. *Semina* ovata, semipollicaria, alba, duriuscula, edulia, cortice tenui, lævi, nigro.

Habitat in paludibus cœnosis Cochinchinæ, & Chinæ: colitur etiam in vasis amplis, & pretiosis in hortis, & atriis Magnetum. Est ibi varietas flore albissimo. Alia præterea flore luxuriante speciosissima, in quâ 100 circiter magna petala numerantur, alba, vel rosea.

Nymphæa Indica, Taratti. Rumph. l. II. c. 50. tab. 73. Bont. Jav. l. 6. cap. 38.

Ufus. Nymphææ radix, & semina sunt esculenta, sapida, & salubria: In re Medicâ virtutem habent Refrigerantem, & Roborantem. Valent contra Sirim, Diarrhæam, Tenesmum, Vomitus, & nimium calorem internum.

GENUS XVI. SEQUIERIA.

Char. Gener. *Cal.* 5 - phyllus. *Cor.* 0. *Caps.* 1 - sperma: *alâ* magnâ terminata, alulisque lateralibus. Lin. fy. pl. G. 731.

Sp. I. SEQUIERIA ASIATICA. α Deei chio.

† Differ. spec. Seg. *caule* scandente, inermi: *foliis* ovatis integerrimis: *racemis* longis axillaribus, & terminalibus.

Hab., & notæ. *Caulis* scandens, fruticosus, inermis, acirrhus, ramosus, teres, longus, nec crassius, tenacissimus, ad ligandum idoneus. *Folia* ovata, integerrima, aspera, alterna, *petiolis* brevibus. *Flos* albo-viridis, inodorus, *racemis* longis terminalibus, & axillaribus. *Calyx* corollinus, foliolis 5, sub-rotundis, concavis, patentibus. *Filamenta* plurima, receptaculo inserta, calyce breviora. *Stylus* brevior: *stigmatibus* crassiusculo. *Capsula* ovata, acuminata, rubra, 2 - valvis, 1 - sperma. *Semen* sub-rotundum, pedicellarum, connexum alâ magnâ, polyfida, laciniis linearibus. Alulis lateralibus ad basim profus caret.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

† GENUS XVII. THILACHIUM.

Descriptio Naturalis.

Cal. Folliculus oblongo-turbinatus, nervosus, apice acuminatus, integerrimus clausus, in maturefcentiâ floris dehiscens circumscissus.

Cor. Nulla.

Stam. Filamenta 70 circiter, longa, subulata, erecta, receptaculo infidentia. Antheræ oblongæ, stantes.

Pist. Germen oblongum, striatum, insidens pedicello longo, filamentis æquali. Styus 0. Stigma sub-rotundum.

Peric. Bacca oblonga, 10-gona, supera, 1-locularis, polysperma.

Sem. Multa, reniformia nidulantia.

Nom. (Θυλάκιον folliculus) a calyce floris folliculari.

Observ. Staminibus, & baccæ pedicello ad Capparim accedit: defectu corollæ, & calyce exotico longè recedit: sicut etiam formâ Pericarpium.

Char. Gener. Cal. folliculus in maturefcentiâ circumscissus. Cor. 0. Bacca 10-gona, 1-locularis, polysperma.

† Sp. 1. THILAKIUM AFRICANUM. γ Manguero.

Differ. spec. *Thil. foliis* ovatis, alternis: *pedunculis* polyfloris, terminalibus.

Hab. *Arbor* parva, *ramis* expansis. *Folia* ovata, integerrima, glabra, alterna, petiolata. *Flos* apetalus, *pedunculis* paucifloris, terminalibus: *staminibus* longis, plurimis, croceis.

Habitat agreste in orâ Africæ Orientali.

DIGYNIA.

GENUS XVIII. CALLIGONUM.

Char. Gener. Cal. 5-phyllus. Petala 0. Styli 0. Fructus hispidus, 1-spermus. Lin. sy. pl. G. 735.

† Sp. 1. CALLIGONUM ASPERUM. α Dee chio tlái.

Differ. spec. *Call. foliis* ovatis, asperis: *racemis* subdivisis: *fructu* gemino.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, scandens, inermis, acirrhus, longus,

gus, ramosus. *Folia* ovata, integerrima, asperrima, glabra, alterna. *Flos* albus, racemis sub-divisis, terminalibus. *Calyx* 5 - phyllus, albo-viridis, apice ruber: foliolis sub-rotundis, concavis, patentibus. *Corolla* sæpius nulla: aliquoties *petala* 4, rotunda, concava, patentia. *Stigma* sessile, obtusum, profundè 2 - partitum. *Pericarpium* nunc Bacca 1, nunc 2, basi connatæ, 1 - loculares, polyspermæ. *Stamina* numerosa, receptaculo insistentia.

Habitat sylvas Cochinchinæ.

Observ. Character hujus plantæ, prout apud Linnæum a variis Autoribus excerptus, multum variat. Mihi etiam *Prothea* apparuit secundum baccam, & corollam: at ratione habitus proxima visa est *Seguieria* nostræ Asiaticæ: simulque *Delimæ Sarmentosæ* Burm. Ind. pag. 122. tab. 37. fig. 1. Minimè vero ad istas accedit ratione fructus.

GENUS XIX. PÆONIA.

Char. Gener. *Cal.* 5 - phyllus. *Petala* 5. *Styli* 0. *Caps.* polyspermæ. Lin. fy. pl. G. 732.

Sp. 1. PÆONIA OFFICINALIS. β Xö yô: α Thục dược.

Differ. spec. Pæon. *foliis* oblongis. Lin. sp. 1.

Hab, & notæ. *Caulis* suffruticosus, 2 - pedalis, erectus, teres, ramosus. *Folia* impari-pinnata, bijuga: *foliolis* lateralibus lato-lanceolatis, integerrimis, terminali impari 2 - 3 - fido, omnibus glabris, sub-sessilibus. *Flos* ruber, in aliis albus, plerumque plenus: *petalis* 14 circiter, magnis, expansis, oblongis, sub-incisis. *Perianthium* 5 - phyllum, persistens, foliolis acutiusculis, patentibus. *Stamina* plurima, brevia, receptaculo insidentia. *Capsula* 2 - 3, ovato-oblongæ, 1 - loculares, 1 - valves, polyspermæ. Varietas 1 rubra, quæ videtur esse *Mascula Officinalis*, radicem habet lignosam, sub-divisam, rubescentem, non tuberosam. Varietas 2, flore albo radicem habet albam, tuberosam, carnosam. Sunt aliæ multæ varietates (fortasse species) quas non vidi.

Habitat culta, spontaneaue per totum imperium Sinense, maximè in provinciis Borealibus: in Cochinchinam inde translata

Virtus: radicis, imprimis Rubræ. Nervina, Cephalica, Emmenagogica.

Pæonia Officinalis. Thunb. Japon. pag. 230. *Pæonia* flore pleno, rubro, minore. Tournef. Instit. pag. 274. *Pæonia* foliis lobatis, ex ovato-lanceolatis. Hall. Helv. 311.

TETRAGYNIA.

† GENUS XX. ECHTRUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Nullus.

Cor. Campanulata, petala 6, turbinato-rotunda, concava, patentia.

Stam. Filamenta 60 circiter, capillaria, erecta, æqualia, corollâ breviora, receptaculo insidentia. Antheræ oblongæ, stantes.

Pist. Germen superum, oblongum, hispidum, 4-fulcum. Stylus o. Stigmata 4, sub-reniformia, arcuè conjuncta.

Peric. Capsula oblonga, 4-loba, spinosa, 4-valvis, 1-locularis, polysperma.

Sem. Multa, sub-rotunda, aspera.

Nom. (Ἐχθρὸς odium, inimitia) ob innumeras spinas, quibus tota planta armata ferit.

Char. Gener. Cal. o. Cor. 6-petala. Caps. echinata, 4-valvis, 1-locularis, polysperma.

† Sp. 1. ECHTRUS TRIVIALIS. ♂

Differ. spec. Ect. *foliis* oblongis, spinosis: *floribus* solitariis.

Hab. *Caulis* herbaceus, 2-pedalis, crassus, multiplex, erecto-patens, spinosus. *Folia* oblonga, magna, pinnato-sinuata, incisa, spinosa, semiamplexicaulia. *Flos* flavus, solitarius, terminalis.

Habitat in Benghalâ, & in orâ Coromandeliâ, ubique in viis.

POLYGYNIA.

GENUS XXI. CLEMATIS.

Descriptio Naturalis.

Char. Gener. Cal. o. Petala 4, rarius 5. Sem. caudata. Lin. fy. pl. G. 754.

Sp. 1. CLEMATIS DIOICA. α. Thoang thao?

Differ. spec. Clem. *foliis* ternatis, integerrimis: *floribus* dioicis. Lin. sp. 7.

Hab., & notæ. *Caulis* lignosus, scandens, longissimus, fibris crassus,

lis, duris, laxis. *Folia* 3-nata, ovata, acuta, integerrima, sub-5-nervia. *Flos* albus, axillaris, paniculatus, dioicus. *Stamina* numerosa, receptaculo inserta. *Cor.* 4-petala. *Semina* 80 circiter, in capitulum disposita, obtusè 3-gona, compressa: caudâ longissimâ, cincinnatâ pilis albis, multis.

Habitat in Cochinchinâ, arbores, & arundines scandens absque cirrhis. Clematis scandens, foliis 5-nerviis, ovatis, nitidis, pinnato-ternatis. Brown. Jam. 255.

Sp. 2. CLEMATIS VIRGINIANA. α Son mouc.

Differ. spec. Clem. *foliis* ternatis, *foliolis* cordatis, sub-lobatoangulatis, scandentibus, floribus dioicis. Lin. sp. 6.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, teres, longus, ramosus. *Folia* 3-nata, sub-cordata, acuta, glabra, scandentia petiolis longis, spiralibus, cirrhi-formibus. *Flos* hermaphroditus, albus, axillaris, corymbofo-racemosus. *Calyx* nullus. *Corolla* petala 4, ovato-oblonga, patentia. *Semina* 6, ovato-oblonga: caudâ pilosâ, rectâ, staminibus sub-æquali.

Habitat inter fepes Cochinchinæ.

Clematis Virginica. Thunb. Japon. pag. 240.

† Sp. 3. CLEMATIS SINENSIS. β Mũ tũm. α Mouc thoung.

Differ. spec. Clem. *foliis* 5-natis, ovato-lanceolatis, sub-fessilibus, integerrimis.

Hab., & notæ. *Caulis* lignosus, teres, longissimus, scandens, ramosus. *Folia* 5-nata: *foliolis* ovato-lanceolatis, integerrimis, sub-fessilibus. *Flos* rubro-purpureus: *pedunculis* polyfloris, axillaribus. *Calyx* 0. *Corolla* 4-petala, patens: *staminibus* Polyandris. *Styli*; & *semina* 3-5, caudata.

Habitat agrestis in multis locis imperii Sinensis.

Virtus: radicis, & inferioris caulis. Pellens, Diuretica, Diaphoretica, Lactifera. Eodem nomine indicatas tres plantas invenio in libris Medicis, & Botanicis Sinensibus. Prima est, quam recentem examinavi, foliis quinatis. Secunda foliis ternatis. Tertia foliis simplicibus trilobis: omnes caule magno, scandente.

† Sp. 4. CLEMATIS MINOR. β Uei leng siên.

Differ. spec. Clem. *foliis* 5-natis: *foliolis* conicis, 3-nerviis: *pedunculis* longissimis.

Hab., & notæ. *Caulis* sub-fruticosus, teres, tenuis, nec admodum longus, scandens, ramosus. *Folia* 5-nata: *foliolis* parvis, conicis, apice obtusiusculis, 3-nervis, integerrimis, glabris: *petiolis* omnibus longis. *Flos* albus, axillaris: *pedunculis* longissimis, polyfloris.

lyfloris. *Calyx* nullus. *Petala* 4, oblonga, striata. *Stamina* 40 circiter, inæqualia, receptaculo insidentia. *Styli* 4, pilosi, corollâ paulo longiores. *Semina* totidem, caudata.

Habitat in suburbis Cantonienſibus Sinarum.

Obſerv. ſupra ſcriptum nomen hujus plantæ accēpi a ruſtico quodam Sinenſi, qui herbas colligebat pharmacopolis vendendas: ſed, quoniam idem nomen Crucianellæ Sinenſi competit potiori jure, (ut jam antea vidimus) ſuſpisor Clematem noſtram Minorem ab indigenis dignoſci diverſo nomine, quod ignoro.

GENUS XXII. THALICTRUM.

Char. Gener. *Cal.* 0. *Petala* 4-5. *Sem.* ecaudata. Lin. ſy. pl. G. 755.

† Sp. I. THALICTRUM SINENSE. β Πόι μύ. α Βόι μά.

Differ. ſpec. Thal. caule ſimpliciſſimo: flore ſolitario: foliis liniari-lanceolatis.

Hab., & notæ. *Caulis* ſuffruticoſus, ſimpliciſſimus, 1-pedalis, teres, rectus. *Folia* liniari-lanceolata, integerrima, glabra, ſeſſilia, alterna. *Flos* albus, ſolitarius, terminalis. *Cal.* nullus. *Corolla* petala 5, rotundata, patentia. *Stamina* Polyandra, brevia. *Semina* plurima, mutica. *Radix* tuber ſub-rotundus, ſolidus, albiſſimus. Differt a Thal. Tuberoſo (Lin. ſp. 3.) tam formâ racicis, quam foliorum.

Habitat agreſte in Chinâ.

Virtus: radicis. Attenuans, Eccoproſtica. Prodeſt in Tuſſi, Aſthmate pituitoſo, urinâ turbidâ, faucium, vel mamillarum dolore.

GENUS XXIII. LIRIODENDRON.

Char. Gener. *Cal.* 3-phyllus. *Petala* 9. *Sem.* imbricata in ſtrobilum.

Lin. ſy. pl. G. 747.

Sp. I. LIRIODENDRON LILIIFERA. β

Differ. ſpec. Lir. foliis lanceolatis. Lin. ſp. 2.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, ramis patentibus. *Folia* ovata, acuminata, integerrima, glabra, alterna. *Flos* pallidus, magnus, inodorus, pedunculis 1-floris, congeſtis, terminalibus. *Calyx* 0. *Corolla* petala 9, campanulata, ovata, craſſa, baſi in tubum connivente, apice reflexo. *Filamenta* 60 circiter, craſſa, breviffima, inſiſtentia baſi receptaculi elongati: antheris longis, acuminatis, inflexis, apice in foramen poliniferum dehiſcente. *Germina* 50 fere, planiuſcula, acuta, per longum reſeptaculi imbricatim aſcendentia,

dentia, squamis nuda. *Stigmata* sessilia. *Semina* totidem in strobilum imbricata.

Habitat agrestis prope Cantonem Sinarum.

Sampacca Montana. Rtmph. Amb. l. 3. c. 23. tab. 69.

† Sp. 2. LIRIODENDRON Figo. β

Differ. spec. Lir. *foliis* incurvis, reflexis: *floribus* solitariis: *calycibus* spathaceis: *corollis* 6-petalis.

Hab., & notæ. *Frutex* 4-pedalis, *caule* erecto multiplici. *Folia* lanceolata, integerrima, incurva, reflexa, nitida, alterna. *Flos* solitarius, pallidus, interius maculis rubris conspersus, odoratus. *Calyx* spatha 1-phylla, obtusa, tomentosa. *Corolla* petala 6, ovato-oblonga, erecto-clausa. *Filamenta* 40 circiter, brevia, receptaculo inserta. *Germina* ultra 40, imbricatione affixa apici receptaculi elongati, corollæ æqualis, ad basim staminiferi, in medio interrupti. *Stigmata* sessilia. *Semina* tot, quot germina. Macai dicitur *Fula Figo*.

Habitat culta Macai, & Cantone Sinarum.

Sp. 3. LIRIODENDRON COCO. α Hoa dea hap. β . . .

Differ. spec. Lir. *foliis* ovatis, nitidis: *floribus* solitariis: *calycibus* 3-phyllis: *corollis* 6-petalis.

Hab., & notæ. *Frutex* erectus, 5-pedalis, *ramis* diffusis. *Folia* ovata, integerrima, nitida, alterna, petiolata. *Flos* magnus, albissimus, solitarius, suaveolens. *Calyx* 3-gonus, 3-phyllus, foliolis oblongis, incurvis, inflexis, tribus angulis corollæ appressis. *Corolla* 3-gono-causa, petala 6, ovato turbinata, carnosæ, incurva, calyci æqualia, bino ordine mutuo conniventia, interiora minora. *Antheræ* sessiles, oblongæ, numerosæ, receptaculo conico ad basim insistentia. *Germina* lanceolata, 8 circiter, ad apicem receptaculi imbricata: *stigmatibus* concavis, sessilibus. *Semina* totidem, germinibus conformia. Integer flos sub-rotundo-trigonus, figurâ similis fructui drupaceo Palmæ Cocos: inde nomen vernaculum *Fula Coco*, quo Macai vocari solet.

Habitat in Cochinchinâ, Macai, & Cantone, culta ob pulchritudinem, & odorem floris.

GENUS XXIV. MICHELIA.

Char. Gener. *Cal.* 3-phyllus. *Petala* 15. *Baccæ* mutæ, 4-spermæ.
Lin. sy. pl. G. 749.

Sp. 1. MICHELIA CHAMPACA. α Hoa Sú nam.

Differ. spec. Mich. *foliis* lanceolatis. Lin. sp. 1.

Hab. , & notæ. *Arbor* magna : *ramis* ascendētib. *Folia* lanceolata , integerrima , glabra , sub-scabra , undulata , sparsa , petiolata. *Flos* flavo-gilvus , solitarius , sparsus , pendulus , pedunculo longo. *Calyx* spatha 1-phylla , oblongo-conica , tomentosa. *Perianthium* nullum. *Corollæ* petala plerumque 9 , sæpe plura usque ad 15 , exteriora maiora , omnia lanceolata , sub-clausa. *Stylus* nullus. *Antherae* 100 circiter , oblongæ , sessiles , insidentes basi receptaculi oblongo-conici. *Germina* 60 circiter , sub-ovata , parti superiori ejusdem receptaculi affixa. *Stigmata* sessilia , oblonga , reflexa. *Pericarpium* Baccæ multæ , ovatæ , corticosæ , asperæ , parvæ , 2-4-spermæ , apice irregulariter dehiscentes , *seminibus* ovatis , rubris : receptaculo elongato , filiformi , tortuoso sessiles affixæ.

Habitat culta in hortis Cochinchinæ , & Macai.

Sampacca Domestica , & sylvestris. Rumph. Amb. l. 4. cap. 21 , 22. tab. 67 , 68. Champacca. Bont. Jav. l. 6. c. 45. pag. 140. Arbor procerā Hapuphaha dicta , floribus oblongis , luteis , odoratis. Burm. Zeyl. pag. 31.

Usus. Hæc arbor æstimatur ob odorem floris : cujus vehementia , & constantia maior est , quam suavitas.

GENUS XXV. UVARIA.

Char. Gener. *Cal.* 3-phyllus. *Petala* 6. *Baccæ* numerosæ , pendulæ , 4-spermæ. Lin. sy. pl. G. 750.

Sp. 1. UVARIA ZEYLANICA. α Cáy Mu tra.

Differ. spec. Uvar. *foliis* integerrimis. Lin. sp. 1.

Hab. , & notæ. *Frutex* scandens , *caule* longo , ramoso , inermi , acirrho. *Folia* ovato-lanceolata , integerrima , alterna , glabra , *petiolis* brevibus. *Flos* fusco-ruber , solitarius , sparsus , pedunculo longo. *Calyx* 3-phyllus , acutus , brevis , patens. *Corolla* petala 6 , lato-lanceolata , patentia. *Antherae* plurimæ , sessiles , longiusculæ , compressæ , obtusæ , insidentes receptaculo hemisphærico , amplo , in orbem coarctatæ. *Germina* multa , oblonga , ejusdem receptaculi centro imposita. *Stigmata* obtusa , tot , quot *Germina* , stamina vix superantia. *Baccæ* totidem , oblongæ , nigrae , glabræ , succosæ , acidæ , pedunculatæ , dispositæ in racemum simplicem , rotundatum , pendulum , formatum ex receptaculo , in maturescentiâ elongato. *Semina* pauca.

Funis Musarius Rumph. Amb. l. 7. c. 43. tab. 42. Uva Zeylanica , sylvestris. Burm. Zeyl. pag. 231.

Sp. 2.

† Sp. 2. UVARIA UNCATA. β Ym chao. α Cây bút dieo.

Differ. spec. Uvar. *foliis* pinnatis : *pedunculis* solitariis , uncinatis.

Hab. & notæ. *Frutex* magnus , caule erecto : *ramis* longis , scandentibus , inermibus , acirrhis. *Folia* alternatim pinnata , multijuga , *foliolis* oblongis , integerrimis , acuminatis , glabris , nitidis. *Flos* luteus , sparsus , *pedunculis* 1 - floris , subtus uncatis. *Cal.* 3 - phyllus , *foliolis* parvis , reflexis. *Corolla* petala 6 , lanceolata , erecta , ad basim constricta , partes generationis occultantia. *Antherae* 80 circiter , oblongæ , sessiles , receptaculo insidentes. *Germina* 30 fere , oblonga : *stigmatibus* linearibus , sessilibus , erectis. *Bacca* totidem ovata , utrinque acuminata , lutea , glabra , 1 - loculares , 2 - spermæ , ad vescendum ineptæ : *receptaculo* sub-rotundo inhærentes , in capitulum dispositæ. *Semina* intus plana , foris convexo-ovata.

Habitat Cantone Sinarum : ubi ad vestiendos parietes pulchrè aptatur , & absque violentiâ extenditur , & attolitur.

Observ. Funis Uncatus Rumphii (Amb. l. 7. c. 33. tab. 34.) quomodo-
cunque habitu convenit , sed flore differt , qui ad *Cephalanthos*
videtur pertinere.

GENUS XXVI. ANNONA.

Char. Gener. *Cal.* 3 - phyllus. *Petala* 6. *Bacca* polysperma , sub-
rotunda , cortice squamato. Lin. fy. pl. G. 751.

Sp. 1. ANNONA SQUAMOSA. α Cây Mang cầu. β Pù uôn xú.

Differ. spec. An. *foliis* oblongis , sub-undulatis : *fructibus* obtusè sub-
squamatis. Lin. sp. 2.

Hab. & notæ. *Arbor.* parva , 8 pedalis , caule sæpius diviso , *ramis*
diffusis. *Folia* oblongo-ovata , integerrima , glabra , sparsa , pedun-
lata , graveolentia. *Flos* albus , sparsus , *pedunculis* 1 - 2 - floris.
Calyx 3 - phyllus , brevis , acutus , patens , deciduus. *Corolla* petala
semper 3 , lato-subulata , incurva , erecta. *Stamina* plurima bre-
via , basi receptaculi insidentia. *Germina* numerosa , leviter cohæ-
rentia , receptaculum conicum supra stamina circumdantia : *stigma-
tibus* obtusis. *Bacca* 3 - pollicaris , luteo-viridis , squamis crassis ,
imbricatis , cortici coalitis : interius 1 - locularis , composita acinis
plurimis , oblongis , mollibus , albissimis , dulcissimis , odoris , 1 - spe-
mis. *Semina* solitaria , oblongo-ovata , nigra , nitida. *Bacca* integra
cordato-subrotunda : receptaculo centrali , crasso , tereti , acinos , &
semina in orbem colligente : cortice communi sub-squamoso indivi-
sivo.

Habitat

Habitat in hortis Cochinchinæ, & Chinæ; & in multis aliis Asiæ locis a me observata.

Anona Tuberosa. Rumph. Amb. l. 1. c. 40. tab. 46. Ubi corolla 3-petala clarè pingitur, & describitur. Annona Indica, fructu ex viridi luteo, cortice squamato, aspero, nucleis nigricantibus, parvis. Pluk. Almag. 31 tab. 134. fig. 3.

Observ. suspicari licet Annonam, quam Linnæus Junior (supp. pl. pag. 270.) dicit Hexapetalam, diversam non esse ab istâ, cujus ego, & Rumphius tria petala tantummodo numeravimus, quamvis aliquando lusu naturæ duplicia inventa fuerint. Vel forsan de aliâ plantâ sermo est, cujus fructum sibi ignotum idem Linn. fatetur.

Sp. 2. ANNONA ASIATICA. α Cây Bính bat.

Differ. spec. An. *foliis* lanceolatis, glabris, nitidis, lineatis. Lin. sp. 7.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, ramis patentibus. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, lineata, alterna, petiolata. *Flos* pallidus, pedunculis 1 - floris, 2 - natis. *Cal.* 3 - phyllus, brevis. *Corolla* petala 3. oblongo-conica, incurva, erecta. *Stamina* numerosa, imposita basi receptaculi conici. *Germina* plurima, superius insistentia: in maturefcentiâ coadunata in *Baccam* oblongo-conicam, compositam acinis 1 - spermis, 5 - pollices longam, exterius rubescentem, lævem, interius pulpâ albicante, dulci, eduli, sapore, & odore squamosæ inferiorem.

Habitat culta in hortis Cochinchinæ, & alibi in Indiâ.

Burm. Ind. pag. 125. Anona sylvestris. Burm. Zeyl. pag. 21.

Observ. Celeb. Linnæus, cum generis Annonæ nec fructum viderit, nec florem recentem, observationibus aliorum minus accuratis inductus fuit, ut pericarpium ejus diceret baccam polyspermam. Nunc autem constat plurimas esse bacculas 1 - spermas, compresso-angulatas, ex totidem germinibus concrescentes, & baccam magnam componentes, in maturitate ab invicem separabiles. Hoc jam ante me notaverant Clar. Jacquinus, Aubletus, & Scopoli. *Unicum fructum mentitur, (Annona) sed maturus constat plurimis ab invicem separabilibus.* Scop. Introd. Hist. Nat. pag. 255. n. 1151. Similem fructificationem observamus in Bromeliâ, Morindâ, Rubo, & Polyphemâ, quamvis ad diversas classes pertinentibus. In Bromeliâ, Morindâque quælibet bacca partialis procedit ex partiali flore, calyce, & corollâ propriis instructo. In Polyphemâ ex partiali quidem flore, calyce, & corollâ prorsus nudo. In Annonâ vero, sicut etiam in Rubo, baccæ componentes prodeunt ex singulis, & privatis pistillis, quæ non privato, sed communi calyce, & corollâ adunantur.

† GENUS XXVII. MELODORUM.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 3-phyllum, inferum, foliolis acutis, brevibus, patentibus, persistentibus.

Cor. Petala 6, triangularia, sub-æquilatera, carnosæ, inflexo-clausa, bino ordine partes generationis occultantia.

Stam. Filamenta nulla. Antheræ numerosæ, oblongæ, clavatæ, receptaculo plano-convexo affixæ.

Pist. Germina 10, oblonga, antheris circumstantibus coarctata. Stylus nullus. Stigmata coronaria, brevissima.

Peric. Baccæ 10, ovato-oblongæ, sub-teretes, asperæ, 1-loculares, polyspermæ.

Sem. Multa, compressa, nidulantia.

Nom. Quasi mel odorum, ex notabili fructus dulcedine, & odore.

Char. Gener. Cal. 3-phyllus. Petala 6, trigono-æquilatera, clausa. Baccæ multæ oblongæ: feminibus nidulantibus.

† Sp. 1. MELODORUM FRUTICOSUM. α Cây Bò giẻ.

Differ. spec. Mel. *foliis* lanceolatis, glabris: *caule* fruticoso.

Hab. *Frutex* 4-pedalis, erectus, *ramis* diffusis. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, alterna, odora. *Flos* luteo-fuscus, solitarius, sparsus. *Baccæ* ejusdem coloris, sesquipollicem longæ: feminibus plurimis, pulpâ parcâ quidem, sed gratissimâ.

Habitat in dumetis Cochinchinæ. Decoctum foliorum Deobstruit.

† Sp. 2. MELODORUM ARBOREUM. α Cây Nhọc.

Differ. spec. Mel. *foliis* oblongis, tomentosis: *caule* arboreo.

Hab., & notæ. *Arbor* magna: *ramis* ascendentibus. *Folia* ovato-oblonga, acuminata, integerrima, subtus tomentosa, alterna, petiolata. *Flos* albo-viridis, carnosus, tomentosus, solitarius, sparsus: *pedunculis* brevissimis: *antheris*, & *stigmatibus* plurimis, sessilibus. *Calyx*, & *corolla*, ut in primâ specie. *Baccæ* multæ ex eodem flore.

Habitat in sylvis Cochinchinæ. Indigenæ arbores cædunt pro ædificiis. Fructus non edulis.

† GENUS XXVIII. DESMOS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 3-phyllum, rotatum: foliolis triangularibus, parvis, deciduis, inferis.

Cor. Petala 6, lanceolato-linearia, plana, erecta, tria interiora minora, prope basim constricta, partes generationis claudentia.

Stam. Filamenta 100 circiter, compresso-angulata, crassiuscula, breviter erecta, receptaculo hemisphærico, parvo insidentia. Antheræ obtusæ, breves.

Pist. Germina oblonga, 35 circiter. Stylus nullus. Stigmata obtusa, numero germinum.

Peric. Baccæ multæ, 10-30, exsuccæ, longæ, tenues, articulatae: articulis lato-ovatis, 1-spermis, lævibus, evalvibus, concatenatis in lineam subcurvam.

Sem. Lato-ovata, dura, solida, solitaria.

Nomen. (*Δεσμός catena*) ob fructus in nodos concatenatos.

Observ. Hujus plantæ fructus articulis concatenatis assimilatur Mülleriae Moniliformi. Lin. Jun. sup. pl. pag. 53, & pag. 329. Et Coublandiæ Frutescenti. Aubl. Guian. pag. 937. tab. 366. sicut etiam Anticholericæ. Rhumph. Amb. l. 6. cap. 26. tab. 22. Sed calyce, corollâ, & partibus generationis ab his omnibus prorsus differt, cum ad Uvariâ, Annonâ, & Melodorum potius accedat: sicut etiam fructus evalvis, nec leguminosus.

Char. Gener. Cal. 3-phyllus, rotatus. Petala 6, lanceolata. Baccæ multæ, articulis concatenatis, 1-spermis.

† Sp. 1. DESMOS COCHINCHINENSIS. α Cây Chạp chội: Cây Cỏ chay. Differ. spec. Desm. foliis lanceolatis, tomentosis: floribus solitariis, clausis.

Hab. Frutex 5-pedalis, caule erecto, lignoso: ramis debilibus, reclinatis. Folia lanceolata, integerrima, tomentosa, alterna, petiolata. Flos luteo-viridis, terminalis, solitarius, pedunculo longissimo pendulus. Baccæ rubro-virides, sub-fessiles, receptaculo hemisphærico adhærentes.

Habitat in dumetis Cochinchinæ.

† Sp. 2. DESMOS CHINENSIS. β Cây tít fung.

Differ. spec. Desm. foliis ovato-lanceolatis, glabris: floribus solitariis, patentibus.

Hab.,

Hab. , & notæ. *Frutex* 6-pedalis , erectus , ramosus. *Folia* ovato-lanceolata , glabra. *Florum* corollæ patentes. In reliquis notis cohæret cum primâ specie : unde fortasse illius varietas.
Habitat agrestis prope Cantonem Sinarum.

GENUS XXIX. ILLICIUM.

Char. Gener. *Cal.* 6-phyllus. *Petala* 27. *Capsf.* plures in orbem digestæ , bivalves , 1-spermæ. Lin. sy. pl. G. 746.

Sp. 1. ILLICIUM ANISATUM. β Pá có huêi hiâm. α Đại hoi : Bát giắc hoi.

Differ. spec. *Illic. foliis* sub-ovalibus , integerrimis , congestis : *floribus* axillaribus , solitariis. Lin. sp. 1.

Hab. , & notæ. *Caulis* Arboreus , 8-pedalis , *ramis* lævibus , patentibus. *Folia* turbinato-ovata , obtusa , integerrima , glabra , parva , congesta , petiolata. *Flos* luteus , lateralis , solitarius , pedunculatus : *calyce* 6-phylo : *corollâ* polypetalâ , patente. *Stamina* 30 circiter , receptaculo infidentia. *Germina* 8 , vel plura , singula singulis stylis brevissimis. *Capsulæ* plerumque 8 , ovato-lanceolatæ , horizontaliter in orbem dispositæ , 1-valves , 1-spermæ : *feminibus* ovatis , compressis , rufis. Planta , præcipuè fructus odore Anisi grato , aromatico : sapore dulcescente , sub-ardente gaudet.

Habitat agreste , cultumque in provinciis Sinensibus ad occasum Cantonienfis sitis.

Thunb. Japon. pag. 235. Berg. Mat. Med. pag. 514. Skimmi. Kæmpf. Amæn. pag. 880. fig. pag. 881.

Virt. Stomachica , Carminativa. Prodest in Colicâ , Vomitu , Lumbagine , Rheumatismo , Tussi , morbis frigidis , & pituitosis.

Uf. Sinarum populus frequenter utitur Anisato pro condiendis cibis , imprimis dulcibus : sed illud , vel Saccharum non solet admiscere potioni Theæ , quâ purissimâ magis delectantur , sicut Arabes , Turcæ , & Armenii gaudent Coffeâ simplicissimâ.

SAIT

117

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

[Faint, illegible handwritten notes at the bottom of the page.]

C A T A L O G O

Das obras já impressas da Academia Real das Sciencias de Lisboa, e dos preços, por que cada huma dellas se vende brochada.

I. B REVES Instrucções aos Correspondentes da Academia, sobre as remessas dos productos naturaes, para formar hum Museo Nacional. - - - - -	120
II. Memorias sobre o modo de aperfeiçoar a Manufactura do Azeite em Portugal, remettidas á Academia, por Joáo Antonio Dalla-Bella, Socio da mesma. - - - - -	480
III. Memoria sobre a Cultura das Oliveiras em Portugal, remettida á Academia, pelo mesmo Author. - - - - -	480
IV. Memorias de Agricultura, premiadas pela Academia em 1787, e 1788, 1. vol. 8. - - - - -	480
V. Paschalis Josephi Mellii Freirii, Hist. Juris Civilis Lusitani Liber singularis, jussu Acad. in lucem editus. 1. vol. 4. - - - - -	640
VI. Osímia, Tragedia coroadá pela Academia em 1788, 1. vol. 4. - - - - -	240
VII. Vida do Infante D. Duarte, por André de Rezende, mandada publicar pela Academia, 1. vol. 8. - - - - -	160
VIII. Vestigios da Lingua Arabica em Portugal, ou Lexicon Etymologico das palavras, e nomes Portuguezes, que tem origem Arabica, composto por ordem da Academia, por Fr. Joáo de Soufa, 1. vol. 4. - - - - -	480
IX. Dominici Vandelli, Viridarium Grysley Lusitanicum Linnæanis nominibus illustratum, jussu Acad. in lucem editum, 1. vol. 8. - - - - -	200
X. Ephemerides Nauticas, ou Diario Astronomico para o anno de 1789, calculado para o meridiano de Lisboa, e publicado por ordem da Academia, 1. vol. 4. - - - - -	360
O mesmo para o anno de 1790, 1. vol. 4. - - - - -	360
O mesmo para o anno de 1791, 1. vol. 4. - - - - -	360
XI. Paschalis Josephi Mellii Freirii Institutionum Juris Civilis Lusitani Liber primus de Jure Publico, jussu Acad. in lucem editus, 1. vol. 4. - - - - -	480
XII. Memorias Economicas da Academia Real das Sciencias de Lisboa, para o adiantamento da Agricultura, das Artes, e da Industria em Portugal, e suas Conquistas, 1. vol. 4. - - - - -	800
XIII. Collecção de Livros ineditos de Historia Portugueza, dos Reinos dos Senhores Reys Dom Joáo I., D. Duarte, D. Affonso V., e Dom Joáo II., 1. vol. fol. - - - - -	1800
XIV. Avisos interessantes sobre as mortes apparentes. - - - - -	gr.
XV. Tratado de Educaçáo Fyfica, para uso da Nação Portugueza, publicado por ordem da Academia Real das Sciencias, por Francisco de Mello Franco, Correspondente da mesma Sociedade. - - - - -	360
XVI. Documentos Arabicos da Historia Portugueza copiados dos originaes da Torre do Tombo com permissáo de Sua Magestade, e vertidos em Portuguez por ordem da Academia pelo seu Correspondente Fr. Joáo de Soufa. - - - - -	480
XVII. Observações sobre as principaes causas da decadencia dos Portuguezes. - - - - -	

ruguezes na Ásia ; 'escritas por Diogo de Couto em fôrma de Dialogo , com o titulo de Soldado Pratico ; publicadas de ordem da Academia Real das Sciencias de Lisboa , por Antonio Caetano do Amaral , Socio Effectivo da mesma. - - - - - 480

XVIII. Flora Cochinchinensis : sistens Plantas in Regno Cochinchina nascentes. Quibus accedunt aliæ observatæ in Sinenfi Imperio , Africâ Orientali , Indiæque locis variis. Labore , ac studio Joannis de Loureiro Regiæ Scientiarum Academiæ Ulyssiponenfis Socii : Jussu Academicæ R. Scient. in lucem edita. 2 vol. in 4.º maior. (*) - - - 2400

Estão debaixo do prélo as seguintes.

Actas , e Memorias da Academia Real das Sciencias , 1. vol.

Memorias Economicas da mesma , 2.º vol.

Taboadas Perpetuas Astronomicas para uso da Navegação Portugueza.

Obras ineditas Poeticas de Pedro de Andrade Caminha.

Collecção de Livros ineditos de Historia Portugueza , dos Reinados dos Senhores Reis D. João I. , D. Duarte , D. Affonso V. , e D. João II. , 2.º vol.

Diccionario da lingua Portugueza.

Tratado de Educação Fysica para uso da Nação Portugueza , por Francisco José de Almeida , Correspondente da Academia.

Synopsis Chronologica de Subsidios , ainda os mais raros , para a Historia , e Estudo critico da Legislação Portugueza , por José Anastasio de Figueiredo , Correspondente da Academia.

Está para imprimir-se.

Paschalis Josephi Mellii Freirii , Inst. Juris Civilis Lusitani , Lib. secundus.

(*) Por falta e inevitavel demora de todos os caractêres proprios , que são necessarios para se imprimir o Index dos nomes Cochinchinenses , que se acha feito para se seguir ao Latino , sahe ainda sem elle esta Obra : e por estes dois até tres mezes se entregará aos Livreiros para por elles se lhe juntar , ou distribuir gratuitamente aquelles , que já tiverem comprado a mesma Obra.

Vendem-se em Lisboa nas logeas de Borel , e de Bertrand , e na da Gazeta ; e em Coimbra tambem pelos mesmos pregos.

Hay title + 20 + 353 pp. + (1) f.

